

OBS translationNotes

Verzija 4.1

[hr]

Autorska prava i licenciranje

OBS translationNotes

Datum: 2019-05-15

Verzija: 4.1

Objavio: Door43

Biblijske priče za sve

Datum: 2017-09-15

Verzija: 4.1

Objavio: Door43

translationAcademy

Datum: 2019-06-17

Verzija: 6.5

Objavio: Door43

translationWords

Datum: 2019-12-09

Verzija: 7.3

Objavio: Door43

License

Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International (CC BY-SA 4.0)

This is a human-readable summary of (and not a substitute for) the full license found at <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.

You are free to:

- **Share** — copy and redistribute the material in any medium or format
- **Adapt** — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- **Attribution** — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made. You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.
- **ShareAlike** — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Sadržaj

OBS translationNotes	9
1. Stvaranje	9
2. Grijeh ulazi u svijet	36
3. Potop	51
4. Božji savez s Abrahamom	69
5. Sin obećanja	80
6. Bog snabdijeva za Izaka	93
7. Bog blagoslivlja Jakova	101
8. Bog spašava Josipa i njegovu obitelj	113
9. Bog poziva Mojsija	131
10. Deset pošast	149
11. Pasha	164
12. Izlazak	172
13. Božji savez s Izraelom	189
14. Lutanje po divljini	208
15. Obećana zemlja	226
16. Izbavitelji	242
17. Božji savez s Davidom	265
18. Podijeljeno kraljevstvo	280
19. Proroci	293
20. Izgnanstvo i povratak	314
21. Bog obećava Mesiju	331
22. Rođenje Ivanovo	353
23. Isusovo rođenje	363
24. Ivan krsti Isusa	377
25. Sotona kuša Isusa	389
26. Isus započinje svoju službu	399
27. Priča o dobrom Samarijancu	412
28. Mladi bogataš	426
29. Priča o nemilosrdnom sluzi	439
30. Isus hrani pet tisuća ljudi	450
31. Isus hoda po vodi	459
32. Isus iscjeljuje opsjednutog čovjeka i bolesnu ženu	467
33. Priča o sijaču	485
34. Isus poučava druge priče	495
35. Priča o suosjećajnom ocu	506
36. Preobraženje	520
37. Isus podiže Lazara iz mrtvih	527
38. Isus je izdan	540
39. Isus na sudu	560
40. Isus je razapet	575
41. Bog podiže Isusa iz mrtvih	586
42. Isus se vraća na nebo	595
43. Nastanak Crkve	607
44. Petar i Ivan iscjeljuju prosjaka	622
45. Stjepan i Filip	634
46. Pavao postaje kršćanin	649
47. Pavao i Sila u Filipima	662

48. Isus je obećani Mesija	676
49. Božji Novi savez	694
50. Isus se vraća	716
translationWords	738
Abraham, Abram	739
Adam	740
Ahab	741
Amorejca	742
anđeo, arkandeo	743
apostol, apostolstvo	745
Aronrist	746
Asirija, asirski, Asirsko carstvo	747
Baal	748
Babilon, babilonski	749
Barnaba	750
Bat-Šeba	751
Betlehem, Efrata	752
blagosloviti, blagoslovljen, blagoslov	753
Bog	755
Bog Otac, nebeski Otac, Otac	757
crkva, Crkva	758
David	759
demon, zao duh, nečist duh	760
Deset zapovijedi	761
djevica	762
dobra vijest, evanđelje, radosna vijest	763
dobro, dobar, dobrotu	764
duh, duhovan	766
Egipat, Egipćanin	768
Eva	769
Ezav	770
Faraon, kralj Egipta	771
Filipi	772
Galileja, Galilejac	773
Gibeon, Gibeonac	774
Gideon	775
gospodin, gospodar	776
griješiti, grešan, grešnik, griješiti	778
grobnica, grob, grobno mjesto	780
Hagara	781
hram	782
Ilija	783
iscijeliti, izliječiti	784
ispuniti	785
istinito, istina, obistiniti se	786
Isus, Isus Krist, Krist Isus	788
Ivan (apostol)	790
Ivan (Krstitelj)	791
Izaija	792
Izak	793
izbaviti, izbavitelj, izbavljenje	794
izdati, izdajica	795

Izrael, Izraelci, izraelski narod	796
Jahve	797
Jakov, Izrael	799
janje, Janje Božje	800
Jeremija	801
Jerihon	802
Jeroboam	803
Jeruzalem	804
Jišmael	805
Jordan, rijeka Jordan	806
Josip (NZ)	807
Josip (SZ)	808
Jošua	809
Juda Iskariotski	810
Juda, kraljevstvo Judeje	811
Kaleb	812
Kanaan, Kanaanac	813
kazniti, kazna	814
kočija	815
kralj	816
kralj Židova	817
kraljevstvo	818
kraljevstvo Božje, kraljevstvo nebesko	820
kraljevstvo Izrael	822
Krist, Mesija	823
krivica, kriv	825
križ	826
krstiti, krštenje	827
krv	828
kršćanin	829
Lazar	830
lažni bog, strani bog, bog, boginja	831
Marija, Isusova majka	833
Midjan, Midjanci	834
milosrđe, milosrdan	835
mir, miran	837
Mojsije	838
moliti se, molitva	839
More trstike, Crveno more	840
mudar, mudrost	841
Naaman	842
Nabukodonor	843
napastovati, napast, iskušenja	844
narodne skupine, narodi, ljudi, narod	845
naslijediti, nasljedstvo, baština, baštinik	847
Natan	849
Nazaret, Nazarećanin	850
nebo, nebeski svod, nebesa, nebeski	851
nevin	853
Noa	854
Obećana zemlja	855
obećanje	856

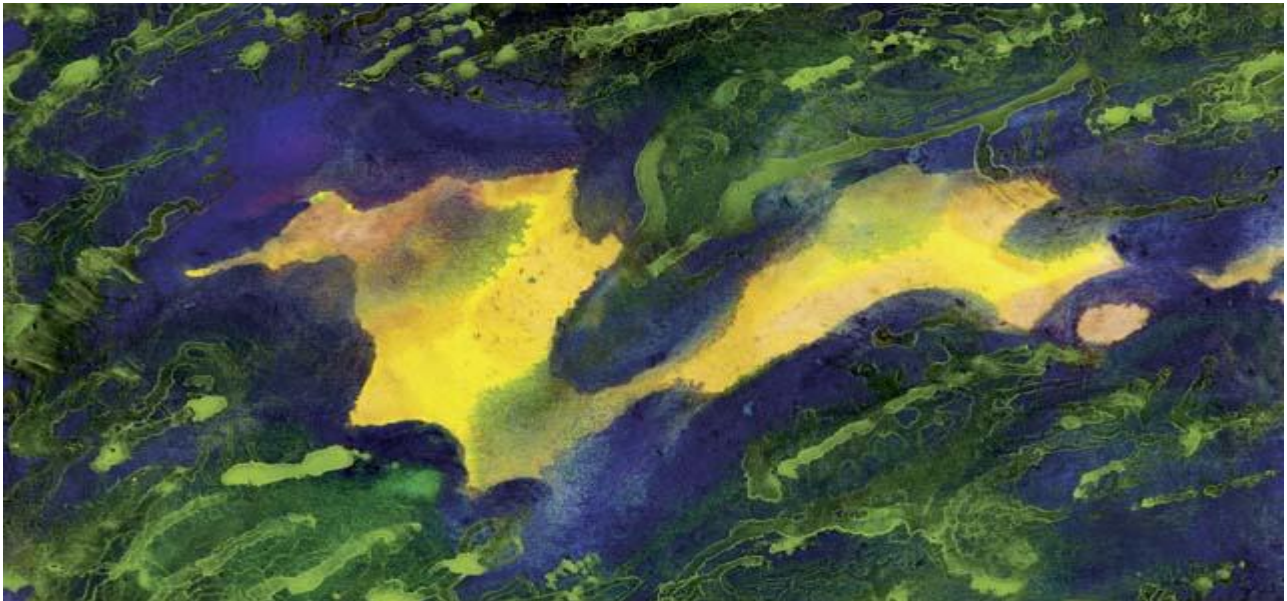
obrezati, obrezanje	857
oprostiti, oproštenje, oprost	859
opsjednut demonima	860
ovca, ovan	861
pakao, ognjeno jezero	862
Pasha, Prolazak	863
pastir, čuvati (kao pastir)	864
patiti, patnja	866
Pavao, Savao	868
Petar, Šimun Petar, Kefa	869
Pilat	870
pobuniti se, buntovan, pobuna	871
podići, ustati, podignut	872
pokajati se, pokajanje	874
ponizan, poniznost	875
ponosan, ponos, uznositi	876
porez, porezi	877
poslušati, slušati, poslušan, poslušnost	878
postiti	879
potomak, potječe od	880
pouzdati se, pouzdan, pouzdanost	881
pravedan, pravda, pravedno	882
pravedan, pravednost	884
prekršiti, neposlušan, neposlušnost	886
preljub, preljubnički, preljubnik, preljubnica	887
primiti	888
progoniti, progonstvo	889
prokleti, prokletstvo, proklet	890
propovijedati	891
prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica	893
prostiti, prosjak	895
radost, radostan	896
Rahaba	898
razapeti, raspeti	899
Rebeka	900
rijeka Nil, egipatska Rijeka	901
riječ Božja, riječ Jahvina, riječ Gospodnja, pisma	902
Rim, rimski	904
Roboam	905
rugati se, izrugivati, ismijavati	906
Salomon	907
Samarija, Samaritanac	908
san	909
Sara, Saraja	910
savez	911
sila, sile	913
Sila, Silvan	915
Sin Božji, Sin	916
sin, sin (nekoga)	917
Sinaj, gora Sinaj	919
slava, slavan	920
slaviti	922

sluga, rob, ropstvo	923
smrt, umrijeti, mrtav	925
Sotona, đavao, zli	927
spasiti, siguran	928
suditi, sud	930
svet, svetost	931
Sveti Duh, Duh Božji, Duh Gospodnji	933
svećenik, svećenstvo	934
svjedočanstvo, svjedočiti	936
Urija	938
uskrsnuće	939
učenik	940
učitelj, Učitelj	941
veliki svećenik	942
vjera	943
vjeran, vjernost	944
vjerovati, vjerovati u, uvjerenje	946
vječan, vječit, vječnost	948
voljeti, ljubiti	950
Zaharija (NZ)	952
zakon, Mojsijev zakon, Božji zakon, Jahvin zakon	953
zao, opak, opakost	955
čudo, znak	957
Šabat	959
šator sastanka	960
Šaul (SZ)	961
štovati	962
Židov, židovski, Židovi	963
židovski vođe, židovske vlasti, vjerski vođe	964
život, živjeti, živući, živ	965
žrtva, prinos	967
žrtvenik	969
Suradnici	970
OBS translationNotes Suradnici	970
Biblijske priče za sve Suradnici	970
translationAcademy Suradnici	970
translationWords Suradnici	970

OBS translationNotes

1. Stvaranje

01:01

Evo kako se dogodio **početak** svega. Bog je u šest dana **stvorio svemir** i sve što je u njemu. Nakon što je Bog stvorio Zemlju, Zemlja je bila **mračna** i **prazna**, te ništa na njoj nije bilo oblikovano. Međutim, **Božji Duh** je bio nad vodom.

početak

To jest, "početak svega", prije nego što je bilo što postojalo, osim Boga.

stvorio

Ovo se ovdje koristi u smislu stvaranja ni iz čega.

svemir

Ovo uključuje sve što je Bog stvorio na zemlji i na nebu, vidljive i nevidljive stvari.

zemlja

Riječ "zemlja" se odnosi na cijeli svijet na kojemu ljudi žive.

mračna

Bio je potpuni mrak. Uopće nije bilo svjetla, budući da Bog još uvijek nije stvorio svjetlo.

prazna

Bog još uvijek nije stvorio ništa osim gole zemlje prekrivene vodom.

ništa nije bilo oblikovano

Nije bilo nikakvih razlikovnih svojstava - samo je sve bilo prekriveno vodom.

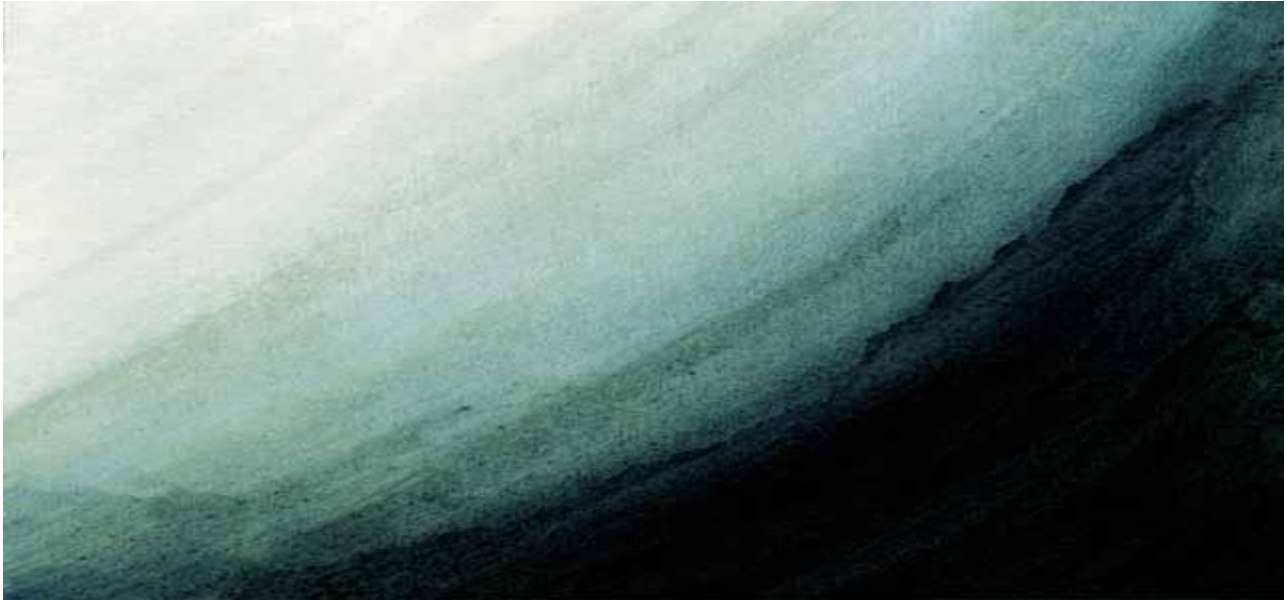
Božji Duh

Duh Božji, ponekad zvan Svetim Duhom, bio je prisutan u početku i slobodno se kretao po zemlji kako bi stvorio sve što je naumio napraviti.

translationWords

- [Bog](#)
- [Sveti Duh, Duh Božji, Duh Gospodnji](#)

01:02

Onda je Bog rekao: "Neka bude **svjetlo!**" I bilo je svjetlo. Bog je vidio da je svjetlo dobro i nazvao ga je "dan". Odvojio ga je od tame, koju je nazvao "noć". Bog je stvorio svjetlo na prvi dan **stvaranja**.

Bog (je) rekao

Bog je stvorio svjetlo putem jednostavne usmene naredbe.

neka bude

Ovo je naredba koja se dogodila odmah zato što ju je Bog izgovorio. Možda bi bilo prirodnije prevesti ovo kao izjavu vjerojatnosti da će se to definitivno dogoditi. Na primjer, možete ovo prevesti kao "Bog je rekao: 'Neka bude svjetlo!'"

svjetlo

Ovo je bilo posebno svjetlo koje je Bog stvorio, jer sunce je stvorio tek kasnije.

je (bilo) dobro

Ovaj izraz se često ponavlja u zapisu Postanka i naglašava da je svaka etapa stvaranja Bogu bila ugodna te da je ostvarila njegov plan i namjeru.

stvaranja

Ova se riječ ovdje koristi u odnosu na šestodnevno razdoblje tijekom kojega je Bog stvorio sve što postoji.

translationWords

- Bog
- dobro, dobar, dobrota

01:03

Drugog dana stvaranja, **Bog je progovorio** i **stvorio nebo** nad zemljom. Stvorio je nebo tako što je odvojio vodu odzgo od vode odozdo.

drugog dana

Božje djelo stvaranja bilo je organizirano, svrhovito i događalo se prema redoslijedu. Ono što je svakoga dana stvarao gradilo se na i oslanjalo na ono što je stvorio prethodnih dana.

Bog je progovorio

Bog je stvorio nebo izgovarajući naredbu.

stvorio

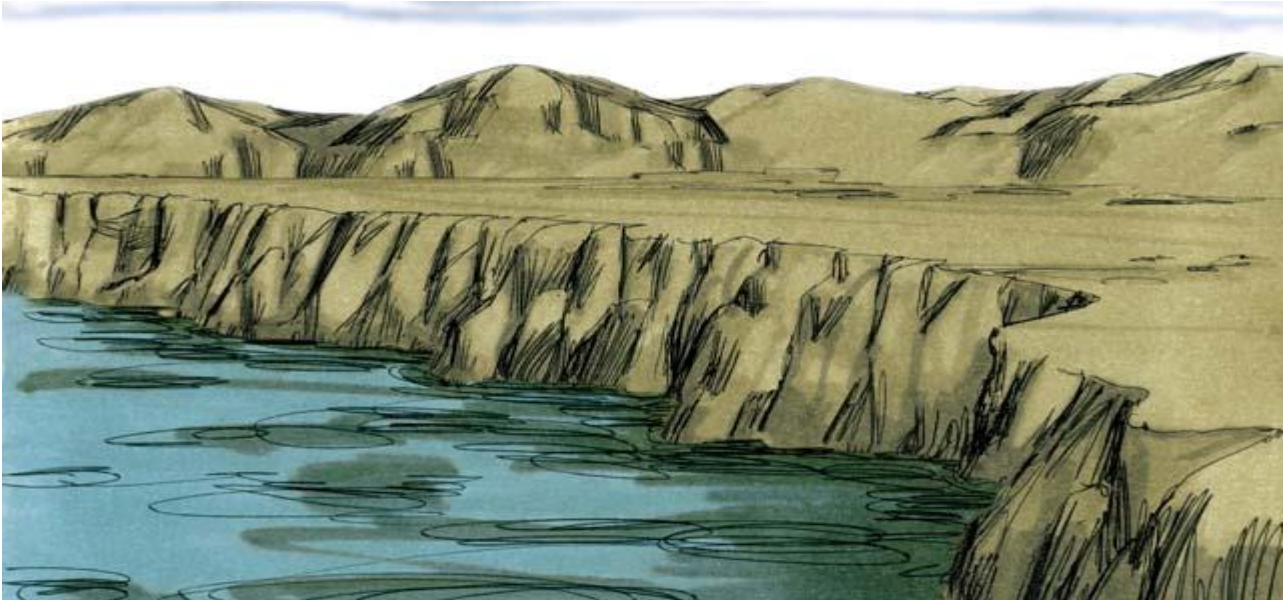
Bog je napravio nebo ni iz čega.

nebo

Ovaj izraz se odnosi na sav prostor iznad zemlje, uključujući zrak kojeg udišemo te nebesa.

translationWords

- [Bog](#)

01:04

Trećeg dana, Bog je progovorio i odvojio vodu od kopna. Kopno je nazvao "**zemlja**", a vodu je nazvao "mora". Bog je vidio da je ono što je **stvorio** dobro.

Trećeg dana

Sljedeći u nizu organiziranih dana u kojem je Bog pripremio Zemlju za život.

Bog je progovorio

Bog je stvorio suho kopno izgovarajući naredbu.

zemlja

Ova riječ se ovdje odnosi na tlo, blato, od čega je suho kopno načinjeno.

stvorio

Ova se riječ ovdje koristi u smislu stvaranja nečega ni iz čega.

translationWords

- Bog
- dobro, dobar, dobrota

01:05

Onda **je Bog rekao**: "Neka zemlja proklja drvećem i biljkama **svih vrsta**." To se i dogodilo. Bog je vidio da je ono što je **stvorio** dobro.

je Bog rekao

Bog je stvorio vegetaciju izgovarajući naredbu.

neka zemlja proklja

Ovo je naredba koja se dogodila odmah zato što ju je Bog izgovorio.

svih vrsta

Mnoge različite vrste ili tipovi biljaka i drveća.

stvorio

Ova riječ se ovdje koristi u smislu stvaranja nečega ni iz čega.

(bilo) dobro

Ovaj izraz se često ponavlja u priči Postanka i naglašava da je svaka etapa stvaranja Bogu bila ugodna i da je ostvarila njegov plan i namjeru.

translationWords

- [Bog](#)

- dobro, dobar, dobrota

01:06

Četvrtog dana stvaranja, **Bog je progovorio i stvorio** Sunce, Mjesec i zvijezde. Bog ih je stvorio da daju **svjetlo** Zemlji i da označuju **dan i noć, godišnja doba i godine**. Bog je vidio da je sve što je stvorio dobro.

četvrtog dana

Sljedeći u organiziranom nizu dana tijekom kojih je Bog stvarao.

Bog je progovorio

Bog je stvorio sunce, mjesec i zvijezde izgovarajući naredbu.

svjetlo

Svijetleći objekti na nebu sada su pružali svjetlost zemlji.

dan i noć, godišnja doba i godine

Bog je stvorio različito svjetlo kako bi označio svaki dio vremena, od malenog do velikog, te postavio ih da se trajno ponavljaju sve do kraja vremena.

stvorio

Ova se riječ ovdje koristi u smislu stvaranja nečega ni iz čega.

translationWords

- [Bog](#)

- dobro, dobar, dobrota

01:07

Petog dana, **Bog je progovorio** i stvorio **sve što pliva** u vodi i **sve ptice**. Bog je vidio da je sve dobro i **blagoslovio ih**.

petog dana

Bog nastavlja svoje organizirano stvaranje koje je započeo tijekom prethodnih dana.

Bog je progovorio

Bog je stvorio ptice i vodena bića izgovarajući naredbu.

sve što pliva

Bog nije samo stvorio ribe, nego i svaku vrstu živoga bića koje živi u vodi. Svako od njih postoji zato što ih je Bog odlučio stvoriti.

sve ptice

Bog nije stvorio samo jednu vrstu ptica, nego svu čudesnu raznolikost oblika, veličina, boja i vrsta ptica.

sve (je bilo) dobro

Ovaj izraz se ponavlja na nekoliko mjesta u zapisu Postanka kako bi se pokazalo da je svaki korak išao točno u skladu s Božjim mudrim planom i namjerom.

blagoslovio ih

Bog izgovara svoju želju za njihovim napretkom i uspjehom u svijetu u kojem ih je smjestio.

translationWords

- Bog
- dobro, dobar, dobrotā
- blagosloviti, blagoslovljen, blagoslov

01:08

Šestog dana stvaranja, **Bog je rekao**: "Neka budu **sve vrste kopnenih životinja!**" I dogodilo se točno kako je Bog rekao. Neke su bile **domaće životinje**, neke su **gmizale po tlu**, a neke su bile **divlje**. I Bog je vidio da je to dobro.

šestog dana

Sljedeći događaj u kontinuiranom, organiziranom napretku dana i stvaralačkih djela.

Bog je rekao

Božja izgovorena riječ je sredstvo kojim su životinje stvorene.

sve vrste

Ovo upućuje na veliku raznolikost, ali također i na red.

kopnenih životinja

Svaka vrsta životinje koja je živjela na zemlji, za razliku od ptica ili životinja koje žive u morima.

domaće životinje

Vrste kopnenih životinja koje obično žive pitome s ljudima, dakle pripitomljene ili domaće životinje.

gmizale po tlu

Ovo vjerojatno uključuje reptile i možda insekte.

divlje

Vrste životinja koje obično ne žive pitome s ljudima, najčešće zato što se plaše ljudi ili su opasne za njih.

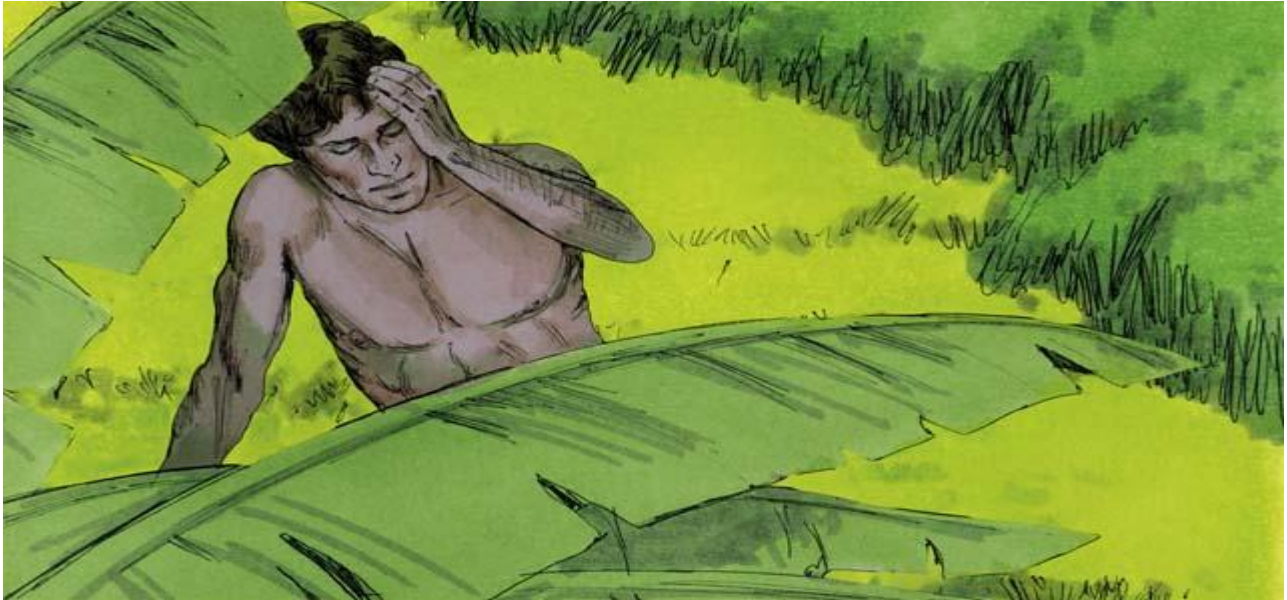
je (bilo) dobro

Ovaj izraz se ponavlja diljem Postanka kako bi se pokazalo da je svaki korak išao točno po Božjemu mudrom planu i namjeri.

translationWords

- Bog
- dobro, dobar, dobrota

01:09

Onda je Bog rekao: "Načinimo ljude **na svoju sliku** da budu **poput nas**. Oni će imati **vlast** nad zemljom i nad svim životinjama."

(Hajde da mi) načinimo

Ovo upućuje na Božju namjernu, voljnu odluku da stvori čovjeka na određeni način za određenu svrhu. Ovo biste mogli prevesti kao: "Napravit ćemo" ili "Načinimo".

mi... svoju... nas

Biblija uči da postoji jedan Bog, ali starozavjetna riječ za Boga je u množini i Bog koristi zamjenice u množini kada govori o sebi. Neki to razumiju kao poseban način govorenja koji izražava Božje veličanstvo, dok drugi to shvaćaju kao da Bog Otac govori Sinu i Duhu, koji su svi Bog.

na svoju sliku

Slika je fizički prikaz nekoga ili nečega. Ljudska bića su napravljena na takav način da prikazujemo ili predstavljamo neke Božje kvalitete ili svojstva.

poput nas

Ljudi dijele neke Božje osobine, ali ne sve njegove kvalitete. Ovaj izraz bi se trebao prevesti riječima koje pokazuju da je čovjek sličan Bogu, ali mu nije jednak.

vlast

Bog je ljudima dao pravo i moć da upravljaju, vode i kontroliraju kako će se zemlja i životinje koristiti.

translationWords

- Bog

01:10

I tako, Bog je uzeo malo zemlje, oblikovao ju je u čovjeka i udahnuo u njega **život**. Taj čovjek zvao se **Adam**. Bog je zasadio **vrt** u kojem je Adam mogao živjeti, te ga je tamo stavio da se brine za vrt.

(je) uzeo malo zemlje

Bog je napravio čovjeka od prašine ili suhe zemlje s poda. Ova riječ se vjerojatno treba razlikovati od općenite riječi koja se koristi za zemlju.

oblikovao je

Ova riječ izražava da je Bog osobno oblikovao čovjeka, uspoređujući to s načinom na koji osoba stvara nešto svojim rukama. Vodite računa da ne upotrijebite riječ "stvorio". Primijetite da je ovo puno drugačije od onoga kako je stvorio sve drugo izgovaranjem jednostavne naredbe.

čovjek (muškarac)

U ovo je vrijeme bio stvoren samo muškarac; žena je stvorena kasnije i drugom metodom.

udahnuo...život

Ovaj izraz izražava Božje vrlo osobno, intimno djelovanje kada je prenio život iz sebe u Adamovo tijelo, uspoređujući ovo s načinom na koji ljudska bića izdišu zrak.

život

U ovom događaju, Bog je udahnuo i fizički i duhovni život u čovjeka.

Adam

Adamovo ime je isto kao i starozavjetna riječ za "muškarca" i slična riječi za "prašinu" ili "zemlju" od koje je bio oblikovan.

vrt

Područje zemlje zasađano drvećem i biljkama s određenom svrhom, obično kako bi se proizvela hrana ili pružila ljepota.

(da se) brine (za vrt)

Održavati vrt tako što će ga njegovati, plijeviti, zalijevati, žeti, saditi itd.

translationWords

- Bog
- život, živjeti, živući, živ
- Adam

01:11

Nasred **vrta** Bog je zasadio dva posebna stabla – **stablo života** i **stablo poznavanja dobra i zla**. Bog je rekao Adamu da smije jesti s bilo kojega stabla u vrtu osim sa stabla poznavanja dobra i zla. Bude li Adam jeo s toga stabla, umrijet će.

nasred

Središnje mjesto naglašava važnost dvaju stabala.

vrta

Dio zemlje zasađen stablima i biljkama za određenu svrhu - obično da bi proizvodio hranu i bio lijep za gledanje.

stablo života

Svaki koji bi jeo plodove s ovoga stabla nikada ne bi umro.

stablo poznavanja dobra i zla

Plod ovoga stabla mogao je osobi dati sposobnost da poznaje i dobro i zlo.

poznavanje

Znati i razumjeti osobnim iskustvom.

dobra i zla

Zlo je suprotno dobru. Baš kao što se "dobro" odnosi na ono što je Bogu ugodno, "zlo" se odnosi na sve što Bogu nije ugodno.

umrijeti

U ovom slučaju, umro bi i tjelesno i duhovno.

translationWords

- Bog
- život, živjeti, živući, živ
- dobro, dobar, dobrotu
- zao, opak, opakost
- Adam
- smrt, umrijeti, mrtav

01:12

Onda je Bog rekao: "Nije dobro da čovjek bude **sam**." Ali nijedna životinja nije bila prikladna da bude **Adamov pomoćnik**.

nije dobro

Ovo je prvi put da bilo što u tvorevini nije bilo dobro. To znači da "još uvijek nije bilo dobro" zato što Bog još nije završio sa stvaranjem ljudi.

sam

Adam je bio jedino ljudsko biće, bez mogućnosti odnosa sa drugom osobom te bez mogućnosti rađanja i množenja.

Adamov pomoćnik

Nije bilo nikoga tko je bio dovoljno sličan Adamu da mu se pridruži u ostvarivanju zadaće koju mu je Bog dao. Nijedna životinja nije to mogla učiniti.

translationWords

- Bog
- dobro, dobar, dobrota
- Adam

01:13

I tako, Bog je Adama **čvrsto uspavao**. Zatim je Bog uzeo jedno od Adamovih rebara i od njega napravio **ženu** i doveo je Adamu.

čvrsto uspavao

To je bio dublji san nego inače.

uzeo jedno od Adamovih rebara i... napravio

Glagoli upućuju na Božji vrlo osoban čin uzimanja rebra iz Adama i oblikovanja toga rebra u ženu.

ženu

Ona je bila prva žena, ženska verzija ljudskih bića koja do tada nije postojala.

doveo je (njemu)

Bog ih je osobno upoznao. Predstavio je ženu Adamu, gotovo kao prinos posebnoga dara.

translationWords

- [Bog](#)
- [Adam](#)

01:14

Kad ju je Adam vidio, rekao je: "**Napokon!** Ona je **poput mene!** Neka se zove '**Žena**', jer je napravljena od Muškarca." Zato **muškarac ostavlja** svoga oca i majku svoju i **postaje jedno** sa svojom ženom.

Napokon!

Adamov uzvik upućuje na to da je čekao nekoga kao što je žena.

poput mene

Žena je bila ista vrsta bića kao i Adam, iako su među njima postojale važne razlike.

Žena

Ova riječ je ženski oblik riječi za muškarca.

napravljena od muškarca

Žena je bila oblikovana izravno iz Adamova tijela.

muškarac ostavlja

Ovo je izraženo u sadašnjem vremenu kako bi se pokazalo što će postati normalna situacija u budućnosti. Adam nije imao ni majku ni oca, ali svi drugi ljudi će imati.

postaje jedno

Suprug i supruga će dijeliti intimnu vezu jedinstva i predanosti jedno drugome, koja će nadići sve njihove druge odnose.

translationWords

- [Adam](#)

01:15

Bog je stvorio muškarca i ženu **na svoju sliku**. Blagoslovio ih je i rekao im je: "Imajte puno djece i unučadi i napunite Zemlju!" Tada je Bog vidio da je sve što je stvorio **veoma dobro**, jer je bio sa svime vrlo zadovoljan. To se sve dogodilo šestog dana **stvaranja**.

Bog je stvorio

Bog je oblikovao muškarca i ženu na vrlo osoban način.

na svoju sliku

Slika je fizički prikaz nekoga ili nečega. Bog je napravio ljude kako bi pokazao ili predstavio neke svoje kvalitete i svojstva, ali ne da bi mu bili jednaki.

veoma dobro

Snažnija od izjava "bilo dobro" iz prethodnih dana. "Veoma dobro" se odnosi na svu tvorevinu, a ne samo na muškarca i ženu. Sve je bilo točno onako kako je Bog htio da bude.

stvaranja

Šestodnevno razdoblje tijekom kojega je Bog stvorio sve što postoji.

translationWords

- Bog
- blagosloviti, blagoslovljen, blagoslov
- dobro, dobar, dobrota

01:16

Kada je došao **sedmi dan**, Bog je **završio svoj posao**. I tako, **Bog se odmorio** od svega što je učinio. Blagoslovio je sedmi dan i **učinio ga svetim**, jer se na taj dan odmarao od svoga posla. Tako je Bog stvorio **svemir** i sve što je u njemu.

sedmi dan

Sljedeći dan nakon dovršenih šest dana stvaranja.

završio svoj posao

Jasnije rečeno, Bog je završio posao stvaranja. On i dalje obavlja druge poslove.

Bog se odmorio

Bog "se odmorio" u smislu da je prestao raditi, zato što je stvaranje bilo dovršeno. Bog nije bio umoran niti nesposoban nastaviti.

blagoslovio je sedmi dan

Bog je imao poseban, pozitivan plan za sedmi dan i za svaki sedmi dan u budućnosti.

učinio ga svetim

To jest, Bog "je odvojio" taj dan kao poseban dan. Nije se smio koristiti na isti način kao ostalih šest dana u tjednu.

svemir

Ovo uključuje sve što je Bog stvorio na zemlji i na nebesima, i vidljivo i nevidljivo.

Biblijska priča iz Knjige Postanka 1-2

translationWords

- Bog
- blagosloviti, blagoslovljen, blagoslov
- svet, svetost

2. Grijeh ulazi u svijet

02:01

Adam i njegova žena bili su jako sretni jer su živjeli u prekrasnom **vrtnu** koji je Bog napravio za njih. Nijedno od njih nije nosilo odjeću, ali se nisu zbog toga stidjeli, jer u svijetu nije bilo grijeha. Često su šetali vrtom i **razgovarali s Bogom**.

vrtnu

Poseban skup drveća i biljaka koje je Bog pripremio za Adama i Evu da u njima uživaju i da s njih jedu. Ovo bi trebala biti ista riječ koja se koristila u 1:11. Pogledajte kako ste to tamo preveli.

razgovarali s Bogom

Riječ "razgovarati" bi trebala biti ista koja se koristi za razgovaranje s ljudskim bićem. Bog je možda preuzeo tjelesni oblik kako bi razgovarao s muškarcem i ženom budući da tekst upućuje na to da su s njim razgovarali licem u lice.

stid

Osjećaj koji dolazi saznanjem da smo sagriješili ili na neki način podbacili.

translationWords

- Adam
- Bog
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti

02:02

No, u vrtu je bila jedna **lukava zmija**. Pitala je ženu: "**Zar vam je Bog zbilja rekao** da ne smijete jesti **ploda ni s jednoga stabla** u vrtu?"

lukava

Pametna i prepredena, s namjerom da prevari.

zmija

Dugo kopneno stvorenje bez nogu koje se sada kreće puzajući na trbuhu. Iako se kasnije u priči ispostavi da je zmija Sotona, to se ne treba navesti u ovome dijelu.

Zar vam je Bog zbilja rekao

Zmija je pitala ženu je li im Bog stvarno rekao da ne jedu ni sa jednoga stabla u vrtu. Međutim, ona se samo pretvarala da ne zna što je Bog rekao jer je htjela stvoriti sumnju u ženinom umu. Htjela je da žena dovede u pitanje Božju dobrotu.

ploda ni s jednoga stabla

Sve različite vrste plodova sa svakoga od različitih stabala u vrtu.

translationWords

- [Bog](#)

02:03

Žena je odgovorila: "Bog nam je rekao da možemo jesti s bilo kojeg stabla, osim sa **stabla spoznaje dobra i zla**. Bog nam je rekao: 'Budete li jeli ili samo dirali taj plod, **umrijet ćete**.'"

(plod)

Ne znamo kakva je ovo bila vrsta ploda. Samo znamo da je rasla na ovome stablu. Ako je moguće, ovdje je najbolje upotrijebiti općenitu riječ za plod, a ne riječ za određenu vrstu ploda.

stabla spoznaje dobra i zla

Žena je ispravno razumjela da im nije bilo dopušteno jesti s ovoga jednoga stabla koje bi im omogućilo da razumiju i zlo i dobro.

umrijet ćete

Ovdje upotrijebite običnu riječ za smrt ili umiranje, odnosno tjelesni kraj života neke osobe. Nemojte izbjegavati taj izraz samo zato što pomisao na smrt zvuči previše grubo.

translationWords

- Bog
- dobro, dobar, dobrotu
- zao, opak, opakost
- smrt, umrijeti, mrtav

02:04

Zmija je odgovorila ženi: "To nije istina! Nećete umrijeti. Nego, Bog zna da ćete, čim pojedete taj plod, postati **poput Boga i razumjet ćete dobro i zlo** kao i On."

poput Boga

Muškarac i žena već su bili stvoreni na Božju sliku. Zmija je na uvijen način htjela reći da bi žena bila više poput Boga kada bi razumjela zlo. Međutim, Božja namjera nikad nije bila da ona ima to znanje.

razumjet ćete dobro i zlo

Znati iz osobnog iskustva što je dobro, a što zlo, ili biti sposoban znati je li nešto dobro ili zlo.

translationWords

- [istinito, istina, obistinili se](#)
- [smrt, umrijeti, mrtav](#)
- [Bog](#)
- [dobro, dobar, dobrota](#)
- [zao, opak, opakost](#)

02:05

Žena je vidjela da je plod lijep i da izgleda slasno. Ujedno je htjela biti **mudra**, pa je ubrala malo toga ploda i pojela ga. Tada je dala i svom mužu, **koji je bio s njom**, pa je i on jeo.

mudra

Žena je htjela imati uvid i razumijevanje kao što se činilo da zmija ima, te kakvo je Bog imao.

koji je bio s njom

Ovo je važna informacija zato što pokazuje da je muškarac bio prisutan kada je žena odlučila jesti od ploda.

translationWords

- [mudar, mudrost](#)

02:06

Odjednom, **oči su im se otvorile** i **shvatili su da su goli**. Pokušali su pokriti svoja tijela tako što su spleli lišće da bi napravili sebi odjeću.

oči su im se otvorile

Ovo bi se moglo prevesti kao: "vidjeli su sve na drugačiji način". Ovaj izraz znači da su sada razumjeli nešto po prvi put. Na vašem jeziku možda postoji izraz sa sličnim značenjem koji biste mogli upotrijebiti u prijevodu ovog dijela.

shvatili su da su goli

Nakon što su muškarac i žena bili neposlušni Bogu, sramili su se zbog svoje golotinje. Zbog toga su uzeli listove kako bi prekrili gola tijela.

pokrili svoja tijela

Muškarac i žena su se pokušali lišćem sakriti od Boga.

02:07

Tada su muškarac i žena čuli **Boga kako hoda** kroz vrt. Oboje su se sakrili od Boga. Tada je Bog pozvao muškarca: "**Gdje si?**" Adam je odgovorio: "Čuo sam te kako hodaš kroz vrt, pa sam se uplašio, jer sam gol. Zato sam se sakrio."

Boga kako hoda

Čini se da je Bog redovno dolazio u vrt kako bi šetao i razgovarao s muškarcem i ženom. Ne znamo kako je to izgledalo. Ako je moguće, najbolje je koristiti istu riječ koju biste koristili za osobu koja hoda.

Gdje si?

Bog je već znao odgovor na ovo pitanje. Svrha pitanja je bila prisiliti muškarca i ženu da objasne zašto se sakrivaju.

translationWords

- Bog
- Adam

02:08

Onda je Bog pitao: "**Tko ti je rekao da si gol?** Zar si jeo plod koji sam ti rekao da ne jedeš?" Muškarac je odgovorio: "Ti si mi dao ovu ženu, a **ona mi je dala plod.**" Bog je tada upitao ženu: "Zašto si to učinila?" Žena je odgovorila: "**Zmija me prevarila.**"

Tko ti je rekao da si gol?

Ili: "Kako si otkrio da si gol?" Bog već zna odgovor na sva svoja pitanja. Postavljajući ovo i sljedeća pitanja, davao je Adamu priliku da prizna svoj grijeh neposlušnosti. To što su bili goli nije bio grijeh. Bog ih je tako stvorio. Njihova spoznaja da su goli bila je problem. Njihov stid im je pokazao da su sagriješili.

ona mi je dala plod

Muškarac je okrivio ženu umjesto da je priznao svoju neposlušnost i prihvatio odgovornost za nepokoravanje Bogu.

Što si učinila?

Ili: "Zašto si to učinila?" Bog je već znao odgovor na ovo pitanje. Postavljajući to pitanje, davao je priliku ženi da prizna svoju krivnju. Također joj je dao do znanja da nije smjela učiniti što je učinila.

Zmija me prevarila

Zmija ju je prevarila i obmanula. Lagala joj je. Nemojte koristiti riječ koja bi dala naslutiti da je zmija bacila čini na nju ili da ju je začarala. Žena je okrivila zmiyu umjesto da prizna svoju neposlušnost i prihvati odgovornost za nepokoravanje Bogu.

translationWords

- Bog

02:09

Bog je rekao zmiji: "**Prokleta budi!** Puzat ćeš na svome trbuhu i jesti zemlju. Ti i žena **ćete se mrziti**, a tvoja djeca i njena djeca će se također mrziti. Ženin potomak će ti **smrskati glavu**, a ti ćeš mu **raniti petu**."

Prokleta budi!

Ovo se također može prevesti i kao "Proklinjem te" ili "Na tebe će doći veliko zlo". Nemojte koristiti riječ koja podrazumijeva čaranje.

ćete se mrziti

Žena će mrziti zmiju i zmija će mrziti ženu. Ženini potomci će također mrziti zmijine potomke, a zmijini potomci će mrziti ženine potomke.

ženin potomak

Ovo se odnosi na jednog njenog specifičnog potomka.

smrskati glavu

Ženin potomak će uništiti zmijina potomka.

raniti petu

Zmijin potomak će raniti ženina potomka.

translationWords

- Bog
- prokleti, prokletstvo, proklet
- potomak, potječe od

02:10

Bog je tada rekao ženi: "Učinit ću rađanje za tebe jako bolnim. Željet ćeš svog muža, a on će vladati nad tobom."

rađanje... jako bolnim

U nekim jezicima će se ovo možda morati izraziti glagolom. Mogli biste reći: "Učinit ću da imaš puno više bolova kada budeš rađala djecu."

translationWords

- [Bog](#)

02:11

Bog je rekao muškarcu: "Poslušao si svoju ženu, a meni si bio neposlušan. Sad je zemlja prokleta, a ti ćeš naporno raditi da uzgojiš hranu. Onda **ćeš umrijeti**, a tvoje tijelo će se **vratiti u zemlju**." Muškarac je nazvao svoju ženu "Eva", što znači "ona-koja-daje-život", jer će ona postati **majka svim ljudima**. A Bog je obukao Adama i Evu u životinjsku kožu.

zemlja (je) prokleta

Za kaznu zbog Adamove neposlušnosti, zemlja više neće biti plodna. Adam će morati naporno raditi kako bi priskrbio dovoljno hrane za jelo.

ćeš umrijeti

Krajnja kazna za njihovu neposlušnost bila je smrt. Duhovna smrt je naše odvajanje od Boga. Tjelesna smrt je naše odvajanje od tijela.

vratiti u zemlju

Bog je stvorio Adama iz prašine ili tla i dao mu život. Kao rezultat grijeha, život će mu biti oduzet, a njegovo će se tijelo raspasti i opet pretvoriti u prašinu.

Eva... ona koja daje život

Bog je dao život Adamu i Evi, a taj se život prenosi na svaku osobu putem rađanja.

majka svim ljudima

Ovo znači da će biti ženski predak svih ljudi. U nekim jezicima se navodi da "će biti baka svim ljudima".

translationWords

- Bog
- prekršiti, neposlušan, neposlušnost
- prokleti, prokletstvo, proklet
- smrt, umrijeti, mrtav
- Eva
- Adam

02:12

Nakon toga, Bog je rekao: "Sada kad su ljudska bića postala **poput nas tako što poznaju dobro i zlo**, ne smije im biti dopušteno da jedu **plod** sa **stabla života** i da žive zauvijek." Tako je Bog otjerao Adama i Evu iz prekrasnog vrta. Bog je stavio moćne anđele na ulaz u vrt da spriječe bilo koga da jede plod sa stabla života.

poput nas tako što poznaju dobro i zlo

Ovdje ovaj izraz upućuje na novi način kojim će Adam i Eva biti poput Boga. Budući da su sagriješili, postali su svjesni zla i mogli su ga iskusiti. Možete reći: "zato što su sada poznavali i dobro i zlo".

plod

Ne kaže se o kojem se točno plodu radi, tako da je najbolje ovo prevesti općenitom rječju za plod.

stabla života

Ovo je stvarno stablo s plodovima. Pogledajte 1:11. Kad bi osoba jela s ovoga stabla, mogla bi trajno živjeti i nikada ne umrijeti.

Biblijska priča iz Knjige Postanka 3

translationWords

- Bog
- dobro, dobar, dobrota
- zao, opak, opakost
- život, živjeti, živući, živ
- Adam
- Eva
- anđeo, arkandeo

3. Potop

03:01

Nakon dugo vremena, na svijetu je živjelo puno ljudi. Postali su **jako pokvareni i nasilni**. Stvari su postale tako loše da je Bog odlučio uništiti cijeli svijet **velikim potopom**.

Nakon dugo vremena

Ova se priča događa mnogo generacija (stotinama godina) poslije stvaranja.

jako pokvareni i nasilni

Možda bi bilo prirodnije navesti "postali su zli i radili nasilne stvari".

Stvari su postale tako loše

Možda bi bilo jasnije navesti: "Ljudi su se ponašali na tako štetne i zle načine da je Bog".

Bog je odlučio uništiti

Ovo ne znači da će zemlja biti sasvim uništena. Umjesto toga, Bog je planirao uništiti sve ljude koji su se pobunili protiv njega i koji su uzrokovali takvo zlo i nasilje. Ovaj potop će također ubiti sve kopnene životinje i ptice.

velikim potopom

Vrlo dubokom vodom koja će prekriti cijelu zemlju, čak i mjesta gdje je zemlja obično bila suha, pa čak i vrhove najviših planina.

translationWords

- Bog

03:02

Međutim, Noa je **našao milost** kod Boga. On je bio pravedan čovjek, a živio je među pokvarenim ljudima. Bog je rekao Noi za **potop** koji je **naumio poslati**. Rekao je Noi da sagradi velik brod.

našao milost

Bog je bio zadovoljan Noom zato što se on bojao Boga i bio mu poslušan. Stoga, iako Noa nije bio bezgrešan, Bog mu je bio milostiv i isplanirao je spasiti njegovu obitelj od razornog potopa. Vodite računa da ovo ne zvuči kao da je Noa jednostavno imao sreće ili da se slučajno dogodilo da je uspio pobjeći. Naprotiv, to je bila Božja odluka.

potop

Pogledajte kako ste ovo preveli u 3:1.

naumio poslati

Bog je naumio velikim kišama učiniti da duboke vode prekriju zemlju, odnosno planirao je velikim kišama stvoriti potop.

translationWords

- Noa
- Bog
- pravedan, pravednost

03:03

Bog je Noi rekao da sagradi **brod** dug oko 140 metara, širok 23 metra i visok 13,5 metara. Noa ga je trebao izgraditi od drveta, te napraviti tri kata, mnogo soba, krov i prozor. Brod bi sačuvao Nou, njegovu obitelj i svaku vrstu kopnenih životinja na sigurnom za vrijeme potopa.

brod

Brod je bio dovoljno velik da nosi osam ljudi, dvije od svake vrste životinje i namirnice za gotovo godinu dana.

translationWords

- Bog
- Noa

03:04

Noa je poslušao Boga. On i njegova tri sina sagradili su brod točno onako kako im je Bog rekao. Trebalo je puno godina da se brod sagradi, jer je bio jako velik. **Noa je upozoravao ljude** na potop koji dolazi i rekao im **da se okrenu Bogu**, ali mu nisu vjerovali.

Noa je upozoravao ljude

Noa je svima govorio da Bog planira uništiti svijet zbog grijeha.

da se okrenu Bogu

Ovo znači da trebaju prestati griješiti i okrenuti se Bogu.

translationWords

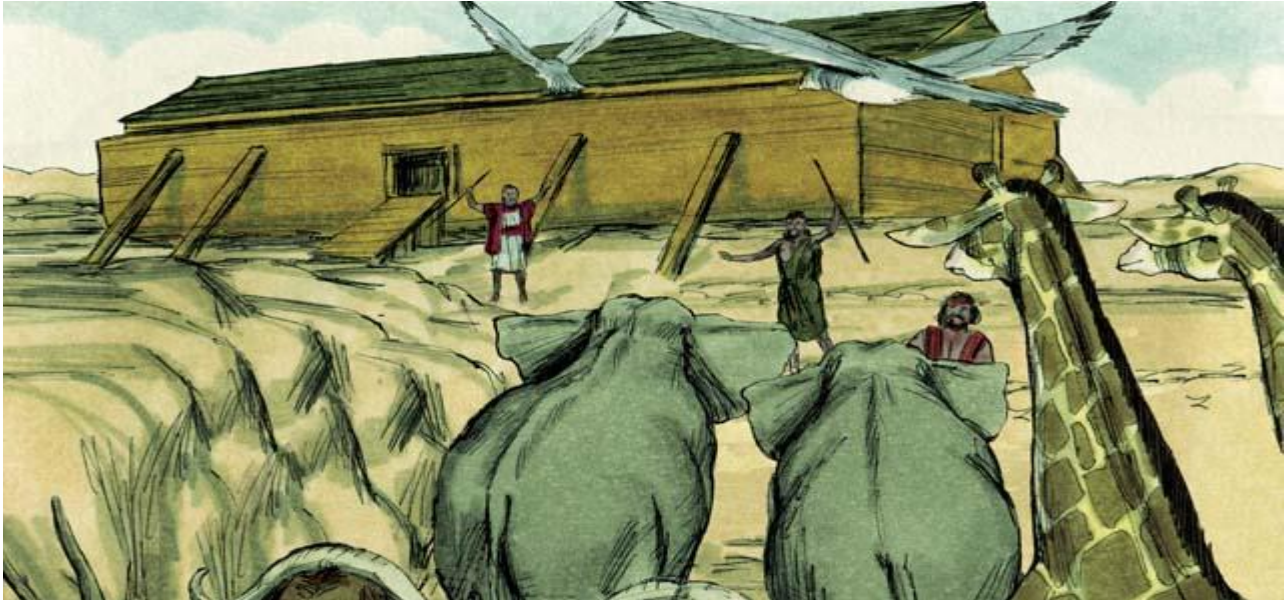
- Noa
- poslušati, slušati, poslušan, poslušnost
- Bog

03:05

Također, Bog je Noi i njegovoj obitelji zapovjedio da skupe dovoljno hrane za sebe i za životinje. Kad je sve bilo spremno, Bog je rekao Noi da je vrijeme da on, njegova žena, njegova tri sina i njihove žene uđu u brod – ukupno osmero ljudi.

03:06

Bog je poslao muško i žensko od svake životinje i ptice Noi da mogu ući u brod i da budu na sigurnom za vrijeme potopa. Bog je poslao sedam mužjaka i sedam ženki od svake životinjske vrste **koja se mogla žrtvovati**. Kad su svi bili u brodu, **sâm Bog je zatvorio vrata**.

Bog je poslao

Noa nije morao pronaći životinje. Bog ih mu je poslao.

koja se mogla žrtvovati

U nekim jezicima bi možda bilo bolje reći nešto kao "životinje koje su bile prihvatljive za žrtvu Bogu". Bog je odlučio da će mu ljudi žrtvovati životinje, ali im je dopustio da žrtvuju samo određene vrste životinja.

sâm Bog je zatvorio vrata

Ovo naglašava da je Bog bio taj koji je zatvorio vrata.

translationWords

- Bog
- Noa
- žrtva, prinos

03:07

Tada je kiša počela padati i padati i padati. Padala je četrdeset dana i četrdeset noći bez prestanka! Voda je **navirala** iz zemlje. Sve u cijelom svijetu bilo je prekriveno vodom, čak i najviše planine.

(kiša je počela) padati i padati i padati

Ovo naglašava da se radilo o neuobičajenoj, ekstremnoj količini kiše. U drugim jezicima se ovo može naglasiti na drugačiji način.

navirala

Ovo upućuje na to da je izlazila vrlo velika količina vode.

sve u cijelom svijetu je bilo prekriveno

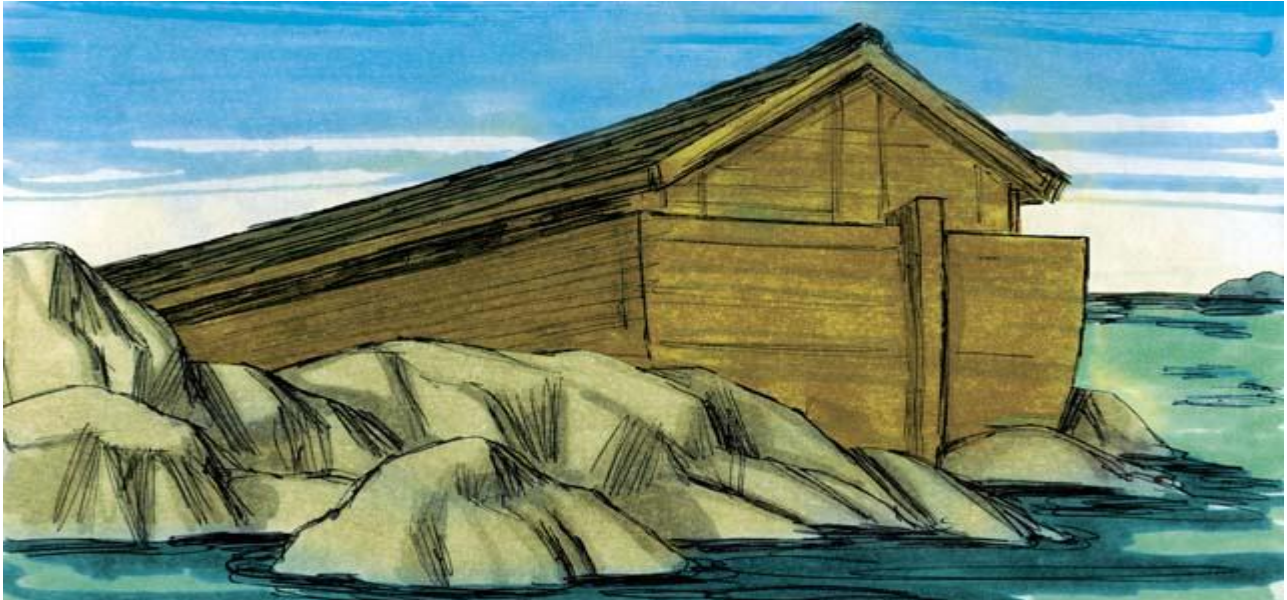
Ovo se odnosi na to da je cijela zemlja bila prekrivena vodom potopa.

03:08

Sve što je živjelo na tlu je umrlo, osim ljudi i životinja u brodu. Brod je plutao na vodi i čuvao je na sigurnom od utapanja sve što se nalazilo unutar broda.

03:09

Kad su **kiše prestale**, brod je plutao na vodi još pet mjeseci, a za to vrijeme voda se počela povlačiti. Onda se jednog dana brod zaustavio na vrhu planine, ali svijet je još uvijek bio pod vodom. Nakon **još tri mjeseca**, **nazirali su se vrhovi planina**.

kiše prestale

Ovo bi se moglo prevesti kao "prestalo je kišiti".

brod se zaustavio

Bilo je toliko kišnice da je prekrivala i planine. Brod je plutao preko planina, a kada se voda počela povlačiti, brod se spuštao zajedno s njom i zaustavio se na planini.

još tri mjeseca

Tijekom sljedeća tri mjeseca, voda se nastavila spuštati.

nazirali su se vrhovi planina

Drugi načini da se ovo prevede bili bi "pokazivali su se" ili "pojaviли su se" ili "mogli su se vidjeti". Možda bi bilo jasnije reći: "Nakon tri mjeseca, voda se spustila dovoljno da su Noa i njegova obitelj mogli jasno vidjeti vrhove planina."

03:10

Nakon još četrdeset dana, Noa je poslao pticu koja se zove **gavran** da vidi je li se voda osušila. Gavran je odlazio i vraćao se tražeći kopno, ali ga nije mogao naći.

gavran

Crna ptica koja leti i jede raznoliko bilje i životinje, uključujući raspadajuća tijela mrtvih životinja.

translationWords

- [Noa](#)

03:11

Poslije je Noa poslao pticu koja se zove **golubica**. Međutim, ni ona nije mogla pronaći kopno, pa se vratila Noi. Tjedan dana kasnije, opet je poslao golubicu, koja se vratila s maslinovom grančicom u kljunu! Voda se povlačila, a biljke su ponovno počele rasti.

golubica

Mala, bijela ili siva ptica koja jede sjemenke ili voće.

maslinova grančica

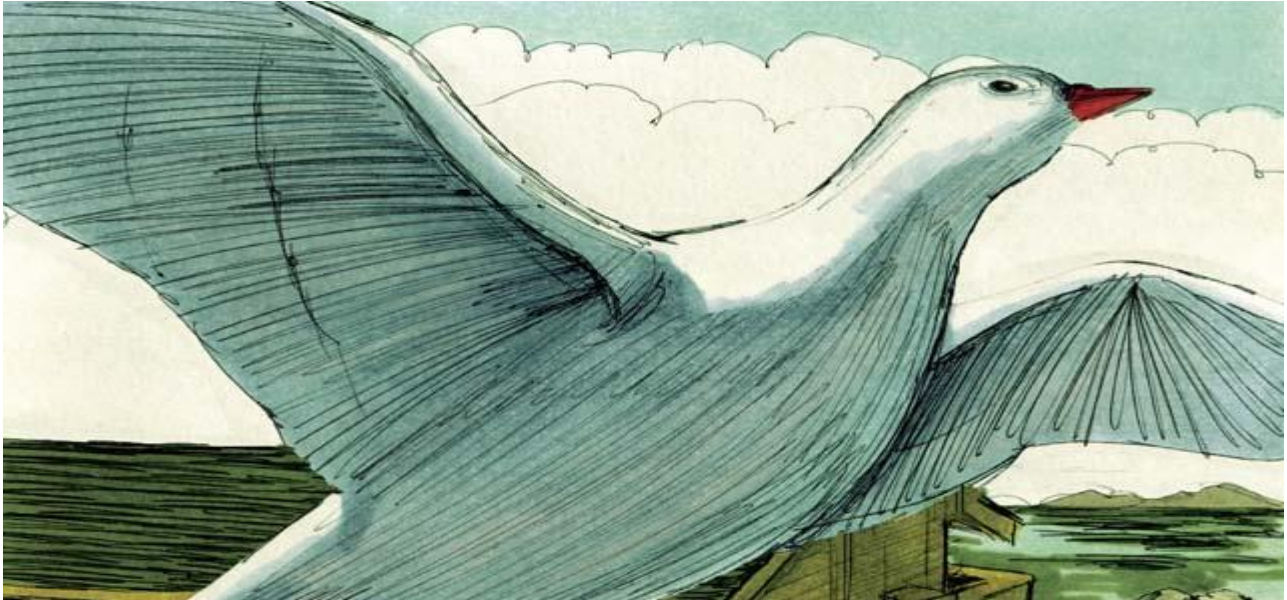
Plod masline sadrži ulje koje ljudi koriste za kuhanje ili ga stavljaju na kožu. Ako u vašem jeziku nema riječ za "maslinovu grančicu", možete to prevesti: "grančicom sa stabla koje se zove maslina" ili "grančicom sa uljnom stabla".

voda se spuštala

Možda bi na vašem jeziku bilo prirodnije navesti: "voda se povlačila" ili "razina vode se smanjivala".

translationWords

- Noa

03:12

Noa je **pričekao još tjedan dana**, pa je onda treći put poslao golubicu. Ovaj put, pronašla je obitavalište i nije se vratila. Voda se sušila!

pričekao još tjedan dana

Mogli biste reći: "pričekao još sedam dana". Riječ "pričekao" pokazuje da Noa nije odmah opet slao golubicu, nego je sačekao da se potopne vode još malo povuku.

translationWords

- [Noa](#)

03:13

Dva mjeseca kasnije, Bog je rekao Noi: "Ti, tvoja obitelj i životinje sada možete napustiti brod. **Imajte mnogo djece** i unučadi te **ispunite zemlju**." I tako, Noa i njegova obitelj izašli su iz broda.

Dva mjeseca kasnije

Ovo znači dva mjeseca nakon što je Noa poslao golubicu iz arke. Možda će biti nužno ovo eksplicitno navesti ako se čini nejasnim.

Imajte mnogo djece

Kako bi bilo jasno da je ovo bila Božja zapovijed i želja, mogli biste reći: "Morate imati puno djece" ili "Želim da imate puno djece".

ispunite zemlju

Ako ovo nije jasno, možda će biti nužno reći: " i ispunite zemlju ljudima" ili "kako bi puno ljudi živjelo na zemlji".

translationWords

- Bog
- Noa

03:14

Kad je Noa izašao iz broda, sagradio je žrtvenik i prinio žrtvu od svake vrste **životinja koje su se mogle koristiti za žrtvu**. **Bog je bio zadovoljan** tom žrtvom i blagoslovio je Nou i njegovu obitelj.

životinja koje su se mogle koristiti za žrtvu

Ovo se također može reći "koje su ljudi mogli koristiti kako bi mu prinijeli žrtvu".

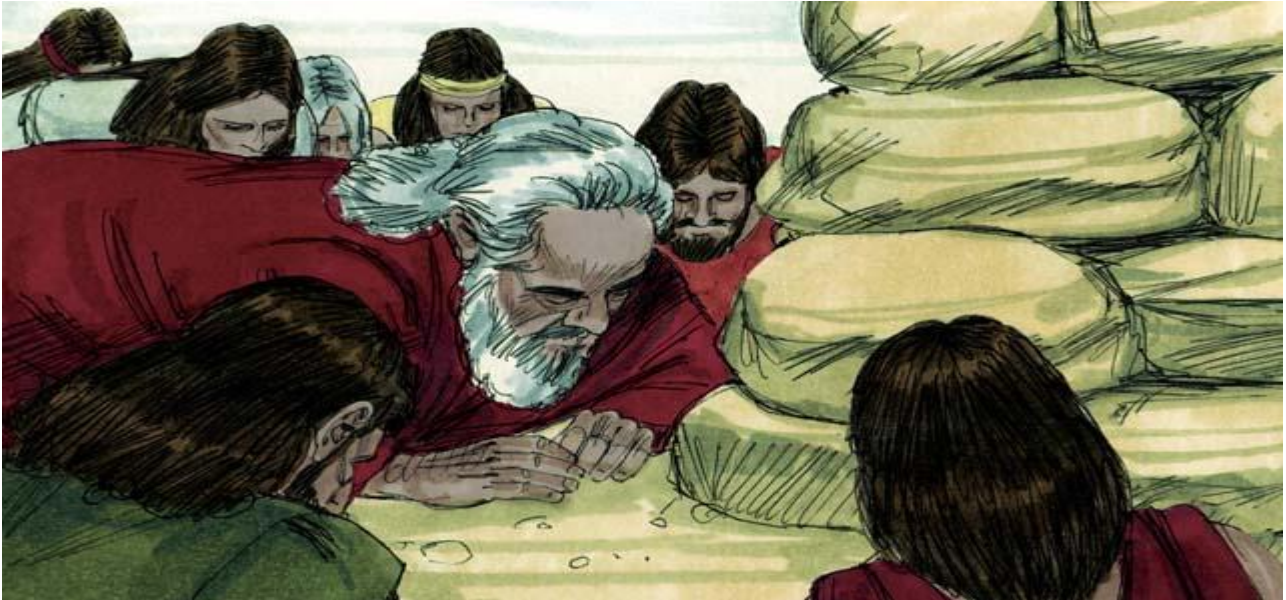
Bog je bio zadovoljan

Bog je bio zadovoljan time što je Noa prinio životinje.

translationWords

- Noa
- žrtvenik
- žrtva, prinos
- Bog
- blagosloviti, blagoslovljen, blagoslov

03:15

Bog je rekao: "Obećajem da **više nikada** neću **prokleti tlo** zbog zlih stvari koje ljudi čine ili uništiti **svijet** potopom, iako su ljudi grešni od djetinjstva."

više nikada

Ovo znači "nikada više" ili "ne opet ni u jedno vrijeme" ili "stvarno nikada više". Primjeri: "Nikada više neću prokleti tlo" ili "Neću opet prokleti tlo ni u jedno vrijeme" ili "Stvarno nikada više neću prokleti tlo".

prokleti tlo

Tlo i druga stvorenja patili su zbog čovjekova grijeha.

svijet

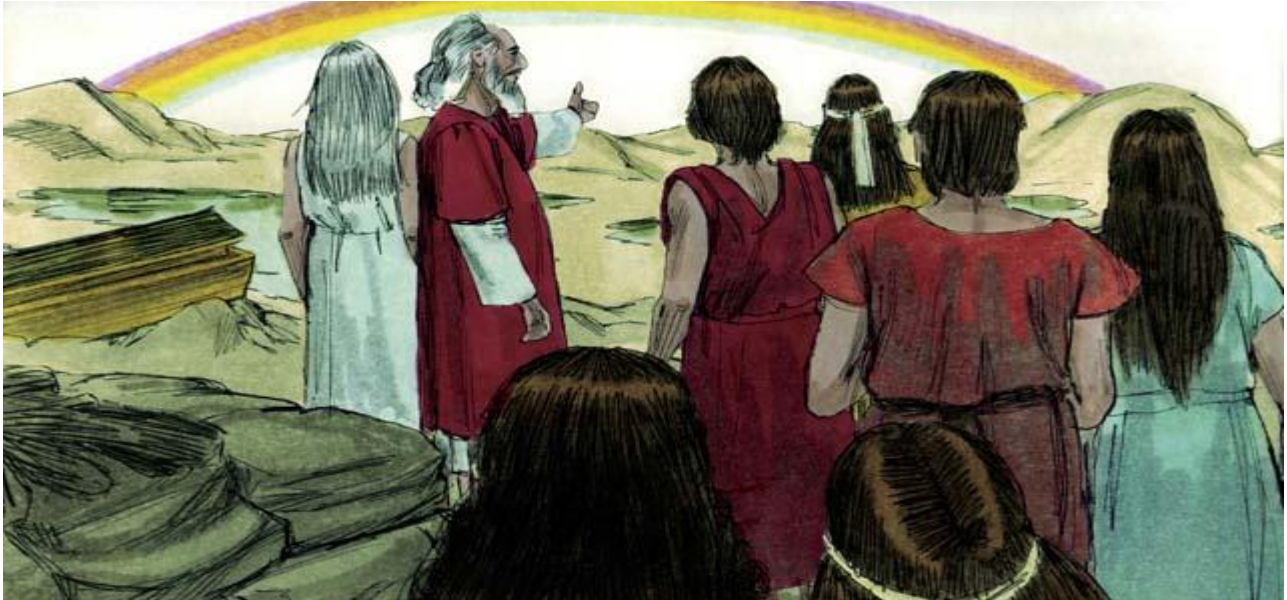
Ovo se odnosi na tlo i živa bića koja su živjela na njemu.

ljudi (su) grešni od djetinjstva

Ovo se drugačije može reći: "Ljudi rade grešne stvari cijeloga svog života".

translationWords

- Bog
- obećanje
- prokleti, prokletstvo, proklet
- zao, opak, opakost
- grijeh, grešan, grešnik, grijehiti

03:16

Bog je načinio prvu **dugu kao znak svog obećanja**. **Svaki put** kada se na nebu pojavi duga, Bog će se sjetiti **što je obećao**, a i njegov narod će se toga sjetiti.

dugu

Ovo je višebojni luk svjetla koji se često pojavi na nebu nakon kišne oluje.

znak

Znak je nešto (kao što je stvar ili događaj) što daje određeno značenje ili koje upućuje na nešto što je istinito ili će se dogoditi.

kao znak svog obećanja

Na nekim jezicima možda će biti bolje navesti "kako bi pokazao da je obećao".

Svaki put

Vodite računa da bude jasno da ovo znači svaki put kada se duga pojavi, od toga trenutka pa nadalje. Možda će trebati dodati: "Od tada, svaki put".

što je obećao

Ovo se odnosi natrag na prethodnu sličicu na kojoj je Bog obećao da nikada više neće uništiti tlo potopom.

Biblijska priča iz Knjige Postanka 6-8

translationWords

- Bog
- obećanje

4. Božji savez s Abrahamom

04:01

Mnogo godina nakon potopa, na svijetu je ponovno živjelo puno ljudi. Svi su oni govorili **istim jezikom**. Umjesto da ispune zemlju kako im je Bog zapovjedio, skupili su se i sagradili **grad**.

Mnogo godina nakon potopa

Mnoge generacije su prošle od kada je prestao potop.

ponovno... puno ljudi

Noina se obitelj umnožila u dovoljno ljudi da ispune jedan grad.

istim jezikom

Ovo znači da je bio samo jedan jezik, kako bi svi mogli razumjeti jedni druge.

grad

Najbolje je koristiti općenitu riječ za "grad" budući da tekst ne daje specifično ime.

translationWords

- [Bog](#)

04:02

Bili su jako ponosni, te nisu marili za ono što je Bog rekao. Čak su počeli graditi visoki toranj koji je trebao doseći nebo. Bog je vidio da će, nastave li zajedno činiti zlo, sada moći učiniti puno više grijeha.

visok toranj koji je trebao doseći nebo

Ova je struktura bila toliko visoka da bi joj vrh bio na nebu.

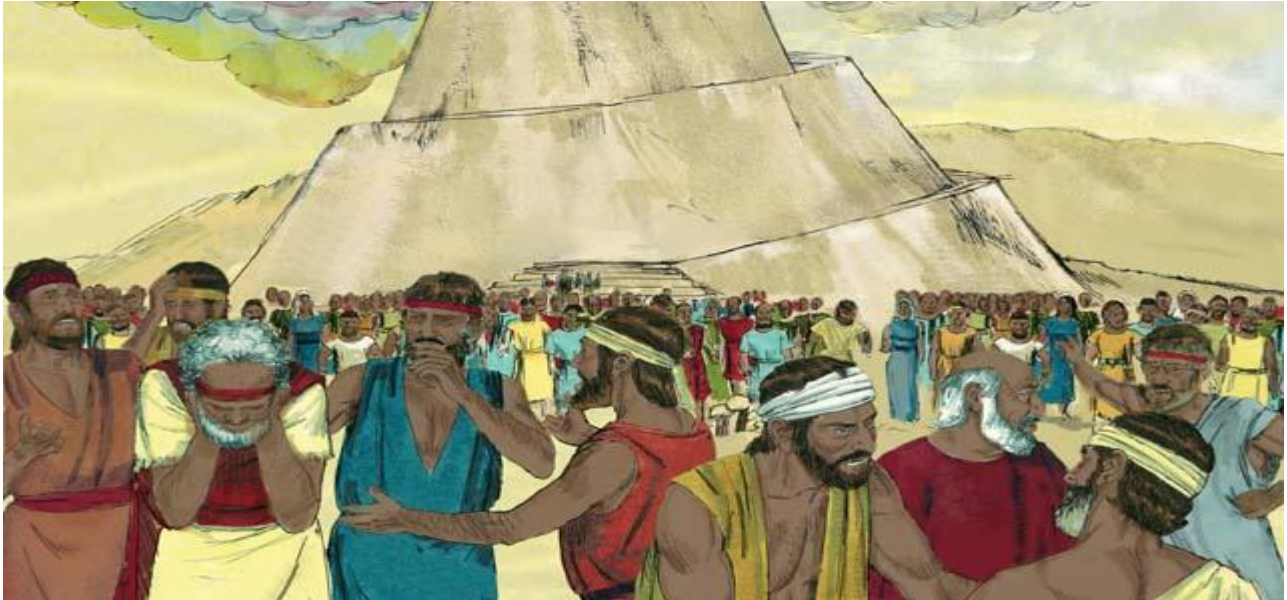
nebesa

Ovo bi se moglo prevesti kao "nebo".

translationWords

- ponosan, ponos, uznositi
- Bog
- nebo, nebeski svod, nebesa, nebeski
- zao, opak, opakost
- grijeh, grešan, grešnik, grijehiti

04:03

Zato je Bog **promijenio njihov jezik** u **mного različitih jezika**, te **raširio ljude** po cijelom svijetu. Grad koji su počeli graditi zvao se **Babel**, što znači "**zbunjen**".

promijenio njihov jezik

U jednome trenutku, Bog im je čudesno dao različite jezike tako da odjednom nisu mogli razumjeti jedni druge.

mного različitih jezika

Umjesto jedne velike skupine ljudi koji govore jedan jezik, sada je bilo mnogo manjih naroda koji su govorili svoj jezik.

raširio ljude

Kada im je Bog promijenio jezike, učinio je da se ti narodi rasprše po zemlji, te se svaka skupina preselila na svoje područje.

Babel

Ne znamo točnu lokaciju ovoga grada, osim što znamo da se nalazio negdje na Bliskom istoku.

zbunjen

Ovo se odnosi na zbunjenost ljudi nakon što više nisu mogli razumjeti jedni druge jer im je Bog promijenio jezike.

translationWords

- Bog

04:04

Nekoliko stotina godina kasnije, Bog je progovorio čovjeku koji se zvao Abram. Bog mu je rekao: "**Napusti svoju zemlju i obitelj**, te idi u zemlju koju ću ti ja pokazati. Blagoslovit ću te i **učiniti od tebe velik narod**. Učinit ću tvoje ime slavnim. Blagoslovit ću one koji tebe blagoslivljaju i proklet ću one koji tebe proklinju. Sve obitelji na zemlji bit će blagoslovljene zbog tebe."

Nekoliko stotina godina kasnije

Ovo bi se moglo prevesti kao "mnogo generacija nakon što su se ljudi razdvojili u različite jezične skupine u Babelu" ili "dugo nakon što se to dogodilo".

Napusti svoju zemlju

Ovo se odnosi na područje gdje se Adam rodio i odrastao (područje Srednje Azije koje se zove "Ur"). Moglo bi se prevesti i kao "rodni kraj" ili "domovinu" ili nešto slično.

obitelj

Bog je pozivao Abrama da iza sebe ostavi većinu svojih rođaka. Međutim, Bog nije rekao Abramom da napusti ljude za koje je bio odgovoran, uključujući njegovu ženu.

učiniti od tebe velik narod

Bog će učiniti da Abram ima puno potomaka, a oni će postati velik i važan narod ili država.

učinit ću tvoje ime slavnim

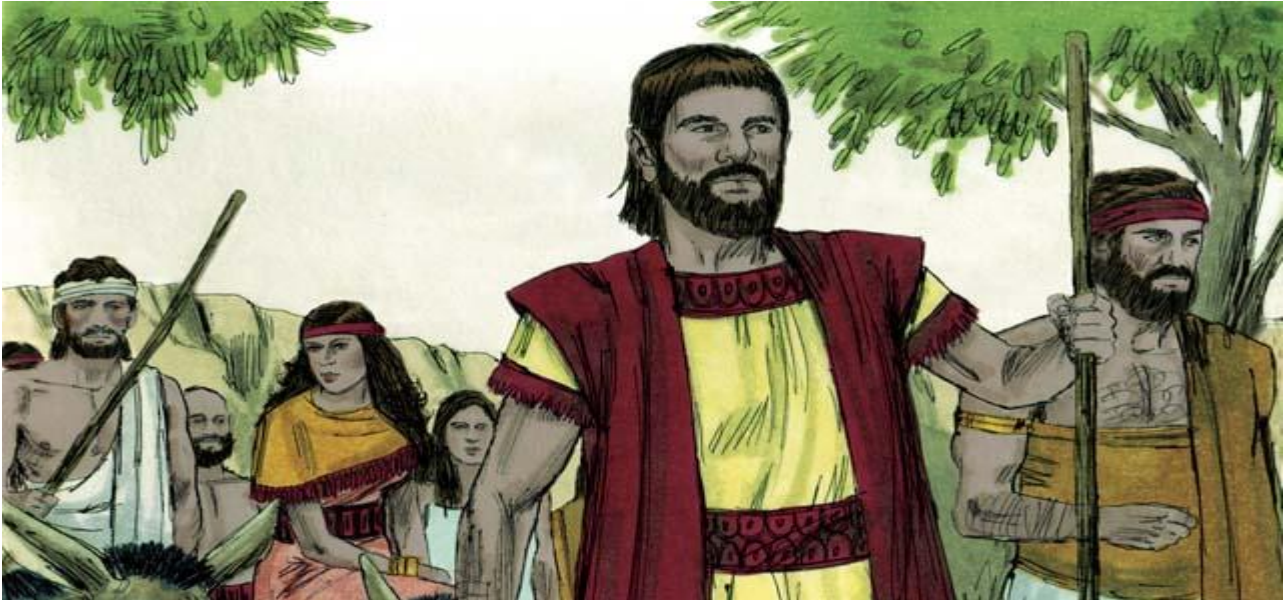
Ovo znači da će Abramovo ime i obitelj postati dobro poznati diljem svijeta i ljudi će imati dobro mišljenje o njima.

sve obitelji na zemlji

Abramova odluka da slijedi Boga neće utjecati samo na njegovu obitelj, nego i na obitelji svakoga naroda na zemlji.

translationWords

- Bog
- Abraham, Abram
- blagosloviti, blagoslovljen, blagoslov
- prokleti, prokletstvo, proklet

04:05

I tako, Abram je poslušao Boga. Poveo je svoju ženu, Saraju, zajedno sa svim svojim slugama i svime što je imao, te otišao u zemlju koju mu je Bog pokazao, **zemlju Kanaan**.

Uzeo je

U nekim bi se jezicima ovo navelo "poveo je". Drugi bi ovdje upotrijebili dva različita glagola, kao na primjer: "Učinio je da njegova žena pođe s njim" i "Poveo je sa sobom sve njihove sluge i imovinu."

(mu je) Bog pokazao

Bog je Abram u nekako dao do znanja točno kamo treba ići. Tekst nam ne kaže kako mu je Bog to pokazao.

zemlju Kanaan

Ime ove zemlje bilo je "Kanaan". Ovo se može prevesti i kao "zemlja zvana Kanaan".

translationWords

- Abraham, Abram
- poslušati, slušati, poslušan, poslušnost
- Bog
- Sara, Saraja
- sluga, rob, ropstvo
- Kanaan, Kanaanac

04:06

Kad je Abram došao u Kanaan, Bog mu je rekao: "Pogledaj svuda oko sebe. Tebi i tvojim potomcima dat ću **u nasljedstvo svu zemlju koju možeš vidjeti.**" **Onda se Abram naselio u toj zemlji.**

svu zemlju koju možeš vidjeti

Ako je Abram stajao na planini, mogao je vidjeti vrlo veliko područje. U nekoliko navrata Bog je Abram i njegovim potomcima obećao dati cijelu zemlju Kanaan.

u nasljedstvo

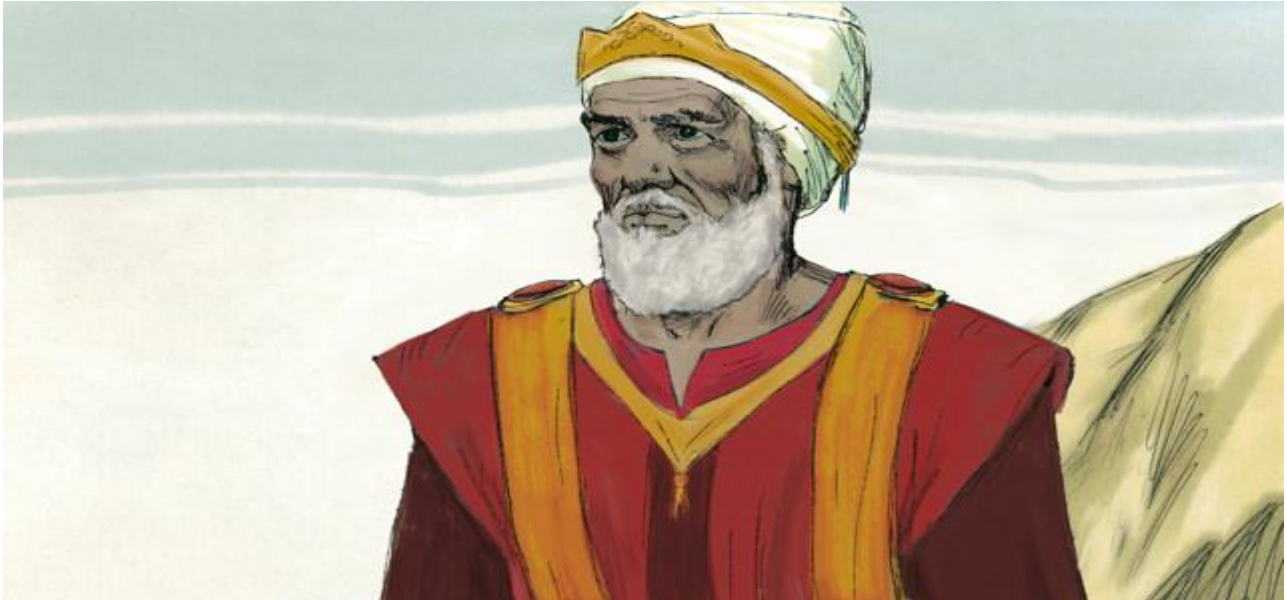
Bog je obećao dati zemlju Abram i njegovim potomcima kao što otac daje zemlju i imovinu svojoj djeci.

Onda se Abram naselio u toj zemlji

Abram je tamo živio zajedno sa svima onima koji su s njim išli.

translationWords

- Abraham, Abram
- Kanaan, Kanaanac
- Bog
- potomak, potječe od
- naslijediti, nasljedstvo, baština, baštinik

04:07

Jednoga dana, Abram je sreo Melkisedeka, svećenika **Svevišnjega Boga**. **Melkisedek** je blagoslovio Abrama i rekao: "Neka Svevišnji Bog, koji je vlasnik neba i zemlje, blagoslovi Abrama." Tada je Abram dao Melkisedeku desetinu od svega što je imao.

Melkisedek

Melkisedek je bio priznat kao vjerski autoritet u Kanaanu te je primao i prinosio žrtve Bogu.

Svevišnjega Boga

Narod Kanaana štovao je mnoge lažne bogove. Naziv "Svevišnji Bog" pojašnjava da je Bog kojega je Melkisedek štovao bio daleko nadmoćan u odnosu na sve njih i to je bio isti Bog kojega je Abram štovao.

translationWords

- Abraham, Abram
- svećenik, svećenstvo
- Bog
- blagosloviti, blagoslovljen, blagoslov
- nebo, nebeski svod, nebesa, nebeski

04:08

Mnoge godine su prošle, ali Abram i Saraja još uvijek nisu imali sina. Bog je progovorio Abram i opet mu obećao da će imati sina i potomaka **koliko je zvijezda na nebu**. Abram je povjerovao Božjem obećanju. Bog je proglasio Abrama pravednim jer je vjerovao u Božje obećanje.

Mnoge godine

Nekoliko je godina prošlo od kad je Bog obećao Abram da će dobiti sina.

koliko je zvijezda na nebu

Ovaj izraz znači da će Abramovih potomaka biti toliko puno da ih nitko neće moći izbrojiti.

translationWords

- Abraham, Abram
- Sara, Saraja
- sin, sin (nekoga)
- Bog
- obećanje
- potomak, potječe od
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- pravedan, pravednost

04:09

Tada je Bog sklopio savez s Abramom. Savez je dogovor između **dvije strane**. Bog je rekao: "Dat ću ti sina **od tvog vlastitog tijela**. Zemlju Kanaan dajem tvojim potomcima." Ali Abram još uvijek **nije imao sina**.

dvije strane

Strane mogu biti dvoje ljudi, dvije skupine ljudi, ili osoba i skupina ljudi. U ovom slučaju dogovor je bio između Boga i Abrama.

od tvog vlastitog tijela

Sa svojim tijelom Abram će učiniti da mu žena postane trudna, tako da će zajedno imati svoga prirodno začetoga sina. Ovo je bilo čudesno obećanje jer su Abram i Saraja bili jako stari.

nije imao sina

Abram još uvijek nije imao nijednoga potomka koji bi mogao posjedovati zemlju.

Biblijska priča iz Knjige Postanka 11-15

translationWords

- Bog
- savez
- Abraham, Abram
- sin, sin (nekoga)
- Kanaan, Kanaanac
- potomak, potječe od

5. Sin obećanja

05:01

Deset godina nakon što su Abram i Saraja stigli u Kanaan, **još uvijek nisu imali dijete**. Stoga je Abram u njegovu ženu, Saraju, rekla: "Budući da mi Bog nije dopustio da imam djecu, a sada sam prestara da imam djecu, evo moje sluškinje, Hagare. **Oženi i nju** kako bi ona mogla **roditi dijete za mene**."

još uvijek nisu imali dijete

Bez djeteta, Abram nije imao nikakvih potomaka od kojih bi postao velikim narodom.

Oženi i nju

Abram će uzeti Hagaru kao drugu ženu, ali Hagara neće imati potpuni status žene kao što je to imala Saraja. Ona je još uvijek bila Sarajina sluškinja.

roditi dijete za mene

Budući da je Hagara bila Sarajina sluškinja, Saraja bi se smatrala majkom djece koju bi Hagara rodila.

translationWords

- Abraham, Abram
- Sara, Saraja
- Kanaan, Kanaanac
- Bog
- sluga, rob, ropstvo
- Hagara

05:02

I tako, Abram je **oženio** Hagaru. Hagara je dobila dečkića, a Abram ga je nazvao Jišmael. Međutim, Saraja je **postala ljubomorna na Hagaru**. Kada je Jišmael imao trinaest godina, Bog je opet progovorio Abram.

oženio

Hagara je postala Abramova priležnica - "druga žena" nižega statusa. Hagara je još uvijek bila Sarajina sluškinja.

postala ljubomorna na Hagaru

Saraja je bila ljubomorna na Hagaru zato što je ona mogla imati djecu, dok Saraja nije.

translationWords

- Abraham, Abram
- Hagara
- Jišmael
- Sara, Saraja
- Bog

05:03

Bog je rekao: "Ja sam Bog Svemogući. Sklopit ću savez s tobom." Tada se Abram poklonio do zemlje. Bog je ujedno rekao Abram: "Bit ćeš **otac mnogih naroda**. Tebi i tvojim potomcima dat ću zemlju Kanaan u posjed, a ja ću zauvijek biti njihov Bog. Moraš obrezati svakog dječaka i muškarca u svojoj obitelji."

otac mnogih naroda

Abram će imati mnogo potomaka i oni će imati svoje zemlje i vladati njima. Oni i ostali sjetit će se da je Abram bio njihov predak i poštovat će ga.

ja ću (zauvijek) biti njihov Bog

Ovo se može reći i ovako: "Ja ću biti Bog kojega će štovati".

svako muško u svojoj obitelji

Ovo se može prevesti i kao: "svakoga dječaka i muškarca u svojoj obitelji".

translationWords

- Bog
- savez
- Abraham, Abram
- potomak, potječe od
- Kanaan, Kanaanac
- obrezati, obrezanje

05:04

"Tvoja žena, Saraja, imat će sina – on će biti **sin obećanja**. Nazovi ga Izak. **S njim ću sklopiti svoj savez**, a od njega će postati veliki narod. I od Jišmaela ću učiniti veliki narod, ali savez ću sklopiti s Izakom." Tada je Bog promijenio Abramovo ime u Abraham, što znači "**otac mnogih**". Bog je ujedno promijenio Sarajino ime u Sara, što znači "**princeza**".

sin obećanja

Izak će biti sin kojega je Bog obećao Saraji i Abram. On će također biti sin kojega će Bog upotrijebiti kako bi Abram dao mnogo potomaka.

S njim ću sklopiti svoj savez

Ovo će biti isti savez koji je Bog sklopio s Abramom.

otac mnogih

Kao što je Bog obećao, Abraham će postati pretkom mnogih ljudi koji će čak postati mnogim narodima.

princeza

Princeza je kći kralja. Čini se da su oba imena, i Saraja i Sara, značila "princeza". Međutim, Bog je promijenio njeno ime kako bi dao do znanja da će biti majka mnogim narodima te da će neki od njenih potomaka biti kraljevi.

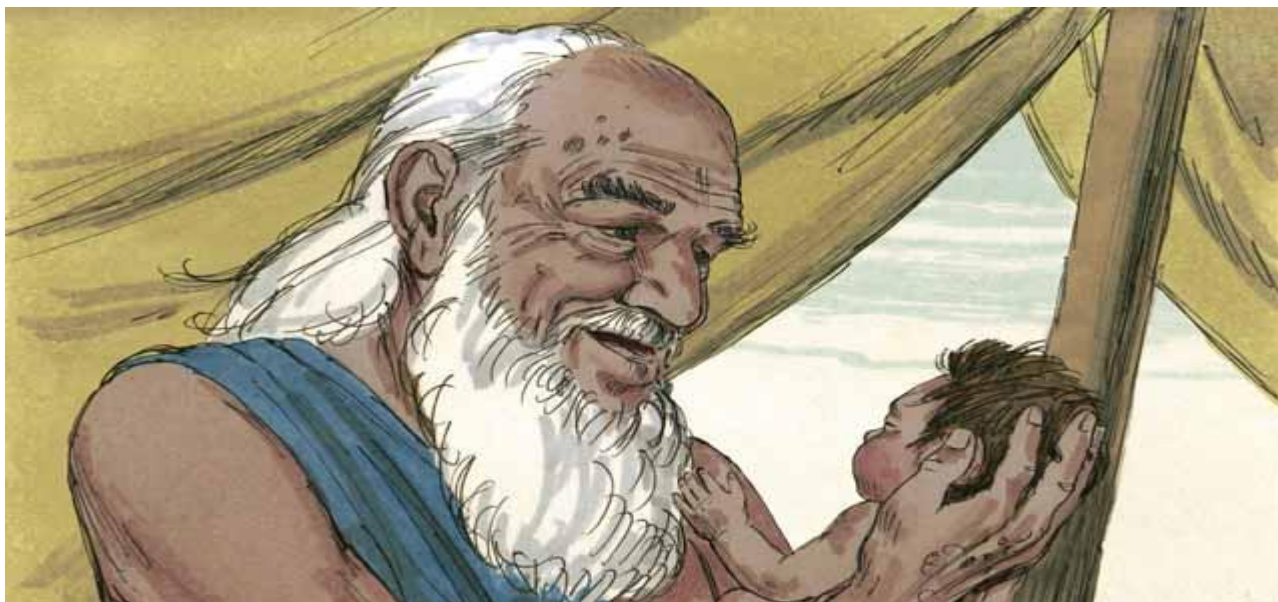
translationWords

- Sara, Saraja
- sin, sin (nekoga)
- obećanje

- Izak
- savez
- Jišmael
- Bog
- Abraham, Abram
- Sara, Saraja

05:05

Tog je dana Abraham obrezao svakog dječaka i muškarca u svojem kućanstvu. Oko godinu dana kasnije, kad je Abraham imao 100 a Sara 90 godina, Sara je rodila Abrahamovog sina. Nazvali su ga Izak, kao što im je Bog rekao.

svako muško u svome kućanstvu

Ovo znači sve muškarce i dječake za koje je Abraham bio odgovoran, uključujući njegove slugе, mlade i stare.

translationWords

- Abraham, Abram
- obrezati, obrezanje
- Sara, Saraja
- sin, sin (nekoga)
- Izak
- Bog

05:06

Kad je Izak bio mladić, **Bog je ispitaio Abrahamovu vjeru** tako što je rekao: "Uzmi Izaka, svog jedinog sina, i **ubij ga** kao žrtvu meni." Abraham je opet poslušao Boga i **pripremio se žrtvovati** svog sina.

Bog je ispitaio Abrahamovu vjeru

Bog je htio da Abraham pokaže da se potpuno pokoravao Bogu te da će poslušati sve što mu Bog kaže da učini.

ubij ga

Bog nije tražio ljudske žrtve. Bog je htio vidjeti voli li Abraham više Boga nego svoga sina, te da će poslušati Boga čak i kada mu kaže da vrati sina Bogu.

pripremio se žrtvovati

Abraham se pripremio žrtvovati svoga sina. Bog ga je spriječio prije nego li ga ubije.

translationWords

- Izak
- Bog
- Abraham, Abram
- vjera
- sin, sin (nekoga)
- žrtva, prinos
- poslušati, slušati, poslušan, poslušnost

05:07

Dok su Abraham i Izak **hodali do mjesta žrtve**, Izak je pitao: "Oče, imamo drvo za žrtvu, ali gdje je **janje**?" Abraham je odgovorio: "Bog **će se pobrinuti** za janje za žrtvu, sine moj."

hodali do mjesta žrtve

Bog je rekao Abrahamu da žrtvuje Izaka na posebnoj uzvisici koja je bila oko tri dana hoda od mjesta na kojemu su živjeli.

drva za žrtvu

Za žrtvu se obično klalo janje, a onda stavljalo na drva kako bi drva i janje izgorjeli u vatri.

janje

Mlada ovca ili koza su bile obične životinje za žrtvovanje.

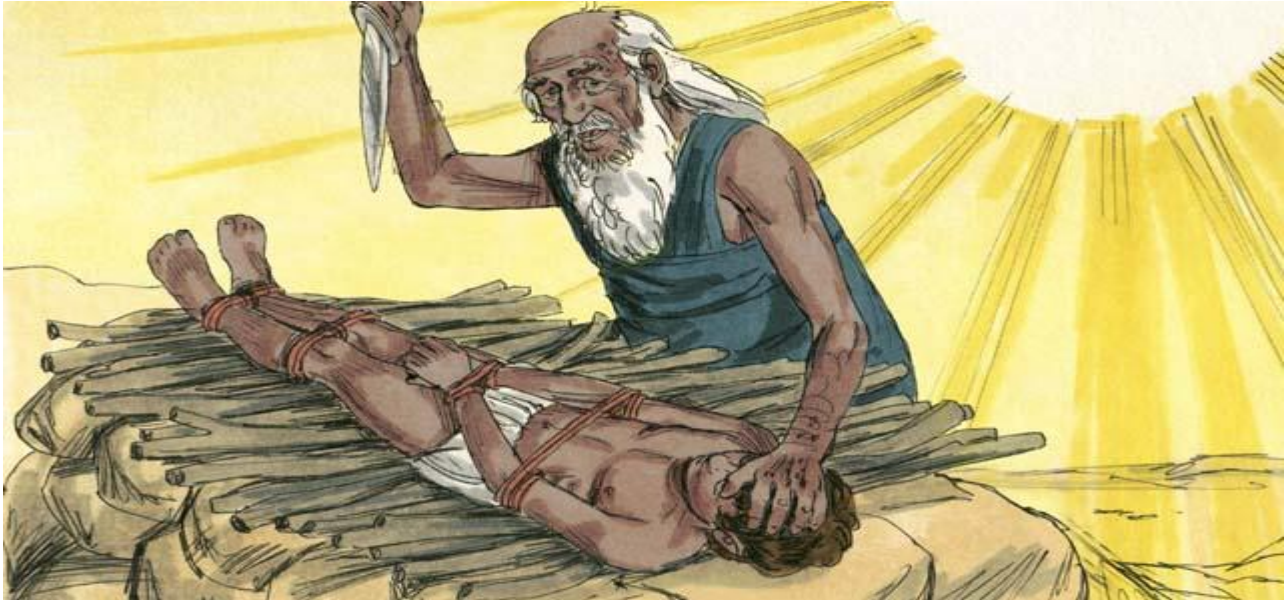
će se pobrinuti

Abraham je možda vjerovao da je Izak "janje" za koje se Bog pobrinuo, iako je Bog ispunio Abrahamove riječi pribavljajući ovna za žrtvu umjesto Izaka.

translationWords

- Abraham, Abram
- Izak
- žrtva, prinos
- janje, Janje Božje
- Bog

05:08

Kad su stigli do mjesta gdje je trebalo prinijeti žrtvu, Abraham je zavezao svoga sina Izaka i stavio ga na žrtvenik. Upravo kada se Abraham spremao ubiti svog sina, Bog je rekao: "**Stani! Nemoj nauditi dječaku!** Sada znam **da me se bojiš**, jer nisi poštedio od mene ni **svog jedinog sina.**"

ubiti svoga sina

Bog nije tražio ljudske žrtve. Bog je htio vidjeti da Abraham voli Boga više nego svoga sina, te da će poslušati Boga čak i kada mu kaže da vrati sina Bogu.

Stani! Nemoj nauditi dječaku!

Bog je zaštitio Izaka i zadržao Abrahama da ga ne ubije.

da me se bojiš

Abraham se bojao Boga, što je uključivalo respekt i strahopoštovanje prema Bogu. Zbog toga je poslušao Boga.

svog jedinog sina

Išmael je također bio Abrahamov sin, ali Izak je bio jedini sin Abrahama i Sare. Božji je savez bio s Izakom te je Bog preko Izaka naumio ispuniti svoja obećanja.

translationWords

- žrtva, prinos
- Abraham, Abram
- sin, sin (nekoga)
- Izak

- žrtvenik
- Bog

05:09

Abraham je u blizini vidio **ovna** koji je zapeo u grmu. **Bog se pobrinuo da ovan bude žrtva** umjesto Izaka. Abraham je radosno prinio ovna kao žrtvu.

ovna

Ovan je mužjak od ovce. Ovce su bile neke od životinja koje su ljudi mogli prinostiti Bogu.

Bog se pobrinuo da ovan bude žrtva

Upravo u ključnom trenutku, Bog je učinio da se ovan zaplete u trnje.

translationWords

- Abraham, Abram
- Bog
- žrtva, prinos
- Izak

05:10

Tada je Bog rekao Abrahamu: "Budući da si mi bio spreman dati sve, čak i **svog jedinog sina**, obećajem da ću te blagosloviti. Tvojih potomaka bit će više nego **zvijezda na nebu**. Budući da si me poslušao, **sve obitelji na svijetu** bit će **blagoslovljene kroz tvoju obitelj**."

svog jedinog sina

Vidi objašnjenje u [\[\[rc://hr/obs/notes/frames/05-08\]\]](#).

zvijezda na nebu

Vidi objašnjenje u [\[\[rc://hr/obs/notes/frames/04-08\]\]](#).

sve obitelji na svijetu

Ovdje se "obitelji" odnosi na veće skupine naroda na zemlji, a ne na svaku skupinu roditelja i djece.

blagoslovljene kroz tvoju obitelj

Ovdje se obitelj odnosi na mnoge potomke koje će Abraham imati. Buduće generacije svijeta bit će blagoslovljene preko Abrahamovih potomaka. Najveći blagoslov će doći puno generacija kasnije preko Božjega izabranoga sluga, Mesije.

Biblijska priča iz Knjige Postanka 16-22

translationWords

- [Bog](#)
- [Abraham, Abram](#)

- sin, sin (nekoga)
- obećanje
- blagosloviti, blagoslovljen, blagoslov
- potomak, potječe od
- poslušati, slušati, poslušan, poslušnost

6. Bog snabdijeva za Izaka

06:01

Kad je Abraham bio jako star, njegov sin Izak odrastao je i postao muškarac. Stoga je Abraham **poslao jednog od svojih slugu da se vrati u zemlju** gdje je živjela Abrahamova rodbina, **kako bi nazad doveo ženu za njegova sina Izaka.**

poslao jednog od svojih slugu da se vrati

Ovo bi se moglo prevesti kao: "rekao jednome svome sluzi da se vrati". Riječ "vrati (natrag)" znači da će sluga ići na isto mjesto na kojemu je Abraham živio davno prije nego što je došao u Kanaan. Vodite računa da je to jasno iz ove izjave.

u zemlju

Ova zemlja se nalazila istočno od Abrahamova trenutnog boravišta.

kako bi nazad doveo ženu za njegova sina Izaka

Ovo bi se moglo prevesti kao "dovesti natrag neudatu ženu za njegova sina Izaka, kako bi je on oženio".

translationWords

- Abraham, Abram
- sin, sin (nekoga)
- Izak
- sluga, rob, ropstvo

06:02

Nakon jako dugačkog putovanja u zemlju gdje je živjela Abrahamova rodbina, Bog je njegova slugu odveo do Rebeke. Ona je bila **unuka Abrahamovog brata**.

unuka Abrahamovog brata

Specifično rečeno, ona je bila kći sina Abrahamova brata. Njen djed je bio Abrahamov brat.

translationWords

- Abraham, Abram
- Bog
- sluga, rob, ropstvo
- Rebeka

06:03

Rebeka je pristala napustiti svoju obitelj i vratiti se sa slugom Izakovom domu. Izak ju je oženio čim je stigla.

Rebeka je pristala

Iako su Rebekini roditelji dogovarali njen brak, nisu je prisilili da se uda za Izaka.

translationWords

- [Rebeka](#)
- [sluga, rob, ropstvo](#)
- [Izak](#)

06:04

Nakon puno vremena, Abraham je umro, a sva savezna obećanja koja mu je Bog dao prešla su na Izaka. Bog je obećao da će Abraham imati **nebrojeno** puno potomaka, ali Izakova žena Rebeka nije mogla imati djece.

obećanja... prešla su

Obećanja saveza kojeg je Bog sklopio s Abrahamom nisu bila samo za njega, nego i za njegove potomke.

nebrojeno

Ovo bi se moglo prevesti kao "vrlo mnogo". Riječ "nebrojeni" znači da će biti toliko potomaka da ih ljudi neće moći izbrojiti.

translationWords

- Abraham, Abram
- obećanje
- Bog
- savez
- Izak
- potomak, potječe od
- Rebeka

06:05

Izak se pomolio za Rebeku i Bog je dopustio da zatrudni s blizancima. Dvije bebe su se međusobno borile dok su bile **u Rebekinoj utrobi**, pa je Rebeka pitala Boga što se događa.

u Rebekinoj utrobi

To jest, "u njoj".

translationWords

- Izak
- Rebeka
- Bog

06:06

Bog je rekao Rebeki: "Dva naroda će izaći **od dva sina** koja su u tebi. **Borit će se međusobno i stariji će služiti mlađemu.**"

od dva sina

To jest, "od potomaka dvaju sinova".

Borit će se međusobno

I dva sina i narodi koji će od njih nastati neprestano će međusobno ratovati. Usporedite to s [\[\[rc://hr/obs/notes/frames/06-05\]\]]([[rc://hr/obs/notes/frames/06-05]]).

stariji

Iako su bebe bile blizanci, beba koja se prva rodila smatrat će se prvorođencem.

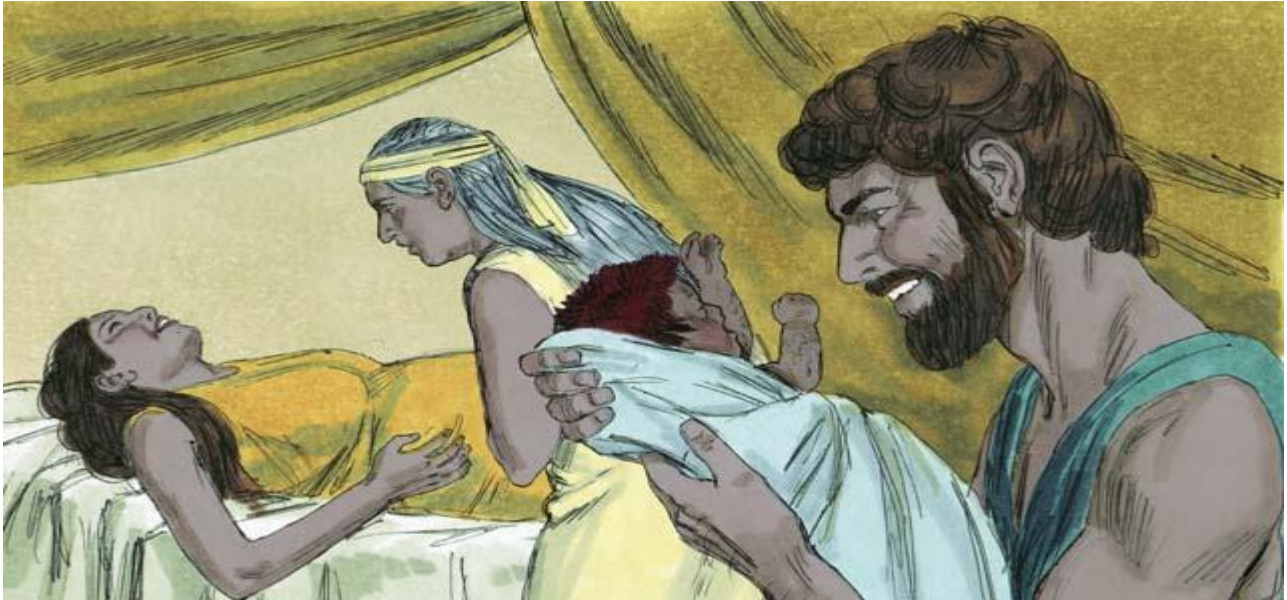
će služiti mlađemu

Ovo bi se moglo prevesti kao: "stariji će sin morati raditi ono što mu mlađi zapovjedi".

translationWords

- Bog
- Rebeka
- sin, sin (nekoga)

06:07

Kada su se **Rebekine bebe rodile**, stariji sin je izašao **crven** i **dlakav**, a nazvali su ga Ezav. Tada je izašao mlađi sin i držao je Ezavljevu petu. Nazvali su ga Jakov.

Rebekine bebe rodile

U nekim jezicima se ovo navodi posrednije, na primjer: "kad je Rebeka vidjela i uzela ih" ili "kada ih je Rebeka donijela na svijet".

stariji sin... mlađi sin

Ovo bi se moglo prevesti kao: "prvi sin koji je izišao... drugi sin koji je izišao". Vodite računa da prijevod "stariji" i "mlađi" komunicira da su dječaci bili blizanci.

crven

Ovo može značiti da mu je koža bila vrlo crvena ili da su mu dlake na tijelu bile crvene.

dlakav

Ezav je imao puno dlaka na tijelu. Mogli biste reći: "tijelo starijega sina bilo je crveno, s puno dlaka".

Biblijska priča iz Knjige Postanka 24:1-25:26

translationWords

- [Rebeka](#)
- [sin, sin \(nekoga\)](#)
- [Ezav](#)

- [Jakov, Izrael](#)

7. Bog blagoslivlja Jakova

07:01

Kako su dječaci rasli, Jakov je volio ostajati **kod kuće**, dok je Ezav volio loviti. Rebeka je više voljela Jakova, a Izak je više volio Ezava.

volio ostajati kod kuće... volio loviti

U nekim jezicima se ovdje upotrebljava riječ za "voljeti" koja se razlikuje od riječi korištene za "Rebeka je voljela Jakova". Na primjer, ovo bi se moglo prevesti kao: "sviđalo mu se ostati kod kuće... sviđalo mu se loviti" ili "radije je ostajao kod kuće... radije je lovio".

kod kuće

Ovaj izraz odnosi se na područje oko obiteljskih nastambi. Jakov je volio ostati blizu šatora gdje su živjeli. U nekim jezicima postoji poseban izraz za "doma".

Rebeka je voljela Jakova, a Izak je volio Ezava

Ovo bi se moglo prevesti kao "Rebeka je više voljela Jakova, a Izak je više volio Ezava". To ne mora nužno značiti da Rebeka i Izak nisu voljeli drugoga sina, nego da je svaki roditelj imao svoga miljenika.

translationWords

- [Jakov, Izrael](#)
- [Ezav](#)
- [Rebeka](#)
- [Izak](#)

07:02

Jednoga dana, dok se Ezav vraćao iz lova, bio je jako gladan. Ezav je rekao Jakovu: "Molim te, daj mi nešto hrane koju si skuhao." Jakov je odgovorio: "Prvo ti meni daj svoja **prava najstarijeg sina**." I tako je Ezav dao Jakovu svoja prava koja je imao kao najstariji sin. Jakov mu je tada dao da jede.

daj mi nešto hrane... daj svoja prava

U nekim jezicima se ovdje možda radije koriste dvije riječi za "dati". To bi se također odnosilo na: "Ezav je dao... Jakov je dao" u posljednje dvije rečenice.

prava najstarijeg sina

Prema njihovim običajima, budući da je Ezav bio najstariji sin, on je trebao biti onaj koji će primiti dvostruku količinu očeve imovine kada im je otac umro. Jakov je smislio način kojim će uzeti ta prava najstarijeg sina od Ezava.

translationWords

- Ezav
- Jakov, Izrael

07:03

Izak je htio **dati svoj blagoslov** Ezavu. Međutim, prije nego što je stigao to učiniti, Rebeka i Jakov **su ga prevarili** tako što se Jakov **pretvarao** da je Ezav. Izak je bio star i nije više mogao vidjeti. Jakov je stoga obukao Ezavljevu odjeću i stavio **kozju dlaku** na svoj vrat i ruke.

dati svoj blagoslov

Bilo je uobičajeno da očevi službeno izraze dobre želje za budućnost svoje djece. Obično bi stariji sin primio najbolje obećanje. Izak je htio da se taj dodatan napredak dogodi Ezavu.

su ga prevarili

Riječ "prevarili" znači da su učinili nešto kako bi namjerno nekoga obmanuli. Rebeka je smislila plan kako da prevari Izaka i navede ga da poseban blagoslov dade Jakovu, a ne Ezavu.

pretvarao

Riječ "pretvarao" pokazuje kako će Jakov prevariti svoga oca (koji je bio vrlo lošega vida zbog svoje starosti).

kozju dlaku

Zbog dlakavosti kozje kože Jakov bi se na dodir činio kao Ezav.

translationWords

- Izak
- blagosloviti, blagoslovljen, blagoslov
- Ezav
- Rebeka

- [Jakov, Izrael](#)

07:04

Jakov je otišao Izaku i rekao mu: "Ja sam Ezav. Došao sam da me blagosloviš." Kad je Izak osjetio kozju dlaku i pomirisao odjeću, **pomislio je da je to Ezav** i blagoslovio ga.

Jakov je došao Izaku

U nekim jezicima prirodnije je navesti: "Jakov je otišao Izaku".

pomislio je da je to Ezav

On je mislio da je osoba koju je mogao dodirnuti i čiji je miris osjetio bio Ezav.

translationWords

- [Jakov, Izrael](#)
- [Izak](#)
- [Ezav](#)
- [blagosloviti, blagoslovljen, blagoslov](#)

07:05

Ezav je zamrzio Jakova, jer mu je Jakov ukrao njegova **prava koja je imao kao najstariji sin**, kao i **njegov blagoslov**. Zato je planirao ubiti Jakova nakon što im otac umre.

prava koja je imao kao najstariji sin

Jakov je našao način kako dobiti veći dio očeva imanja koji je trebao ići najstarijemu sinu Ezavu. Vidite također bilješku na [\[\[rc://hr/obs/notes/frames/07-02\]\]](#).

njegov blagoslov

Jakov je također manipulacijom naveo svoga oca da njemu dade obećanje dodatnoga napretka koje je namjeravao dati Ezavu. Vidite također bilješku na [\[\[rc://hr/obs/notes/frames/07-03\]\]](#).

translationWords

- [Ezav](#)
- [Jakov, Izrael](#)
- [blagosloviti, blagoslovljen, blagoslov](#)

07:06

No, Rebeka je čula **Ezavov plan**, tako da su **ona i Izak poslali Jakova** daleko, da ode živjeti s njezinom rodbinom.

Ezavov plan

Ezavov plan bio je ubiti Jakova nakon očeve smrti.

ona i Izak poslali Jakova

Rebeka je htjela zaštititi Jakova od Ezava tako što je pričala s Izakom o tome da nekamo pošalju Izaka.

daleko, da ode živjeti s njenom rodbinom

Ovo je bilo isto mjesto na kojemu je živjela Rebeka kada je Abrahamov sluga došao po nju da je učini Izakovom ženom. Kako biste ovo pojasnili, mogli biste dodati: "rodbinom u istoj zemlji u kojoj je ona prije živjela". Ta se zemlja nalazila nekoliko stotina milja istočno.

njenom rodbinom

Ovo bi se također moglo prevesti kao "njihovom rodbinom". Budući da je Abrahamov brat bio Rebekin djed, njeni rođaci bili su i Izakovi rođaci.

translationWords

- [Rebeka](#)
- [Ezav](#)
- [Izak](#)
- [Jakov, Izrael](#)

07:07

Jakov je živio s Rebečinom rodbinom mnogo godina. Tijekom tog vremena, oženio se i dobio dvanaest sinova i jednu kćer. Bog ga je učinio veoma **bogatim**.

bogatim

Ovo je uključivalo novac, velika stada životinja i drugu imovinu.

translationWords

- [Jakov, Izrael](#)
- [Rebeka](#)
- [Bog](#)

07:08

Nakon što je dvadeset godina živio daleko od svoga doma u Kanaanu, Jakov se vratio tamo sa svojom obitelji, svojim slugama i svim svojim stadima.

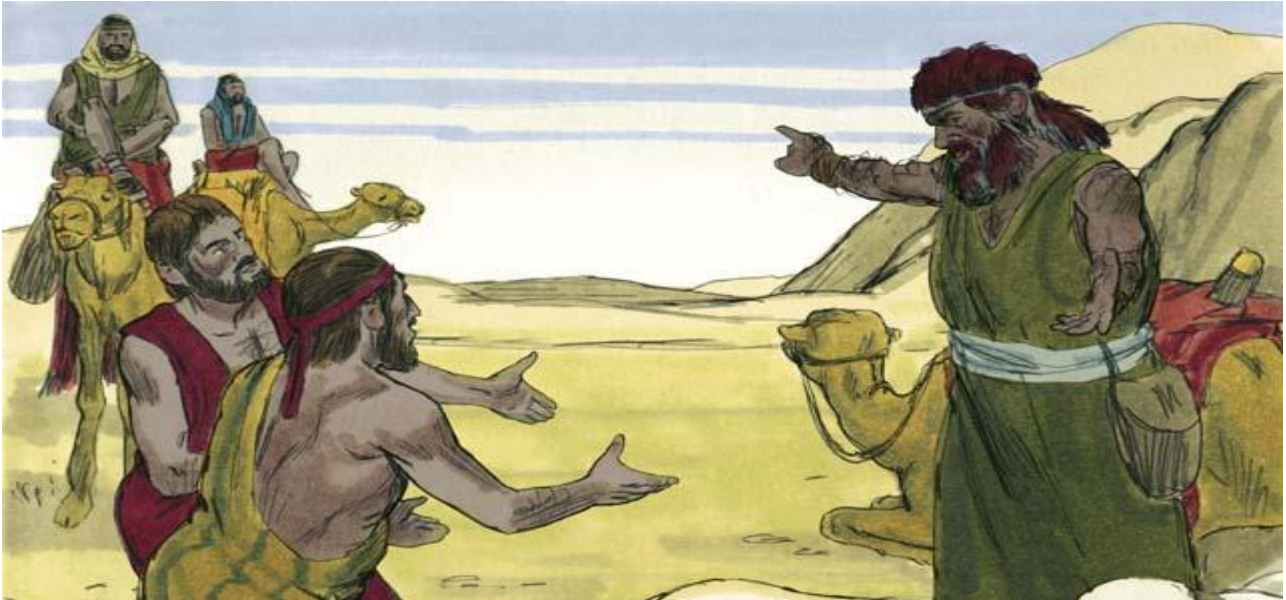
Nakon (što je) dvadeset godina

Jakov je dvadeset godina živio u zemlji iz koje je bila njegova majka. Ako to nije jasno, možete reći: "Nakon što je dvadeset godina živio u zemlji gdje su bili njegovi rođaci".

translationWords

- Kanaan, Kanaanac
- Jakov, Izrael
- sluga, rob, ropstvo

07:09

Jakov se jako bojao, jer je mislio da ga Ezav i dalje želi ubiti. Zato je poslao mnoga stada životinja Ezavu kao dar. Sluga koji je doveo životinje rekao je Ezavu: "**Tvoj sluga, Jakov**, daje ti ove životinje. On uskoro dolazi ."

Tvoj sluga, Jakov

Jakov nije zapravo bio Ezavov sluga. Međutim, Jakov je rekao svojim slugama da to kažu jer je htio pokazati Ezavu da mu dolazi ponizno i s poštovanjem, kako se Ezav ne bi ljutio na njega.

translationWords

- Jakov, Izrael
- Ezav
- sluga, rob, ropstvo

07:10

Međutim, Ezav je već oprostio Jakovu, tako da su obojica bili sretni što su se opet mogli vidjeti. Jakov je nakon toga **mirno živio** u Kanaanu. Onda je Izak umro, a Jakov i Ezav **su ga pokopali**. **Savezna obećanja** koja je Bog obećao Abrahamu sada su **prešla sa Izaka na Jakova**.

mirno živio

Ovo se odnosi na činjenicu da se Ezav i Jakov nisu ljutili jedan na drugoga i nisu se borili međusobno.

su ga pokopali

Ovo bi moglo značiti da su iskopali rupu u zemlji, stavili u nju Izakovo tijelo i prekrili rupu zemljom i kamenjem. Ili bi moglo značiti da su stavili Izakovo tijelo u pećinu i prekrili otvor.

Savezna obećanja

To su bila obećanja koja je Bog dao u svome savezu s Abrahamom.

prešla sa Izaka na Jakova

Obećanja su prešla s Abrahama na Izaka, a sada na Izakova sina Jakova. Ezav nije primio obećanja. Pogledajte također [[rc://hr/obs/notes/frames/06-04]].

Biblijska priča iz Kjnige Postanka 25:27-33:20

translationWords

- Ezav
- oprostiti, oproštenje, oprost

- Jakov, Izrael
- mir, miran
- Kanaan, Kanaanac
- Izak
- savez
- obećanje
- Bog
- Abraham, Abram

8. Bog spašava Josipa i njegovu obitelj

08:01

Mnogo godina kasnije, kad je Jakov bio starac, **poslao je** svog **najdražeg sina**, Josipa, da **provjeri** kako su njegova **braća koja su se brinula za stada**.

poslao je

Ova riječ znači da je Jakov rekao Josipu da ide i Josip je otišao.

najdražeg sina

Ovo bi se moglo prevesti kao: "sina kojega je volio više od ostale djece".

provjeri

Ovo znači da je Josip trebao ići i vidjeti je li sve u redu s njegovom braćom. U nekim jezicima bi se moglo navesti nešto ovako: "vidjeti dobrostanje svoje braće".

braća

Radilo se o Josipovoj starijoj braći.

koja su se brinula za stada

Budući da su braća bila na mjestu koje je bilo daleko, možda će biti potrebno reći: "koji su bili daleko i brinuli se za stada".

translationWords

- Jakov, Izrael
- Josip (SZ)

08:02

Josipa su njegova braća mrzila zato što ga je otac najviše volio i zato što je Josip sanjao da će im biti vladar. Kad je Josip **došao svojoj braći, oteli su ga** i prodali nekim **trgovcima robljem**.

došao svojoj braći

Ovo bi se moglo prevesti i kao: "došao do mjesta na kojem su se braća nalazila".

oteli su ga

Uzeli su ga protiv njegove volje. Nisu imali pravo to učiniti.

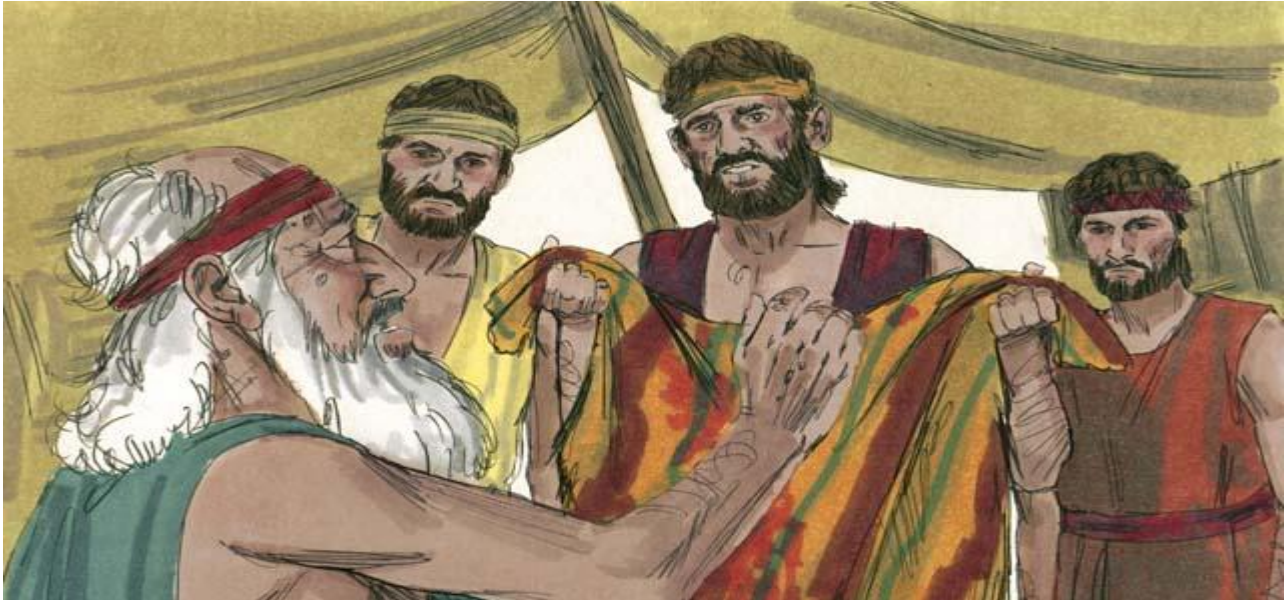
trgovcima robljem

Ovo su bili ljudi koji su napravili biznis od kupovanja ljudi od jednoga vlasnika i prodavanja tih ljudi u ropstvo drugome vlasniku.

translationWords

- Josip (SZ)
- san
- sluga, rob, ropstvo

08:03

Prije nego što su se Josipova braća vratila kući, razderali su Josipovu odjeću i namočili ju **krvlju koze**. Onda su njegovu odjeću pokazali svom ocu kako bi on mislio da je Josipa ubila divlja životinja. Jakov je bio jako tužan.

krvlju koze

Braća su htjela da Jakov misli da je krv na odjeći pripadala Josipu.

translationWords

- Josip (SZ)
- Jakov, Izrael

08:04

Trgovci robljem su Josipa odveli u Egipat. Egipat je bio velika, moćna država, koja se nalazila duž rijeke Nil. Trgovci robljem prodali su ga kao roba bogatom **državnom službeniku**. Josip je dobro služio svoga gospodara, tako da je Bog blagoslovio Josipa.

državnom službeniku

To je bila osoba koja je bila dio egipatske vlade. Ovo bi se također moglo navesti kao: "jedan od vođa u egipatskoj vladi".

translationWords

- sluga, rob, ropstvo
- Josip (SZ)
- Egipat, Egipćanin
- rijeka Nil, egipatska Rijeka
- Bog
- blagosloviti, blagoslovljen, blagoslov

08:05

Žena njegovog gospodara pokušala je zavesti Josipa da spava s njom, ali Josip nije htio **sagriješiti protiv Boga**. Ona se jako naljutila i lažno optužila Josipa, jer je htjela da ga uhite i pošalju u zatvor. Međutim, čak i u zatvoru Josip je **ostao vjeran Bogu**. Bog ga je stoga blagoslovio.

pokušala spavati s Josipom

Ovo se može navesti i ovako: "pokušala zavesti Josipa da ima intimni odnos s njom". "Spavati s" je ublažen način izražavanja ovoga čina, kako ne bi zvučao uvredljivo ili vulgarno.

sagriješiti protiv Boga

Imati intimni odnos protivno je Božjemu zakonu ako ljudi nisu u braku. Josip nije htio sagriješiti kršenjem Božjega zakona.

ostao vjeran Bogu

Drugi način da se ovo navede mogao bi biti: "nastavio je slušati Boga".

translationWords

- Josip (SZ)
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- Bog
- vjeran, vjernost
- blagosloviti, blagoslovljen, blagoslov

08:06

Dvije godine kasnije, Josip je još uvijek bio u zatvoru, iako je bio nevin. Jedne je noći, faraon (tako su Egipćani zvali svoje kraljeve) usnuo dva sna koja su ga **jako uznemirila**. Nitko od **njegovih savjetnika** nije mu mogao reći **značenje tih snova**.

jako uznemirila

Ovo znači da je kralj osjećao velik strah i zbunjenost (zbog onoga što je vidio u snovima).

njegovih savjetnika

Ovo su bili ljudi s posebnim moćima i znanjem koji su ponekad znali reći značenje sna. Neki prijevodi ih nazivaju "mudracima".

značenje tih snova

Ljudi u Egiptu su vjerovali da su snovi bili poruke od bogova o budućim događajima. Bog je upotrijebio faraonove snove kako bi mu rekao što se ima dogoditi.

translationWords

- Josip (SZ)
- nevin
- Faraon, kralj Egipta
- Egipat, Egipćanin
- kralj
- san

08:07

Bog je Josipu dao sposobnost da **protumači snove**, pa je faraon tražio **da mu dovedu Josipa iz zatvora**. Josip je protumačio njegove snove i rekao mu: "**Bog će poslati** sedam godina obilne žetve, nakon kojih će biti sedam godina **gladi**."

protumači snove

"Protumačiti" znači reći što nešto znači. Dakle, Josip je znao reći ljudima značenja njihovih snova.

da mu dovedu Josipa iz zatvora

Ovo bi se moglo navesti i ovako: "naredio svojim slugama da mu dovedu Josipa".

Bog će poslati

Bog će učiniti da žitarice rastu dobro sedam godina, a nakon toga će učiniti da proizvedu vrlo malo hrane tako da ljudi i životinje neće imati dovoljno za jelo.

gladi

Vrtovi i polja proizvest će tako malo hrane da ljudi i životinje neće imati dovoljno za jelo.

translationWords

- Bog
- Josip (SZ)
- san
- Faraon, kralj Egipta

08:08

Faraon je bio toliko **zadivljen** Josipom da ga je postavio za **drugog najmoćnijeg čovjeka** u cijelom Egiptu.

zadivljen

Faraon se zadivio Josipovom mudrošću i osjećao je prema njemu poštovanje; vjerovao je da će Josip donijeti mudre odluke koje će biti od koristi cijelome narodu. Možda bi bilo jasnije navesti: "zadivljen Josipovom mudrošću".

drugog najmoćnijeg čovjeka

Faraon je učinio Josipa vrlo moćnim i važnim vladarem nad cijelim Egiptom. Samo je faraon bio važniji od Josipa.

translationWords

- Faraon, kralj Egipta
- Josip (SZ)
- Egipat, Egipćanin

08:09

Josip je rekao ljudima da **pohrane velike količine hrane** tijekom sedam godina dobrih žetvi. Onda je Josip prodavao hranu ljudima kad je došlo sedam godina **gladi**, kako bi svi imali dovoljno za jesti.

pohrane velike količine hrane

Odveli su hranu iz obilnih žetvi u gradove i tamo ih pohranili. Hrana je tada pripadala faraonu.

gladi

Pogledajte kako ste ovo preveli u 8:7.

translationWords

- [Josip \(SZ\)](#)

08:10

Glad nije bila velika samo u **Egiptu, nego i u Kanaanu**, gdje su živjeli Jakov i njegova obitelj.

Egiptu, nego i u Kanaanu

U nekim jezicima može biti jasnije ili prirodnije navesti "državi Egiptu, nego i u zemlji Kanaanu".

glad je bila velika

Glad je bila vrlo velika. Bilo je vrlo malo hrane i mnogi su ljudi izvan Egipta gladovali.

translationWords

- [Egipat, Egipćanin](#)
- [Kanaan, Kanaanac](#)
- [Jakov, Izrael](#)

08:11

Stoga je Jakov poslao **svoje starije sinove** u Egipat da kupe hranu. Braća **nisu prepoznala Josipa** kad su stajali pred njim da kupe hranu. Međutim, Josip je prepoznao njih.

svoje starije sinove

To su bila Josipova starija braća koja su ga prodala u ropstvo.

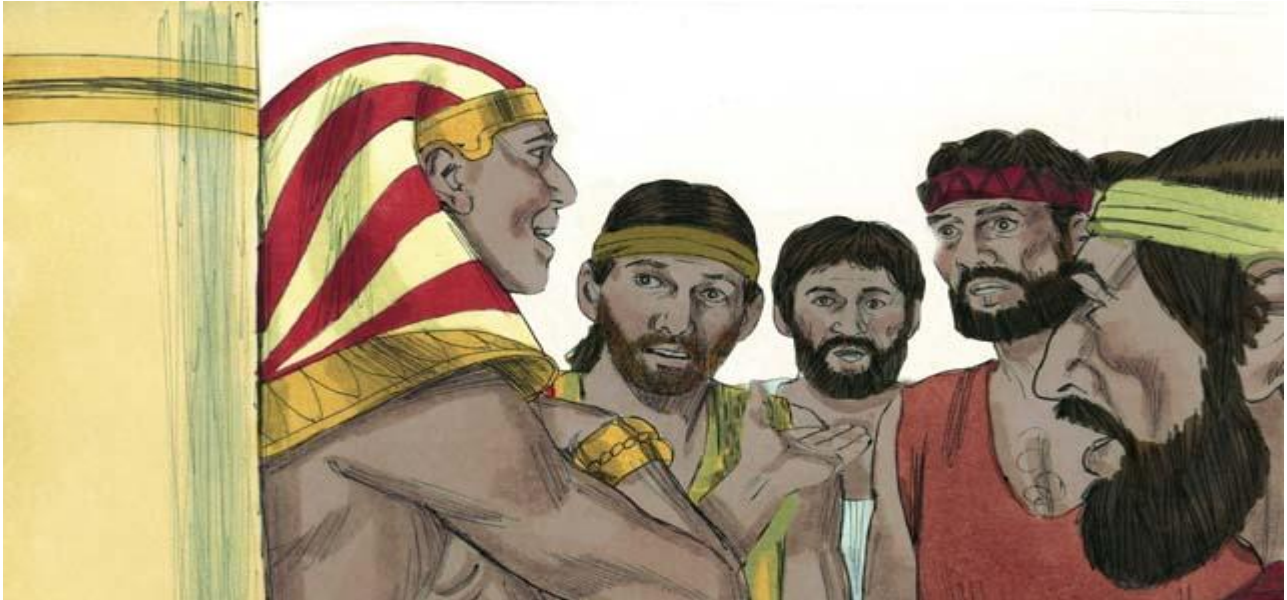
nisu prepoznala Josipa

Nisu znali da je taj čovjek bio Josip zato što je Josip sada bio puno stariji od kad su ga zadnji put vidjeli i zato što se odijevao kao egipatski vladar.

translationWords

- [Jakov, Izrael](#)
- [Egipat, Egipćanin](#)
- [Josip \(SZ\)](#)

08:12

Nakon što je **iskušao svoju braću** da vidi **jesu li se promijenili**, Josip im je rekao: "Ja sam vaš brat, Josip! Ne bojte se. Vi ste meni pokušali učiniti zlo kada ste me prodali kao roba, ali Bog je to zlo iskoristio za dobro! Dođite i živite u Egiptu da se ja mogu brinuti za vas i vaše obitelji."

iskušao svoju braću

Josip je braću stavio u tešku situaciju kako bi vidio hoće li zaštititi najmlađega brata ili će se prema njemu ponašati loše kao što su se ponijeli prema njemu. Kada su zaštitili najmlađega brata, Josip je znao da su se promijenili.

jesu li se promijenili

Drugi način da se ovo kaže bio bi: "jesu li drugačiji nego što su bili". Prije puno godina Josipova braća prodala su ga u roblje. Josip je htio saznati hoće li u ovome trenutku donijeti pravu odluku.

ne bojte se

Ovo bi se još moglo reći: "Ne trebate se bojati nikakve kazne od mene." Josipova braća bojala su se zato što su Josipu nanijeli veliko zlo, a on je sada bio velik vladar i imao je vlast kazniti ih. Josip je mogao odbiti da im proda hranu ili ih baciti u zatvor ili čak ubiti.

zlo... za dobro

Josipova braća su učinila zlo kada su prodali Josipa kao roba, zbog čega je završio u Egiptu. Međutim, Bog je to dopustio kako bi Josip mogao spasiti tisuće ljudi od gladi, uključujući svoju vlastitu obitelj. Ovo je bilo vrlo dobro.

translationWords

• [Josip \(SZ\)](#)

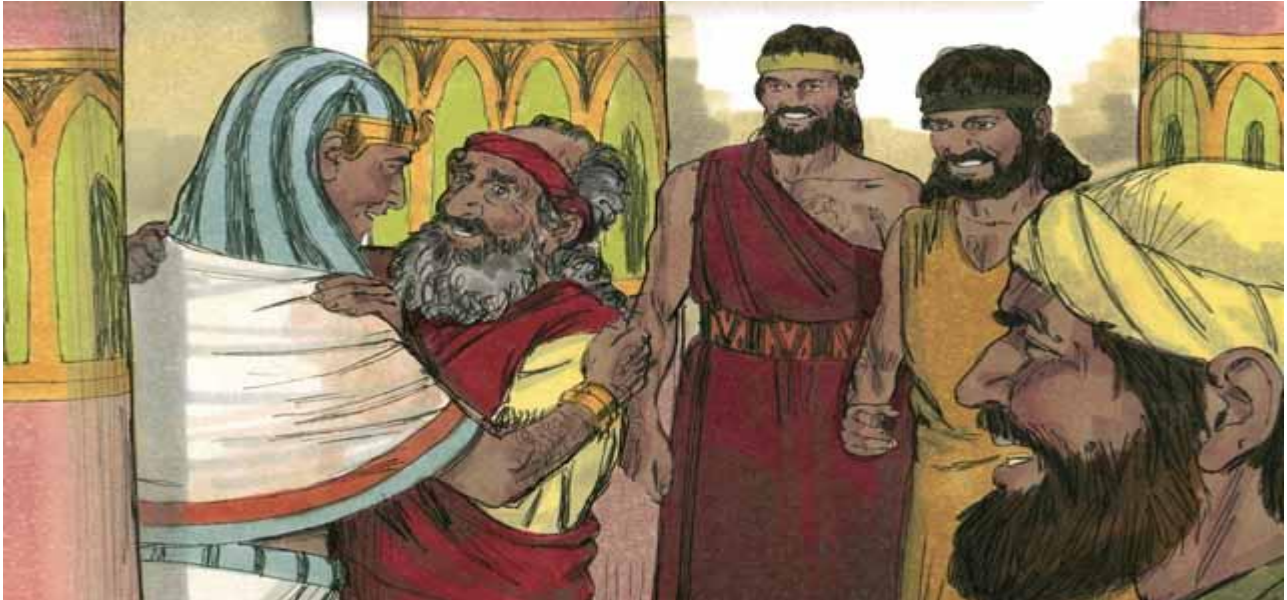

- zao, opak, opakost
- sluga, rob, ropstvo
- Bog
- dobro, dobar, dobrota
- Egipat, Egipćanin

08:13

Kad su se Josipova braća vratila kući i rekla svom ocu Jakovu da je Josip još uvijek živ, bio je jako sretan.

08:14

Premda je Jakov bio starac, sa cijelom svojom obitelji se preselio u Egipat. I tako su svi tamo živjeli. **Prije nego što je Jakov umro**, blagoslovio je svakoga od svojih sinova.

Premda je Jakov bio starac... preselio (se) u Egipat

Egipat je bio daleko od Kanaana i starome bi čovjeku zasigurno bilo vrlo teško hodati ili voziti se u kolima toliko dugo.

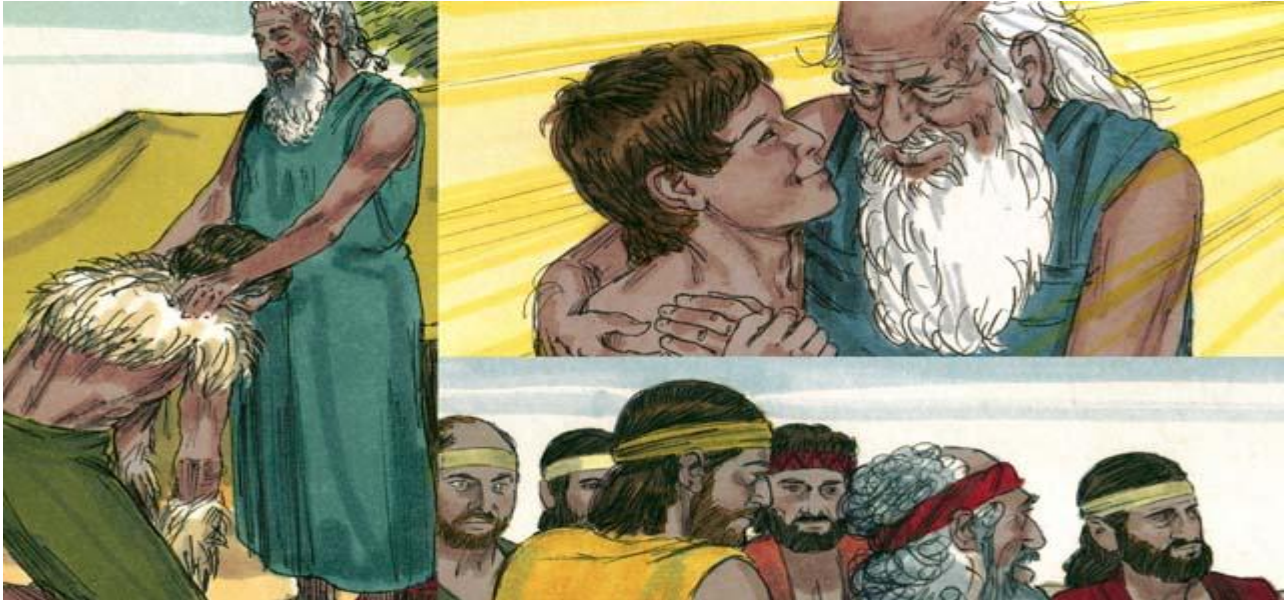
Prije nego što je Jakov umro

Jakov je umro u Egiptu. Nije se uspio vratiti u Kanaan, zemlju koju je Bog obećao dati njemu i njegovim potomcima.

translationWords

- [Jakov, Izrael](#)
- [Egipat, Egipćanin](#)
- [blagosloviti, blagoslovljen, blagoslov](#)

08:15

Savezna obećanja koja je Bog dao Abrahamu **prešla su na** Izaka, zatim na Jakova, a onda na Jakovljevih dvanaest sinova i njihove obitelji. Potomci tih dvanaest sinova postali su **dvanaest Izraelovih plemena**.

savezna obećanja

Prije mnogo vremena Bog je sklopio dogovor s Abrahamom i obećao mu dati veliko potomstvo, koje će zaposjesti zemlju Kanaan i postati velik narod. Bog je također obećao da će svi narodi biti blagoslovljeni preko Abrahamove loze. Pogledajte također 7:10.

prešla su na

Ovo bi se također moglo reći "prešla su dolje na" ili "dana su" ili "primijenila su se na". Božje obećanje Abrahamu bilo je i za Abrahamovu djecu, unuke i sve njegove potomke. Pogledajte također 6:4.

dvanaest Izraelovih plemena

Bog je obećao Abrahamu, Izaku i Jakovu da će njihovi potomci postati velik narod. Bog je kasnije promijenio Jakovljevo ime u Izrael. Potomci Jakovljevih 12 sinova postali su 12 plemena. Tih 12 plemena tvorili su drevni narod Izraela, koji je dobio ime po Jakovljevu novome imenu.

Biblijska priča iz Knjige Postanka 37-50

translationWords

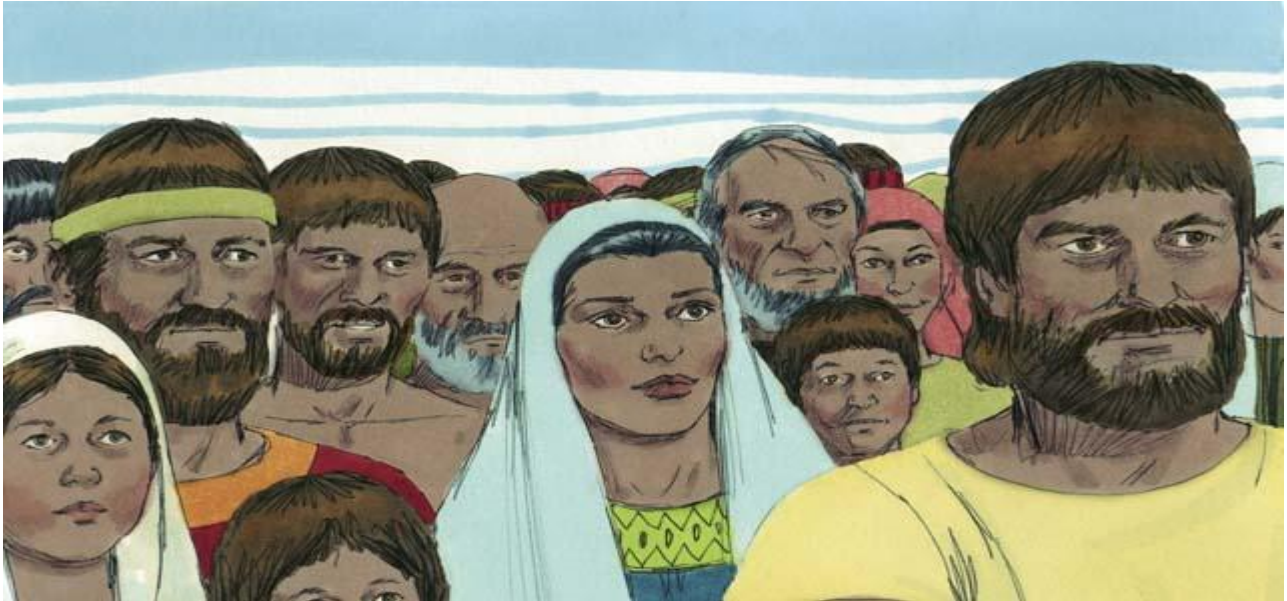
- [savez](#)
- [obećanje](#)
- [Bog](#)
- [Abraham, Abram](#)
- [Izak](#)

- Jakov, Izrael
- potomak, potječe od
- Izrael, Izraelci, izraelski narod

9. Bog poziva Mojsija

09:01

Nakon Josipove smrti, sva njegova rodbina ostala je u Egiptu. Oni i njihovi potomci nastavili su tamo živjeti mnogo godina i imali su mnogo djece. Zvali su se Izraelci.

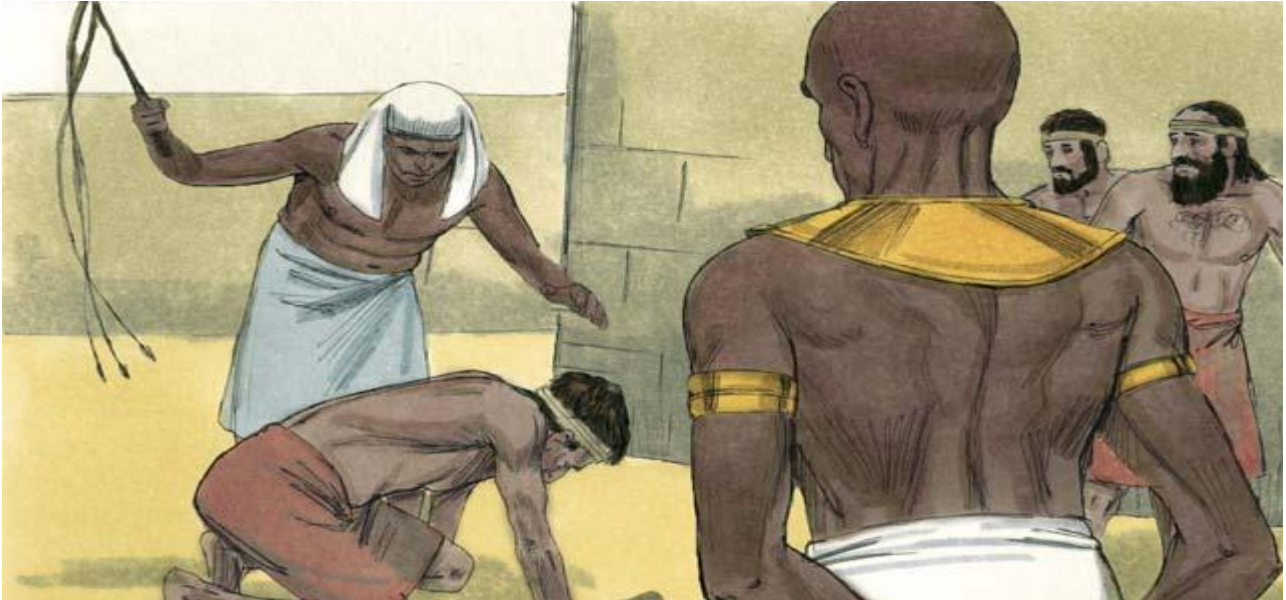
zvali su se Izraelci

Narod koji je potekao od Jakova zvao se "Izrael", što je ime koje je Bog dao Jakovu. Ljudi iz toga naroda zvali su se Izraelci.

translationWords

- Josip (SZ)
- Egipat, Egipćanin
- potomak, potječe od
- Izrael, Izraelci, izraelski narod

09:02

Nakon nekoliko stotina godina, broj Izraelaca je jako porastao. Egipćani se više nisu sjećali Josipa i svega što je učinio za njih. Počeli su se bojati Izraelaca, jer ih je bilo toliko puno. Zato je **faraon** koji je tada vladao Egiptom **učinio Izraelce robovima** Egipćanima.

faraon

"Faraon" je egipatska riječ koja se odnosi na njihova kralja. Ovaj je faraon vjerojatno bio sin prijašnjega faraona koji je umro, a koji je možda bio potomak faraona kojega je Josip poznao.

učinio Izraelce robovima

To jest, "prisilio Izraelce da rade teške poslove protiv njihove volje i postupao prema njima vrlo grubo".

translationWords

- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Egipat, Egipćanin
- Josip (SZ)
- Faraon, kralj Egipta
- sluga, rob, ropstvo

09:03

Egipćani su natjerali Izraelce da izgrade mnoge zgrade, pa čak i cijele gradove. Težak rad njihove je živote učinio **bijednima**, ali **Bog ih je blagoslovio**, tako da su imali još više djece.

bijednima

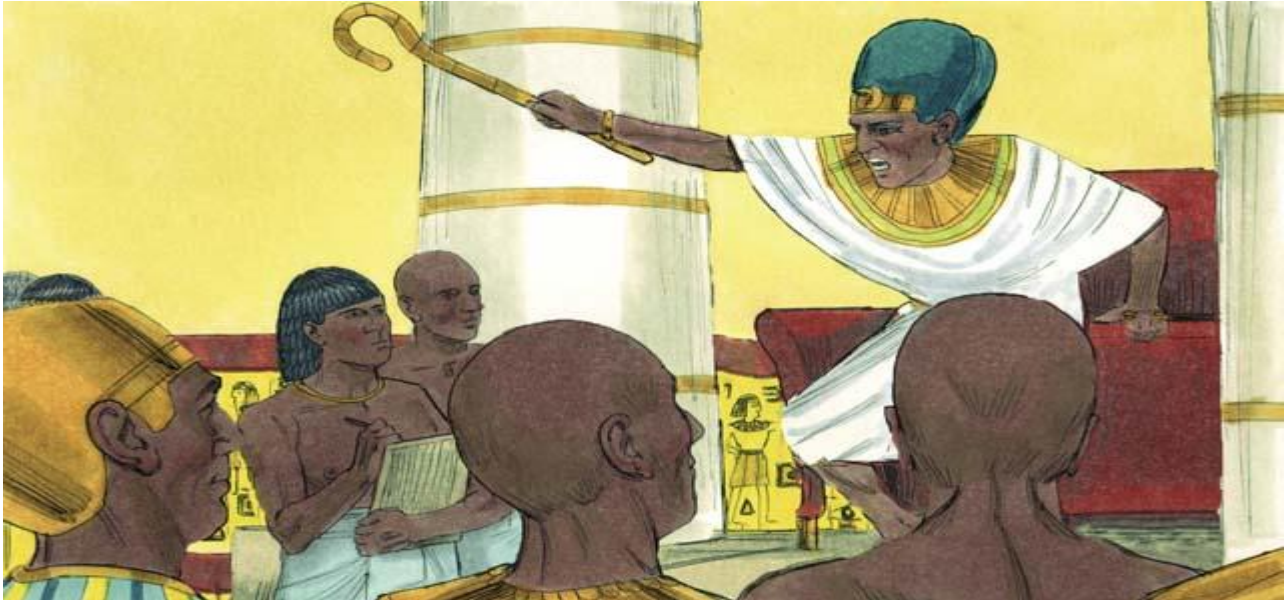
Ovo znači da su strašno trpjeli zbog gruboga načina na koji su prema njima sada postupali i teškoga rada koji su morali obavljati. Također su se osjećali vrlo obeshrabreno.

Bog ih je blagoslovio

Bog se brinuo za njih, pomažući im da izdrže teško maltretiranje te ih čak učinio brojnijima dajući im djecu.

translationWords

- Egipat, Egipćanin
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Bog
- blagosloviti, blagoslovljen, blagoslov

09:04

Faraon je **vidio** da Izraelci imaju puno djece, pa je naredio svojim ljudima da ubiju sve izraelske muške bebe tako što će ih baciti u rijeku Nil.

vidio

Drugi način na koji se može prevesti bio bi: "shvatio" ili "znao".

translationWords

- Faraon, kralj Egipta
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- rijeka Nil, egipatska Rijeka

09:05

Neka Izraelka rodila je dječaćiča. Ona i njen muž skrivali su bebu koliko god su dugo mogli.

što su dulje mogli

Oni su sakrili bebu od Egipćana dok nije postalo preteško čuvati ga sakrivenim u kući.

translationWords

- [Izrael, Izraelci, izraelski narod](#)

09:06

Kad ga roditelji više nisu mogli skrivati, stavili su ga u plutajuću košaru u trski uz rub rijeke Nil, da bi ga spasili od smrti. Njegova starija sestra promatrala je da vidi što će se dogoditi.

09:07

Kći faraona vidjela je košaru i pogledala unutra. Kad je vidjela bebu, prihvatila ju je kao vlastitog sina. Unajmila je Izraelku **da ga doji**, ali nije shvatila da je ta žena zapravo prava majka toga djeteta. Kada je dijete bilo dovoljno staro da mu više nije trebalo majčino mlijeko, vratila ga je faraonovoj kćeri, koja ga je nazvala Mojsije.

prihvatila ju je kao vlastitoga sina

Ona je bila princeza. Kada ga je učinila svojim sinom, on je postao egipatskim princem.

da ga doji

Drugi način da se ovo navede mogao bi biti: "da ga hrani na prsima".

translationWords

- Faraon, kralj Egipta
- sin, sin (nekoga)
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Mojsije

09:08

Jednoga dana, kad je Mojsije već bio **odrastao** čovjek, vidio je da neki Egipćanin tuče izraelskog roba. Mojsije je pokušao spasiti svog sunarodnjaka Izraelca.

odrastao

Drugi način da se ovo navede bio bi: "izrastao u muškarca".

sunarodnjak Izraelac

Ovaj izraz se odnosi na izraelskoga roba. Riječ "su" ovdje upućuje na to da je i Mojsije bio Izraelac. Iako je Mojsija odgojila kći egipatskoga faraona, on se sjećao da je zapravo Izraelac.

translationWords

- Mojsije
- Egipat, Egipćanin
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- sluga, rob, ropstvo
- spasiti, siguran

09:09

Kad je Mojsije mislio da nitko neće vidjeti, ubio je Egipćanina i zakopao njegovo tijelo. Međutim, netko je vidio što je Mojsije učinio.

09:10

Kad je faraon čuo što je Mojsije učinio, pokušao ga je ubiti. Mojsije je pobjegao iz Egipta u **divljinu**, kako bi bio siguran od faraonovih vojnika.

divljinu

Divljina je bila velik prostor kamenite površine i suhe klime. Zemlja tamo nije bila dobra za obrađivanje zbog čega je bila slabo nastanjena.

translationWords

- Faraon, kralj Egipta
- Mojsije
- Egipat, Egipćanin

09:11

Mojsije je postao pastir u divljini daleko od Egipta. Oženio se ženom iz tog mjesta, te je dobio dva sina.

divljina

Pogledajte kako ste ovo preveli u 9:10.

translationWords

- Mojsije
- pastir, čuvati (kao pastir)
- Egipat, Egipćanin

09:12

Jednog dana, dok se Mojsije **brinuo za svoje ovce**, vidio je da jedan grm gori. No, **grm nije izgarao**. Mojsije je prišao grmu da bi ga mogao bolje vidjeti. Kako je prilazio gorućem grmu, **Božji glas mu je rekao**: "Mojsije, izuj svoju obuću. Stojiš na svetom tlu."

brinuo za svoje ovce

Ovo znači da je obavljao posao pastira koji je vodio ovce do trave i vode, i štitio ih. Može se prevesti kao "njegovao ovce".

grm nije izgarao

Bog je grm ispunio vatrom, ali ga vatra nije oštetila.

Božji glas mu je rekao

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Bog je naglas rekao". Mojsije je čuo Božji glas, ali ga nije vidio.

izuj obuću

Bog je htio da se izuje kako bi pokazao svoje poštovanje prema Bogu. Kako biste to jasno izrekli, mogli biste reći: "izuj svoju obuću zato što stojiš na svetome tlu".

sveto tlo

Bilo je sveto u smislu da ga je Bog odvojio od obične zemlje i učinio posebnim mjestom gdje će se on objavit.

translationWords

- Mojsije
- ovca, ovan
- Bog
- svet, svetost

09:13

Bog je rekao: "Vidio sam **patnju svoga naroda**. Poslat ću te faraonu da izvedeš Izraelce iz ropstva u Egiptu. Ja ću im dati zemlju Kanaan, zemlju koju sam obećao Abrahamu, Izaku i Jakovu."

patnju svoga naroda

Ovo se može prevesti ovako: "vrlo grubo postupanje koje moj narod proživljava". U nekim jezicima bi se to moglo ovako prevesti: "kako Egipćani nanose mome narodu veliku bol".

svoga naroda

Ovo se odnosi na Izraelce. Bog je sklopio savez s Abrahamom i njegovim potomcima da će ih blagosloviti i učiniti velikim narodom. Preko toga saveza, Izraelci su postali Božjim narodom.

da izvedeš... iz ropstva u Egiptu

Ovo se može prevesti kao: "da ih oslobodiš od robovanja u Egiptu" ili "da ih izvedeš iz Egipta gdje su sada robovi".

translationWords

- Bog
- patiti, patnja
- Faraon, kralj Egipta
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- sluga, rob, ropstvo
- Egipat, Egipćanin
- Kanaan, Kanaanac
- obećanje
- Abraham, Abram
- Izak

- [Jakov, Izrael](#)

09:14

Mojsije je pitao: "A što ako ljudi budu htjeli znati tko me poslao, što da kažem?" Bog je rekao: "**JA SAM KOJI JESAM**. Reci im '**JA JESAM** poslao me k vama'. Isto im reci: 'Ja sam Jahve, Bog vaših predaka Abrahama, Izaka i Jakova.' Ovo je **moje ime** zauvijek."

naroda

Pogledajte "moj narod" u 9:13.

JA SAM KOJI JESAM

Ovaj opis pokazuje da se Bog može definirati jedino samim sobom, a ne nečim drugim što nam je poznato te se također ne može usporediti ni sa kim drugim.

JA JESAM

Ovo ime naglašava da je Bog jedini koji je uvijek živio i uvijek će živjeti.

moje ime

Ime koje je Bog rekao Mojsiju i cijelome Izraelu da koristi za njega je "Jahve", što je povezano uz "JA JESAM" i čini se da znači "ON JEST".

translationWords

- Mojsije
- Bog
- Jahve
- Abraham, Abram

- Izak
- Jakov, Izrael

09:15

Mojsije se bojao i nije htio ići faraonu, jer je mislio da ne može dobro govoriti. Stoga je Bog poslao **Mojsijeva brata Arona** da mu pomogne. Bog je upozorio Mojsija i Arona da će faraon biti **tvrdoglav**.

Mojsije se bojao i nije htio ići

Mojsije je znao da ga je faraon htio ubiti i nije vjerovao da može učiniti što je Bog od njega tražio.

Mojsijeva brata Arona

Aron je bio Mojsijev rođeni brat od njegovih izraelskih roditelja. Aron je vjerojatno bio nekoliko godina stariji od Mojsija.

tvrdoglav

Ovo znači da će faraon odbiti poslušati Boga. Možda biste također trebali dodati: "tvrdoglav i da će odbiti poslušati (ili pokoriti se)".

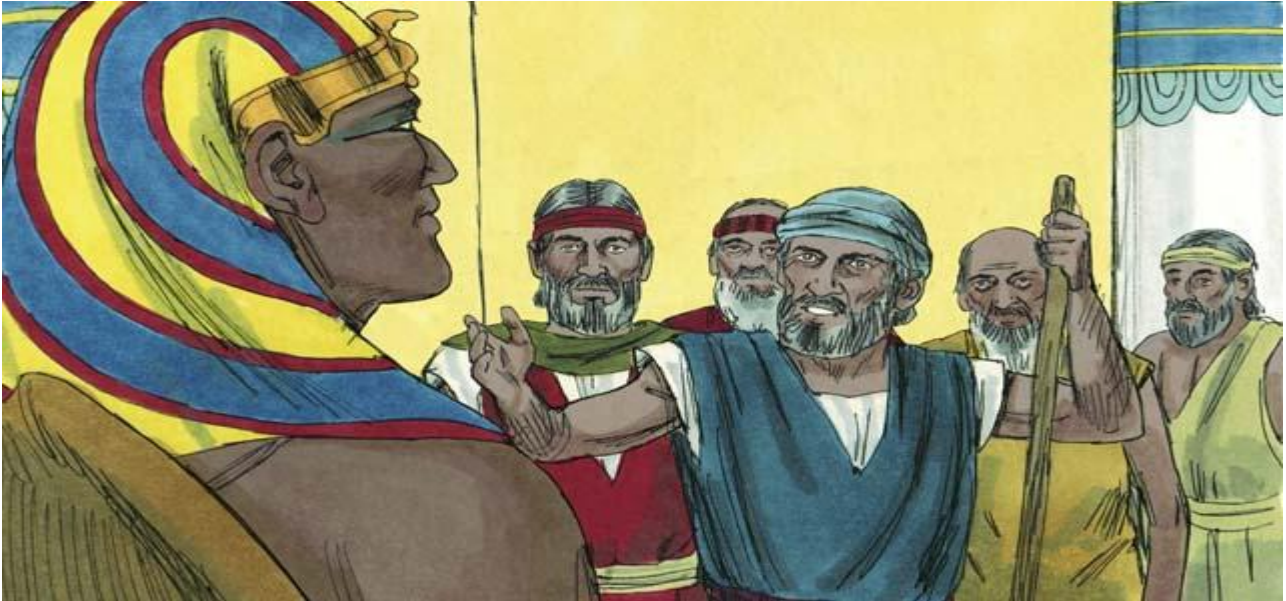
Biblijska priča iz Knjige Izlaska 1-4

translationWords

- [Mojsije](#)
- [Faraon, kralj Egipta](#)
- [Bog](#)
- [Aronrist](#)

10. Deset pošast

10:01

Mojsije i Aron otišli su **faraonu**. Rekli su: "Ovo kaže **Bog Izraelov**: '**Oslobodi moj narod!**'" Faraon ih nije **poslušao**. Umjesto da pusti Izraelce, natjerao ih je da još više rade!

faraonu

Možda će biti jasnije navesti: "u faraonovu palaču da razgovaraju s njim".

Bog Izraelov

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Bog, koji je izabrao Izraelce da budu njegov narod" ili "Bog, koji vlada narodom Izraela" ili "Bog kojega Izraelci štuju".

Oslobodi moj narod

Drugi način da se ovo navede bio bi: "Dopusti mome narodu da slobodno ide" ili "Oslobodi moj narod da napusti Egipat".

moj narod

Pogledajte "moj narod" u 9:13.

poslušao

Ovo bi se moglo prevesti kao "pokorio" ili "mario" ili "hajao".

translationWords

- Mojsije
- Aronrist
- Faraon, kralj Egipta
- Bog
- Izrael, Izraelci, izraelski narod

10:02

Faraon je odbijao osloboditi **narod**, pa je Bog poslao **deset grozних pošasti** na Egipat. Putem ovih pošasti, Bog je faraonu pokazao da je moćniji od njega, kao i od **svih egipatskih bogova**.

narod

Ovo se odnosi na narod Izraela, odnosno "Izraelce".

deset grozних pošasti

Pošast je nešto vrlo loše ili strašno što se dogodi nekome ili nečemu. Pošast se obično odnosi na nešto što utječe na mnogo ljudi ili se dogodi na velikom geografskom području. Druga riječ za "pošast" bila bi "katastrofa".

svih egipatskih bogova

Možda će biti jasnije navesti "svih bogova koje su Egipćani štovali". Narod Egipta štovao je mnogo različitih lažnih bogova. Ti lažni bogovi bili su ili duhovna bića koja je stvorio Bog Izraela ili uopće nisu postojali.

translationWords

- Faraon, kralj Egipta
- Bog
- Egipat, Egipćanin
- lažni bog, strani bog, bog, boginja

10:03

Bog je rijeku Nil pretvorio u krv, ali faraon još uvijek nije htio pustiti Izraelce da odu.

rijeku Nil pretvorio u krv

U nekim jezicima će se možda morati navesti "pretvorio vodu rijeke Nil u krv". Umjesto vode u rijeci se nalazila krv, tako da su ribe pomrle i ljudi nisu imali pitke vode.

translationWords

- Bog
- rijeka Nil, egipatska Rijeka
- Faraon, kralj Egipta
- Izrael, Izraelci, izraelski narod

10:04

Bog je poslao žabe po cijelom Egiptu. Faraon je preklinjao Mojsija da ukloni žabe. Međutim, nakon što su sve žabe umrle, faraon je **otvrdnuo svoje srce** i nije dopustio da Izraelci napuste Egipat.

Bog je poslao žabe po cijelom Egiptu

Ovo bi se moglo prevesti kao "Bog je učinio da se mnoge žabe pojave po cijelome Egiptu".

otvrdnuo svoje srce

Opet je bio tvrdoglav i nije htio poslušati Boga.

translationWords

- Bog
- Egipat, Egipćanin
- Faraon, kralj Egipta
- prositi, prosjak
- Mojsije
- Izrael, Izraelci, izraelski narod

10:05

Stoga je Bog poslao komarce kao pošast. Zatim, poslao je **obade** kao pošast. Faraon je pozvao Mojsija i Arona da im kaže da će Izraelci, ako zaustave ovu pošast, moći napustiti Egipat. Kad se Mojsije pomolio, Bog je uklonio obade iz Egipta. Međutim, faraon je otvrdnuo svoje srce i nije htio pustiti narod da ode.

Bog je poslao... kao pošast

Ovo bi se moglo prevesti kao "Bog je učinio da bude pošast" ili "Bog je uzrokovao pošast (komaraca) da dođe nad cijelu egipatsku zemlju".

komarci

To su bili sićušni insekti koji su grizli, letjeli u velikim rojevima te diljem Egipta izluđivali ljude i životinje na koje su slijetali.

obade

Ovo su bili puno veći leteći kukci koji i dosađuju i uništavaju. Bilo ih je toliko puno da su sve prekrili, čak i unutar egipatskih kuća.

otvrdnuo svoje srce

Pogledajte bilješku u 10:4.

translationWords

- [Bog](#)
- [Faraon, kralj Egipta](#)
- [Mojsije](#)

- Aronrist
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Egipat, Egipćanin

10:06

Nakon toga, Bog je izazvao da se sve **domaće životinje** koje su pripadale Egipćanima razbole i umru. No, faraonovo srce bilo je otvrdnuto, pa nije htio pustiti Izraelce da odu.

domaće životinje

Ovo se odnosi na velike životinje koje su Egipćani koristili za rad, kao što su bili konji, magarci, deve, ovce i koze.

srce je bilo otvrdnuto

Pogledajte bilješku u 10:4.

translationWords

- Bog
- Egipat, Egipćanin
- Faraon, kralj Egipta
- Izrael, Izraelci, izraelski narod

10:07

Onda je Bog rekao Mojsiju da baci pepeo u zrak pred faraonom. Kad je to učinio, bolni čirevi pojavili su se na Egipćanima, ali ne i na Izraelcima. **Bog je otvrdnuo faraonovo srce**, tako da faraon nije htio pustiti Izraelce da odu.

Bog je otvrdnuo faraonovo srce

Bog je učinio da faraon i dalje bude tvrdoglav. Pogledajte također bilješku u 10:4.

translationWords

- Bog
- Mojsije
- Faraon, kralj Egipta
- Egipat, Egipćanin
- Izrael, Izraelci, izraelski narod

10:08

Nakon toga, Bog je poslao tuču koja je uništila većinu usjeva u Egiptu, a ubila je svakoga tko bi izašao van. Faraon je pozvao Mojsija i Arona i rekao im: "Sagriješio sam. **Možete ići.**" Mojsije se tada pomolio, a **tuča** je prestala padati s neba.

Nakon toga

Ovo znači, nakon što je Bog učinio da se na koži Egipćana pokažu bolni čirevi.

Bog je poslao tuču

Bog je učinio da tuča pada s neba.

tuča

Tuča je poput komada leda koji padaju iz oblaka kao što kiša pada. Ti komadi mogu biti vrlo mali ili vrlo veliki. Oni veći će ozlijediti ili ubiti sve na što padnu.

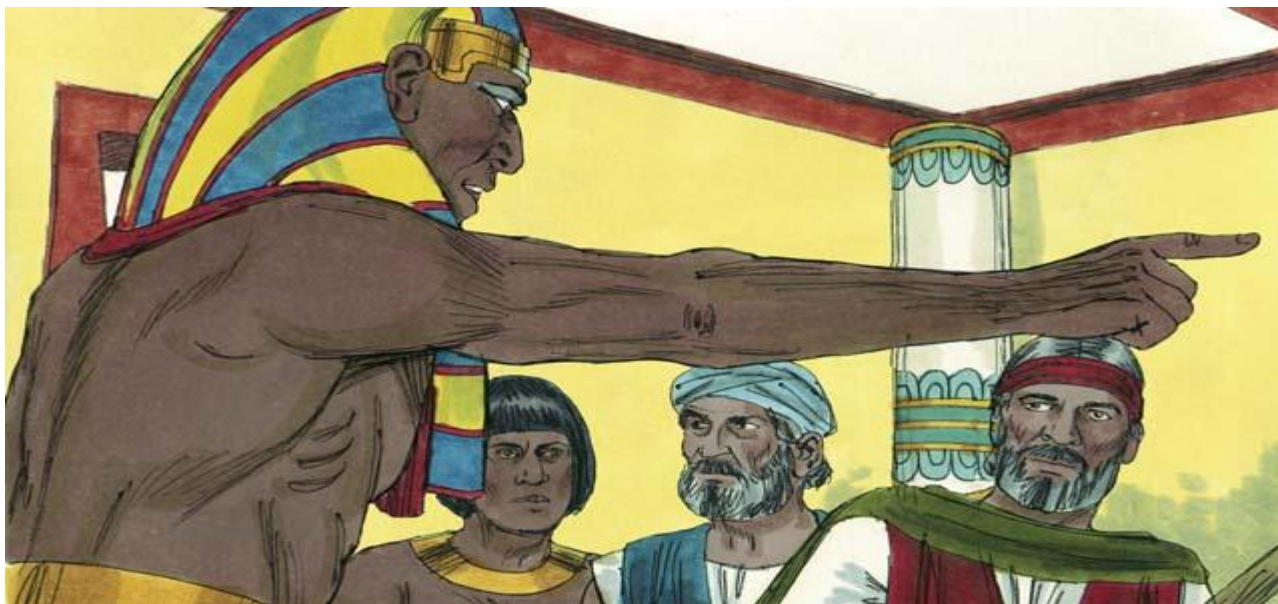
Možete ići

Drugo lice množine ("možete") odnosi se na Mojsija, Arona i Izraelce.

translationWords

- Bog
- Egipat, Egipćanin
- Faraon, kralj Egipta
- Mojsije
- Aronrist

- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- moliti se, molitva

10:09

Pa ipak, faraon je ponovno sagriješio i **otvrdnuo svoje srce**. Nije htio pustiti Izraelce da odu.

otvrdnuo svoje srce

Pogledajte bilješku u 10:4.

translationWords

- Faraon, kralj Egipta
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- Izrael, Izraelci, izraelski narod

10:10

Nakon toga, Bog je poslao **roj skakavaca** da se nadviju nad Egiptom. Skakavci su pojeli sav usjev koji **tuča** nije uništila.

roj skakavaca

Skakavci su insekti koji lete zajedno u rojevima, ili velikim skupinama te mogu uništiti velika područja svakakvih vrsta biljaka i usjeva tako što sve pojedu.

tuča

Tuča je poput komada leda što padaju iz oblaka kao što kiša pada.

translationWords

- Bog
- Egipat, Egipćanin

10:11

Onda je Bog poslao **tamu koja je trajala tri dana**. Bilo je tako mračno da Egipćani nisu mogli napustiti svoje kuće. Međutim, tamo gdje su živjeli Izraelci, bilo je svjetla.

Bog (je) poslao tamu

Bog je učinio da tama prekrije ili da se protegne preko većine Egipta. Drugim riječima, Bog je oduzeo svjetlo iz ovoga dijela Egipta.

tamu koja je trajala tri dana

Ta je tama bila tamnija od obične noćne tame i bilo je potpuno mračno cijela tri dana.

translationWords

- Bog
- Egipat, Egipćanin
- Izrael, Izraelci, izraelski narod

10:12

Čak ni nakon **ovih devet pošasti**, faraon nije htio pustiti Izraelce da odu. **Budući da faraon nije htio poslušati**, Bog je naumio pustiti još jednu pošast. **Ova će promijeniti faraonov stav.**

ovih devet pošasti

Ovo znači "ovih devet katastrofa koje je Bog uzrokovao".

Budući da faraon nije htio poslušati

Ovo bi se moglo prevesti kao "Budući da faraon nije htio učiniti ono što je Bog tražio od njega" ili "Budući da se faraon odbio pokoriti Bogu".

Ova će promijeniti faraonov stav

Drugi način da se ovo navede bio bi: "Ova zadnja pošast učinit će da faraon promijeni mišljenje o Bogu i zbog toga će pustiti Izraelce da odu."

Biblijska priča iz Knjige Izlaska 5-10

translationWords

- Faraon, kralj Egipta
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Bog

11. Pasha

11:01

Bog je upozorio faraona da će, ako ne pusti Izraelce da odu, pobiti **sve muške prvorođence egipatskog naroda i životinja**. Kad je faraon to čuo, ipak je odbio vjerovati i poslušati Boga.

sve muške prvorođence egipatskog naroda i životinja

Ovo bi se moglo prevesti kao "najstarijeg sina u svakoj obitelji i prvog muškog potomka svih njihovih životinja".

translationWords

- Bog
- Faraon, kralj Egipta
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- poslušati, slušati, poslušan, poslušnost

11:02

Bog je priskrbio način da spasi prvorođence svakoga tko je vjerovao u njega. Svaka obitelj je trebala odabrati **savršeno janje** i zaklati ga.

Bog je priskrbio

Bog je jedini koji je mogao priskrbiti način da spasi Izraelove sinove od smrti.

savršeno janje

To jest, "mladu ovcu ili kozu koja nije imala grešaka ni mana".

translationWords

- Bog
- spasiti, siguran
- sin, sin (nekoga)
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- janje, Janje Božje

11:03

Bog je rekao Izraelcima da namažu krv janjeta na dovratnike svoje kuće, te da ispeku meso i brzo ga pojedu, zajedno s kruhom **koji je bio napravljen bez kvasca**. Također, rekao im je da budu spremni napustiti Egipat **čim pojedu**.

koji je bio napravljen bez kvasca

Kvasac je nešto što se miješa u kruh kako bi se tijesto proširilo te kako bi naraslo kod pečenja. Ovo bi se moglo prevesti kao: "bio napravljen bez nečega od čega bi naraslo". Pravljenje kruha s kvascem trajalo bi puno duže, tako da je pravljenje kruha bez kvasca bio način da budu spremni na brz odlazak iz Egipta.

čim pojedu

Ovo znači da su trebali biti spremni na odlazak prije nego što su počeli jesti.

translationWords

- Bog
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- janje, Janje Božje
- krv
- Egipat, Egipćanin

11:04

Izraelci su sve učinili točno kako im je Bog zapovjedio da učine. Usred noći, Bog je prošao kroz Egipat ubijajući svakog prvorođenog sina.

svakog prvorođenog sina

Ovo znači svakoga prvorođenog sina obitelji koje nisu prinijele krvnu žrtvu, odnosno obitelji Egipćana. Da biste ovo pojasnili možda ćete trebati dodati: "svakog egipatskog prvorođenog sina" (budući da su sve izraelske obitelji stavile krv na svoje dovratnike).

translationWords

- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Bog
- Egipat, Egipćanin

11:05

Sve kuće Izraelaca imale su krv na dovratnicima, pa je Bog **zaobišao** te kuće. Svi u kući bili su na sigurnom, **spašeni zbog janjetove krvi**.

zaobišao

Ovo znači da je Bog zaobišao te kuće i nije se zaustavio da ubije nekoga u njima. Taj je izraz postao naziv židovskoga blagdana "P Ashe" (engl. "Passover").

spašeni

Bog nije ubio njihova prvorođenog sina.

zbog janjetove krvi

Ovo bi se moglo prevesti kao: "zato što je janjetova krv bila na njihovim vratima". Bog je vidio da su ubili janje kako im je zapovjedio, tako da nije ubio njihova sina.

translationWords

- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- krv
- Bog
- spasiti, siguran
- janje, Janje Božje

11:06

Egipćani pak nisu vjerovali Bogu i zato nisu poslušali njegove zapovijedi. Zato Bog **nije zaobišao** njihove kuće. Bog je ubio sve do jednog egipatskog sina prvorođenca.

nisu vjerovali Bogu... nisu poslušali njegove zapovijedi

Na nekim jezicima možda će biti prirodnije reći: "nisu vjerovali Bogu i zato nisu poslušali njegove zapovijedi".

nije zaobišao

On nije zaobišao njihove kuće. Umjesto toga, stao je kod svake kuće i ubio njihova najstarijeg sina.

translationWords

- Egipat, Egipćanin
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- Bog

11:07

Svaki egipatski muški prvorodenac je umro, **od prvorodenog zatvorenika do faraonovog prvorodenca**. Mnogi ljudi u Egiptu su plakali i jadikovali zbog svoje duboke tuge.

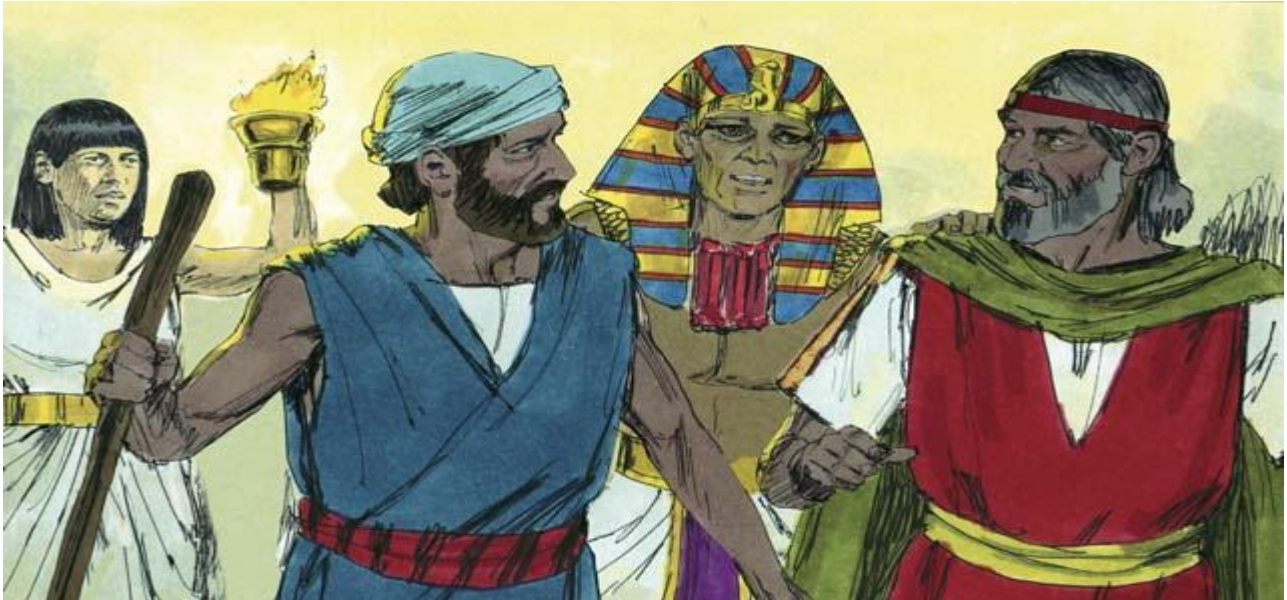
od prvorodenog zatvorenika do faraonovog prvorodenca

Ovim se izrazom kaže da je poginuo svaki prvorodenac - od sina najmanje važne osobe do sina najvažnije osobe, i sinovi svih između njih.

translationWords

- Egipat, Egipćanin
- Faraon, kralj Egipta

11:08

Te iste noći, faraon je pozvao Mojsija i Arona **i rekao** im: "Odvedite Izraelce i odmah napustite Egipat!" Egipatski narod je isto tako nagovarao Izraelce da odmah odu.

pozvao je

Ovo znači da je rekao svojim slugama da kažu Mojsiju i Aronu da dođu kod njega.

i rekao

Faraon je rekao sljedeće riječi Mojsiju i Aronu kada su došli do njega. Na nekim jezicima ovo bi se moglo prevesti kao: "i rekao im" ili "Nakon što su došli, faraon im je rekao".

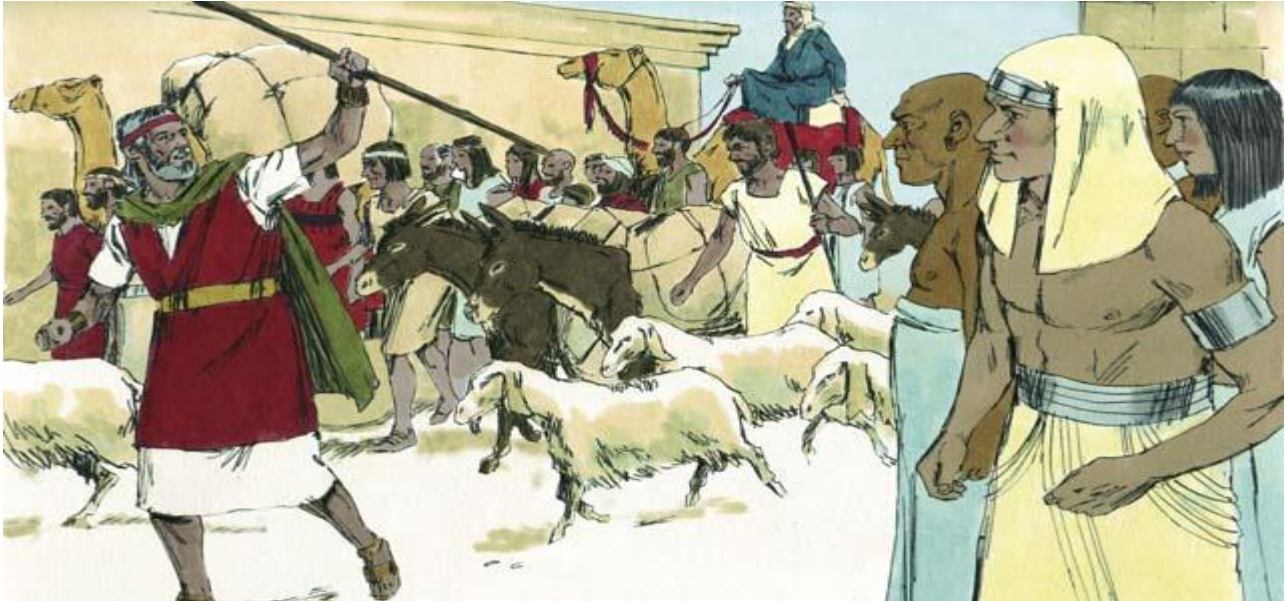
Biblijska priča iz Knjige Izlaska 11:1-12:32

translationWords

- Faraon, kralj Egipta
- Mojsije
- Aronrist
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Egipat, Egipćanin

12. Izlazak

12:01

Izraelci su bili vrlo sretni što napuštaju Egipat. Nisu više bili robovi, a **išli su u Obećanu zemlju!** Egipćani su dali Izraelcima što god su tražili, čak i zlato, srebro i ostale vrijedne stvari. Neki ljudi iz drugih naroda povjerovali su u Boga i otišli su zajedno s Izraelcima dok su oni napuštali Egipat.

Nadalje nisu bili robovi

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Nisu više bili robovi."

išli su

U nekim jezicima će se možda upotrijebiti određena riječ poput "putovali" budući da će dugo putovati do Obećane zemlje.

Obećanu zemlju

To je zemlja koju je Bog obećao dati Abrahamovim potomcima.

translationWords

- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Egipat, Egipćanin
- sluga, rob, ropstvo
- Obećana zemlja
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- Bog

12:02

Bog ih je vodio pomoću **visokog stupa od oblaka** koji je išao pred njima tijekom dana, a koji bi noću postao **stup od vatre**. Bog je uvijek bio s njima i **vodio ih** dok su putovali. Oni su ga samo trebali slijediti.

visokog stupa od oblaka

Ovo bi se moglo prevesti kao: "visokog oblaka" ili "oblaka u obliku stupa".

stup od vatre

Ovo je bio stup vatre koji je lebdio ili plutao u zraku ispred Izraelaca.

vodio ih

Bog im je pokazao put čineći da se taj stup kreće pred njima kako bi ga mogli slijediti.

translationWords

- [Bog](#)

12:03

Nedugo nakon toga, faraon i njegov narod **promijenili su mišljenje** i htjeli su da Izraelci opet budu njihovi robovi. Bog je učinio da faraon bude tvrdoglav kako bi narod mogao vidjeti da je On Jedini Pravi Bog, te da bi razumjeli da je On, Jahve, moćniji od faraona i njegovih bogova.

Nedugo nakon toga

Po svoj prilici, prošla su barem dva dana. Kako bi to bilo jasno, možda bi se moglo prevesti kao: "Nakon nekoliko dana" ili "Nekoliko dana nakon što su Izraelci napustili Egipat".

promijenili su mišljenje

Ovaj izraz znači "počeli su razmišljati drugačije nego prije". U nekim jezicima možda ne postoji takav izraz i značenje će se izraziti izravno.

translationWords

- Faraon, kralj Egipta
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- sluga, rob, ropstvo
- Bog
- lažni bog, strani bog, bog, boginja

12:04

Stoga su faraon i njegova vojska ganjali Izraelce kako bi ih opet učinili svojim robovima. Kada su Izraelci vidjeli kako dolazi egipatska vojska, shvatili su da su zarobljeni između faraonove vojske i Crvenoga mora. Jako su se uplašili i povikali: "**Zašto smo napustili Egipat?** Umrijet ćemo!"

zarobljeni između... Crvenog mora

Ovo bi se moglo navesti i ovako: "nisu mogli nikamo otići budući da su Egipćani bili iza njih, a Crveno je more bilo pred njima".

Zašto smo napustili Egipat?

Ovo znači: "Nismo trebali napustiti Egipat!" Oni zapravo nisu tražili razlog. Budući da su bili u strahu, u ovome su trenutku žalili što su napustili Egipat (iako im je tamo bilo veoma teško).

translationWords

- Faraon, kralj Egipta
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- sluga, rob, ropstvo
- Egipat, Egipćanin
- More trstike, Crveno more

12:05

Mojsije je rekao Izraelcima: "Prestanite se bojati! **Bog će se boriti za vas danas i spasiti vas.**" Tada je Bog rekao Mojsiju: "Reci narodu da se **primakne** prema Crvenom moru."

Bog će se boriti za vas danas i spasiti vas

Drugi način da se ovo navede bio bi: "Danas će Bog poraziti Egipćane za vas i spriječiti ih da vam naude".

primakne

U nekim jezicima će se određenije navesti: "hoda".

translationWords

- Mojsije
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Bog
- spasiti, siguran
- More trstike, Crveno more

12:06

Bog je zatim pomaknuo **stup od oblaka** i stavio ga između Izraelaca i Egipćana tako da Egipćani **nisu mogli vidjeti** Izraelce.

stup od oblaka

Pogledajte kako ste preveli ovaj izraz u 12:2.

nisu mogli vidjeti

Stup od oblaka bio je toliko velik i gust da Egipćani nisu više mogli vidjeti Izraelce.

translationWords

- Bog
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Egipat, Egipćanin

12:07

Bog je rekao Mojsiju **da podigne svoju ruku nad morem** i razdijeli vodu. Onda je Bog poslao vjetar koji je otpuhao vodu u moru nalijevo i nadesno, tako da se pojavio put kroz more.

da podigne svoju ruku nad morem

Ovo bi se moglo prevesti kao: "da drži ruku nad morem". Ovo je bila gesta kojom je Bog pokazao da je činio ovo čudo preko Mojsija.

translationWords

- Bog
- Mojsije

12:08

Izraelci su prošli kroz more po suhom tlu, **s vodenim zidom s obje strane**.

marširali

Ovo bi se moglo prevesti kao "hodali" ili "išli" ili "prošli (kroz)".

s vodenim zidom s obje strane

Ovo bi se moglo prevesti kao: "i voda oko njih stajala je visoko i uspravno poput zida".

translationWords

- [Izrael, Izraelci, izraelski narod](#)

12:09

Tada je Bog maknuo oblak s puta tako da su Egipćani mogli vidjeti Izraelce kako bježe. Egipćani su odlučili pojuriti za njima.

12:10

I tako, slijedili su Izraelce **po putu kroz more**, ali Bog je učinio da se Egipćani **uspaničare** i da se njihova bojna kola **zaglave**. Povikali su: "Bježimo! Bog se bori za Izraelce!"

po putu kroz more

Ovo je bio suhi komad zemlje uzduž morskoga dna, s vodenim zidom na obje strane.

uspaničare

Ovo bi se moglo prevesti kao "postanu uplašeni i zbunjeni".

zaglave

Kočije se nisu više mogle kretati.

translationWords

- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Bog
- Egipat, Egipćanin
- kočija

12:11

Nakon što su svi Izraelci **prešli sigurno na drugu stranu mora**, Bog je rekao Mojsiju **da opet ispruži svoju ruku**. Kad je poslušao, voda se **vratila nazad na svoje mjesto** i potopila egipatsku vojsku. Utopila se **cijela egipatska vojska**.

prešli sigurno na drugu stranu mora

Ovo bi se moglo prevesti kao "prehodali sigurno na drugu stranu" ili "stigli sigurno na drugu stranu" ili "hodali do druge strane i bili sigurni od Egipćana i mora".

da opet ispruži svoju ruku

Ovo bi se moglo prevesti kao: "opet podigne ruku iznad mora" ili kao izravna zapovijed: "Bog je rekao Mojsiju: 'Opet ispruži svoju ruku.'"

vratila nazad na svoje mjesto

Ovo bi se moglo prevesti kao: "opet prekrila mjesto na kojemu je bila staza" ili "opet ispunila cijelo more" ili "vratila se tamo gdje je bila prije nego što ju je Bog razdvojio".

cijela egipatska vojska

Ovo bi se moglo prevesti kao: "svi u egipatskoj vojsci".

translationWords

- [Izrael, Izraelci, izraelski narod](#)
- [Bog](#)
- [Mojsije](#)

- Egipat, Egipcánin

12:12

Kad su Izraelci vidjeli da su Egipćani mrtvi, **pouzdale su se u Boga** i povjerovali da je Mojsije prorok Božji.

pouzdale su se u Boga

Drugim riječima, ljudi su sada vjerovali da je Bog moćan i da ih može zaštititi.

translationWords

- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Egipat, Egipćanin
- Bog
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- Mojsije
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica

12:13

Nadalje, Izraelci su **bili jako radosni i ushićeni** što ih je Bog spasio **od smrti i ropstva**! Sada su mogli slobodno služiti Bogu. Izraelci su pjevali mnoge pjesme da bi proslavili svoju novostečenu slobodu te **slavili Boga** što ih je spasio od egipatske vojske.

bili jako radosni i ushićeni

Ovo bi se moglo prevesti kao: "bili veoma sretni i oduševljeno to pokazivali" ili "pokazivali su to svim svojim srcem" ili "svom svojom snagom".

od smrti i ropstva

Ovo bi se moglo prevesti kao "od sigurne smrti ili egipatskog porobljavanja".

slobodu da služe

Bog je oslobodio, odnosno spasio Izraelce od robovanja u Egiptu kako bi mogli služiti njemu.

slavili Boga

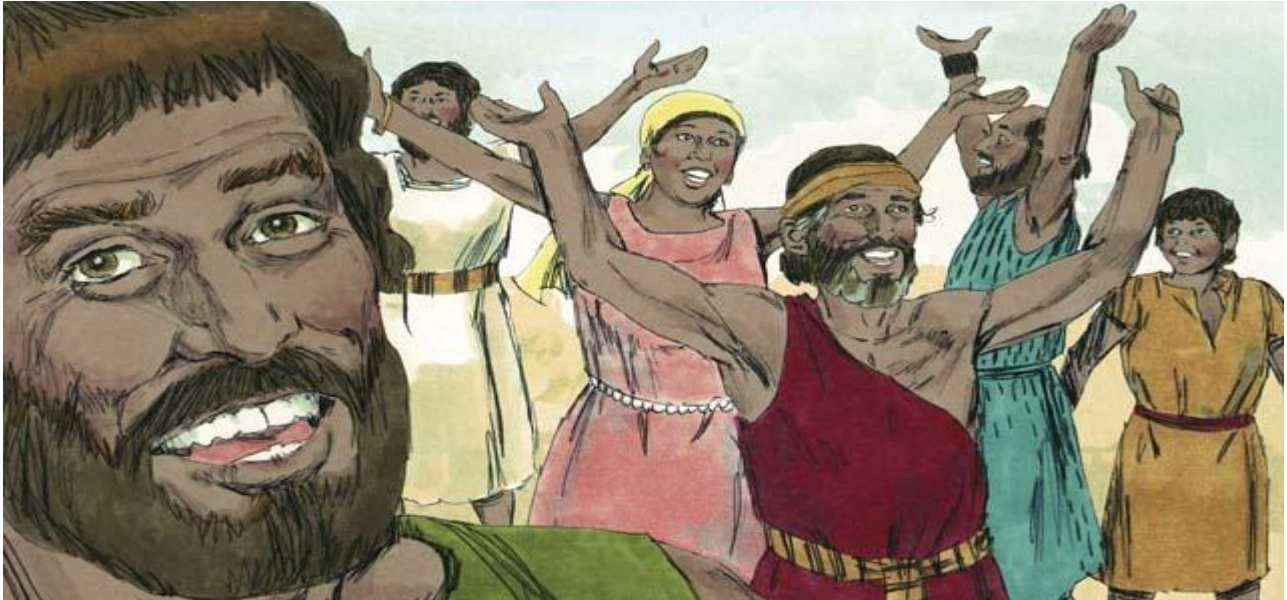
Na nekim jezicima ovo bi se moglo prevesti kao "uzdizali Božje ime" ili "govorili da je Bog velik".

translationWords

- [Izrael, Izraelci, izraelski narod](#)
- [Bog](#)
- [spasiti, siguran](#)
- [sluga, rob, ropstvo](#)
- [slaviti](#)

- Egipat, Egipcánin

12:14

Bog je Izraelcima zapovjedio da svake godine slave **Pashu kako bi se sjećali da im je Bog dao pobjedu nad** Egipćanima i spasio ih od ropstva. Slavili su je tako što bi zaklali bespriječno janje, koje bi onda pojeli zajedno s beskvasnim kruhom.

Pashu

Ovo bi se moglo prevesti kao "pashalne aktivnosti" ili "svetkovinu Pashe" ili "pashalno jelo".

kako bi se sjećali da im je Bog dao pobjedu nad

Ovo bi se moglo prevesti i ovako: "redovno podsjećali na to kako je Bog porazio". Riječ "sjećali" ovdje ne znači samo ne zaboraviti, nego ima i značenje formalnog komemoriranja.

savršeno janje

Riječ "savršeno" se ovdje odnosi na janje bez ikakve bolesti ili bilo čega defektnoga. Drugi način da se to navede mogao bi biti: "potpuno zdravo i dobro oblikovano janje".

kruhom koji je bio napravljen bez kvasca

Ovo se može navesti i "beskvasnim kruhom". Pogledajte kako ste ovo preveli u 11:3.

Biblijska priča iz Knjige Izlaska 12:33-15:21

translationWords

- [Bog](#)
- [Izrael, Izraelci, izraelski narod](#)

- Pasha, Prolazak
- Egipat, Egipćanin
- sluga, rob, ropstvo
- janje, Janje Božje

13. Božji savez s Izraelom

13:01

Nakon što je Bog proveo Izraelce kroz Crveno more, odveo ih je kroz divljinu do planine koja se zove Sinaj. Bila je to ista ona planina na kojoj je Mojsije vidio **gorući grm**. Narod je postavio šatore na **podnožju planine**.

gorući grm

Prije nego što se Mojsije vratio u Egipat, Bog mu je progovorio iz grma koji je gorio, ali nije izgarao. Pogledajte 9:12.

postavio je šatore

Izraelci su morali preći velik put od Egipta do Obećane zemlje. Stoga su sa sobom ponijeli šatore kako bi im pružili zaklon te kako bi spavali u njima na putu. U nekim jezicima bi se ovo moglo prevesti kao "okačili svoje šatore".

podnožju planine

Ovo bi se moglo prevesti kao "dno planine". To se odnosi na zemlju pored mjesta gdje tlo počinje rasti i formirati planinu.

translationWords

- [Bog](#)
- [Izrael, Izraelci, izraelski narod](#)
- [More trstike, Crveno more](#)
- [Sinaj, gora Sinaj](#)
- [Mojsije](#)

13:02

Bog je Mojsiju i izraelskom narodu rekao: "Ako mi budete poslušni i budete **držali moj savez**, bit ćete moj **dragocjeni posjed**, kraljevstvo svećenika i sveti narod."

držali moj savez

Ovo bi se moglo prevesti kao: "učinite što moj savez traži od vas". Slušanje i držanje saveza nisu dvije različite stvari. Jedan način da se ovo pojasni mogao bi biti: "slušajte me držeći moj savez". Bog će im uskoro reći što njegov savez traži od njih.

dragocjeni posjed

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Bit ćete moj posjed koji najviše cijenim" ili: "Bit ćete narod koji mi je dragocjeniji od bilo kojega drugog naroda" ili: "Bit ćete moj vlastiti dragocjeni narod".

Bit ćete... kraljevstvo svećenika

Ovo bi se moglo prevesti ovako: "Bit ću vaš kralj i vi ćete biti poput svećenika." Izraelci su trebali poučavati druge narode o Bogu i biti posrednici između Boga i naroda jednako kao što su svećenici u Izraelu posredovali između Boga i Izraelaca.

translationWords

- Bog
- Mojsije
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- poslušati, slušati, poslušan, poslušnost
- savez
- kraljevstvo
- svećenik, svećenstvo

- svet, svetost

13:03

Tri dana kasnije, nakon što se narod duhovno pripremio, Bog je sišao na vrh planine Sinaj s grmljavinom, munjama, dimom i **glasnim zvukom trube**. **Samo je Mojsiju bilo dozvoljeno popeti se** na planinu.

Tri dana kasnije

Drugim riječima, tri dana nakon što su stigli na brdo Sinaj kada im je Bog po prvi put progovorio.

duhovno (se) pripremio

Ovo se odnosi na obredno čišćenje u pripremi za susret s Bogom. To se može prevesti kao: "spremili se susresti Boga" ili "pripremili se da upoznaju Boga".

glasnim zvukom trube

Ovo bi se ovako moglo prevesti: "i glasan zvuk je došao iz roga" ili: "i rog je zatrubio i proizveo glasan zvuk" ili: "i čuli su glasan zvuk puhanja u rog". Trube su bile napravljene od ovnujskih rogova. Toga su se dana koristile kako bi pozvale ljude da se okupe kod planine i susretu s Bogom.

Samo je Mojsiju bilo dozvoljeno popeti se

Ovo možete ovako prevesti: "Bog je dopustio Mojsiju da se popne, ali nije nikome drugome dopustio da se popne".

translationWords

- Bog
- Sinaj, gora Sinaj
- Mojsije

13:04

Tada im je Bog dao savez i rekao: "Ja sam **Jahve, Bog tvoj**, koji te je spasio od ropstva u Egiptu. Nemoj štovati druge bogove."

Tada im je Bog dao savez i rekao

Ono što slijedi je sadržaj saveza, odnosno Bog govori ljudima ono što moraju poslušati. Ovo se može i ovako prevesti: "Potom im je Bog rekao svoj savez. Rekao je" ili: "Potom je Bog napravio savez s njima:".

Jahve, Bog tvoj

Na nekim jezicima možda bi bilo prirodnije promijeniti redoslijed i navesti "tvoj Bog Jahve". Vodite računa da ovo ne zvuči kao da su Izraelci imali više bogova. Treba biti jasno da je Jahve jedini Bog. Drugi način da to prevedete bio bi: "Jahve, koji je tvoj Bog" ili: "tvoj Bog, čije je ime Jahve".

koji te spasio od ropstva

Ovo se može prevesti i kao: "Ja sam te oslobodio iz ropstva".

translationWords

- Bog
- savez
- Jahve
- spasiti, siguran
- sluga, rob, ropstvo
- Egipat, Egipćanin
- štovati
- lažni bog, strani bog, bog, boginja

13:05

"Nemoj raditi idole niti ih štovati, **jer sam ja, Jahve, ljubomoran Bog. Nemoj koristiti moje ime na uvredljiv način.** Pobrine se da ti **sedmi dan** bude svet. Drugim riječima, sav svoj posao napravi u šest dana, jer sedmi dan je dan kada se trebaš odmarati i mene **sjećati.**"

jer sam ja, Jahve, ljubomoran Bog

Ovo se može prevesti ovako: "Ja, Jahve, bit ću ljut ako budeš štovao ili častio bilo što osim mene". Bog žarko želi da ga njegov narod voli, služi mu i sluša ga više od bilo koga ili bilo čega drugog. On mora biti jedini gospodar njihovih života.

Nemoj koristiti moje ime na uvredljiv način

Ovo se može prevesti ovako: "Ne govori o meni na način koji mi ne iskazuje poštovanje i čast" ili "Govori o meni na način koji mi iskazuje poštovanje i čast".

sedmi dan

Za prijevod ovog izraza, najbolje je koristiti broj ("sedmi"), a ne navesti naziv određenoga dana u tjednu.

sjećati

Ovo se može prevesti kao: "imati me na umu" ili "dati mi čast".

translationWords

- lažni bog, strani bog, bog, boginja
- štovati
- Jahve

- Bog
- Šabat
- svet, svetost

13:06

Poštuj svog oca i majku. Ne ubij. **Ne čini preljuba**. Ne kradi. **Ne laži**. Ne poželi imati ženu, kuću ili bilo što što pripada tvom bližnjem."

Ne čini preljuba

Ovo se može prevesti kao: "Nemoj imati spolne odnose sa tuđim bračnim drugom" ili: "Nemoj imati bračne odnose s tuđom suprugom ili tuđim mužem". Vodite računa da to prevedete pristojno kako ne biste uvrijedili ili posramili ljude. U jezicima često postoji neizravan, pristojan način da se ovo iskaže, na primjer: "Nemoj spavati s".

Ne laži

Ovo znači: "Nemoj govoriti lažno o drugim ljudima."

translationWords

- [preljub](#), [preljubnički](#), [preljubnik](#), [preljubnica](#)

13:07

Onda je Bog napisao **ovih Deset zapovijedi** na dvije **kamene ploče** i dao ih Mojsiju. **Bog je ujedno dao** mnoge druge zakone i pravila koja su **trebali slijediti**. Ako ljudi budu poslušni ovim zakonima, Bog je obećao da će ih blagosloviti i štititi. Ako im budu neposlušni, Bog će ih kazniti.

ovih Deset zapovijedi

Ovo se odnosi na zapovijedi koje je Bog dao Mojsiju; deset zapovijedi koje su Izraelci morali slušati. One su navedene u 13:5 i 13:6.

kamene ploče

Ovo su bili ravni komadi kamenja.

Bog je ujedno dao

Ovo se može prevesti kao "Bog im je također rekao".

trebali slijediti

Ovo se može prevesti kao: "kojima su se morali pokoravati" ili: "koje su morali držati".

translationWords

- Bog
- Deset zapovijedi
- Mojsije
- zakon, Mojsijev zakon, Božji zakon, Jahvin zakon
- poslušati, slušati, poslušan, poslušnost

- obećanje
- blagosloviti, blagoslovljen, blagoslov
- prekršiti, neposlušan, neposlušnost
- kazniti, kazna

13:08

Bog je Izraelcima dao i **detaljan opis** šatora koji je htio da naprave. **Zvao se** šator sastanka, i imao je dvije sobe, koje je dijelio velik zastor. Samo je veliki svećenik smio ući u **sobu iza zastora**, jer je tamo živio Bog.

detaljan opis

Ovo se može prevesti ovako: "Bog je to detaljno opisao" ili: "Bog im je rekao točno kako je htio da to naprave".

Zvao se

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Oni su ga zvali" ili: "Mojsije ga je zvao".

sobu iza zastora

Ova je soba bila skrivena iza zastora. U nekim jezicima se se navelo: "soba ispred zastora".

tamo (je) živio Bog

Ako bi ovaj izraz naveo ljude da pomisle da je Bog bio ograničen na život u šatoru, evo nekoliko načina da se to drugačije prevede: "Bog je bio tamo" ili: "Bog se tamo objavljivao ljudima".

translationWords

- [Bog](#)
- [Izrael, Izraelci, izraelski narod](#)
- [šator sastanka](#)
- [veliki svećenik](#)

13:09

Tko god bi prekršio **Božji zakon**, mogao je donijeti životinju na žrtvenik **pred Šatorom sastanka** kao žrtvu Bogu. Svećenik bi zaklao životinju i spalio ju na žrtveniku. Krv životinje koja je bila žrtvovana **pokrivala bi grijeh te osobe** i učinila ju **čistom u Božjim očima**. Bog je odabrao Mojsijevog brata Arona i Aronove potomke da budu njegovi svećenici.

Božji zakon

Ovo se odnosi na sve zapovijedi i upute koje je Bog dao Izraelcima da im se pokoravaju.

pred Šatorom sastanka

Nisu donosili životinje u Šator sastanka, nego na žrtvenik ispred Šatora sastanka. Pazite da ne upotrijebite izraz koji znači da su ih unosili unutra.

pokrivala bi grijeh te osobe

Kada su ljudi donosili životinje na žrtvovanje, Bog je odlučio smatrati krv životinja pokrovom za njihov grijeh. To je nalik sakrivanju nečega što je ružno ili prljavo tako što se preko toga stavi prekrivalo ili pokrov.

čistom u Božjim očima

Ovo bi se moglo prevesti kao: "kao da nije imala taj grijeh, što se Boga ticalo" ili: "slobodna od kazne za kršenje zakona".

translationWords

- prekršiti, neposlušan, neposlušnost
- zakon, Mojsijev zakon, Božji zakon, Jahvin zakon

- šator sastanka
- žrtva, prinos
- Bog
- svećenik, svećenstvo
- žrtvenik
- krv
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- Mojsije
- Aronrist
- potomak, potječe od

13:10

Narod je pristao biti poslušan zakonima koje **im je Bog dao**, da štiju jedinog Boga i da budu **njegov poseban narod**. Ali **ubrzo** nakon što su obećali da će biti poslušni Bogu, **strašno su sagriješili**.

im je Bog dao

Ovo se može prevesti kao: "im je rekao da im se pokoravaju".

njegov poseban narod

Bog je izabrao Izraelce između svih naroda za svoje posebne namjere. Ovo bi se moglo prevesti kao: "njegov poseban narod" ili: "njegovi posebni ljudi" ili: "narod koji je odabrao da bude njegov".

ubrzo

Ljudi su sagriješili tijekom četrdeset dana dok je Mojsije bio na planini s Bogom.

strašno su sagriješili

Sagriješili su na način koji je Bogu bio posebno uvredljiv. Ovo bi se moglo prevesti kao: "loše su sagriješili" ili: "učinili su nešto veoma loše" ili: "učinili su nešto loše što je Boga veoma razljutilo".

translationWords

- poslušati, slušati, poslušan, poslušnost
- Bog
- štovati
- obećanje
- grijeh, grešan, grešnik, grijehiti

13:11

Mojsije je mnoge dane provodio na vrhu gore Sinaj, gdje je razgovarao s Bogom. **Ljudima je dosadilo čekati** ga da se vrati. Stoga su **donijeli zlata** Aronu i tražili od njega da im napravi idola.

Ljudima je dosadilo čekati

Ovo bi se moglo ovako prevesti: "Ljudi su postali nestrpljivi zato što se nije brzo vratio" ili: "Ljudi nisu htjeli više čekati da se vrati".

donijeli zlata

To su bile stvari i nakit od zlata, kojeg su mogli rastopiti i oblikovati u druge stvari.

translationWords

- Mojsije
- Sinaj, gora Sinaj
- Bog
- Aronrist
- lažni bog, strani bog, bog, boginja

13:12

Aron je **napravio idola od zlata** u obliku teleta. Ljudi su počeli **divlje štovati** tog idola i prinostiti mu žrtve! Bog je bio jako ljut na njih jer su sagriješili i planirao ih je uništiti. Međutim, Mojsije se molio za njih i Bog je uslišao njegovu molitvu i nije ih uništio.

napravio idola od zlata

Aron je uzeo stvari napravljene od zlata koje su mu ljudi donijeli, rastopio ih i pomiješao te ih oblikovao u tele.

divlje štovati

Ljudi su sagriješili štujući idola i čineći grešne stvari dok su ga štovali.

čuo njegovu molitvu

Bog uvijek čuje molitve. U ovoj situaciji, "čuo" znači da je Bog pristao učiniti što je Mojsije tražio ("uslišao").

translationWords

- Aronrist
- lažni bog, strani bog, bog, boginja
- štovati
- žrtva, prinos
- Bog
- grijeh, grešan, grešnik, grijehiti
- Mojsije
- moliti se, molitva

13:13

Kad je Mojsije sišao s planine i vidio idola, bio je tako ljut da je **razbio kamene ploče** na kojima je Bog napisao Deset zapovijedi.

razbio kamene ploče

Bacio je kamene ploče na zemlju i razbile su se na komadiće.

translationWords

- Mojsije
- lažni bog, strani bog, bog, boginja
- Bog
- Deset zapovijedi

13:14

Onda je Mojsije **razbio idola u prah**, ubacio prah **u nešto vode** i natjerao narod da pije tu vodu. Bog je poslao **pošast** na ljude i mnogo ih je umrlo.

razbio idola u prah

Mojsije je sasvim uništio idola udarajući ga i pretvarajući u prah.

u nešto vode

Mojsije je raspršio zlatni prah preko velike površine vode.

pošast

Ovo bi se moglo prevesti kao "strašnu bolest".

translationWords

- Mojsije
- lažni bog, strani bog, bog, boginja
- Bog

13:15

Mojsije je napravio nove kamene ploče za Deset zapovijedi kako bi zamijenile one koje je razbio. Onda se ponovno popeo na planinu i molio Boga da oprost narodu. Bog je poslušao Mojsija i oprostio im. Vratio se s planine s Deset zapovijedi napisanim na novim pločama. Nakon toga, Bog je Izraelce poveo s gore Sinaj prema Obećanoj zemlji.

Mojsije je napravio

Mojsije je izrezbario kamene ploče oruđem poput čekića i dlijeta.

poslušao (Mojsija)

Pogledajte kako ste ovo preveli u 13:12.

Biblijska priča iz Knjige Izlaska 19-34

translationWords

- Mojsije
- moliti se, molitva
- Bog
- oprostiti, oproštenje, oprost
- Deset zapovijedi
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Sinaj, gora Sinaj
- Obećana zemlja

14. Lutanje po divljini

14:01

Nakon što je Bog Izraelcima objavio zakone kojima je htio da budu poslušni kao dio njegovog saveza s njima, napustili su goru Sinaj. Bog ih je počeo voditi prema Obećanoj zemlji, koja se još zvala Kanaan. **Stup od oblaka** išao je pred njima u smjeru Kanaan, a oni su ga slijedili.

Stup od oblaka

Pogledajte kako ste ovo preveli u 12:2.

translationWords

- Bog
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- savez
- Sinaj, gora Sinaj
- Obećana zemlja
- Kanaan, Kanaanac

14:02

Bog je Abrahamu, Izaku i Jakovu obećao da će njihovim potomcima dati Obećanu zemlju, ali sada su tamo živjeli mnogi narodi. Zvali su se Kanaanci. Kanaanci nisu štovali niti slušali Boga. Štovali su lažne bogove i činili mnoge zle stvari.

14:03

Bog je rekao Izraelcima: "Morate istjerati sve Kanaance iz Obećane zemlje. **Nemojte s njima sklapati mir** i ne vjenčavajte se s njima. Morate potpuno uništiti sve njihove idole. Ako me ne poslušate, **štovat ćete njihove idole** umjesto mene."

riješiti se

Ovo bi se moglo prevesti kao "istjerati ih iz zemlje" ili "ukloniti ih iz zemlje".

Nemojte s njima sklapati mir

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Nemojte mirno živjeti među njima ili uz njih" ili: "Nemojte obećati da ćete s njima živjeti u miru."

ne ženite se s njima

Bog nije htio da se Izraelci vjenčaju s nekim iz Kanaana.

štovat ćete njihove idole

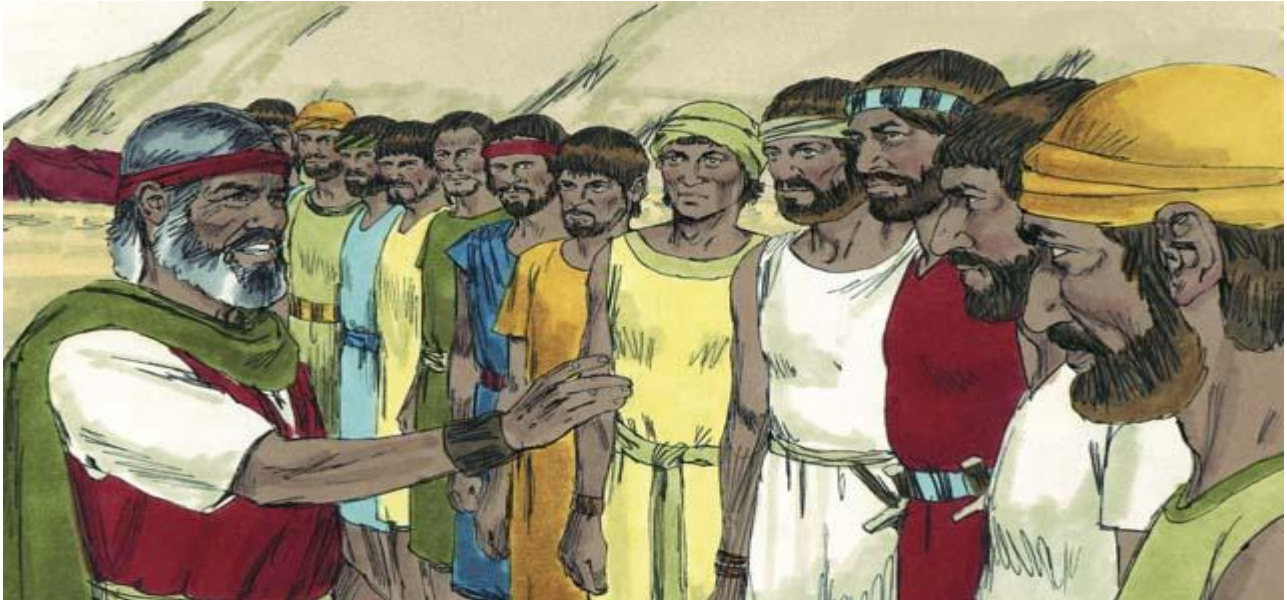
Ako Izraelci postanu prijatelji s Kanaancima i ne unište idole, bit će u kušnji da štuju te idole umjesto Boga. Mogli biste navesti, "na kraju ćete početi štovati" kako biste pojasnili da će to rezultirati iz činjenice da žive blizu Kanaanaca i uče njihove običaje.

translationWords

- [Bog](#)
- [Izrael, Izraelci, izraelski narod](#)
- [Kanaan, Kanaanac](#)

- Obećana zemlja
- mir, miran
- lažni bog, strani bog, bog, boginja
- poslušati, slušati, poslušan, poslušnost
- štovati

14:04

Kad su Izraelci stigli do granice Kanaana, Mojsije je odabrao dvanaest muškaraca, po jednog iz svakog izraelskog plemena. Muškarcima je dao upute da odu i **uhode zemlju** kako bi vidjeli kakva je. Također, trebali su **uhoditi Kanaance** da vide snagu njihovih vojski.

uhode zemlju

Ovo bi se moglo prevesti kao: "tajno saznaju informacije o zemlji" ili: "tajno saznaju o zemlji". Dio zadatka jedne uhode bio je saznati vrstu hrane koja je uspijevala na toj zemlji.

uhoditi Kanaance

Ovo bi se moglo prevesti kao: "tajno dobiti informacije o ljudima u Kanaanu" ili: "tajno naučiti o Kanaancima".

da vide jesu li snažni ili slabi

Htjeli su znati jesu li Kanaanci bili spremni da se bore protiv njih. Ovo bi se moglo prevesti kao: "saznati koliko su moćne bile kanaanske vojske" ili "da vide snagu njihovih vojski".

translationWords

- [Izrael, Izraelci, izraelski narod](#)
- [Kanaan, Kanaanac](#)
- [Mojsije](#)

14:05

Dvanaest muškaraca putovalo je kroz Kanaan četrdeset dana, a onda **su se vratili**. Rekli su ljudima: "Zemlja je jako plodna i daje mnogo uroda." No, deset uhoda je reklo: "**Gradovi su jako snažni** i ti ljudi su naspram nas kao divovi! Ako ih napadnemo, zasigurno će nas pobijediti i pobiti!"

su se vratili

Vratili su se na mjesto gdje su ih ostali Izraelci čekali, malo izvan granice s Kanaanom.

Gradovi su jako snažni

Gradovi su bili opasani snažnim zidovima, tako da bi Izraelcima bilo teško napasti ih.

Ijudi su... divovi

Ovo bi se moglo prevesti: "ljudi su naspram nas kao divovi" ili "ljudi su puno višji i snažniji od nas".

translationWords

- [Kanaan, Kanaanac](#)

14:06

Međutim, druga dvojica uhoda, Kaleb i Jošua, odmah su rekli: "Istina je da su **ljudi Kanaana** visoki i snažni, ali mi ih zasigurno možemo pobijediti jer će se Bog boriti za nas!"

Ijudi Kanaana

Ovo se može prevesti: "Ijudi koji žive u Kanaanu" ili "Kanaanci".

zasigurno (ih) možemo pobijediti! Bog će se boriti za nas

Da biste pokazali vezu između ove dvije izjave, možete reći: "zasigurno (ih) možemo pobijediti jer će se Bog boriti za nas!"

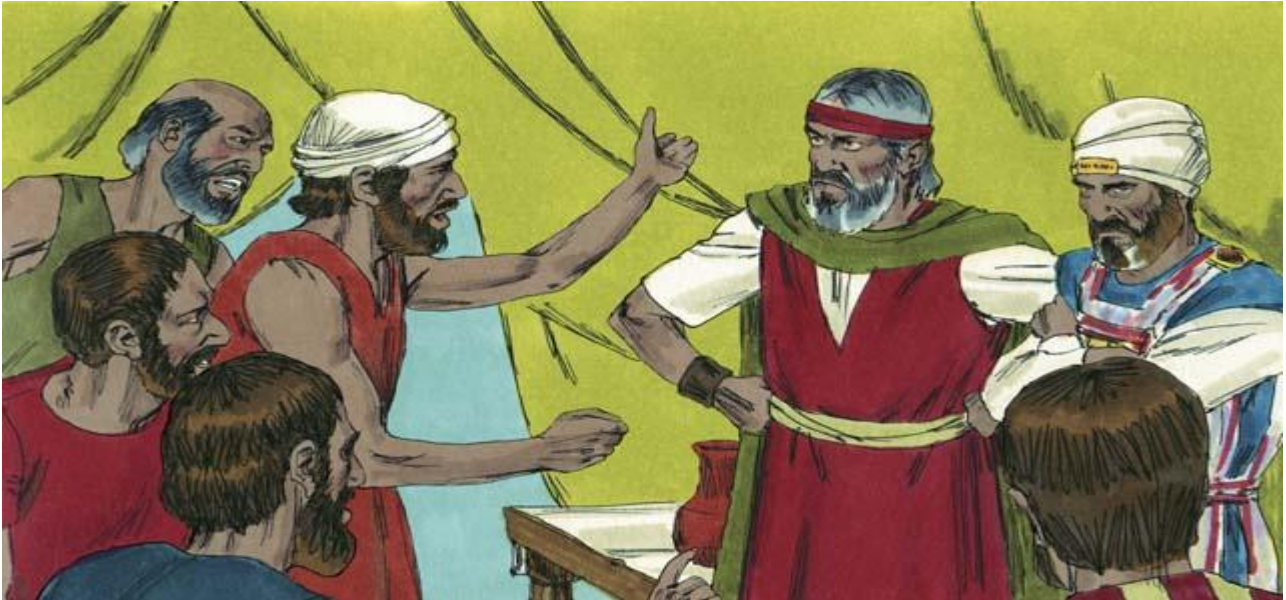
Bog (će se) boriti za nas

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Bog će se boriti uz nas i pomoći nam da ih porazimo!" To bi jasnije prenijelo ideju da će se i Izraelci boriti protiv Kanaanaca.

translationWords

- Kaleb
- Jošua
- Kanaan, Kanaanac
- Bog

14:07

Međutim, narod nije poslušao Kaleba i Jošuu. Naljutili su se na Mojsija i Arona i rekli: "**Zašto ste nas doveli na ovo grozno mjesto?** Bolje bi bilo da smo ostali u Egiptu, a sada ćemo, evo, poginuti u borbi, a naše žene i naša djeca će postati robovi." Narod je htio odabrati nekog drugog vođu koji će ih odvesti nazad u Egiptat.

Zašto ste nas doveli

Ovo nije pravo pitanje. To je način kojim se na nekim jezicima navodi: "Niste nas trebali dovesti".

ovo grozno mjesto

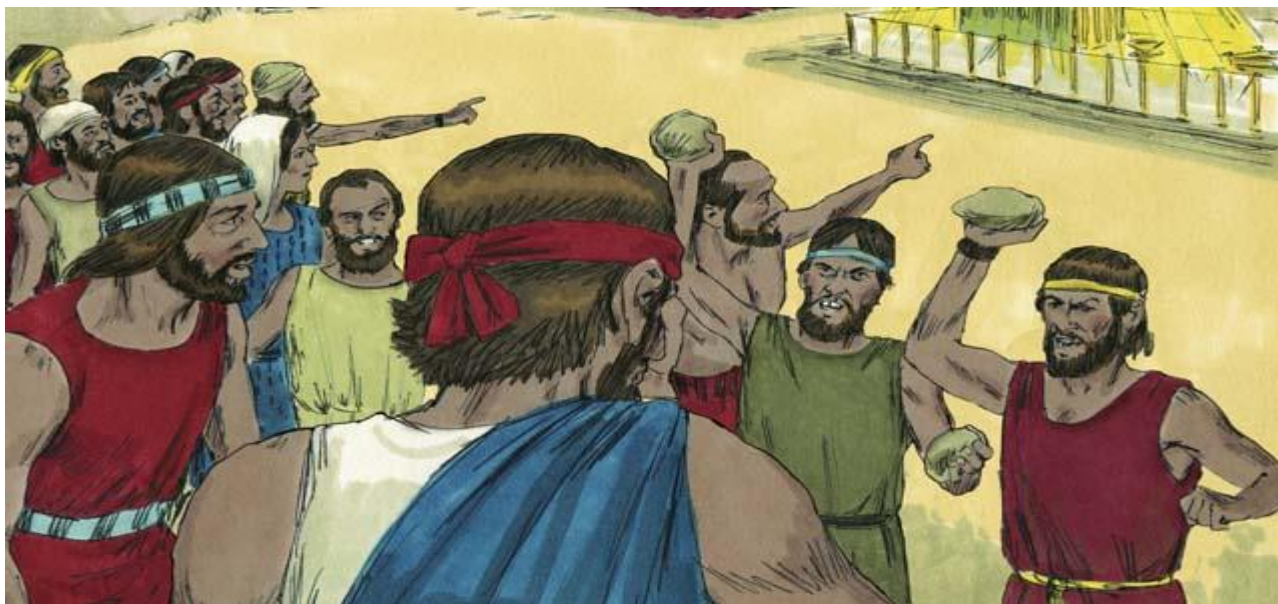
Smatrali su Kanaan "groznim" zato što su mislili da je bio toliko opasan da će svi izginuti.

nego poginuti u borbi, a naše žene i naša djeca će postati robovi

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Ako se budemo borili protiv Kanaanaca, oni će ubiti nas muškarce i prisiliti naše žene i djecu da im budu robovi".

translationWords

- Kaleb
- Jošua
- Mojsije
- Aronrist
- Egiptat, Egipćanin
- sluga, rob, ropstvo

14:08

Bog se jako naljutio i **došao** u Šator sastanka. Bog je rekao: "Pošto ste se pobunili protiv mene, cijeli narod će morati **lutati divljinom**. Osim Jošue i Kaleba, svi koji imaju dvadeset godina ili više umrijet će ovdje i nikada neće ući u Obećanu zemlju."

došao

Bog se nije pojavio kao osoba, nego je došao u nekom drugom obliku koji je pokazao njegovu slavu i silu.

lutati divljinom

Bog će voditi ljude po divljini bez određenoga cilja sve dok svi odrasli koji su se pobunili protiv njega ne umru.

translationWords

- Bog
- šator sastanka
- Jošua
- Kaleb
- Obećana zemlja

14:09

Kad je narod to čuo, bilo im je žao **što su sagriješili**. Uzeli su svoja oružja i otišli napasti Kanaance. **Mojsije ih je upozoravao da ne idu** jer **Bog nije bio s njima**, ali oni ga nisu poslušali.

što su sagriješili

Možda je nužno dodati: "sagriješili su tako što nisu poslušali Božju zapovijed da osvoje narode Kanaana".

Mojsije ih je upozoravao da ne idu

Ovo znači da im je Mojsije rekao da se ne idu boriti s Kanaancima zato što je to bilo opasno.

Bog nije bio s njima

Drugim riječima, Bog neće biti s njima da im pomogne. Zbog neposlušnosti Izraelaca, Bog je maknuo od njih svoju prisutnost, zaštitu i silu.

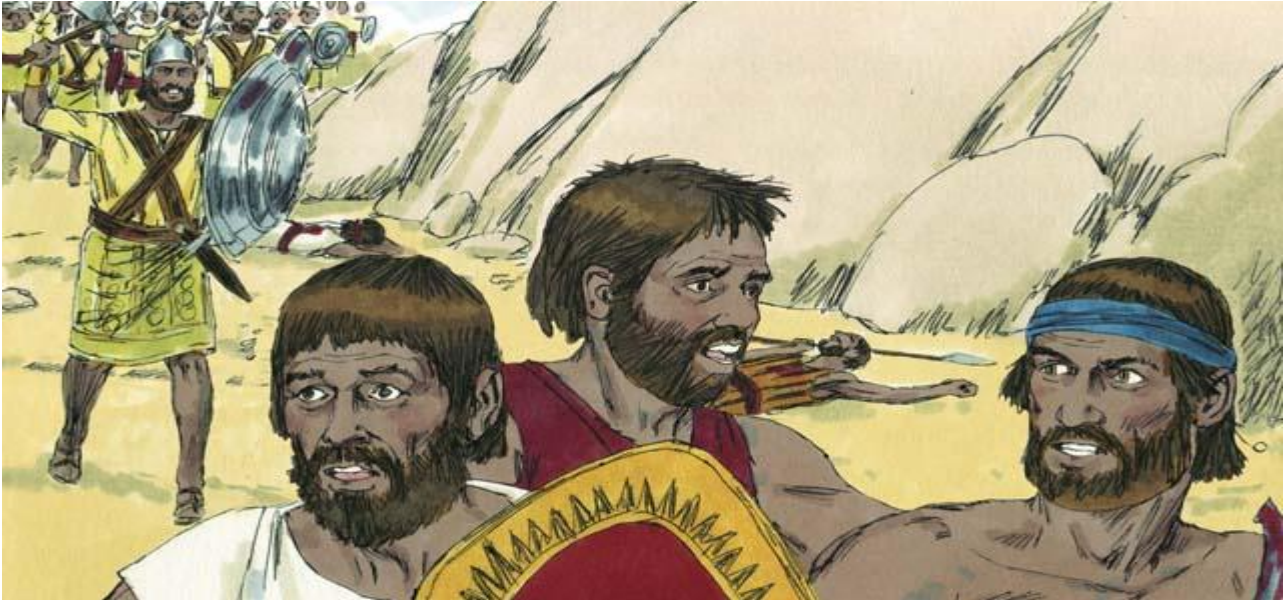
ali ga nisu poslušali

Nisu poslušali Mojsija. Ipak su otišli napasti Kanaance.

translationWords

- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- Kanaan, Kanaanac
- Mojsije
- Bog

14:10

Budući da **Bog nije išao s njima u bitku**, bili su poraženi i mnogi su poginuli. Nakon toga, Izraelci su se **okrenuli od Kanaana**, te su četrdeset godina **lutali divljinom**.

Bog nije išao s njima u bitku

Drugim riječima, Bog im nije pomogao u ovoj borbi.

okrenuli od Kanaana

Napustili su Kanaan i vratili se u divljinu u kojoj su prije bili.

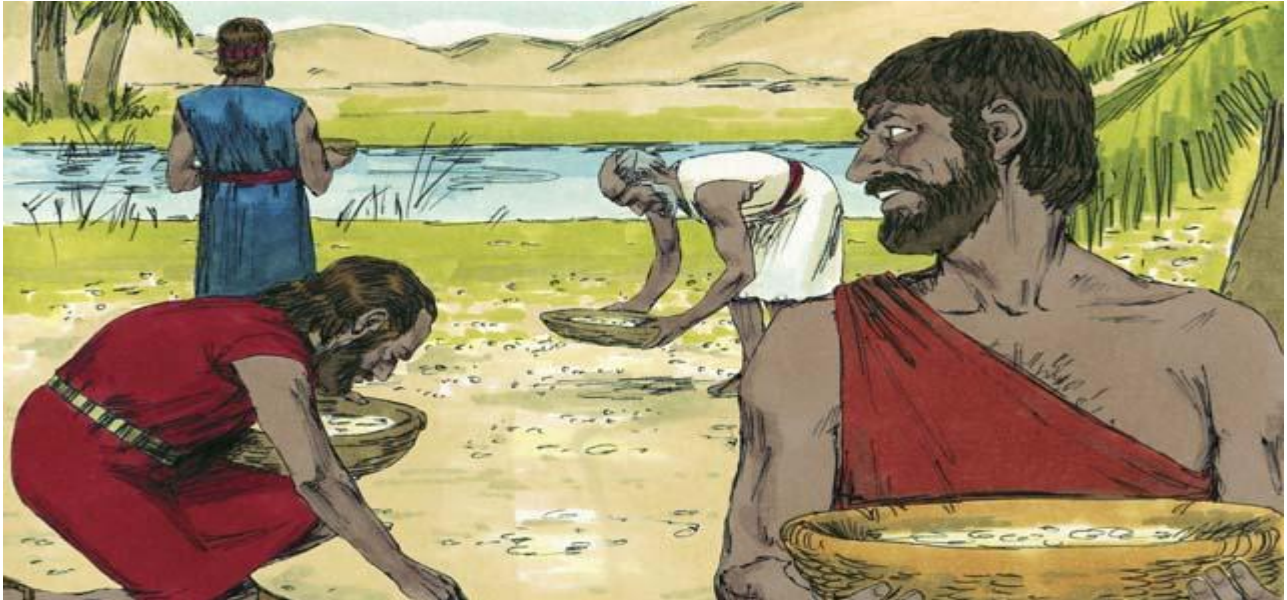
lutali divljinom

Živjeli su u divljini i zajedno su se kretali od mjesta do mjesta po toj velikoj i suhoj zemlji, tražeći hranu za sebe i svoje životinje.

translationWords

- Bog
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Kanaan, Kanaanac

14:11

Tijekom tih četrdeset godina dok je izraelski narod lutao divljinom, **Bog se brinuo za njih**. Dao im je **kruh s neba, koji se zvao "mana"**. Također, slao je jata prepelica (ptica srednje veličine) u njihove logore, tako da su mogli jesti i meso. Tijekom sveg tog vremena, Bog je čuvao njihovu odjeću i sandale da se ne istroše.

Bog se brinuo za njih

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Bog im je davao sve što su trebali za hranu, vodu i zaklon."

kruh s neba, koji se zvao "mana"

Ova hrana poput tankog kruha padala je s neba po noći na travu, poput rose. Zvali su je "mana". Gotovo svaki dan su ljudi sakupljali tu "manu" i kuhali je za jelo.

Također, slao je jata prepelica... u logore

Drugi način da se ovo navede bio bi: "Također je činio da velik broj prepelica ulijeće u njihov logor". Ako su prepelice nepoznate u vašem jeziku, može se upotrijebiti naziv za neku drugu, ali sličnu vrstu ptice. Ili se može prevesti kao: "velik broj srednje velikih ptica".

njihov logor

Mjesto na kojemu su Izraelci postavljali šatore u kojima su spavali nazivalo se "logor". Bilo je to nalik gradu sa šatorima umjesto građevina, i sve je skupa bilo pokretno.

translationWords

- [Izrael, Izraelci, izraelski narod](#)
- [Bog](#)

14:12

Bog im je čak **čudesno dao vodu iz stijene**. **No, unatoč svemu tome**, izraelski narod prigovarao je i mrmljao protiv Boga i protiv Mojsija. **Međutim**, čak i tada je Bog i dalje bio vjeran svojim obećanjima Abrahamu, Izaku i Jakovu.

čudesno dao vodu iz stijene

Ovo bi se moglo prevesti: "čineći nešto što samo Bog može učiniti, napravio je da voda krene iz stijene kako bi ljudi i životinje mogli piti".

No, unatoč svemu tome

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Ali iako je Bog priskrbio hranu, vodu, odjeću i sve što im je bilo potrebno".

Međutim

Ovo bi se moglo prevesti: "Čak iako su se Izraelci žalili i mrmljali protiv njega".

Bog (je) i dalje bio vjeran svojim obećanjima

Ovo bi se moglo prevesti ovako: "Bog je nastavio činiti ono što je rekao Abrahamu, Izaku i Jakovu da će učiniti". Priskrbio je njihovim potomcima sve što im je trebalo kako bi živjeli i postali velik narod koji će s vremenom zaposjesti zemlju Kanaan.

translationWords

- Bog
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Mojsije

- vjeran, vjernost
- obećanje
- Abraham, Abram
- Izak
- Jakov, Izrael

14:13

Jednom drugom prilikom kad narod nije imao vode, Bog je rekao Mojsiju: "Progovori stijeni i voda će izaći iz nje." Međutim, Mojsije je iskazao nepoštovanje prema Bogu pred cijelim narodom tako što je dvaput udario u stijenu sa štapom umjesto da joj progovori. Voda jest potekla iz stijene da bi svi pili, ali Bog je bio ljut na Mojsija i rekao mu je: "Ti nećeš ući u Obećanu zemlju."

Mojsije je obeščastio Boga

Ovo bi se moglo prevesti: "Mojsije nije poslušao Boga" ili "Mojsije je iskazao nepoštovanje prema Bogu". Bog je htio da Mojsije na specifičan način pokaže ljudima Božju moć da providi za njih. Kada ga Mojsije nije poslušao čineći to na drugačiji način pokazao je nedostatak poštovanja prema Bogu.

tako što je dvaput udario u stijenu umjesto da joj progovori

Ovo se može prevesti: "Mojsije nije govorio stijeni nego je dvaput udario po njoj štapom".

translationWords

- Bog
- Mojsije
- Obećana zemlja

14:14

Nakon što su Izraelci lutali divljinom četrdeset godina, svi **koji su se pobunili protiv Boga** su umrli. Tada je Bog opet poveo **narod** do ruba Obećane zemlje. Mojsije je tada bio jako star, pa je Bog odabrao Jošuu da mu pomogne voditi narod. Bog je isto tako obećao Mojsiju da će **jednog dana** poslati **drugog proroka poput Mojsija**.

koji su se pobunili protiv Boga

Ovo bi se moglo prevesti: "koji su se odbili pokoriti Bogu kada im je rekao da idu u Obećanu zemlju".

narod

To jest, djecu generacije koja je umrla.

jednog dana

Ovo znači, "u neko vrijeme u budućnosti".

drugog proroka poput Mojsija

Poput Mojsija, ovaj će čovjek biti Izraelac, govorit će ljudima Božje riječi i vodit će ljude.

translationWords

- [Izrael, Izraelci, izraelski narod](#)
- [pobuniti se, buntovan, pobuna](#)
- [Bog](#)
- [Obećana zemlja](#)
- [Mojsije](#)
- [Jošua](#)

- obećanje
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica

14:15

Nakon toga, Bog je Mojsiju rekao da ode na vrh planine kako bi mogao vidjeti Obećanu zemlju. Mojsije je vidio Obećanu zemlju, ali mu Bog nije dopustio da uđe u nju. Zatim je Mojsije umro, a Izraelci su **tugovali za njim trideset dana**. Jošua je postao njihov novi vođa. Jošua je bio dobar vođa, jer je vjerovao Bogu i bio mu poslušan.

tugovali za njim trideset dana

Trideset su dana svi ljudi Izraela plakali i tugovali zbog Mojsijeve smrti.

Biblijska priča iz Knjige Izlaska 16-17; Knjige Brojeva 10-14; 20; 27; Ponovljenog zakona 34

translationWords

- Bog
- Mojsije
- Obećana zemlja
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Jošua
- pouzdati se, pouzdan, pouzdanost
- poslušati, slušati, poslušan, poslušnost

15. Obećana zemlja

15:01

Napokon je došlo vrijeme da Izraelci uđu u Kanaan, Obećanu zemlju. Jošua je poslao **dvije uhode u kanaanski grad Jerihon**, koji je bio **zaštićen snažnim zidinama**. U tom gradu je živjela jedna prostitutka imenom Rahaba, koja je sakrila uhode i kasnije im pomogla da **pobjegnu**. Učinila je to jer je vjerovala Bogu. Uhode su obećale da će zaštititi Rahabu i **njenu obitelj** kad Izraelci budu uništili Jerihon.

Napokon je došlo vrijeme

"Napokon" znači "konačno" ili "nakon dugog čekanja". Da bi bilo jasno na što se odnosi "vrijeme" mogli biste navesti: "nakon što su lutali po divljini 40 godina, Bog je konačno dopustio".

dvije uhode u kanaanski grad Jerihon

Ovo bi se moglo prevesti: "dva muškarca u Jerihon, grad u Kanaanu, kako bi saznali informacije o njemu". Također pogledajte bilješku na 14:4.

zaštićen snažnim zidinama

Ovo bi se moglo prevesti kao: "sasvim okružen debelim, snažnim zidovima sagrađenim od kamena da ih zaštiti od njihovih neprijatelja".

pobjegnu

Također je moguće dodati: "pobjegnu od ljudi koji su im htjeli nauditi u Jerihonu".

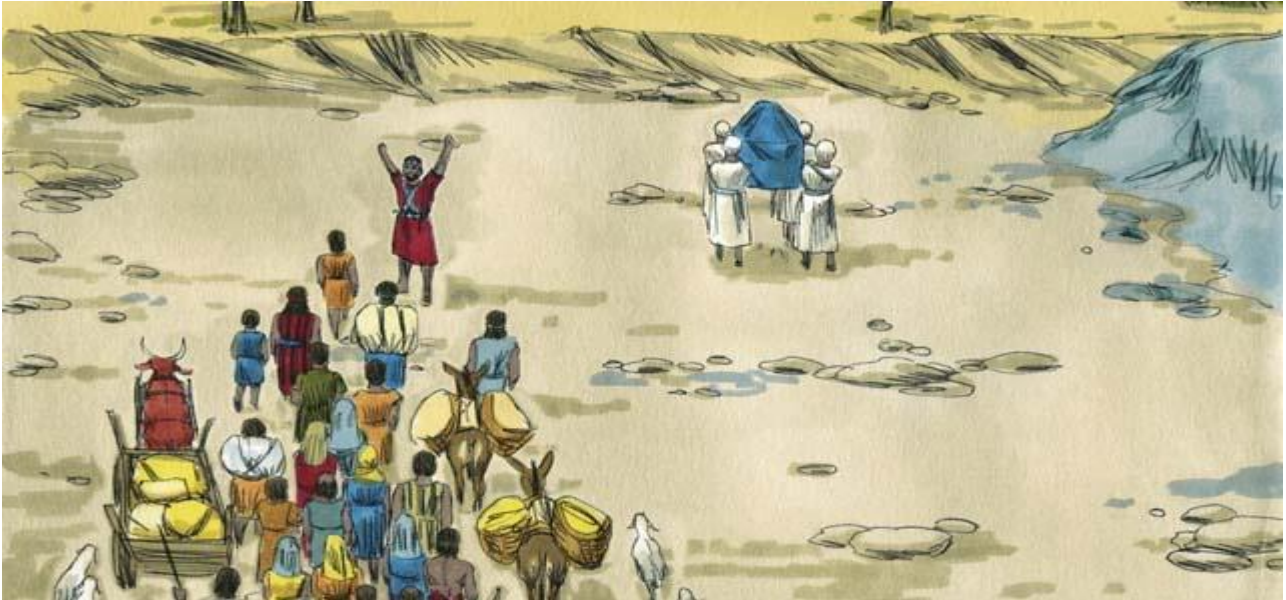

njenu obitelj

Rahaba je tražila zaštitu za svog oca, majku, braću i sestre. Upotrijebite svoju riječ za obitelj koja uključuje te članove obitelji.

translationWords

- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Kanaan, Kanaanac
- Obećana zemlja
- Jošua
- Jerihon
- Rahaba
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- Bog
- obećanje

15:02

Izraelci su morali prijeći rijeku Jordan da bi ušli u Obećanu zemlju. Bog je rekao Jošui: "**Neka svećenici idu prvi.**" Čim su svećenici zakoračili u rijeku Jordan, **voda uzvodno prestala je teći** da bi Izraelci mogli prijeći na drugu stranu po suhom tlu.

Neka svećenici idu prvi

Na nekim bi jezicima bilo korisno dodati: "Neka svećenici idu prije ostalih ljudi da prijeđu rijeku".

voda uzvodno prestala je teći

Na nekim jezicima možda bi bilo korisno dodati: "i voda pred njima otišla je nizvodno".

translationWords

- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Jordan, rijeka Jordan
- Obećana zemlja
- Bog
- Jošua
- svećenik, svećenstvo

15:03

Nakon što su ljudi prešli rijeku Jordan, Bog je dao naputak Jošui **kako da napadne** moćni grad Jerihon. Narod je poslušao Boga. Vojnici i svećenici su šest dana stupali oko grada Jerihona jednom na dan, baš kako im je Bog rekao da učine.

Nakon što su ljudi prešli rijeku Jordan

Na nekim jezicima bolje je reći: "Ljudi su prešli rijeku Jordan i onda..."

kako da napadne

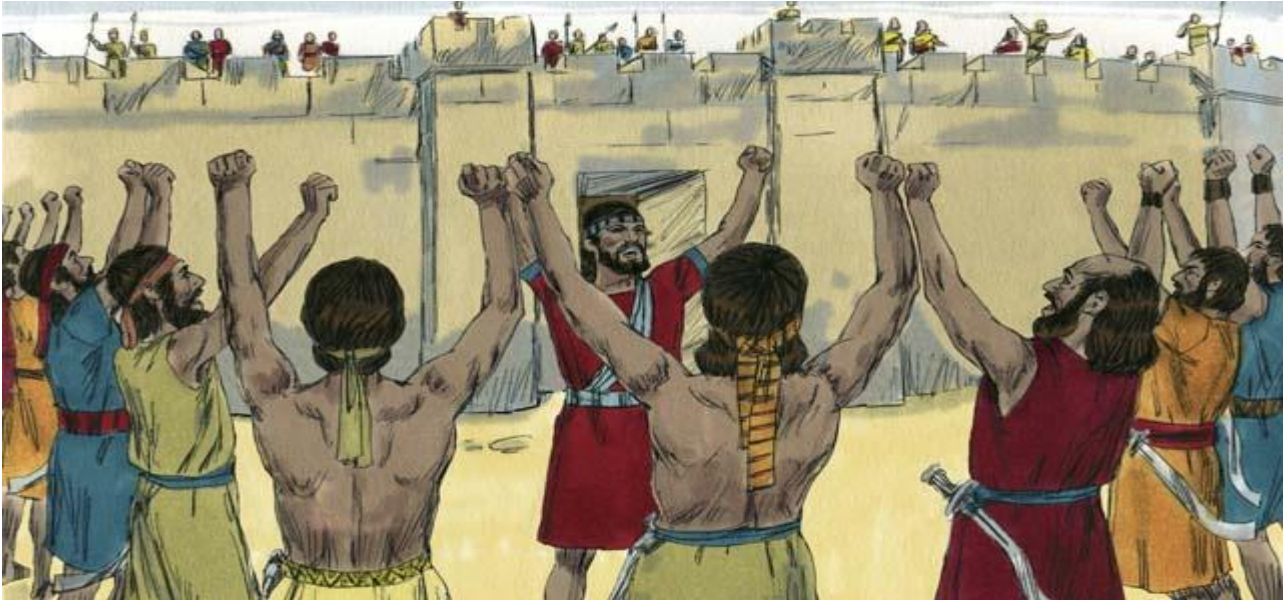
Ovo bi se moglo prevesti kao: "točno što trebaju učiniti kako bi napali".

šest dana... jednom na dan

To jest, hodali su oko grada jednom dnevno ukupno šest dana.

translationWords

- Jordan, rijeka Jordan
- Bog
- Jošua
- Jerihon
- poslušati, slušati, poslušan, poslušnost
- svećenik, svećenstvo

15:04

Sedmog dana Izraelci hodali oko grada još sedam puta. **Dok su hodali oko grada posljednji put**, vojnici su povikali a svećenici su **zapuhali u svoje trube**.

Dok su hodali oko grada posljednji put

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Tijekom posljednjeg obilaska grada."

zapuhali u svoje trube

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Zatrubili su u trube" ili "Zasvirali su trube". Trube su bile napravljene od ovnujskih rogova.

translationWords

- [Izrael, Izraelci, izraelski narod](#)
- [svećenik, svećenstvo](#)

15:05

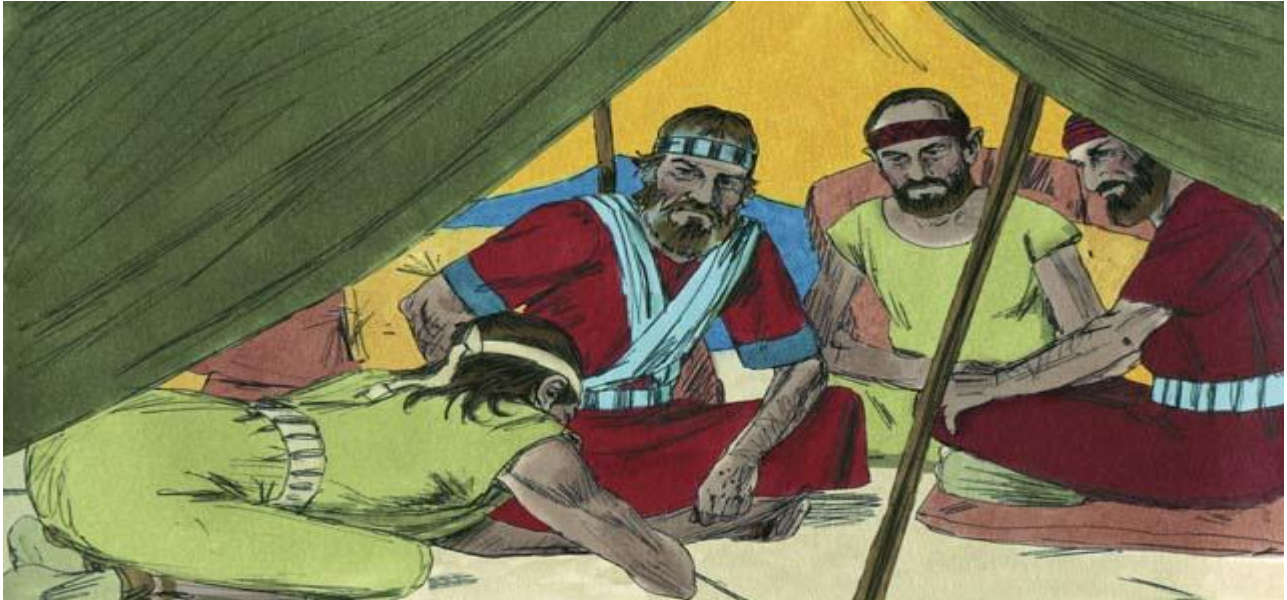
Tada su se zidine oko Jerihona srušile! Izraelci su uništili sve u gradu kako im je Bog naredio. Jedino su poštediti Rahabu i njenu obitelj, koji su **postali dio** Izraelaca. Kada su drugi narodi koji su živjeli u Kanaanu čuli da su Izraelci uništili Jerihon, jako su se uplašili da će Izraelci i njih napasti.

postali dio

Ovo možete prevesti ovako: "koji su se tada pridružili izraelskoj zajednici".

translationWords

- Jerihon
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Bog
- Rahaba
- Kanaan, Kanaanac

15:06

Bog je zapovjedio Izraelcima da ne sklapaju **mir** ni s jednim narodom iz Kanaana. **Međutim, jedan od kanaanskih naroda, koji se zvao Gibeon, lagao je Jošui i rekao** mu da dolazi iz mjesta daleko od Kanaana. Tražili su od Jošue da s njima sklopi mir. Jošua i Izraelci nisu pitali Boga **odakle su došli Gibeonci**, pa je Jošua sklopio mir s njima.

mir

Ovo je dogovor između dvije skupine ljudi da neće nanositi zlo jedni drugima nego živjeti u miru i pomagati jedni drugima. Ovo se može prevesti kao "mirovni dogovor".

Međutim, jedan od kanaanskih naroda, koji se zvao Gibeon

U nekim jezicima se ovo može navesti: "Ali jednoga dana kanaanski narod po imenu Gibeonci..."

lagao je Jošui i rekao

Ovo se može prevesti kao: "Lagali su Jošui govoreći" ili: "Lažno su rekli Jošui" ili: "Lažno su kazali Jošui".

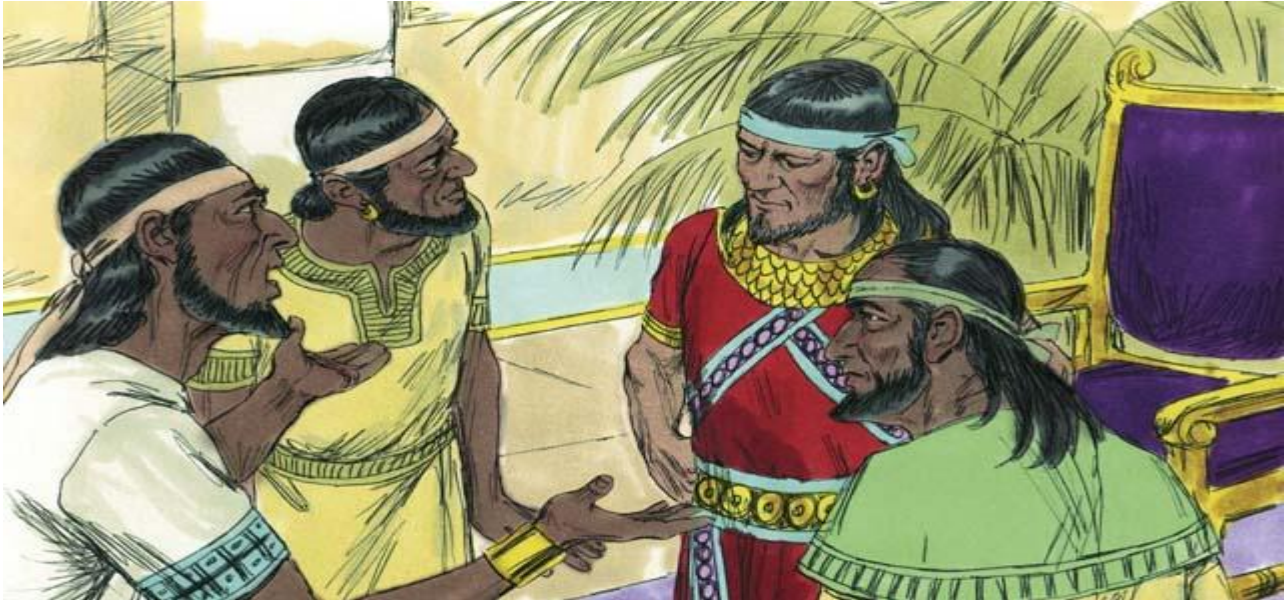
odakle su došli Gibeonci

To jest: "gdje su Gibeonci živjeli" ili: "gdje je bio dom Gibeonaca" ili: "ljudi Gibeona".

translationWords

- Bog
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- mir, miran
- Kanaan, Kanaanac
- Gibeon, Gibeonac

- Jošua

15:07

Izraelci su bili jako ljuti kad su saznali da su ih Gibeonci prevarili, ali su održali primirje s njima jer je to bilo obećanje pred Bogom. Nešto kasnije, kraljevi jednoga drugog naroda u Kanaanu, Amorejci, čuli su da su Gibeonci sklopili primirje s Izraelcima, pa su ujedinili svoje vojske u jednu veliku vojsku i napali Gibeon. Gibeonci su **poslali poruku Jošui, tražeći pomoć**.

poslali poruku Jošui, tražeći pomoć

Ovo bi se moglo ovako prevesti: "poslali neke svoje ljude da kažu Jošui da su trebali pomoć Izraelaca da se obrane od svojih neprijatelja".

translationWords

- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Gibeon, Gibeonac
- mir, miran
- obećanje
- Bog
- kralj
- Kanaan, Kanaanac
- Amorejac
- Jošua

15:08

I tako, Jošua je skupio izraelsku vojsku, tako da su cijelu noć hodali **da bi došli do Gibeonaca**. Rano ujutro su iznenadili amorejsku vojsku i napali je.

da bi došli do Gibeonaca

To jest, "da stignu do Gibeonaca" ili: "da dođu do mjesta na kojemu su Gibeonci živjeli". Gibeonci su živjeli u Kanaanu, ali Kanaan je dovoljno velik da je izraelskoj vojsci trebala cijela noć da od svoga logora dođe do mjesta na kojemu su bili Gibeonci.

iznenadili (su) amorejsku vojsku

Amorejci nisu znali da ih Izraelci dolaze napasti.

translationWords

- Jošua
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Gibeon, Gibeonac
- Amorejac

15:09

Bog se borio za Izrael taj dan. **Zbunio je Amorejce** i poslao **veliku tuču** koja ih je mnoge ubila.

Bog se borio za Izrael

Bog se borio na strani Izraela protiv Izraelovih neprijatelja.

Zbunio je Amorejce

Ovo bi se moglo prevesti kao: "učinio je da se Amorejci uspaničare" ili: "učinio je da se Amorejci ne mogu dobro boriti".

veliku tuču

Ovo bi se moglo prevesti kao "vrlo velike lopte od leda da padnu s neba".

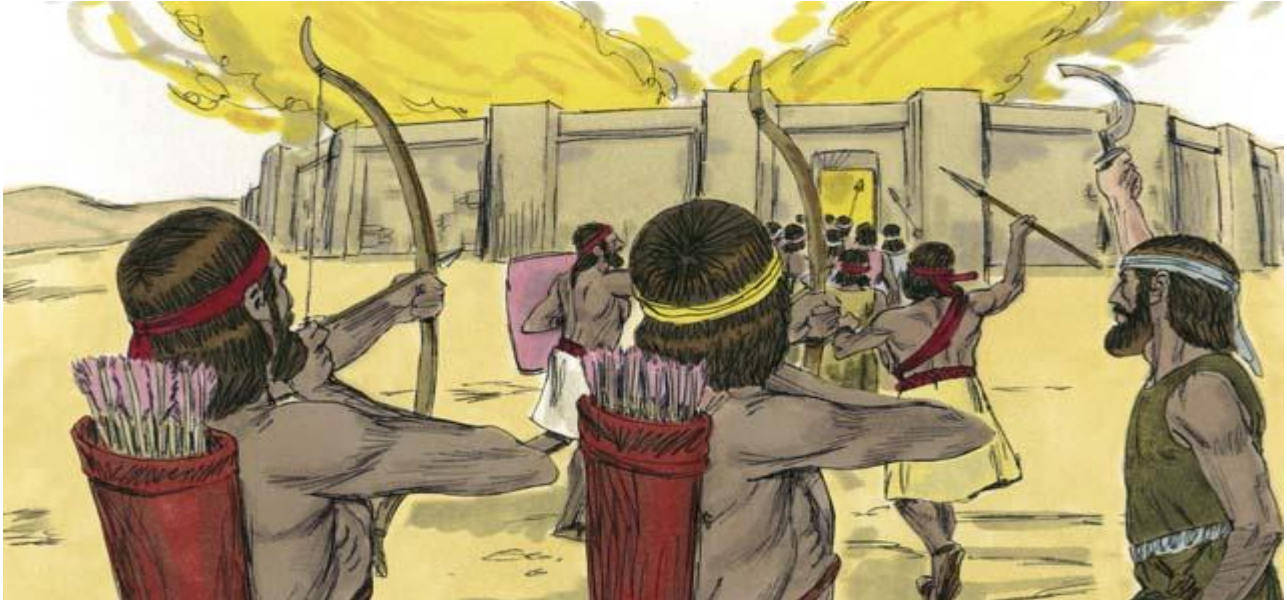
translationWords

- Bog
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Amorejca

15:10

Također, Bog je napravio da sunce stane na jednom mjestu, kako bi Izraelci imali dovoljno vremena da potpuno pobijede Amorejce. Tog dana je Bog izvojevao veliku pobjedu za Izrael.

15:11

Nakon što je Bog pobijedio tu vojsku, mnogi drugi kanaanski narodi skupili su se da napadnu Izrael. Jošua i Izraelci su ih **napali i pobijedili**.

napali i pobijedili

Ovo bi se moglo prevesti kao: "borili se protiv njih i porazili ih".

translationWords

- Kanaan, Kanaanac
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Jošua

15:12

Nakon te bitke, Bog je dao svakom izraelskom plemenu njegov dio Obećane zemlje. Tada je Bog **dao mir Izraelu na svim granicama**.

Bog je dao... zemlje

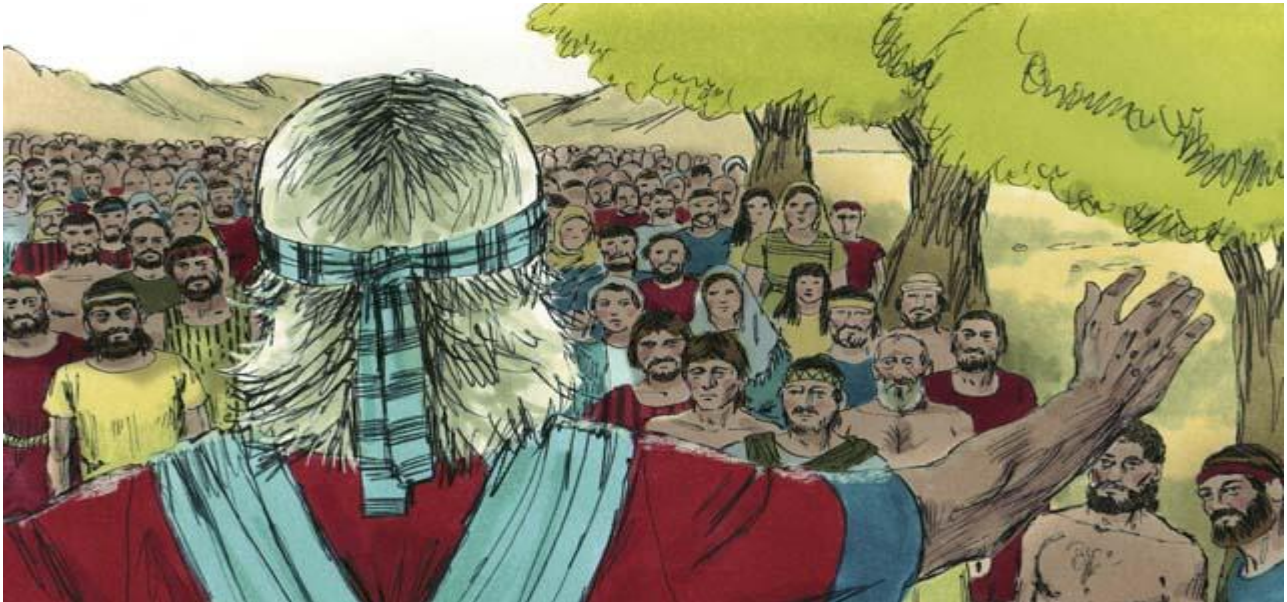
Ovo bi se moglo prevesti kao: "Bog je dao svakome plemenu njegov vlastiti dio zemlje" ili: "Bog je odlučio na kojemu će dijelu Obećane zemlje svako pleme Izraela živjeti".

dao mir Izraelu na svim granicama

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Bog je dopustio da Izraelci iskuse mir s narodima koji su ih okruživali" ili: "drugim zemljama oko Izraela".

translationWords

- Bog
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Obećana zemlja
- mir, miran

15:13

Kad je Jošua postao starac, sazvaio je sav izraelski narod. Jošua je narod podsjetio na njegovu obvezu da bude poslušan savezu koji je Bog sklopio s Izraelcima na Sinaju. Narod je **obećao da će ostati vjeran Bogu** i vršiti Njegove zakone.

Kad je Jošua postao starac

Možda bi bilo jasnije navesti: "Mnogo godina kasnije, kada je Jošua bio starac". Jošui je bilo preko sto godina u to vrijeme.

obećao da će ostati vjeran Bogu

Drugim riječima, rekli su da će biti odani Bogu. Štovat će i služiti samo Boga, a neće štovati ni služiti drugim bogovima.

vršiti njegove zakone

Ovo znači da će se narod pokoravati zakonima koje im je Bog već dao kao dio saveza.

Biblijska priča iz Knjige o Jošui 1-24

translationWords

- Jošua
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- poslušati, slušati, poslušan, poslušnost
- savez
- Bog
- Sinaj, gora Sinaj
- obećanje

- vjeran, vjernost
- zakon, Mojsijev zakon, Božji zakon, Jahvin zakon

16. Izbavitelji

16:01

Nakon Jošuine smrti, Izraelci su bili neposlušni Bogu i **nisu istjerali ostale Kanaance** niti su **bili poslušni Božjim zakonima**. Izraelci su počeli štovati kanaanske bogove umjesto Jahve, **pravoga Boga**. Izraelci nisu imali kralja, pa su svi radili **ono što im se činilo ispravno**.

nisu istjerali

Ovo govori kako nisu poslušali Boga, stoga bi na nekim jezicima bilo bolje započeti ovo kao novu rečenicu: "Nisu...".

istjerali ostale Kanaance

Ovo se može prevesti: "borili se s ostatkom Kanaanaca ne bi li ih prisilili da napuste zemlju".

bili poslušni Božjim zakonima

Ovo znači da su ljudi također bili neposlušni zakonima koje je Bog dao Izraelcima na brdu Sinaj.

pravoga Boga

To jest, "jedinoga pravoga Boga". Jahve je jedini kojega bi ljudi trebali štovati.

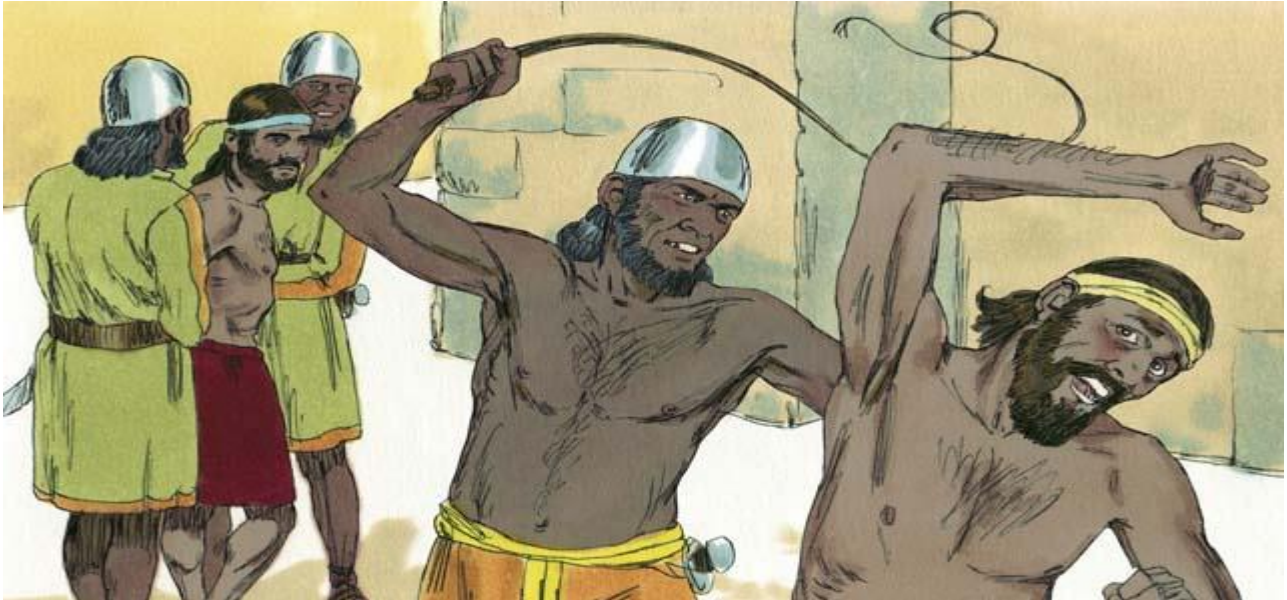
ono što im se činilo ispravno

To znači da su svi radili što su god htjeli, uključujući mnoge zle stvari.

translationWords

- Jošua
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- prekršiti, neposlušan, neposlušnost
- Bog
- Kanaan, Kanaanac
- poslušati, slušati, poslušan, poslušnost
- zakon, Mojsijev zakon, Božji zakon, Jahvin zakon
- štovati
- lažni bog, strani bog, bog, boginja
- Jahve
- istinito, istina, obistiniti se
- kralj

16:02

Budući da su Izraelci i dalje bili neposlušni Bogu, On ih je kaznio tako što je dopustio da ih njihovi neprijatelji pobijede. Ti neprijatelji krali su mnoge stvari od Izraelaca, uništavali njihove posjede i ubijali mnoge od njih. Nakon što su puno godina bili neposlušni Bogu, zbog čega su ih njihovi neprijatelji tlačili, Izraelci su se pokajali i **tražili Boga da ih izbavi**.

tražili Boga da ih izbavi

To jest, molili su Boga da im pomogne i oslobodi ih od njihovih neprijatelja.

translationWords

- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- prekršiti, neposlušan, neposlušnost
- Bog
- kazniti, kazna
- pokajati se, pokajanje

16:03

Onda im je Bog pribavio izbavitelja koji ih je oslobodio od njihovih neprijatelja i donio **zemlji** mir. Međutim, narod je zatim zaboravio Boga i počeo ponovno štovati idole. Stoga je Bog dopustio Midjancima, susjednom neprijateljskom narodu, da ih poraze.

Bog (je) pribavio

Ovo se može prevesti kao "Bog je odabrao" ili "Bog je postavio" ili "Bog je podigao".

donio... mir

Ovo bi se moglo prevesti kao "dopustio ljudima da žive bez straha" ili "dokrajčio ratovanje" ili "zaustavio njihove neprijatelje od daljnjih napada".

zemlji

Ovo se odnosi na Kanaan, Obećanu zemlju koju je Bog dao Abrahamu.

narod je... zaboravio Boga

Ovo znači: "Ljudi su prestali misliti na Boga i zanemarili su ono što im je zapovjedio".

translationWords

- Bog
- izbaviti, izbavitelj, izbavljenje
- mir, miran
- štovati
- lažni bog, strani bog, bog, boginja

- [Midjan, Midjanci](#)

16:04

Midjanci su sedam godina uzimali sav **usjev** od Izraelaca. Izraelci su se jako bojali. Sakrivali su se u špiljama da ih Midjanci ne bi pronašli. Napokon, **zavapili su** Bogu da ih **izbavi**.

usjev

Ovo se odnosi na biljke koje su Izraelci uzgajali za hranu u svojim vrtovima ili poljima.

toliko su se bojali da su se sakrili

Ovo bi se moglo prevesti: "vrlo su se bojali Midjanaca, stoga su se sakrili".

zavapili su

Ovo bi se moglo prevesti kao "zazvali su" ili "očajnički su se molili".

izbavi

Ovo bi se moglo prevesti kao "oslobodi" ili "spasi od ovih neprijatelja".

translationWords

- Midjan, Midjanci
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Bog
- spasiti, siguran

16:05

Jednog dana, jedan Izraelac koji se zvao Gideon **potajno** je **vršio žito** da mu ga Midjanci ne bi ukrali. Anđeo Jahvin došao je Gideonu i rekao mu: "**Bog je s tobom**, hrabri ratniče. Idi i spasi Izrael od Midjanaca."

Jednog dana

Ovaj izraz uvodi događaj koji se odigrao u prošlosti, ali ne navodi određeno vrijeme. U mnogim jezicima se na sličan način započinje istinita priča.

vršio žito

Žito je bila pšenica, koja na kraju tanke stabljike ima vrh sačinjen od mnogo malih zrnja ili sjemenki. "Vršenje" je odvajanje sjemenki od stabljika udaranjem po vrhovima sa sjemenkama. Sjemenke su hrana, ali stabljike nisu.

potajno

Gideon je vršio žito na tajnome mjestu, kako ga Midjanci ne bi vidjeli.

Bog je s tobom

Ovo znači: "Bog je prisutan s tobom na poseban način" ili "Bog ima planove da te upotrijebi na poseban način".

translationWords

- Gideon
- Midjan, Midjanci
- anđeo, arkandeo
- Jahve
- Bog

- Izrael, Izraelci, izraelski narod

16:06

Gideonov otac imao je žrtvenik posvećen nekom idolu. Bog je rekao Gideonu da **sruši** taj žrtvenik. No, Gideon se **bojao ljudi**, pa je čekao da padne noć. Tada je srušio žrtvenik i razbio ga u dijelove. Blizu mjesta gdje je bio žrtvenik idolu, Gideon je sagradio novi žrtvenik posvećen Bogu i na njemu prinio žrtvu Bogu.

sruši

Ovo znači "nasilno poruši" ili "skine i uništi".

bojao ljudi

Gideon se bojao da će se na njega naljutiti njegovi zemljaci Izraelci koji su štovali tog idola.

čekao (je) da padne noć

Drugi način da se ovo navede bio bi: "čekao je do mraka". Gideon je razbio žrtvenik po noći kad su svi spavali kako ga nitko ne bi vidio na djelu.

translationWords

- Gideon
- žrtvenik
- lažni bog, strani bog, bog, boginja
- Bog
- žrtva, prinos

16:07

Sljedećeg su jutra ljudi vidjeli da je netko srušio i uništio žrtvenik, pa su se jako naljutili. Otišli su ka Gideonovoj kući da ga ubiju, ali Gideonov otac im je rekao: "**Zašto pokušavate pomoći svome bogu? Ako on jest bog, neka se sam zaštiti.**" Budući da im je on to rekao, ljudi nisu ubili Gideona.

Zašto pokušavate pomoći svome bogu?

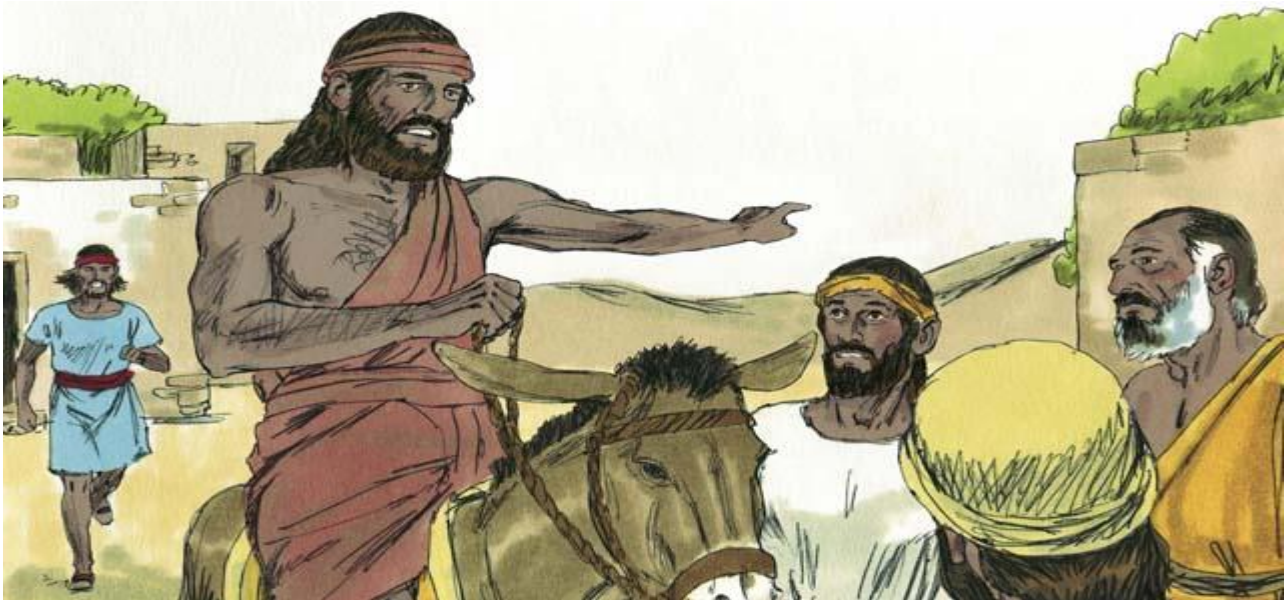
Ovo nije pravo pitanje koje traži informacije. Drugi način da se to kaže bio bi: "Ne biste trebali pokušavati pomoći svome bogu" ili "Ne bi trebala postojati potreba da pomažete svome bogu".

Ako on jest bog, neka se sam zaštiti

Ovo znači: "Da je uistinu bog, bio bi sposoban sam se zaštititi."

translationWords

- žrtvenik
- Gideon
- lažni bog, strani bog, bog, boginja

16:08

Tada su Midjanci opet došli pljačkati Izraelce. Bilo ih je tako mnogo da ih se nije moglo prebrojati. Gideon je savladao Izraelce da se bore protiv njih. Gideon je zamolio Boga **da mu da dva znaka** kako bi mogao biti siguran **da će ga Bog upotrijebiti da izbavi Izrael** od Midjanaca.

opet došli pljačkati Izraelce

Ovo bi se moglo prevesti kao: "opet došli na izraelsku zemlju kako bi krali od njih".

nije (ih se) moglo prebrojati

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Broj Midjanaca bio je prevelik za izbrojiti" ili "bilo bi vrlo teško prebrojiti sve Midjanace".

da mu da dva znaka

Ovo bi se moglo prevesti kao: "da učini dva znaka" ili "da učini da se dogode dvije nemoguće stvari".

da će ga Bog upotrijebiti

Ovo bi se moglo ovako prevesti: "da će ga Bog osposobiti" ili "da će mu Bog pomoći" ili "da ga je Bog pozvao".

da izbavi Izrael

Ovo bi se moglo prevesti kao: "da spasi Izrael od Midjanaca".

translationWords

- Midjan, Midjanci
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Gideon
- Bog
- spasiti, siguran

16:09

Kao prvi **znak**, Gideon je stavio **ovčju kožu** na tlo i zamolio Boga **da jutarnja rosa padne** samo na ovčju kožu, a ne na tlo. **Bog je to učinio**. Sljedeće noći, zamolio ga je da zemlja bude mokra, ali da ovčja koža ostane suha. Bog je i to učinio. Ova dva znaka uvjerila su Gideona da će ga Bog upotrijebiti da izbavi Izrael od Midjanaca.

znak

Ovo bi se moglo prevesti kao "čudo" ili "nemoguća stvar".

ovčju kožu

To je koža ovce na kojoj je ostala sva vuna. Vuna je vrlo debela i kovrčava dlaka koja zadržava puno vode. Prevedite ovo kako bi bilo jasno da je ova koža bila prekrivena debelom, mekanom dlakom.

da jutarnja rosa padne

Ovo se može prevesti kao: "učini da se jutarnja rosa pojavi" ili: "učini da se jutarnja rosa podigne". "Rosa" se odnosi na kapljice vode koje se ujutro pojave na zemlji. Po svojoj prirodi, rosa sve jednako pokriva.

Bog je to učinio

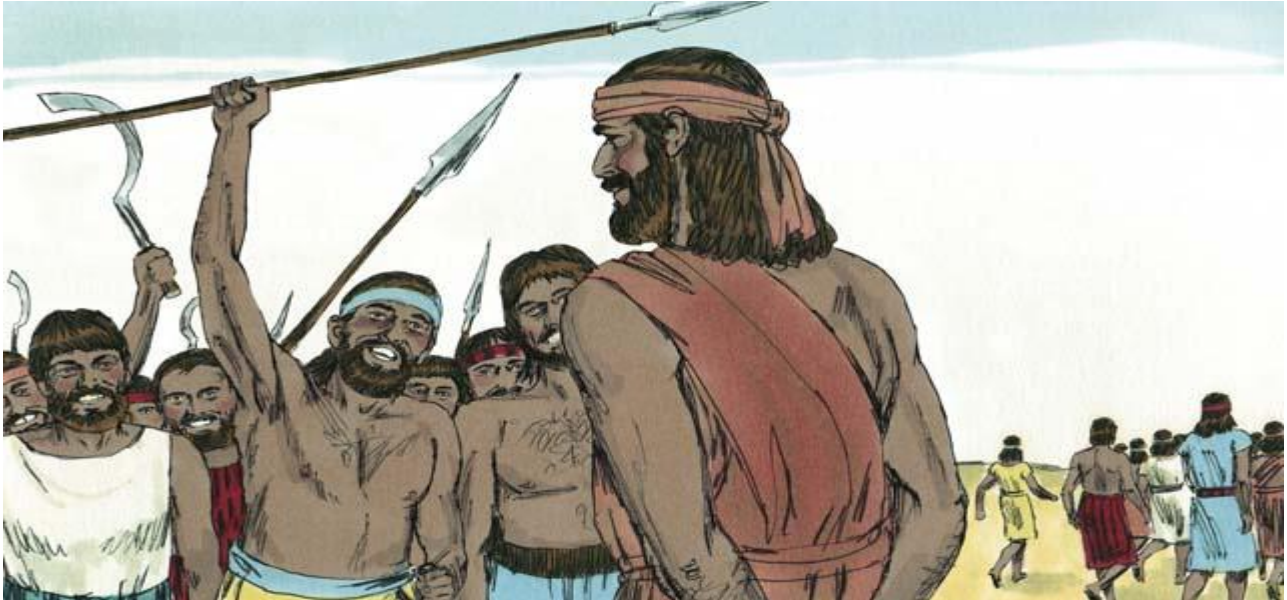
Ovo bi se moglo prevesti kao: "Bog je učinio što je Gideon od njega tražio".

translationWords

- Gideon
- ovca, ovan
- Bog
- spasiti, siguran

- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Midjan, Midjanci

16:10

32 000 izraelskih vojnika došlo je Gideonu, ali Bog mu je rekao da je to **previše**. Tada je Gideon poslao kući 22 000 ljudi koji su se bojali boriti se. Bog je rekao Gideonu da još uvijek ima previše ljudi. Stoga je Gideon poslao kući sve **izuzev 300 vojnika**.

32 000 izraelskih vojnika došlo je Gideonu

U nekim jezicima će se možda ovdje morati umetnuti sljedeća rečenica na početku priče: "Gideon je pozvao Izraelce da se dođu boriti protiv Midjanaca". Pogledajte 16:8.

previše

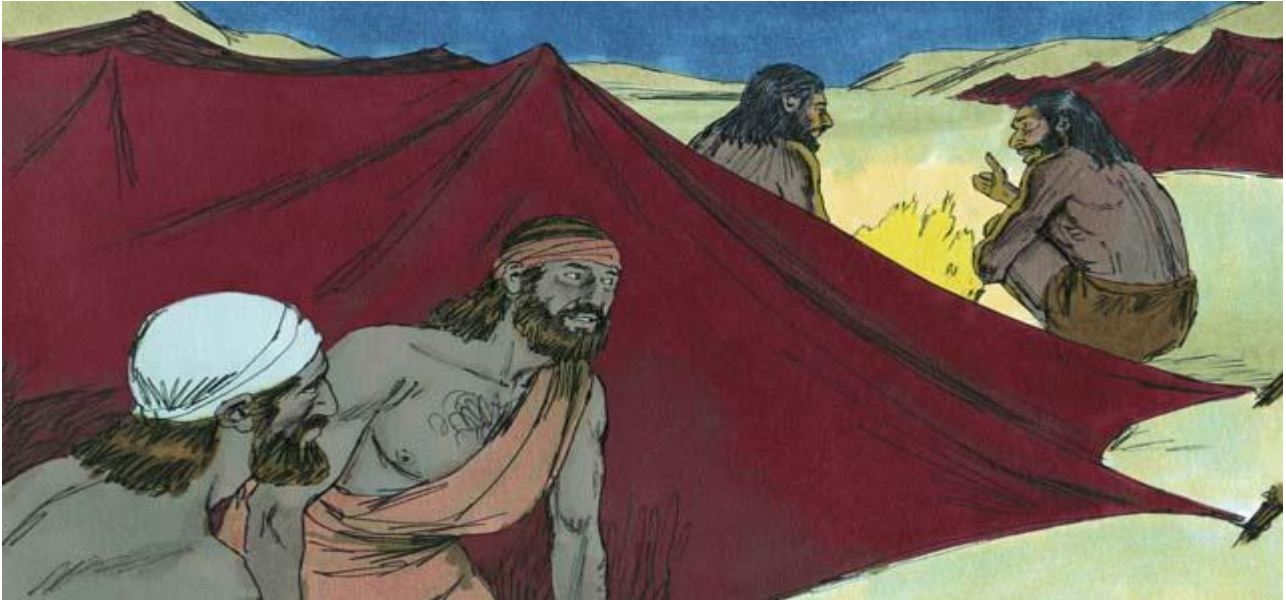
To je bilo više vojnika nego što je Bog htio za ovu bitku. Da se toliko vojnika borilo i pobijedilo, mislili bi da su pobijedili vlastitom snagom i ne bi znali da je to Bog za njih učinio.

izuzev 300 vojnika

Ova rečenica bi se mogla prevesti kao: "Stoga je Gideon dopustio da ostane samo 300 muškaraca, a ostale je muškarce poslao kućama".

translationWords

- [Izrael, Izraelci, izraelski narod](#)
- [Gideon](#)
- [Bog](#)

16:11

Te noći Bog je rekao Gideonu: "**Sidi** u midjanski logor i kad čuješ što govore, **nećeš se više bojati**." Zato je te noći Gideon sišao u logor i čuo midjanskog vojnika kako pripovijeda svome prijatelju **što je sanjao**. Čovjekov prijatelj je rekao: "Ovaj san znači da će Gideonova vojska pobijediti midjansku vojsku!" Kad je Gideon ovo čuo, proslavio je Boga.

Sidi

Midjanski vojnici utaborili su se u dolini i nalazili su se niže od izraelskih vojnika.

nećeš se više bojati

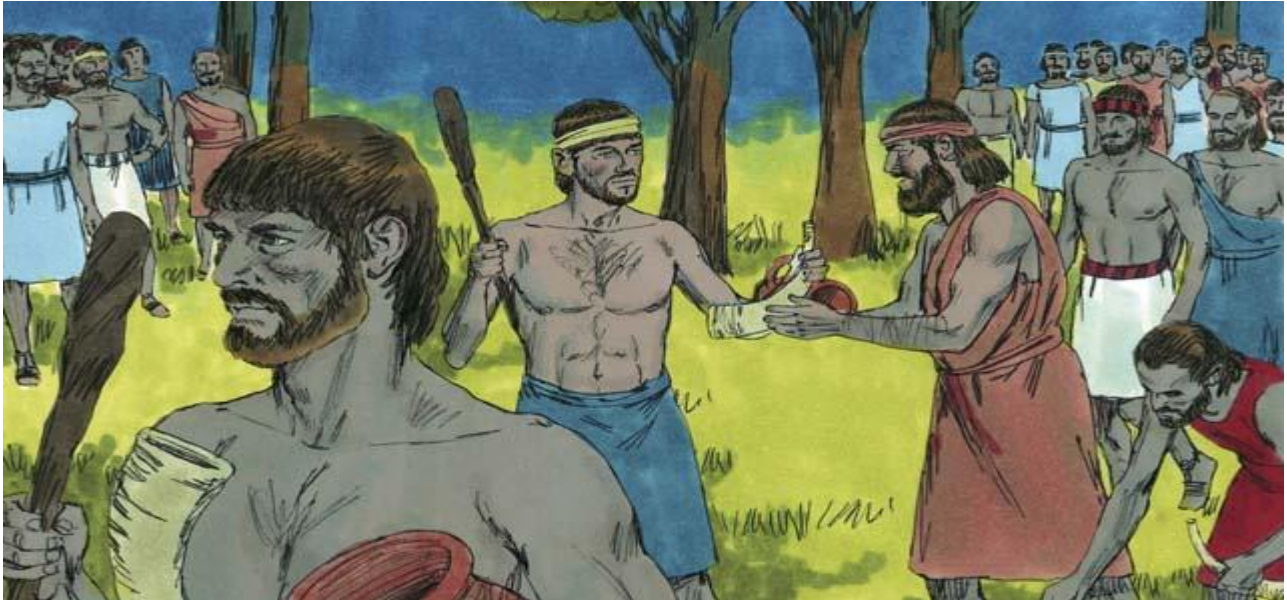
To jest, "prestat ćeš se bojati".

što je sanjao

To jest, "nešto što je vidio u snu" ili "san koji je imao".

translationWords

- Bog
- Gideon
- Midjan, Midjanci
- san
- štovati

16:12

Zatim se Gideon vratio svojim vojnicima i svakome dao **rog**, glineni vrč i baklju. Okružili su logor u kojem su spavali midjanski vojnici. Gideonovih 300 vojnika stavilo je baklje u vrčeve kako Midjanci ne bi vidjeli svjetlo baklji.

rog

Ovo bi se moglo prevesti kao "truba" ili "truba od ovnujskoga roga". Ovi su rogovi potjecali od mužjaka ovce i često su se koristili za pozivanje na bitku.

baklja

Ovo je vjerojatno bio komad drveta umotan u tkaninu i umočen u ulje kako bi dobro gorio. (To nije bila moderna baterijska svjetiljka.)

translationWords

- [Gideon](#)
- [Midjan, Midjanci](#)

16:13

Zatim su svi Gideonovi vojnici u istom trenutku razbili svoje vrčeve, tako da se odjednom pokazala vatra baklji. Zatrubili su u svoje rogove i **povikali**: "**Mač za Jahvu i za Gideona!**"

povikali

Ovo bi se moglo prevesti kao "glasno vikali" ili "rekli veoma jakim glasom".

mač

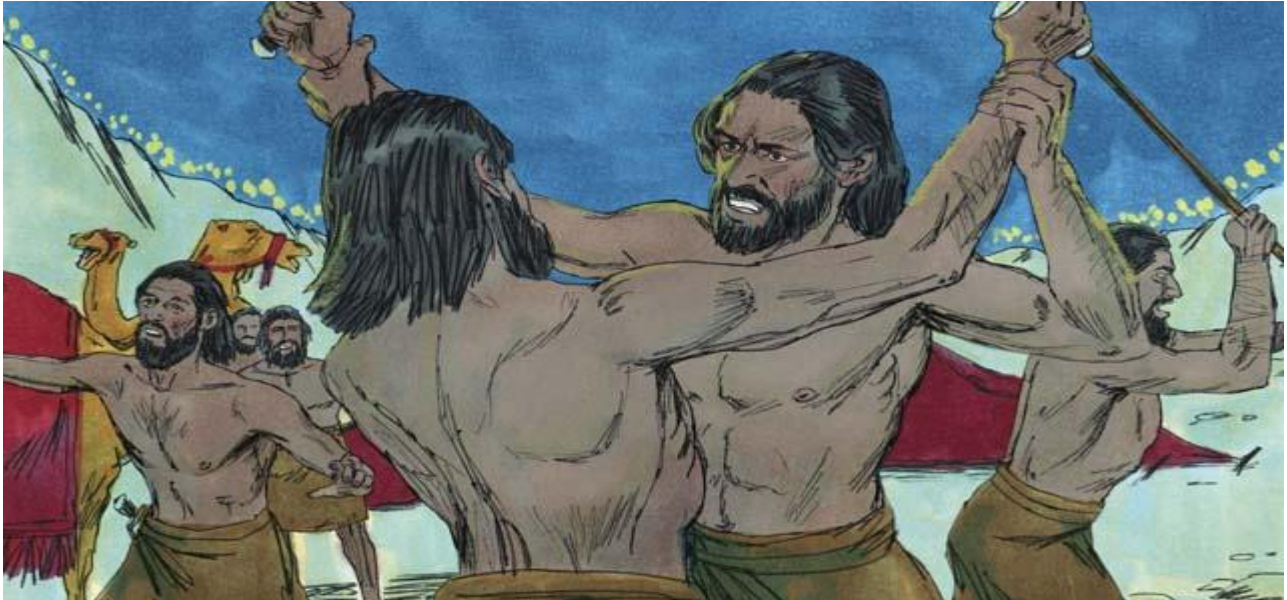
Mač je oružje koje ima dugu oštricu i ručku na jednoj strani. Ljudi drže ručku i udaraju ili probadaju oštricom. Ako vaš narod nema takvo oružje, mogli biste to prevesti kao "dugačak nož" ili "mačeta".

Mač za Jahvu i za Gideona

Ovo znači: "Borimo se za Jahvu i za Gideona!"

translationWords

- Gideon
- Jahve

16:14

Bog je zbunio Midjance, tako da su se počeli napadati i ubijati međusobno. Odmah su i **preostali Izraelci bili pozvani** iz svojih domova da pomognu progoniti Midjance. Mnoge su ubili, a ostale su prognali iz Izraelove zemlje. Toga dana umrlo je 120 000 Midjanaca. Bog je izbavio Izrael.

Bog je zbunio Midjance

Bog je učinio da Midjanci budu zbunjeni. Htjeli su napasti Izraelce, ali su umjesto toga napali jedni druge.

preostali Izraelci

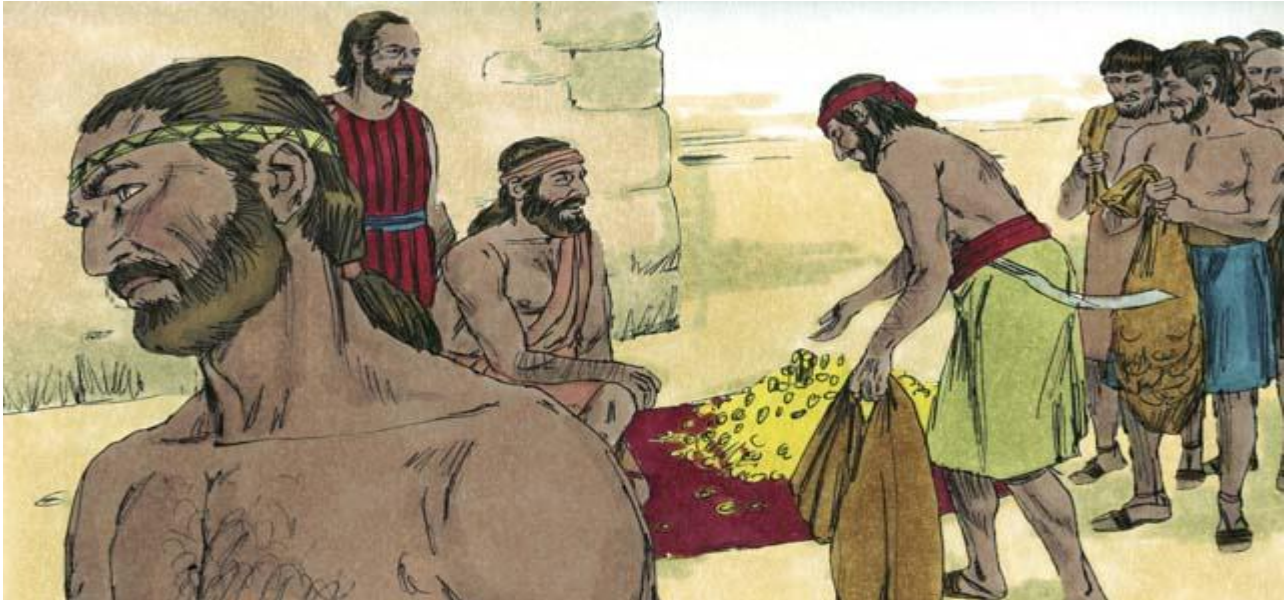
Ovo bi se moglo prevesti kao "puno drugih Izraelaca". To se odnosi na vojnike koji su bili poslani kućama u 16:10.

bili pozvani

To jest, "bili pozvani iz" ili "bili sazvani". Ova se rečenica također može prevesti kao: "Gideon je poslao glasnike da sazovu mnoge druge Izraelce iz njihovih domova."

translationWords

- Bog
- Midjan, Midjanci
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- spasiti, siguran

16:15

Narod je Gideona htio učiniti svojim kraljem. Gideon **im nije dopustio da to učine, ali je zatražio** da mu daju nešto zlatnog prstenja koje je svaki od njih uzeo Midjancima. Ljudi su Gideonu dali veliku količinu zlata.

im nije dopustio da to učine

Gideon je znao da je bolje da Izraelci imaju Boga za kralja.

ali je zatražio

Ovaj izraz počinje s "ali" zato što je uslijedilo nešto što nije bilo mudro.

translationWords

- Gideon
- kralj
- Midjan, Midjanci

16:16

Gideon je upotrijebio zlato kako bi napravio sebi posebnu odoru kakvu je nosio veliki svećenik. Međutim, ljudi su je počeli štovati kao da je idol. Stoga je Bog ponovno kaznio Izrael zato što su štovali idole. Bog je njihovim neprijateljima dopustio da ih poraze. Napokon su ponovno tražili Boga da im pomogne, a Bog im je poslao još jednog izbavitelja.

Gideon je upotrijebio zlato kako bi napravio sebi posebnu odoru

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Gideon je rastopio zlatne predmete koje su mu ljudi dali i oblikovao posebnu odoru od toga zlata".

okrenuo od Boga

Ovo bi se moglo prevesti kao: "nije poslušao Boga" ili "prestao je štovati Boga".

translationWords

- Gideon
- veliki svećenik
- štovati
- lažni bog, strani bog, bog, boginja
- Bog
- kazniti, kazna
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- izbaviti, izbavitelj, izbjavljenje

16:17

To se ponavljalo mnogo puta: Izraelci bi grijehili, Bog bi ih kaznio, oni bi se pokajali, a Bog bi im poslao izbavitelja da ih spasi. Kroz mnoge godine, Bog je slao mnoge izbavitelje koji su spašavali Izraelce od njihovih neprijatelja.

To se ponavljalo mnogo puta

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Ovo se događalo iznova i iznova" ili "Ove stvari dogodile su se mnogo puta".

translationWords

- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- grijeh, grešan, grešnik, grijehiti
- Bog
- kazniti, kazna
- pokajati se, pokajanje
- izbaviti, izbavitelj, izbaavljenje
- spasiti, siguran

16:18

Konačno, narod je **molio Boga za kralja kakvog su imali svi drugi narodi**. Htjeli su kralja koji je visok i snažan, koji bi ih mogao voditi u bitku. **Bogu se nije svidio njihov zahtjev**, ali dao im je kralja, kako su i tražili.

Konačno

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Nakon što su ih neprijatelji napali mnogo puta" ili "Nakon mnogo godina neprijateljskih napada mnogih i raznih naroda".

molio Boga za kralja

Ovo bi se moglo prevesti kao: "zahtijevao da im Bog dade kralja" ili "uporno tražio od Boga da im dade kralja".

kakvog su imali svi drugi narodi

Drugi su narodi imali kralja. Izrael je htio biti poput njih i također imati kralja.

Bogu se nije svidio njihov zahtjev

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Bog se nije slagao s onim što su od njega tražili". Bog je znao da su odbacivali njega kao svoga vladara i umjesto njega su htjeli slijediti ljudskoga vođu.

Biblijska priča iz Knjige o Sucima 1-3; 6-8

translationWords

- Bog
- kralj

17. Božji savez s Davidom

17:01

Šaul je bio **prvi izraelski kralj**. Bio je visok i zgodan, baš kao što je narod htio. Prvih nekoliko godina svoje vladavine nad Izraelom, Šaul je bio dobar kralj. Međutim, onda je postao opak i neposlušan Bogu, pa je Bog izabrao jednog drugog čovjeka koji će **jednoga dana postati kralj umjesto njega**.

prvi izraelski kralj

Ovo bi se moglo prevesti kao "prvi kralj koji je vladao Izraelom".

jednoga dana

Ovo bi se moglo prevesti kao "u neko vrijeme u budućnosti" ili "puno godina poslije".

postati kralj umjesto njega

Drugi način da se ovo navede bio bi: "zauzeti svoje mjesto kralja nad Izraelom" ili "vladati kao kralj umjesto njega".

translationWords

- Šaul (SZ)
- kralj
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- poslušati, slušati, poslušan, poslušnost
- Bog

17:02

Bog je odabrao mladog Izraelca koji se zvao David da postane kralj poslije Šaula. David je bio pastir iz grada Betlehema. U različitim prilikama, dok je **pazio** na stada svoga oca, David je ubio i lava i medvjeda koji su napali ovce. David je bio ponizan i pravedan čovjek, koji je vjerovao Bogu i bio mu poslušan.

pazio

To jest, "brinuo za" ili "štitio" ili "vodio računa o".

translationWords

- Bog
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- David
- kralj
- Šaul (SZ)
- pastir, čuvati (kao pastir)
- Betlehem, Efrata
- ovca, ovan
- ponizan, poniznost
- pravedan, pravednost
- pouzdati se, pouzdan, pouzdanost
- poslušati, slušati, poslušan, poslušnost

17:03

David je postao silan vojnik i vojskovođa. Dok je David još bio mladić, borio se protiv jednog **diva koji se zvao Golijat**. Golijat je bio uvježbani vojnik, jako snažan i visok gotovo tri metra! Međutim, Bog je pomogao Davidu da ubije Golijata i spasi Izrael. Nakon toga, David je izvojevao mnogo pobjeda nad Izraelovim neprijateljima, zbog čega ga je narod veličao.

diva koji se zvao Golijat

Riječ "div" ovdje opisuje osobu koja je neobično velika i moćna. Golijat je bio golem vojnik u vojsci koja se borila s Izraelom.

translationWords

- David
- Bog
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- slaviti

17:04

Šaul je postao ljubomoran zbog toga što je narod volio Davida. Mnogo ga je puta pokušao ubiti, pa se David skrivao od njega. **Jednoga je dana** Šaul tražio Davida da ga ubije. Ušao je upravo u onu špilju gdje se David skrivao od njega, ali ga on nije vidio. David mu je tada bio jako blizu i mogao ga je ubiti, ali nije. Umjesto toga, odrezao je dio Šaulove odjeće **kako bi mu dokazao** da ga neće ubiti **kako bi mogao postati kralj**.

Jednoga je dana

Ovaj izraz uvodi događaj koji se odigrao u prošlosti, ali mu ne navodi točno vrijeme. U mnogim jezicima se na sličan način započinje istinita priča.

kako bi mu dokazao

To jest, "kako bi uvjerio Šaula" ili "kako bi pokazao Šaulu".

kako bi mogao postati kralj

David nije htio uvrijediti Boga ubijajući čovjeka kojega je Bog stavio za kralja nad Izraelom.

translationWords

- Šaul (SZ)
- voljeti, ljubiti
- David
- kralj

17:05

Na kraju je Šaul umro u bitci, a David je postao kralj nad Izraelom. Bio je dobar kralj, a narod ga je volio. Bog je blagoslovio Davida i **učinio ga uspješnim**. David se borio u mnogim bitkama i Bog mu je pomogao pobijediti Izraelove neprijatelje. David je osvojio Jeruzalem i učinio ga **glavnim gradom** svoga kraljevstva. **Tijekom Davidove vladavine**, Izrael je postao moćan i bogat.

učinio ga uspješnim

To jest, "pomogao mu da postigne dobre stvari koje je htio učiniti".

glavnim gradom

To jest, "glavnim gradom svojega kraljevstva". David je živio u Jeruzalemu i vladao od tamo.

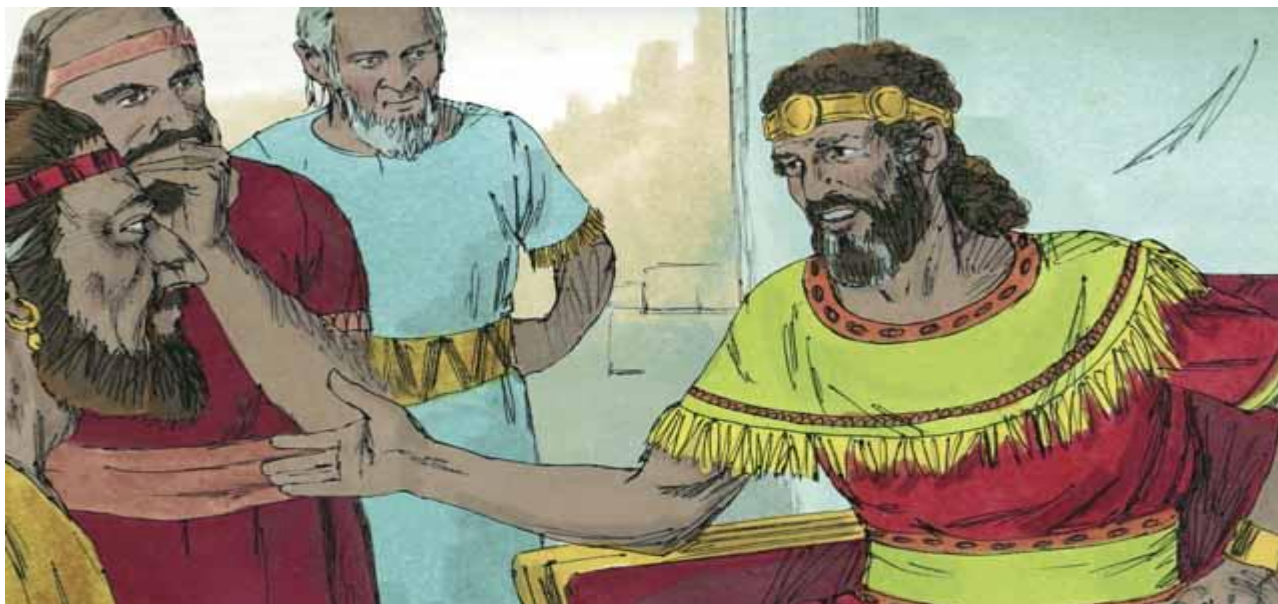
Tijekom Davidove vladavine

To jest, "Tijekom vremena kada je David bio kralj nad Izraelom" ili "U vrijeme kada je David vladao kao kralj nad Izraelom".

translationWords

- Šaul (SZ)
- David
- kralj
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- voljeti, ljubiti
- Bog
- blagosloviti, blagoslovljen, blagoslov
- Jeruzalem

17:06

David je htio **sagraditi hram** gdje bi svi Izraelci mogli štovati Boga i prinositi mu žrtve. Skoro 400 godina, ljudi su štovali Boga i prinosili mu žrtve u Šatoru sastanka koji je sagradio Mojsije.

sagraditi hram

David je htio sagraditi trajnu zgradu za štovanje Boga koja bi zamijenila pokretni Šator sastanka.

translationWords

- David
- hram
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- štovati
- Bog
- žrtva, prinos
- šator sastanka
- Mojsije

17:07

Međutim, Bog je Davidu poslao **proroka Natana** s porukom: "Budući da si ti **čovjek rata**, nećeš mi sagraditi **taj Hram**. Tvoj sin će ga sagraditi. Međutim, ja ću te mnogo blagosloviti. Jedan od tvojih potomaka zauvijek će vladati kao kralj nad mojim narodom!" Jedini Davidov potomak koji može vladati zauvijek je Mesija. Mesija je Božji Izabranik koji će spasiti ljude ovoga svijeta od njihovih grijeha.

proroka Natana

Možda će na nekim jezicima biti prirodnije navesti: "proroka koji se zvao Natan".

čovjek rata

To jest, "čovjek koji se bori u bitkama. David je ubio mnogo, mnogo ljudi u bitkama protiv Izraelovih neprijatelja. Bog nije kažnjavao Davida, ali je htio da čovjek mira sagradi Hram u kojem će ga ljudi štovati.

taj Hram

To jest, "ovu građevinu za štovanje" ili "ovo mjesto štovanja".

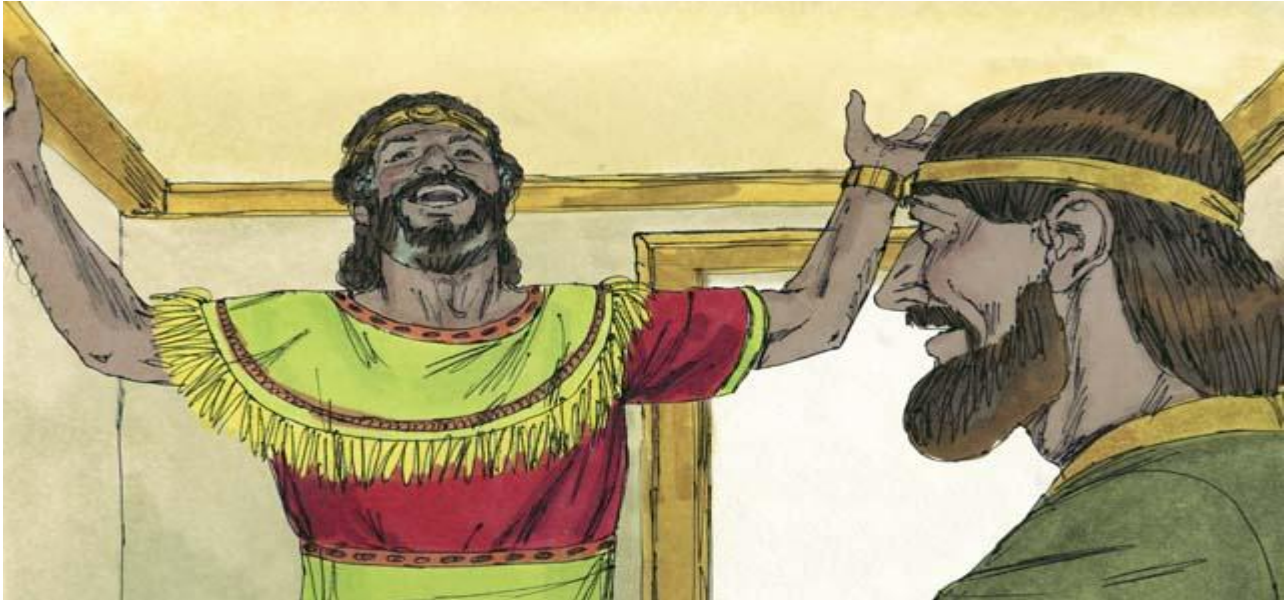
od... grijeha

To jest, "od strašnih posljedica njihova grijeha".

translationWords

- Bog
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- Natan
- David

- hram
- sin, sin (nekoga)
- blagosloviti, blagoslovljen, blagoslov
- kralj
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Krist, Mesija
- potomak, potječe od
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti

17:08

Kad je David čuo **te riječi**, odmah je zahvalio Bogu i slavio ga jer je obećao Davidu **tako veliku čast** i mnoge blagoslove. David nije znao kada će Bog ispuniti svoja obećanja. Međutim, kako se i dogodilo, Izraelci su morali čekati još jako dugo prije nego što je došao Mesija, skoro 1000 godina.

te riječi

To jest, "riječi koje je prorok upravo rekao". Ovo se odnosi natrag na obećanja u 17:7.

tako veliku čast

Ljudi koji su živjeli poslije njega veoma su cijenili Davida zato što će neki njegovi potomci biti kraljevi i jedan od njih bit će Mesija.

translationWords

- David
- slaviti
- Bog
- obećanje
- blagosloviti, blagoslovljen, blagoslov
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Krist, Mesija

17:09

David je mnoge godine vladao pravedno i vjerno, a Bog ga je blagoslovio. Međutim, **pred kraj svog života, strašno je sagriješio** protiv Boga.

David je mnoge godine vladao pravedno i vjerno

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Kada je David vladao narodom, mnogo je godina činio što je bilo pravedno i ispravno te je bio vjeran Bogu.

pred kraj svog života

Ovo bi se moglo prevesti kao "kada je David bio stariji" ili "kasnije u Davidovu životu".

strašno je sagriješio

To jest, "sagriješio je na vrlo zao način". Davidov grijeh je bio posebno zao.

translationWords

- David
- pravedan, pravda, pravedno
- vjeran, vjernost
- Bog
- blagosloviti, blagoslovljen, blagoslov
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti

17:10

Jednoga dana, dok su svi njegovi vojnici daleko od kuće vodili bitke, David je pogledao iz svoje palače i **ugledao** jednu lijepu ženu **kako se kupa**. Zvala se Bat-Šeba.

Jednoga dana

Ovaj izraz uvodi događaj koji se odigrao u prošlosti, ali mu ne navodi točno vrijeme. U mnogim jezicim se na sličan način započinje istinita priča.

ugledao

Batšeba se možda kupala kod svoje kuće, ali Davidova je palača bila vrlo visoka i mogao je vidjeti preko manjih zidova.

kako se kupa

Ovo bi se moglo prevesti kao "kako se pere".

translationWords

- David
- Bat-Šeba

17:11

Umjesto da odvrati pogled, David je poslao nekoga da je dovedu k njemu. **Spavao je s njom** i poslao je nazad kući. Nedugo poslije toga, Bat-Šeba je poslala poruku Davidu i rekla mu da je trudna.

Umjesto da odvrati pogled

To jest, David nije odvratio pogled od žene dok se kupala, kao što je trebao učiniti.

Spavao je s njom

Ovo je pristojan način da se kaže da je David imao intimni odnos s Batšebom.

translationWords

- [David](#)
- [Bat-Šeba](#)

17:12

Bat-Šebin muž, koji se zvao Urija, bio je jedan od Davidovih najboljih vojnika. David je pozvao Uriju da se vrati iz bitke i rekao mu da ode i **bude sa svojom ženom**. Međutim, Urija je odbio otići kući dok je ostatak vojnika bio u borbi. Stoga je David poslao Uriju nazad u borbu i rekao generalu da ga stavi tamo **gdje je neprijatelj bio najjači**, da pogine.

bude sa svojom ženom

To jest, "da ide kući i bude intiman sa svojom ženom". David je htio da ljudi, a posebno Urija, vjeruju da je Batšeba nosila Urijino dijete.

gdje je neprijatelj bio najjači

To znači na mjesto u bitci gdje se odvijala najteža borba.

translationWords

- [Bat-Šeba](#)
- [Urija](#)
- [David](#)

17:13

Nakon što je Urija bio ubijen, David je oženio Bat-Šebu. Kasnije je Davidu rodila sina. Bog se jako naljutio zbog onoga **što je David učinio**, pa je poslao proroka Natana da kaže Davidu koliko je zao bio njegov grijeh. David se pokajao za svoj grijeh i Bog mu je oprostio. Ostatak svoga života, David je slijedio Boga i bio mu poslušan, čak i u teškim vremenima.

što je David učinio

Ovo se odnosi na Davidov preljub s Batšebom i ubojstvo njezina muža Urije.

translationWords

- Urija
- David
- Bat-Šeba
- Bog
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- Natan
- zao, opak, opakost
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- pokajati se, pokajanje
- oprostiti, oproštenje, oprost
- poslušati, slušati, poslušan, poslušnost

17:14

Međutim, kao kaznu za Davidov grijeh, njegov dječčić je umro. Isto tako, ostatak Davidova života postojale su borbe u njegovoj obitelji, tako da je Davidova moć jako oslabjela. Premda David nije bio vjeran Bogu, Bog je ipak bio vjeran svojim obećanjima. Kasnije, David i Bat-Šeba imali su još jednog sina, kojega su nazvali Salomon.

borbe u Davidovoj obitelji

Te "borbe" su bile vrlo ozbiljne. Među ostalim, jedan od njegovih sinova ubio je drugoga sina i pokušao preuzeti Davidovo prijestolje dok je ovaj još bio živ. Ako je moguće, upotrijebite riječ koja komunicira jačinu toga sukoba unutar obitelji.

Davidova moć jako (je) oslabjela

Ovo bi se moglo prevesti kao: "David je postao manje moćan" ili "David je izgubio velik dio svog autoriteta".

Biblijska priča iz Prva knjiga o Samuelu 10; 15-19; 24; 31; Druga knjiga o Samuelu 5; 7; 11-12

translationWords

- kazniti, kazna
- David
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- Bog
- vjeran, vjernost
- obećanje
- Bat-Šeba
- Salomon

18. Podijeljeno kraljevstvo

18:01

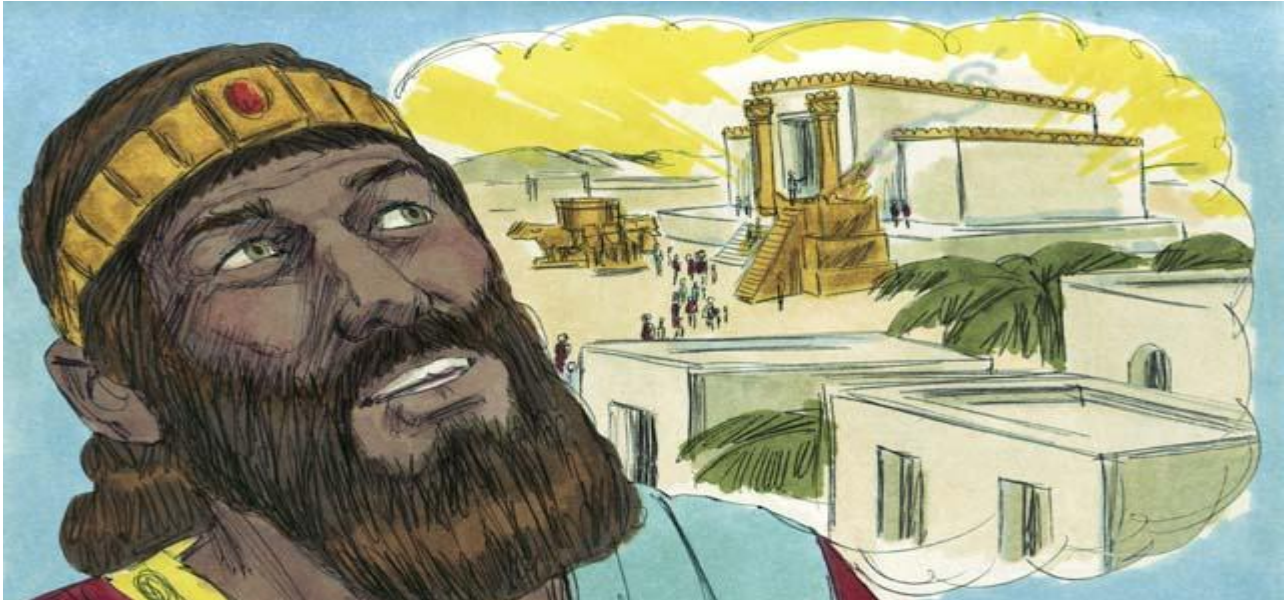
Mnogo godina kasnije, David je umro a njegov sin Salomon je počeo vladati nad Izraelom. Bog je progovorio Salomonu i pitao ga što najviše želi. Kada je Salomon **zatražio mudrost**, Bog je bio zadovoljan i učinio ga je najmudrijim čovjekom na svijetu. Salomon je naučio mnoge stvari i bio je jako mudar sudac. Bog ga je ujedno učinio veoma bogatim.

zatražio mudrost

Ovo bi se moglo prevesti kao: "molio Boga da ga učini mudrim".

translationWords

- David
- Salomon
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Bog
- mudar, mudrost
- suditi, sud

18:02

Salomon je u Jeruzalemu sagradio Hram za koji je njegov otac David napravio plan i sakupio građu. Narod je sada štovao Boga i prinosiso mu žrtve u Hramu umjesto u Šatoru sastanka. Bog je došao i **bio prisutan u Hramu**, te je živio **sa svojim narodom**.

bio prisutan u Hramu

To jest, "bio prisutan u Hramu na poseban način". Iako je Bog bio prisutan svugdje u isto vrijeme, učinio se posebno dostupnim ljudima u Hramu.

sa svojim narodom

Ovo bi se moglo prevesti kao: "usred svoga naroda" ili "među svojim narodom".

translationWords

- Jeruzalem
- Salomon
- hram
- David
- štovati
- Bog
- žrtva, prinos
- šator sastanka

18:03

Međutim, Salomon je volio žene iz drugih zemalja. Bio je neposlušan Bogu i oženio mnoge žene, njih skoro 1000! Mnoge od tih žena došle su iz stranih zemalja, a **sa sobom bi donijele i svoje bogove** koje bi nastavile štovati. Kad je Salomon ostario, on je također štovao njihove bogove.

sa sobom bi donijele i svoje bogove

Donijele bi svoje idole i svoje načine štovanja idola sa sobom u Izrael.

translationWords

- Salomon
- prekršiti, neposlušan, neposlušnost
- Bog
- lažni bog, strani bog, bog, boginja
- štovati

18:04

Bog se naljutio na Salomona i obećao mu da će, kao kaznu za Salomonovu nevjeru, podijeliti izraelski narod na dva kraljevstva nakon Salomonove smrti.

obećao... kao kaznu za Salomonovu nevjeru, podijeliti

Ovo bi se moglo prevesti kao: "kako bi kaznio Salomona zato što mu je bio nevjeran, Bog je svečano rekao da će podijeliti".

translationWords

- Bog
- Salomon
- kazniti, kazna
- obećanje
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- kraljevstvo

18:05

Nakon Salomonove smrti, kraljem je postao njegov sin Rehoboam. Rehoboam je bio bezuman čovjek. Sav izraelski narod sakupio se da ga **potvrde kao kralja**. Prigovorili su Rehoboamu da ih je Salomon tjerao da teško rade i plaćaju puno poreza.

potvrde kao kralja

To jest, "kažu mu da im je drago što je on njihov kralj i da će činiti što im kaže".

translationWords

- Salomon
- Roboam
- kralj
- Izrael, Izraelci, izraelski narod

18:06

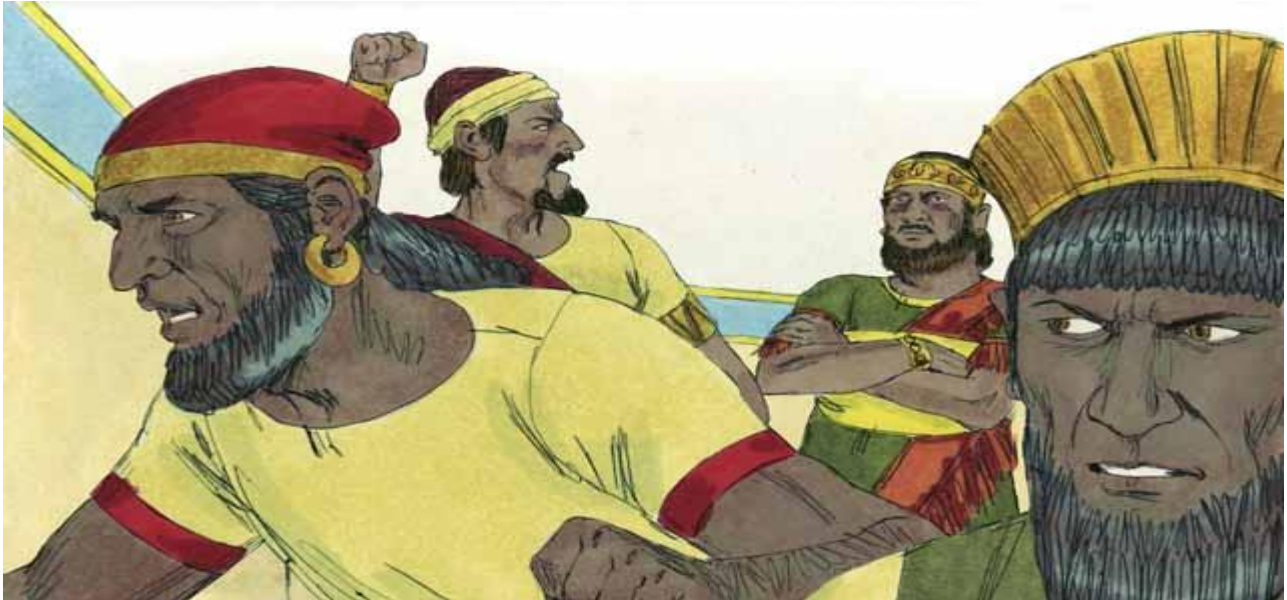
Rehoboam im je **ludo odgovorio**: "Vi ste mislili da vas je moj otac Salomon tjerao da naporno radite, ali ja ću vas tjerati da radite još više nego što vas je on tjerao i kažnjavati vas strože nego što je on."

ludo odgovorio

Rehoboamov odgovor bio je grub, zbog čega su se ljudi okrenuli protiv njega.

translationWords

- [Roboam](#)
- [Salomon](#)
- [kazniti, kazna](#)

18:07

I tako, deset **plemena izraelskog naroda pobunilo se protiv Rehoboama**. Samo su mu dva plemena **ostala vjerna**. Ova dva plemena postala su kraljevstvo Judeja.

plemena izraelskog naroda

Potomci svakoga od Jakovljevih dvanaest sinova postali su "pleme" ili veoma velika obiteljska skupina u narodu Izraela. Svi su ljudi u Izraelu pripadali nekom od dvanaest plemena.

pobunilo se protiv Rehoboama

To jest, "odbilo slijediti Rehoboama kao svoga kralja". Možda bi bilo korisno ovu rečenicu započeti sa "Stoga" ili "Zbog toga" ili "Zbog onoga što je Rehoboam rekao".

ostala vjerna

To jest, "ostala su mu odana" ili "nastavila su ga podržavati kao kralja".

translationWords

- [Izrael, Izraelci, izraelski narod](#)
- [pobuniti se, buntovan, pobuna](#)
- [Roboam](#)
- [vjeran, vjernost](#)
- [Juda, kraljevstvo Judeje](#)

18:08

Ostalih deset plemena izraelskog naroda, koja su se pobunila protiv Rehoboama, postavila su čovjeka koji se zvao Jeroboam da bude njihov kralj. Svoje kraljevstvo osnovali su u sjevernom dijelu zemlje, a nazvali su se kraljevstvo Izrael.

svoje kraljevstvo osnovali su

Ovo bi se moglo prevesti kao: "uspostavili su" ili "izgradili su" svoje kraljevstvo. Ova rečenica mogla bi se također prevesti kao: "Odvojili su se od ostala dva plemena i živjeli na sjevernom dijelu zemlje, a svoju su zemlju zvali Izrael."

translationWords

- [Izrael, Izraelci, izraelski narod](#)
- [Roboam](#)
- [Jeroboam](#)
- [kralj](#)
- [kraljevstvo](#)
- [kraljevstvo Izrael](#)

18:09

Jeroboam se pobunio protiv Boga i **poveo ljude u grijeh**. Sagradio je dva idola kako bi njegov narod štovao njih umjesto da štiju Boga u Hramu u kraljevstvu Judeje.

poveo ljude u grijeh

Ovo bi se moglo prevesti kao: "odveo ljude u grijeh" ili "potaknuo ljude da sagriješe". Rehoboam je poveo svoj narod u grijeh napravivši im idole kojima su se onda počeli klanjati.

umjesto da štiju Boga u... Judeje

Ovo bi se moglo prevesti kao: "kako ne bi štovali Boga u" ili "umjesto da idu u kraljevstvo Judeju kako bi štovali Boga u Hramu".

translationWords

- Jeroboam
- pobuniti se, buntovan, pobuna
- Bog
- grijeh, grešan, grešnik, grijehiti
- lažni bog, strani bog, bog, boginja
- štovati
- hram
- Juda, kraljevstvo Judeje

18:10

Kraljevstva **Judeje i Izraela** postala su neprijateljima i često su se borili jedno protiv drugoga.

Judeje i Izraela

Narod Judeje i Izraela bili su potomci Jakova i dio Božjega naroda. Unatoč toj činjenici, nisu se pokorili Bogu te su se borili i ubijali jedni druge.

translationWords

- kraljevstvo
- Juda, kraljevstvo Judeje
- kraljevstvo Izrael

18:11

U novom kraljevstvu Izrael, svi kraljevi bili su zli. Mnoge od tih kraljeva ubili su drugi **Izraelci**, koji su se htjeli zakraljiti umjesto njih.

Izraelci

Ovdje se "Izraelci" odnosi samo na one koji su živjeli u sjevernom kraljevstvu Izraelu, a ne na one koji su živjeli u južnome kraljevstvu Judeji.

translationWords

- kraljevstvo
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- kralj
- zao, opak, opakost

18:12

Svi kraljevi i većina naroda u kraljevstvu Izrael štovali su idole. Njihovo štovanje idola često je uključivalo seksualni nemoral, a katkad čak i prinošenje djece kao žrtava.

prinošenje djece za žrtvu

Oni su ubijali djecu kao prinose nekim svojim idolima.

translationWords

- kralj
- kraljevstvo Izrael
- štovati
- lažni bog, strani bog, bog, boginja
- žrtva, prinos

18:13

Kraljevi Judeje bili su potomci Davida. Neki od tih kraljeva bili su dobri ljudi, koji su **vladali pravedno** i štovali Boga. Međutim, većina judejskih kraljeva bili su zli i **pokvareni**, te su štovali idole. Neki kraljevi su čak žrtvovali svoju djecu lažnim bogovima. Većina naroda Judeje također se pobunila protiv Boga i štovala druge bogove.

vladali pravedno

Ovo znači da su vladali u skladu s Božjim zakonima. To se može prevesti kao: "kada su vladali, činili su što je ispravno".

pokvareni

Ovo se može prevesti ovako: "činili su što je bilo krivo kako bi dobili što su htjeli".

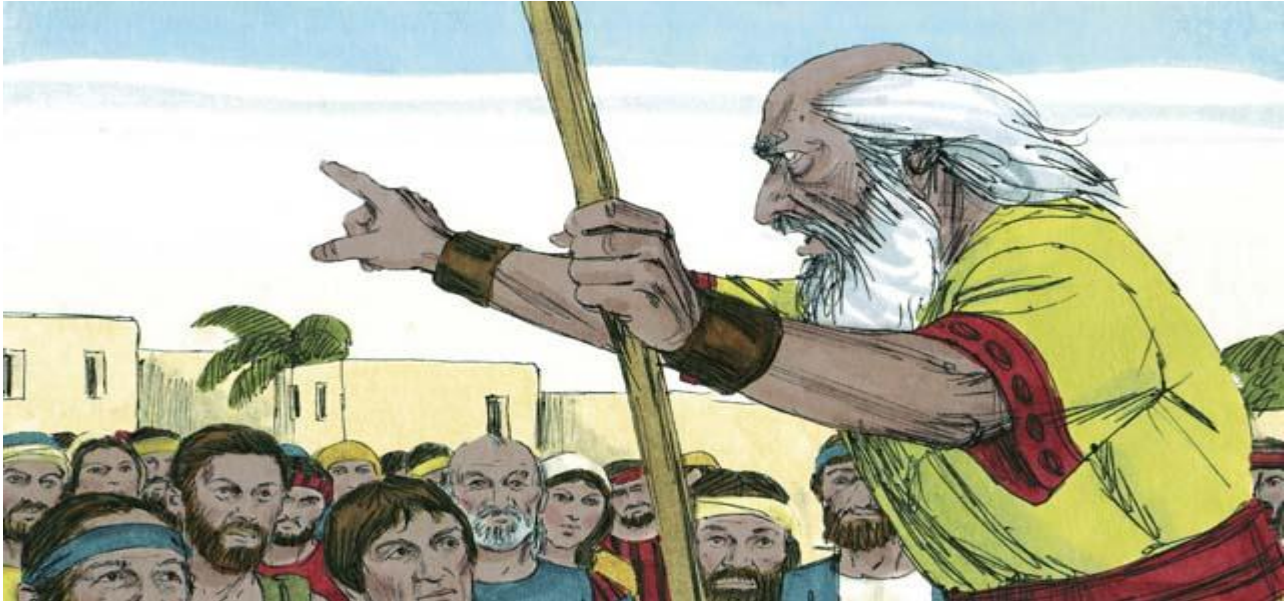
Biblijska priča iz Prve knjige o kraljevima 1-6; 11-12

translationWords

- kralj
- Juda, kraljevstvo Judeje
- potomak, potječe od
- David
- dobro, dobar, dobrota
- pravedan, pravda, pravedno
- štovati
- Bog
- zao, opak, opakost
- lažni bog, strani bog, bog, boginja
- žrtva, prinos
- lažni bog, strani bog, bog, boginja
- pobuniti se, buntovan, pobuna

19. Proroci

19:01

Tijekom cijele povijesti izraelskog naroda, Bog im je slao proroke. Proroci bi čuli poruku od Boga, a onda bi narodu prenosili Božje poruke.

Tijekom cijele povijesti

Ovaj izraz znači da je Bog slao mnoge proroke u mnogim različitim vremenskim periodima tijekom svih godina postojanja Izraela i Judeje.

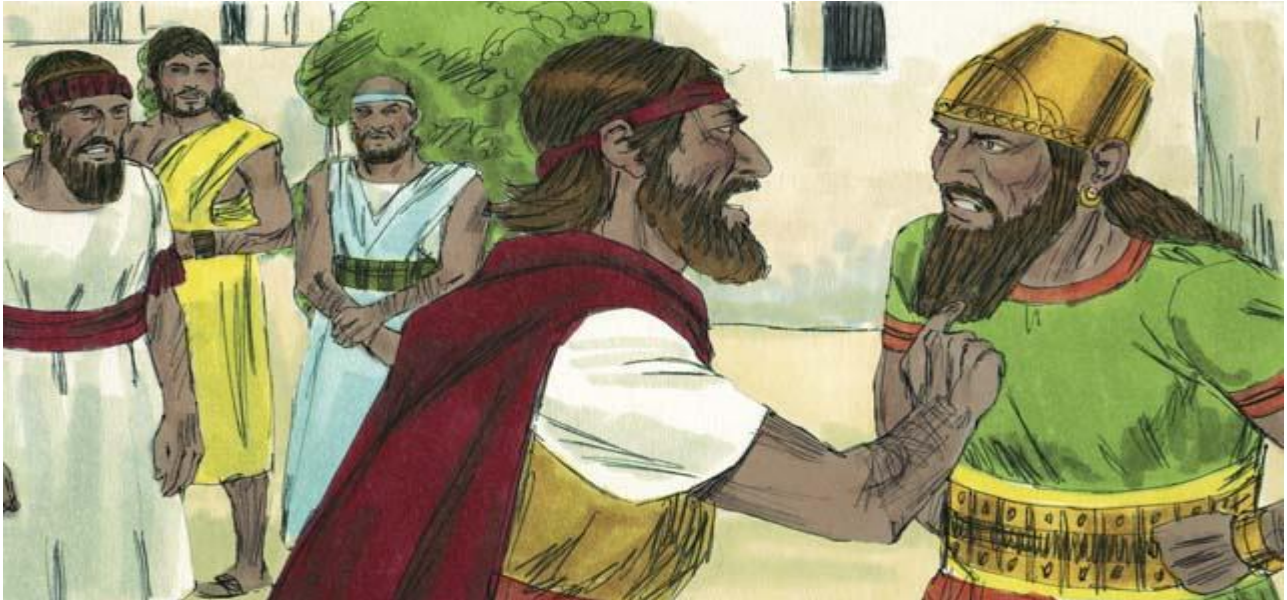
izraelskog naroda

Ovo bi se ovdje moglo prevesti ovako: "kraljevstva Izraela i Judeje". Svi Jakovljevi potomci, uključujući one iz Judeje, nastavili su se nazivati "izraelskim narodom".

translationWords

- [Izrael, Izraelci, izraelski narod](#)
- [Bog](#)
- [prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica](#)

19:02

Ilija je bio prorok u vrijeme kada je Ahab bio kralj nad kraljevstvom Izrael. Ahab je bio zao čovjek i ohrabrivao je ljude da štuju lažnoga boga koji se zvao Baal. Ilija je rekao Ahabu: "Neće biti kiše niti rose u kraljevstvu Izrael **dok ja tako ne kažem.**" **To je Ahaba jako naljutilo.**

dok ja tako ne kažem

Ovo se može prevesti kao: "dok ja ne zapovjedim kiši i rosi da opet dođu".

To je Ahaba jako naljutilo

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Kada je Ahab čuo što je Ilija rekao, postao je jako ljut".

translationWords

- Ilija
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- Ahab
- kralj
- kraljevstvo Izrael
- zao, opak, opakost
- štovati
- lažni bog, strani bog, bog, boginja
- Baal

19:03

Bog je rekao Iliji da ode do potoka u **pustoši** i da se tamo sakrije od Ahaba, koji ga je htio ubiti. Svako jutro i svaku večer, ptice bi mu donosile kruha i mesa. Ahab i njegova vojska tražili su Iliju, ali ga nisu mogli naći. **Suša** je bila tako velika da se na kraju sasušio i taj potok.

pustoši

Ovo je bilo udaljeno mjesto na kojem je živjelo vrlo malo ljudi. Također se može prevesti kao "pustinja" ili "pustara".

Suša

Ovo se može prevesti kao "nedostatak kiše". Ova suša bila je rezultat Ilijine izjave da neće biti kiše.

translationWords

- [Bog](#)
- [Ilija](#)
- [Ahab](#)

19:04

Stoga je Ilija otišao u **susjednu zemlju**. U toj zemlji živjeli su jedna udovica i njezin sin, a skoro su ostali bez hrane zbog manjka kiše zbog koje je nastala **glad**. Međutim, oni **su se pobrinuli** za Iliju i Bog se skrbio za njih tako što se njihova **posuda s brašnom** i njihova **boca ulja** nikada nisu ispraznile. Cijelo vrijeme dok je trajala glad, oni su imali hrane. Ilija je tamo ostao nekoliko godina.

susjednu zemlju

Ovo se odnosi na zemlju koja je bila pored ili je dijelila granicu s Izraelom.

glad

Ukoliko je potrebno, ovo bi se moglo prevesti kao "glad koju je uzrokovala suša".

su se pobrinuli

Ovo znači da su mu dali smještaj u svojoj kući i pribavili mu hranu. To ne znači da je bio bolestan.

Bog se skrbio za njih... nikada nisu ispraznile

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Bog je spriječio da njihova posuda s brašnom i boca s uljem postanu prazne" ili "Bog je učinio... da se nikada ne isprazne".

posuda s brašnom

Ovo se odnosi na glinenu posudu u kojoj je udovica držala svoju zalihu brašna.

boca ulja

U Izraelu, maslinovo ulje se koristilo za kuhanje. Ovo bi se moglo prevesti ovako: "boca ulja za kuhanje". Udovica je koristila brašno i ulje za izradu kruha.

translationWords

- Ilija
- Bog

19:05

Nakon tri i pol godine, Bog je rekao Iliji da se vrati u Izraelsko kraljevstvo i progovori Ahabu, jer će ponovno poslati kišu. Kada je Ahab vidio Iliju, rekao mu je: "Znači tu si, **ti koji donosiš probleme!**" Ilija mu je odgovorio: "Ti si taj koji donosi probleme! **Napustio si Jahvu**, pravoga Boga, a štuješ Baala. Dovedi sav narod kraljevstva Izrael **na goru Karmel.**"

progovori Ahabu jer će ponovno poslati kišu

Ovo bi se moglo prevesti kao "reci Ahabu da će Bog poslati".

ti koji donosiš probleme

Ovo znači: "Ti samo radiš probleme!" Ahab je optuživao Iliju da radi probleme zato što je rekao kralju da su njegovi postupci pogrešni i zato što je zaustavio kišu.

Napustio si Jahvu

To jest, Ahab je poveo Izrael da prestane štovati i slušati Jahvu.

na goru Karmel

Gora Karmel je naziv planine koja se smjestila u sjevernom Izraelu. Nalazi se na 500 metara nadmorske visine.

translationWords

- [Bog](#)
- [Ilija](#)
- [kraljevstvo Izrael](#)
- [Ahab](#)

- Jahve
- Štovati
- Baal

19:06

Svi ljudi kraljevstva Izrael, uključujući 450 Baalovih proroka, došli su na **goru Karmel**. Ilija je rekao ljudima: "**Dokle ćete se predomišljati?** Ako je Jahve Bog, služite njemu, ako je Baal Bog, služite njemu!"

goru Karmel

Pogledajte kako ste ovo preveli u 19:5.

Dokle ćete se

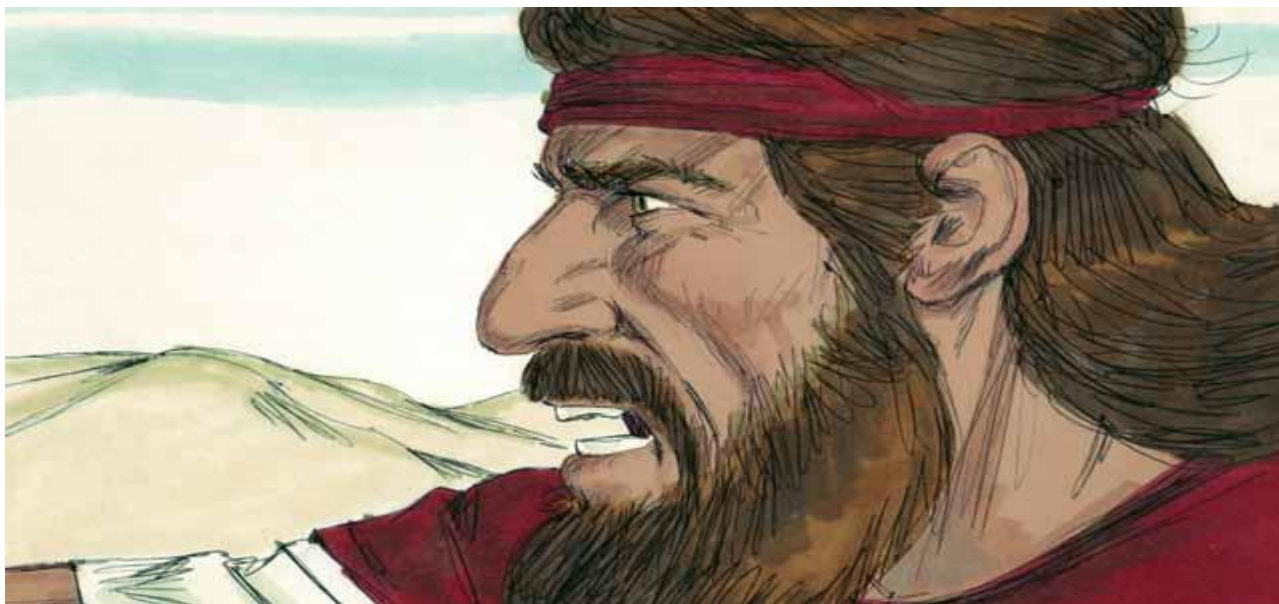
Ovo nije pravo pitanje koje traži informaciju. Ilija je korio Izraelce zato što su opetovano mijenjali mišljenje o tome hoće li služiti Jahvi ili Baalu. U nekim jezicima će se to morati izraziti izjavom poput ove: "Prestanite mijenjati mišljenje o tome koga ćete štovati!"

Ako je Jahve Bog... ako je Baal Bog

Ovo ne znači da se Ilija nije mogao odlučiti. Znao je da je Jahve pravi Bog. Htio je da narod razumije da, kada štuju lažne bogove, zapravo odbacuju Jahvu kao jedinoga pravog Boga. Prevedite ovo na način koji pokazuje da je narod morao donijeti odluku.

translationWords

- kraljevstvo Izrael
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- Baal
- Ilija
- Jahve
- Bog

19:07

Ilija je zatim rekao Baalovim prorocima: "Zakoljite bika i pripremite ga kao žrtvu, ali ne palite vatru. Ja ću učiniti isto. Bog **koji odgovori vatrom pravi je Bog**." I tako, Baalovi svećenici pripremili su žrtvu, ali nisu zapalili vatru.

koji odgovori vatrom

To jest, "koji nadnaravno pošalje vatru da zapali žrtve".

pravi je Bog

Ovo znači jedan i jedini pravi Bog.

translationWords

- Ilija
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- Baal
- žrtva, prinos
- Bog
- svećenik, svećenstvo

19:08

Tada su se Baalovi proroci **molili Baalu**: "Čuj nas, o Baale!" Cijeli dan su se molili i **vikali**, pa čak su se rezali noževima, ali **nije bilo odgovora**.

molili Baalu

Baalovi proroci molili su Baala da pošalje vatru na bika kojeg su priredili kao žrtvu.

vikali

Uzvikivali su ili glasno vapili Baalu.

rezali su se noževima

Ozlijedili su se noževima, što je bio ekstreman način pokazivanja odanosti Baalu, nadajući se da će ga to uvjeriti da ih posluša.

nije bilo odgovora

Nije bilo nikakva odgovora na njihovo vikanje i nikakva vatra nije došla da zapali žrtvu.

translationWords

- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- Baal
- moliti se, molitva

19:09

Na kraju dana, Ilija je pripremio žrtvu Bogu. Zatim je rekao ljudima da poliju dvanaest ogromnih posuda vode na žrtve dok meso, drvo, pa čak i zemlja oko žrtvenika nisu bili potpuno mokri.

19:10

Ilija se zatim pomolio: "Jahve, Bože Abrahama, Izaka i Jakova, **pokaži nam** danas da si ti Bog Izraelov i da sam **ja tvoj sluga**. **Usliši me** kako bi **ovi ljudi vidjeli** da si ti pravi Bog."

pokaži nam

To jest, "dokaži nam" ili "očituji nam".

ja tvoj sluga

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Ti si mi dao autoritet da ti služim i činim ove stvari".

Usliši me

To jest, "odgovori na moju molitvu" ili "pošalji vatru za koju sam te molio".

ovi ljudi vidjeli

Ovo se može prevesti kao "ovi ljudi vidjeli i razumjeli".

translationWords

- Ilija
- moliti se, molitva
- Jahve
- Bog
- Abraham, Abram
- Izak
- Jakov, Izrael

- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- sluga, rob, ropstvo
- istinito, istina, obistiniti se

19:11

Odmah je vatra **pala s neba** i spalila meso, drva, kamenje, zemlju, pa čak i vodu koja je bila oko žrtvenika. Kada su ljudi ovo vidjeli, **pali su na zemlju** i rekli: "**Jahve je Bog!** Jahve je Bog!"

pala s neba

Ovo bi se moglo prevesti kao: "odjednom došla dolje s neba".

pali su na zemlju

Brzo su legli i klekli na zemlju. Bojali su se Jahve jer su vidjeli njegovu moć. Znali su da samo pravi Bog može učiniti nešto takvo i poklonili su se kako bi mu iskazali čast i štovanje.

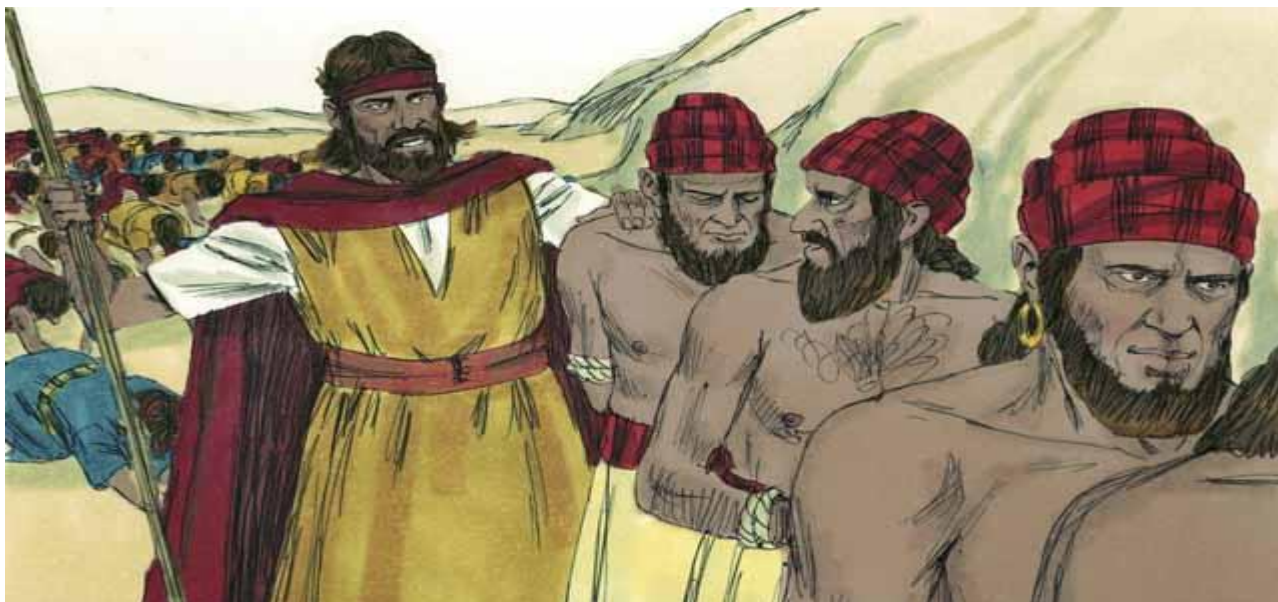
Jahve je Bog

Ovaj izraz znači da su razumjeli da je Jahve jedini Bog, a ne samo jedan od bogova.

translationWords

- žrtvenik
- Jahve
- Bog

19:12

Ilija je zatim rekao: "Ne dopustite ni jednom Baalovom proroku **da pobjegne**." I tako, ljudi su **uhvatili** Baalove proroke, odveli ih odande i ubili ih.

da pobjegne

Baalovi proroci su pokušali pobjeći nakon što se dokazalo da je njihov bog lažan.

uhvatili

Odnosno "zgrabili i držali" ili "dohvatili".

translationWords

- Ilija
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- Baal

19:13

Onda je Ilija rekao kralju Ahabu: "Odmah se vrati u grad, jer dolazi kiša." Uskoro se nebo zacrnilo i počeo je pljusak. Jahve je prekinuo **sušu** i dokazao da je On pravi Bog.

nebo (se) zacrnilo

To jest, "nebo je postalo vrlo tamno". Teški kišni oblaci su prekrili nebo, tako da je izgledalo tamno sivo ili crno.

sušu

To jest, "dugo vrijeme bez kiše".

translationWords

- Ilija
- kralj
- Ahab
- Jahve
- Bog

19:14

Nakon Ilijinog vremena, Bog je odabrao čovjeka koji se zvao Elizej da bude prorok. Bog je činio mnoga čuda po Elizeju. Jedno od čuda dogodilo se Naamanu, **neprijateljskom zapovjedniku**, koji je imao strašnu kožnu bolest. **Čuo je za Elizeja**, pa je **otišao i zamolio ga** da ga iscijeli. Elizej je rekao Naamanu da sedam puta uroni u rijeku Jordan.

neprijateljskom zapovjedniku

Naaman je bio zapovjednik vojske jedne od zemalja koje su bile Izraelovi neprijatelji.

Čuo je za Elizeja

Ovo znači da su ljudi rekli Naamanu da je Elizej mogao činiti čuda.

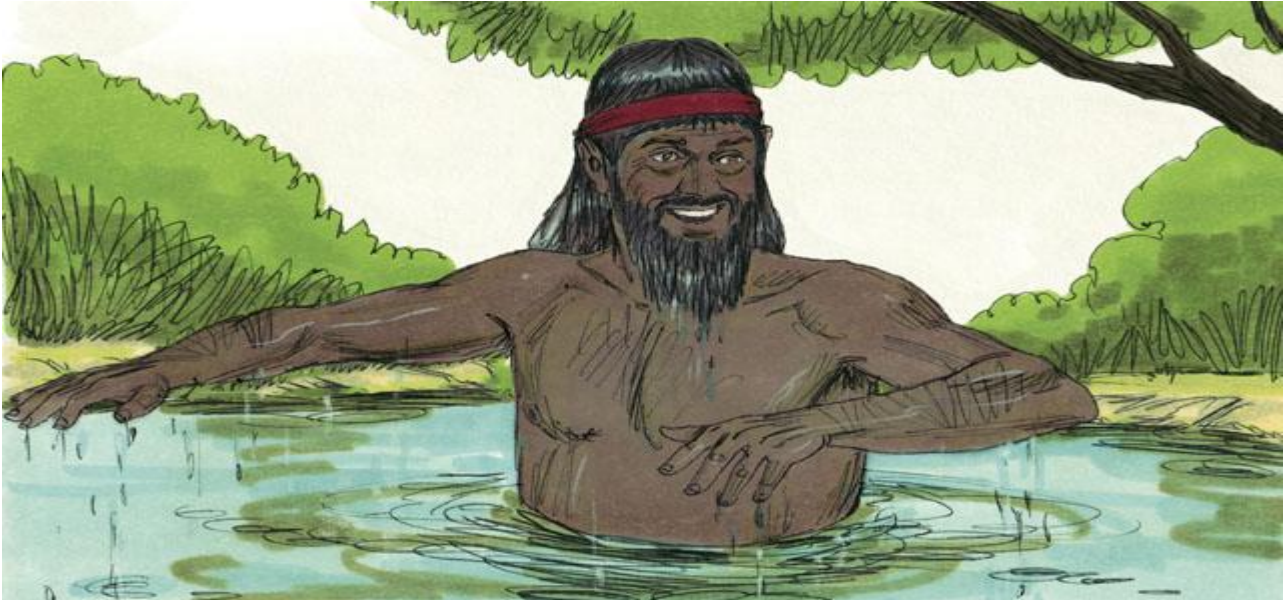
otišao i zamolio ga

To jest, "otišao je vidjeti Elizeja i zamolio ga". Naaman je morao ići u Izrael kako bi pronašao Elizeja i zamolio ga da to učini.

translationWords

- Ilija
- Bog
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- čudo, znak
- Naaman
- iscijeliti, izliječiti
- Jordan, rijeka Jordan

19:15

Isprva se Naaman naljutio i nije to htio učiniti, jer je zvučalo glupo. Međutim, kasnije se predomislio i uronio je sedam puta u rijeku Jordan. Kad je zadnji put izronio, koža mu je bila potpuno iscijeljena! Bog ga je iscijelio.

nije to htio učiniti jer je zvučalo glupo

Naaman nije htio učiniti što mu je Elizej rekao zato što je znao da samo kupanje nije moglo odnijeti bolest.

predomislio (se)

To jest, "odlučio je učiniti što mu je Elizej rekao".

translationWords

- Naaman
- Jordan, rijeka Jordan
- iscijeliti, izliječiti
- Bog

19:16

Bog je slao mnoge druge proroke. Oni su narodu govorili da prestanu štovati idole i **počnu iskazivati pravdu i milosrđe** prema drugima. Proroci su upozoravali ljude da će ih Bog, ako ne prestanu činiti zlo i ne počnu ga štovati, osuditi kao krivce i kazniti.

počnu iskazivati pravdu i milosrđe

Ovo se može prevesti kao "počnu biti pravedni i milosrdni" ili "počnu pokazivati pravdu i milosrđe".

translationWords

- Bog
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- štovati
- lažni bog, strani bog, bog, boginja
- pravedan, pravda, pravedno
- milosrđe, milosrdan
- zao, opak, opakost
- poslušati, slušati, poslušan, poslušnost
- suditi, sud
- krivica, kriv
- kazniti, kazna

19:17

Ljudi uglavnom nisu slušali Boga. Često su krivo postupali s prorocima, a katkad bi ih i ubijali. Jednom je prorok Jeremija bio bačen u osušeni bunar i ostavljen da ondje umre. Potonuo je u blato koje je bilo na dnu bunara, ali mu se kralj onda **smilovao** i naredio svojim slugama da ga izvuku iz bunara prije nego što umre.

osušen bunar

Bunar u tome trenutku nije imao vode, ali je još uvijek bilo blata na dnu. Ovo bi se moglo prevesti kao "prazan bunar".

smilovao

Ovo znači da je bio dobar prema Jeremiji i pomogao mu.

translationWords

- poslušati, slušati, poslušan, poslušnost
- Bog
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- Jeremija
- kralj
- milosrđe, milosrdan

19:18

Proroci su **nastavili prenositi Božje poruke** iako su ih ljudi mrzili. Upozoravali su ljude da će ih Bog uništiti ako se ne pokaju. Također, podsjećali su ljude **na Božje obećanje da će poslati svoga Mesiju**.

nastavili prenositi Božje poruke

To jest, "nastavili su govoriti ljudima što im je Bog htio reći".

na Božje obećanje da će poslati svoga Mesiju

Ovo se može prevesti kao: "da je Bog obećao da će njegov Mesija doći i spasiti svoj narod".

Biblijska priča iz Prve knjige o kraljevima 16-18; Druge knjige o kraljevima 5; Jeremije 38

translationWords

- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- Bog
- pokajati se, pokajanje
- obećanje
- Krist, Mesija

20. Izgnanstvo i povratak

20:01

I izraelsko i judejsko kraljevstvo sagriješilo je protiv Boga. **Prekršili su savez** koji je Bog sklopio s njima na Sinaju. Bog je poslao proroke **da ih upozori da se pokaju** i da počnu ponovno štovati Jahvu, a ne druge bogove. Međutim, oni ga nisu htjeli poslušati.

Prekršili su savez

To jest, "nisu poslušali zapovijedi koje im je Bog dao na gori Sinaju".

da ih upozori da se pokaju

Drugi način da se ovo prevede bio bi: "da im kaže da prestanu griješiti i da štuju Jahvu umjesto drugih bogova ili će im se dogoditi strašne stvari".

translationWords

- kraljevstvo Izrael
- Juda, kraljevstvo Judeje
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- Bog
- savez
- Sinaj, gora Sinaj
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- pokajati se, pokajanje
- štovati
- poslušati, slušati, poslušan, poslušnost

20:02

Stoga je Bog kaznio **oba kraljevstva** tako što je dopustio njihovim neprijateljima da ih unište. Asirsko **carstvo**, jedan moćan, okrutan narod, uništio je izraelsko kraljevstvo. Asirci su ubili mnogo ljudi u Izraelu, **uzeli su** sve što je bilo vrijedno, a velik dio gradova i sela u zemlji su spalili.

oba kraljevstva

Ovo se odnosi i na kraljevstvo Izraela i Jude.

carstvo

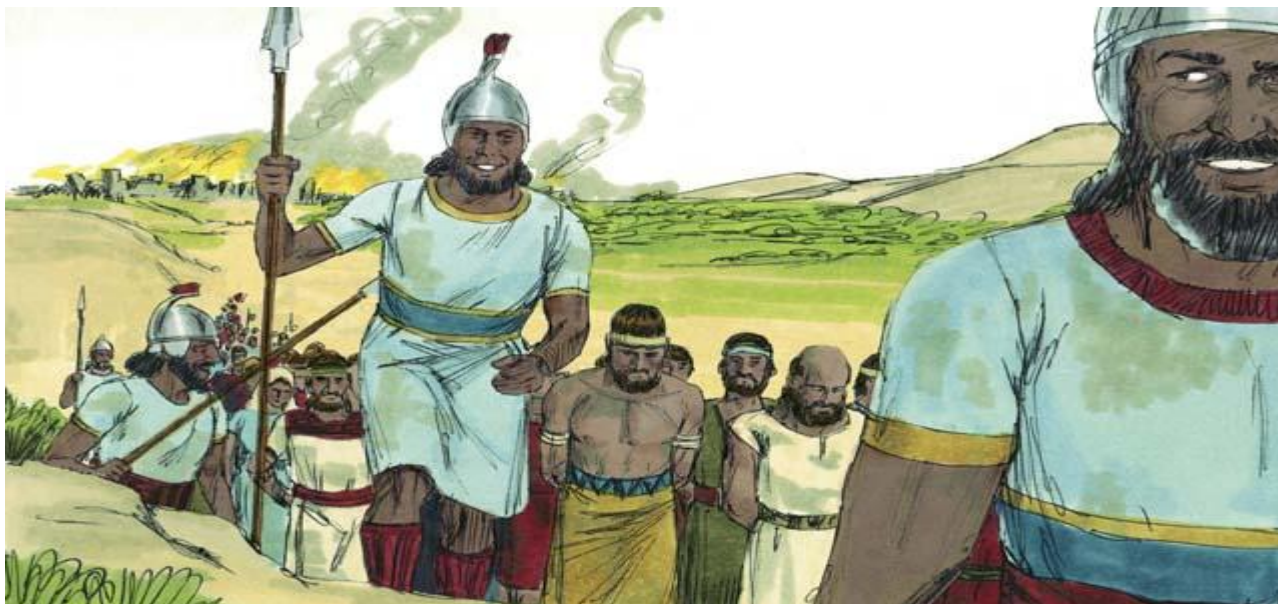
Zemlja se nazivala "carstvom" kada je bila dovoljno moćna da joj se vlast protezala nad mnogo drugih država.

uzeli su

To jest, "ukrali su". Ukrali su ove vrijedne stvari i odnijeli ih natrag u Asiriju.

translationWords

- Bog
- kazniti, kazna
- Asirija, asirski, Asirsko carstvo
- kraljevstvo Izrael

20:03

Asirci su okupili sve vođe, bogataše i ljude vične zanatu i odveli ih u Asiriju. U kraljevstvu Izrael **ostavili su** samo one preživjele Izraelce koji su bili jako siromašni.

(vične) zanatu

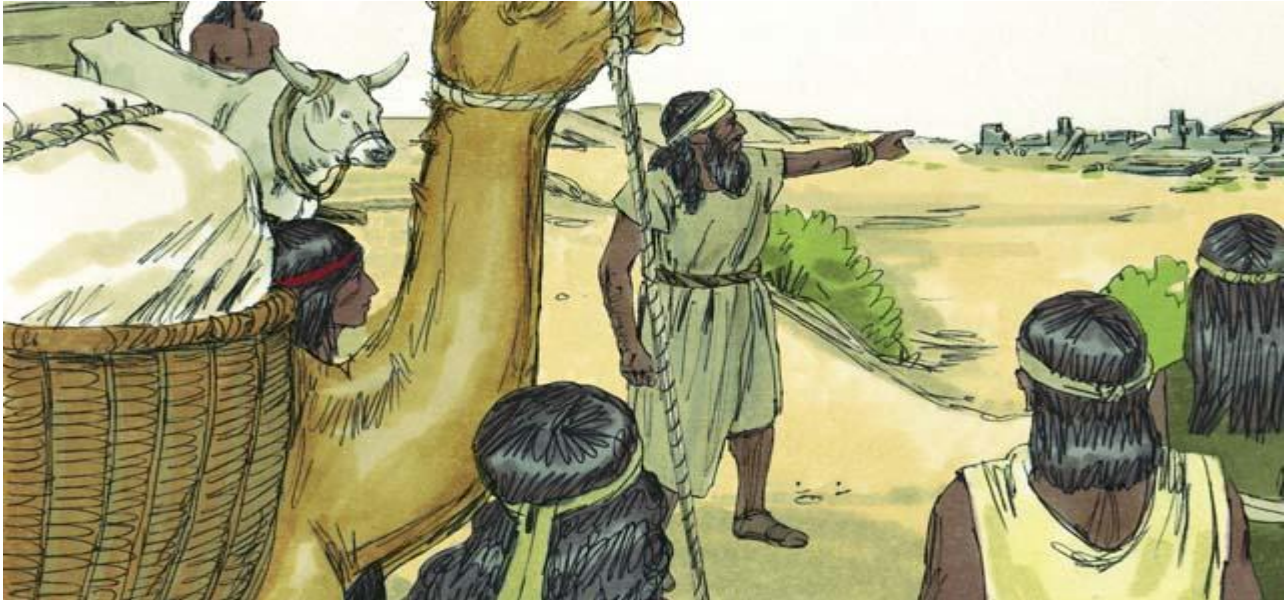
Ovo se odnosi na praktične vještine kao što je rad s drvetom, metalom i gradnjom.

ostavili su

To jest, "ostali su" ili "ostavljeni su" ili "bilo im je dopušteno da ostanu".

translationWords

- [Asirija, asirski, Asirsko carstvo](#)
- [Izrael, Izraelci, izraelski narod](#)
- [kraljevstvo Izrael](#)

20:04

Zatim su Asirci doveli **strance** da žive na području gdje je prije bilo izraelsko kraljevstvo. Ti stranci su ponovno izgradili gradove, te se vjenčavali s Izraelcima koji su ostali tamo. Potomci Izraelaca koji su se vjenčavali sa strancima zvali su se Samarijanci.

strance

Ovo se odnosi na ljude koji nisu bili Izraelci.

translationWords

- Asirija, asirski, Asirsko carstvo
- kraljevstvo Izrael
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- potomak, potječe od
- Samarija, Samarijanac

20:05

Narod koji je živio u judejskom kraljevstvu vidio je kako je Bog kaznio narod izraelskog kraljevstva **zbog njihove nevjere i neposlušnosti** Bogu. Međutim, nastavili su štovati idole, uključujući bogove Kanaanaca. Bog je slao proroke da ih **upozori**, ali oni ih **nisu htjeli slušati**.

zbog njihove nevjere i neposlušnosti

Drugi način da se ovo prevede bio bi: "zato što mu nisu vjerovali i nisu mu bili poslušni".

upozori

To jest, "kaže im da prestanu griješiti ili će im se dogoditi strašne stvari".

nisu htjeli slušati

To jest, "odbili su se pokoriti" ili "odbili su zaustaviti svoje zlo ponašanje".

translationWords

- Juda, kraljevstvo Judeje
- Bog
- kazniti, kazna
- kraljevstvo Izrael
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- poslušati, slušati, poslušan, poslušnost
- štovati
- lažni bog, strani bog, bog, boginja
- lažni bog, strani bog, bog, boginja
- Kanaan, Kanaanac
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica

20:06

Otprilike stotinu godina nakon što su Asirci uništili izraelsko kraljevstvo, Bog je poslao Nabukodonozora, kralja Babilonaca, da napadne kraljevstvo Judeju. Babilon je bio moćno **carstvo**. Judejski kralj **pristao je biti Nabukodonozorov sluga** i plaćati mu mnogo novaca svake godine.

carstvo

Pogledajte kako ste ovo preveli u 20:2.

pristao je biti

Kralj Judeje bio je prisiljen ili služiti babilonskome kralju ili biti uništen.

Nabukodonozorov sluga

Ovo bi se moglo prevesti kao: "upravljati Judejom pod Nabukodonozorovim zapovjedništvom".

translationWords

- Asirija, asirski, Asirsko carstvo
- kraljevstvo Izrael
- Bog
- Nabukodonozor
- kralj
- Babilon, babilonski
- Juda, kraljevstvo Judeje
- sluga, rob, ropstvo

20:07

Međutim, nakon nekoliko godina judejski kralj se pobunio protiv Babilona. Stoga su se Babilonci **vratili** i napali judejsko kraljevstvo. **Osvajili su grad** Jeruzalem, uništili Hram i **uzeli** sve blago iz grada i iz Hrama.

vratili

Ovo se također može prevesti kao: "došli natrag" ili "opet došli u Judeju".

Osvajili su grad

To jest, "preuzeli su vlast nad gradom i tamošnjim stanovništvom".

uzeli

Sa sobom su u Babilon odnijeli blago.

translationWords

- Juda, kraljevstvo Judeje
- pobuniti se, buntovan, pobuna
- Babilon, babilonski
- Jeruzalem
- hram

20:08

Kako bi kaznili judejskog kralja što se pobunio, Nabukodonozorovi vojnici su ubili kraljeve sinove **pred njim** i onda ga oslijepili. Nakon toga, odveli su kralja da umre u zatvoru u Babilonu.

Kako bi kaznili

Nabukodonozor je kaznio kralja Judeje govoreći svojim vojnicima da rade ove stvari.

pred njim

Ovo bi se moglo prevesti kao: "gdje je to mogao vidjeti" ili "kako bi mogao vidjeti" ili "pred njegovim očima".

oslijepili (ga)

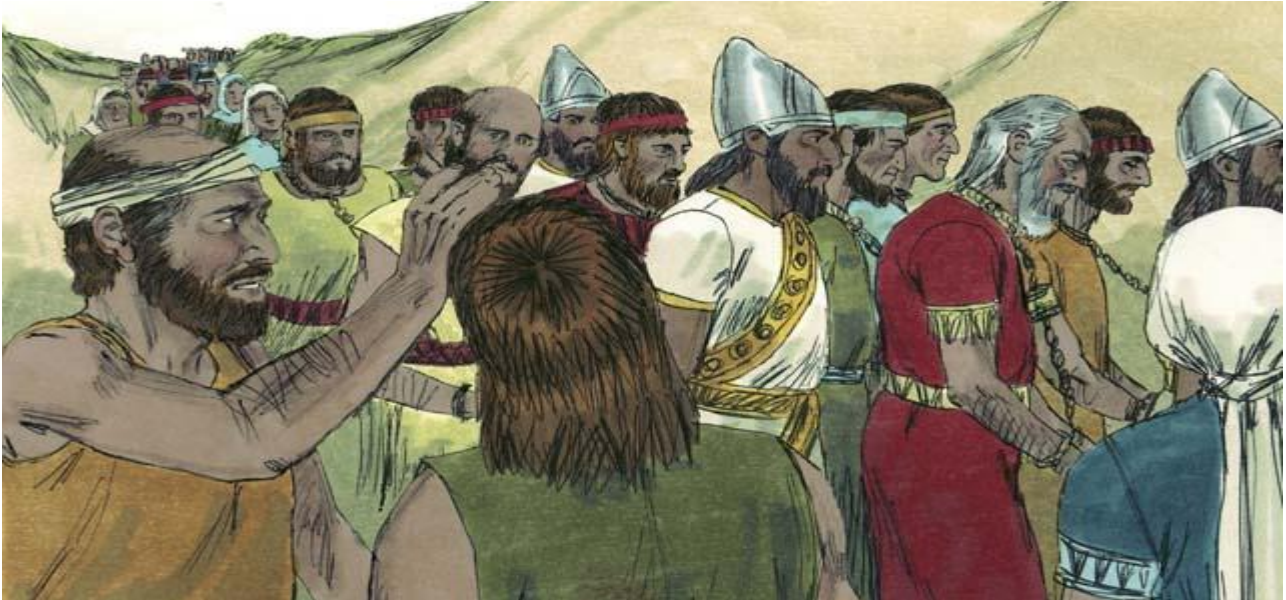
Ovo bi se također moglo prevesti kao "uništiti njegove oči".

translationWords

- kazniti, kazna
- kralj
- Juda, kraljevstvo Judeje
- Nabukodonozor
- sin, sin (nekoga)
- Babilon, babilonski

20:09

Nabukodonozor i njegova vojska odveli su gotovo sav narod iz kraljevstva Judeje u Babilon, **ostavljajući** samo najsiromašnije ljude da zasijavaju polja. **Razdoblje** kada je Božji narod bio primoran napustiti Obećanu zemlju zove se **Izgnanstvo**.

ostavljajući

To jest, "ostavljajući samo najsiromašnije u Judeji" ili "dopuštajući samo najsiromašnijima da ostanu u Judeji".

Razdoblje

Kako biste ovo preveli, izaberite izraz koji se odnosi na dugo vrijeme, budući da je vrijeme izgnanstva trajalo sedamdeset godina.

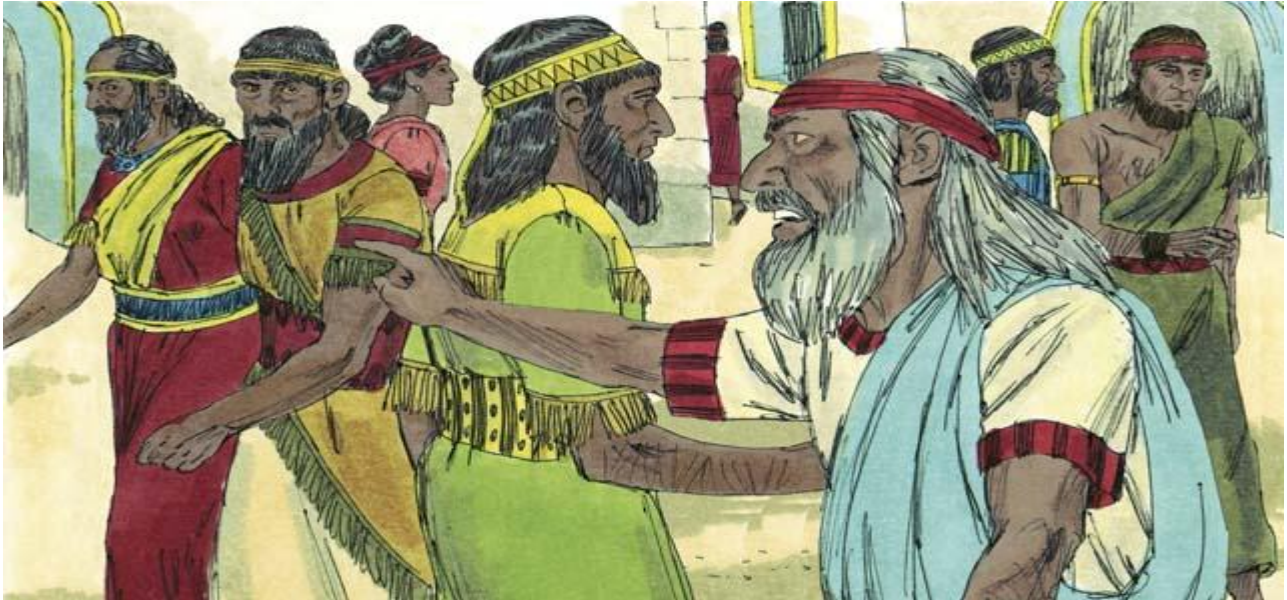
Izgnanstvo

Riječ "izgnanstvo" znači da je netko silom odveden iz svoje zemlje. "Izgnanstvo" je naziv za ovo sedamdesetogodišnje razdoblje kada su Izraelci bili prisiljeni živjeti u Babilonu.

translationWords

- Nabukodonozor
- Juda, kraljevstvo Judeje
- Babilon, babilonski
- Bog
- Obećana zemlja

20:10

Premda je Bog kaznio svoj narod zbog njegovih grijeha tako što ih je odveo u **izgnanstvo**, **nije zaboravio** ni njih ni svoja obećanja. Bog je nastavio **paziti na** svoj narod i **govoriti im preko svojih proroka**. Obećao je da će se, nakon sedamdeset godina, oni opet vratiti u Obećanu zemlju.

izgnanstvo

Pogledajte kako ste ovaj naziv preveli u 20:9.

nije zaboravio

Ovo bi se moglo prevesti kao "nije ignorirao" ili "nije zanemario". Ili se cijeli izraz može prevesti kao: "nastavio je ispunjavati svoju obavezu prema svome narodu i svojim obećanjima".

paziti na

To jest, "brinuti se".

govoriti im preko svojih proroka

Ovo bi se moglo prevesti kao: "govoriti svojim prorocima poruke koje je htio da oni prenesu njegovim ljudima".

translationWords

- Bog
- kazniti, kazna
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- obećanje
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica

- Obećana zemlja

20:11

Oko **sedamdeset godina kasnije**, perzijski kralj **Kir** porazio je Babilon, pa je Perzijsko carstvo zamijenilo Babilonsko carstvo. **Izraelci su se sada zvali Židovi**, a većina je sav svoj život provela u Babilonu. Samo se nekoliko jako starih Židova uopće sjećalo Judeje.

sedamdeset godina kasnije

Ovo se odnosi na sedamdeset godina od kada je babilonska vojska odvela narod u izgnanstvo.

Kir

Kir se također zvao "Kir Veliki". Ime "Kir" značilo je "poput sunca" na perzijskom jeziku. Međutim, budući da je Kir bio važna povijesna osoba, bilo bi najbolje transliterirati njegovo ime, a ne prevoditi značenje toga imena.

Perzijci

Perzijsko carstvo toliko je naraslo da je prekrivalo područje od srednje Azije do Egipta. Sjedište mu se nalazilo u općem području današnjega Irana.

Izraelci su se sada zvali Židovi

Ovo bi se također moglo prevesti kao "Ljudi su Izraelce zvali 'Židovima'".

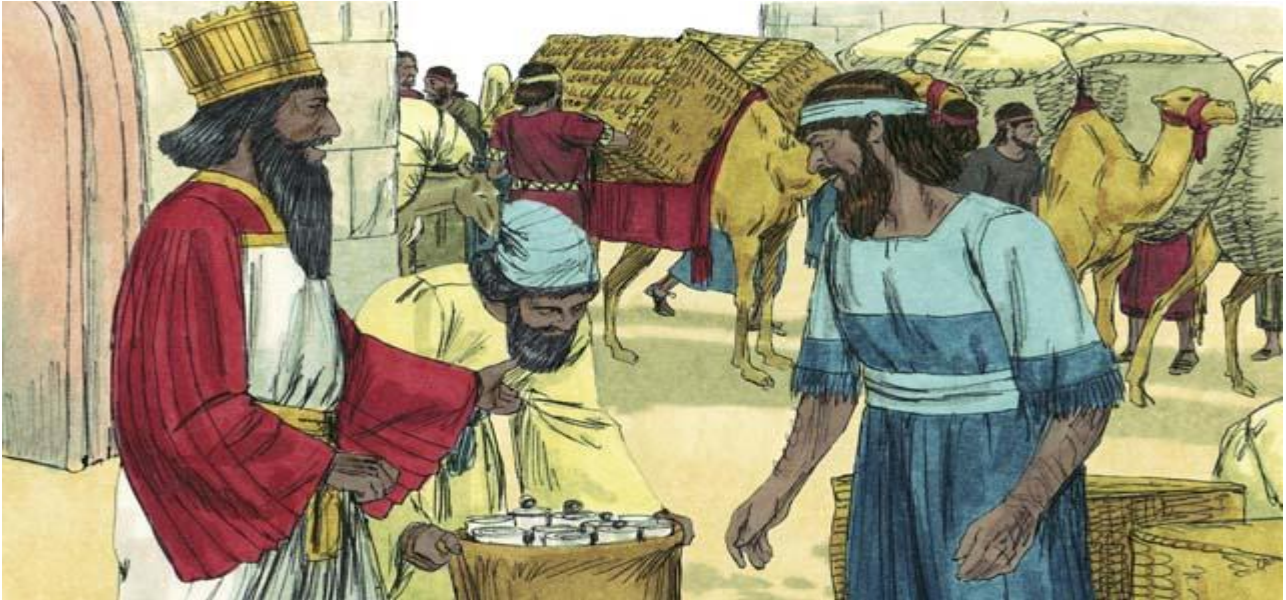
zemlja Judeje

To jest, područje na kojemu se nalazilo kraljevstvo Jude prije izgnanstva. Jeruzalem je bio glavni grad Judeje.

translationWords

- kralj
- Babilon, babilonski
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Židov, židovski, Židovi

20:12

Perzijsko carstvo bilo je snažno ali milosrdno prema narodima koje su pokorili. Ukratko nakon što je **Kir** postao kralj Perzijanaca, naredio je da svaki Židov, koji se želi **vratiti u Judeju**, može napustiti Perziju i otići u Judeju. Čak im je dao novac da ponovno sagrađe Hram! I tako, nakon što su sedamdeset godina proveli u izgnanstvu, mala skupina Židova **vratila se** u grad Jeruzalem u Judeji.

Perzijsko carstvo

Pogledajte kako ste ovaj naziv preveli u 20:11.

Kir

Pogledajte kako ste ovo ime preveli u 20:11.

Judeja

Pogledajte bilješku o Judeji u 20:11.

vratiti u Judeju

Budući da su većina ovih Židova bili djeca ili unuci onih koji su napustili Judeju, nikad prije nisu živjeli u Judeji. Na nekim je jezicima bolje navesti "ići u Judeju".

izgnanstvo

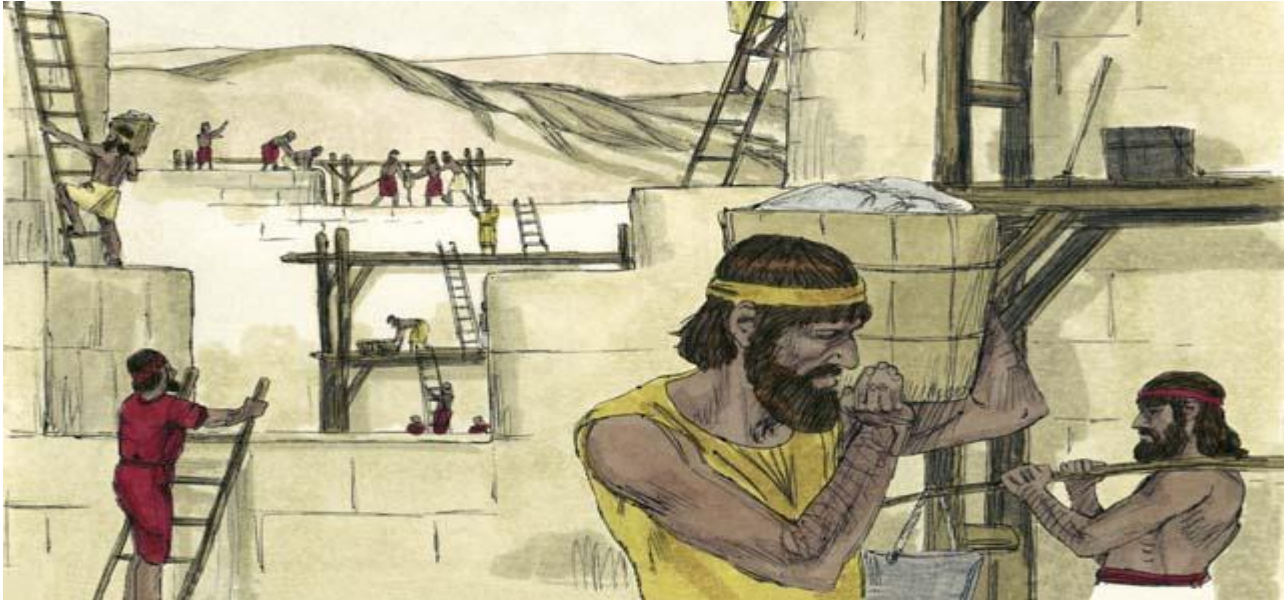
Pogledajte kako ste preveli ovaj izraz u 20:9.

vratila se

To jest, "išla je natrag". Na nekim jezicima će se možda radije reći: "išla" budući da većina tih ljudi nikada prije nije bila u Jeruzalemu.

translationWords

- milosrđe, milosrdan
- Židov, židovski, Židovi
- hram
- Jeruzalem

20:13

Kada su **ljudi** stigli u Jeruzalem, **ponovno** su sagradili Hram i **zidine** oko grada. Premda su još uvijek bili **pod vlašću drugih naroda**, ponovno su živjeli u Obećanoj zemlji i **štovali Boga u Hramu** koji su ponovno izgradili.

ljudi

To jest, Izraelci, potomci Jakova koji su se sada nazivali Židovima.

zidine

Ovaj zid bio je vrlo debeo (2,5 m) i svrha mu je bila da brani grad od napada.

pod vlašću drugih naroda

To jest, nad njima je vladao drugi narod. Židovima su u to vrijeme vladali Perzijanci, a kasnije drugi narodi.

ponovno

Na nekim jezicima ovo će se trebati prevesti kao: "sad" ili "kao što su njihovi preci činili" ili "kao prije izgnanstva".

štovali Boga u Hramu

Oni su štovali Jahvu, jedinoga pravoga Boga, u Hramu koji su ponovno izgradili.

Biblijska priča iz Druge knjige o kraljevima 17; 24-25; Druge knjige Ljetopisa 36; Knjige Ezrine 1-10; Knjige Nehemijine 1-13

translationWords

- Jeruzalem
- hram
- Obećana zemlja
- štovati

21. Bog obećava Mesiju

21:01

Od samog početka, Bog je planirao poslati Mesiju. Prvo obećanje o Mesiji došlo je Adamu i Evi. Bog je obećao da će se roditi Evin potomak, koji će **zdrobiti glavu zmiji**. Zmija **koja je zavela Evu** bio je Sotona. Obećanje je značilo da će Mesija u potpunosti pobijediti Sotonu.

Od samog početka

To jest, od kada je zemlja bila stvorena.

zdrobiti glavu zmiji

Ako se glava otrovnice ne zdrobi, zmija i dalje može ozlijediti nekoga. Upotrijebite riječ za "zdrobiti" koja prenosi ideju da je glava uništena.

Zmija... bila je Sotona

Sotona je razgovarao s Evom u obliku zmije. To ne znači da je on sada zmija. Ovo bi se moglo prevesti kao "Zmija... bila je pojava Sotone".

koja je zavela Evu

To jest, "koja je lagala Evi". Zmija je lagala navodeći Evu da posumnja u ono što je Bog rekao i da je prevari da ne posluša Boga.

translationWords

- Bog
- Krist, Mesija
- obećanje
- Adam
- Eva
- potomak, potječe od
- Sotona, đavao, zli

21:02

Bog je obećao Abrahamu da će **kroz njega** svi narodi svijeta primiti blagoslov. Ovaj blagoslov ispunit će se u budućnosti, kada dođe Mesija. On će omogućiti spasenje ljudima iz svakoga naroda.

kroz njega

Odnosno, "zbog jednoga njegovog potomka".

translationWords

- Bog
- Abraham, Abram
- narodne skupine, narodi, ljudi, narod
- blagosloviti, blagoslovljen, blagoslov
- ispuniti
- Krist, Mesija
- spasiti, siguran

21:03

Bog je Mojsiju obećao da će u budućnosti **podići još jednoga proroka** poput njega. Bilo je to još jedno obećanje o Mesiji koji će doći u neko kasnije vrijeme.

podići još jednoga proroka

Odnosno, "postaviti drugog proroka kao što je Mojsije" ili "učiniti da dođe drugi prorok koji će biti poput Mojsija".

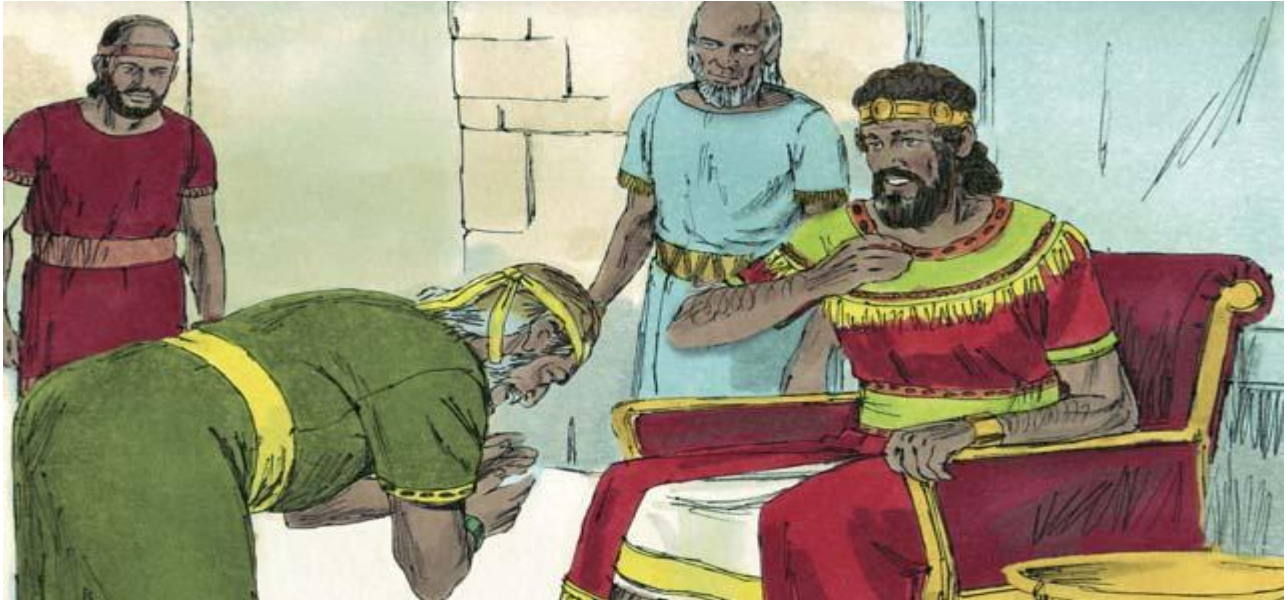
prorok poput Mojsija

Da bi bio poput Mojsija, budući prorok će morati imati veliku vlast od Boga da vodi i spasi svoj narod.

translationWords

- Bog
- obećanje
- Mojsije
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- Krist, Mesija

21:04

Kralju Davidu, Bog je obećao da će jedan od njegovih potomaka zauvijek kraljevati nad Božjim narodom. To je značilo da će Mesija biti jedan od Davidovih izravnih potomaka.

jedan od njegovih (Davidovih) potomaka

Drugi način da se ovo kaže bio bi: "izravan potomak samoga Davida".

translationWords

- Bog
- obećanje
- David
- Krist, Mesija
- potomak, potječe od

21:05

Kroz proroka Jeremiju, Bog je obećao da će sklopiti Novi savez, ali ne savez poput onoga koji je sklopio s Izraelom na Sinaju. U Novom savezu, Bog će napisati svoj zakon na srca ljudi, a ljudi će osobno poznavati Boga, **bit će njegov narod**, a On će oprostiti njihove grijehе. Mesija će utemeljiti Novi savez.

Kroz proroka Jeremiju, Bog je obećao

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Kroz poruke koje je Bog dao Jeremiji, Bog je obećao" ili "Prorok Jeremija rekao je ljudima Božje obećanje."

ali ne poput

Novi savez bit će stvarno učinkovit. Ljudi će stvarno poznavati Boga, stvarno će živjeti kao njegov narod i on će im u potpunosti oprostiti grijehе, na temelju Mesijine žrtve jednom zauvijek za sve one koji budu vjerovali u njega.

napisati svoj zakon u srca ljudi

Ovo je metafora koja znači: "pomoći svome narodu da razumiju njegove zakone i da ih iskreno žele držati". Ako je moguće, zadržite sliku pisanja na njihovim srcima, budući da je to u kontrastu s načinom na koji je Bog pisao svoj zakon na kamenim pločama za Izraelce. Ako to nije moguće, mogli biste samo prevesti značenje.

bit će njegov narod

Ovo bi se moglo prevesti kao "bit će njegov poseban narod" ili "bit će njegov omiljeni narod".

utemeljiti novi savez

To jest, "biti onaj koji će ostvariti Novi savez" ili "donijeti Novi savez svome narodu".

translationWords

- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- Jeremija
- Bog
- obećanje
- savez
- savez
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Sinaj, gora Sinaj
- oprostiti, oproštenje, oprost
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- Krist, Mesija

21:06

Božji proroci su isto tako rekli da će Mesija biti prorok, svećenik i kralj. Prorok je osoba koja čuje Božje riječi i onda proglašava Božje riječi narodu. Mesija je taj **savršeni prorok** kojega je Bog obećao poslati.

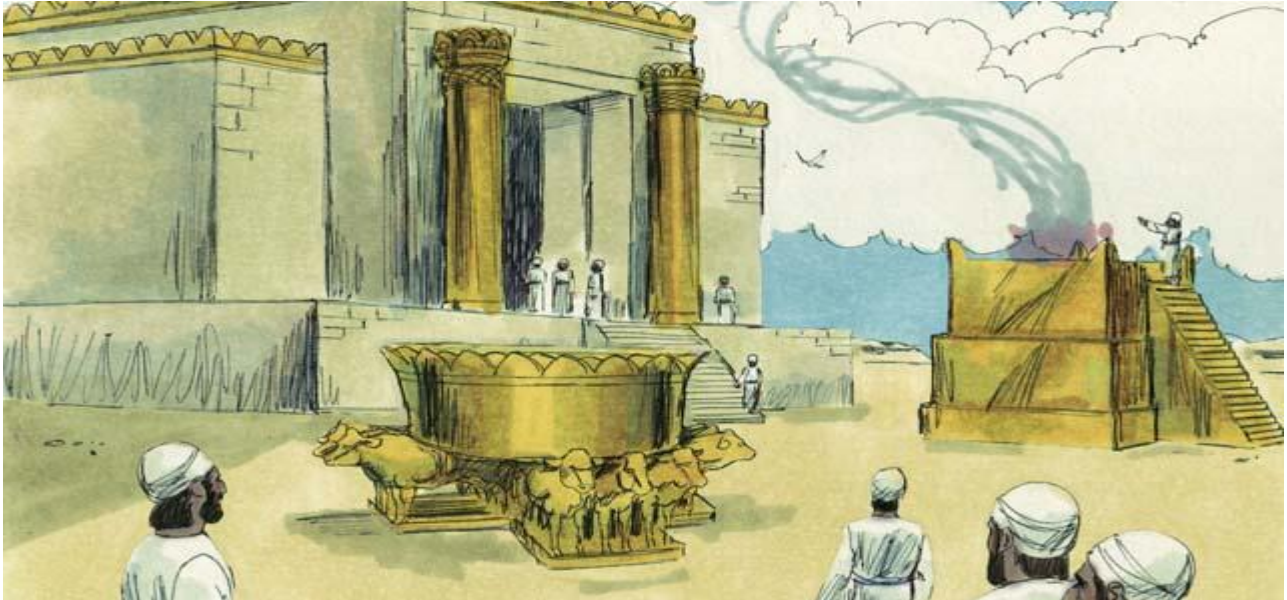
savršeni prorok

Mesija će biti prorok koji je savršen u poslušnosti Bogu, dajući svaku riječ koju Bog govori ljudima. On će savršeno predstaviti Boga ljudima, pomažući im da znaju i razumiju Boga.

translationWords

- Bog
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- Krist, Mesija
- svećenik, svećenstvo
- kralj

21:07

Izraelski svećenici prinosili su žrtve Bogu **umjesto naroda**, a **kao zamjenu za kaznu zbog njihovih grijeha**. Svećenici su se isto molili Bogu za ljude. Mesija će biti **savršeni veliki svećenik**, koji će **prinijeti samoga sebe** kao **savršenu žrtvu** Bogu.

umjesto naroda

Ovo bi se moglo prevesti i kao "za dobrobit" ili "u ime".

kao zamjenu za kaznu zbog njihovih grijeha

Bog je dopustio ljudima da donesu životinje i žrtvuju ih za svoje grijeha u sjećanje na kaznu koju su zaslužili i njihove ovisnosti o Bogu da im odstrani grijeha. Bog je prihvatio te žrtve kao privremeno pokrivanje grijeha i nije ljude kaznio radi toga.

savršeni veliki svećenik

Za razliku od drugih velikih svećenika, Mesija neće nikada sagraješiti i trajno će odnijeti sve grijeha naroda.

prinijeti samoga sebe

To jest, "dopustiti da ga ubiju".

savršenu žrtvu

To jest, "žrtvu koja nema mane ili greške".

translationWords

- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- svećenik, svećenstvo
- žrtva, prinos
- Bog
- kazniti, kazna
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- moliti se, molitva
- Krist, Mesija
- veliki svećenik

21:08

Kralj je netko tko vlada nad kraljevstvom i sudi narodu. Mesija će biti savršeni kralj, koji će **sjediti na prijestolju svoga pretka Davida**. Vladat će nad **cijelim svijetom** zauvijek, te će uvijek suditi pošteno i donositi ispravne odluke.

sjediti na prijestolju svoga pretka Davida

Prijestolje je ceremonijalna stolica za kralja ili kraljicu koja predstavlja njihovu vlast. Ovaj izraz se također može prevesti kao "imati vlast da vlada kao što je vladao njegov predak David" ili "biti potomak kralja Davida i nastaviti njegovu vlast nad Božjim narodom".

cijelim svijetom

Ovo bi se moglo prevesti kao: "svima svugdje".

translationWords

- kralj
- kraljevstvo
- suditi, sud
- Krist, Mesija
- David

21:09

Božji proroci prorekli su još puno toga o Mesiji. Prorok **Malahija** je **prorekao** da će prije Mesije doći jedan veliki prorok. Prorok Izaija je prorekao **da će Mesiju roditi djevica**. Prorok **Mihej** je rekao da će se roditi u gradu Betlehemu.

Malahija

Malahija je bio posljednji prorok u Starome zavjetu.

prorekao

Ovo se može prevesti kao: "predvidio" ili "prorokovao". To znači reći nešto što će se dogoditi u budućnosti. Malahija je navijestio Božju poruku narodu 400 godina prije nego što je došao Mesija.

prorokovao

U ovome kontekstu, "prorokovao" znači isto što i "prorekao" ili "predvidio" budući da znači da je prorok rekao nešto što će se dogoditi u dalekoj budućnosti.

da će Mesiju roditi djevica

Drugi način da se ovo kaže bio bi "djevica će roditi Mesiju".

Mihej

Mihej je bio starozavjetni Božji prorok koji je, poput Izaije, navještao svoje poruke od Boga gotovo 800 godina prije Mesijina dolaska.

translationWords

- Bog
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- Krist, Mesija
- Izaija
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- djevica
- Betlehem, Efrata

21:10

Prorok Izaija je rekao da će Mesija živjeti u Galileji, tješiti **ljude slomljena srca**, te **proglasiti slobodu za zatočnike** i **oslobođenje za zatvorenike**. Isto tako, predvidio je da će Mesija iscjeljivati bolesne i one **koji ne mogu čuti, vidjeti, govoriti ili hodati**.

ljude slomljena srca

Ovaj se izraz odnosi na ljude koji doživljavaju krajnju tugu.

proglasiti slobodu za zatočnike

Odnosno, "reći robovima da mogu biti slobodni". Ovo se također može odnositi na oslobađanje ljudi od ropstva grijehu.

oslobođenje za zatvorenike

Odnosno, "oslobodit će one koji su bili nepravедno stavljeni u zatvor". Ovo bi se također moglo odnositi na oslobađanje ljudi od ropstva grijehu.

koji ne mogu čuti, vidjeti, govoriti ili hodati

Možda je bolje reći "nisu mogli čuti, nisu mogli vidjeti, nisu mogli govoriti i nisu mogli hodati". U nekim jezicima postoje posebne riječi za ova stanja, kao što su "gluh" i "slijep".

translationWords

- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- Izaija
- Galileja, Galilejac

- Krist, Mesija
- iscijeliti, izlječiti

21:11

Prorok Izaija je isto tako pretekao da će Mesiju **bez razloga mrziti i odbaciti**. Ostali proroci su **prorekli** da će oni koji ubiju Mesiju **bacati kocku za njegovu odjeću**, te da će ga izdati prijatelj. Prorok **Zaharija** je predvidio da će tom prijatelju platiti **trideset srebrenih novčića** zato što je izdao Mesiju.

bez razloga mrziti i odbaciti

Ovo bi se moglo prevesti kao "mrziti i odbaciti iako nije učinio ništa loše" ili "...iako je bio nevin".

prorekli

Ovo znači da su govorili o onome što se imalo dogoditi u budućnosti. Druge riječi sa sličnim značenjem su "predvidjeli" ili "prorokovali".

bacati kocku za njegovu odjeću

Odnosno "igrati igru na sreću kako bi vidjeli tko će osvojiti njegovu odjeću".

Zaharija

Zaharija je bio starozavjetni prorok koji je govorio Božjemu narodu nakon što su se vratili u Obećanu zemlju poslije izgnanstva u Babilon. To je bilo oko 500 godina prije Mesijina dolaska.

trideset srebrenih novčića

U to vrijeme, svaki od tih novčića bio je vrijedan plaće za četiri dana.

translationWords

- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- Izaija
- Krist, Mesija
- izdati, izdajica

21:12

Proroci su također rekli na koji način će Mesija umrijeti. Izaija je prorokovao da će Mesiju ljudi pljuvati, da će mu se izrugivati i da će ga tući. Probost će ga, a on će umrijeti u velikoj patnji i mucu, iako nije učinio ništa loše.

probesti

Odnosno "ubosti". Oštri predmeti će mu probiti tijelo kao dio kazne za grijeh ljudi.

translationWords

- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- Krist, Mesija
- smrt, umrijeti, mrtav
- Izaija

21:13

Proroci su isto tako rekli da će Mesija biti savršen, odnosno da **neće nikada sagriješiti**. Umrijet će kako bi **podnio kaznu za grijeh drugih ljudi**. Njegova kazna će donijeti mir između Boga i ljudi. To je razlog zašto je Mesijina smrt **bila Božja volja**.

neće nikada sagriješiti

Ovo se također može prevesti kao "nikada nije sagriješio".

podnio kaznu za grijeh drugih ljudi

To jest, "uzeo na sebe kaznu koju su drugi zaslužili" ili "bio kažnjen umjesto drugih ljudi".

bila Božja volja

To jest, "ispunila je Božju svrhu". Ovaj izraz znači da je Mesijina smrt bila upravo ono što je Bog planirao da se dogodi kako bi njegova žrtva platila za grijeh naroda.

zdrobiti

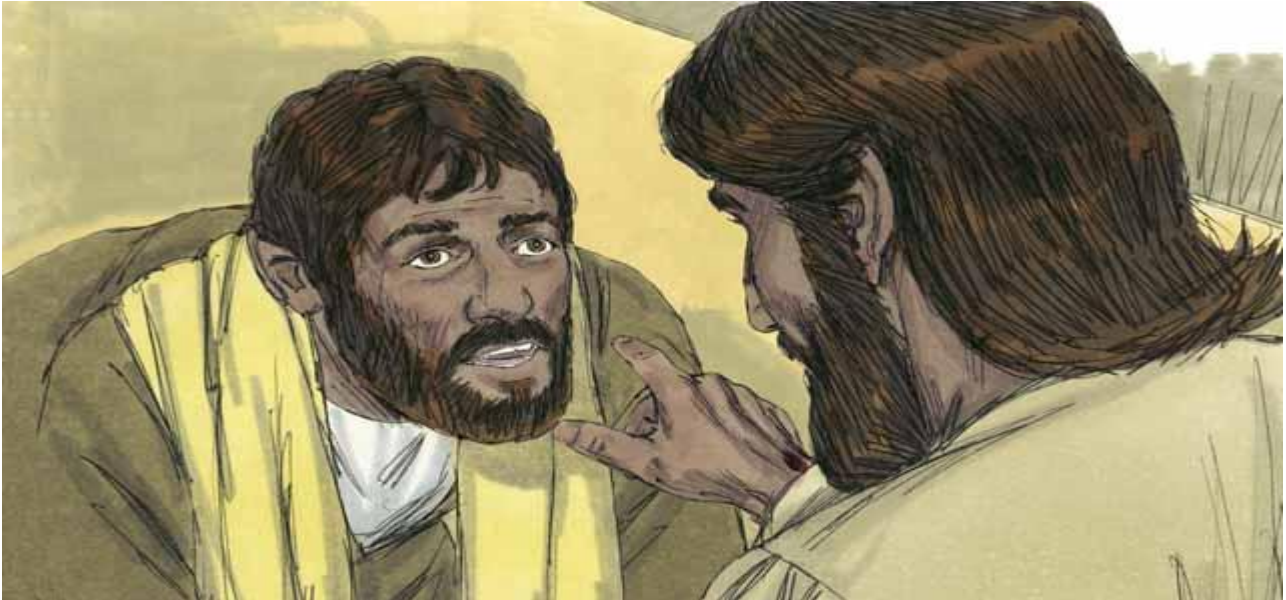
To jest, "sasvim oštetiti", "ubiti" ili "potpuno uništiti".

translationWords

- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- Krist, Mesija
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- smrt, umrijeti, mrtav
- primiti

- kazniti, kazna
- mir, miran
- Bog

21:14

Proroci su prorekli da će Mesija umrijeti, ali i da će ga Bog **uskrisiti iz mrtvih**. **Bog će, kroz Mesijinu smrt i uskrsnuće**, ostvariti svoj plan da spasi grešnike i **započne Novi savez**.

uskrisiti iz mrtvih

To jest, "učiniti da opet bude živ".

Bog će, kroz Mesijinu smrt i uskrsnuće

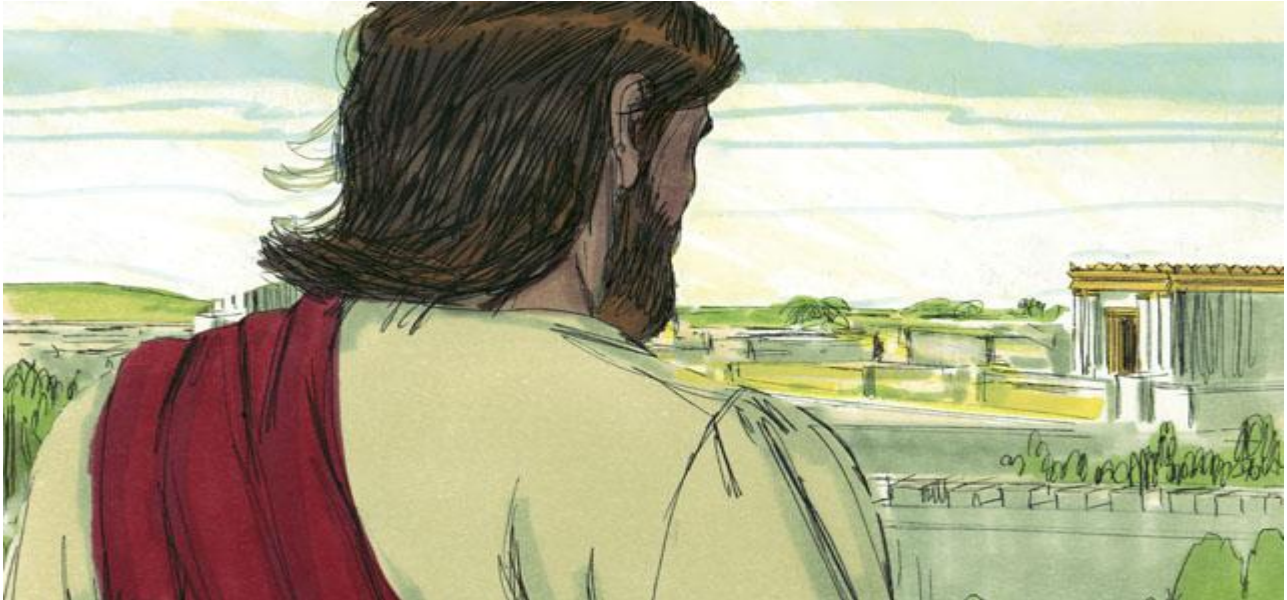
Ovo bi se također moglo prevesti kao: "Bog će upotrijebiti Mesijinu smrt i uskrsnuće kako bi" ili "Mesijina smrt i uskrsnuće bit će način na koji će Bog".

započne Novi savez

To jest, "da Novi savez stupi na snagu".

translationWords

- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- Krist, Mesija
- smrt, umrijeti, mrtav
- Bog
- podići, ustati, podignut
- uskrsnuće
- spasiti, siguran
- grijeh, grešan, grešnik, grijешiti
- savez

21:15

Bog je prorocima otkrio mnogo toga o Mesiji, ali Mesija nije došao za vrijeme nijednog od tih proroka. Više od 400 godina nakon što je dao zadnje proročanstvo, točno u pravo vrijeme, Bog je poslao Mesiju **na ovaj svijet**.

na ovaj svijet

Ovo bi se moglo prevesti kao "ljudima svijeta". Mesija će biti poslan ne samo Židovima, nego svim ljudima.

Biblijska priča iz Knjige Postanka 3:15; 12:1-3; Ponovljenog zakona 18:15; Druge knjige o Samuelu 7; Jeremije 31; Izaije 59:16; Daniela 7; Malahije 4:5; Izaije 7:14; Miheja 5:2; Izaije 9:1-7; 35:3-5; 61; 53; Psalama 22:18; 35:19; 69:4; 41:9; Zaharije 11:12-13; Izaije 50:6; Psalma 16:10-11

translationWords

- Bog
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- Krist, Mesija

22. Rođenje Ivanovo

22:01

U prošlosti, Bog je govorio sa **svojim narodom** kroz svoje anđele i proroke. Međutim, onda je prošlo 400 godina **kada im nije govorio**. Odjednom, jednom starom svećeniku koji se zvao Zaharija došao je anđeo s porukom od Boga. Zaharija i njegova žena Elizabeta bili su jako **pobožni ljudi**, ali nisu mogli imati djece.

svojim narodom

Ovo bi se moglo prevesti kao: "svojim narodom, Izraelcima" ili "svojim narodom, Židovima". Međutim, dodajte dodatne informacije samo u slučaju da nije jasno o kojemu se narodu radi.

prošlo (je) 400 godina

Ovo bi se također moglo reći: "400 je godina prošlo" ili "nakon 400 godina". 400 godina je prošlo od posljednjega starozavjetnoga proroka, Malahije.

kada im nije govorio

To jest, "tijekom kojih Bog nije dao nikakve poruke prorocima za narod".

pobožni ljudi

Odnosno "ljudi koji su se pokoravali Bogu".

translationWords

- Bog

- anđeo, arkandeo
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- svećenik, svećenstvo
- Zaharija (NZ)

22:02

Anđeo je rekao Zahariji: "Tvoja žena će dobiti sina. Dat ćeš mu ime Ivan. Bit će **pun Duha Svetog**, te će pripremiti narod za Mesiju." Zaharija je odgovorio: "Moja žena i ja smo prestari da bismo mogli dobiti djecu. Kako mogu sigurno znati da će se to dogoditi?"

Anđeo

Ovo se odnosi na anđela koji je došao Zahariji u 22:1.

pun Duha Svetog

Odnosno "pod kontrolom Duha Svetoga" ili "imat će mudrost i silu koju će mu dati Duh Sveti".

Kako mogu znati da će se to dogoditi?

Drugi način da se ovo prevede bio bi: "Kako mogu sigurno znati da će se to stvarno dogoditi?"

translationWords

- [anđeo, arkandeo](#)
- [Zaharija \(NZ\)](#)
- [Ivan \(Krstitelj\)](#)
- [Sveti Duh, Duh Božji, Duh Gospodnji](#)
- [Krist, Mesija](#)

22:03

Anđeo je odgovorio Zahariji: "Bog me poslao da ti donesem ovu dobru vijest. Pošto mi nisi povjerovao, nećeš moći govoriti dok se dijete ne rodi." Zaharija odmah nakon toga više nije mogao govoriti. Tada je anđeo ostavio Zahariju, nakon čega se Zaharija vratio kući, a njegova žena je **zatrudnjela**.

zatrudnjela

U nekim jezicima postoje pristojni načini da se navede "postala trudna". Upotrijebite izraz koji neće zasramiti čitatelje.

translationWords

- anđeo, arkandeo
- Bog
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- Zaharija (NZ)

22:04

Kad je **Elizabeta** bila **u šestom mjesecu trudnoće**, isti anđeo se odjednom pojavio Elizabetinoj rođakinji, koja se zvala Marija. Ona je bila djevica i **bila je zaručena** s čovjekom koji se zvao Josip. Anđeo joj je rekao: "Zatrudnjet ćeš i rodit ćeš sina. Dat ćeš mu ime Isus. On će biti Sin Boga Svevišnjega i vladat će zauvijek."

u šestom mjesecu trudnoće

Ili je već bila trudna šest mjeseci ili je bila u šestome mjesecu trudnoće.

trudna

U različitim jezicima postoje različiti idiomi za govor o trudnoći, kao, na primjer, "bila je s djetetom" ili "imala je biće u svome tijelu" ili "imala je trbuh". U nekim jezicima se posebno govori o tome, kao, na primjer "očekivala je prinovu". Upotrijebite izraz koji neće zasramiti vaše čitatelje.

Elizabeta

Ona je bila Zaharijina žena. Anđeo je rekao Zahariji da će Elizabeta roditi sina.

Elizabetina rođakinja

Mnogi prijevodi ovdje navode "rođakinja", ali ne znamo točno kako su ove dvije žene bile rodbinski povezane. Može se upotrijebiti općenit izraz poput "rođakinja" ili "rod" ili "sestrična".

bila je zaručena

Odnosno "obećana".

translationWords

- anđeo, arkandeo
- Marija, Isusova majka
- djevica
- Josip (NZ)
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Sin Božji, Sin
- Bog Otac, nebeski Otac, Otac

22:05

Marija je odgovorila: "**Kako će se to dogoditi**, kada sam djeвица?" Anđeo joj je objasnio: "**Duh Sveti će sići na tebe i sila Božja će te zasjeniti**. Stoga će dijete biti sveto, Sin Božji." Marija je vjerovala i prihvatila što joj je anđeo rekao.

Kako će se to dogoditi

Odnosno: "Kako mogu postati trudna?" Marija nije sumnjala u istinu anđelovih riječi, nego pitala kako će se to dogoditi.

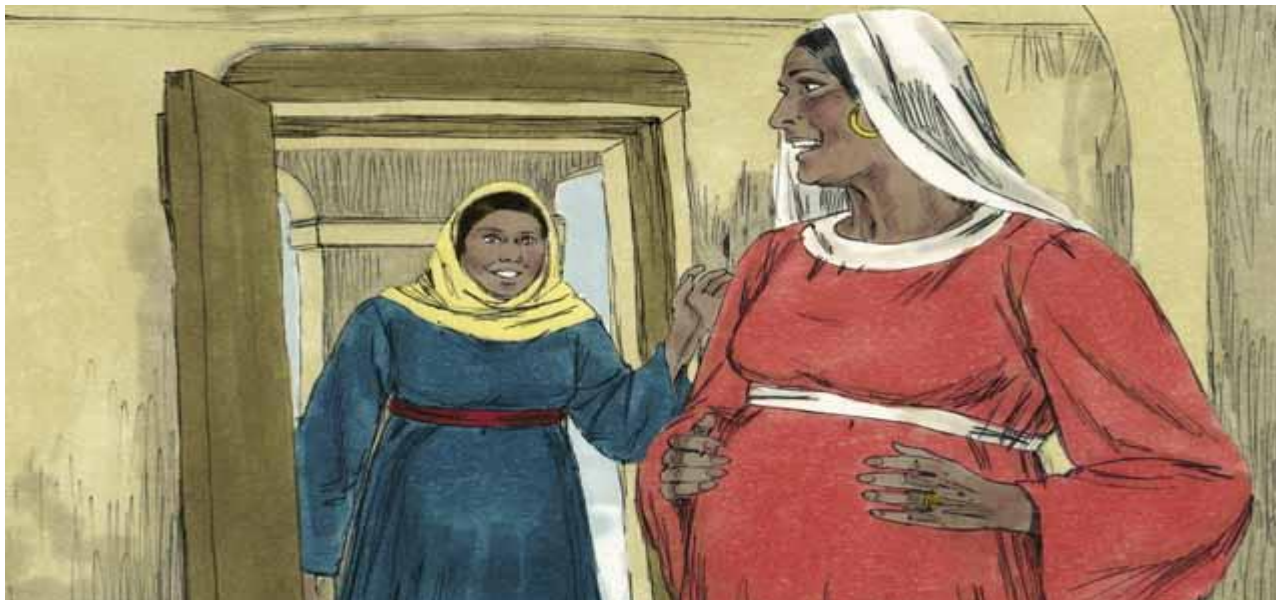
Duh Sveti će sići na tebe i sila Božja će te zasjeniti

Ovo su dva načina da se kaže isto: "Silom Božjom, Sveti Duh će čudesno učiniti da zatrudniš." Vodite računa da prijevod ove rečenice ne zvuči kao da je bilo nekoga fizičkog dodira. Ovo je bilo čudo.

translationWords

- Marija, Isusova majka
- djeвица
- anđeo, arkandeo
- Sveti Duh, Duh Božji, Duh Gospodnji
- sila, sile
- Bog
- svet, svetost
- Sin Božji, Sin
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje

22:06

Ubrzo nakon što je anđeo progovorio Mariji, ona je otišla posjetiti Elizabetu. **Čim je Elizabeta čula Marijin pozdrav**, Elizabetina **beba je poskočila u njoj**. Žene su se zajedno radovala zbog **onoga što im je Bog učinio**. Nakon što je Marija provela tri mjeseca u posjeti Elizabeti, vratila se kući.

Elizabeta

Pogledajte bilješku o Elizabeti u 22:4.

Čim je Elizabeta čula Marijin pozdrav

Na nekim jezicima možda će biti bolje reći: "Marija je pozdravila Elizabetu i čim ju je Elizabeta čula".

beba je poskočila u njoj

Beba se iznenada pomaknula u Elizabetinoj maternici u odgovoru na Marijin pozdrav.

onoga što im je Bog učinio

Ovo se odnosi na činjenicu da su obje žene bile trudne putem Božje nadnaravne intervencije. Marija je začela bez muškarca, a Elizabeta je začela sa Zaharijom nakon što su protekle godine kada je mogla zatrudnjati.

translationWords

- anđeo, arkandeo
- Marija, Isusova majka
- Bog

22:07

Nakon što je **Elizabeta** rodila svog dječčića, Zaharija i Elizabeta su bebu prozvali Ivan, kao što je anđeo zapovjedio. Onda je Bog dopustio Zahariji da ponovno progovori. Zaharija je rekao: "**Slava Bogu**, jer sjetio se svoga naroda! Ti ćeš se, sine moj, zvati **prorok** Boga Svevišnjega i reći ćeš narodu kako može primiti oprostjenje za svoje grijeh!"

Elizabeta

Pogledajte bilješku o Elizabeti u 22:4.

Slava Bogu

Odnosno, "Svi bismo trebali slaviti Boga".

(Ti ćeš) se zvati

Ovo je drugi način da se kaže: "bit ćeš" ili "bit ćeš poznat kao". Ivan će zapravo biti prorok Svevišnjega Boga.

prorok

Odnosno: "vrlo važan prorok". Ivan će biti prorok kojega su starozavjetni proroci prorekli kao onoga koji će ići pred Mesijom.

Bog Svevišnji

Drugi način da se ovo navede bio bi: "Bog koji je veći od svega" ili "Bog koji vlada nad svime".

Biblijska priča iz Evanđelja po Luki 1

translationWords

- Zaharija (NZ)
- Ivan (Krstitelj)
- anđeo, arkandeo
- Bog
- Zaharija (NZ)
- slaviti
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- oprostiti, oproštenje, oprost
- grijeh, grešan, grešnik, grijешiti

23. Isusovo rođenje

23:01

Marija je bila zaručena za pravednog čovjeka koji se zvao Josip. Kad je on čuo da je Marija trudna, znao je da to nije moglo biti njegovo dijete. Nije htio **osramotiti Mariju**, pa je planirao potajno se **rastati od nje**. Prije nego što je to uspio učiniti, **u snu** mu se pojavio anđeo i progovorio mu.

znao je da to nije bilo njegovo dijete

To jest, "znao je da on nije učinio da ona zatrudni".

osramotiti Mariju

Odnosno: "učiniti da Marija bude javno osramoćena" ili "javno postidjeti Mariju". Josip je pokazao milosrđe prema Mariji, iako se činilo da je bila preljubnica.

planirao (je) potajno se rastati od nje

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "Planirao je razvesti se od nje, a da to nikome ne kaže" ili "Planirao je rastati se od nje, a da nikome ne kaže o njenoj trudnoći". Budući da je Josip bio pravedan, htio je riješiti situaciju na najbolji mogući način, što je u toj kulturi bilo da se tiho rastane od nje.

rastati od nje

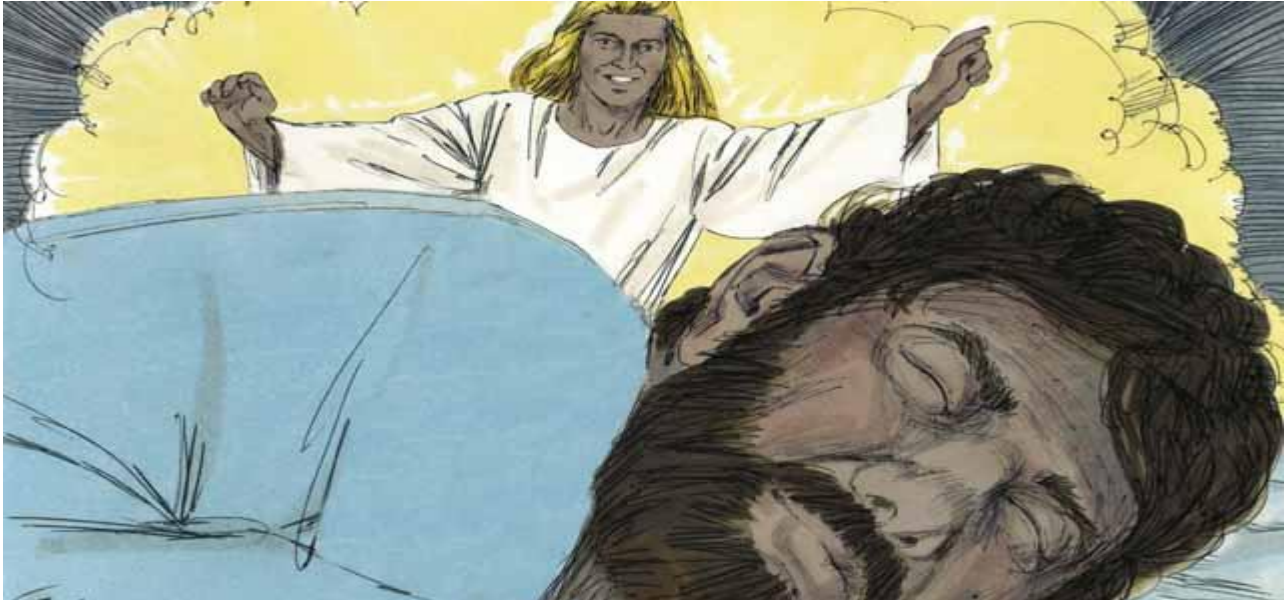
Na nekim će jezicima biti bolje navesti "prekinuti zaruke". Josip i Marija su bili zaručeni ili "obećani za brak". Međutim, u židovskoj kulturi bilo je potrebno rastati se kako bi se prekinule zaruke.

u snu

To jest, "dok je spavao i sanjao".

translationWords

- Marija, Isusova majka
- pravedan, pravednost
- Josip (NZ)
- anđeo, arkandeo
- san

23:02

Anđeo mu je rekao: "Josipe, nemoj oklijevati da uzmeš Mariju za svoju ženu. Beba koja je u njoj čudesno je začeta od Duha Svetoga. Ona će roditi sina. Nazovi ga Isus (što znači: 'Jahve spašava'), jer će on spasiti narod od njegovih grijeha."

nemoj se bojati uzeti Mariju za ženu

Ovo bi se moglo prevesti i kao, "Prestani misliti da ne trebaš oženiti Mariju" ili "Nemoj oklijevati da uzmeš Mariju za svoju ženu".

je... od Duha Svetoga

Odnosno "začeta je čudom Duha Svetoga".

translationWords

- anđeo, arkandeo
- Josip (NZ)
- Marija, Isusova majka
- Sveti Duh, Duh Božji, Duh Gospodnji
- sin, sin (nekoga)
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Jahve
- spasiti, siguran
- grijeh, grešan, grešnik, grijehiti

23:03

I tako, Josip je oženio Mariju i uzeo je kući kao svoju ženu, ali **nije s njom spavao** dok se nije porodila.

nije s njom spavao

To jest, "nije imalo spolni odnos s njom". Ostala je djevica sve do rođenja bebe.

translationWords

- [Josip \(NZ\)](#)
- [Marija, Isusova majka](#)

23:04

Kad se približilo vrijeme da Marija rodi, rimska vlast je svima naredila da **zbog popisa** odu u grad gdje su živjeli njihovi preci. Josip i Marija su morali putovati iz Nazareta, gdje su živjeli, u Betlehem, jer je Betlehem bio rodni grad njihova pretka, Davida.

Kad se približilo vrijeme da Marija rodi

To jest, "Kada je Marija bila pri kraju trudnoće".

rimska vlast

Rim je u to vrijeme vladao Izraelom.

zbog popisa

Odnosno "da se prebroje za državnu evidenciju" ili "kako bi vlada mogla zapisati njihova imena u popis" ili "da ih vlada prebroji". Svrha ovoga popisa je vjerojatno bilo oporezivanje ljudi.

translationWords

- Marija, Isusova majka
- Rim, rimski
- Josip (NZ)
- Nazaret, Nazarećanin
- Betlehem, Efrata
- David

23:05

Kad su stigli u Betlehem, **nisu imali gdje odsjesti**. Jedino mjesto koje su mogli naći, bila je štala. Dijete se tu rodilo, a njegova majka ga je stavila u **korito**, jer nisu imali krevet za njega. Nazvali su ga Isus.

nisu imali gdje odsjesti

Odnosno "nisu imali nikakvo uobičajeno mjesto za prespavati". Budući da je Betlehem bio prepun, uobičajene sobe za goste već su bile pune ljudi.

mjesto gdje su boravile životinje

Ovo je bilo mjesto za zaklon životinja, a ne mjesto na kojemu su živjeli ljudi. Prevedite to nazivom koji bi se normalno koristio za mjesto gdje su se držale životinje (štala).

korito

To jest, "kutija za životinjsku hranu" ili "drvena ili kamena kutija za hranjenje životinja". Kutija je mogla biti napunjena slamom kako bi bila dovoljno mekana za bebu.

translationWords

- [Betlehem, Efrata](#)
- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)

23:06

Te su noći neki pastiri u blizini **čuvali svoja stada**. Odjednom, pojavio im se **anđeo obasjan jarkim svjetlom**. Prestravili su se. Anđeo im je rekao: "**Ne bojte se**, jer imam za vas radosnu vijest. U Betlehemu se rodio Mesija, Gospodar!"

čuvali svoja stada

"Stado" je skupina ovaca. Pastiri su se brinuli za svoje ovce i štitili ih od ozljede ili krađe.

anđeo obasjan jarkim svjetlom

Ovo bi se također moglo prevesti kao "anđeo okružen žarkim svjetlom". Jarko svjetlo činilo se još sjajnijim u kontrastu sa noćnom tamom.

prestravili su se

Pojava nadnaravnog anđela bila je veoma zastrašujuća.

Ne bojte se

Ovo često znači: "prestanite se bojati". Pastiri su se veoma bojali kada su vidjeli anđela tako da im je govorio da se ne trebaju bojati.

translationWords

- pastir, čuvati (kao pastir)
- anđeo, arkandeo
- Krist, Mesija
- gospodin, gospodar

- [Betlehem, Efrata](#)

23:07

"Potražite dijete, i naći ćete ga kako leži u koritu **zamotano u trake od tkanine**." Odjednom, nebo se **ispunilo anđelima** koji su slavili Boga, govoreći: "**Slava Bogu** na nebesima i **mir na zemlji ljudima prema kojima je blagonaklon**."

zamotano u trake od tkanine

U to vrijeme bilo je uobičajeno čvrsto umotati novorođenčad u dugačke trake od tkanine. Možda je nužno reći: "zamotano u dugačke trake od tkanine, po običaju".

korito

To jest, "kutiju za životinjsku hranu". Također pogledajte kako ste ovo preveli u 23:5.

ispunilo anđelima

Ovo znači da je bilo toliko puno anđela na nebu da se činilo da su ispunili nebo.

Slava Bogu

Ovo se također može prevesti: "Hajdemo svi dati slavu Bogu!" ili "Naš Bog zaslužuje svu slavu i čast!" ili "Svi dajemo slavu Bogu!"

mir na zemlji

Drugi način da se ovo kaže bio bi: "neka bude mira na zemlji".

ljudima prema kojima je blagonaklon

Ovo bi se moglo prevesti kao: "ljudima na koje Bog gleda s naklonošću, uživanjem ili dobrom voljom".

translationWords

- anđeo, arkandeo
- Bog
- slava, slavan
- nebo, nebeski svod, nebesa, nebeski
- mir, miran

23:08

Pastiri su uskoro stigli na mjesto gdje je bio Isus i našli su ga kako leži u koritu, baš kako im je anđeo rekao. Bili su jako uzbuđeni. Pastiri su se vratili na polja gdje su bile ovce, slaveći Boga za **sve što su čuli i vidjeli**.

sve što su čuli i vidjeli

To jest, "za sve što su čuli i vidjeli". To uključuje slavne anđele i njihovu divnu poruku, kao i to što su vidjeli novorođenoga Mesiju.

translationWords

- pastir, čuvati (kao pastir)
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- anđeo, arkandeo
- Marija, Isusova majka
- slaviti
- Bog

23:09

Nakon nekog vremena, mudraci iz zemalja Dalekog istoka vidjeli su **neobičnu zvijezdu** na nebu. **Shvatili su** da to znači da se rodio novi kralj Židova. I tako su otputovali daleko da bi vidjeli toga kralja. Došli su u Betlehem i našli **kuću** u kojoj su boravili Isus i njegovi roditelji.

Nakon nekog vremena

Nije jasno koliko je vremena prošlo nakon Isusova rođenja prije nego što su mudraci vidjeli zvijezdu, ali moglo je proći čak i dvije godine da se pripreme za putovanje i onda doputuju u Betlehem.

mudraci

"Mudraci" su vjerojatno bili astrolozi koji su proučavali zvijezde. Moguće je da su također imali pristup zapisima starozavjetnih proroka koji su predvidjeli Mesijino rođenje.

neobičnu zvijezdu

Zvijezda koju su vidjeli nije bila obična zvijezda. Bilo je to nešto što se pojavilo na nebu u vrijeme Isusova rođenja.

Shvatili su

U nekim bi se jezicima moglo dodati: "Na temelju svojih studija, ovi su učenjaci shvatili".

kuću

Nisu više stanovali na mjestu za životinje na kojemu je bio rođen.

translationWords

- mudar, mudrost
- kralj Židova
- Betlehem, Efrata
- Isus, Isus Krist, Krist Isus

23:10

Kad su **mudraci** vidjeli Isusa s njegovom majkom, **poklonili su se** i štivali ga. Dali su Isusu **skupe** darove. Onda su se vratili kući.

mudraci

Pogledajte kako ste ovo preveli u 23:9.

poklonili su se

To jest, "poklonili su se nisko do poda". U to vrijeme to je bio uobičajen način izražavanja velikog poštovanja ili čak strahopoštovanja.

skupe

Odnosno "vrlo dragocjene".

Biblijska priča iz Evanđelja po Mateju 1; Evanđelja po Luki 2

translationWords

- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)
- [štovati](#)

24. Ivan krsti Isusa

24:01

Ivan, sin Zaharije i Elizabete, odrastao je i postao prorok. Živio je u **divljini**, jeo **divlji med** i **skakavce**, te nosio **odjeću napravljenu od devine dlake**.

divljini

To jest, "pustinji" ili "udaljenom mjestu koje je bilo nalik na pustinju". Vrlo je malo ljudi živjelo u tome području.

divlji med

Ovaj med bio je prirodan proizvod pčela u divljini; ljudi nisu sudjelovali u njegovoj proizvodnji. Ako je to ono što ljudi podrazumijevaju pod riječju "med" možda trebate dodati riječ "divlji".

skakavce

Ovo su bili veliki krilati kukci koji skaču. Neki ljudi koji žive u pustinji jedu skakavce.

devine dlake

Deva je životinja koja ima vrlo grubu dlaku. Ljudi su od nje radili odjeću. To se može prevesti kao "gruba životinjska koža".

odjeću napravljenu od devine dlake

Odnosno "grubu odjeću napravljenu od devine dlake". Takva se odjeća ne bi istrošila u divljini kao što bi neka druga.

translationWords

- [Ivan \(Krstitelj\)](#)
- [Zaharija \(NZ\)](#)
- [prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica](#)

24:02

Mnogi ljudi su išli u **pustinju** kako bi slušali Ivana. On im je propovijedao govoreći: "**Pokajte se**, jer **kraljevstvo Božje je blizu!**"

pustinju

Pogledajte kako ste ovo preveli u 24:1.

Pokajte se

Možda bi bilo bolje reći: "Pokajte se od svojih grijeha".

kraljevstvo Božje je blizu

To jest: "kraljevstvo Božje spremno je pojaviti se" ili "kraljevstvo Božje brzo će se pojaviti". Ovo se odnosi na Božje vladanje nad ljudima. Također se može prevesti kao: "Božja vlast uskoro će početi" ili "Bog će uskoro vladati nad nama kao kralj".

translationWords

- Ivan (Krstitelj)
- propovijedati
- pokajati se, pokajanje
- kraljevstvo Božje, kraljevstvo nebesko

24:03

Kad su ljudi čuli Ivanovu poruku, mnogi od njih su se **pokajali za svoje grijeh**e, a Ivan ih je krstio. Mnogi vjerski vođe su također došli da ih Ivan krsti, ali oni se **nisu pokajali** niti su **priznali svoje grijeh**e.

pokajali za svoje grijehe

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "pokajali su se u vezi svojih grijeha" ili "promijenili su mišljenje o svojim grijesima" ili "okrenuli su se od svojih grijeha".

nisu pokajali

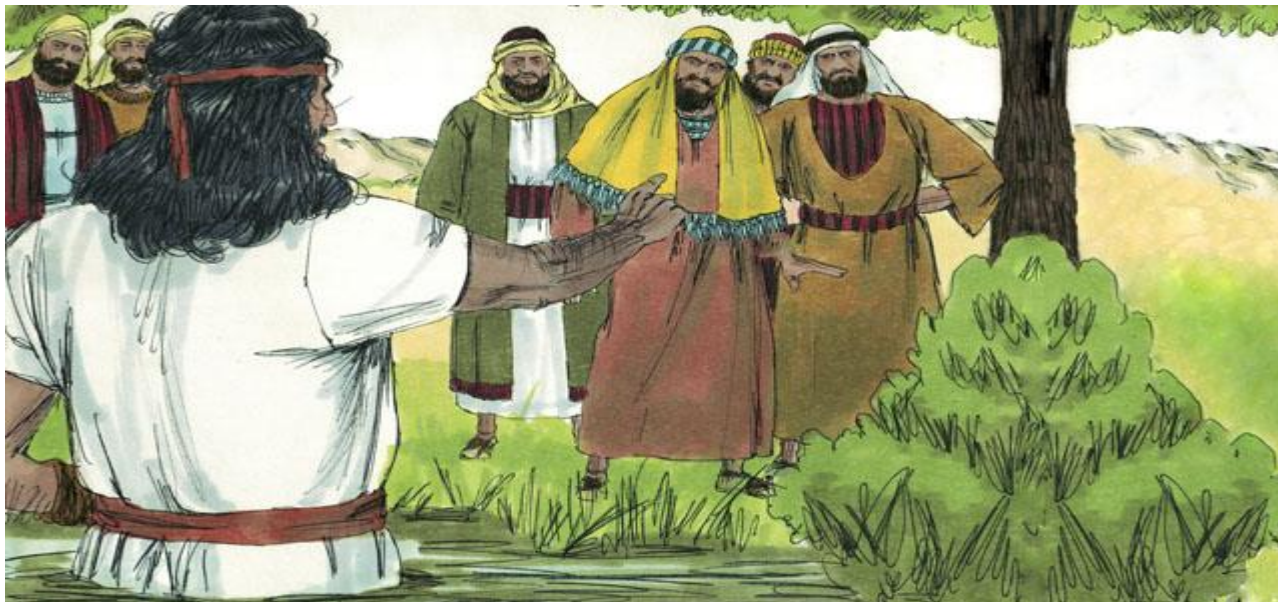
To jest, "nisu se okrenuli od svojih grijeha".

priznali svoje grijehe

Priznati znači proglasiti da je nešto istinito. Ovi vođe nisu htjeli priznati da su sagriješili. To se može prevesti kao "priznati da su sagriješili".

translationWords

- Ivan (Krstitelj)
- pokajati se, pokajanje
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- krstiti, krštenje
- židovski vođe, židovske vlasti, vjerski vođe

24:04

Ivan je rekao vjerskim vođama: "**Vi zmije otrovnice!** Pokajte se i promijenite svoje ponašanje. Svako stablo koje ne nosi dobar plod **će se sasjeći i baciti u vatru.**" **Ivan je ispunio** riječi proroka: "**Gle**, šaljem **svoga glasnika pred tobom**, koji će ti **pripraviti put.**"

Vi zmije otrovnice

Ovo bi se moglo prevesti: "Vi ste poput lažljivih otrovnih zmijsa!" Ivan ih je nazivao otrovnicama zato što su bili opasni i prijevarni.

Svako stablo koje ne donosi dobar plod

Ivan ovdje ne govori doslovno o stablima. Ovo je izraz koji uspoređuje dobre plodove s dobrim djelima i stavovima koji dolaze od Boga.

će se sasjeći i baciti u vatru

To znači: "Bog će osuditi i kazniti".

Ivan je ispunio

Odnosno, "Ivan je radio" što je prorok rekao da će Božji glasnik učiniti.

Gle

Ovo se može prevesti kao "Pogledaj i vidi" ili "Obrati pažnju".

svoga glasnika

To jest: "Ja, Jahve, poslat ću svoga glasnika." Na nekim jezicima bilo bi prirodnije upotrijebiti neizravan citat u ovoj rečenici, na primjer: "ono što je prorok Izaija prerekao kada je rekao da će Bog poslati svoga glasnika".

pred tobom

U ovom izrazu, riječ "tobom" odnosi se na Mesiju.

ti pripraviti put

Božji glasnik će pripremiti ljude da slušaju Mesiju.

translationWords

- Ivan (Krstitelj)
- židovski vođe, židovske vlasti, vjerski vođe
- pokajati se, pokajanje
- ispuniti
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica

24:05

Neki Židovi su pitali Ivana je li on Mesija. Ivan im je odgovorio: "Ja nisam Mesija, ali netko dolazi poslije mene. **On je toliko velik da ja nisam vrijedan ni odvezati mu sandale.**"

On je toliko velik

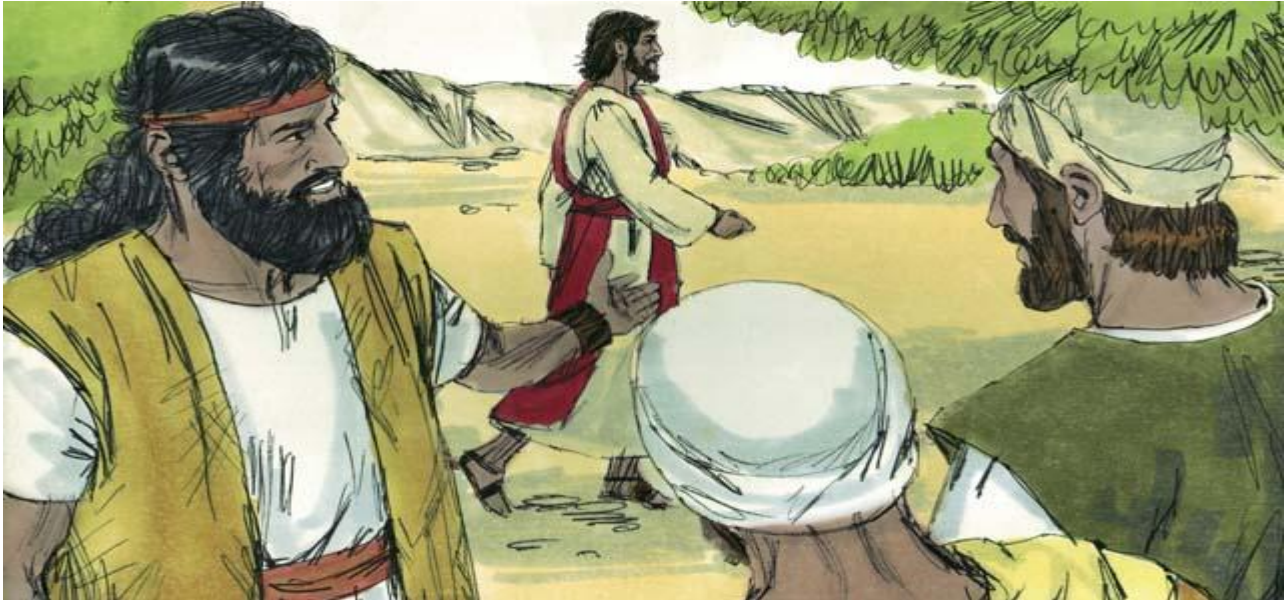
Ovo bi se moglo prevesti kao: "On je toliko važan".

da ja nisam vrijedan ni odvezati mu sandale

Drugim riječima, "u usporedbi s njim, ja nisam dovoljno važan da učinim ni najmanju stvar za njega". Odvezivanje sandala bio je vrlo nizak posao, nešto što bi radio rob.

translationWords

- Židov, židovski, Židovi
- Ivan (Krstitelj)
- Krist, Mesija

24:06

Sljedeći dan, Isus je došao da ga Ivan krsti. Kada ga je Ivan vidio, rekao je: "Gle! **Evo Jaganjca Božjeg** koji **odnosi grijeh svijeta.**"

Evo

U nekim jezicima bi se ovo navelo: "Evo ga" ili "Taj čovjek je".

Jaganjca Božjeg

Ovo bi se također moglo prevesti kao "Jaganjca od Boga" ili "žrtvenog Janjeta koje je Bog providio". Isus je bio savršena žrtva za grijeh koju je Bog obećao providjeti. On ispunjava sliku koju su predstavljali žrtveni janjci Staroga zavjeta.

odnosi

Isusova žrtva čini da Bog gleda na naše grijehе kao da nikada nisu postojali.

grijehe svijeta

To jest: "grijech ljudi na svijetu".

translationWords

- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)
- [krstiti, krštenje](#)
- [Ivan \(Krstitelj\)](#)
- [janje, Janje Božje](#)
- [Bog](#)

- grijeh, grešan, grešnik, griješiti

24:07

Ivan je rekao Isusu: "**Nisam dostojan krstiti te.** Ti bi mene trebao krstiti." Ali Isus mu je rekao: "Trebaš me krstiti, jer je to ispravno učiniti." I tako, Ivan ga je krstio, iako Isus nije nikada sagriješio.

Nisam dostojan krstiti te

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Nisam dovoljno dobar da te krstim" ili "Grešan sam, tako da te ne bih trebao krstiti".

to (je) ispravno učiniti

Ovo se može prevesti kao: "to je prikladno učiniti" ili "ovo je ono što Bog želi da učinim".

translationWords

- Ivan (Krstitelj)
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- krstiti, krštenje
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti

24:08

Kada je Isus izašao iz vode nakon što je bio kršten, Duh Božji pojavio se u obliku goluba, sišao je i ostao na njemu. Istovremeno, s neba je progovorio Božji glas i rekao: "Ti si **moj Sin kojeg volim**, i jako sam zadovoljan tobom."

moj Sin kojeg volim

Vodite računa da prijevod ovdje ne zvuči kao da je postojao još neki sin. Možda će biti potrebno reći: "Ti si moj Sin. Puno te volim i vrlo sam zadovoljan tobom."

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- krstiti, krštenje
- Sveti Duh, Duh Božji, Duh Gospodnji
- nebo, nebeski svod, nebesa, nebeski
- Sin Božji, Sin
- voljeti, ljubiti

24:09

Bog je prije toga već rekao Ivanu: "Duh Sveti će sići i ostati na nekome koga krstiš. Ta osoba je Sin Božji." Samo je jedan Bog. Međutim, kada je Ivan krstio Isusa, čuo je govor Boga Oca, vidio je Boga Sina, odnosno Isusa, te je vidio Duha Svetog.

Bog je... već rekao Ivanu

To jest, "Bog je prije toga već rekao Ivanu" ili "Prije nego što je Isus došao krstiti se, Bog je rekao Ivanu".

Biblijska priča iz Evanđelja po Mateju 3; Evanđelja po Marku 1:9-11; Evanđelja po Luki 3:1-23

translationWords

- Bog
- Ivan (Krstitelj)
- Sveti Duh, Duh Božji, Duh Gospodnji
- krstiti, krštenje
- Sin Božji, Sin
- Bog Otac, nebeski Otac, Otac
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Sin Božji, Sin

25. Sotona kuša Isusa

25:01

Odmah nakon što je Isus bio kršten, **Duh Sveti ga je odveo u divljinu**. Tamo je Isus postio **četrdeset dana i četrdeset noći**. Onda je Sotona došao Isusu i **kušao ga da sagriješi**.

Duh Sveti ga je odveo

To jest, "Duh sveti vodio ga je" ili "Duh Sveti potaknuo ga je da ide".

divljinu

Ovo bi se također moglo prevesti kao "pustinja" ili "udaljeno, neplodno, slabo naseljeno mjesto". Ovo je mjesto vjerojatno imalo malo drveća i drugih biljaka, tako da većina ljudi nije mogla tamo živjeti.

četrdeset dana i četrdeset noći

Ovo znači "četrdeset dana, i tijekom dana i tijekom noći". Vodite računa da prijevod ovog izraza ne zvuči kao razdoblje od osamdeset dana.

kušao ga da sagriješi

Budući da Isus nije sagriješio, pazite da upotrijebite riječ koja ne podrazumijeva da je Sotona uspio uvjeriti Isusa da sagriješi. Ovaj izraz bi se također mogao prevesti kao "pokušao ga je uvjeriti da sagriješi".

translationWords

- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)

- krstiti, krštenje
- Sveti Duh, Duh Božji, Duh Gospodnji
- postiti
- Sotona, đavao, zli
- napastovati, napast, iskušenja
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti

25:02

Sotona je kušao Isusa tako što je rekao: "Ako si ti Sin Božji, **pretvori ovo kamenje u kruh** da možeš jesti!"

pretvori ovo kamenje u kruh

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "učini da ovo kamenje postane kruh" ili "nadnaravno promijeni ovo kamenje u kruh".

kruh

Ovo bi se moglo prevesti kao "hrana" u jezicima u kojima kruh nije uobičajena hrana. U židovskoj kulturi, kruh je bio glavna hrana.

translationWords

- Sotona, đavao, zli
- napastovati, napast, iskušenja
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Sin Božji, Sin

25:03

Isus mu je odgovorio: "U Božjoj riječi piše: 'Ljudi ne trebaju samo **kruh** da bi živjeli, nego **trebaju svaku riječ koju Bog izgovori!**'"

kruh

Pazite da upotrijebite istu riječ za prijevod "kruha" koju ste upotrijebili u 25:2.

trebaju svaku riječ koju Bog izgovori

Drugi način da se ovo prevede bio bi: "Umjesto toga, ljudi trebaju slušati i pokoravati se svemu što Bog govori" ili "Umjesto toga, ljudi imaju pravi život tako što vjeruju i pokoravaju se onome što Bog kaže".

translationWords

- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)
- [riječ Božja, riječ Jahvina, riječ Gospodnja, pisma](#)
- [Bog](#)

25:04

Onda je Sotona odveo Isusa na najviše mjesto na Hramu i rekao mu: "Ako si Sin Božji, **baci se dolje**, jer **stoji pisano**: 'Bog će zapovjediti svojim anđelima da te nose, **tako da tvoje stopalo neće udariti u kamen.**'"

baci se dolje

To jest, "skoči s ove zgrade na zemlju".

stoji pisano

Odnosno "prorok Božji davno je napisao".

tako da tvoje stopalo neće udariti u kamen

Ovo znači, "tako da uopće nećeš biti ozlijeđen; ni stopalo ti neće biti ozlijeđeno na kamenu". Također se može prevesti kao: "tako da čak ni tvoje stopalo neće udariti o kamen; uopće se nećeš ozlijediti".

translationWords

- Sotona, đavao, zli
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- hram
- Sin Božji, Sin
- Bog
- anđeo, arkandeo

25:05

Međutim, Isus je Sotoni odgovorio tako što je citirao iz Pisma. Rekao mu je: "U svojoj Riječi, Bog zapovijeda svojem narodu: '**Ne kušaj Gospoda, Boga svoga.**'"

U svojoj Riječi, Bog zapovijeda svome narodu: 'Ne kušaj Gospoda, Boga svoga'

Ovo bi se moglo prevesti kao neizravan citat: "Bog nam zapovijeda u svojoj riječi da ne smijemo testirati Gospoda, Boga svoga".

Ne kušaj Gospoda, Boga svoga

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Ne prisiljavajte Gospoda, Boga vašega da vam se dokazuje" ili "Ne činite da vam Gospod, vaš Bog dokazuje da je dobar".

Gospoda, Boga svoga

Odnosno, "Jahvu, Boga vašega" ili "Jahvu, koji je Bog i ima vlast nad vama".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Sotona, đavao, zli
- riječ Božja, riječ Jahvina, riječ Gospodnja, pisma
- gospodin, gospodar
- Bog

25:06

Onda je Sotona pokazao Isusu **sva kraljevstva svijeta** i svu **njihovu slavu** i rekao: "**Dat ću ti sve to** budeš li mi se poklonio i štovao me."

sva kraljevstva svijeta

Ovo se odnosi na sve najveće gradove, države i druge teritorije na svijetu.

njihovu slavu

To jest: "njihovu moć i bogatstvo".

Dat ću ti sve to

Ovo bi se moglo prevesti kao "Dat ću ti sve bogatstvo i moć ovih kraljevstava" ili "učinit ću te vladarem nad svim ovim zemljama, gradovima i ljudima".

translationWords

- Sotona, đavao, zli
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- kraljevstvo
- slava, slavan
- štovati

25:07

Isus je odgovorio: "**Odlazi od mene**, Sotono! U svojoj Riječi Bog zapovijeda svojem narodu: 'Štujte samo Gospodara, Boga svoga, **i njemu jedinom služite.**'"

Odlazi od mene

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "Ostavi me" ili "Ostavi me na miru".

U svojoj Riječi Bog zapovijeda svojem narodu: 'Štujte samo Gospodara, Boga svoga, i njemu jedinom služite'

Ovo bi se moglo napisati kao neupravan govor (neizravan citat): "U Božjoj Riječi, on nam zapovijeda da moramo štovati i služiti samo Gospoda Boga, koji vlada nad nama".

Gospoda, Boga svoga

Prevedite ovaj izraz na isti način kako ste ga preveli u 25:5.

i njemu jedinom služite

Drugi način da se ovo kaže bio bi: "On je jedini kojemu trebate služiti".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Sotona, đavao, zli
- riječ Božja, riječ Jahvina, riječ Gospodnja, pisma
- štovati
- gospodin, gospodar

- Bog

25:08

Isus **nije popustio** Sotoninim kušnjama, pa ga je Sotona ostavio. Onda su došli anđeli i brinuli se za Isusa.

nije popustio

Ovo bi se moglo prevesti kao: "nije učinio ono što ga je Sotona kušao da učini".

Biblijska priča iz Evanđelja po Mateju 4:1-11; Evanđelja po Marku 1:12-13; Evanđelja po Luki 4:1-13

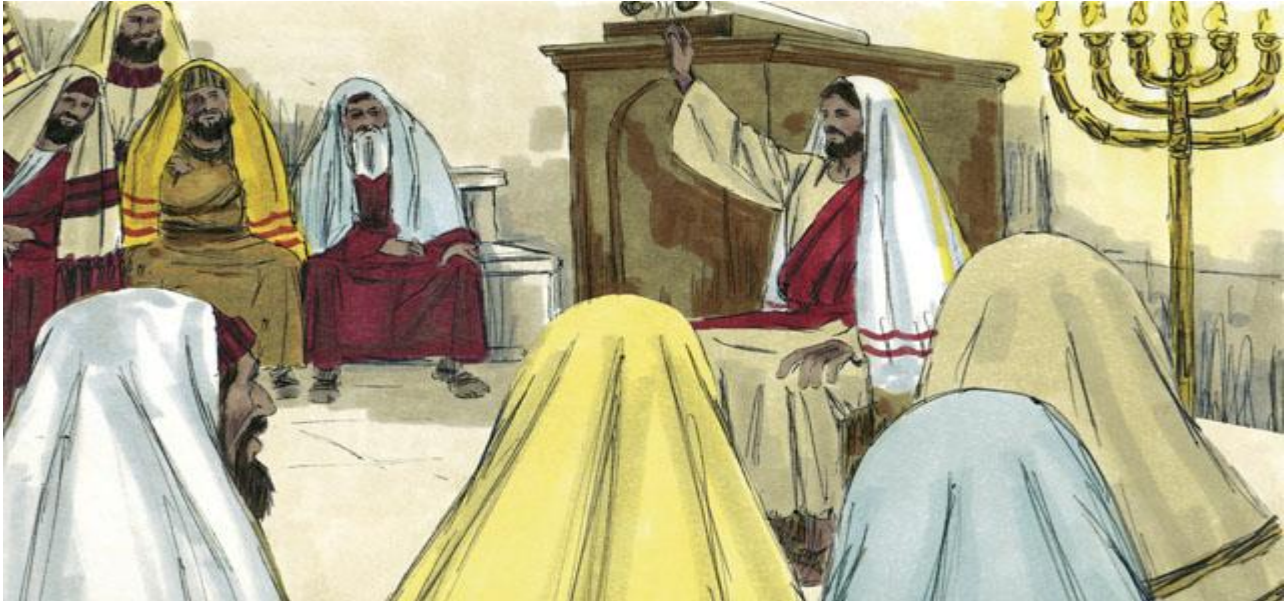
translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Sotona, đavao, zli
- napastovati, napast, iskušenja
- anđeo, arkandeo

26. Isus započinje svoju službu

26:01

Nakon što je nadvladao Sotonine kušnje, Isus se vratio u sili Duha Svetoga u područje Galileje gdje je živio. Isus je išao od mjesta do mjesta i poučavao. **Svi su govorili dobro o njemu.**

Nakon što je nadvladao Sotonine kušnje, Isus se vratio

Možda ćete ovo navesti u dvije rečenice: "Isus nije učinio pogrešne stvari na koje ga je Sotona nagovarao i tako ga je pobijedio. Nakon toga, Isus se vratio". Riječ "nadvladao" se može prevesti i kao "odupro se" ili "odbacio" ili "odbio".

u sili Duha Svetoga

Ovo bi se moglo prevesti kao: "dok je sila Duha Svetoga radila po njemu" ili "i Sveti Duh ga je moćno vodio".

išao (je) od mjesta do mjesta i poučavao

To jest: "putovao je u razne gradove i druga mjesta i poučavao tamošnje stanovništvo".

Svi

Odnosno "Svi koji su ga znali ili su čuli za njega".

govorili dobro o njemu

Odnosno "rekli su dobre stvari o njemu".

translationWords

- Sotona, đavao, zli
- napastovati, napast, iskušenja
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- sila, sile
- Sveti Duh, Duh Božji, Duh Gospodnji
- Galileja, Galilejac

26:02

Isus je otišao u grad Nazaret, u kojem je živio za vrijeme svoga djetinjstva. U subotu je otišao na **mjesto štovanja**. Dali su mu **svitak proroka Izaije** da iz njega nešto pročita. Isus je **otvorio svitak** i pročitao odlomak ljudima.

mjesto štovanja

To jest, "zgradu u kojoj su se Židovi okupljali kako bi štovali Boga". Ovo se također može prevesti kao "zgrada za štovanje".

svitak

Svitak je bio dug list smotanoga papira ili kože na kojem su bile zapisane riječi.

svitak proroka Izaije

To jest, "svitak koji je sadržavao riječi koje je napisao prorok Izaija". Izaija je pisao na svitku stotinama godina ranije. Ovo je bio prijepis toga svitka.

otvorio svitak

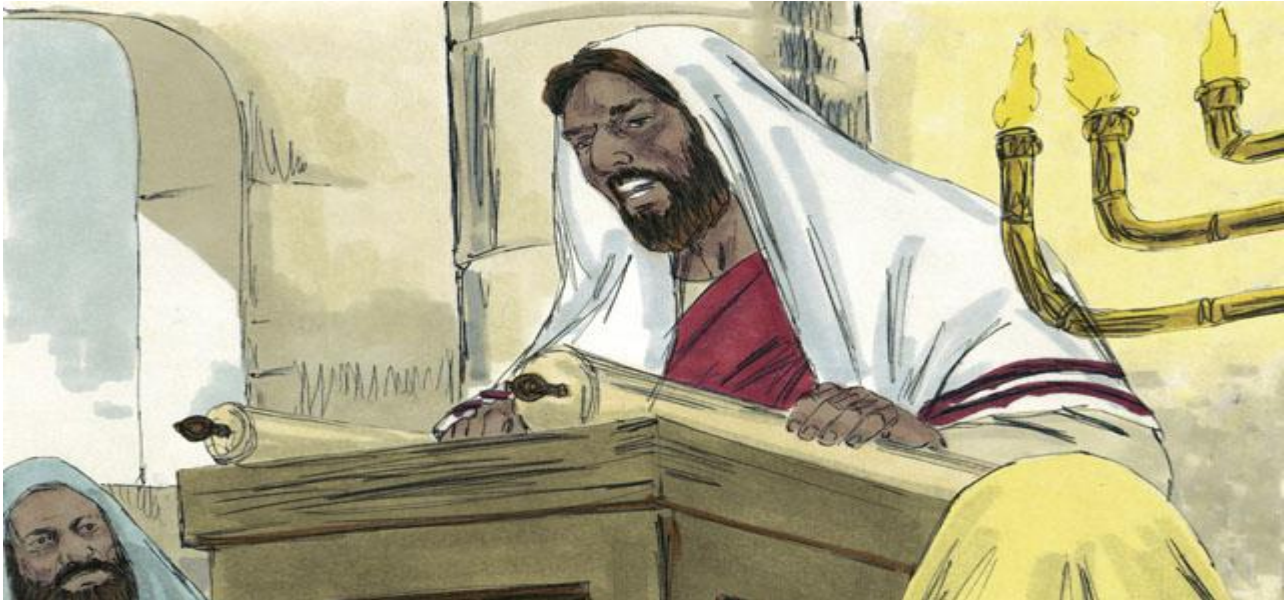
Ovo bi se moglo prevesti kao: "odmotao svitak" ili "kotrljanjem otvorio svitak".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Nazaret, Nazarećanin
- Šabat
- štovati
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica

- Izaija

26:03

Isus je pročitao: "Bog mi je dao svoga Duha da mogu naviještati dobru vijest siromašnima, **slobodu zatvorenicima, vraćanje vida slijepima, te oslobođenje potlačenima**. Ovo je **godina Gospodnje milosti**."

naviještati dobru riječ siromašnima

Odnosno "reći siromašnim i potrebitim ljudima dobru poruku da će im Bog pomoći".

slobodu zatvorenicima

To jest, "reći ljudima koji su nepravедno u zatvoru da će biti pušteni".

vraćanje vida slijepima

Ovo bi se moglo prevesti kao "da oni koji su slijepi dobiju vid".

oslobođenje potlačenima

Odnosno "slobodu onima koji su potlačeni".

godina Gospodnje milosti

Ovo se može prevesti kao "vrijeme kada će Gospod biti milosrdan prema nama" ili "vrijeme kada će Gospod biti vrlo milostiv prema nama".

translationWords

- [Bog](#)

- Sveti Duh, Duh Božji, Duh Gospodnji
- dobra vijest, evanđelje, radosna vijest
- gospodin, gospodar

26:04

Onda je Isus sjeo. Svi su ga pozorno gledali. Znali su da se ovaj odlomak pisma koji su sad čuli odnosi na Mesiju. Isus je rekao: "**Riječi koje sam sad pročitao ispunjavaju se upravo sada.**" Ljudi su bili **zadivljeni**. "**Nije li ovo Josipov sin?**" rekli su.

Riječi koje sam sad pročitao ispunjavaju se upravo sada

Drugi načini da se ovo prevede uključuju: "Riječi koje ste upravo čuli da čitam, sada bivaju ispunjene" ili "Danas, dok ste slušali riječi koje sam čitao, one su se ispunile".

zadivljeni

Prevedite riječ "zadivljeni" izrazom koji znači da su bili iznenađeni, šokirani i zbunjeni - čudili su se kako to može biti istina.

Nije li ovo Josipov sin

Ovo bi se također moglo prevesti kao "Ovaj čovjek je samo Josipov sin" ili "Svi znaju da je on samo Josipov sin". Ljudi nisu pitali je li on Josipov sin ili ne. Pitali su se kako on može biti Mesija kada su mislili da je on samo sin običnoga čovjeka.

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- riječ Božja, riječ Jahvina, riječ Gospodnja, pisma
- Krist, Mesija
- Josip (NZ)

26:05

Onda je Isus rekao: "Istina je da **nijedan prorok nije prihvaćen u svom rodnom gradu**. Tijekom vremena proroka Ilije, bilo je mnogo udovica u Izraelu. Ali kada tri godine nije padala kiša, Bog nije poslao Iliju da pomogne udovici iz Izraela, nego udovici iz drugog naroda."

nijedan prorok nije prihvaćen u svom rodnom gradu

Ovaj izraz znači: "Ljudi ne prepoznaju autoritet proroka koji je rastao među njima".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- istinito, istina, obistiniti se
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- Ilija
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Bog

26:06

Isus je nastavio govoriti: "Također, za vrijeme proroka Elizeja, bilo je mnogo ljudi u Izraelu s kožnim bolestima. No, **Elizej** nije iscijelio nijednoga od njih. Iscijelio je jedino kožnu bolest Naamana, **zapovjednika** Izraelovih neprijatelja." Ljudi koji su slušali Isusa bili su Židovi. Kad su ga čuli da to govori, **bili su bijesni na njega**.

Elizej

Elizej je bio Božji prorok koji je došao nakon Ilije. Poput Ilije, Elizej se sukobljavao s izraelskim kraljevima koji su grijeshili protiv Boga i činio je čuda za koja mu je Bog dao moć.

zapovjednika

To jest, "vojnoga vođe".

bili su bijesni na njega

Židovi nisu htjeli čuti da je Bog blagoslovio ijednu skupinu ljudi osim njih samih, tako da su se veoma naljutili na ono što je Isus rekao.

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- iscijeliti, izliječiti
- Naaman
- Židov, židovski, Židovi

26:07

Građani Nazareta su odveli Isusa iz **mjesta štovanja** i doveli ga na rub litice s koje su ga htjeli baciti da ga ubiju. Međutim, Isus se probio kroz mnoštvo i napustio grad Nazaret.

mjesta štovanja

Odnosno "zgrade u kojoj su se Židovi skupljali kako bi štovali Boga". Ovo se također može prevesti kao "zgrada za štovanje". Pogledajte kako ste ovo preveli u 26:2.

Ali, Isus se probio kroz mnoštvo

"Ali" se može prevesti snažnom kontrastnom riječju ili izrazom poput "Ali umjesto toga" ili "Međutim" kako bi se pokazalo da ljudi nisu uspjeli učiniti Isusu ono što su nakanili.

translationWords

- Nazaret, Nazarećanin
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- štovati

26:08

Isus je onda **prošao kroz područje Galileje**, a veliko je mnoštvo došlo k njemu. Donosili su mu mnoge ljude koji su bili bolesni ili hendikepirani, kao i one koji nisu mogli vidjeti, hodati, čuti ili govoriti, a Isus ih je iscjeljivao.

prošao kroz područje Galileje

To jest, "posvuda po Galileji" ili "od mjesta do mjesta u Galileji".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Galileja, Galilejac
- iscjeliti, izliječiti

26:09

Mnoge ljude koje su kontrolirali demoni donosili bi k Isusu. **Na Isusovu zapovijed**, demoni bi izlazili iz ljudi, a pritom bi često vikali: "Ti si Sin Božji!" Mnoštvo ljudi bilo je zadivljeno i štovalo je Boga.

(Ljude) koji su imali demone u sebi

Odnosno "koje su kontrolirali demoni".

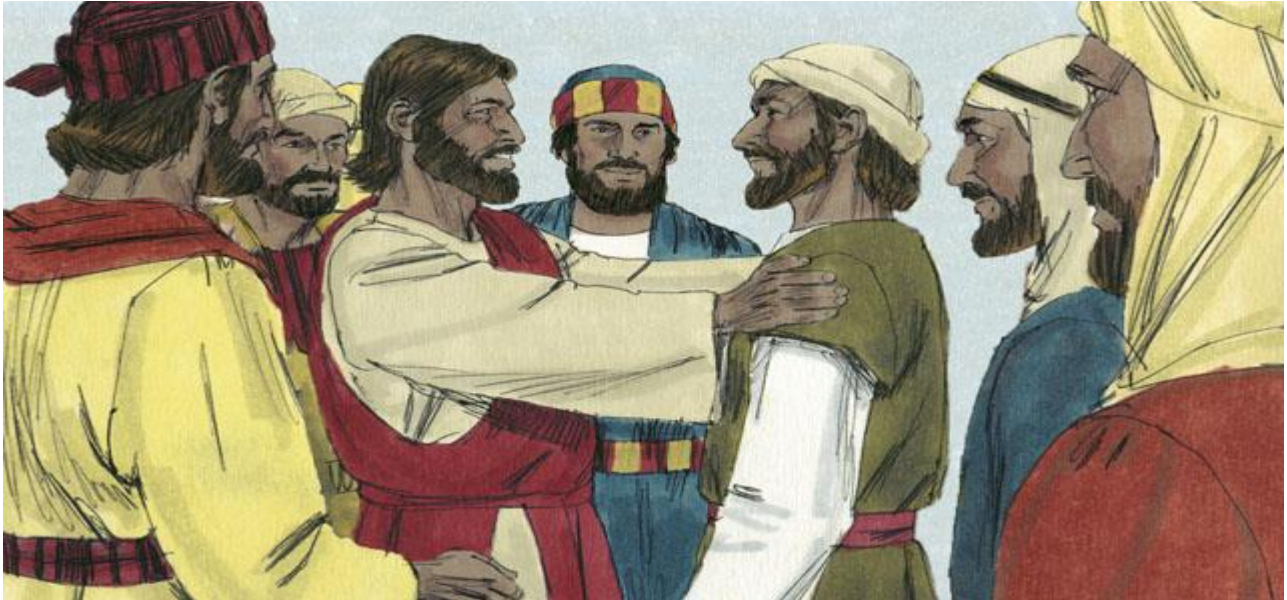
Na Isusovu zapovijed

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "Kada im je Isus dao zapovijed".

translationWords

- demon, zao duh, nečist duh
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- demon, zao duh, nečist duh
- Sin Božji, Sin
- štovati
- Bog

26:10

Nakon toga, Isus je odabrao dvanaest muškaraca koje je nazvao svojim apostolima. Apostoli su putovali s Isusom i **učili od njega**.

učili od njega

To jest: "učili od onoga što ih je poučavao" ili "učili iz svega što je govorio i radio".

Biblijska priča iz Evanđelja po Mateju 4:12-25; Evanđelja po Marku 1:14-15, 35-39; 3:13-21; Evanđelja po Luki 4:14-30, 38-44

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- apostol, apostolstvo

27. Priča o dobrom Samarijancu

27:01

Jednog dana, stručnjak za židovski zakon došao je k Isusu **da ga iskuša**. Rekao mu je: "Učitelju, što moram učiniti **da bih baštinio život vječni**?" Isus mu je odgovorio: "Što piše o tome u Božjem zakonu?"

Jednog dana

Ovim izrazom predstavlja se događaj koji se odigrao u prošlosti, ali se ne navodi specifično vrijeme. U mnogim jezicima postoji sličan način započinjanja istinite priče.

stručnjak za židovski zakon

Ovaj čovjek je bio netko tko je proučavao i poučavao zakon koji je Bog dao Izraelcima, kao i druge židovske zakone.

da ga iskuša

Odnosno, "da vidi hoće li Isus dati dobar odgovor".

da bih baštinio život vječni

To jest, "da imam život s Bogom zauvijek" ili "kako bi mi Bog dao život s njim zauvijek" ili "kako bih primio vječni život od Boga". Stručnjak za zakon pitao je kako može postati vrijedan primanja vječnoga života kao baštine od Boga Oca.

život vječni

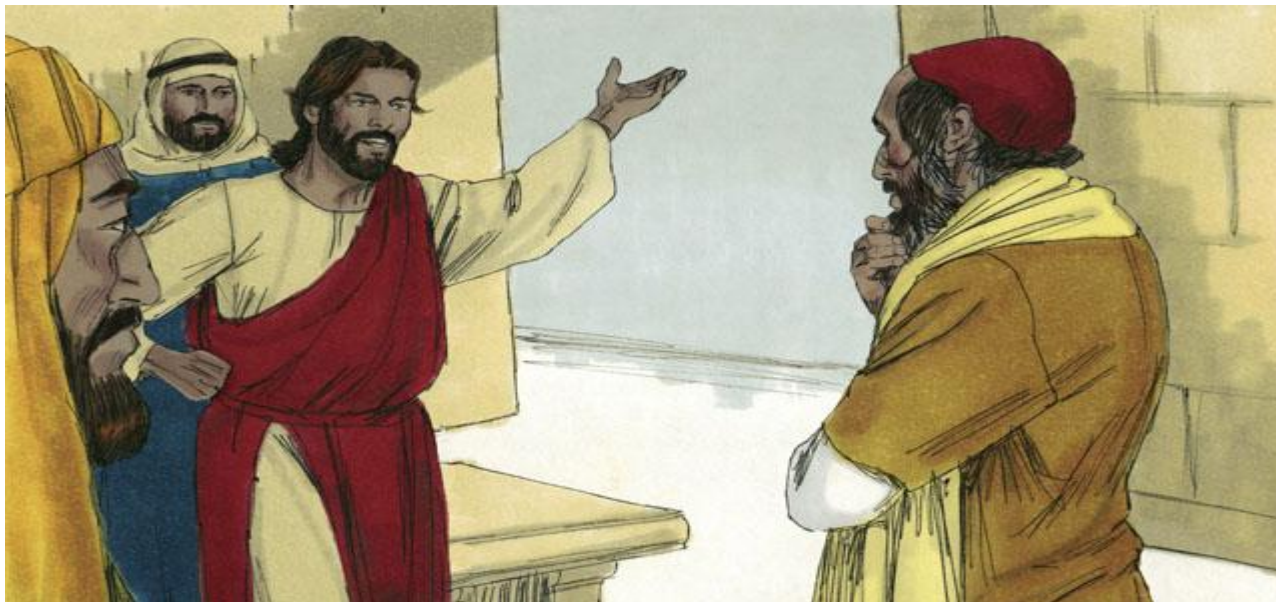
Ovo se odnosi na život zauvijek proveden s Bogom nakon što smrtno tijelo umre. Pogledajte stranicu sa ključnim nazivima za vječni život.

Što piše u Božjem zakonu?

Odnosno: "Što o tome piše u Božjem zakonu?" Isus je postavio ovo pitanje zato što je htio da taj čovjek razmisli o stvarnom sadržaju Božjega zakona.

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- učitelj, Učitelj
- naslijediti, nasljedstvo, baština, baštinik
- vječan, vječit, vječnost
- zakon, Mojsijev zakon, Božji zakon, Jahvin zakon

27:02

Stručnjak za zakon odgovorio je da Božji zakon kaže: "**Ljubi Gospoda, Boga svoga, svim svojim srcem, dušom, snagom i umom.** I voli svojeg **bližnjeg** kao samoga sebe." Isus mu je odgovorio: "U pravu si! Čini to i živjet ćeš."

Stručnjak za zakon

To jest, "stručnjak za židovski zakon". Pogledajte kako ste preveli ovaj izraz u 27:1.

Ljubi Gospoda, Boga svoga

Možete odlučiti navesti: "Moramo voljeti Gospoda, Boga svoga". Vodite računa da ne zvuči kao da je taj čovjek zapovijedao Isusu. Umjesto toga, on je citirao što Božji zakon zapovijeda ljudima.

svim svojim srcem, dušom, snagom i umom

Odnosno, "cijelim svojim bićem" ili "svakim dijelom sebe". Na nekim jezicima ovo bi se moglo prevesti: "sa svom svojom jetrom, dahom, snagom i mislima". Fokus nije na svakome od tih dijelova, nego na cijelome biću. Upotrijebite one koncepte u vašem jeziku koji predstavljaju cijelu osobu.

srcem

Srce se odnosi na dio osobe u kojem se nalaze želje i emocije.

dušom

Duša se odnosi na netjelesni, duhovni dio osobe.

snagom

Snaga se odnosi na tjelesno tijelo i sve njegove sposobnosti.

umom

Um se odnosi na dio osobe koji misli, planira i ima ideje.

bližnjeg

Riječ "bližnji" normalno se odnosi na osobu koja živi blizu nas. Židovi su primijenili taj naziv na nekoga tko nije bio ni bliski rođak, ni stranac niti neprijatelj.

voli bližnjeg kao samoga sebe

Odnosno "voli svoga bližnjega u istoj mjeri u kojoj voliš samoga sebe".

translationWords

- zakon, Mojsijev zakon, Božji zakon, Jahvin zakon
- voljeti, ljubiti
- gospodin, gospodar
- Bog
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- život, živjeti, živući, živ

27:03

Međutim, **stručnjak za zakon** htio je dokazati da je pravedan, pa ga je upitao: "**Tko je moj bližnji?**"

stručnjak za zakon

To jest: "stručnjak za židovski zakon". Pogledajte kako ste ovo preveli u 27:1.

Tko je moj bližnji?

Ovo bi se također moglo prevesti ovako: "Što podrazumijevaš pod nazivom 'bližnji?'" Ili: "Koji su ljudi moji bližnji?" On je znao da ne voli sve ljude i pitao je koje ljude treba voljeti.

translationWords

- [pravedan, pravednost](#)

27:04

Isus je stručnjaku za zakon odgovorio tako što mu je ispričao priču: "Bio jednom jedan Židov koji je putovao cestom iz Jeruzalema u Jerihon."

stručnjak za zakon

Pogledajte kako ste ovo preveli u 27:1.

iz Jeruzalema u Jerihon

Na nekim jezicima ovo biste mogli prevesti kao: "iz grada Jeruzalema do grada Jerihona" ili "od Jeruzalema do Jerihona".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Židov, židovski, Židovi
- Jeruzalem
- Jerihon

27:05

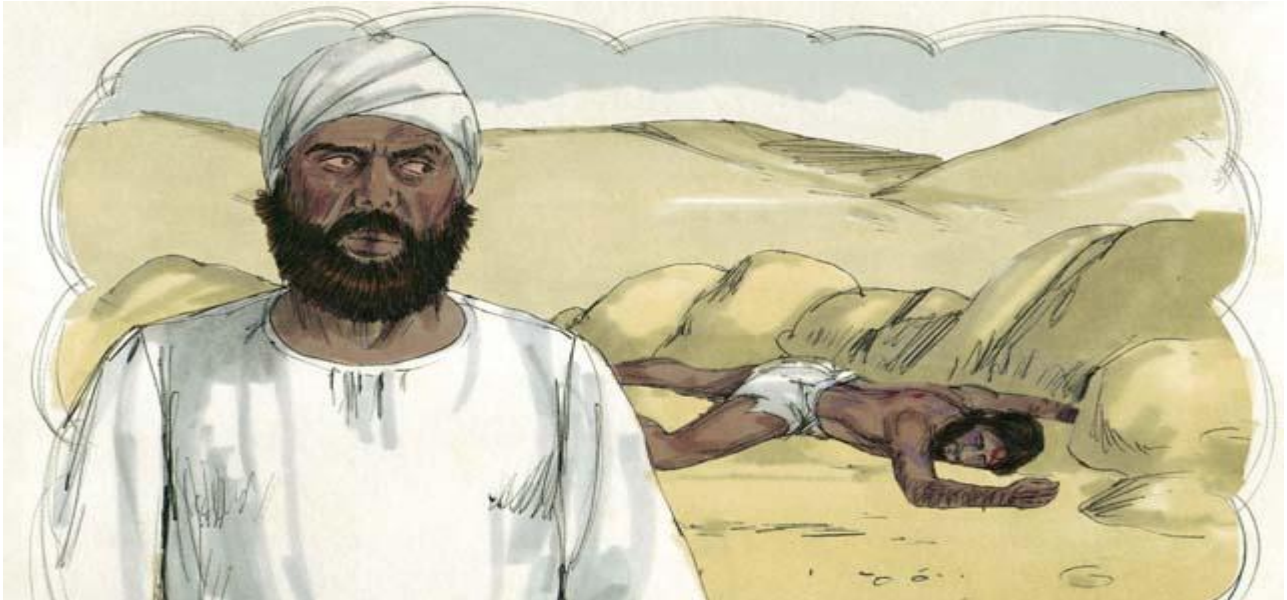

"Dok je čovjek putovao, napala ga je skupina pljačkaša. Uzeli su mu **sve što je imao** i gotovo ga nasmrt pretukli. Onda su otišli."

sve što je imao

To jest: "sve što je imao sa sobom, uključujući odjeću koju je nosio".

27:06

"Ubrzo nakon toga, jedan židovski svećenik **hodao je istom cestom**. Kada je ovaj vjerski vođa vidio čovjeka kojega su opljačkali i pretukli, prešao je na drugu stranu ceste, **ignorirao čovjeka** koji je trebao pomoć i **nastavio svojim putem**."

hodao je istom cestom

To jest: "slučajno je putovao". Na nekim jezicima možda će biti potrebno upotrijebiti riječ "putovao" umjesto "hodao" budući da svećenik nije samo hodao tom cestom nego je putovao u drugi grad.

ignorirao čovjeka

To jest: "nije pomogao čovjeku" ili "nije pokazao brigu za čovjeka".

nastavio svojim putem

Odnosno "nastavio putovati cestom".

translationWords

- Židov, židovski, Židovi
- svećenik, svećenstvo
- židovski vođe, židovske vlasti, vjerski vođe

27:07

"Nedugo nakon toga, **cestom je išao** jedan levit. (**Leviti su bili židovsko pleme** koje je pomagalo svećenicima u hramu.) Levit je također prešao na drugu stranu ceste i **ignorirao** čovjeka kojega su opljačkali i prebili."

cestom je išao

Odnosno "putovao je istom tom cestom".

Leviti su bili židovsko pleme

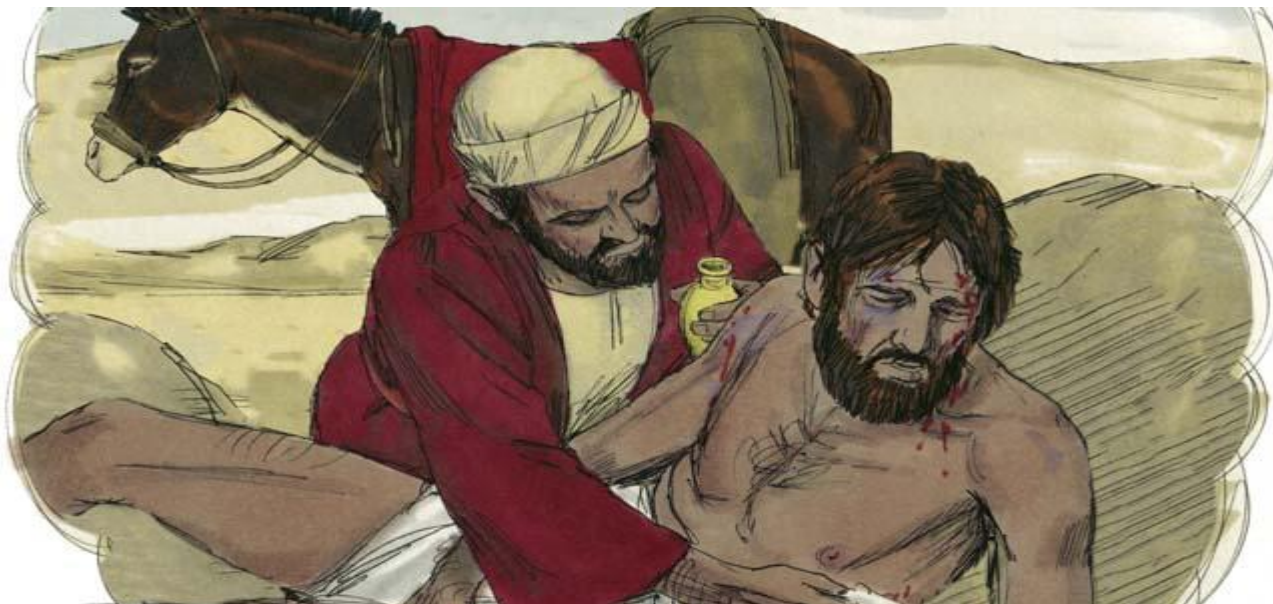
To jest, "Leviti su bili iz židovskoga plemena Levi" ili "Leviti su bili iz izraelskoga klana Levija".

ignorirao

To jest, "nije pomogao".

translationWords

- Židov, židovski, Židovi
- svećenik, svećenstvo
- hram

27:08

"Sljedeća osoba koja je **prošla** tom cestom bio je Samarijanac. (Samarijanci su bili potomci Židova koji su se vjenčavali s ljudima iz drugih naroda. Samarijanci i Židovi su se mrzili.) Međutim, kada je Samarijanac vidio Židova, bilo mu ga je vrlo žao. Stoga se pobrinuo za njega i povio mu rane."

prošla

Odnosno "proputovala". Ovi su ljudi putovali iz jednoga grada u drugi. Vodite računa da ne zvuči kao da su se samo šetali.

translationWords

- Samarija, Samarijanac
- Židov, židovski, Židovi

27:09

"Samarijanac je onda podigao čovjeka **na svoga magarca** i odveo ga u **gostionicu pored ceste**, gdje se nastavio brinuti za njega."

na svoga magarca

Pazite da je jasno da se "svoga" odnosi na Samarijanca.

gostionicu pored ceste

To jest: "mjesto sa smještajem". To je mjesto na kojemu su putnici mogli jesti i prenoćiti.

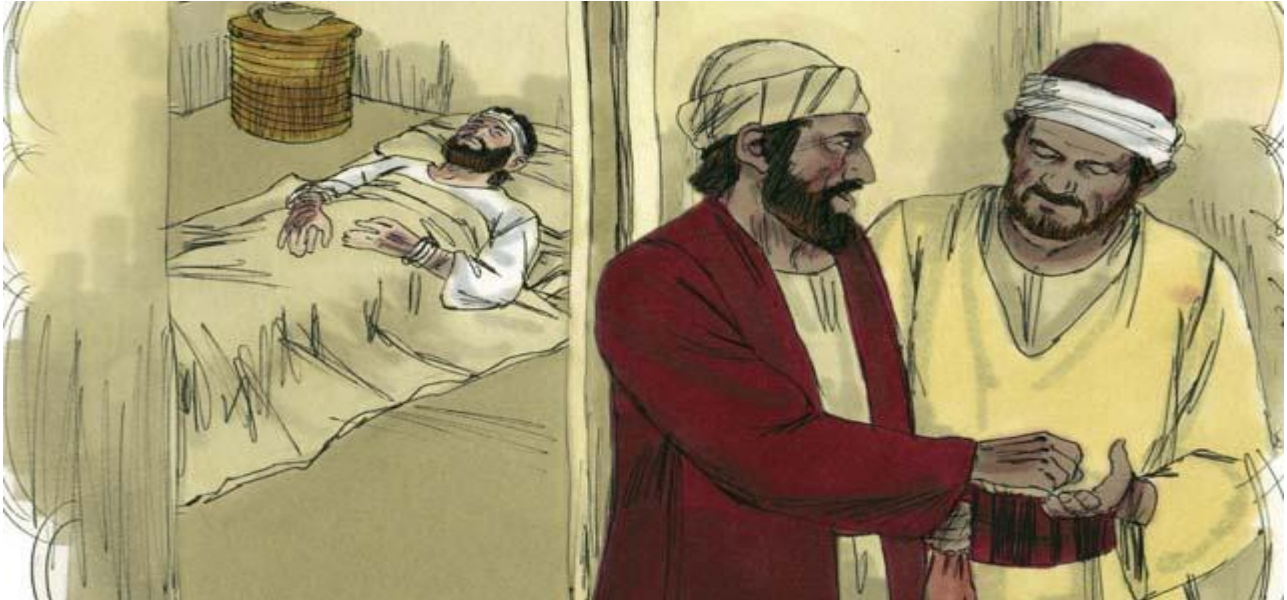
gdje se brinuo za njega

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "gdje se nastavio brinuti za njega".

translationWords

- [Samarija, Samarijanac](#)

27:10

"Sjedeći dan, Samarijanac je trebao nastaviti svoje putovanje. Dao je nešto novca **vlasniku** gostionice i rekao mu: '**Pobrini se za njega**, a ako potrošiš više novca od ovoga, ja ću ti **platiti troškove** kad se vratim.'"

nastavi svoje putovanje

Ovo bi se moglo prevesti kao: "nastavi putovati prema svome odredištu".

vlasniku

Odnosno "čovjeku koji je vodio". Može biti da je ova osoba također bila vlasnik toga mjesta sa smještajem.

Pobrini se za njega

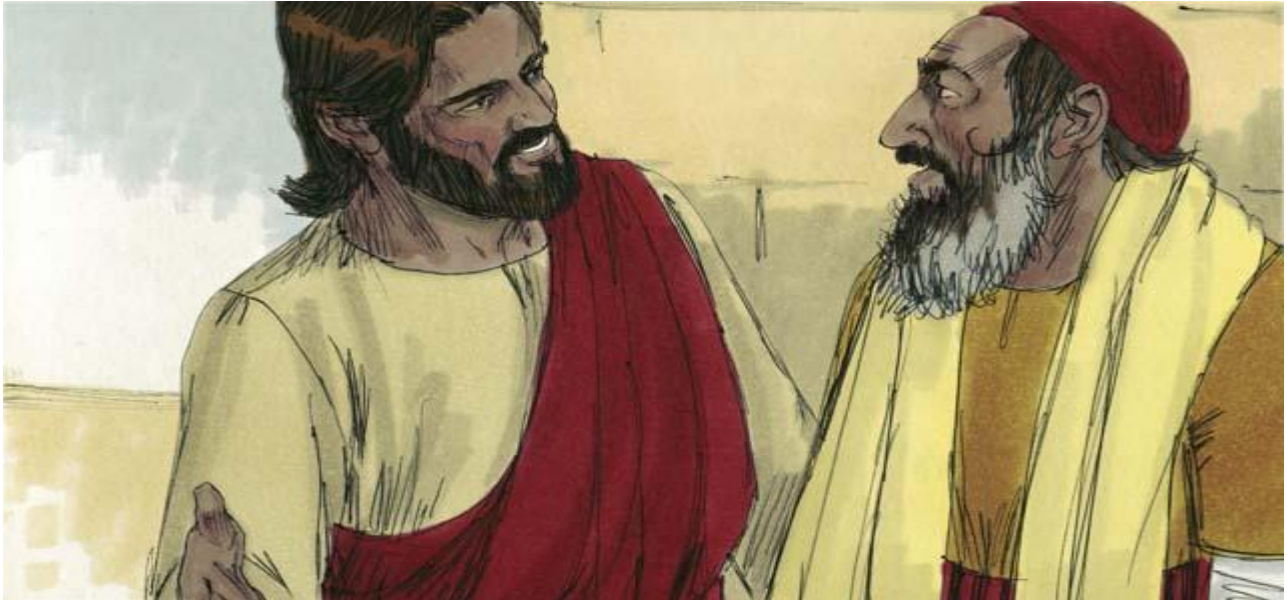
Na nekim jezicima možda će biti bolje navesti: "Molim te da se pobrineš za njega" kako bi bilo jasno da se radilo o pristojnoj molbi, a ne naredbi.

platiti troškove

Ovo bi se moglo prevesti i kao: "vratiti ti" ili "vratiti taj novac" ili "platiti troškove".

translationWords

- [Samarija, Samarijanac](#)

27:11

Tada je Isus pitao stručnjaka za zakon: "Što misliš? Koji od **ove trojice je bio bližnji** čovjeku kojega su opljačkali i prebili?" On mu je odgovorio: "Onaj koji mu je bio milosrdan." Isus mu je rekao: "**Idi i ti i čini tako.**"

stručnjak za zakon

Odnosno "stručnjak za židovski zakon". Pogledajte kako ste to preveli u 27:1.

ove trojice

Trojica su bili svećenik, levit i Samarijanac.

bližnji

Isus koristi riječ "bližnji" u širem smislu nego u 27:2. "Bližnji" se ovdje odnosi na bilo koju osobu koju sretnemo, a koja treba našu pomoć.

je bio bližnji

Ovo se također može prevesti kao: "ponašao se kao bližnji" ili "je bio prijatelj" ili "ponašao se s ljubavlju". Pogledajte kako ste preveli "bližnji" u 27:2 i 27:3.

Idi i ti i čini

To jest: "Ti također trebaš ići i činiti" ili "Sada ti moraš činiti". Isus je zapovijedao stručnjaku za zakon da čini ono što je Samarijanac uradio.

čini tako

To jest, "voli druge, čak i svoje neprijatelje". Pazite da ovo ne zvuči kao da se "tako" odnosi samo na slučaj pomaganja ranjenome čovjeku.

Biblijska priča iz Evanđelja po Luki 10:25-37

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- milosrđe, milosrdan

28. Mladi bogataš

28:01

Jednoga dana, jedan **bogati mladić došao je k Isusu** i upitao ga: "**Dobri učitelju**, što moram činiti da **imam vječni život?**" Isus mu je odgovorio: "**Zašto me nazivaš 'Dobri'? Samo je jedan koji je dobar, a to je Bog.** Međutim, ako želiš imati vječni život, budi poslušan Božjim zakonima."

Jednoga dana

Ovaj izraz uvodi događaj koji se odigrao u prošlosti, ali ne navodi specifično vrijeme. U mnogim jezicima se na sličan način započinje istinita priča.

bogati mladić

Ovaj je muškarac već bio bogat i moćan politički dužnosnik, iako je još uvijek bio mlad.

došao je k Isusu

Odnosno, "pristupio je Isusu".

Dobri učitelju

Odnosno "pravedni učitelju". On nije govorio da je Isus samo vješt učitelj.

imam vječni život

To jest: "da primim vječni život" ili "da živim s Bogom zauvijek". Također uzmite u obzir kako ste preveli "vječni život" u 27:1 i pogledajte bilješku o tome.

Zašto me nazivaš 'Dobri'

Isus nije zanijekao da je on Bog. Umjesto toga, on želi saznati razumije li taj bogati mladić da je Isus Bog.

Samo je jedan koji je dobar, a to je Bog

Drugi način da se ovo izrazi bio bi: "Jedini koji je uistinu dobar je Bog" ili "Bog je jedini koji je uistinu dobar".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- dobro, dobar, dobrota
- učitelj, Učitelj
- vječan, vječit, vječnost
- Bog
- poslušati, slušati, poslušan, poslušnost
- zakon, Mojsijev zakon, Božji zakon, Jahvin zakon

28:02

"Kojim zapovijedima trebam biti poslušan?" pitao ga je. Isus je odgovorio: "Ne ubij. Ne učini preljuba. Ne ukradi. Ne laži. Poštuj svog oca i majku, i voli svog bližnjega **kao što voliš samoga sebe.**"

Kojim zapovijedima trebam biti poslušan?

Odnosno: "Koji će mi zakoni biti dovoljni da primim vječni život?".

kao što voliš samoga sebe

To jest, "jednako onoliko koliko voliš samoga sebe" ili "u istoj mjeri u kojoj voliš sebe".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- preljub, preljubnički, preljubnik, preljubnica
- voljeti, ljubiti

28:03

Međutim, mladić mu je rekao: "Bio sam poslušan svim tim zakonima **od malena**. **Što još trebam napraviti** da živim zauvijek?" Isus ga je pogledao i **zavolio**.

od malena

Ovo bi se moglo reći i: "od kada sam bio dijete pa do sada".

Što još trebam napraviti

Odnosno: "Što još trebam učiniti" ili "Što trebam učiniti povrh toga".

zavolio

Isus je osjećao suosjećanje prema njemu. Izaberite riječ za ljubav koja je jednaka vrsti ljubavi koju Bog ima prema ljudima.

translationWords

- poslušati, slušati, poslušan, poslušnost
- zakon, Mojsijev zakon, Božji zakon, Jahvin zakon
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- voljeti, ljubiti

28:04

Isus mu je odgovorio: "Ako želiš biti **savršen**, onda idi, prodaj **sve što imaš** i daj novac siromasima, i imat ćeš **blago na nebesima**. Onda dođi i slijedi me."

(ti) želiš

Ako u vašem jeziku postoje različite riječi za zamjenicu u drugom licu ovisno o broju ljudi kojima se govori, upotrijebite oblik za jedninu. Isus je ovu zapovijed uputio jednome čovjeku.

savršen

Odnosno "sasvim pravedan".

sve što imaš

To jest, "svu svoju imovinu".

blago

Ovo bi se moglo prevesti kao "bogatstvo" ili "veliko imanje".

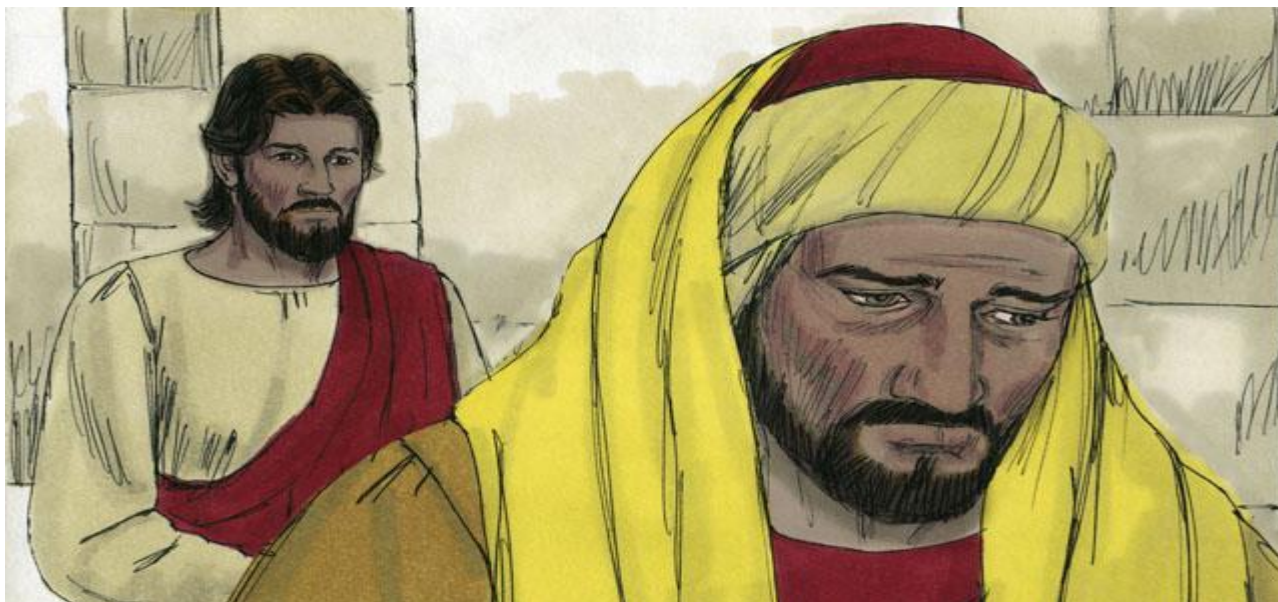
na nebesima

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "smješteno na nebesima kada stigneš tamo". Ovo blago će postojati "tamo i tada" za razliku od bogatstva kojeg se bogati mladić, po Isusovom napatku, trebao odreći "ovdje i sad".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- nebo, nebeski svod, nebesa, nebeski

28:05

Kad je mladić **čuo što je Isus rekao**, postao je jako tužan, jer je bio jako bogat i nije htio dati sve što je posjedovao. Okrenuo se i napustio Isusa.

čuo što je Isus rekao

To jest: "čuo da mu Isus kaže da dade sve što ima".

translationWords

- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)

28:06

Onda je Isus rekao svojim učenicima: "Iznimno je teško bogatašima **ući u kraljevstvo Božje!** Zbilja, lakše je devu proći kroz **ušicu igle** nego bogatašu ući u kraljevstvo Božje."

ući u kraljevstvo Božje

Ovo se također može prevesti kao: "postati građanin u Božjemu kraljevstvu".

deva

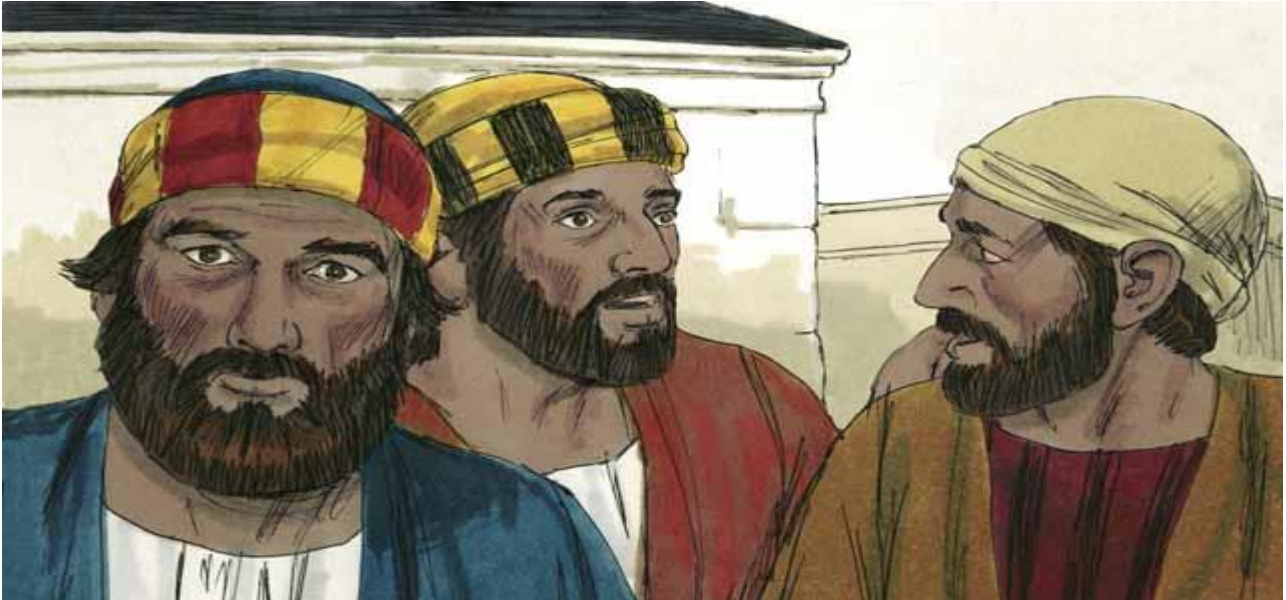
Deve su vrlo velike životinje koje se često koriste za nošenje teških tereta. Ako u vašemu jezičnom području ljudi ne znaju za deve, može se upotrijebiti izraz poput "vrlo velika životinja" ili "teretna životinja". Ako odlučite devu zamijeniti imenom neke druge velike životinje, vodite računa da ta životinja bude poznata ljudima kojima je Isus govorio, kao što je "vol" ili "magarac".

ušicu igle

Ovo se odnosi na vrlo malu rupicu na kraju šivaće igle. Pomisao da nešto tako veliko kao što je deva ulazi kroz ušicu igle trebala je predstavljati nešto nemoguće.

translationWords

- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)
- [učenik](#)
- [kraljevstvo Božje, kraljevstvo nebesko](#)

28:07

Kad su učenici čuli što je Isus rekao, bili su **šokirani** i rekli: "**Tko se onda može spasiti?**"

šokirani

Odnosno "veoma začuđeni".

Tko se onda može spasiti

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Ako čak i bogati ljudi ne mogu biti spašeni, kako se itko drugi može spasiti?" Mnogi su ljudi vjerovali da je bogatstvo bilo znak Božje naklonosti.

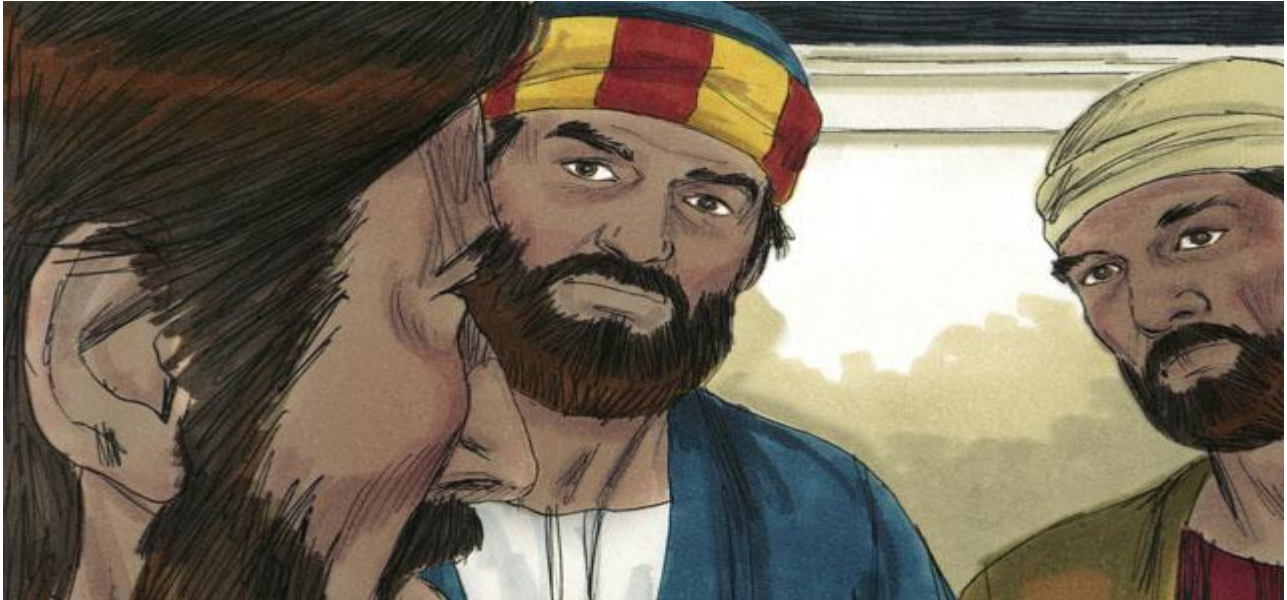
spasiti

Ovdje se ovo odnosi na spašavanje od Božjeg suda i osude za grijeh. Također se odnosi na dopuštenje da se postane građaninom u Božjemu kraljevstvu.

translationWords

- učenik
- spasiti, siguran

28:08

Isus je pogledao na svoje učenike i rekao: "**Ljudima je to nemoguće, ali Bogu je sve moguće.**"

Ljudima je to nemoguće

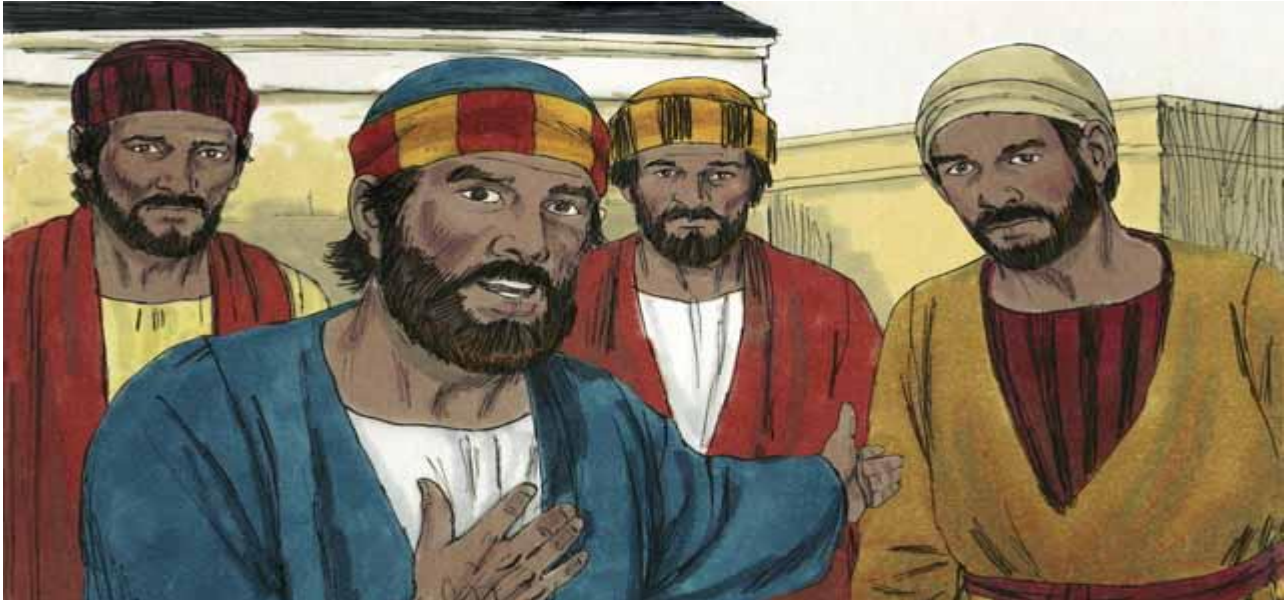
To jest: "Ljudima ovo nije moguće učiniti" ili "Obični ljudi ne mogu sami sebe spasiti".

ali Bogu je sve moguće

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "Bog je sposoban učiniti bilo što, čak i spasiti bogatu osobu" ili "Bog je sposoban učiniti nemoguće stvari, tako da može spasiti čak i bogatu osobu".

translationWords

- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)
- [učenik](#)
- [Bog](#)

28:09

Petar je rekao Isusu: "Mi smo **ostavili sve** i slijedili te. **Što će biti naša nagrada?**"

ostavili sve

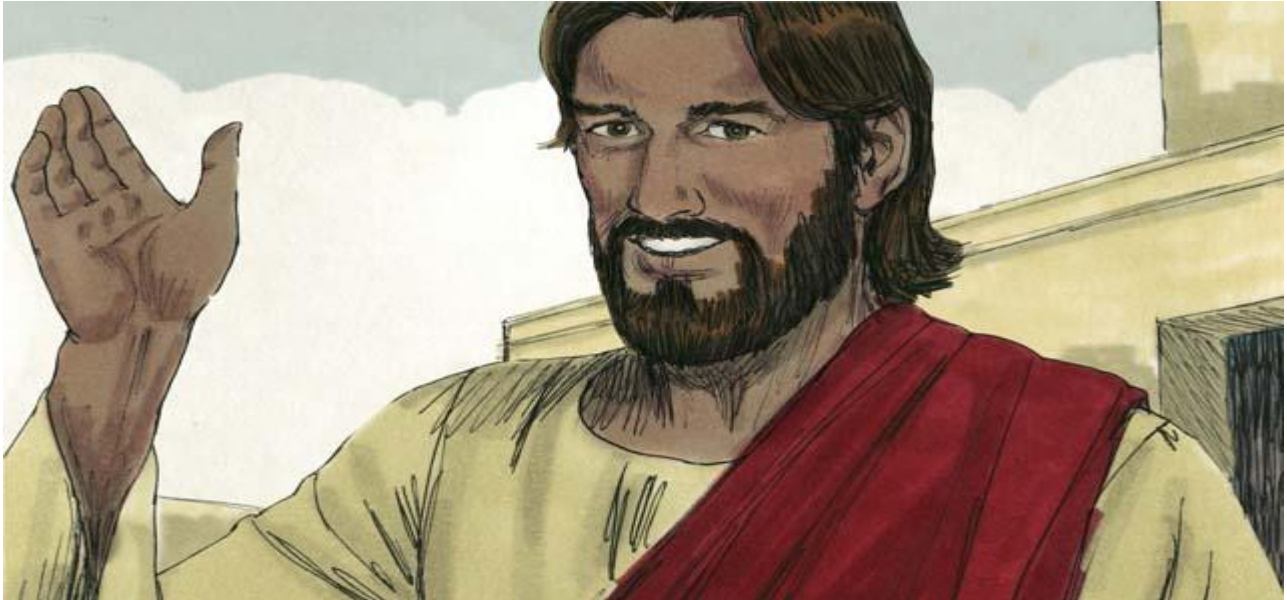
Odnosno "ostavili sve iza sebe" ili "odrekli se svega što smo posjedovali".

Što će biti naša nagrada?

Drugi način da se ovo kaže bio bi: "Koku ćemo nagradu primiti" ili "Kako ćemo biti nagrađeni" ili "Što će nam Bog dati za nagradu"? Možda će biti potrebno dodati: "zato što smo to učinili".

translationWords

- Petar, Šimun Petar, Kefa
- Isus, Isus Krist, Krist Isus

28:10

Isus mu je odgovorio: "Svi koji **su ostavili** kuću, braću, sestre, oca, majku, djecu ili imanje **zbog mene**, primit će **sto puta više**, a isto tako će primiti vječni život. Međutim, **mnogi koji su prvi bit će posljednji**, a **mnogi koji su posljednji bit će prvi**."

su ostavili

To jest "su ostavili iza sebe" ili "su se odrekli" ili "su to smatrali manje važnim od Boga".

zbog mene

Ovo se također može prevesti kao "zbog mene" ili "radi mene".

sto puta više

To jest: "puno više nego što su prije imali".

mnogi koji su prvi bit će posljednji

Odnosno "mnogi ljudi koju su sada važni, tada neće biti važni".

mnogi koji su posljednji bit će prvi

Odnosno "mnoge ljude za koje se smatra da nisu važni na zemlji, smatrat će se veoma važnima na nebu" ili "Mnoge ljude koje se sada malo cijeni na zemlji, bit će visoko cijenjani na nebu".

Biblijska priča iz Evanđelja po Mateju 19:16-30; Evanđelja po Marku 10:17-31; Evanđelja po Luki 18:18-30

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- vječan, vječit, vječnost

29. Priča o nemilosrdnom sluzi

29:01

Jednog dana, Petar je zapitao Isusa: "Gospodaru, koliko puta trebam oprostiti **svome bratu** kad **sagriješi protiv mene**? Do sedam puta?" Isus je odgovorio: "**Ne sedam puta, nego sedamdeset puta sedam!**" **Ovime je Isus mislio** da bismo uvijek trebali opraštati. Isus je ispričao ovu priču.

Jednog dana

Ovaj izraz predstavlja događaj koji se odigrao u prošlosti, ali se ne navodi specifično vrijeme. U mnogim jezicima se na sličan način započinju istinita priča.

svome bratu

Ovaj je izraz ponekad uključivao ljude koji zapravo nisu bili rođaci, ali koji su dijelili neku drugu snažnu vezu kao što je vjera, etnička pozadina itd.

sagriješi protiv mene

Ovo bi se moglo prevesti i kao: "učini mi nešto loše".

Ne sedam puta, nego sedamdeset puta sedam!

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Ne bi trebao oprostiti samo sedam puta, nego bi trebao oprostiti sedamdeset puta sedam puta." Isus nije govorio o točnom broju. On je govorio da bismo trebali oprostiti svaki put kada netko sagriješi protiv nas.

Ovime je Isus mislio

Odnosno "Kada je Isus ovo rekao, mislio je".

translationWords

- Petar, Šimun Petar, Kefa
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- gospodin, gospodar
- oprostiti, oproštenje, oprost
- grijeh, grešan, grešnik, grijешiti

29:02

Isus je rekao: "**Kraljevstvo Božje je poput kralja koji želi izravnati račune sa svojim slugama.** Jedan od sluga je dugovao ogroman dug vrijedan plaća za 200 000 godina."

Kraljevstvo Božje je poput

Drugi način da se ovo navede bio bi: "Božja vlast nad ljudima je poput" ili "Način na koji Bog vlada ljudima može se usporediti s".

je poput kralja koji

Ovo bi se moglo prevesti kao "je poput kraljevstva kralja koji" ili "može se usporediti s vladavinom kralja koji".

izravnati račune sa svojim slugama

To jest: "sakupiti dugove koji su mu sluge dugovali" ili "sakupiti novac koji su sluge posudili od njega".

translationWords

- kraljevstvo Božje, kraljevstvo nebesko
- kralj
- sluga, rob, ropstvo

29:03

"Budući da sluga nije mogao **otplatiti dug**, kralj je rekao: 'Prodajte ovog čovjeka i njegovu obitelj kao robove **da to otplati njegov dug**.'"

otplatiti dug

To jest: "dati natrag novac koji je dugovao kralju".

da to otplati njegov dug

Ovo bi se moglo prevesti kao: "i upotrijebite novac koji dobijete od njihove prodaje kako biste platili dio koji mi je dužan".

translationWords

- sluga, rob, ropstvo
- kralj
- sluga, rob, ropstvo

29:04

"Sluga je **pao na koljena pred kraljem** i rekao: 'Molim te budi strpljiv sa mnom i platit ću ti puni iznos što ti dugujem.' Kralj **se smilovao** sluzi, **ukinuo cijeli njegov dug** i pustio ga."

pao na koljena

Odnosno "brzo kleknuo na zemlju". Ovo je bio način pokazivanja poniznosti i želje da mu kralj pomogne. Pazite da ne zvuči kao da je slučajno pao.

pred kraljem

Ovo znači "ispred kralja".

se smilovao

Odnosno "osjetio je suosjećanje prema" ili "bilo mu je žao". Kralj je znao da će sluga i njegova obitelj veoma patiti ako budu prodani u roblje.

ukinuo cijeli njegov dug

Ovo se može prevesti kao "rekao je da sluga ne treba vratiti nimalo novca koji je dugovao kralju".

translationWords

- sluga, rob, ropstvo
- kralj

29:05

"Ali kad je taj sluga otišao od kralja, našao je **drugoga slugu** koji je njemu duguovao četiri mjeseca plaće. Sluga je zgrabio svoga kolegu i rekao: 'Plati mi novac koji mi duguješ!'"

drugoga slugu

Ovo se odnosi na drugoga čovjeka koji je također bio sluga kralja.

translationWords

- sluga, rob, ropstvo

29:06

"Drugi je sluga **pao na koljena** i rekao: 'Molim te budi strpljiv sa mnom, i platit ću ti puni iznos što ti dugujem.' No, umjesto toga, prvi je sluga **bacio drugoga slugu u zatvor** dok ne otplati svoj dug."

drugi sluga

Prevedite ovaj izraz na isti način kao u 29:5.

pao na koljena

Ovaj izraz ima isto značenje kao u 29:4.

bacio drugoga slugu u zatvor

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "dao da se tog čovjeka baci u zatvor". Riječ "bacio" ima preneseno značenje i znači da je to bilo učinjeno nasilno.

translationWords

- sluga, rob, ropstvo

29:07

"Neki drugi sluge **vidjeli su što se dogodilo** i **jako su se uznemirili**. Otišli su kralju i rekli mu sve."

vidjeli su što se dogodilo

To jest: "da je sluga odbio izbrisati dugove drugoga sluge i da ga je bacio u zatvor".

jako su se uznemirili

Odnosno "duboko su žalili" ili "bili su vrlo uznemireni".

translationWords

- sluga, rob, ropstvo
- kralj

29:08

"Kralj je **pozvao prvoga slugu** i rekao mu: 'Ti nevaljali slugo! Oprostio sam ti toliki dug samo zato što si me **preklinjao**. **Ti si trebao učiniti isto tako**.' Kralj je bio tako ljut da je **bacio** nevaljalog slugu u zatvor dok ne otplati sav svoj dug."

pozvao prvoga slugu

To jest, "zapovjedio slugi da mu dođe" ili "naredio svojim stražarima da mu dovedu tog slugu".

preklinjao

Ovo bi se moglo prevesti kao: "zaklinjao" ili "žarko molio da budem milosrdan".

Ti si trebao učiniti isto tako

Odnosno: "Trebao si oprostiti čovjeku koji ti je bio dužan, kao što sam ja tebi oprostio".

bacio

To jest: "zapovjedio svojim stražarima da stave". Pogledajte kako ste preveli "bacio" u 29:6.

translationWords

- kralj
- sluga, rob, ropstvo
- oprostiti, oproštenje, oprost
- prositi, prosjak
- zao, opak, opakost

29:09

Onda je Isus rekao: "Ovo će moj nebeski Otac učiniti svakom od vas ako ne oprostite svom bratu od srca."

Onda je Isus rekao

U nekim jezicima se može dodati: "svojim učenicima".

Ovo

"Ovo" se odnosi natrag na način na koji je kralj kaznio slugu koji nije htio oprostiti u 29:8.

moj nebeski Otac

To jest, "moj Otac na nebesima". Isus je izražavao svoj jedinstveni, osobni odnos s Bogom Ocem.

svom bratu

Pogledajte kako ste ovo preveli u 29:1.

od srca

Odnosno "s iskrenošću" ili "stvarno" ili "nepatvoreno" ili "iskreno".

Biblijska priča iz Evanđelja po Mateju 18:21-35

translationWords

- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)

- Bog Otac, nebeski Otac, Otac
- oprostiti, oproštenje, oprost

30. Isus hrani pet tisuća ljudi

30:01

Isus je poslao svoje apostole da propovijedaju i poučavaju ljude u raznim selima. Kad su se vratili kod Isusa, rekli su mu što su učinili. Tada ih je Isus pozvao da idu s njim na **tiho mjesto** preko puta jezera da se malo odmore. Stoga su ušli u čamac i otišli na drugu stranu jezera.

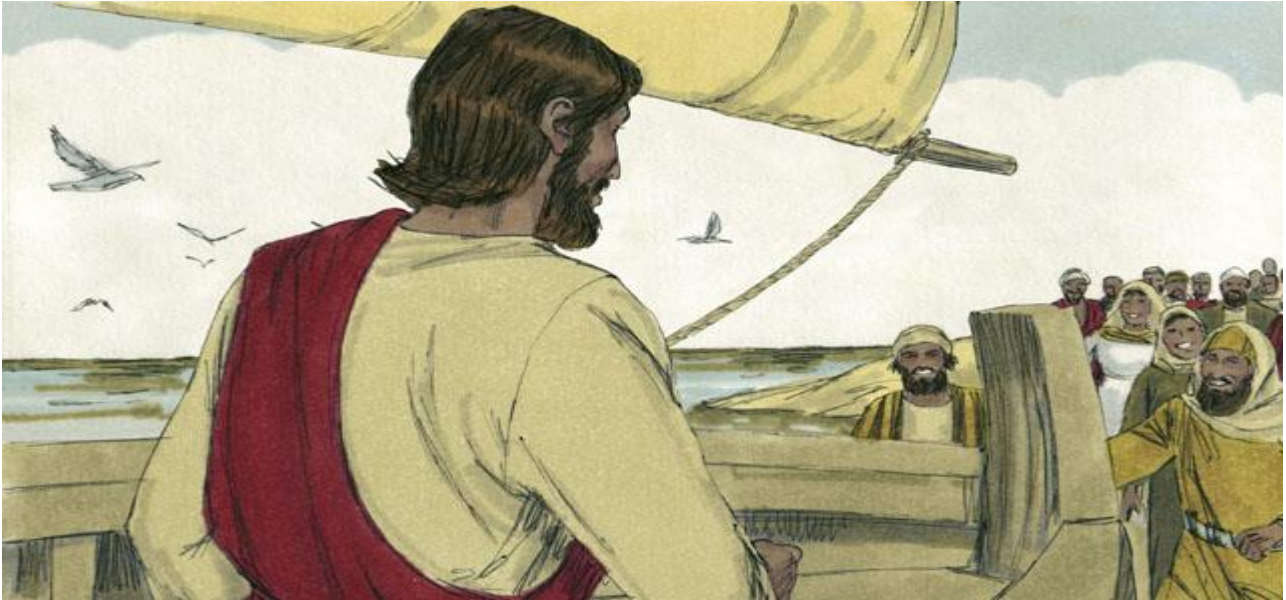
tiho mjesto

Ovo se odnosi na mjesto s malo ljudi gdje su mogli biti nasamo.

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- apostol, apostolstvo
- propovijedati

30:02

Međutim, mnogo je ljudi vidjelo Isusa i učenike kada su otišli u čamcu. Ti ljudi su trčali obalom oko jezera da bi došli na drugu stranu prije njih. I tako, kada su Isus i učenici **stigli**, velika skupina ljudi već ih je tamo čekala.

stigli

Odnosno "došli do druge strane jezera" ili "došli tamo".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- učenik

30:03

To mnoštvo brojilo je preko 5000 muškaraca, **ne ubrajajući žene i djecu**. Isus se jako sažalio nad tim ljudima. Učinili su mu se **poput ovaca bez pastira**. Stoga ih je poučavao i iscjeljivao one među njima koji su bili bolesni.

ne ubrajajući žene i djecu

To jest: "ne ubrajajući žene i djecu koja su bila s njima" ili "i tamo su također bile žene i djeca pored muškaraca". Drugi način da se ovo prevedu mogao bi biti i: "povrh toga, bilo je puno žena i djece".

(učinili su mu se)

Odnosno "Isus je to znao" ili "Isus je to razumio".

poput ovaca bez pastira

Ovo bi se moglo prevesti kao: "ranjivi i izgubljeni, baš kao i ovce kada nemaju pastira da se brine o njima".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- ovca, ovan
- pastir, čuvati (kao pastir)
- iscjeliti, izliječiti

30:04

Kasnije istog dana, učenici su rekli Isusu: "Kasno je, a u blizini nema gradova. **Pošalji ljude da odu**, da mogu kupiti nešto za jelo."

Kasnije istog dana

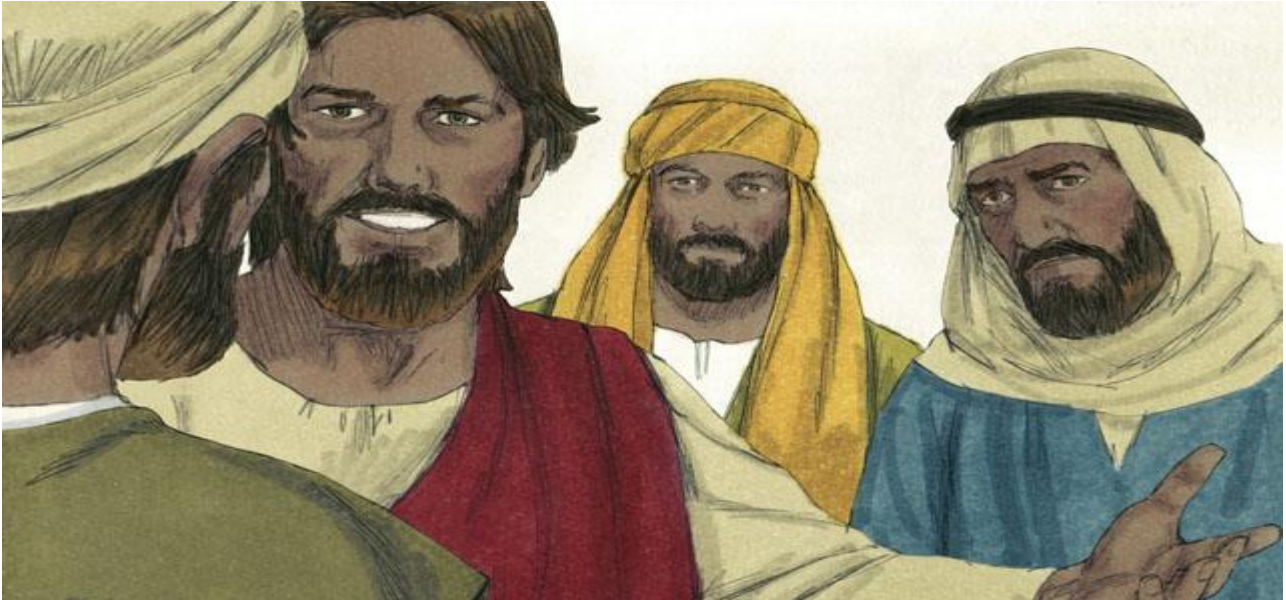
Ovo bi se moglo prevesti i kao: "Kad je skoro bila večer".

Pošalji ljude da odu

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Molim te reci ljudima da odu u grad" ili "Ne bi li trebao reći ljudima da odu nekamo?" ili "Pusti ljude da odu u grad". Pazite da to zvuči kao pristojna molba, a ne zapovijed.

translationWords

- [učenik](#)
- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)

30:05

Međutim, Isus je svojim učenicima rekao: "Vi im dajte nešto za jelo!" Oni su mu odgovorili: "Ali, **kako da to učinimo?** Imamo samo pet kruhova i dvije male ribe."

kako da to učinimo

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Ne možemo to učiniti!" ili "To je nemoguće učiniti!" Učenici nisu postavili stvarno pitanje. Umjesto toga, snažno su izražavali svoje mišljenje da to nije bilo moguće.

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- učenik

30:06

Isus je rekao učenicima da kažu mnoštvu da sjedne na travu u skupinama od pedeset ljudi.

30:07

Onda je Isus uzeo pet kruhova i dvije ribe, pogledao prema nebu i zahvalio Bogu za hranu.

30:08

Onda je Isus prelomio kruhove i ribe na dijelove. Dao je dijelove svojim učenicima da daju ljudima. Učenici su dijelili hranu, a hrana **nije nestajala**. Svi ljudi su jeli i **nasitili se**.

slomio kruhove i ribe

To jest: "prelomio kruhove i ribe".

nije nestajala

Drugi način da se ovo navede bio bi: "uvijek je preostajalo".

nasitili se

Odnosno "nisu više bili gladni" ili "više nisu bili gladni".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- učenik

30:09

Nakon toga, učenici su skupili hranu koju mnoštvo nije pojelo, a ostalo je dovoljno da se napuni dvanaest košara! Sva ta hrana došla je od pet kruhova i dvije ribe.

Biblijska priča iz Evanđelja po Mateju 14:13-21; Evanđelja po Marku 6:31-44; Evanđelja po Luki 9:10-17; Evanđelja po Ivanu 6:5-15

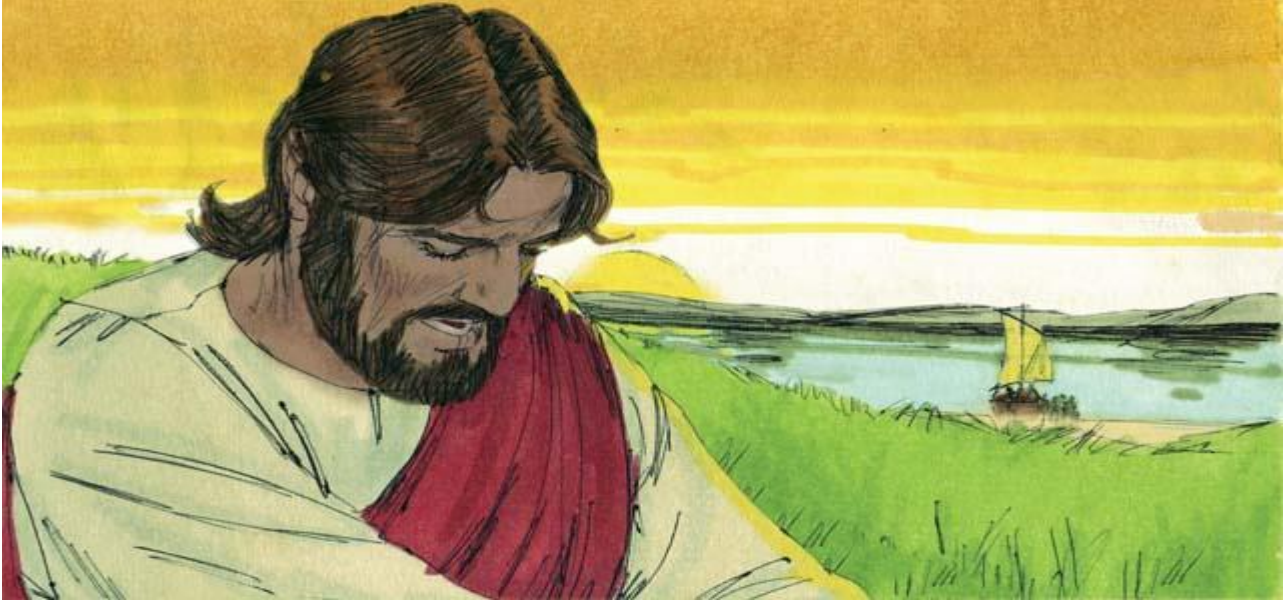
translationWords

- [učenik](#)

31. Isus hoda po vodi

31:01

Nakon toga, Isus je rekao učenicima da uđu u čamac i otplove na drugu stranu jezera, dok on **otпусти mnoštvo**. Nakon što je otpustio mnoštvo, popeo se na **planinu** da se moli. Isus je tamo bio sam, a molio je do kasno u noć.

otпусти mnoštvo

Ovo je drugi način da se navede: "poslao je mnoštvo da idu svojim putem" ili "rekao je mnoštvu ljudi da se vrate svojim kućama".

planinu

Odnosno "stranu planine".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- učenik
- moliti se, molitva

31:02

Za to vrijeme, učenici su **veslali u čamcu**, ali do kasno u noć stigli su tek do sredine jezera. Veslali su **s velikom mukom** jer je puhao njima protivan vjetar.

Za to vrijeme

To jest: "dok se Isus molio na planini".

veslali u čamcu

Čamac je imao jedro, ali nije im koristilo jer im je vjetar bio protivan.

s velikom mukom

Odnosno "s velikim poteškoćama" ili "s mnogo poteškoća".

translationWords

- učenik
- moliti se, molitva

31:03

Kada je Isus završio molitvu, otišao je k učenicima. Hodao je povrh vode preko jezera prema njihovom čamcu!

31:04

Učenici su se jako uplašili kad su vidjeli Isusa, jer su mislili da vide **duha**. Isus je znao da se boje, pa ih je pozvao i rekao: "**Ne bojte se. To sam ja!**"

duha

Mislili su da je Isus duh, budući da normalno ljudsko biće ne može hodati po vodi.

Ne bojte se

Na nekim jezicima možda će ovdje biti prirodnije navesti: "Prestanite se bojati".

To sam ja!

Nekima će ovo biti prirodnije prevesti kao: "To sam ja, Isus."

translationWords

- [učenik](#)
- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)

31:05

Onda je Petar Isusu rekao: "Gospodine, **ako si to ti**, zapovjedi mi da dođem k tebi po vodi." Isus je Petru rekao: "**Dođi!**"

ako si to ti

Odnosno "ako si to stvarno ti, a ne duh".

Dođi!

Odnosno "Dođi ovamo" ili "Dođi k meni" ili "Dođi, hodaj sa mnom."

translationWords

- Petar, Šimun Petar, Kefa
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- gospodin, gospodar

31:06

I tako je Petar izašao iz čamca i počeo hodati prema Isusu po vodi. No, nakon što je kratko hodao po vodi, **skrenuo je pogled s** Isusa i počeo gledati na valove i osjećati snažan vjetar.

skrenuo je pogled s

Ovaj izraz znači: "pogledao je u drugom smjeru od". Može se prevesti i kao: "prestao je gledati u".

translationWords

- Petar, Šimun Petar, Kefa
- Isus, Isus Krist, Krist Isus

31:07

Petar se tada uplašio i počeo tonuti u vodu. Povikao je: "Gospodine, spasi me!" Isus je odmah posegnuo i zgrabio ga. Tada je Petru rekao: "**Malovjerni čovječe, zašto si posumnjao?**"

Malovjerni čovječe

Ovo se također može prevesti kao: "Imaš tako malo vjere u mene" ili "Ne vjeruješ mi baš puno".

zašto si posumnjao

To jest: "Nisi trebao posumnjati u mene!" ili "Trebao si mi potpuno vjerovati". Ovo nije pravo pitanje, nego način na koji se u ovome jeziku nešto naglašava. U mnogim jezicima, bolje je to navesti kao izjavu.

translationWords

- Petar, Šimun Petar, Kefa
- gospodin, gospodar
- spasiti, siguran
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- vjera

31:08

Kada su Petar i Isus ušli u čamac, vjetar je odmah prestao puhati i voda se smirila. Učenici su bili zadivljeni. Štovali su Isusa, govoreći mu: "**Zaista, ti si Sin Božji.**"

Kad su Petar i Isus ušli u čamac, vjetar

Možda je bolje navesti: "Petar i Isus su ušli u čamac i onda je vjetar".

štovali su Isusa

Ovo bi se moglo prevesti kao: "naklonili su se i štovali Isusa". Ova riječ ima predodžbu fizičkoga klanjanja ispred nekoga u izrazu poštovanja ili strahopoštovanja.

Zaista, ti si Sin Božji

Drugi načini da se ovo navede bili bi: "Ti si stvarno Sin Božji" ili "Stvarno je istina da si ti Sin Božji".

Biblijska priča iz Evanđelja po Mateju 14:22-33; Evanđelja po Marku 6:45-52; Evanđelja po Ivanu 6:16-21

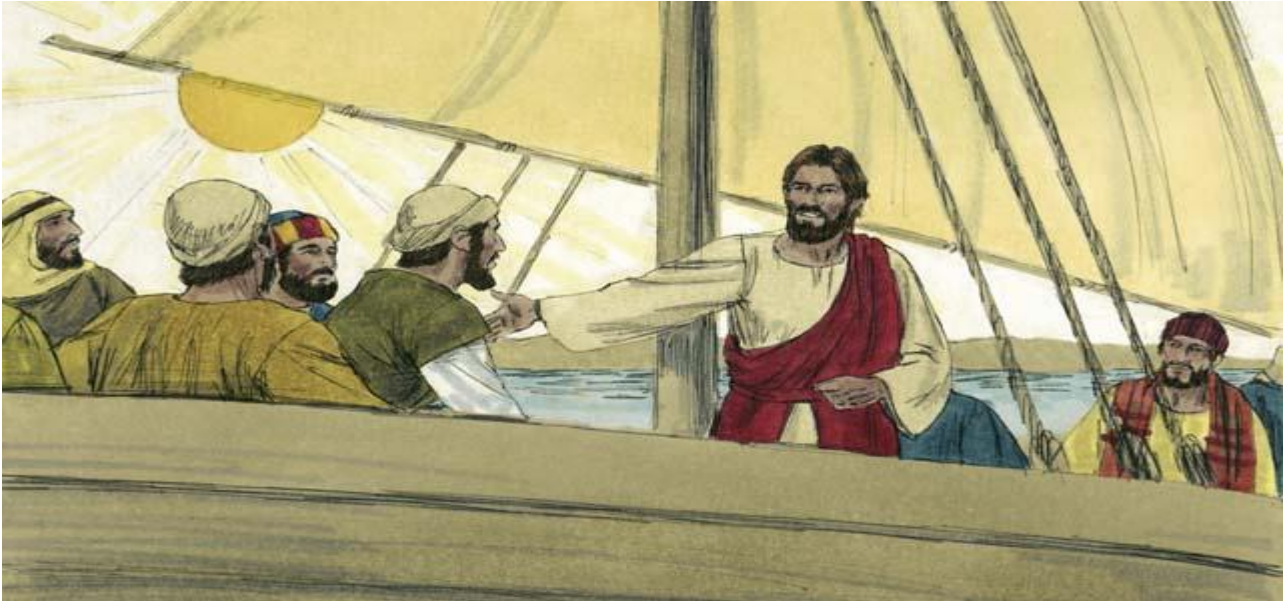
translationWords

- Petar, Šimun Petar, Kefa
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- učenik
- štovati
- istinito, istina, obistiniti se
- Sin Božji, Sin

32. Isus iscjeljuje opsjednutog čovjeka i bolesnu ženu

32:01

Jednoga dana, Isus i njegovi učenici čamcem su prešli preko jezera u područje gdje su živjeli **Gerazenci**.

Jednog dana

Ovim izrazom započinje priča o događaju koji se odigrao u prošlosti, ali ne navodi se specifično vrijeme. U mnogim jezicima se slično započinje istinita priča.

Gerazenci

Gerazenci su živjeli u području uzduž istočne obale Galilejskoga jezera. Oni su potomci Židova, ali o njima znamo vrlo malo.

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- učenik

32:02

Kad su stigli na drugu stranu jezera, **čovjek opsjednut demonima** dotrčao je Isusu.

čovjek opsjednut demonima

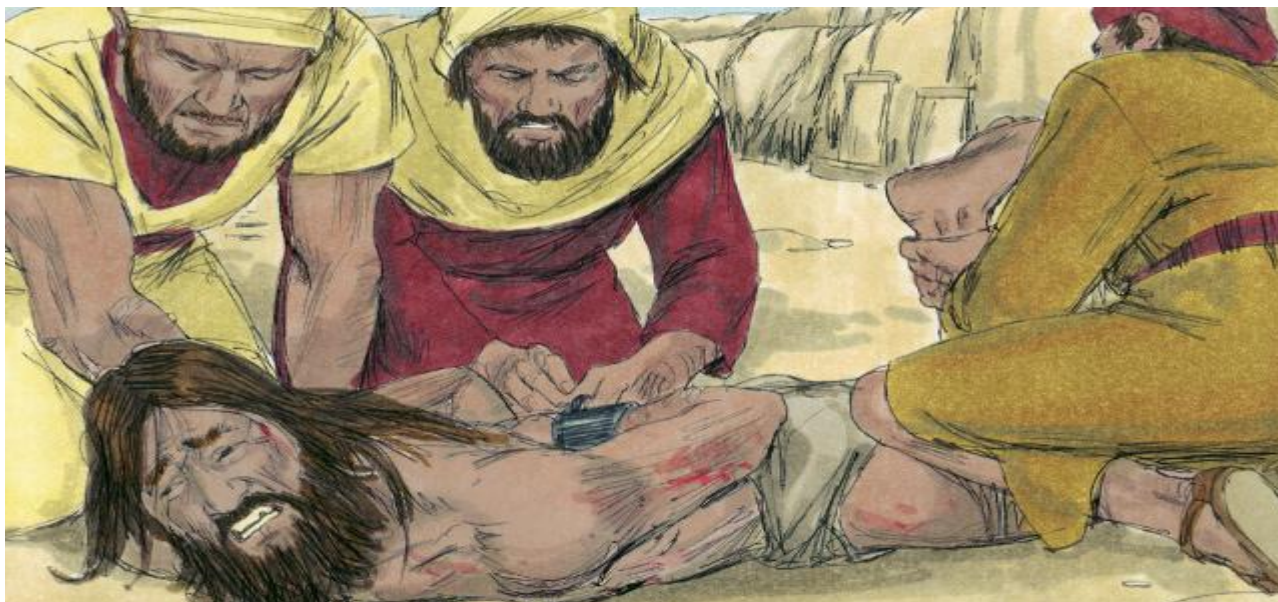
Odnosno "čovjek koji je u sebi imao demone" ili "čovjek kojim su upravljali zli duhovi".

došao je trčeci

To jest: "dotrčao je" ili "trčao je i stao pred".

translationWords

- [opsjednut demonima](#)
- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)

32:03

Čovjek je bio tako snažan da ga nitko nije mogao obuzdati. Ljudi su mu ruke i noge čak vezali lancima, ali ih je on **stalno trgao**.

ruke i noge... vezali lancima

Odnosno "obuzdali" ili "vezali".

stalno trgao

U nekim jezicima će se možda morati dodati "stalno je trgao lance".

32:04

Živio je **među grobnicama** u tom području. Vrištao bi po cijele dane i noći. Nije nosio odjeću i stalno se rezao kamenjem.

među grobnicama

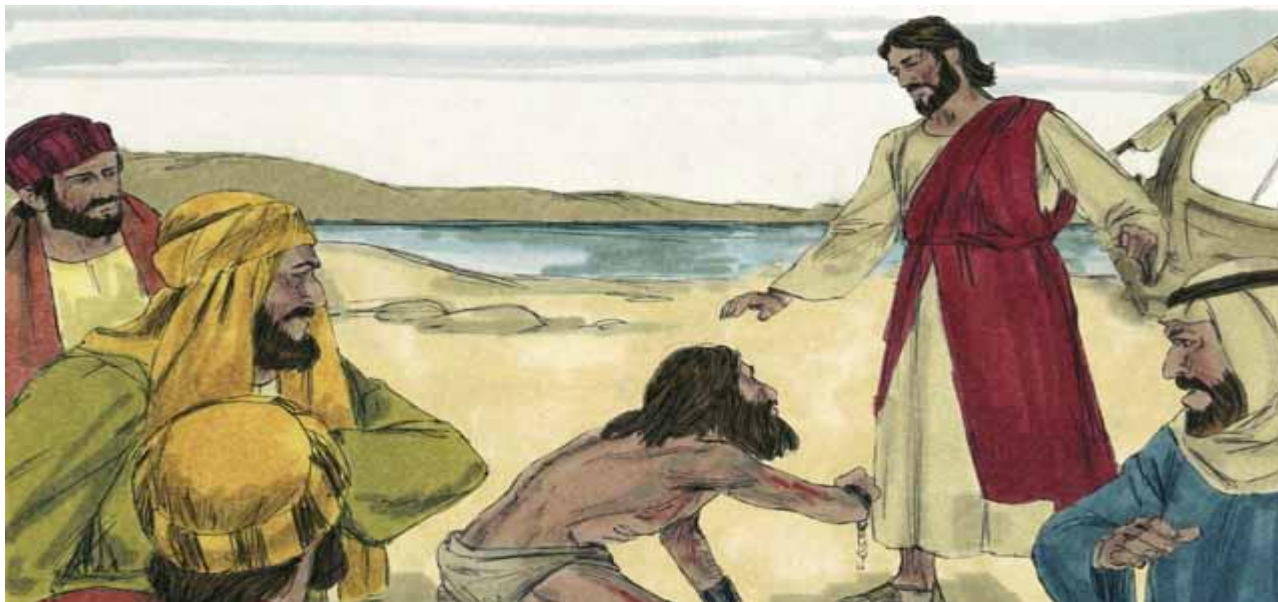
Odnosno "blizu grobnica" ili "oko grobnica".

translationWords

- [grobница, grob, grobno mjesto](#)

32:05

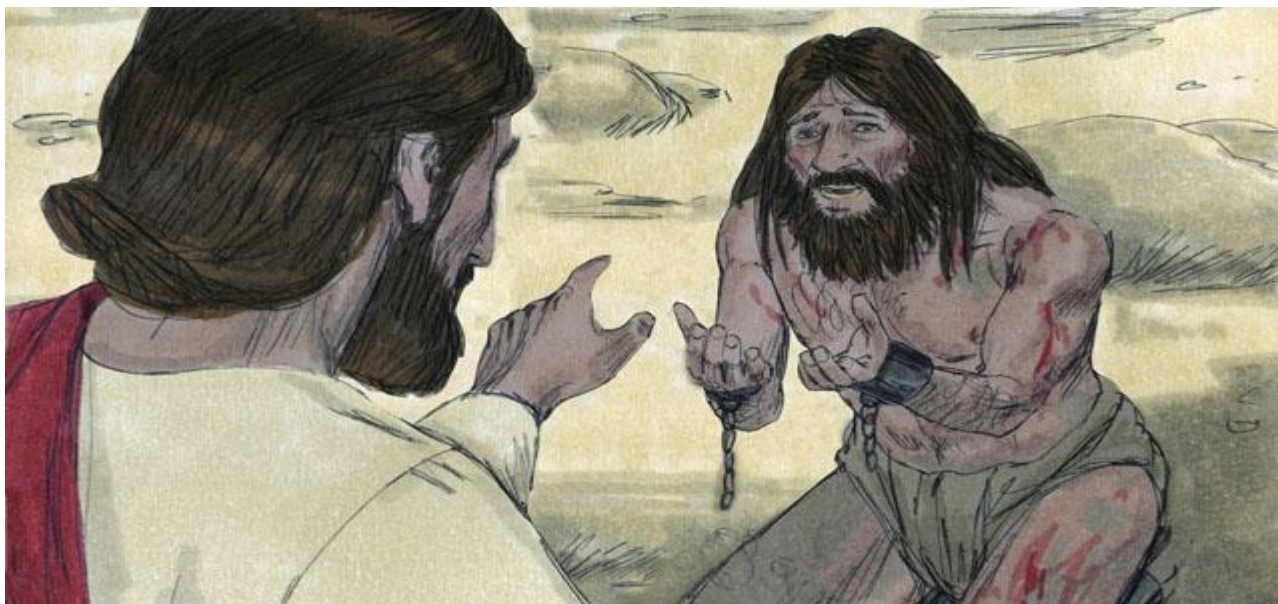
Kad je došao Isusu, čovjek je **pao na koljena** pred njim. Isus je rekao demonu: "Izađi iz ovog čovjeka!"

pao na koljena

To jest: "brzo je kleknuo na zemlju".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- demon, zao duh, nečist duh

32:06

Čovjek opsjednut demonom **povikao je** jakim glasom: "**Što želiš od mene** Isuse, Sine **Boga Svevišnjega**? Molim te, nemoj me mučiti!" Onda je Isus pitao demona: "Kako se zoveš?" Ovaj mu je odgovorio: "Moje ime je **Legija** jer **nas je mnogo**." ("Legija" je bila grupa od nekoliko tisuća ljudi u rimskoj vojsci.)

povikao je

Odnosno "viknuo je" ili "uzviknuo je".

Što želiš od mene

Ovaj izraz znači: "Što ćeš mi učiniti?"

Boga Svevišnjega

Odnosno "Vrhovnoga Boga" ili "Najsuverenijega Boga" ili "Najmoćnijega Boga". Značenje "višnji" ovdje se odnosi na Božju veličinu, a ne na visinu.

Legija

Ovo je bilo naziv skupine demona, ali također opisuje da je bilo mnogo zlih duhova. Upotrijebite ovaj naziv ako će bilješka koja slijedi pojasniti to značenje na vašem jeziku. Ako ne, možda trebate riječ prevesti nečim poput: "vojska" ili "mnoštvo" ili "tisuće".

nas je mnogo

nas je mnogo - Odnosno "ima nas mnogo" ili "mi smo mnogo demona".

translationWords

- opsjednut demonima
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Sin Božji, Sin
- Bog

32:07

Demoni su preklinjali Isusa: "Molim te, **nemoj nas poslati** iz ovoga kraja." Tamo je bilo krdo svinja koje su pasle na obližnjem brdu. Stoga su demoni preklinjali Isusa: "Molimo te, **umjesto** da nas otjeraš odavde, pošalji nas u svinje!" Isus im je rekao: "**Idite!**"

nemoj nas poslati

To jest: "nemoj nas prisiliti da idemo".

Molimo te... pošalji nas

Odnosno: "Molimo te, pusti nas".

umjesto

To jest: "umjesto da nas potjeraš".

Idite!

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Idite u svinje!" ili "Možete ići u svinje!"

translationWords

- demon, zao duh, nečist duh
- prositi, prosjak
- Isus, Isus Krist, Krist Isus

32:08

Demoni su izašli iz čovjeka i ušli su u svinje. Svinje su pojurile niz liticu u jezero i utopile se. Bilo je oko 2000 svinja u tom **krdu**.

krdu

To jest, "krdu svinja" ili "skupini svinja". U mnogim jezicima postoje posebni nazivi za skupine životinja kao što su "stado ovaca", "krdo svinja", "čopor pasa" i "jato riba". Upotrijebite riječ koja se može prikladno koristiti za veliku skupinu svinja.

translationWords

- demon, zao duh, nečist duh

32:09

Kad su ljudi koji su čuvali svinje vidjeli **što se dogodilo**, otrčali su u grad i rekli svima koje su vidjeli što je Isus učinio. Ljudi iz grada došli su i vidjeli čovjeka **koji je dotad bio opsjednut demonima**. Sjedio je mirno, nosio odjeću i ponašao se kao normalna osoba.

što se dogodilo

Odnosno "kako je Isus istjerao demone iz čovjeka i potjerao ih u svinje".

koji je dotad bio opsjednut demonima

Odnosno "u kojemu su živjeli demoni" ili "kojim su upravljali zli duhovi".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- demon, zao duh, nečist duh

32:10

Ljudi su se jako **uplašili** i rekli Isusu da ode. I tako, Isus je ušao u čamac i **pripremio se** da ode. Čovjek koji je ranije bio opsjednut demonima **preklinjao je Isusa da ide s njim**.

ljudi

U nekim jezicima se radije navodi: "ljudi iz toga kraja" ili "Gerazenci".

uplašili

Možda će biti bolje navesti: "uplašili zbog onoga što je Isus učinio".

pripremio se

Odnosno "pripremao se".

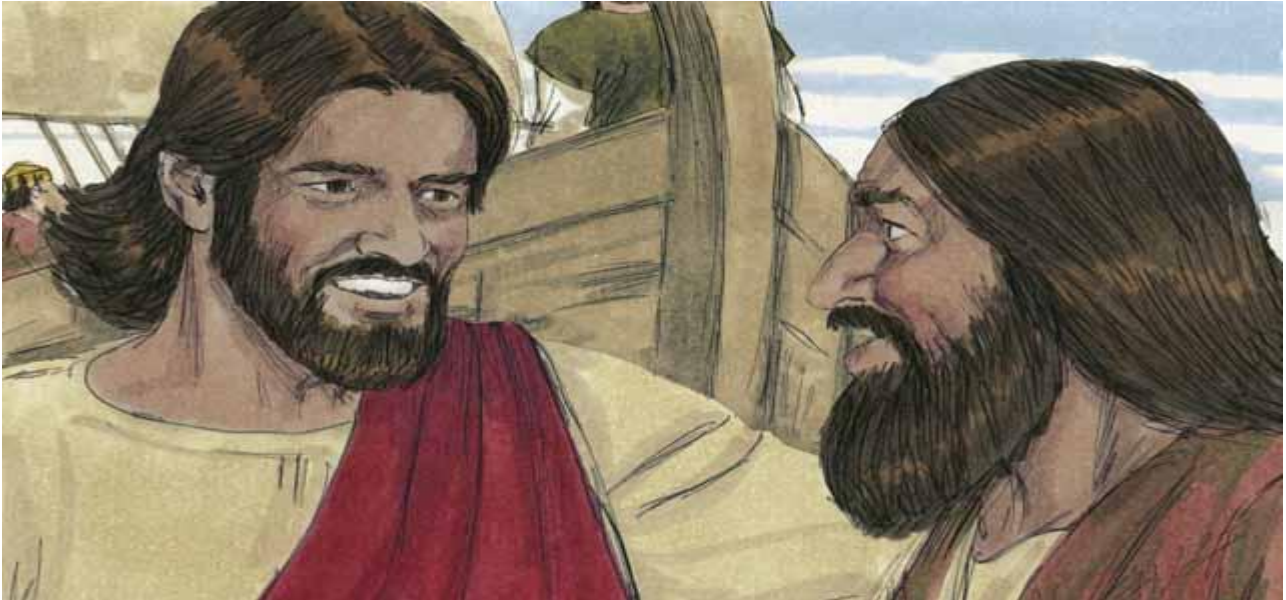
preklinjao je Isusa da ide s njim

To jest: "molio je Isusa da mu dopusti da ide s njim" ili "žarko je molio Isusa da može ići s njim".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- prositi, prosjak

32:11

Međutim, Isus mu je rekao: "Ne, želim da odeš kući i kažeš svojim prijateljima i obitelji sve što je Bog učinio za tebe i **kako ti se smilovao.**"

kako ti se smilovao

Ovo se može prevesti kao: "kako ti je pokazao milosrđe" ili "da je prema tebi bio milosrdan".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Bog
- milosrđe, milosrdan

32:12

Stoga je čovjek otišao i svima govorio što je Isus učinio za njega. Svi **koji su čuli** njegovu priču **bili su posve začuđeni i zadivljeni**.

koji su čuli

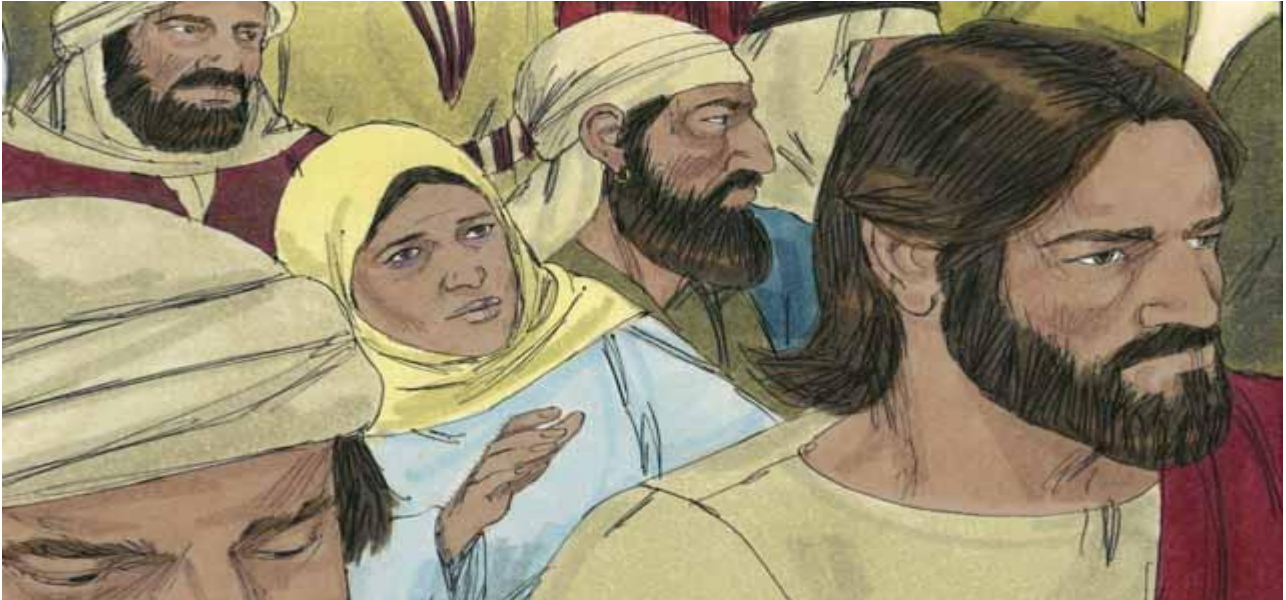
To jest: "koji su čuli toga čovjeka kako priča što mu se dogodilo".

bili su posve začuđeni i zadivljeni

Riječi "čudo" i "divljenje" slična su značenja. Zajedno se koriste kako bi se naglasila zadivljenost ljudi. Ovo bi se moglo prevesti ovako: "bili su potpuno zadivljeni onim što im je rekao".

translationWords

- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)

32:13

Isus se vratio na drugu stranu jezera. Kad je stigao tamo, veliko mnoštvo okupilo se oko njega i **pritiskalo ga**. U mnoštvu je bila jedna žena koja je dvanaest godina patila od krvarenja. Sav je novac potrošila na liječnike da je iscijele, ali **joj je samo bilo još gore**.

pritiskalo ga

Odnosno "snažno su ga pritiskali" ili "stisli su se blizu njega".

joj je samo bilo još gore

To jest: "njeno se stanje samo pogoršavalo" ili "njeno zdravlje se pogoršalo umjesto da se poboljša" ili "umjesto toga, postala je bolesnija".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- iscijeliti, izliječiti

32:14

Čula je da je Isus iscijelio mnoge bolesnike i pomislila: "Sigurna sam da bih i ja ozdravila čim bih dotaknula Isusovu odjeću." Stoga je došla k Isusu odostraga i dotakla mu odjeću. Čim ga je dotakla, krvarenje je prestalo.

32:15

Isus je odmah shvatio da je **sila izašla iz njega**. Zato se okrenuo i pitao: "Tko me dotaknuo?" Učenici su mu odgovorili: "Ima toliko ljudi koji se guraju oko tebe i sudaraju s tobom. **Zašto pitaš: 'Tko me dotakao?'**"

sila izašla iz njega

Ovo se može prevesti kao: "sila ozdravljenja istekla je iz njega u nekoga drugoga" ili "njegova moć je nekoga izliječila". Isus nije zbog toga izgubio ništa od svoje moći.

Zašto pitaš: 'Tko me dotakao?'

U nekim jezicima možda je bolje ovdje upotrijebiti neupravan govor i reći: "Zašto pitaš tko te dotaknuo? ili "Zašto se pitaš tko te dotaknuo?"

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- sila, sile
- učenik

32:16

Žena je **pala na koljena pred Isusom, drhtala je i jako se bojala**. Onda je rekla Isusu što je učinila, te da je ozdravila. Isus joj je rekao: "**Tvoja vjera te ozdravila. Idi u miru.**"

pala na koljena

Odnosno "brzo je kleknula".

pred Isusom

To jest: "ispred Isusa".

drhtala je i jako se bojala

Odnosno "tresla se od straha" ili "drhteći jer se bojala".

Tvoja vjera te ozdravila

Ovo se također može prevesti kao: "Iscijeljena si zbog svoje vjere."

Idi u miru.

Ljudi su izgovarali ovaj tradicionalan blagoslov kada su se opraštali. U drugim jezicima se možda navodi nešto slično poput: "Idi dobro" ili "Idi s Bogom" ili "Mir". Drugi načini da se to prevede mogli bi biti: "Neka bi imala mir dok ideš" ili "Idi i znaj da je sve u redu između nas".

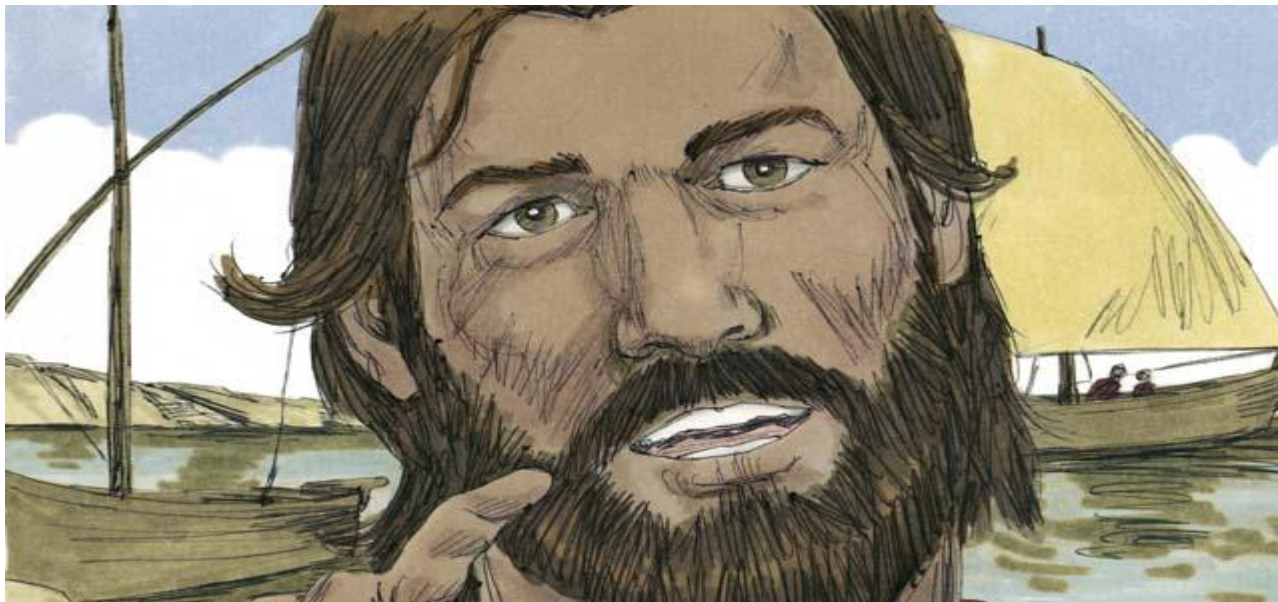
Biblijska priča iz Evanđelja po Mateju 8:28-34; 9:20-22; Evanđelja po Marku 5:1-20; 5:24b-34; Evanđelja po Luki 8:26-39; 8:42b-48

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- vjera
- iscjeliti, izliječiti
- mir, miran

33. Priča o sijaču

33:01

Jednog dana, Isus je poučavao veliko mnoštvo ljudi blizu obale jezera. Toliko puno ljudi je došlo da ga sluša, da je Isus ušao u čamac izvučen na obalu blizu vode kako bi mogao imati dovoljno mjesta govoriti im. Sjeo je u čamac i poučavao narod.

Jednog dana

Ovim izrazom započinje priča o događaju koji se odigrao u prošlosti, ali se ne navodi specifično vrijeme. U mnogim jezicima se slično započinje istinita priča.

translationWords

- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)

33:02

Isus im je ispričao ovu priču: "Jedan sijač je izašao da sije sjemenje. Dok je **rukom prosipao sjemenje**, neko sjemenje bi palo na put, tako da bi došle ptice i pojele sve to sjemenje."

rukom prosipao sjemenje

Odnosno "bacao sjemenje na tlo" ili "prekrivao cijelu svoju njivu sjemenjem". Ovako su poljodjelci na starome Srednjem istoku tipično sadili žitarice.

translationWords

- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)

33:03

"Drugo sjemenje bi palo na **kamenito tlo**, gdje je bilo jako malo zemlje. Sjemenje koje bi palo na kamenito tlo brzo bi proklijalo, ali korijenje nije moglo ući duboko u zemlju. Kad je sunce izašlo i kad je postalo vruće, biljke su se sasušile i uvenule."

kamenito tlo

To jest: "tlo koje je bilo puno kamenja".

33:04

"A opet, drugo sjemenje palo bi među grmlje. Ono bi počelo rasti, ali bi ga grmlje **zagušilo**. Stoga, biljke koje bi izrasle iz sjemenja koje bi palo u **trnovito tlo** nisu dale nikakva ploda."

trnje

Odnosno "biljke s trnjem" ili "trnovito grmlje".

zagušilo

Ovo se također može prevesti kao "zasjenilo" ili "izguralo".

trnovito tlo

Odnosno "tlo koje je bilo prekriveno trnovitim grmljem".

33:05

"Ostalo sjemenje palo bi na plodno tlo. Ono bi izraslo i dalo 30, 60 ili čak 100 puta više sjemenja nego što je bilo zasijano. Tko ima uši neka čuje!"

dobro tlo

Odnosno "plodno tlo" ili "tlo koje je bilo dobro za uzgajanje biljaka".

Tko ima uši, neka čuje!

Ova izreka znači: "Svaki koji čuje ono što govorim trebao bi me pažljivo slušati" ili "Ako netko čuje što sam rekao, trebao bi obratiti pažnju na ono što mislim". Ovo se može prevesti i kao naredba. "Budući da imate uši da čujete, slušajte pažljivo što govorim."

translationWords

- dobro, dobar, dobrota

33:06

Ova priča je zbunila njegove učenike. Zato je Isus objasnio: "Sjeme je Božja riječ. Put se odnosi na čovjeka koji čuje Božju Riječ, ali ju ne razumije, tako da mu đavao oduzme Riječ."

Ova priča je zbunila njegove učenike.

Odnosno: "Učenici nisu razumjeli ovu priču."

je čovjek

Ova usporedba bi se mogla prevesti i kao: "je poput čovjeka" ili "predstavlja čovjeka" ili "odnosi se na čovjeka" ili "govori o čovjeku".

mu... oduzme riječ

Ovo bi se moglo prevesti i kao "odnese Božju riječ i učini da zaboravi" ili "ukrade riječ iz njegova srca da je ne bi povjerovao i bio spašen". Možete dodati i sljedeće: "baš kao što ptice pojedu sjemenje koje padne na put".

translationWords

- učenik
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- riječ Božja, riječ Jahvina, riječ Gospodnja, pisma
- Sotona, đavao, zli

33:07

"Kamenito tlo predstavlja čovjeka koji čuje Božju riječ i **prihvaća ju s radošću**. No, kada iskusi poteškoće ili progonstvo, **otpadne** i prestane slijediti Boga."

kamenito tlo

Pogledajte kako ste ovo preveli u 33:3.

je čovjek

Pogledajte kako ste preveli ovu usporedbu u 33:6.

prihvaća ju s radošću

To jest: "radosno ju vjeruje" ili "radosno se slaže da je istinita".

otpadne

Odnosno "više ne slijedi Boga niti mu se pokorava" ili "prestane slijediti ili slušati Boga".

translationWords

- riječ Božja, riječ Jahvina, riječ Gospodnja, pisma
- radost, radostan
- progoniti, progonstvo

33:08

"Trnovito tlo odnosi se na čovjeka koji čuje Božju riječ, ali kako vrijeme prolazi, tako **brige**, **bogatstvo** i užitci ovoga života **uguše** njegovu ljubav prema Bogu. Kao rezultat toga, učenje koje je čuo **ne daje ploda**."

trnovito tlo

Pogledajte kako ste preveli ovaj izraz u 33:4.

je čovjek

Pogledajte kako ste preveli ovu usporedbu u 33:6.

brige

Odnosno "problemi" ili "potrebe".

bogatstvo

Odnosno "želja za bogatstvom".

užici ovoga života

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "činjenje stvari koje vode do uživanja" ili "fokusiranje na stvari koje daju užitke".

uguše

Odnosno "smrskaju" ili "unište" ili "nadiđu". Ovaj izraz se također može prevesti kao "učine da prestane voljeti Boga".

ne daje ploda

To jest: "ne proizvodi duhovne plodove" ili "ne ponaša se na način koji bi pokazao da Božji Duh radi u njemu".

translationWords

- riječ Božja, riječ Jahvina, riječ Gospodnja, pisma
- voljeti, ljubiti
- Bog

33:09

"Međutim, **dobro tlo** predstavlja čovjeka koji čuje Božju riječ, vjeruje joj i **donosi plod**."

dobro tlo

Pogledajte kako ste preveli ovaj izraz u 33:5.

je čovjek

Pogledajte kako ste preveli ovu usporedbu u 33:6.

donosi plod

Pogledajte kako ste ovaj izraz preveli u 33:8.

Biblijska priča iz Evanđelja po Mateju 13:1-8, 18-23; Evanđelja po Marku 4:1-8, 13-20; Evanđelja po Luki 8:4-15

translationWords

- dobro, dobar, dobrota
- riječ Božja, riječ Jahvina, riječ Gospodnja, pisma
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje

34. Isus poučava druge priče

34:01

Isus je ispričao mnoge druge **priče** o Božjem kraljevstvu. Naprimjer, rekao je: "Kraljevstvo Božje je kao **sjemenka gorušice** koju je netko zasadio u svom polju. Znaete da je sjeme gorušice **najmanje sjeme od svih** koje ljudi sade."

priče

Isus je upotrijebio ove priče kako bi poučavao istine o Božjem kraljevstvu. Nije jasno jesu li se događaji stvarno dogodili ili ne. Ako u vašem jeziku postoji naziv koji uključuje i fiktivne i istinite priče, upotrijebite ga ovdje.

sjemenka gorušice

Ovo se vjerojatno odnosi na sjeme crne gorušice, koja ima vrlo malo sjemenje koje brzo naraste u vrlo veliku biljku. Ako u vašem jeziku postoji riječ za ovu biljku, upotrijebite je. Ako ne postoji, onda ćete je možda trebati zamijeniti nazivom druge biljke koja ima iste osobine.

najmanje sjeme od svih

Odnosno "najmanje od sjemenja koje ljudi sade".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- kraljevstvo Božje, kraljevstvo nebesko

34:02

Međutim, kada **sjeme gorušice naraste**, ono postaje veće od svih **biljaka u vrtu**. Dovoljno je veliko da čak i ptice mogu doći i **odmarati se na** njezinim granama.

sjeme gorušice

Pogledajte kako ste preveli ovaj izraz u 34:1.

naraste

Možda ćete dodati: "u zrelu biljku".

biljaka u vrtu

Ovo se također može prevesti kao "biljaka koje se sade u vrtu".

odmarati se na

Ovo bi se također moglo prevesti kao "sjediti na".

34:03

Isus je ispričao još jednu **priču**: "Kraljevstvo Božje je kao **kvasac** koji žena umiješa u **tijesto**, koji se zatim **proširi po cijelom tijestu**."

priču

Pogledajte kako ste preveli ovaj izraz u 34:1.

kvasac

Ovo se također može prevesti kao "kvas" ili "malo kvasa". To se dodaje tijestu kako bi naraslo. Malo kvasca se može umijesiti u veliku količinu tijesta i cijelo će tijesto narasti.

tijesto

Ovo je mješavina brašna i tekućine koja se može oblikovati i ispeći kao kruh. Ako nemate riječi za tijesto ili brašno, možete posuditi riječ za brašno ili ga nazvati "samljeveno zrnje žitarica".

proširi po cijelom tijestu

Odnosno "svaki dio tijesta u sebi sadrži kvasac" ili "kvasac raste kroz cijelo tijesto".

translationWords

- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)
- [kraljevstvo Božje, kraljevstvo nebesko](#)

34:04

"Kraljevstvo Božje je, isto tako, kao **blago** koje netko sakrije u polju. Neki drugi čovjek zatim nađe blago, te ga **ponovno zakopa**. Toliko je bio sretan, da je otišao i prodao sve što ima, te novcem **kupio to polje**."

blago

Odnosno "nešto što je vrlo vrijedno".

ponovno zakopa

Moguće je i dodati: "kako ga nitko ne bi pronašao".

ispunjen radošću

Drugi način da se ovo navede bio bi: "vrlo sretan" ili "uzbuđen".

kupio to polje

Neki ljudi će možda htjeti dodati: "kako bi blago bilo njegovo".

translationWords

- kraljevstvo Božje, kraljevstvo nebesko
- radost, radostan

34:05

"Kraljevstvo Božje je, isto tako, kao **savršen biser velike vrijednosti**. Kada ga trgovac pronade, proda sve što ima i kupi ga tim novcem."

savršen biser

To jest: "biser bez ikakvih grešaka".

biser

Ako su biseri u vašem jeziku nepoznati, ovo se može prevesti kao "lijep kamen" ili "prekrasna kamenu slična stvar".

velike vrijednosti

Odnosno "koji je bio vrlo vrijedan" ili "koji je vrijedio puno novca".

trgovac (biserjem)

Ovo se odnosi na osobu čiji je posao kupovanje i prodavanje bisera.

translationWords

- [kraljevstvo Božje, kraljevstvo nebesko](#)

34:06

Zatim je Isus ispričao priču upućenu ljudima koji su se **pouzdavali u vlastita dobra djela**, a **prezirali su druge ljude**. Rekao im je: "Dva čovjeka su otišla u Hram da se mole. Jedan od njih bio je poreznik, a drugi je bio vjerski vođa."

priča

Pogledajte kako ste ovaj izraz preveli u 34:1.

pouzdavali u vlastita dobra djela

To jest: "vjerovali da su ih njihova dobra djela činila pravednima" ili "bili ponosni na to kako savršeno drže Božji zakon" ili "vjerovali da njihova dobra djela čine da Bog bude sasvim zadovoljan njima".

prezirali su druge ljude

Odnosno "smatrali su da su drugi manje vrijedni" ili "gledali su svisoka na druge ljude".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- pouzdati se, pouzdan, pouzdanost
- hram
- moliti se, molitva
- porez, porezi
- židovski vođe, židovske vlasti, vjerski vođe

34:07

"Vjerski vođa se ovako molio: 'Hvala ti, Bože, što nisam tako veliki grešnik poput drugih ljudi – poput pljačkaša, **nepravednika**, preljubnika, ili poput ovoga ovdje poreznika.'"

vjerski vođa se ovako molio

Drugi način da se ovo navede bio bi: "Ovako se molio vjerski vođa" ili "vjerski vođa se molio na ovaj način".

nisam tako veliki grešnik kao

Odnosno "nisam grešan kao" ili "ja sam pravedan, a ne kao".

nepravednika

To jest: "ljudi koji nisu pravedni" ili "ljudi koji čine zle stvari" ili "prekršitelja zakona".

translationWords

- židovski vođe, židovske vlasti, vjerski vođe
- Bog
- grijeh, grešan, grešnik, grijehiti
- preljub, preljubnički, preljubnik, preljubnica
- porez, porezi

34:08

"Naprimjer, **postim** dva puta tjedno i dajem **deseti dio** od svega novca i imovine koju primim."

postim

Vjerski vođa vjerovao je da je time zarađivao Božju naklonost.

deseti dio

Odnosno "desetinu".

translationWords

- [postiti](#)

34:09

"Međutim, poreznik je **stajao daleko** od vjerskog vođe i **nije uopće gledao u nebo**. Umjesto toga, **udarao se šakom u prsa** i molio: 'Bože, molim te, smiluj mi se jer sam grešnik.'"

stajao daleko

Ovo se također može prevesti kao "stajao je na distanci" ili "stajao je odvojeno".

nije uopće gledao u nebo

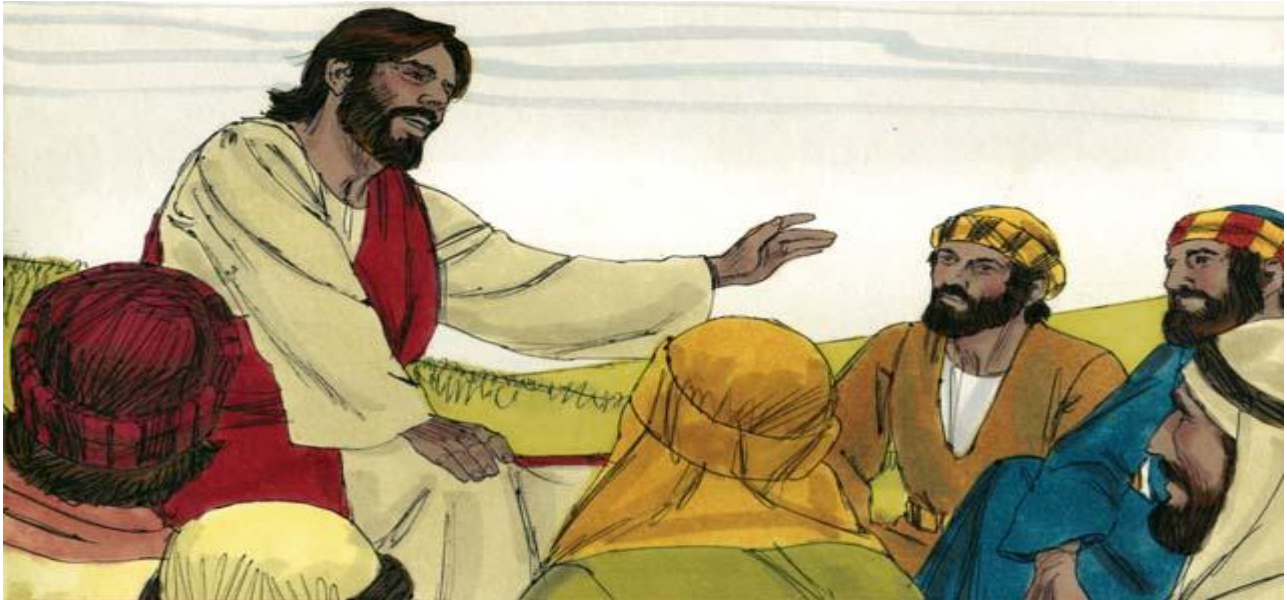
Riječ "uopće" upućuje na to da su ljudi obično gledali u nebo kada su se molili Bogu, ali ovaj čovjek nije jer se toliko sramio svoga grijeha.

udarao se šakom u prsa

Ovo bi se također moglo prevesti kao "zbog svoje žalosti, šakom se udarao po prsima" ili "udarao se po prsima u tuzi". Ako bi ovo ljudima bilo teško razumjeti jer se oni udaraju u prsa iz drugih razloga, mogli biste ovo prevesti kao "pokazivao je svoj očaj".

translationWords

- porez, porezi
- židovski vođe, židovske vlasti, vjerski vođe
- nebo, nebeski svod, nebesa, nebeski
- moliti se, molitva
- Bog
- milosrđe, milosrdan
- grijeh, grešan, grešnik, grijehiti

34:10

Tada je Isus rekao: "Istinu vam govorim: Bog je čuo molitvu poreznika i **proglasio ga pravednim**. No, nije mu se svidjela molitva vjerskog vođe. Bog **će poniziti** svakoga tko je ponosan, a **uzdići** će onoga **koji se ponizi**."

proglasio ga pravednim

Odnosno "smatrao ga je pravednom osobom". Iako je poreznik bio grešnik, Bog mu je bio milostiv zbog njegove poniznosti i pokajanja.

će poniziti

Ovo bi se moglo prevesti i kao: "dat će niži status" ili "učinit će da ne bude važan". Moglo bi se prevesti i u prenesenom značenju kao: "će spustiti".

uzdići

Odnosno "dat će viši položaj" ili "dat će čast".

koji se ponizi

Odnosno "koji izabere ponašati se na ponizan način" ili "koji ima ponizan stav o sebi".

Biblijska priča iz Evanđelja po Mateju 13:31-33, 44-46; Evanđelja po Marku 4:30-32; Evanđelja po Luki 13:18-21; 18:9-14

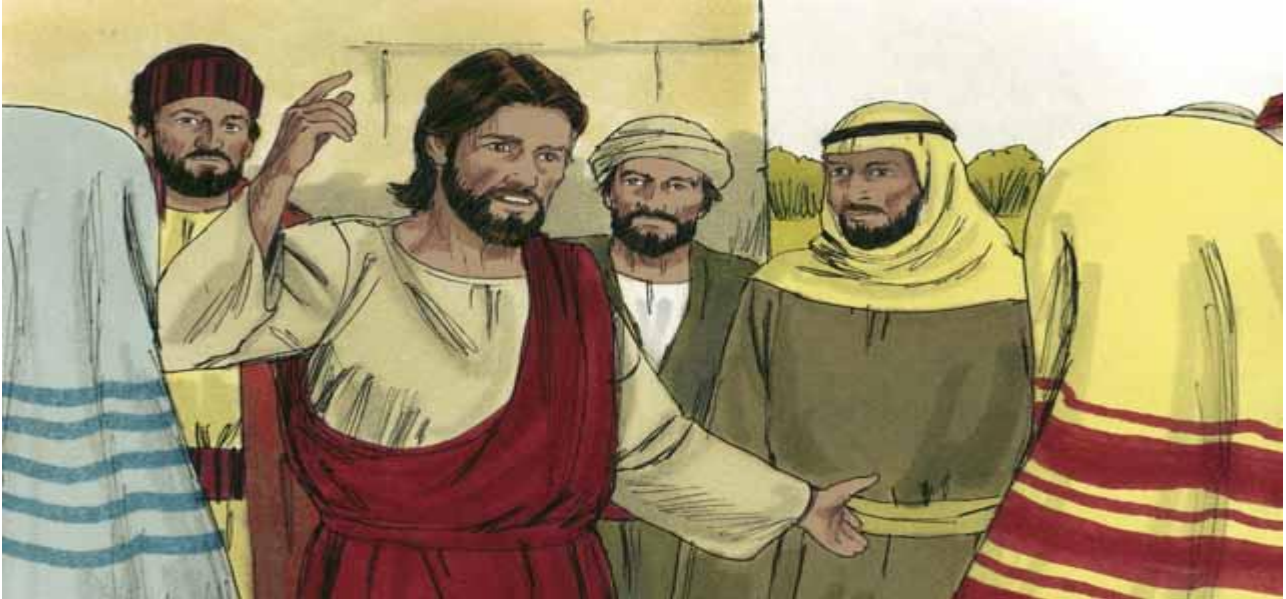
translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- istinito, istina, obistiniti se

- Bog
- porez, porezi
- moliti se, molitva
- pravedan, pravednost
- židovski vođe, židovske vlasti, vjerski vođe
- ponizan, poniznost
- ponosan, ponos, uznosit

35. Priča o suosjećajnom ocu

35:01

Jednog dana, Isus je poučavao mnoge **poreznike** i druge grešnike koji su se okupili da ga slušaju.

Jednog dana

Ovim izrazom započinje priča o događaju koji se odigrao u prošlosti, ali se ne navodi specifično vrijeme. U mnogim jezicima se slično započinje istinita priča.

poreznike

Poreznici su bili smatrani najgorom vrstom grešnika zato što su često krali novac od ljudi sakupljajući viši porez od onoga koji je vlast tražila.

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- porez, porezi
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti

35:02

Neki vjerski vođe koji su bili tamo s njim, primijetili su da se Isus prema grešnicima ponaša kao prema prijateljima, pa su ga počeli među sobom kritizirati. Stoga im je Isus ispričao ovu **priču**.

priču

Isus je upotrijebio ovu priču da pouči istine o Božjem kraljevstvu. Nije jasno jesu li se ovi događaji stvarno dogodili ili ne. Ako u vašem jeziku postoji naziv koji obuhvaća i fiktivne i istinite priče, upotrijebite ga ovdje.

translationWords

- židovski vođe, židovske vlasti, vjerski vođe
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti

35:03

"Bio jednom jedan čovjek, koji je imao dva sina. Mlađi sin rekao je svome ocu: 'Oče, želim da mi odmah daš **moj dio tvoje ostavštine!**' I tako, otac je podijelio svoju **imovinu** između svoja dva sina."

moj dio tvoje ostavštine

Ovo bi se moglo prevesti kao: "dio tvoga bogatstva koji će biti moj kada ti umreš".

imovinu

Odnosno "bogatstvo" ili "posjed". Ova imovina bi vjerojatno uključivala zemlju, životinje i novac.

translationWords

- [sin, sin \(nekoga\)](#)
- [naslijediti, nasljedstvo, baština, baštinik](#)

35:04

"Uskoro je mlađi sin pokupio sve što je imao, otišao daleko i **potrošio svoj novac** na **grešan život**."

potrošio svoj novac

Odnosno "potrošio sav svoj novac, a da zauzvrat nije dobio ništa vrijedno". U nekim jezicima ovo se može prevesti kao "bacio je novac" ili "pojeo je sav novac".

grešan život

To jest: "radeći grešne stvari".

translationWords

- grijeh, grešan, grešnik, griješiti

35:05

"Nakon toga, zemlju u kojoj je živio mlađi sin **pogodila je teška glad**, a on **nije imao novca da kupi hranu**. Stoga je uzeo jedini **posao** koji je mogao naći: **hranio je svinje**. Bio je tako jadan i gladan, da je htio jesti hranu koju su jele svinje."

pogodila je teška glad

Odnosno "bilo je vrlo malo hrane". U nekim jezicima ovo bi se moglo prevesti kao "bila je teška glad".

nije imao novca da kupi hranu

Zbog te gladi, hrana je bila vrlo skupa, a on je već bio potrošio sav svoj novac.

posao

Ovo se odnosi na rad koji je obavljao za nekoga drugoga u zamjenu za novac. Ako to nije jasno, možete ovu rečenicu započeti ovako: "Stoga, kako bi zaradio nešto novca, uzeo je jedini posao".

hranio je svinje

To jest: "davao je hranu svinjama". Ovo bi se smatralo jednim od najnižih poslova u društvu u to vrijeme. Ako u vašem jeziku postoji riječ za poslove niskog statusa, upotrijebite je.

35:06

"Napokon, mlađi sin je rekao sam sebi: **Što ja to radim?** Sve sluge mog oca imaju obilje hrane, a ja ovdje gladujem. Vratit ću se svome ocu i moliti ga da me primi kao jednoga od svojih slugu."

Što ja to radim?

Odnosno "Zašto živim ovako?" ili "Ne bih trebao živjeti ovako!" ili "Nema smisla da živim ovako!" Sin ne postavlja pravo pitanje, tako da će se u nekim jezicima ovo trebati prevesti kao izjava.

translationWords

- [sluga, rob, ropstvo](#)

35:07

"I tako se mlađi sin počeo vraćati očevom domu. Dok je **još bio daleko**, otac ga je ugledao i **sažalio se** nad njim. Potrčao je prema sinu, zagrlio ga i izljubio."

još bio daleko

Ovo se također može prevesti kao "u vidokrugu očeva doma, ali još uvijek prilično daleko". Sin se približavao očevoj kući, ali je još uvijek bio dovoljno daleko da ga većina ljudi iz kuće ne bi mogli vidjeti. Pripazite da ne zvuči kao da je još uvijek bio u drugoj zemlji.

sažalio se

To jest: "osjetio duboku ljubav i sažaljenje".

translationWords

- [sin, sin \(nekoga\)](#)

35:08

"Sin je rekao: 'Oče, **sagriješio sam protiv Boga i protiv tebe**. Više **nisam dostojan** biti tvoj sin.'"

sagriješio sam protiv Boga i protiv tebe

Ovo bi se moglo prevesti kao: "sagriješio sam protiv Boga, te sam također sagriješio protiv tebe".

nisam dostojan

Također je moguće navesti: "Stoga nisam vrijedan" ili "Zbog toga, nisam dostojan".

translationWords

- sin, sin (nekoga)
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- Bog

35:09

"Međutim, otac je rekao jednom od svojih slugu: 'Idi brzo i donesi najbolju odjeću i obuci moga sina! Stavi prsten na njegov prst i obuj sandale na njegove noge. Onda zakolji **najbolje tele** da možemo imati gozbu i slaviti, jer **moj sin je bio mrtav, ali sada je živ! Bio je izgubljen, ali sada je pronađen!**'"

najbolje tele

Ovo bi se moglo prevesti kao "najdeblje tele". To je bilo tovljeno tele, koje je imalo najbolji okus.

moj sin je bio mrtav, ali sada je živ

To jest: "Ovo je kao da je moj sin bio mrtav i opet je živ!" ili "Tugovao sam kao da mi je sin umro, ali sad se radujem jer sad je kao da se vratio u život!" Otac koristi ovaj izraz kako bi pokazao koliko je sretan što mu se sin vratio kući.

Bio je izgubljen, ali sada je pronađen!

To jest: "Ovo je kao da sam ga izgubio, ali sam ga sada pronašao." Ovaj izraz također pokazuje koliko je otac bio sretan što mu se sin opet vratio kući.

translationWords

- sluga, rob, ropstvo
- sin, sin (nekoga)
- smrt, umrijeti, mrtav
- život, živjeti, živući, živ

35:10

"I tako, ljudi su počeli slaviti. **Nedugo zatim**, stariji sin je došao kući nakon posla u polju. Čuo je glazbu i ples, i zapitao se što se događa."

Nedugo zatim

Ovo se također može prevesti kao: "Uskoro" ili "Nakon nekog vremena".

35:11

"Kad je stariji sin čuo da slave zato što se njegov brat vratio kući, jako se naljutio i nije htio ući. Njegov otac je izašao i preklinjao ga da uđe i slavi s njima, ali ovaj nije htio."

35:12

"Stariji sin je rekao svom ocu: 'Sve ove godine sam vjerno radio za tebe! Nikad ti nisam bio neposlušan, a ipak mi nisi dao ni **malu kozu** da mogu proslaviti sa svojim prijateljima. No, kad se **ovaj tvoj sin**, koji je **potrošio sav tvoj novac** na grešno ponašanje, vratio kući, ti si za njega **zaklao najbolje tele!**'"

malu kozu

Mala koza nahranila bi manje ljudi nego najbolje tele i ne bi jednako vrijedila. Stariji brat se žalio da njegov otac bolje postupa s grešnim mlađim sinom nego s njim.

ovaj tvoj sin

Ovaj izraz pokazuje da je stariji sin bio ljut. Pokazuje njegovo odbacivanje mlađega brata i neslaganje s ocem što je primio natrag svoga svojevoljnog sina. U drugim jezicima se također može koristiti neizravan način komuniciranja ovakvih ideja.

potrošio sav tvoj novac

To jest: "spiskao novac koji si mu dao" ili "požderao tvoju imovinu". Ako je moguće, upotrijebite izraz koji pokazuje bratovu ljutnju.

zaklao najbolje tele

Odnosno "ubio najbolje tele za jelo na gozbi".

translationWords

- vjeran, vjernost
- prekršiti, neposlušan, neposlušnost

- grijeh, grešan, grešnik, griješiti

35:13

"Otac mu je odgovorio: 'Sine moj, ti si uvijek sa mnom i sve što ja imam je tvoje. No, **pravedno je da slavimo**, jer **tvoj brat je bio mrtav ali sada je živ, bio je izgubljen ali sada je pronađen!**'"

pravedno je da slavimo

Odnosno "u redu je da slavimo" ili "priliči nam da slavimo".

tvoj brat

Otac govori o svome mlađem sinu kao "tvome bratu" kako bi podsjetio starijega sina na njegov odnos s mlađim sinom i na to da bi trebao voljeti svoga mlađega brata.

je bio mrtav ali sada je živ

Pogledajte kako ste ovo preveli u 35:9.

bio je izgubljen ali sada je pronađen

Pogledajte kako ste ovo preveli u 35:9.

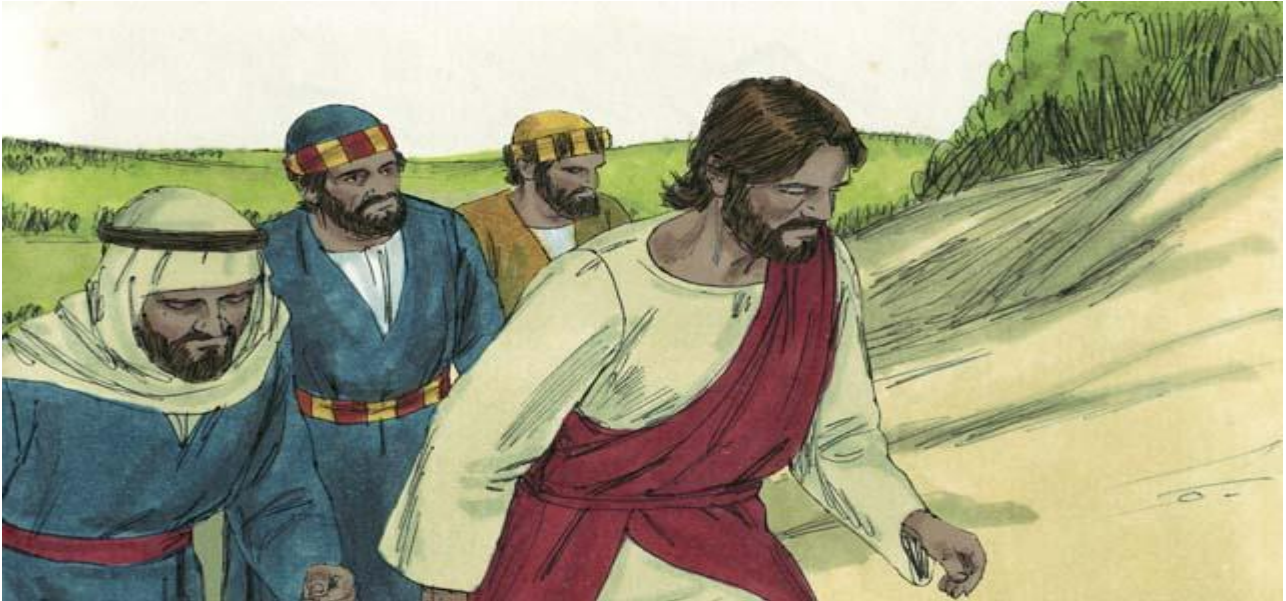
Biblijska priča iz Evanđelja po Luki 15:11-32

translationWords

- [sin, sin \(nekoga\)](#)
- [smrt, umrijeti, mrtav](#)
- [život, živjeti, živući, živ](#)

36. Preobraženje

36:01

Jednog dana, Isus je sa sobom poveo trojicu svojih učenika: Petra, **Jakova** i Ivana. (Učenik koji se zvao Ivan nije bio onaj koji je krstio Isusa.) Popeli su se na visoku planinu da se mole na osami.

Jednog dana

Ovim izrazom započinje priča o događaju koji se odigrao u prošlosti, ali se ne navodi specifično vrijeme. U mnogim jezicima se na sličan način započinje istinita priča.

Jakova

Ovo nije Jakov koji je napisao Jakovljevu poslanicu u Bibliji. Kako biste to pojasnili, u nekim će se jezicima morati upotrijebiti dva malo različita imena ili će ih napisati drugačije.

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- učenik
- Petar, Šimun Petar, Kefa
- Ivan (apostol)
- krstiti, krštenje

36:02

Dok se Isus molio, njegovo lice je zasjalo poput sunca i njegova odjeća je postala bijela kao svjetlo, **bjelja** nego što bi je itko na zemlji mogao izbjeliti.

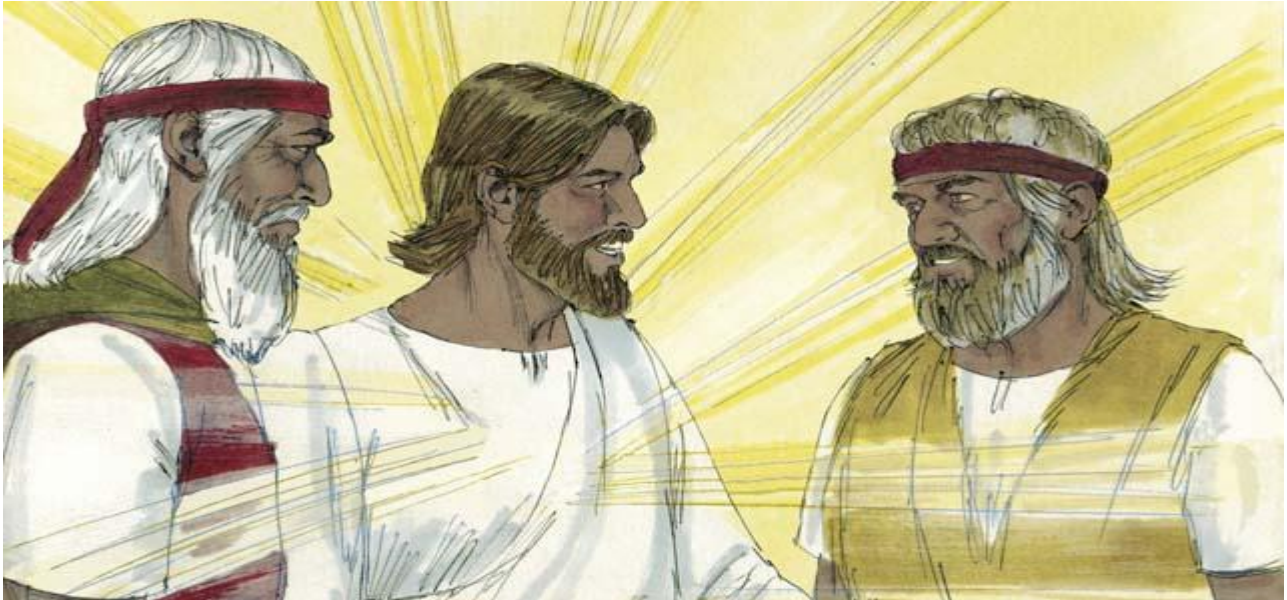
bjelja

Odnosno "više bijela".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- moliti se, molitva

36:03

Onda su se **pojavili** Mojsije i prorok Ilija. Ti ljudi živjeli su na zemlji stotinama godina prije toga. Razgovarali su s Isusom o Njegovoj smrti, koja se uskoro trebala dogoditi **u Jeruzalemu**.

pojavili

Također je moguće reći "pojavili se niotkuda". Odjednom su se tamo našli.

njegovoj smrti, koja se uskoro trebala dogoditi

Ovo bi se moglo prevesti kao: "kako će uskoro umrijeti" ili "kako će uskoro biti ubijen".

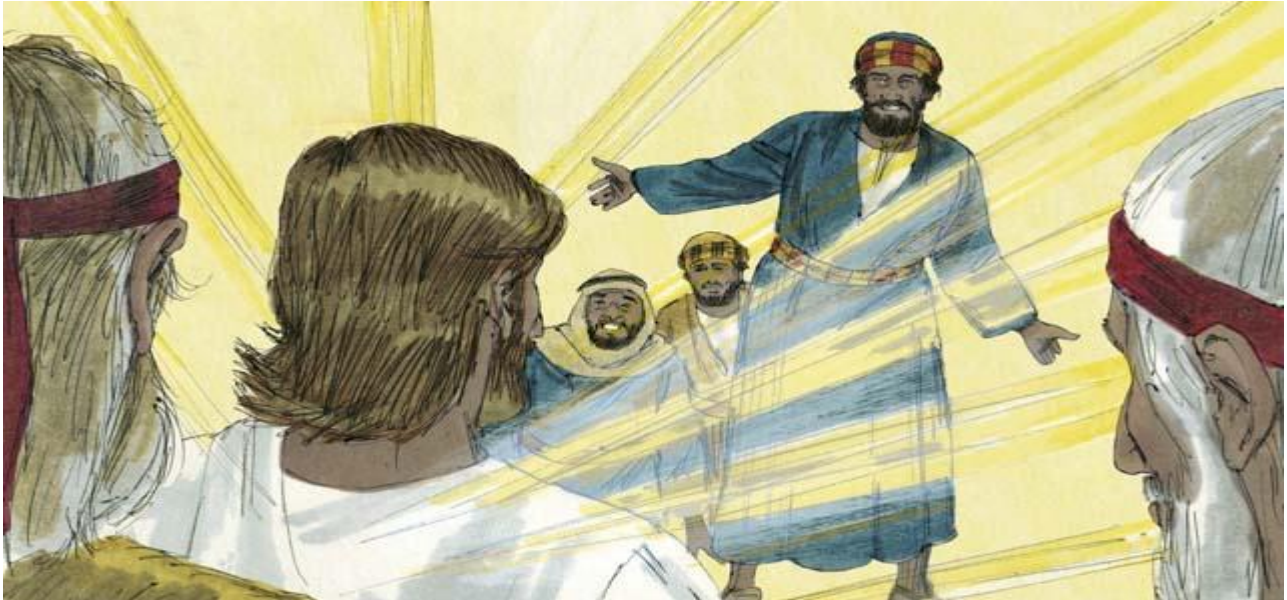
u Jeruzalemu

U nekim će se jezicima radije navesti "u gradu Jeruzalemu".

translationWords

- Mojsije
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- Ilija
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- smrt, umrijeti, mrtav
- Jeruzalem

36:04

Dok su Mojsije i Ilija razgovarali s Isusom, Petar je rekao Isusu: "Dobro je za nas da budemo ovdje. Napravimo tri **sjenice**, jednu za tebe, jednu za Mojsija, a jednu za Iliju." Petar **nije bio svjestan što govori**.

sjenice

Ovo se također može prevesti kao "nasloni" ili "vrtne kućice" ili "šatori". Odnosi se na male, pojedinačne i privremene zaklone, kakve su Židovi radili od grana tijekom godišnjega židovskog praznika.

nije bio svjestan što govori

To jest: "govorio je bez razumijevanja događaja oko sebe" ili "govorio je ne razmišljajući jasno, jer je bio veoma uzbuđen".

translationWords

- Mojsije
- Ilija
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Petar, Šimun Petar, Kefa
- dobro, dobar, dobrota

36:05

Dok je Petar govorio, svijetli oblak je sišao i okružio ih, a iz oblaka je progovorio Božji glas: "Ovo je moj Sin kojeg volim. Zadovoljan sam njime. **Njega slušajte.**" Tri učenika su se prepala i **bacila se na zemlju.**

iz oblaka je progovorio (Božji) glas

Ovo se također može prevesti kao: "glas je progovorio iz oblaka govoreći" ili "Bog je progovorio iz oblaka i rekao".

Njega slušajte

Ovo bi se moglo prevesti kao: "On je taj kojega morate slušati".

bacila se na zemlju

Odnosno, "brzo su se poklonili do zemlje" ili "odmah su se spustili do zemlje". Pazite da prijevod ovdje ne zvuči kao da su pali slučajno. To su vjerojatno učinili namjerno iz strahopoštovanja i straha.

translationWords

- Petar, Šimun Petar, Kefa
- Sin Božji, Sin
- voljeti, ljubiti
- učenik

36:06

Onda ih je Isus dotaknuo i rekao: "**Ne bojte se. Ustanite.**" Kada su pogledali okolo, **jedino je Isus još bio tamo.**

ih je... dotaknuo

Odnosno "stavio ruku na njih". U nekim će se jezicima radije specifično navesti gdje ih je dotaknuo. U tom slučaju, ovo se onda može prevesti kao: "dotaknuo ih je po ramenu" ili "stavio im je ruku na rame".

Ne bojte se

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "Prestanite se bojati".

Ustanite

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Podignite se" ili "Molim vas da ustanete". Vodite računa da Isusove riječi zvuče blago.

jedino je Isus još bio tamo

Također je moguće dodati: "Mojsije i Ilija su otišli".

translationWords

- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)

36:07

Isus i trojica učenika sišli su s planine. Onda im je Isus rekao: "Nemojte zasad nikome reći što se ovdje dogodilo. Uskoro ću umrijeti i onda se vratiti u život. Nakon toga, možete reći ljudima."

Biblijska priča iz Evanđelja po Mateju 17:1–9; Evanđelja po Marku 9:2–8; Evanđelja po Luki 9:28–36

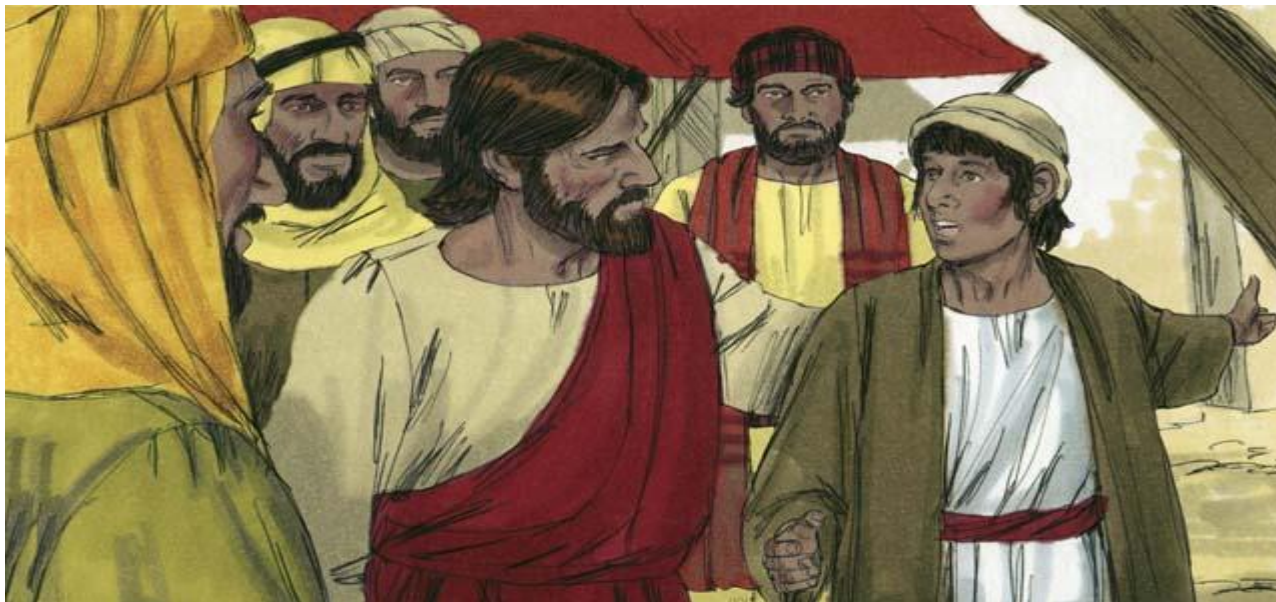
translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- učenik
- smrt, umrijeti, mrtav
- život, živjeti, živući, živ

37. Isus podiže Lazara iz mrtvih

37:01

Jednoga dana, Isus je primio poruku da se Lazar jako razbolio. Lazar i njegove dvije sestre, **Marija** i Marta, bili su Isusovi bliski prijatelji. Kad je Isus čuo tu vijest, rekao je: "**Ova bolest neće okončati u smrti, nego će donijeti slavu Bogu.**" Isus je volio svoje prijatelje, **ali je sačekao još dva dana na mjestu gdje se nalazio.**

Jednog dana

Ovim izrazom započinje priča o događaju koji se odigrao u prošlosti, ali se ne navodi specifično vrijeme. U mnogim jezicima se slično započinje istinita priča.

Marija

Isusova majka se također zvala Marija. Ovo je bila jedna druga žena.

Ova bolest neće okončati u smrti

Ovo se također može prevesti kao: "konačan rezultat ove bolesti neće biti smrt" ili "Lazar je bolestan, ali smrt nije konačni rezultat ove bolesti". Isusovi učenici su vjerojatno mislili da je to značilo da Lazar neće umrijeti. Međutim, Isus je znao da će Lazar umrijeti od bolesti, ali i da će na kraju živjeti.

će donijeti slavu Bogu

Odnosno: "ovo će učiniti da ljudi slave Boga zbog njegove veličine".

ali je sačekao još dva dana na mjestu gdje se nalazio

Ovo bi se moglo prevesti kao: "ali je ostao gdje je bio dva dana, iako su ostali htjeli da ide i izliječi Lazara".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Lazar
- smrt, umrijeti, mrtav
- slava, slavan
- Bog
- voljeti, ljubiti

37:02

Nakon što su prošla ta dva dana, Isus je rekao svojim učenicima: "Idemo nazad u **Judeju**." "Ali učitelju", učenici su mu odgovorili, "još nedavno su te ljudi tamo htjeli ubiti!" Isus im je rekao: "Naš prijatelj Lazar **je zaspao, a ja ga moram probuditi**."

Judeju

Ovo se odnosi na južni dio Izraela, koji je naseljavalo pleme Jude. U nekim će se jezicima radije navesti: "područje Judeje".

je zaspao, a ja ga moram probuditi

Prevedite ovaj izraz normalnim pojmovima za "zaspao" i "probuditi" na vašem jeziku. Iako je Isus koristio ove riječi sa drugačijim značenjem, učenici to još uvijek nisu razumjeli.

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- učenik
- učitelj, Učitelj
- Lazar

37:03

Isusovi učenici su odgovorili: "Gospodine, ako Lazar spava, **onda će ozdraviti.**" Onda im je Isus jasno rekao: "Lazar je mrtav. **Drago mi je** što nisam bio tamo, kako biste vi mogli vjerovati u mene."

onda će ozdraviti

Učenici su ovo namjerali u smislu: "nema razloga da mu idemo sada, budući da će ozdraviti".

Drago mi je

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Sretan sam" ili "Dobro je da". To ne znači da je bio sretan što je Lazar umro, nego da je bio sretan što će Bog pokazati koliko je velik.

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- učenik
- gospodin, gospodar
- Lazar
- smrt, umrijeti, mrtav
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje

37:04

Kad je Isus stigao u Lazarov rodni grad, Lazar je bio mrtav već četiri dana. **Marta** je **izašla iz grada da susretne Isusa** i rekla mu: "Gospodine, da si samo bio ovdje, **moj brat ne bi umro**. No, vjerujem da će ti Bog dati što god zatražiš od Njega."

Marta

Marta je bila sestra Lazara i Marije. Pogledajte 37:1.

izašla iz grada da susretne Isusa

Odnosno "otišla susresti Isusa dok je on dolazio u grad".

moj brat ne bi umro

To jest: "ti bi bio izliječio moga brata i on ne bi umro" ili "mogao si spriječiti da moj brat umre".

dati što god zatražiš od njega

Odnosno "učinit će što god zatražiš da učini".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Lazar
- smrt, umrijeti, mrtav
- gospodin, gospodar
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- Bog

37:05

Isus je odgovorio: "**Ja sam Uskrsnuće i Život.** Tko god vjeruje u mene, **živjet će čak i ako umre.** Svatko tko vjeruje u mene **neće nikada umrijeti.** Vjeruješ li ovo?" **Marta** mu je odgovorila: "Da, Gospodine! Vjerujem da si ti Mesija, Sin Božji."

Ja sam Uskrsnuće i Život

Ovo je jedna od nekoliko moćnih "ja sam" izjava u kojima Isus govori nešto o svojoj bitnoj naravi. U ovoj, Isus je pokazao da je on "davatelj" ili "izvor" uskrsnuća i života. Ako je moguće, prevedite ovaj izraz na način koji pojašnjava da je to njegova osnovna narav. Ovo se također može prevesti kao: "ja sam onaj koji uskrisuje ljude i koji čini da žive".

živjet će čak i ako umre

To jest: "živjet će zauvijek, čak i ako umre". Engleska riječ "he" (on) ne odnosi se samo na muškarce. Žene koje vjeruju u Isusa također će živjeti zauvijek. (Ovo u hrvatskom nema toliko smisla, budući da "umre" može stajati i za "on" i "ona".)

Marta

Marta je bila sestra Lazara i Marije. Pogledajte 37:1.

neće nikada umrijeti

Ovo se također može prevesti kao: "živjet će zauvijek".

translationWords

- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)

- uskrsnuće
- život, živjeti, živući, živ
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- smrt, umrijeti, mrtav
- gospodin, gospodar
- Krist, Mesija
- Sin Božji, Sin

37:06

Onda je stigla **Marija**. **Pala je Isusu pred noge** i rekla mu: "Gospodine, da si samo bio ovdje, **moj brat ne bi umro**." Isus ih upita: "Gdje ste stavili Lazara?" Rekle su mu: "U grobnicu. Dođi i vidi." Tada je Isus zaplakao.

Marija

Ovo je bila ista žena kao u 37:1, a ne Isusova majka.

Pala je Isusu pred noge

Odnosno "kleknula je pred Isusove noge" iz poštovanja.

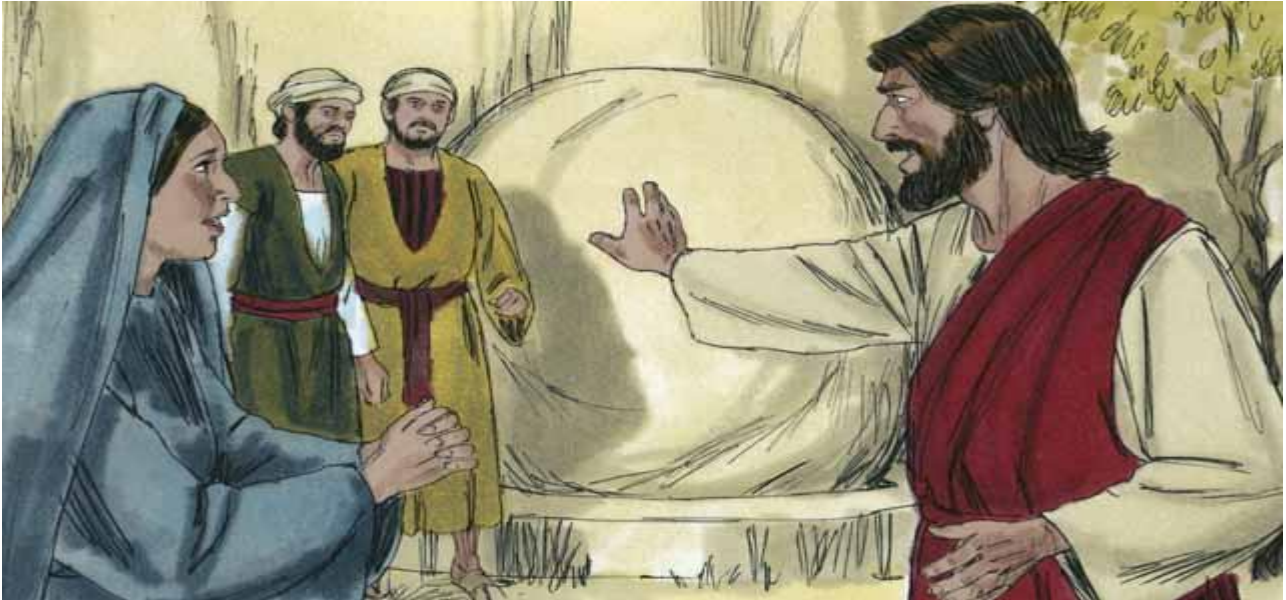
moj brat ne bi umro

Odnosno "mogao si sačuvati moga brata od smrti" ili "mogao si spriječiti smrt moga brata" ili "moj brat bi još uvijek bio živ".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- gospodin, gospodar
- smrt, umrijeti, mrtav
- Lazar
- grobnica, grob, grobno mjesto

37:07

Grobnica je bila špilja, s kamenom koji je bio stavljen na otvor. Kad je Isus stigao na grobnicu, **rekao im je:** "Odmaknite kamen." No, **Marta** je rekla: "**Mrtav je već četiri dana.** Smrdjet će."

rekao im je

To jest: "rekao je ljudima koji su tamo stajali". Vjerojatno nije govorio Mariji i Marti da otkotrljaju kamen.

Odmaknite kamen

U nekim će se jezicima radije navesti: "Otkotrljajte kamen s ulaza u grobnicu".

Marta

Marta je bila sestra Lazara i Marije. Pogledajte 37:1.

Mrtav je već četiri dana

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Umro je prije četiri dana i tijelo mu tamo leži".

translationWords

- grobnica, grob, grobno mjesto
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- smrt, umrijeti, mrtav

37:08

Isus je odgovorio: "**Nisam li ti rekao** da ćeš **vidjeti slavu Božju** ako budeš vjerovala u mene?" I tako, **odmaknuli su kamen**.

Nisam li ti rekao

To jest: "Sjeti se da sam ti rekao". Isus nije postavio ovo pitanje kako bi dobio odgovor, tako da će se ovo u nekim jezicima trebati prevesti kao zapovijed.

vidjeti slavu Božju

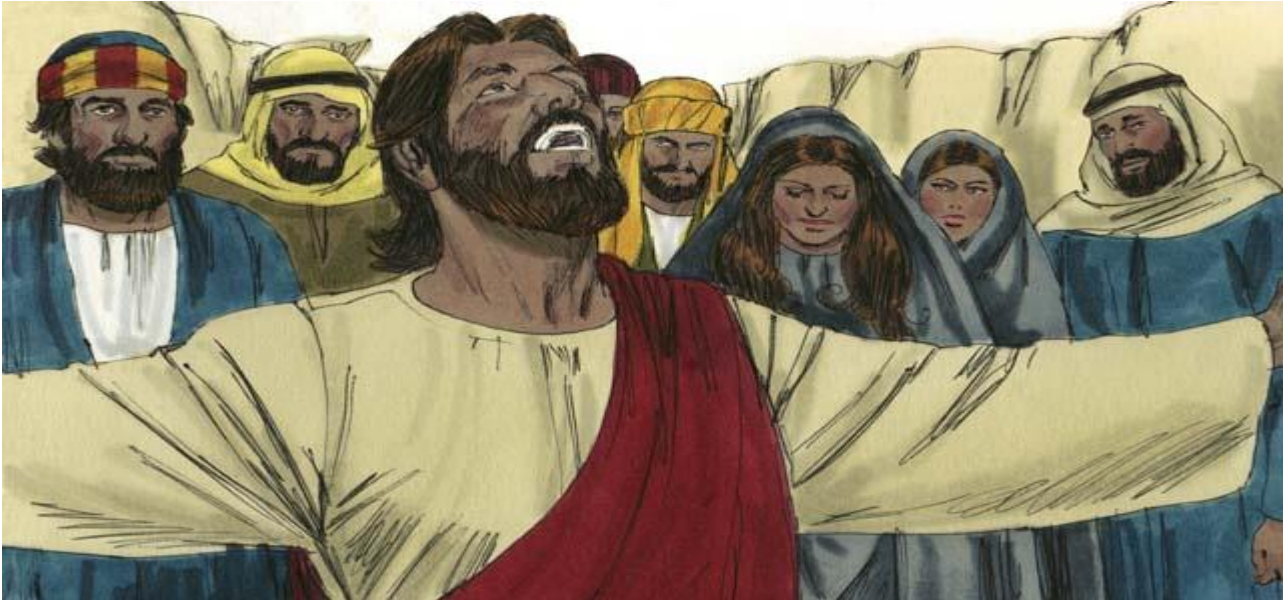
Odnosno "vidjeti pokazanje slave Božje" ili "vidjeti kako Bog pokazuje koliko je velik".

odmaknuli su kamen

U nekim bi se jezicima trebalo navesti: "odmaknuli su kamen s ulaza u grobnicu".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Bog
- slava, slavan
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje

37:09

Onda je Isus pogledao u nebo i rekao: "Oče, hvala Ti **što me slušaš**. Ja znam da me Ti uvijek slušaš, ali ovo kažem zbog svih ovih ljudi koji stoje ovdje, da bi oni vjerovali da si me Ti poslao." Onda je Isus povikao: "Lazare, **izađi!**"

što me slušaš

Odnosno "čuješ". Možda bi bilo korisno dodati "kada te molim" ili "kada razgovaram s tobom".

izađi

U nekim će se jezicima radije navesti: "izađi iz grobnice".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- nebo, nebeski svod, nebesa, nebeski
- Bog Otac, nebeski Otac, Otac
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- Lazar

37:10

I Lazar je izašao! Još je bio umotan u **pogrebnu odjeću**. Isus im je rekao: "Pomozite mu da skine pogrebnu odjeću i oslobodite ga!" Mnogi Židovi su povjerovali u Isusa **zbog ovog čuda**.

I Lazar je izašao!

U nekim bi jezicima valjalo navesti: "Lazar je izašao iz grobnice!"

pogrebnu odjeću

To jest: "ukopnu odjeću". Ovo se može prevesti i kao: "pogrebni zavoji" ili "trake od tkanine".

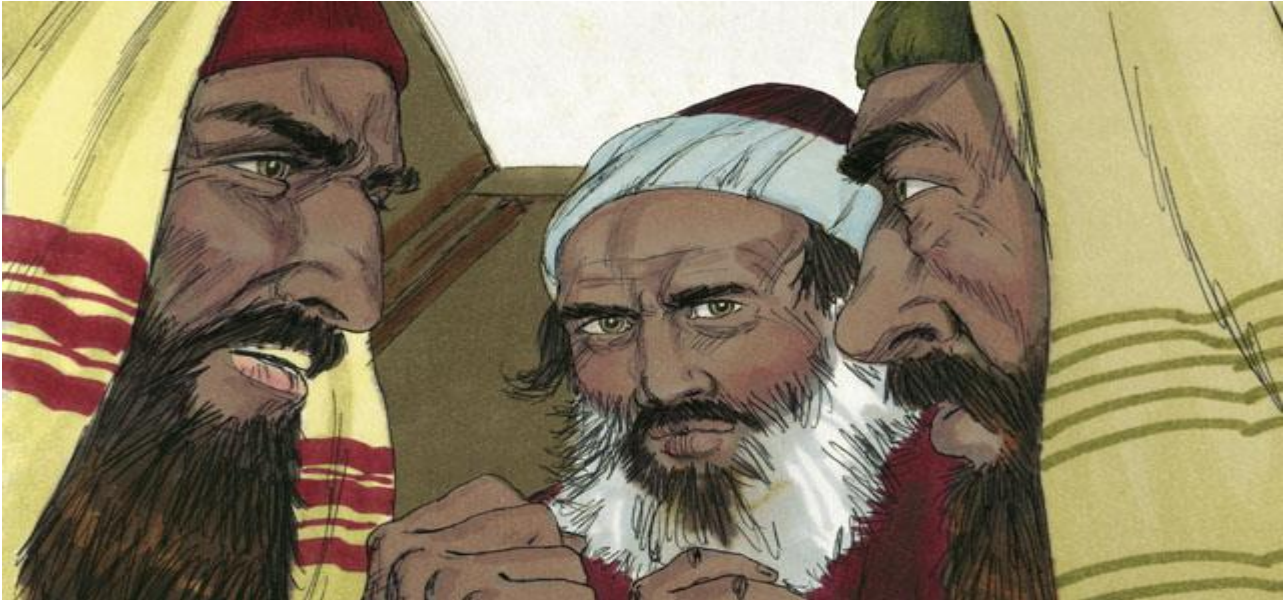
zbog ovog čuda

To jest: "zato što je Bog učinio ovo fenomenalno čudo" ili "zato što je Isus učinio da Lazar oživi".

translationWords

- Lazar
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Židov, židovski, Židovi
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- čudo, znak

37:11

Ipak, židovski vjerski vođe bili su **ljubomorni** na Njega, pa **su se okupili** da isplaniraju kako će ubiti Isusa i Lazara.

ljubomorni

Odnosno "ljubomorni na Isusovu moć i popularnost" ili "ljubomorni što je toliko ljudi vjerovalo u Isusa".

su se okupili

Odnosno "sastali" ili "združili". To nije bio neobavezan sastanak, nego sastanak sa određenom namjerom - da isplaniraju kako ubiti Isusa.

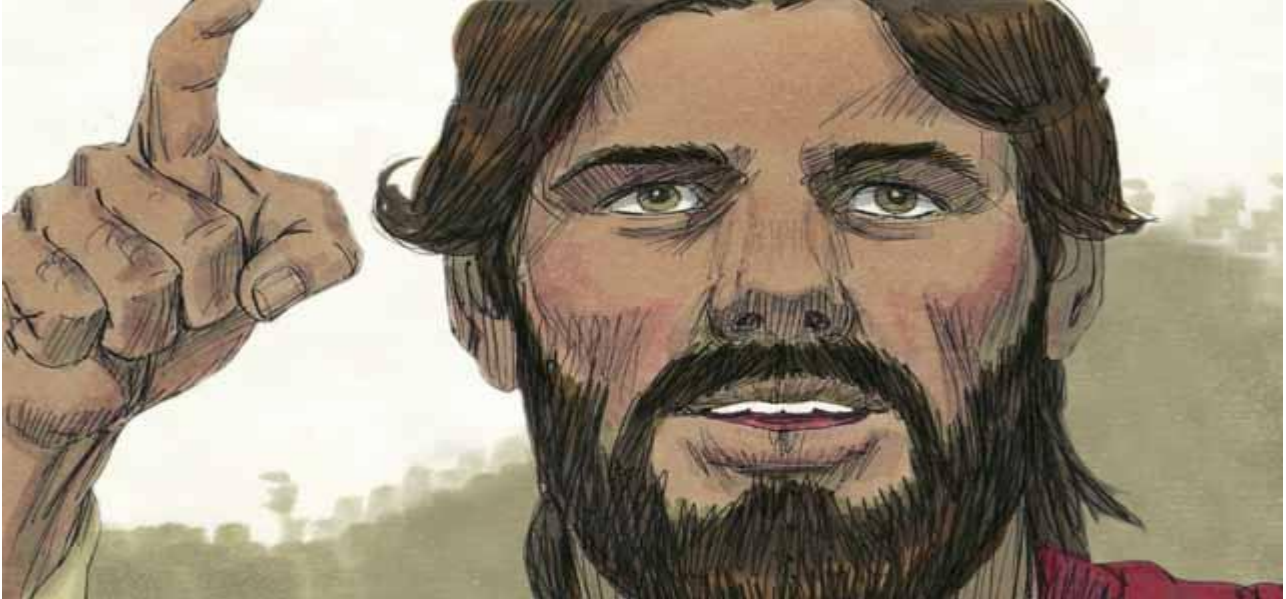
Biblijska priča iz Evanđelja po Ivanu 11:1–46

translationWords

- židovski vođe, židovske vlasti, vjerski vođe
- Židov, židovski, Židovi
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Lazar

38. Isus je izdan

38:01

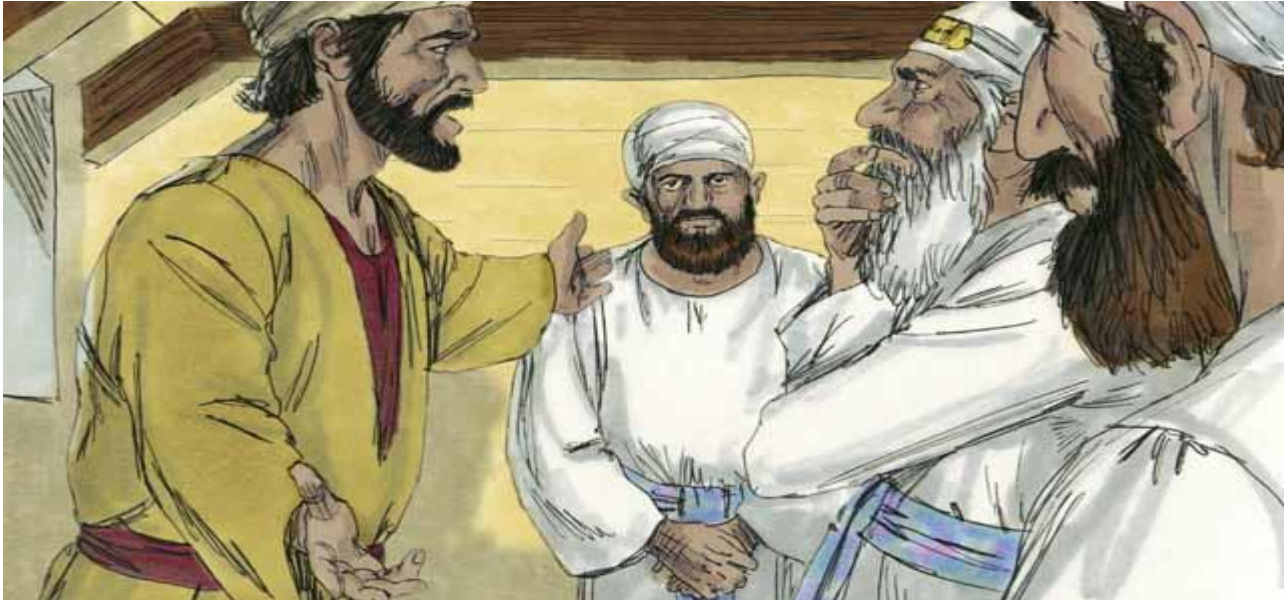
Svake godine, Židovi su slavili Pashu. To je bila proslava Božjeg izbavljenja njihovih predaka iz ropstva u Egiptu, koji se dogodio **mного stoljeća prije toga**. Otprilike tri godine nakon što je Isus počeo javno propovijedati i poučavati, rekao je svojim učenicima da želi proslaviti Pashu s njima u Jeruzalemu, te da će ga tamo ubiti.

mного stoljeća prije toga

To jest: "stotinama godina ranije" ili "prije puno vremena".

translationWords

- Židov, židovski, Židovi
- Pasha, Prolazak
- Bog
- spasiti, siguran
- sluga, rob, ropstvo
- Egipat, Egipćanin
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- propovijedati
- učenik
- Jeruzalem

38:02

Jedan od Isusovih učenika bio je čovjek koji se zvao Juda. Juda je bio **zadužen za apostolsku blagajnu**, ali **je volio novac**, tako da ga je često krao iz blagajne. Nakon što su Isus i njegovi učenici stigli u Jeruzalem, Juda je otišao židovskim vođama i ponudio im da izda Isusa u zamjenu za novac. Znao je da židovski vođe niječu da je Isus Mesija i da su ga planirali ubiti.

zadužen za apostolsku blagajnu

Odnosno "odgovoran da čuva apostolski novac" ili "odgovoran da čuva vreću u kojoj je bio novac apostola i da dijeli sredstva iz nje".

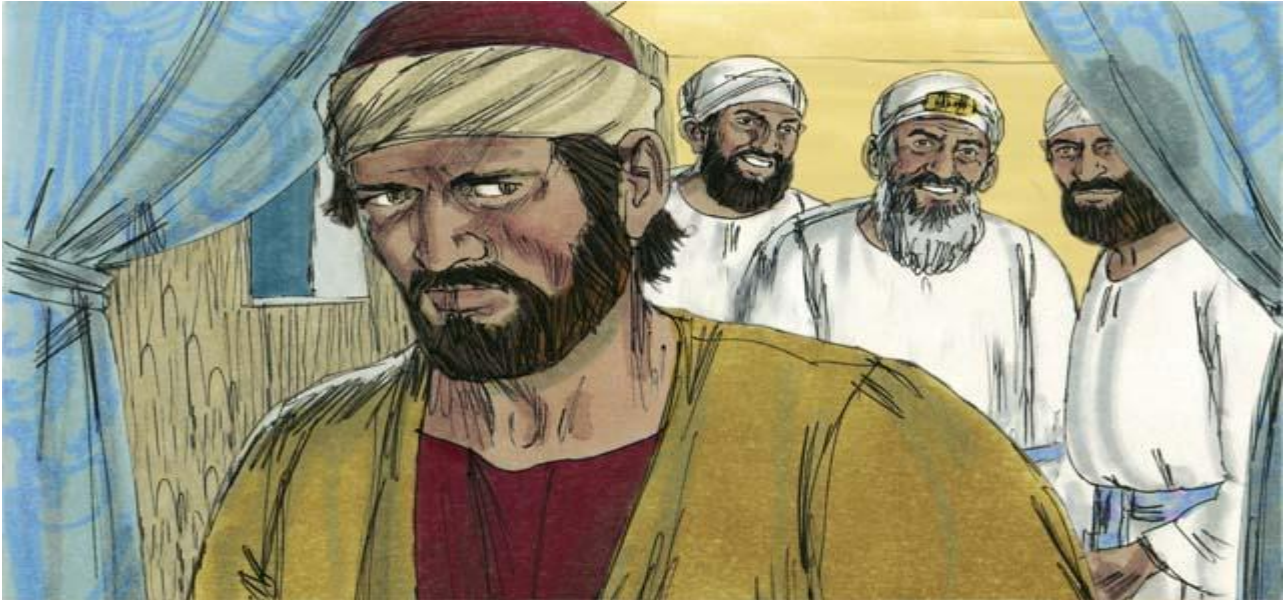
je volio novac

To jest: "visoko je cijenio novac" ili "htio je novac". U nekim jezicima se neće upotrijebiti ista riječ koju bi koristili za izraz "volio je ljude".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- učenik
- Juda Iskariotski
- apostol, apostolstvo
- Jeruzalem
- židovski vođe, židovske vlasti, vjerski vođe
- izdati, izdajica
- Krist, Mesija

38:03

Židovski vođe, predvođeni velikim svećenikom, platili su Judi **trideset srebrenih novčića** da izda Isusa. To se dogodilo točno onako kako su to proroci pretkazali. Juda je pristao, uzeo novac i otišao. Počeo je tražiti priliku da im pomogne uhititi Isusa.

trideset srebrenih novčića

Svaki od tih novčića vrijedio je otprilike kao plaća za četiri dana.

translationWords

- židovski vođe, židovske vlasti, vjerski vođe
- veliki svećenik
- Juda Iskariotski
- izdati, izdajica
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica

38:04

U Jeruzalemu je Isus slavio Pashu sa svojim učenicima. Tijekom pashalnog objeda, Isus je uzeo kruh i **prelomio ga**. Rekao je: "Uzmite i jedite ovo. Ovo je moje tijelo, **koje se daje za vas. Ovo činite da biste me se sjećali.**" Na ovaj način, Isus je rekao da će njegovo tijelo biti žrtvovano za njih.

slavio (je)

Odnosno "neko je vrijeme slavio".

uzeo (je) kruh

Ovo bi se moglo prevesti kao: "podignuo je komad kruha" ili "podignuo je pljosnat komad kruha".

prelomio ga

U nekim bi se jezicima trebalo navesti: "prelomio ga na komadiće" ili "prelomio ga na pola" ili "odlomio komad".

koje se daje za vas

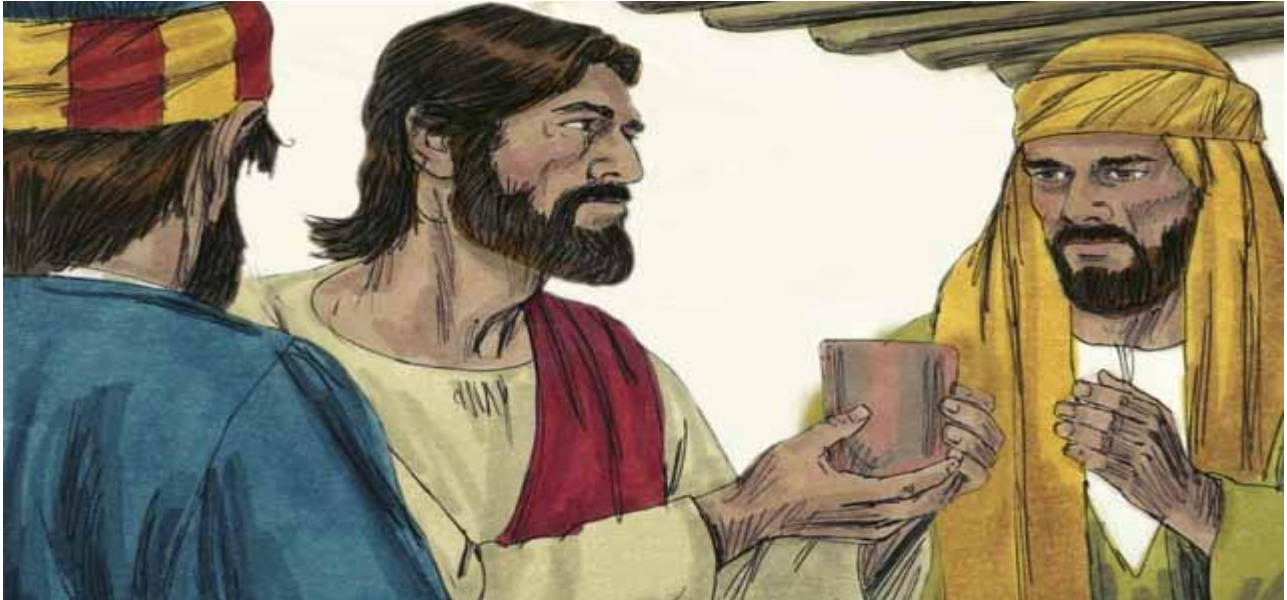
Ovo bi se moglo prevesti i kao: "koje dajem za vas".

Ovo činite da biste me se sjećali

Odnosno: "Činite ovo kao način da se podsjetite na ono što činim za vas". Isus je govorio o svojoj smrti, koja se uskoro imala dogoditi.

translationWords

- Jeruzalem
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Pasha, Prolazak
- učenik
- žrtva, prinos

38:05

Onda je Isus podigao **čašu** i rekao: "**Pijte ovo**. To je moja **krv Novoga saveza**, koja **se proljeva za oproštenje grijeha**. Ovo činite da biste me se sjećali svaki put kad ju pijete."

čašu

Odnosno "čašu vina" ili "čašu punu pića napravljenog od grožđa".

Pijte ovo

To jest: "Pijte ono što je u ovoj čaši" ili "Pijte iz ove čaše". Piće u čaši bilo je napravljeno od grožđa tako da je bilo tamno crvene boje.

krv Novoga saveza

Ovo bi se moglo prevesti kao: "krv koja čini Novi savez mogućim" ili "krv koja je temelj za Novi savez".

se proljeva

Ovo bi se moglo prevesti kao "će isteći iz moga tijela" ili "iskrvarit ću".

za oproštenje grijeha

Odnosno "kako bi Bog mogao u potpunosti oprostiti ljudima za sve njihove grijeha".

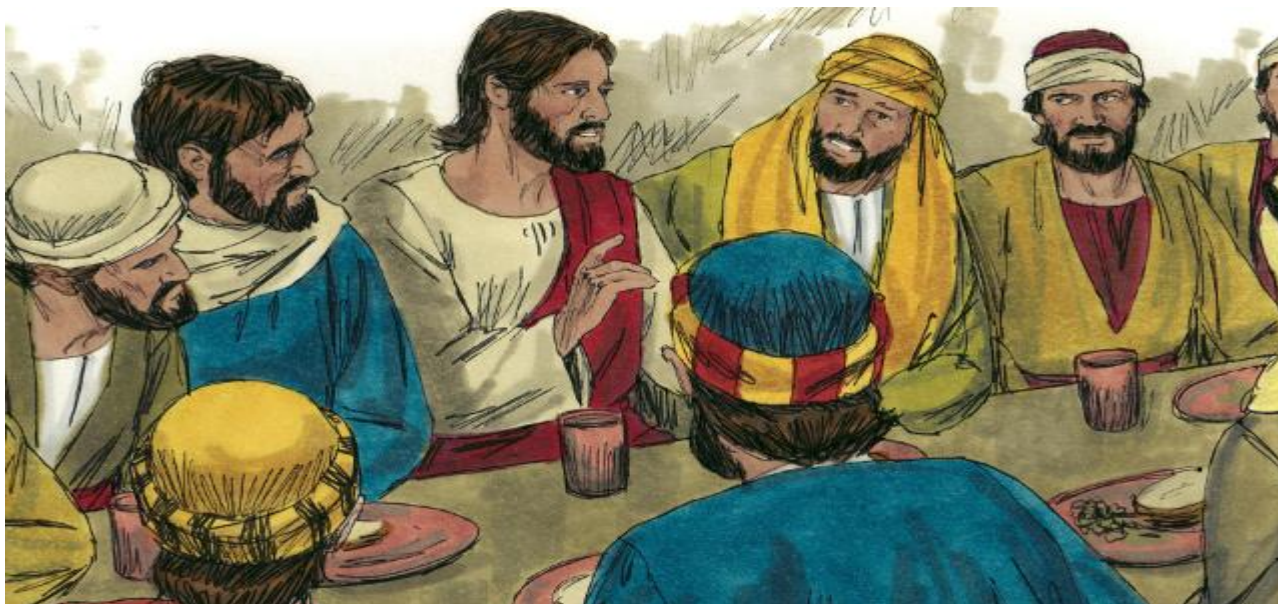
(da biste) me se sjećali

Odnosno "me slavili" ili "slavili uspomenu na mene". Moglo bi se prevesti i kao: "posebno se usredotočili na mene" ili "vas podsjetilo na mene".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- krv
- savez
- oprostiti, oproštenje, oprost
- grijeh, grešan, grešnik, grijешiti

38:06

Onda je Isus rekao učenicima: "Jedan od vas će me izdati." Učenici su bili šokirani i pitali su tko bi učinio takvo što. Isus je rekao: "Osoba **kojoj dam komad kruha je izdajnik.**" Onda je dao kruh Judi.

kojoj dam komad kruha

To jest: "kojoj uručim ovaj komad kruha".

je izdajnik

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "će me izdati" ili "je onaj koji će me izdati".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- učenik
- izdati, izdajica
- Juda Iskariotski

38:07

Nakon što je Juda uzeo kruh, obuzeo ga je Sotona. **Juda je izašao van i otišao** pomoći židovskim vođama da uhite Isusa. Bio je mrak.

u njega je ušao Sotona

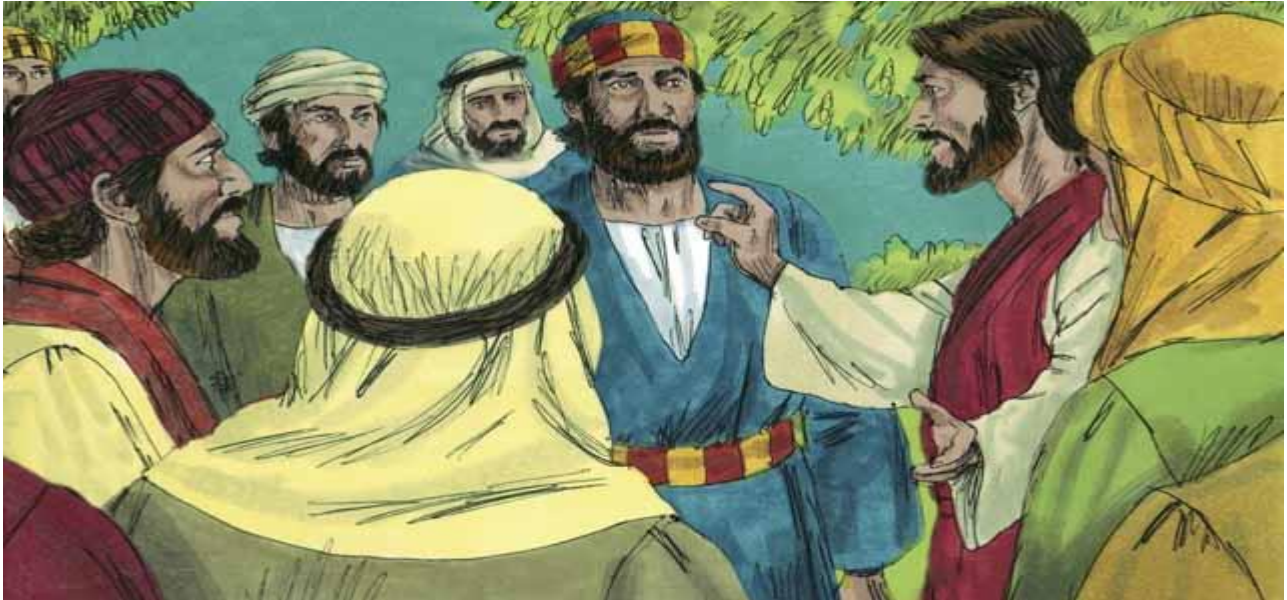
Odnosno "Sotona je ušao u njega" ili "obuzeo ga je Sotona".

Juda je izašao van i otišao

U nekim će se jezicima radije navesti: "Juda je ostavio objed i otišao" ili "Juda je napustio prostoriju i izašao van".

translationWords

- Juda Iskariotski
- Sotona, đavao, zli
- Židov, židovski, Židovi

38:08

Nakon jela, Isus i njegovi učenici su otišli na **Maslinsku goru**. Isus im je rekao: "Svi ćete me večeras **napustiti**. **Pisano je: 'Udarit ću** pastira i sve će se ovce razbježati.'"

Maslinsku goru

Ovo je ime brda prekrivenog maslinama, vrlo blizu zidina grada Jeruzalema. Može se prevesti i kao "Brdo maslina".

napustiti

To jest "ostaviti".

Pisano je

Odnosno "Pisano je u Božjoj riječi" ili "Pisano je u Svetim pismima" ili "Jedan od Božjih proroka napisao je". Također je moguće reći: "Ono što je napisano dogodit će se" ili "Bit će onako kako je napisano". Ovo proročanstvo se odnosi na Isusovu smrt i činjenicu da će se njegovi sljedbenici razbježati.

Udarit ću

Odnosno "ubit ću".

pastira i sve (će) se ovce

Nemojte koristiti Isusovo ime u ovom citatu zato što prorok koji je to bio napisao nije znao pastirovo ime. Također, nemojte napisati "učenici" umjesto "ovaca". Najbolje je da u svom prijevodu upotrijebite riječi koje znače "pastir" i "ovce".

će se... razbježati

Odnosno "otići će u raznim smjerovima".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- učenik
- pastir, čuvati (kao pastir)
- ovca, ovan

38:09

Petar mu je odgovorio: "Čak i ako te svi drugi napuste, ja neću!" Onda je Isus rekao Petru: "Sotona **vas sve želi obuzeti**, ali ja sam molio za tebe, Petre, **da tvoja vjera ne zataji**. Ipak, večeras ćeš, **prije nego što pijetao zakukuriče**, tri puta zaniijekati da me uopće poznaješ."

te... napuste

Pogledajte kako ste ovo preveli u 38:8.

vas sve želi obuzeti

Odnosno "potpuno preuzeti upravljanje nad vama" ili "navesti vas da mu sasvim služite". Riječ "vas" je u množini u ovome izrazu. Sve riječi u 2. licu nakon ovoga su u jednini.

da tvoja vjera ne zataji

Odnosno "da ne prestaneš vjerovati u mene".

prije nego što pijetao zakukuriče

Pijetao obično kukuriče na prvi znak zore novoga dana. Ako to nije jasno, možda bi bilo dobro navesti: "Prije nego što pijetao zakukuriče u zoru ujutro" ili "prije nego što pijetao zakukuriče sutra ujutro".

translationWords

- Petar, Šimun Petar, Kefa
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Sotona, đavao, zli
- moliti se, molitva

- vjera

38:10

Petar je onda rekao Isusu: "Čak i ako budem morao umrijeti, nikad te neću zanijekati!" Svi drugi učenici govorili su isto.

te... zanijekati

Odnosno "zanijekati da te poznajem" ili "zanijekati da sam tvoj učenik" ili "odreći te se".

translationWords

- Petar, Šimun Petar, Kefa
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- smrt, umrijeti, mrtav
- učenik

38:11

Onda je Isus otišao sa svojim učenicima na **mjesto zvano Getsemanski vrt**. Isus im je rekao da mole kako ne bi **ušli u napast**. Onda je Isus otišao da se moli **nasamo**.

mjesto zvano Getsemanski vrt

Ovo bi se moglo prevesti kao: "obližnje mjesto zvano Getsemanski vrt" ili "mjesto zvano Getsemanski vrt u podnožju Maslinske gore".

ušli u napast

Odnosno "ne bi sagriješili kada budu kušani" ili "ne bi popustili iskušenju koje su upravo imali doživjeti".

nasamo

Ovo bi se moglo prevesti "sam".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- učenik
- moliti se, molitva
- napastovati, napast, iskušenja

38:12

Isus je molio tri puta: "Oče moj, ako je moguće, molim te da ne moram **popiti ovu čašu patnje**. No, ako nema drugog načina da se oproste ljudski grijesi, onda **neka bude tvoja volja**." Isus je bio jako uznemiren i njegov znoj je padao poput kapi krvi. Bog je poslao anđela da ga osnaži.

popiti ovu čašu patnje

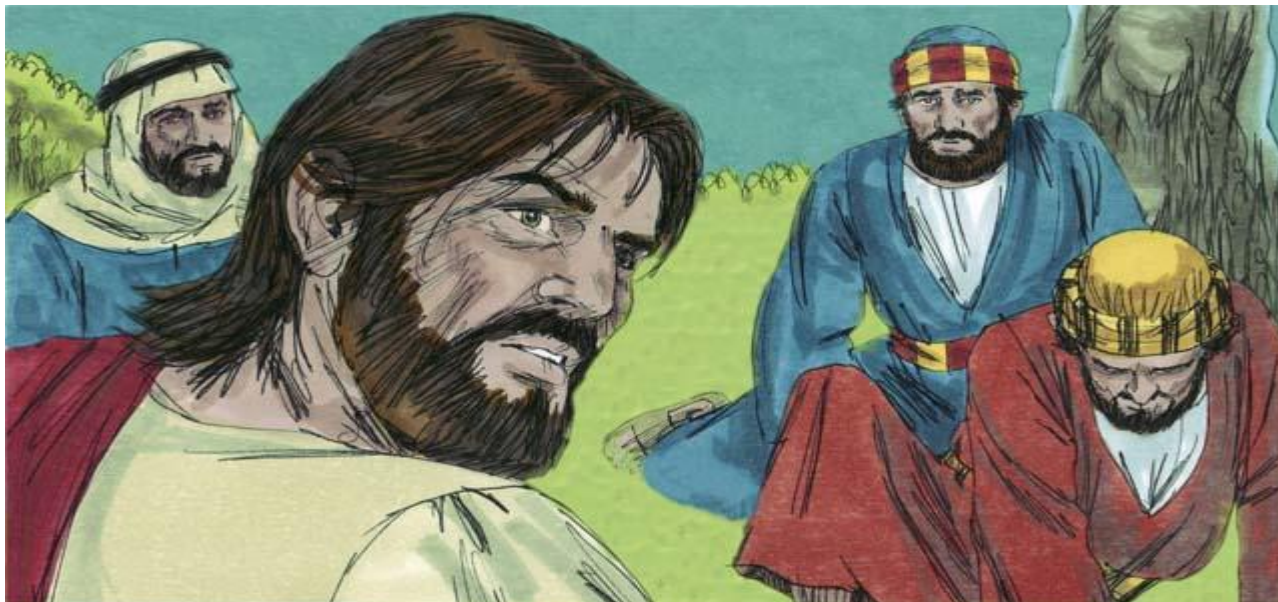
To jest: "proći kroz ovu patnju" ili "pretrpjeti ono što se ima dogoditi" ili "izdržati ovu patnju".

neka bude tvoja volja

Ovaj izraz znači: "učini što si nakanio" ili "učini što se mora učiniti".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- moliti se, molitva
- Bog Otac, nebeski Otac, Otac
- patiti, patnja
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- oprostiti, oproštenje, oprost
- krv
- Bog
- anđeo, arkandeo

38:13

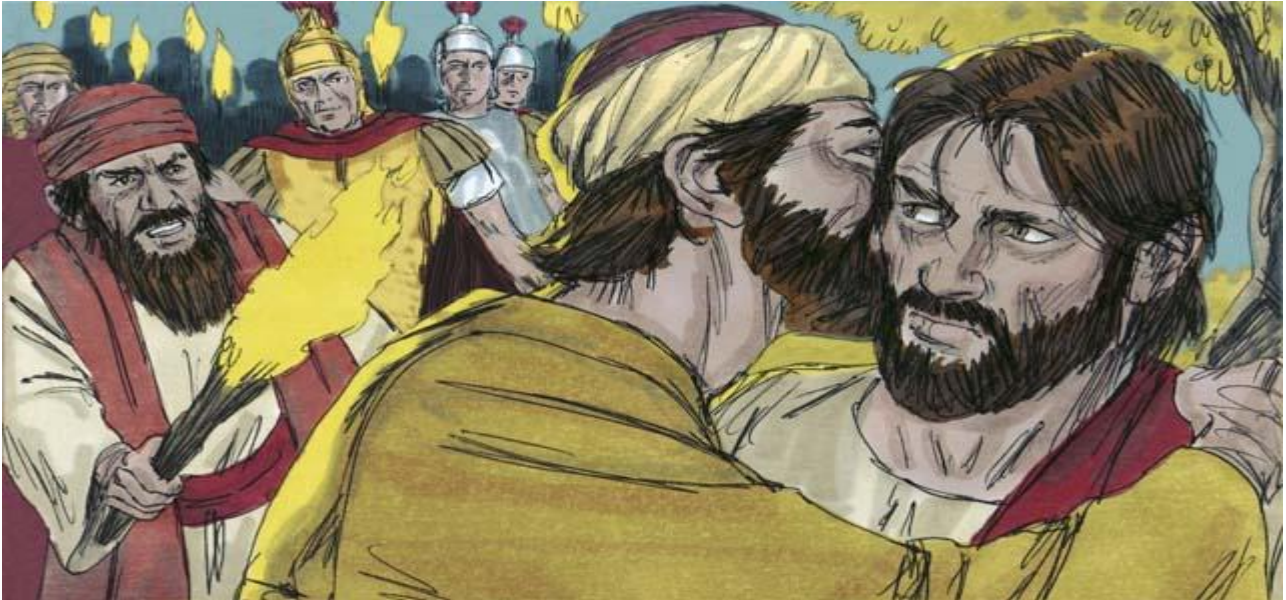
Nakon svakog puta kada se molio, Isus bi se vratio svojim učenicima, ali oni su spavali. Kad se vratio treći put, Isus je rekao: "Probudite se! Moj izdajnik je ovdje."

Nakon svakog puta kada se molio

Odnosno: "Svaki put kada je Isus molio tu molitvu". Ovo se odnosi na tri puta kada je molio, kao što je spomenuto u 38:12.

translationWords

- moliti se, molitva
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- učenik
- izdati, izdajica

38:14

Juda **je došao** sa židovskim vođama, vojnicima, i velikim mnoštvom. Nosili su mačeve i toljage. Juda je došao Isusu i rekao mu: "**Pozdravljam te**, Učitelju," i poljubio ga. To je bio **znak** židovskim vođama da znaju koga trebaju uhititi. Onda je Isus rekao: "Juda, **zar me izdaješ poljupcem?**"

je došao

U nekim će se jezicima ovo prevesti: "otišao".

Pozdravljam te

Ovo se također može prevesti kao: "Zdravo" ili "Mir" ili "Dobra večer".

znak

Odnosno "signal".

zar me izdaješ poljupcem

To jest: "hoćeš li me zaista izdati poljupcem"? Isus nije tražio odgovor na ovo pitanje. Stoga bi se u nekim jezicima ovo prevelo kao izjava, poput: "izdaješ me ljubeći me" ili "svoju izdaju činiš još gorom time što me ljubiš".

translationWords

- [Juda Iskariotski](#)
- [židovski vođe, židovske vlasti, vjerski vođe](#)
- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)
- [učitelj, Učitelj](#)
- [izdati, izdajica](#)

38:15

Dok su vojnici provodili Isusovo uhićenje, Petar je izvukao mač i odsjekao uho sluzi velikog svećenika. Isus mu je rekao: "Vrati mač u korice! Ja od Oca mogu tražiti cijelu vojsku anđela da me brani. Ipak, **moram biti poslušan svome Ocu.**" Onda je Isus zacijelio uho tog čovjeka. Nakon što je Isus bio uhićen, svi učenici su se razbjegli.

Dok su vojnici provodili Isusovo uhićenje

Odnosno: "Dok su vojnici hapsili Isusa".

je izvukao mač

Odnosno "izvukao svoj mač s mjesta na kojem ga je nosio".

moram biti poslušan svome Ocu

To jest: "Neću to učiniti zato što moram poslušati volju svoga Oca i dopustiti da budem uhićen".

Biblijska priča iz Evanđelja po Mateju 26:14–56; Evanđelja po Marku 14:10–50; Evanđelja po Luki 22:1–53; Evanđelja po Ivanu 12:6; 18:1–11

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Petar, Šimun Petar, Kefa
- sluga, rob, ropstvo
- veliki svećenik
- Bog Otac, nebeski Otac, Otac
- anđeo, arkandeo
- poslušati, slušati, poslušan, poslušnost
- iscijeliti, izliječiti

- učenik

39. Isus na sudu

39:01

Usred noći vojnici su Isusa odveli u kuću velikog svećenika kako bi ga veliki svećenik ispitao. Petar ih je slijedio iz daljine. Kada su uveli Isusa u kuću, Petar je ostao vani i grijao se uz vatru.

usred noći

Ovaj izraz znači: "na pola puta noći" ili "vrlo kasno navečer".

kako bi ga... ispitao

To jest: "kako bi Isusu postavio pitanja pokušavajući pronaći nešto za što bi ga optužili kao zločinca".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- veliki svećenik
- Petar, Šimun Petar, Kefa

39:02

U kući su židovski vođe **sudili Isusu**. Dovedi su mnoge lažne svjedoke koji su lagali o Njemu. No, njihove izjave nisu se slagale jedna s drugom, pa židovski vođe nisu mogli dokazati **da je išta skrivio**. Isus nije ništa rekao.

sudili Isusu

Ovo bi se moglo prevesti kao "imali službeni sastanak kako bi optužili Isusa za zločin". Obično se suđenje provodi kako bi se saznalo je li netko kriv ili nevin za određeni zločin. U ovom slučaju, vođe su bili odlučni u namjeri da proglašavaju Isusa krivim.

lagali o njemu

Odnosno "rekli laži o njemu" ili "lažno ga optužili da je učinio nešto loše".

njihove izjave se nisu slagale jedna s drugom

Ovo bi se moglo prevesti kao: "rekli su izjave o Isusu koje su se razlikovale jedna od druge" ili "očevici su davali izjave o Isusu koje su jedna drugoj proturječile".

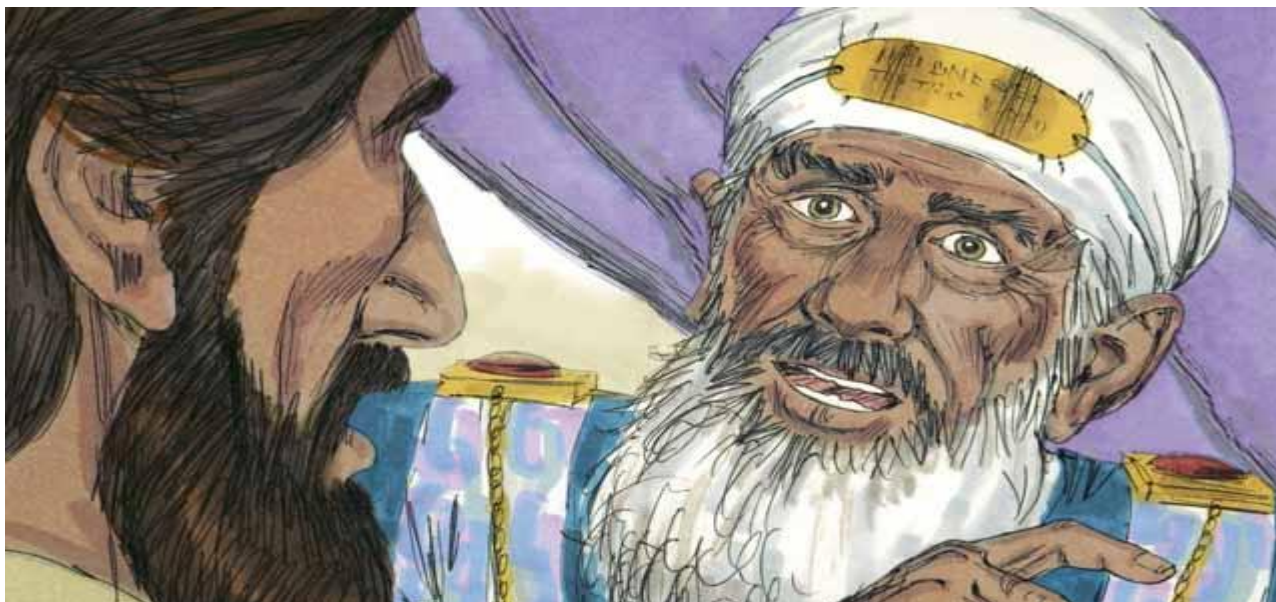
da je išta skrivio

Odnosno "da je učinio bilo što krivo".

translationWords

- židovski vođe, židovske vlasti, vjerski vođe
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- svjedočanstvo, svjedočiti
- krivica, kriv

39:03

Na kraju je veliki svećenik pogledao ravno u Isusa i rekao mu: "Reci nam jesi li ti Mesija, Sin Boga živoga?"

Na kraju

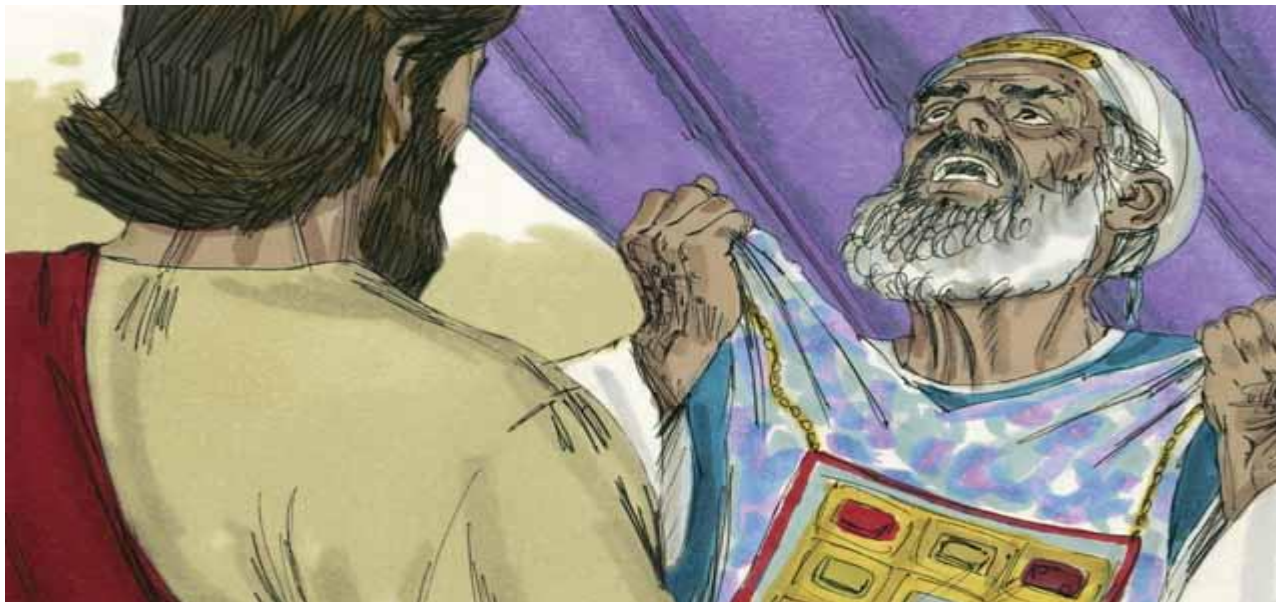
To jest: "Nakon što nisu uspjeli pronaći nikakve dokaze protiv njega" ili "Nakon što nisu uspjeli dokazati da je kriv".

translationWords

- [veliki svećenik](#)
- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)
- [Krist, Mesija](#)
- [Sin Božji, Sin](#)

39:04

Isus je rekao: "**Jesam**, a vi ćete vidjeti kako vladam s Bogom i dolazim s neba." Veliki svećenik se naljutio i **razderao svoju odjeću**, te povikao ostalim vjerskim vođama: "Više ne trebamo svjedoke! Čuli ste da je rekao da je Sin Božji. **Koja je vaša presuda?**"

Jesam

Odnosno "Ja jesam kao što si rekao" ili "Ja sam Mesija i Sin Božji". "Ja jesam" je također Božje ime (pogledajte 9:14). Jednostavno rekavši "Ja jesam", Isus je također govorio da je Bog. Ako je moguće, prevedite ovo tako da ljudi uvide sličnost između Isusova odgovora i Božjega imena.

sjedim s Bogom

Ovo bi se moglo prevesti kao: "vladam s Bogom". Budući da je Bog vladar nad svime, ljudi o njemu govore kao o nekome tko sjedi na prijestolju na nebu. Rekavši da će sjediti s Bogom, Isus je ustvrdio da je imao vlast vladati s Ocem.

sjedim s Bogom i dolazim s neba

Ovo bi se moglo prevesti kao: "sjedim pored Boga i onda dolazim s neba".

razderao svoju odjeću

Židovi bi razderali odjeću iskazivajući žalost ili ljutnju. Ako deranje odjeće znači nešto drugo na vašem jeziku, možda ćete htjeti to zamijeniti izrazom kao što je: "bio je strašno ljut".

Koja je vaša presuda?

Odnosno "Koja je vaša odluka?" ili "Recite nam što ste odlučili?" Veliki svećenik je htio da vjerski vođe osude Isusa jer je tvrdio da je jednak Bogu.

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Bog
- nebo, nebeski svod, nebesa, nebeski
- veliki svećenik
- židovski vođe, židovske vlasti, vjerski vođe
- svjedočanstvo, svjedočiti
- Sin Božji, Sin
- suditi, sud

39:05

Židovski vođe su svi odgovorili velikom svećeniku: "Zaslužuje umrijeti!" Onda su **Isusu stavili povez na oči, pljuvali ga**, udarali ga i rugali mu se.

Isusu stavili povez na oči

Odnosno "prekrili su Isusove oči kako ne bi mogao vidjeti".

pljuvali ga

Ovo bi se moglo prevesti i kao: "pljuvali su ga kako bi ga uvrijedili" ili "pljuvali su ga kako bi mu rekli da je bezvrijedan". Ovo je bio način na koji se pokazivao prezir.

translationWords

- židovski vođe, židovske vlasti, vjerski vođe
- veliki svećenik
- smrt, umrijeti, mrtav
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- rugati se, izrugivati, ismijavati

39:06

Dok je Petar čekao izvan kuće, vidjela ga je neka sluškinja i rekla mu: "Ti si isto bio s Isusom!" Petar **je to zanijekao**. Kasnije mu je jedna druga sluškinja rekla isto, a **Petar je to opet zanijekao**. Na kraju su mu ljudi rekli: "Znamo da si bio s Isusom, jer ste obojica iz Galileje."

je to zanijekao

Ovo bi se moglo prevesti kao: "rekao da to nije istina" ili "rekao da nije s Isusom" ili "rekao: 'Ne. To nije točno.'"

Petar je to opet zanijekao

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Petar je zanijekao da poznaje Isusa po drugi put" ili "Petar je opet rekao da nije bio s Isusom".

ste... iz Galileje

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "ste Galilejci". Ljudi su po govoru Petra i Isusa znali da su potjecali iz Galileje.

translationWords

- Petar, Šimun Petar, Kefa
- sluga, rob, ropstvo
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Galileja, Galilejac

39:07

Onda se Petar **zaklinjao**: "Neka me Bog prokune ako poznajem toga čovjeka!" Odmah se **oglasio pijetao**, a Isus se okrenuo i pogledao Petra.

zaklinjao

Odnosno "naglašeno rekao" ili "veoma snažno rekao".

Neka me Bog prokune ako poznajem tog čovjeka

Ovo je prokletstvo koje znači: "Neka bi mi Bog učinio našao ako je ono što govoriš istina" ili "Neka bi me Bog kaznio ako ti lažem". Na ovaj je način Petar vrlo snažno ponavljao da nije poznavao Isusa. Također je o Isusu govorio kao o "ovom čovjeku" kako bi zvučalo da ga ne poznaje.

oglasio pijetao

"Kukurikanje" je glasan zvuk koji pijetao proizvodi. Usporedite to s načinom na koji ste te preveli u 38:9.

translationWords

- Petar, Šimun Petar, Kefa
- Bog
- prokleti, prokletstvo, proklet
- Isus, Isus Krist, Krist Isus

39:08

Petar je otišao i **goroko zaplakao**. U međuvremenu je Juda, **izdajnik**, vidio da su židovski vođe **osudili Isusa na smrt**. Juda se veoma ražalostio, otišao i ubio se.

goroko zaplakao

Odnosno "plakao, osjećajući duboku tugu" ili "plakao, osjećajući duboko žaljenje".

izdajnik

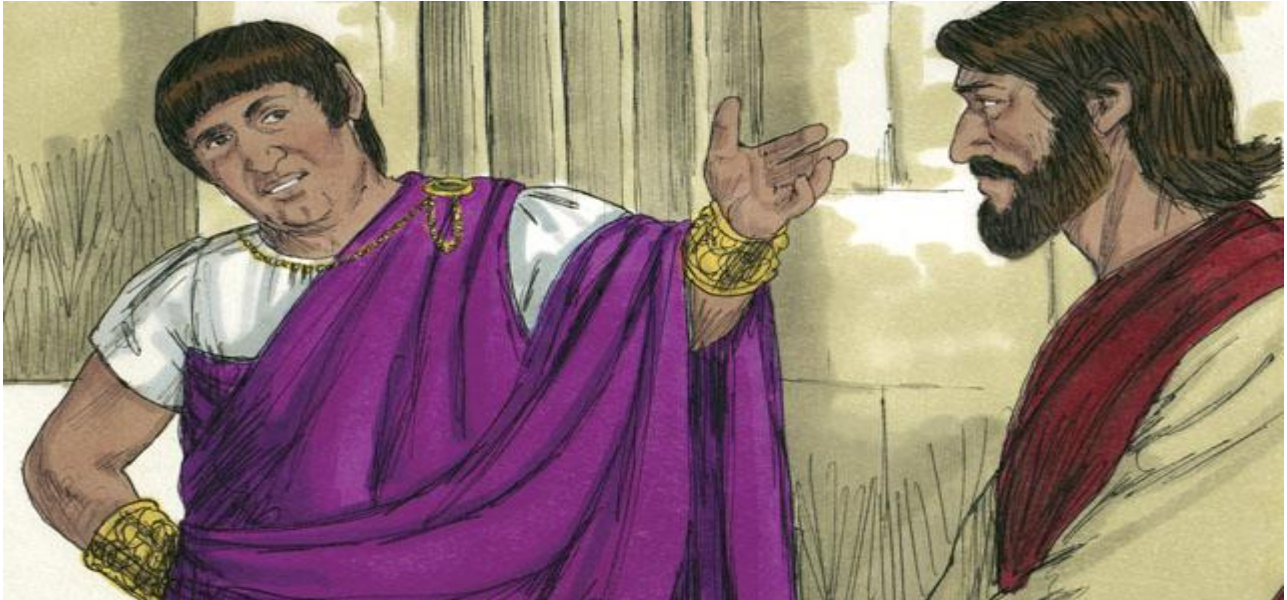
To jest: "koji je izdao Isusa" ili "koji je pomogao vođama da uhapsu Isusa".

osudili Isusa na smrt

To jest: "rekli da je Isus kriv i da mora umrijeti".

translationWords

- Petar, Šimun Petar, Kefa
- Juda Iskariotski
- izdati, izdajica
- židovski vođe, židovske vlasti, vjerski vođe
- Isus, Isus Krist, Krist Isus

39:09

Rano ujutro, židovski vođe su doveli Isusa Pilatu, **rimskom upravitelju**. Nadali su se da će Pilat donijeti presudu da je Isus kriv i da **će ga kazniti smrću**. Pilat je pitao Isusa: "Jesi li ti kralj Židova?"

rimskom upravitelju

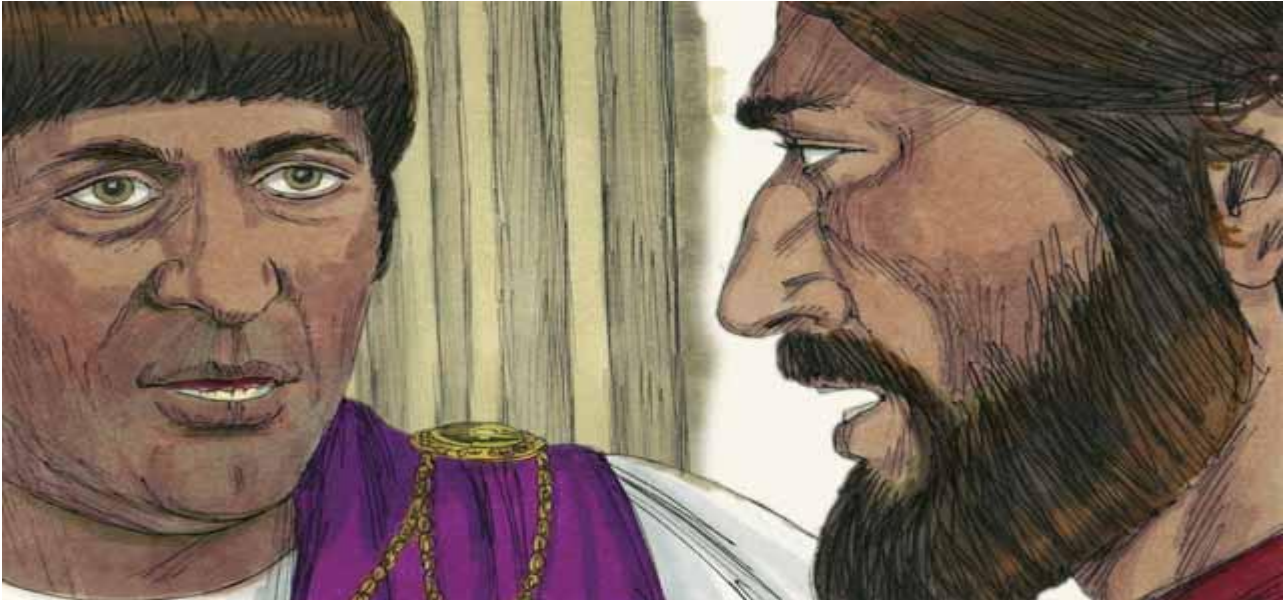
To jest, "rimskome vladinom dužnosniku". Rimaska vlast je postavila Pilata da upravlja područjem Judeje u Izraelu.

će ga kazniti smrću

Kao upravitelj, Pilat je imao vlast osuditi Isusa na smrt i dati odobrenje za njegovo raspeće ili ga osloboditi. Židovski vođe nisu imali vlast dati da se nekoga pogubi.

translationWords

- židovski vođe, židovske vlasti, vjerski vođe
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Pilat
- Rim, rimski
- kralj Židova

39:10

Isus mu je odgovorio: "**Sam si to rekao**, ali **moje kraljevstvo nije zemaljsko kraljevstvo**. Da jest, **moji sluge bi se borili za mene**. Došao sam na zemlju da govorim istinu o Bogu. Svatko tko voli istinu, **poslušan je mojoj riječi**." Pilat je rekao: "**Što je istina?**"

Sam si to rekao

To jest: "Točno si to rekao".

moje kraljevstvo nije zemaljsko kraljevstvo

Odnosno "moje kraljevstvo nije poput zemaljskih kraljevstava".

moji sluge bi se borili za mene

To jest: "moji učenici bi se borili da me zaštite" kako bih mogao uspostaviti svoje kraljevstvo.

poslušan je mojoj riječi

Ovo bi se moglo prevesti "sluša moje učenje i poslušan mi je". To uključuje ne samo slušanje riječi, nego i činjenje onoga što on traži.

Što je istina?

Odnosno: "Može li itko znati što je istinito?"

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- kraljevstvo Božje, kraljevstvo nebesko
- kraljevstvo
- sluga, rob, ropstvo
- istinito, istina, obistiniti se
- Bog
- voljeti, ljubiti
- Pilat

39:11

Nakon razgovora s Isusom, Pilat je izašao pred mnoštvo i rekao: "**Ne nalazim nikakve krivnje na ovom čovjeku.**" Međutim, židovski vođe i mnoštvo su vikali: "Razapni ga!" Pilat je odgovorio: "**Nije kriv.**" No, oni su još glasnije vikali. Onda je Pilat rekao treći put: "Nije kriv!"

Ne nalazim nikakve krivnje na ovom čovjeku

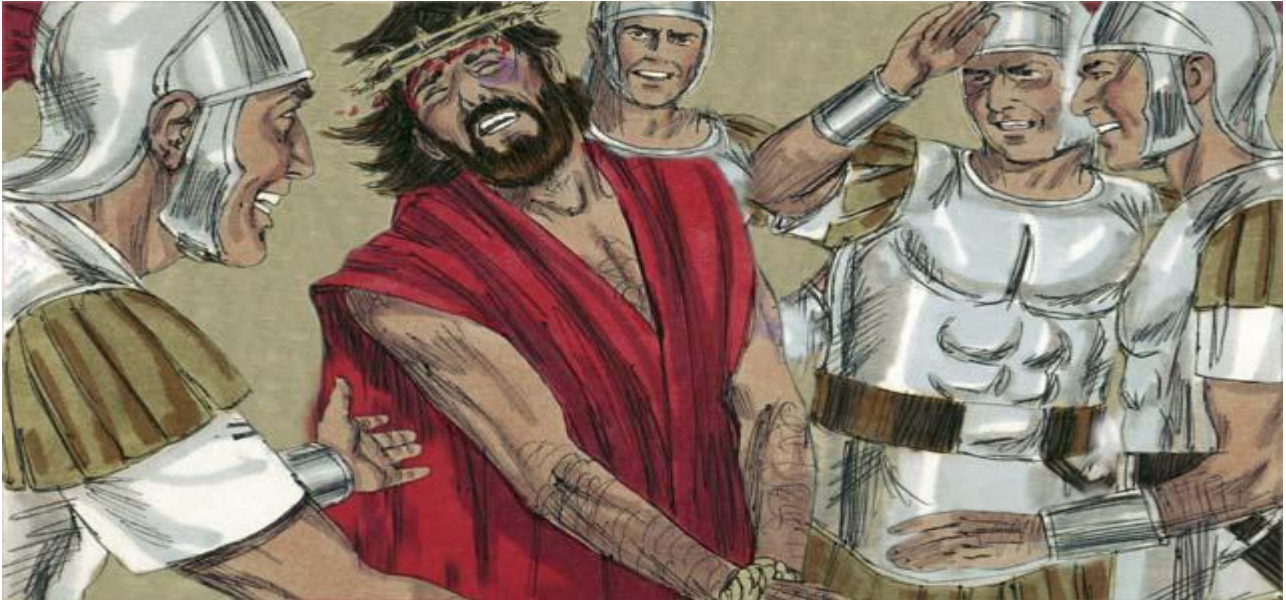
Odnosno: "Ne nalazim ovoga čovjeka krivim" ili "Ispitao sam ovoga čovjeka i ne vidim da je učinio išta loše".

Nije kriv

To jest: "Nije učinio ništa loše!"

translationWords

- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)
- [Pilat](#)
- [krivica, kriv](#)
- [židovski vođe, židovske vlasti, vjerski vođe](#)
- [razapeti, raspeti](#)

39:12

Pilat se uplašio da će se mnoštvo **pobuniti**, pa **je pristao** da njegovi vojnici razapnu Isusa. Rimski vojnici su išibali Isusa i stavili mu **kraljevski plašt** i **krunu napravljenu od trnja**. Rugali su mu se: "**Gle, kralj Židova!**"

pobuniti

To jest: "započeti raditi nasilna djela u svojoj ljutnji".

je pristao

Pilat nije htio ubiti Isusa jer je vjerovao da je Isus bio nevin. Međutim, bio je prisiljen reći svojim vojnicima da razapnu Isusa zbog straha od mnoštva. Ako je moguće, prevedite ovaj izraz na način koji pokazuje njegovo oklijevanje.

kraljevski plašt

Odnosno "haljinu nalik na kraljevsku haljinu". Ova je haljina bila žarke boje, tako da je izgledala kao nešto što bi kralj nosio.

krunu napravljenu od trnja

Ovo znači da su povezali grančice s trnjem u vijenac koji je izgledao kao kruna. Kruna je ukras koji kralj nosi na glavi kako bi pokazao svoj autoritet. No, kruna koju su stavili na Isusovu glavu na sebi je imala oštro i opasno trnje.

Gle

Odnosno "Vidi" ili "Evo".

kralj Židova

Budući da su se vojnici rugali Isusu, ovo bi se moglo prevesti kao "takozvani kralj Židova".

Biblijska priča iz Evanđelja po Mateju 26:57-27:26; Evanđelja po Marku 14:53-15:15; Evanđelja po Luki 22:54-23:25; Evanđelja po Ivanu 18:12-19:16

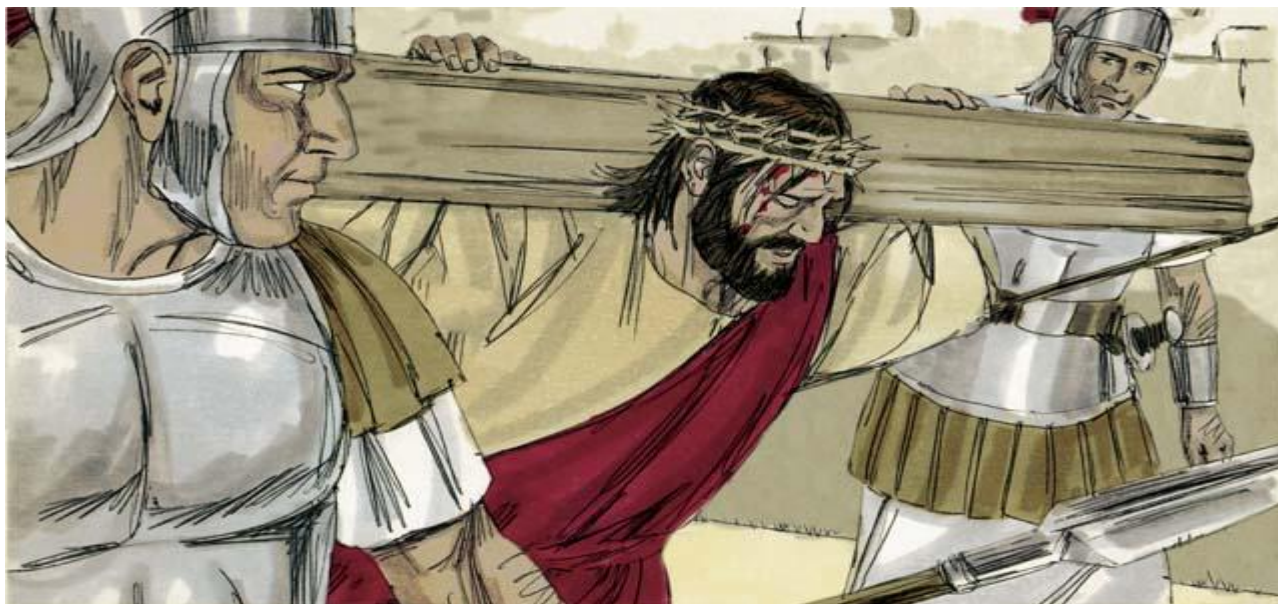
translationWords

- Pilat
- razapeti, raspeti
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Rim, rimski
- rugati se, izrugivati, ismijavati
- kralj Židova

40. Isus je razapet

40:01

Nakon što su se vojnici rugali Isusu, **odveli su ga da ga razapnu**. Natjerali su ga da nosi križ na kojem će umrijeti.

odveli su ga

To jest: "prisilili su ga da ide s njima".

da ga razapnu

Odnosno "da ga ubiju na križu".

translationWords

- rugati se, izrugivati, ismijavati
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- razapeti, raspeti
- križ

40:02

Vojnici su Isusa doveli na mjesto koje se zvalo "**Lubanja**" i čavlima su mu pribili ruke i stopala na križ. No, Isus je rekao: "Oče, oprosti im, jer ne razumiju što čine." Pilat je zapovjedio da napišu na neku ploču riječi: "Kralj Židova" i da je stave na križ iznad Isusove glave.

Lubanja

Brdo pored Jeruzalema s bijelim, kamenitim vrhom koji je donekle nalikovao vrhu lubanje.

oprosti im jer ne razumiju što čine

To jest: "ne razumiju značenje onoga što rade, zato im, molim te, oprosti". Vojnici su mislili da je Isus bio samo zločinac koji je zaslužio umrijeti. Nisu razumjeli da je bio Sin Božji.

translationWords

- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)
- [križ](#)
- [Bog Otac, nebeski Otac, Otac](#)
- [oprostiti, oproštenje, oprost](#)
- [Pilat](#)
- [kralj Židova](#)

40:03

Vojnici su **bacili kocku za Isusovu odjeću**. Kada su to učinili, **ispunili su proroštvo koje glasi**: "Podijelili su moje haljine među sobom i bacili kocku za moju odjeću."

bacili kocku za Isusovu odjeću

Odnosno "igrali igru na sreću kako bi osvojili Isusovu odjeću". Ne znamo kako su to učinili, ali u nekim kulturama to bi se moglo prevesti kao: "bacili su kamenčiće na zemlju kako bi osvojili Isusovu odjeću" ili "izvlačili su štapiće kako bi odlučili tko će uzeti Isusovu odjeću".

ispunili su proroštvo koje glasi

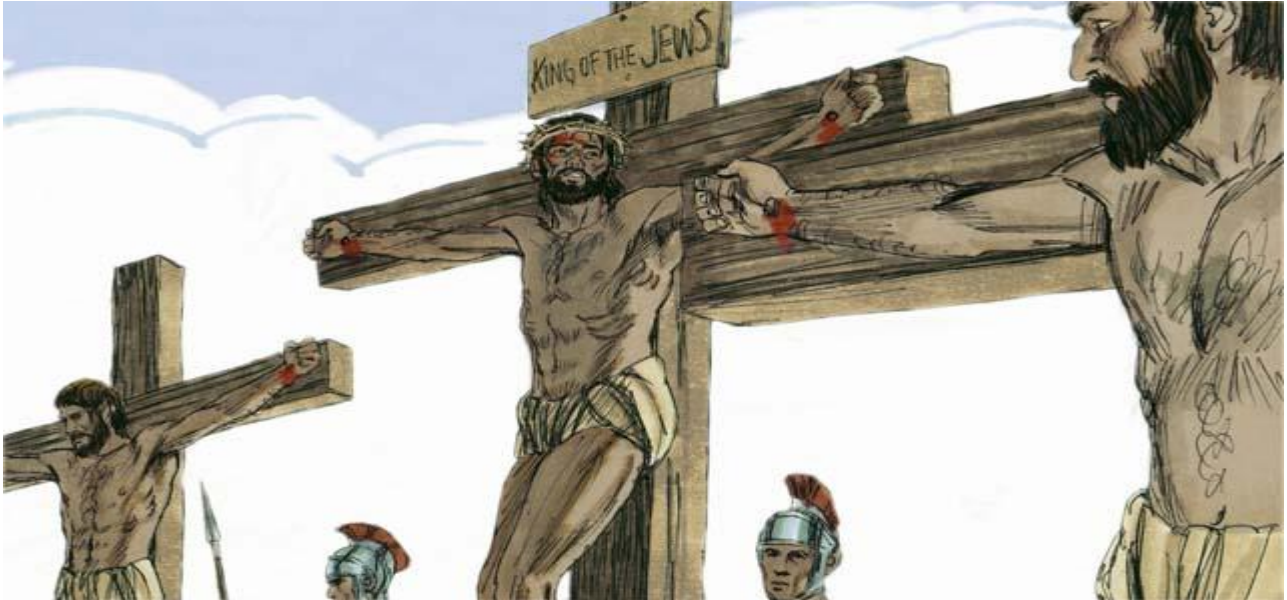
To jest: "učinili su što je Sveto pismo davno predvidjelo da će se dogoditi Mesiji" ili "učinili su ono što je prorok davno prije napisao".

translationWords

- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)
- [ispuniti](#)
- [prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica](#)

40:04

Isusa su razapeli između **dvojice razbojnika**. Jedan od njih se rugao Isusu, ali je drugi rekao: "**Zar se ne bojiš Boga? Mi smo krivi, ali ovaj čovjek je nevin.**" Onda je taj rekao Isusu: "**Molim te, sjeti me se u svome kraljevstvu.**" Isus mu je odgovorio: "Danas ćeš biti sa mnom u **raju.**"

dvojice razbojnika

Ovo bi se moglo prevesti kao "dvojice bandita". Ovo se odnosi na zločince koji su silom i nasiljem krali stvari.

Zar se ne bojiš Boga?

Razbojnik ne očekuje odgovor na ovo pitanje; to je način kojim se na nekim jezicima iznosi snažna izjava. Ako se u vašem jeziku ne koriste pitanja na taj način, onda to prevedite ovako: "Morao bi se bojati Boga!"

Mi smo krivi, ali ovaj čovjek je nevin

Ovo bi se moglo prevesti kao "Ti i ja smo učinili zle stvari i zaslužujemo umrijeti, ali ovaj čovjek Isus nije učinio ništa loše i ne zaslužuje da umre". "Mi" ovdje uključuje dvojicu razbojnika, ali ne i Isusa.

ovaj čovjek

Ovaj se izraz odnosi na Isusa.

Molim te, sjeti me se

To jest: "Molim te, primi me" ili "Molim te, prihvati me" ili "Molim te, dopusti mi da budem s tobom". "Sjetiti" ovdje ne znači dozvati u sjećanje nešto što smo zaboravili. Prevedite ovo na način koji iskazuje poniznu molbu.

u svome kraljevstvu

To jest: "kada uspostaviš svoje kraljevstvo" ili "kada budeš vladao kao kralj".

raju

Ovo je drugo ime za "nebo".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- razapeti, raspeti
- rugati se, izrugivati, ismijavati
- Bog
- krivica, kriv
- nevin
- kraljevstvo Božje, kraljevstvo nebesko

40:05

Židovski vođe i ostali ljudi u mnoštvu, rugali su se Isusu. Govorili su mu: "Ako si Sin Božji, siđi s križa i spasi se! Onda ćemo ti **vjerovati**."

ti vjerovati

To jest: "vjerovati u tebe" ili "vjerovati da si Mesija".

translationWords

- židovski vođe, židovske vlasti, vjerski vođe
- rugati se, izrugivati, ismijavati
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Sin Božji, Sin
- križ
- spasiti, siguran
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje

40:06

Onda se nebo nad cijelim područjem potpuno zamračilo, premda je bila sredina dana. Zamračilo se u podne, a tama se zadržala tri sata.

Što se neobično dogodilo na nebu usred dana?

Postalo je posve tamno od podneva do 15 sati popodne.

40:07

Zatim je Isus povikao: "**Dovršeno je!** Oče, predajem svoj duh **u tvoje ruke.**" Tada je **pognuo glavu** i **predao svoj duh**. Kada je umro, dogodio se potres, a **veliki zastor** koji je dijelio ljude od Božje prisutnosti u hramu razderao se na dva dijela, od vrha do dna.

Dovršeno je!

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "Završeno je!" ili "Završio sam to!" ili "Dovršio sam djelo!" To znači da je Isusovo djelo spasenja bilo dovršeno.

u tvoje ruke

Odnosno "tebi na brigu".

pognuo glavu

To jest: "sagnuo glavu".

predao svoj duh

Odnosno "predao svoj duh Bogu" ili "otпустиo svoj duh Bogu i umro".

veliki zastor

To je bila velika i debela tkanina koja je visjela u hramu. Bila je poput zida koji je odvajao jednu prostoriju od druge. Također se može prevesti kao "debela zavjesa" ili "viseća tkanina" ili "pregrada".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Bog Otac, nebeski Otac, Otac
- duh, duhovan
- smrt, umrijeti, mrtav
- Bog
- hram

40:08

Svojom smrću, Isus je omogućio ljudima da mogu **prići Bogu**. Kada je vojnik koji je čuvao Isusa vidio sve što se dogodilo, rekao je: "Zaista, ovaj čovjek je bio nevin. Bio je Sin Božji."

svojom smrću

Odnosno "putem svoje smrti" ili "umiranjem".

otvorio vrata

To jest, "omogućio".

prići Bogu

To jest: "doći blizu Bogu" ili "ići blizu Bogu" ili "pristupiti Bogu" ili "znati Boga osobno". Deranje zastora pokazalo je da je prepreka između Boga i ljudi bila uklonjena.

translationWords

- smrt, umrijeti, mrtav
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Bog
- nevin
- Sin Božji, Sin

40:09

Onda su **Josip** i Nikodem, dvojica židovskih vođa koji su vjerovali da je Isus Mesija, **pitali Pilata smiju li uzeti Isusovo tijelo**. Umotali su njegovo tijelo u platno i položili ga u grobnicu izdubljenu u stijeni. Onda su dokotrljali veliki kamen na grobnicu i zatvorili otvor.

Josip

Ovo nije bio Marijin muž. To je bio drugi čovjek po imenu Josip.

pitali Pilata smiju li uzeti Isusovo tijelo

Odnosno "pitali Pilata da im dopusti skinuti Isusovo tijelo sa križa".

Biblijska priča iz Evanđelja po Mateju 27:27–61; Evanđelja po Marku 15:16–47; Evanđelja po Luki 23:26–56; Evanđelja po Ivanu 19:17–42

translationWords

- židovski vođe, židovske vlasti, vjerski vođe
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Krist, Mesija
- Pilat
- grobnica, grob, grobno mjesto

41. Bog podiže Isusa iz mrtvih

41:01

Nakon što su vojnici razapeli Isusa, **nevjerni židovski vođe** su rekli Pilatu: "**Onaj lažac Isus rekao je** da će **uskrnuti iz mrtvih** nakon tri dana. Netko mora čuvati grobnicu kako njegovi učenici ne bi ukrali njegovo tijelo i onda rekli da je ustao od mrtvih."

nevjerni židovski vođe

To jest: "židovski vođe koji nisu vjerovali u Isusa".

Onaj lažac Isus rekao je

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "Onaj čovjek, Isus, lagao je i rekao". Odbili su vjerovati da je Isus govorio istinu o tome da je Sin Božji.

uskrnuti iz mrtvih

Odnosno "vratiti se u život" ili "opet oživjeti".

translationWords

- razapeti, raspeti
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- židovski vođe, židovske vlasti, vjerski vođe
- Pilat
- podići, ustati, podignut
- smrt, umrijeti, mrtav

- grobnica, grob, grobno mjesto
- učenik

41:02

Pilat im je rekao: "Uzmite nekoliko vojnika i osigurajte grob što bolje možete." I tako, zapečatili su kamen na ulazu u grobnicu i postavili vojnike da osiguraju da nitko ne može ukrasti tijelo.

stavili su (zapečatili su)

Odnosno "vjerski vođe i vojnici stavili su".

pečat na kamen

Između kamena i grobnice stavili su mekan materijal poput gline ili voska i označili to službenim pečatom. Ako bi itko pomaknuo kamen, materijal bi puknuo i pokazalo bi se da je netko ušao u grobnicu. Ovo bi se također moglo prevesti kao: "oznaku na kamen kako bi spriječili ljude da ga pomaknu".

translationWords

- [Pilat](#)
- [grobnica, grob, grobno mjesto](#)

41:03

Dan nakon što je Isus pokopan bila je subota, a **Židovima nije bilo dopušteno** da na taj dan idu na grob. Stoga se, u rano jutro nakon subote, nekoliko žena pripremlilo da odu na Isusov grob kako bi stavile još **ukopnih mirodija** na njegovo tijelo.

Židovima nije bilo dopušteno

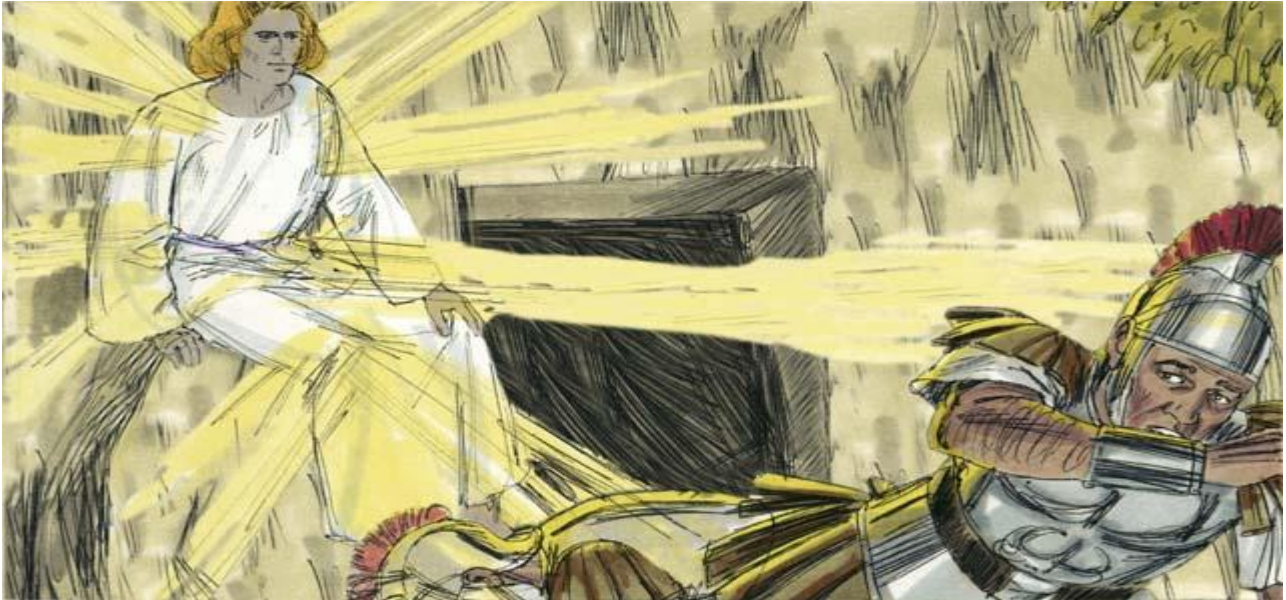
Pravila subotnjeg dana nisu dopuštala Židovima da hodaju daleko ili da rade bilo koju drugu vrstu posla.

ukopnih mirodija

Ovo se odnosi na mirišljave začine koji su se stavljali na mrtvo tijelo kako bi prekrili neugodan miris. Ovo se može prevesti i kao "mirisni začini" ili "mirisna ulja" ili "mirisne biljke".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Šabat
- Židov, židovski, Židovi
- grobnica, grob, grobno mjesto

41:04

Odjednom se dogodio **snažan potres**. Anđeo koji je sjao poput munje, pojavio se s neba. Otkotrljao je kamen koji je pokrивao ulaz u grobnicu i sjeo na njega. Vojnici koji su čuvali grobnicu, prestravili su se i **popadali na zemlju poput mrtvaca**.

snažan potres

Ovo bi se također moglo prevesti kao "silovit potres" ili "žestoko pomicanje tla". U nekim će se jezicima to radije navesti "zemlja se počela silovito tresti".

koji je sjajio poput munje

Odnosno "čija je pojava bila sjajna poput munje".

popadali na zemlju poput mrtvaca

Nisu bili mrtvi, ali se nisu pomicali, baš kao što se mrtvaci ne miču. Vjerojatno su se onesvijestili od straha. Kako biste to pojasnili, ovo bi se moglo prevesti kao: "odjednom su pali na zemlju i nisu se micali".

translationWords

- anđeo, arkandeo
- nebo, nebeski svod, nebesa, nebeski
- grobnica, grob, grobno mjesto
- smrt, umrijeti, mrtav

41:05

Kad su žene stigle na grobnicu, anđeo im je rekao: "**Ne bojte se**. Isus nije ovdje. **On je uskrsnuo od mrtvih**, baš kako je rekao! Pogledajte u grob i uvjerite se!" Žene su pogledale u grobnicu i vidjele su mjesto gdje je Isusovo tijelo bilo položeno. Njegovo tijelo nije bilo tamo!

Ne bojte se

To jest: "Prestanite se bojati." Anđeo koji sjaji poput munje bio je zastrašujući prizor!

On je uskrsnuo od mrtvih

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Vratio se među žive".

translationWords

- anđeo, arkandeo
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- podići, ustati, podignut
- smrt, umrijeti, mrtav
- grobnica, grob, grobno mjesto

41:06

Onda je anđeo rekao ženama: "Idite i recite učenicima: 'Isus je uskrsnuo od mrtvih i otići će u Galileju pred vama.'"

41:07

Žene su bile **pune straha, ali i velike radosti**. Otrčale su reći učenicima **radosnu vijest**.

pune straha, ali i velike radosti

Odnosno "osjećale strah i veliku radost".

radosnu vijest

Ovo se također može prevesti kao: "dobru vijest da je Isus opet bio živ". Ova dobra, odnosno radosna vijest odnosi se na činjenicu da je Isus uskrsnuo od mrtvih.

translationWords

- [radost, radostan](#)
- [učenik](#)

41:08

Dok su žene bile na putu do učenika da im kažu radosnu vijest, Isus im se ukazao, a one su ga štovale. Isus im je rekao: "Ne bojte se. Idite i recite mojim učenicima da odu u Galileju. Tamo **će me vidjeti**."

će me vidjeti

Odnosno "će me susresti" ili "se mogu sresti sa mnom".

Biblijska priča iz Evanđelja po Mateju 27:62–28:15; Evanđelja po Marku 16:1–11; Evanđelja po Luki 24:1–12; Evanđelja po Ivanu 20:1–18

translationWords

- [učenik](#)
- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)
- [štovati](#)
- [Galileja, Galilejac](#)

42. Isus se vraća na nebo

42:01

Onoga dana kada je Isus uskrsnuo od mrtvih, dvojica njegovih učenika išla su u obližnji grad. Dok su hodali, razgovarali su o tome što se dogodilo s Isusom. Nadali su se da je on Mesija, ali onda je Isus bio ubijen. A sada su žene rekly da je opet živ. Nisu znali što vjerovati.

42:02

Isus im je prišao i počeo hodati s njima, ali ga oni nisu prepoznali. Pitaو ih je o čemu to razgovaraju, pa su mu ispričali sve začuđujuće stvari koje su se dogodile u vezi s Isusom tijekom prethodnih nekoliko dana. Mislili su da razgovaraju s posjetiteljem koji nije znao što se dogodilo u Jeruzalemu.

oni (ga) nisu prepoznali

Odnosno "nisu znali da je to Isus".

svim začuđujućim događajima koji su se odvili

Ovo se odnosi na Isusovo učenje i njegova čuda, njegovu smrt i izvještaje o uskrснуću.

translationWords

- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)
- [Jeruzalem](#)

42:03

Onda im je Isus objasnio što Božja riječ kaže o Mesiji. Podsjetio ih je da su proroci rekli da će Mesija patiti i da će ga ubiti, ali da će **treći dan** uskrsnuti. Kad su stigli do grada kamo su ova dva čovjeka kanila ostati, **gotovo je bila večer**.

treći dan

U nekim će se jezicima možda radije navesti: "u treći dan nakon njegove smrti".

gotovo je bila večer

Ovo se također može prevesti kao "dan je dolazio kraju" ili "sunce je zalazilo" ili "počeo je padati mrak".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- riječ Božja, riječ Jahvina, riječ Gospodnja, pisma
- Krist, Mesija
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- patiti, patnja
- podići, ustati, podignut

42:04

Ova dvojica su pozvala Isusa da ostane s njima, pa je ostao. Kad su bili spremni večerati, Isus je podigao kruh, zahvalio Bogu za njega i prelomio ga. Odjednom su prepoznali da je to bio Isus. Međutim, u tom trenutku im je **nestao ispred očiju**.

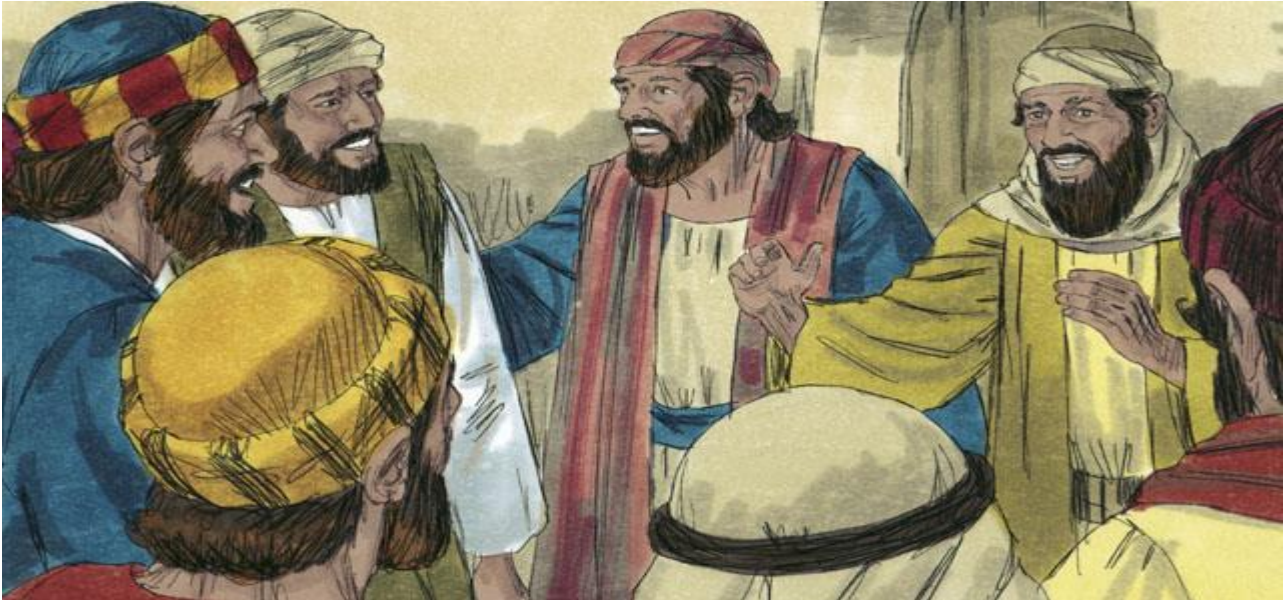
nestao ispred očiju

Ovo bi se moglo prevesti i kao: "nestao je" ili "nije više bio tamo".

translationWords

- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)
- [Bog](#)

42:05

Dva čovjeka su rekla jedan drugome: "To je bio Isus! Zato **su nam srca gorjela** kad nam je objašnjavao Božju Riječ!" Odmah su otišli natrag u Jeruzalem. Kad su stigli, rekli su učenicima: "Isus je živ! Vidjeli smo ga!"

su nam srca gorjela

Odnosno "postali smo razdragani" ili "počeli smo osjećati nadu" ili "osjetili smo radost". U nekim se jezicima to izražava ovako: "srca su nam bila razdragana" ili "bilo nam je toplo oko srca". Ako upotrijebite izraz koji se odnosi na gorenje srca, pripazite da to ne upućuje na to da su bili ljuti ili uznemireni.

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- riječ Božja, riječ Jahvina, riječ Gospodnja, pisma
- Jeruzalem
- učenik
- život, živjeti, živući, živ

42:06

Dok su učenici tako razgovarali, Isus se najednom pojavio u sobi s njima i rekao im: "**Mir vama!**" Učenici su mislili da vide **duha**, ali Isus im je rekao: "Zašto ste uplašeni i **sumnjičavi**? Pogledajte moje ruke i stopala. Duhovi nemaju tijela kao što ja imam." Kako bi im **dokazao** da nije duh, tražio ih je nešto za jelo. Dali su mu komad pečene ribe, a on ga je pojeo.

Mir vama

Ovo se također može prevesti: "Neka biste imali mir" ili "Budite u miru".

duha

Ovo se odnosi na duh mrtve osobe.

sumnjičavi

To jest: "sumnjičavi da sam živ i da sam ovdje s vama".

dokazao

Odnosno "pokazao".

translationWords

- [učenik](#)
- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)
- [mir, miran](#)

42:07

Isus je rekao: "Rekao sam vam **da se mora ispuniti** sve što je napisano o meni u Božjoj riječi." Onda im je otvorio umove da bi mogli razumijeti Božju riječ. Rekao je: "Davno je napisano da će Mesija patiti, umrijeti i **treći dan** uskrsnuti od mrtvih."

da se mora ispuniti

Ovo se može prevesti kao: "mora dogoditi".

otvorio umove da bi mogli razumjeti

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "učinio ih sposobnima razumjeti" ili "učinio ih sposobnima da pojme".

treći dan

Odnosno "nakon tri dana" ili "tri dana kasnije".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- riječ Božja, riječ Jahvina, riječ Gospodnja, pisma
- ispuniti
- Krist, Mesija
- patiti, patnja
- smrt, umrijeti, mrtav
- podići, ustati, podignut

42:08

"Isto tako je napisano u Pismima da će moji učenici **naviještati** svima da se pokaju kako bi primili oprost za svoje grijehе. To će početi činiti u Jeruzalemu, a onda će otići posvuda i svjedočiti svim narodima. **Vi ste svjedoci tomu.**"

naviještati

Odnosno "najaviti" ili "propovijedati".

To će činiti počevši u Jeruzalemu

To jest: "To će početi činiti u Jeruzalemu" ili "Počet će naviještati ove stvari u Jeruzalemu".

Vi ste svjedoci tomu

To jest: "Vi ste vidjeli da su se ove stvari dogodile" ili "Vi ćete reći drugim ljudima stvari koje ste vidjeli da su se dogodile".

translationWords

- riječ Božja, riječ Jahvina, riječ Gospodnja, pisma
- učenik
- pokajati se, pokajanje
- primiti
- oprostiti, oproštenje, oprost
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- Jeruzalem
- narodne skupine, narodi, ljudi, narod
- svjedočanstvo, svjedočiti

42:09

Tijekom sljedećih četrdeset dana, Isus se puno puta pojavio svojim učenicima. Jednom se ukazao više od 500 ljudi u isto vrijeme! Dokazao je svojim učenicima na mnoge načine da je živ, te ih je poučavao o kraljevstvu Božjem.

42:10

Isus je rekao svojim učenicima: "**Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji.** Dakle, idite, **činite učenike od svih naroda** tako što ćete ih krstiti **u ime** Oca, Sina i Duha Svetoga, te učeći ih da budu poslušni svemu što sam vam zapovjedio. Sjetite se, ja ću uvijek biti s vama."

Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji

Ovo se također može prevesti kao: "Bog mi je dao svu vlast na nebu i na zemlji" ili "Bog mi je dao potpunu vlast nad svima na nebu i na zemlji" ili "Imam svu vlast na nebu i na zemlji".

činite učenike od svih naroda

Odnosno "pomožite da ljudi iz svih naroda postanu moji učenici".

u ime

Ovaj izraz znači i: "po autoritetu" i "pod autoritetom". Razmislite o tome da riječ "ime" prevedete doslovno ako će se ovako razumjeti na vašem jeziku. Ovaj se izraz može ponoviti kao u: "u ime Oca, u ime Sina i u ime Duha Svetoga".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- učenik
- nebo, nebeski svod, nebesa, nebeski
- narodne skupine, narodi, ljudi, narod
- krstiti, krštenje
- Bog Otac, nebeski Otac, Otac
- Sin Božji, Sin
- Sveti Duh, Duh Božji, Duh Gospodnji
- poslušati, slušati, poslušan, poslušnost

42:11

Četrdeset dana nakon što je Isus uskrsnuo od mrtvih, rekao je svojim učenicima: "Ostanite u Jeruzalemu dok vam moj Otac ne udijeli moć kada Duh Sveti **dođe na vas**." Onda je Isus uzašao na nebo, a **oblak ga je sakrio od njihova pogleda**. Isus je sjeo **s desne strane Bogu** da vlada **nad svime**.

dođe na vas

To jest: "dođe dolje na vas" ili "siđe na vas".

oblak ga je sakrio od njihova pogleda

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "nestao je u oblak".

s desne strane Bogu

Ovo bi se moglo prevesti kao: "na desnoj strani Boga".

nad svime

Odnosno "nad svim stvarima".

Biblijska priča iz Evanđelja po Mateju 28:16–20; Evanđelja po Marku 16:12–20; Evanđelja po Luki 24:13–53; Evanđelja po Ivanu 20:19–23; Djela apostolskih 1:1–11

translationWords

- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)
- [učenik](#)
- [Jeruzalem](#)

- Bog Otac, nebeski Otac, Otac
- sila, sile
- Sveti Duh, Duh Božji, Duh Gospodnji
- nebo, nebeski svod, nebesa, nebeski
- Bog

43. Nastanak Crkve

43:01

Nakon što se Isus **vratio na nebo**, učenici su **ostali u Jeruzalemu** kako im je Isus zapovjedio da učine. Vjernici su se tamo stalno skupljali na molitvu.

vratio na nebo

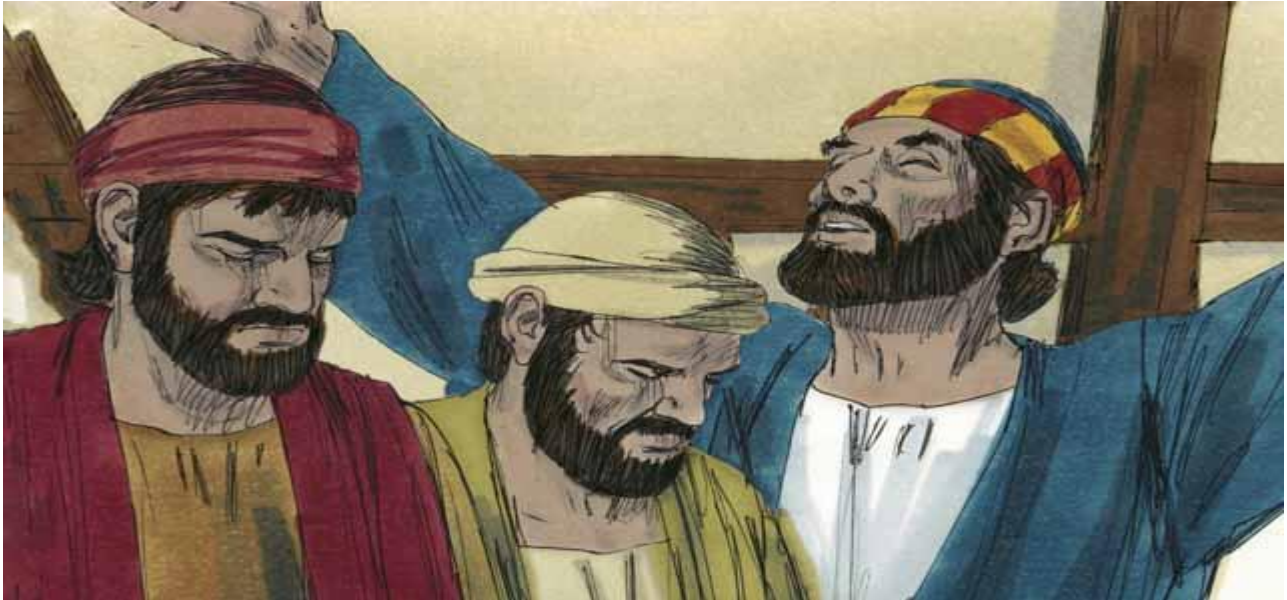
To jest: "otišao natrag na nebo".

ostali u Jeruzalemu

To jest: "ostali su neko vrijeme u Jeruzalemu". Nisu tamo trajno ostali.

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- nebo, nebeski svod, nebesa, nebeski
- učenik
- Jeruzalem
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- moliti se, molitva

43:02

Svake godine, pedeset dana nakon Pashe, Židovi su slavili važan dan zvan Pedesetnica. Pedesetnica je bilo vrijeme kada su Židovi **slavili žetvu pšenice**. Židovi su dolazili iz cijelog svijeta u Jeruzalem da bi zajedno slavili Pedesetnicu. **Te godine**, vrijeme Pedesetnice je došlo oko tjedan dana nakon što je Isus uzašao na nebo.

Pentekost

"Pentekost" znači "pedeseti (dan)". Mogli biste upotrijebiti riječ "Pentekost" u svome prijevodu i pustiti da tekst objasni značenje, ili biste mogli upotrijebiti naziv koji znači "pedeseti dan" odnosno "pedesetnica".

slavili žetvu pšenice

Židovi bi zahvalili Bogu za žetvu pšenice tako što bi donosili prinose i slavili pripremajući posebna jela. Pšenica je žitarica; a ako nemate riječ koja znači "pšenica", možete upotrijebiti općenitiju riječ za žitarice. Ovo se dogodilo u svibnju; ostale su se žitarice skupljale u drugo vrijeme godine.

Te godine

Odnosno: "Godine kada je Isus umro".

translationWords

- Pasha, Prolazak
- Židov, židovski, Židovi
- Jeruzalem
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- nebo, nebeski svod, nebesa, nebeski

43:03

Dok su vjernici bili svi zajedno, odjednom se kuća u kojoj su bili ispunila **zvukom jakog vjetra**. Onda se nešto što je izgledalo poput plamičaka vatre pojavilo iznad glava svih vjernika. Svi oni su se **ispunili Duhom Svetim** i počeli govoriti **drugim jezicima**.

zvukom jakog vjetra

Odnosno "bukom koju radi snažan vjetar" ili "zvukom kojeg vjetar proizvodi kada snažno puše".

ispunili Duhom Svetim

To jest: "dobili sposobnost po Duhu Svetom" ili "primili silu po Duhu Svetome".

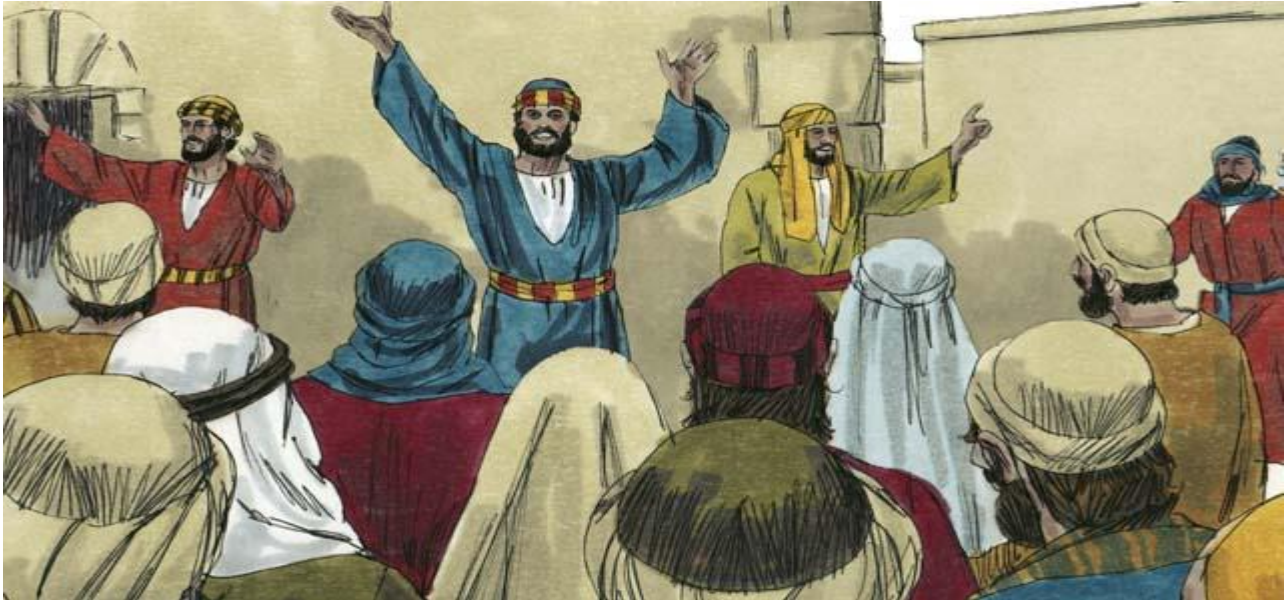
drugim jezicima

Ovo bi se moglo prevesti kao "na jezicima koji nisu bili njihovi materinski" ili "na stranim jezicima" ili "kao što ljudi iz drugih mjesta govore". Vjernici nisu znali te jezike dok im Duh Sveti nije dao moć da govore njima. Pripazite da se riječ koja se koristi za prijevod "jezika" odnosi na jezike koje ljudi mogu govoriti i razumjeti.

translationWords

- [vjerovati, vjerovati u, uvjerenje](#)
- [Sveti Duh, Duh Božji, Duh Gospodnji](#)

43:04

Kad su ljudi u Jeruzalemu čuli buku, **mnoštvo** je došlo vidjeti što se događa. Kad su ljudi čuli vjernike kako najavljuju **divna djela Božja**, bili su začuđeni da su čuli sve to na svojem materinskom jeziku.

mnoštvo

Ovo bi se moglo prevesti kao: "mnoštvo ljudi" ili "velika skupina ljudi".

divna djela Božja

Ovo bi se moglo prevesti kao "predivne stvari koje je Bog učinio".

translationWords

- Jeruzalem
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- Bog

43:05

Neki od tih ljudi **optužili su učenike da su pijani**. Međutim, Petar je ustao i rekao im: "Poslušajte me! Ovi ljudi nisu pijani! Ovo je ispunjenje proročanstva proroka Joela, u kojem Bog kaže: 'U **posljednje dane, izlit ću svoga Duha**.'"

optužili su učenike da su pijani

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "rekli su da su učenici pijani".

Joel

Joel je bio prorok u Izraelu koji je živio stotinama godina prije ovih događaja.

posljednje dane

Ovo se odnosi na "posljednje dane prije kraja svijeta".

izlit ću svoga Duha

Ovo se može razumjeti u smislu "darežljivo dati svog Duha ljudima" ili "učiniti da moj Duh potpuno osnaži ljude".

svoga Duha

Odnosno "Duha Svetoga".

translationWords

- [učenik](#)
- [Petar, Šimun Petar, Kefa](#)

- ispuniti
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- Sveti Duh, Duh Božji, Duh Gospodnji

43:06

"Ljudi Izraelci, Isus je bio čovjek koji je učinio mnoge moćne znakove i čuda uz pomoć Božje sile, kao što ste vidjeli i već znate. Međutim, **vi ste ga razapeli!**"

Ljudi Izraela

Na nekim jezicima bolje je navesti: "Narode Izraela", kako bi bilo jasno da ovo uključuje i muškarce i žene. Ovo bi se također moglo prevesti kao: "Moji sunarodnjaci Izraelci" ili "Moji sunarodnjaci Židovi" kako bi pojasnili da je Petar također bio Židov i da je pripadao "ljudima Izraelcima".

vi ste ga razapeli

Ovo bi se moglo prevesti i kao: "učinili ste da bude razapet" ili "zbog vas je bio razapet". Židovi nisu zapravo stavili čavle u Isusove ruke i noge na križu. Međutim, židovski vođe doveli su do toga da je bio osuđen i mnogi ljudi iz mnoštva su vikali da žele da ga se razapne.

translationWords

- [Izrael, Izraelci, izraelski narod](#)
- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)
- [čudo, znak](#)
- [sila, sile](#)
- [Bog](#)
- [razapeti, raspeti](#)

43:07

"Iako je Isus umro, Bog ga je uskrisio od mrtvih. **Ovo je ispunjenje proroštva koje glasi:** 'Nećeš dopustiti da tvoj Svetac **u grobu istrune**'. Mi smo svjedoci činjenice da je Bog Isusa **uskrisio i vratio u život.**"

Ovo je ispunjenje proroštva koje glasi

Drugi način da se ovo prevede bio bi: "Ovime se obistinilo što je jedan od proroka davno rekao".

(Ti) Nećeš dopustiti da tvoj

"Ti" i "tvoj" odnose se na Boga Oca. Kako biste to pojasnili, ovo bi se moglo prevesti kao: "Ti, Bože, nećeš dopustiti da tvoj". U nekim jezici možda postoji poseban način obraćanja nekome, kao što je: "Ti, o Bože".

u grobu istrune

Odnosno "raspadne se u grobnici" ili "razloži se u grobu". Ovo se odnosi na činjenicu da Isus nije dugo ostao u grobnici i to je drugi način da se kaže da nije ostao mrtav, nego se vratio u život.

uskrisio i vratio u život

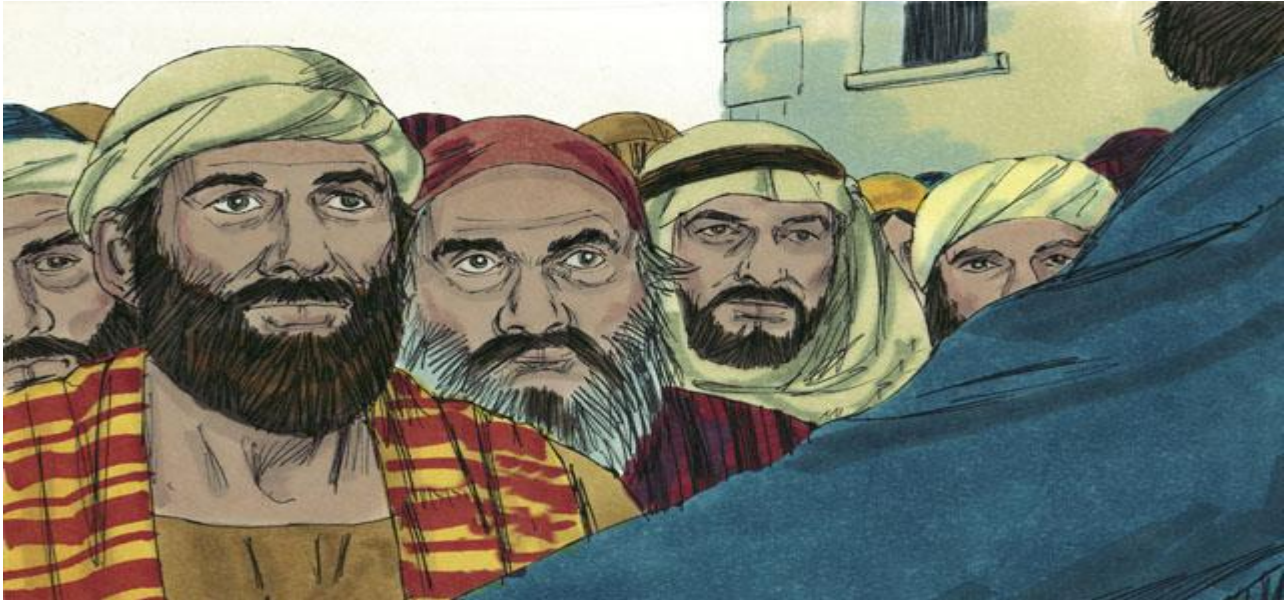
Odnosno "učinio Isusa opet živim".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Bog
- podići, ustati, podignut
- smrt, umrijeti, mrtav
- ispuniti

- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- Krist, Mesija
- svjedočanstvo, svjedočiti
- život, živjeti, živući, živ

43:08

"**Isus je sada uzdignut** i sjedi **s desne strane** Boga Oca. Štoviše, Isus je poslao Duha Svetoga baš kao što je i obećao da će učiniti. Duh Sveti **čini** sve ovo što sada vidite i čujete."

Isus je sada uzdignut

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "Isus je sada podignut" ili "Isus je sada uzdignut" ili "Bog je uzvisio Isusa".

s desne strane

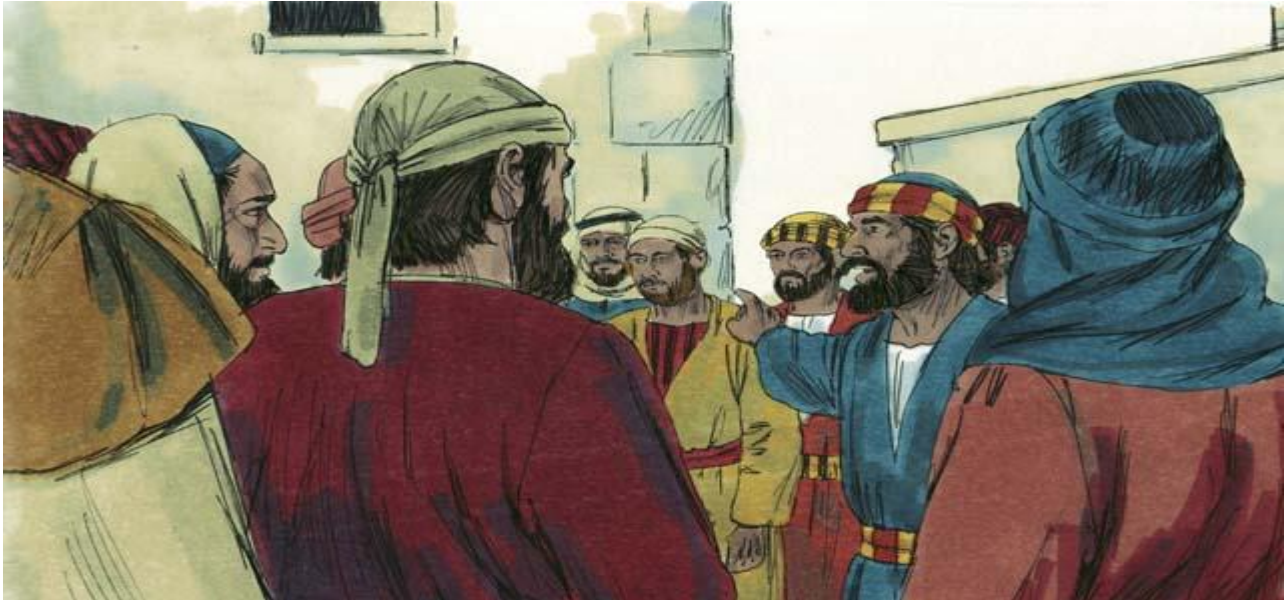
Ovo bi se također moglo prevesti kao: "na najvažnijem položaju s" ili "na mjestu najveće časti pored".

čini

Odnosno "osposobljava vjernike da čine" ili "daje ovim ljudima silu da".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Bog Otac, nebeski Otac, Otac
- Sveti Duh, Duh Božji, Duh Gospodnji
- obećanje

43:09

"Vi ste razapeli ovog čovjeka, Isusa. **No, znajte sa sigurnošću da je** Bog Isusa učinio i Gospodinom i Mesijom."

No, znajte sa sigurnošću da je

Ovo bi se moglo prevesti i kao: "Ali možete znati da je istina da" ili "Ali možete biti sigurni da".

translationWords

- razapeti, raspeti
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Bog
- gospodin, gospodar
- Krist, Mesija

43:10

Ljudi koji su slušali Petra bili su duboko uznemireni onime što su čuli. Stoga su upitali Petra i učenike: "**Braćo**, što da učinimo?"

duboko dotaknuti

To jest: "duboko uznemireni" ili "osjećali se vrlo tužnima kada su čuli". Biti "dotaknut" znači osjećati snažne emocije.

Braćo

Ovo je bio uobičajen način da se Židovi obraćaju drugim Židovima. Također se može prevesti kao "Prijatelji".

translationWords

- Petar, Šimun Petar, Kefa
- učenik

43:11

Petar im je odgovorio: "Svaki od vas treba se pokajati i neka se krsti **u ime Isusa Krista**, kako bi vam Bog oprostio grijeh. Tada će vam isto dati dar Duha Svetoga."

u ime

Ovaj izraz znači i: "po autoritetu" i "pod autoritetom". Razmislite o tome da riječ "ime" prevedete doslovno ako će se ovako razumjeti na vašem jeziku. Ovaj se izraz može ponoviti kao u: "u ime Oca, u ime Sina i u ime Duha Svetoga".

Krista

Ovo ima isto značenje kao i "Mesija". Može se prevesti kao "Pomazanik" ili "Izabranik". Umjesto prevođenja značenja, neki će prevoditelji ostaviti riječ "Krist" i pisati je koristeći glasove svoga jezika.

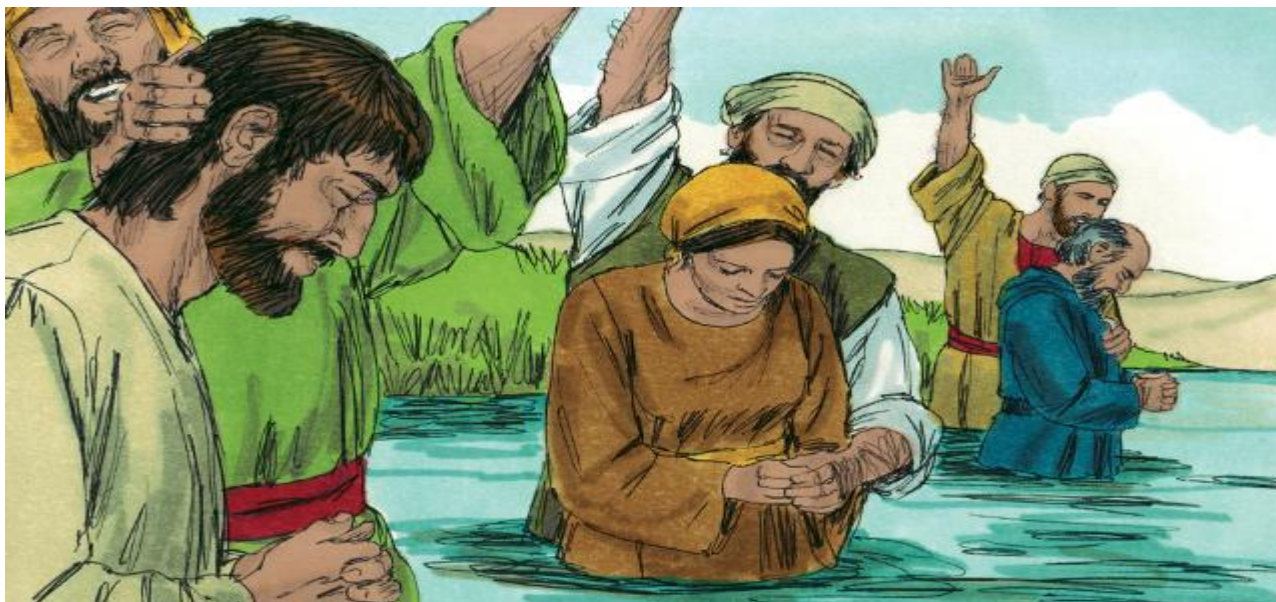
Isusa Krista

Budući da je "Krist" ovdje titula, neki će prevoditelji htjeti promijeniti redoslijed i napisati "Krist Isus". U Bibliji se koriste oba redoslijeda.

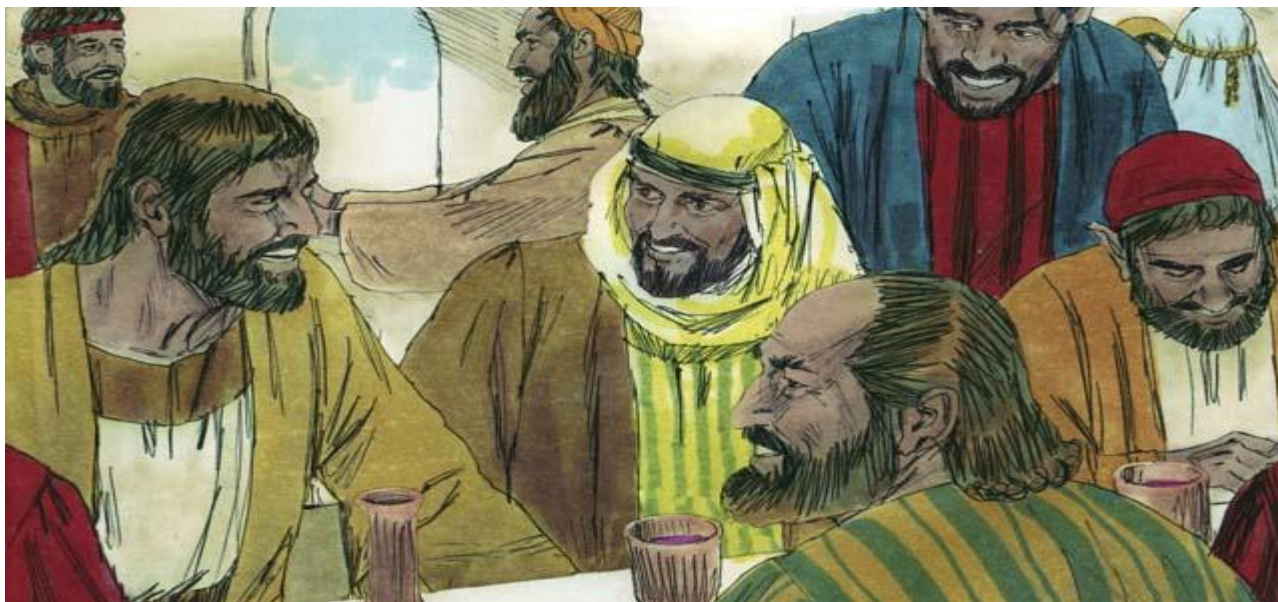
translationWords

- Petar, Šimun Petar, Kefa
- pokajati se, pokajanje
- krstiti, krštenje
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Bog
- oprostiti, oproštenje, oprost
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- Sveti Duh, Duh Božji, Duh Gospodnji

43:12

Oko 3000 ljudi je povjerovalo u to što je Petar rekao i postalo Isusovim učenicima. Bili su kršteni i postali su dio crkve u Jeruzalemu.

43:13

Učenici su stalno slušali apostolsko učenje, provodili su vrijeme zajedno, jeli zajedno, te molili se jedni s drugima. Uživali su u zajedničkom slavljenju Boga i sve što su imali, dijelili su jedni s drugima. Svi su **dobro mislili o njima**. Svaki dan je sve više ljudi postajalo vjernicima.

dobro mislili o njima

To jest: "imali su pozitivno mišljenje o njima".

Biblijska priča iz Djela apostolskih 2

translationWords

- učenik
- apostol, apostolstvo
- moliti se, molitva
- slaviti
- Bog
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje

44. Petar i Ivan iscjeljuju prosjaka

44:01

Jednoga dana, Petar i Ivan su išli u Hram. Dok su prilazili hramskim vratima, vidjeli su hromog čovjeka koji je prosio.

Jednog dana

Ovim izrazom započinje priča o događaju koji se odigrao u prošlosti, ali se ne navodi specifično vrijeme. U mnogim jezicima se slično započinje istinita priča.

osakaćenog čovjeka

Ovo bi se moglo prevesti i kao: "hromog čovjeka". Ovo se odnosi na čovjeka koji nije mogao sasvim upotrijebiti noge i nije mogao ni stajati ni hodati.

translationWords

- Petar, Šimun Petar, Kefa
- Ivan (apostol)
- hram
- prositi, prosjak

44:02

Petar je pogledao hromoga čovjeka i rekao mu: "Nemam novca da ti dam. No, dat ću ti ono što imam. **U Isusovo ime, ustani** i hodaj!"

U Isusovo ime

"Ime" ovdje stoji za vlast i moć osobe. Stoga, ovaj izraz ovdje znači "po vlasti Isusa Krista".

ustani

Odnosno "uspravi se".

translationWords

- Petar, Šimun Petar, Kefa
- Isus, Isus Krist, Krist Isus

44:03

Bog je odmah iscijelio hromoga čovjeka, a on je odmah počeo hodati i skakati uokolo, te slaviti Boga. Ljudi u **dvorištu Hrama** bili su začuđeni.

dvorištu Hrama

Samo su svećenici mogli ući u Hram, ali obični Židovi smjeli su ući u ovaj dio koji je okruživao Hram.

translationWords

- Bog
- iscijeliti, izliječiti
- slaviti
- hram

44:04

Mnoštvo ljudi brzo je došlo vidjeti čovjeka koji je bio iscijeljen. Petar im je rekao: "Zašto se čudite što je ovaj čovjek iscijeljen? Mi ga nismo iscijelili svojom snagom ili dobrotom, nego su Isusova moć i vjera koju Isus daje iscijelili ovoga čovjeka."

44:05

"Vi ste ti koji ste rekli rimskom upravitelju da ubije Isusa. Vi ste ubili **tvorca života**, ali ga je Bog uskrisio od mrtvih. Iako niste razumijeli što ste činili, Bog je iskoristio **vaša djela** da ispuni proročanstvo da će Mesija trpjeti i umrijeti. Stoga, sada se pokajte i **okrenite se Bogu da bi vaši grijesi bili oprani.**"

tvorca života

To jest: "onoga koji je stvorio život" ili "onoga koji daje život" ili "onoga koji čini da ljudi žive". Ovo se odnosi na Isusa.

vaša djela

Ovo se također može prevesti kao: "stvari koje ste učinili". Ovo se odnosi na to da su tražili od Pilata da ubije Isusa.

okrenite se Bogu

Odnosno "odlučite biti poslušni Bogu".

da bi vaši grijesi bili oprani

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Bog će oprati vaše grijeh" ili "Bog će uzeti vaše grijeh" i učiniti vas čistima". Ovo govori o tome kako Bog očišćuje ljude u njihovu duhu, potpuno uklanjajući njihove grijeh. To se ne odnosi na pranje tijela.

translationWords

- Rim, rimski
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- život, živjeti, živući, živ

- Bog
- podići, ustati, podignut
- smrt, umrijeti, mrtav
- ispuniti
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- Krist, Mesija
- patiti, patnja
- pokajati se, pokajanje
- grijeh, grešan, grešnik, grijешiti

44:06

Upravitelji Hrama su se jako uzrujali onime što su Petar i Ivan govorili. Stoga su ih uhitili i bacili u zatvor. Međutim, mnogi ljudi su povjerovali **Petrovoj poruci**, a **broj ljudi** koji su vjerovali u Isusa narastao je na oko 5000.

Petrovoj poruci

Odnosno "poruci koju im je Petar propovijedao".

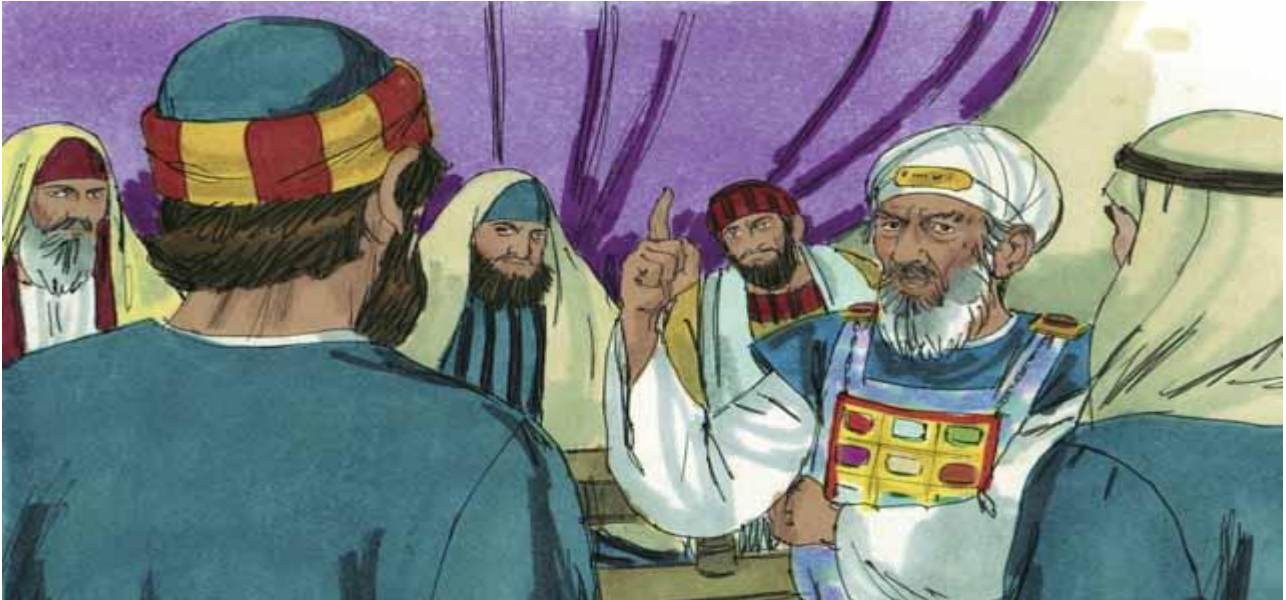
broj ljudi

Ovo je bilo povrh broja žena i djece koji su povjerovali.

translationWords

- hram
- Petar, Šimun Petar, Kefa
- Ivan (apostol)
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje

44:07

Sljedeći dan, židovski vođe odveli su Petra i Ivana velikom svećeniku i drugim vjerskim vođama. Pitali su Petra i Ivana: "Čijom ste moći iscijelili ovog hromog čovjeka?"

44:08

Petar im je odgovorio: "Ovaj čovjek stoji pred vama **iscijeljen** po moći Isusa Mesije. Vi ste razapeli Isusa, ali ga je Bog uskrisio i vratio u život! Vi ste **ga odbili**, ali **ne postoji nijedan drugi način da se spasite od grijeha osim po moći Isusovoj!**"

iscijeljen

To jest: "zdrav" ili "čitav" ili "snažan".

ga odbili

Odnosno "odbili ga primiti" ili "Odbili vjerovati u Isusa" ili "odbili vjerovati da je Isus Spasitelj".

ne postoji nijedan drugi način da se spasite od grijeha osim po moći Isusovoj

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "ali jedini način da se spasite je po moći Isusovoj" ili "ali samo nas Isus može spasiti, po svojoj moći".

da se spasite

Ovo se također može prevesti kao: "da se spasimo od svojih grijeha" ili "da se možemo spasiti od svojih grijeha".

translationWords

- Petar, Šimun Petar, Kefa
- iscijeliti, izliječiti
- sila, sile
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Krist, Mesija

- razapeti, raspeti
- Bog
- podići, ustati, podignut
- život, živjeti, živući, živ
- spasiti, siguran

44:09

Vođe su **bili šokirani** što su Petar i Ivan govorili tako odvažno, jer su vidjeli da su **obični i neškolorani ljudi**. No, **onda su se sjetili** da **su proveli vrijeme s Isusom**. **Nakon što su zaprijetili** Petru i Ivanu, **pustili su ih**.

bili šokirani

Odnosno "bili su vrlo iznenađeni" ili "bili su začuđeni".

obični

To jest: "niže klase". Petar i Ivan bili su obični ribari.

neškolorani ljudi

Odnosno "koji nisu imali formalno obrazovanje". Ovo bi se također moglo prevesti kao "koji nisu išli u vjersku školu".

onda su se sjetili

Ovo bi se moglo prevesti i kao: "Ali onda su pomislili na činjenicu da".

su proveli vrijeme s Isusom

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "su bili s Isusom" ili "ih je Isus poučavao".

Nakon što su zaprijetili

Vođe su rekli da će kazniti Petra i Ivana budu li nastavili poučavati ljude o Isusu.

pustili su ih

Odnosno "dopustili su im da odu".

Biblijska priča iz Djela apostolskih 3:1–4:22

translationWords

- židovski vođe, židovske vlasti, vjerski vođe
- Petar, Šimun Petar, Kefa
- Ivan (apostol)
- Isus, Isus Krist, Krist Isus

45. Stjepan i Filip

45:01

Jedan od vođa **rane Crkve** bio je čovjek koji se zvao Stjepan. Uživao je dobar ugled među ljudima i **bio je pun Duha Svetoga i mudrosti**. Stjepan je činio mnoga čudesa i **uvjerljivo tvrdio da** ljudi trebaju vjerovati u Isusa.

rane Crkve

Odnosno "Crkve kada je tek nastala".

uživao je dobar ugled

Ovo bi se moglo prevesti: "o kojem su ljudi imali dobro mišljenje". U nekim će se jezicima ovo prevesti kao: "imao je dobro ime".

bio je pun Duha Svetoga i mudrosti

Ovo bi se također moglo prevesti kao "imao je moć i sposobnost od Duha Svetoga i imao je mnogo mudrosti" ili "bio je pun Duha Svetoga i bio je vrlo mudar".

uvjerljivo tvrdio da

To jest: "davao uvjerljive razloge da".

translationWords

- crkva, Crkva
- Sveti Duh, Duh Božji, Duh Gospodnji

- mudar, mudrost
- čudo, znak
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- Isus, Isus Krist, Krist Isus

45:02

Jednoga dana, dok je Stjepan poučavao o Isusu, neki Židovi koji nisu vjerovali u Isusa počeli su se prepirati sa Stjepanom. Jako su se naljutili i lagali su vjerskim vođama o Stjepanu. Rekli su: "Čuli smo ga kako govori loše o Mojsiju i Bogu!" Stoga su vjerski vođe uhitili Stjepana i odveli ga velikom svećeniku i ostalim vođama Židova, gdje je još lažnih svjedoka iznosilo laži o Stjepanu.

Jednog dana

Ovim izrazom započinje priča o događaju koji se odigrao u prošlosti, ali se ne navodi specifično vrijeme. U mnogim se jezicima slično započinje istinita priča.

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Židov, židovski, Židovi
- židovski vođe, židovske vlasti, vjerski vođe
- zao, opak, opakost
- Mojsije
- Bog
- veliki svećenik
- svjedočanstvo, svjedočiti

45:03

Veliki svećenik je pitao Stjepana: "**Je li istina to što govore o tebi?**" Stjepan je odgovorio tako što ih je podsjetio na mnoge velike stvari koje je Bog učinio, od Abrahamova do Isusova vremena, te da je Božji narod neprestano bio neposlušan. Onda je rekao: "Vi tvrdoglavi i pobunjenički ljudi **uvijek odbacujete Duha Svetoga**, baš kao što su **vaši preci** uvijek odbacivali Boga i ubijali njegove proroke. No, vi ste učinili nešto puno gore od njih! Vi ste ubili Mesiju!"

Je li istina to što govore o tebi?

Odnosno "Jesu li optužbe protiv tebe istinite?" ili "Jesu li izjave što ljudi govore o tebi istinite?" ili "Je li istina da si rekao zle stvari o Mojsiju i Bogu?"

uvijek odbacujete Duha Svetoga

Odnosno "nikada se ne pokoravate Duhu Svetom" ili "uvijek odbijate slušati Duha Svetoga".

vaši preci

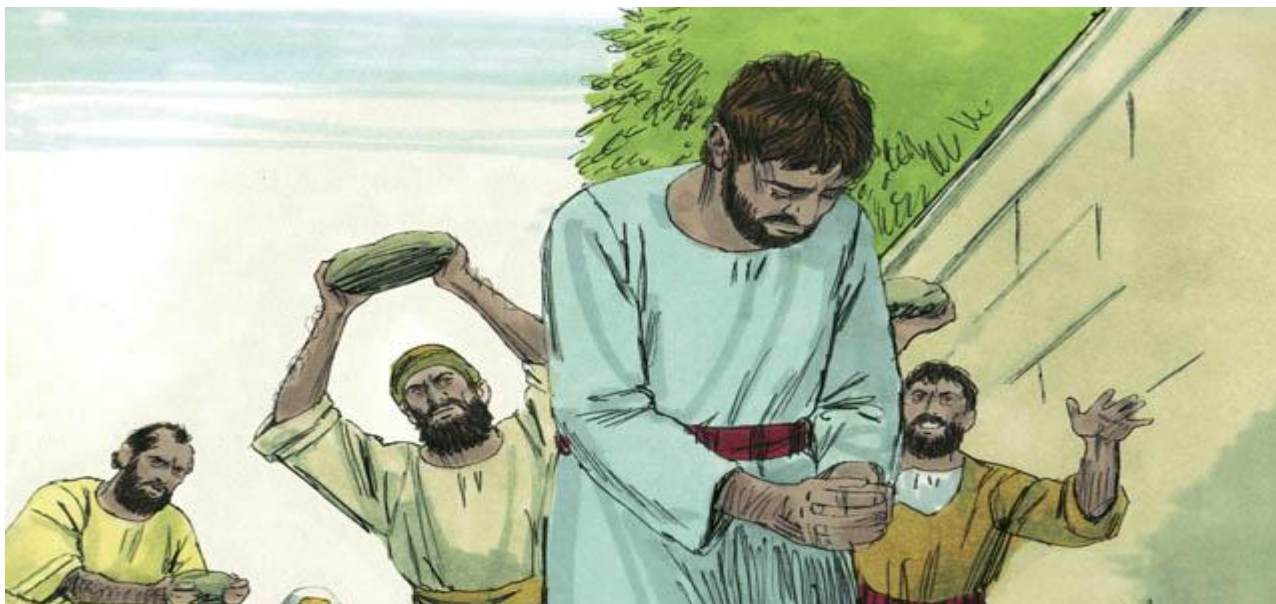
Ovo bi se moglo prevesti kao: "vaši preci, Izraelci".

translationWords

- veliki svećenik
- istinito, istina, obistiniti se
- Bog
- Abraham, Abram
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- prekršiti, neposlušan, neposlušnost
- pobuniti se, buntovan, pobuna
- Sveti Duh, Duh Božji, Duh Gospodnji

- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- Krist, Mesija

45:04

Kada su vjerski vođe to čuli, tako su se naljutili da su pokrili uši i **glasno vikali**. Odvukli su Stjepana izvan grada i bacali kamenje na njega ne bi li ga ubili.

pokrili (su) uši

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "stavili su ruke preko ušiju". Time su htjeli pokazati da ne žele čuti što je Stjepan govorio.

glasno vikali

Vikali su u ljutnji. Prevedite to na način koji komunicira da su bili jako razjareni.

translationWords

- [židovski vođe, židovske vlasti, vjerski vođe](#)

45:05

Dok je Stjepan umirao, povikao je: "Isuse, primi moj duh!" Tada je pao na koljena i opet povikao: "Gospodaru, **ne računaj ovaj grijeh protiv njih!**" Onda je umro.

Dok je Stjepan umirao

Odnosno "Netom prije nego što je Stjepan umro".

povikao je

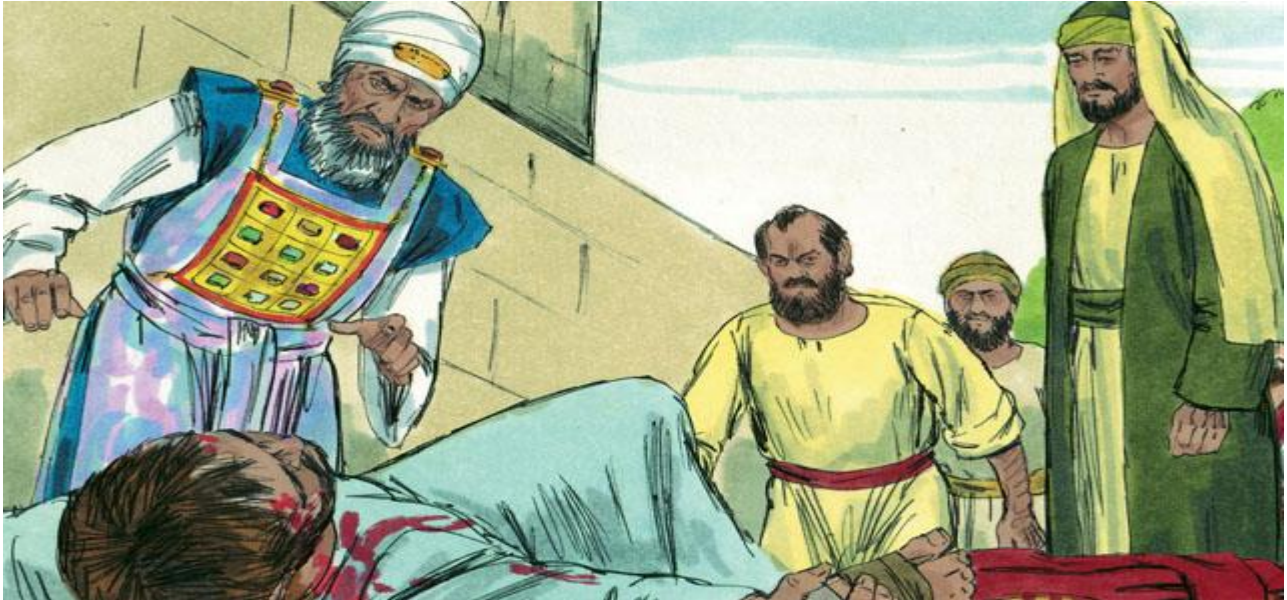
To jest: "zazvao jakim glasom" ili "rekao vrlo glasno".

ne računaj ovaj grijeh protiv njih

Odnosno "nemoj ih smatrati krivima za grijeh što su mene ubili".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- primiti
- duh, duhovan
- gospodin, gospodar
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- smrt, umrijeti, mrtav

45:06

Jedan mladić, koji se zvao Savao, složio se s ljudima koji su ubili Stjepana i **čuvao je njihovu odjeću** dok su ga oni kamenovali. Toga dana, mnogi su ljudi u Jeruzalemu počeli progoniti Isusove sljedbenike, pa su vjernici pobjegli na druga mjesta. **No, unatoč tome**, propovijedali su o Isusu gdje god su išli.

čuvao je njihovu odjeću

Ovo bi se moglo prevesti kao: "čuvao im je kapute". On je vjerojatno pazio da ne budu ukradeni ili oštećeni.

No, unatoč tome

Židovski vođe mislili su da će moći zaustaviti širenje Isusova nauka progoneći njegove sljedbenike. Umjesto toga, to je dovelo do njihova raspršivanja, čime se poruka još dalje proširila.

translationWords

- Pavao, Savao
- Jeruzalem
- progoniti, progonstvo
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- propovijedati

45:07

Jedan Isusov učenik koji se zvao Filip, bio je jedan od onih vjernika koji su pobjegli iz Jeruzalema tijekom progonstva. Otišao je u Samariju, a tamo je propovijedao o Isusu i mnogi su bili spašeni. Onda je jednog dana anđeo Božji rekao Filipu da ode na neku određenu cestu u pustinji. Dok je Filip tako hodao po cesti, vidio je važnog službenika iz **Etiopije** koji se vozio u svojoj kočiji. Duh Sveti je rekao Filipu da ode i razgovara s ovim čovjekom.

Jednog dana

Ovim izrazom započinje priča o događaju koji se odigrao u prošlosti, ali se ne navodi specifično vrijeme. U mnogim se jezicima slično započinje istinita priča.

Etiopije

Etiopija je država u istočnoj Africi.

translationWords

- učenik
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- Jeruzalem
- progoniti, progonstvo
- Samarija, Samaritanac
- propovijedati
- spasiti, siguran
- anđeo, arkandeo
- Bog
- kočija
- Sveti Duh, Duh Božji, Duh Gospodnji

45:08

Dok je Filip **prilazio kočiji**, čuo je **Etiopljanina** kako čita iz knjige koju je napisao prorok Izaija. Čovjek je čitao: "Vodili su ga kao janje na klanje, a **kao što je janje tiho**, tako ni on nije rekao ni riječi. Nepošteno su se ponijeli prema njemu i nisu ga poštovali. Oduzeli su mu život."

Etiopljanina

Odnosno, osobu iz države Etiopije. Pogledajte bilješku u 45:7.

prilazio kočiji

To jest: "približio se kočiji" ili "došao blizu kočije".

kao što je janje tiho

Ovo bi se moglo prevesti: "kao janje koje je tiho čak i kada će upravo biti pogubljeno".

translationWords

- kočija
- Izaija
- janje, Janje Božje
- život, živjeti, živući, živ

45:09

Filip je pitao Etiopljanina: "Razumiješ li što čitaš?" Etiopljanin mu je odgovorio: "Ne. Ne mogu razumjeti ako mi netko ne objasni. Molim te, dođi i sjedni kraj mene. **Je li Izaija pisao o** sebi ili o nekome drugome?"

Je li Izaija pisao o

Ovo se također može prevesti kao: "Je li Izaija govorio o".

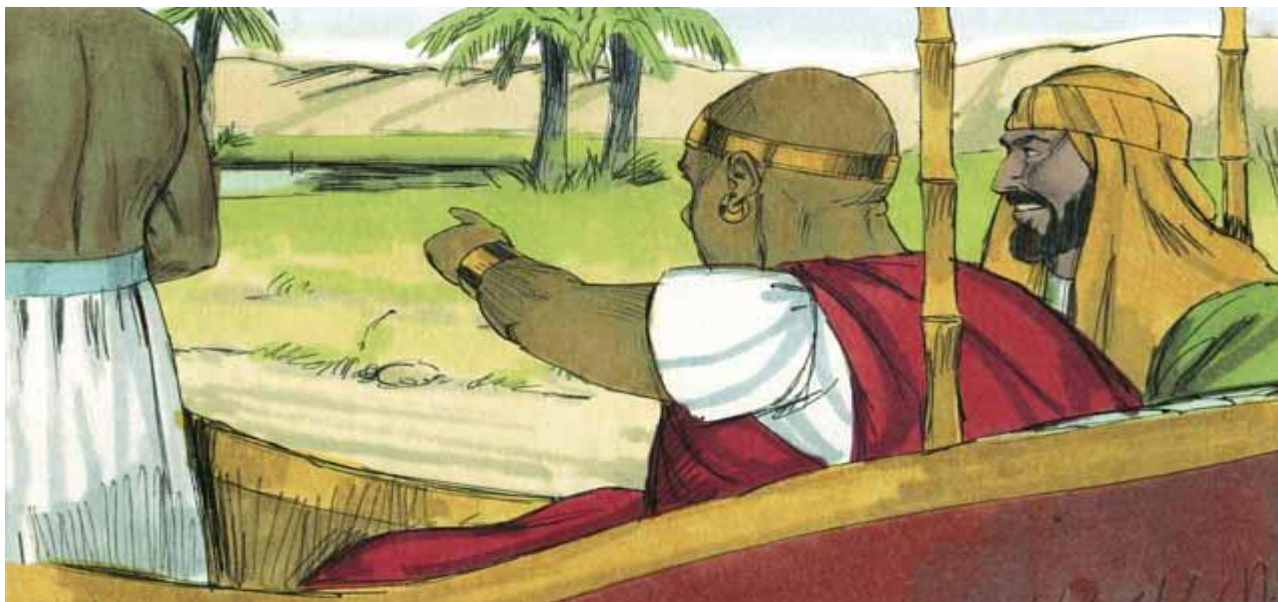
translationWords

- [Izaija](#)

45:10

Filip je Etiopljaninu objasnio da je Izaija pisao o Isusu. Filip je koristio i druga Pisma da mu kaže radosnu vijest o Isusu.

45:11

Dok su Filip i Etiopljanin putovali, došli su do neke vode. Etiopljanin je rekao: "Gle, **eno vode! Mogu li biti kršten?**" Tada je rekao vozaču da zaustavi kočiju.

eno vode

Upotrijebite izraz koji označava veću površinu vode kao što je jezerce, jezero ili potok.

Mogu li biti kršten?

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "Ima li razloga da se ne krstim?"

translationWords

- [krstiti, krštenje](#)
- [kočija](#)

45:12

Kada su sišli u vodu, Filip je krstio Etiopljanina. Nakon što su izašli iz vode, Duh Sveti je odjednom **odnio Filipa** daleko na drugo mjesto gdje je nastavio govoriti ljudima o Isusu.

odnio Filipa

Odnosno "odnio Filipa odatle" ili "zgrabio Filipa i odveo ga odatle".

translationWords

- krstiti, krštenje
- Sveti Duh, Duh Božji, Duh Gospodnji
- Isus, Isus Krist, Krist Isus

45:13

Etiopljanin je nastavio putovati prema svome domu, sretan što poznaje Isusa.

Biblijska priča iz Djela apostolskih 6:8–8:5; 8:26–40

translationWords

- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)

46. Pavao postaje kršćanin

46:01

Savao je bio onaj mladić **koji je čuvao odjeću ljudi koji su ubili Stjepana**. On nije vjerovao u Isusa, pa je progonio vjernike. Išao je **od kuće do kuće** u Jeruzalemu da bi uhitio i muškarce i žene i bacio ih u zatvor. Veliki svećenik je Savlu dao dopuštenje da ode u grad **Damask** kako bi i ondje uhitio kršćane i doveo ih nazad u Jeruzalem.

koji je čuvao odjeću ljudi koji su ubili Stjepana

Pogledajte 45:6.

od kuće do kuće

Odnosno "u mnoge kuće".

Damask

Damask je sada glavni grad Sirije. U Savlovo vrijeme, taj je grad pripadao Rimskome carstvu. Većina tamošnjeg stanovništva nisu bili Židovi, ali bilo je nekih Židova kao i nekih kršćana.

translationWords

- Pavao, Savao
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- proginiti, proginstvo
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- Jeruzalem

- [veliki svećenik](#)

46:02

Dok je Savao **putovao** za Damask, sjajno svjetlo s neba zasjalo je svuda oko njega, tako da je pao na zemlju. Savao je čuo nekoga kako govori: "Savle! Savle! Zašto me progoniš?" Savao je pitao: "Tko si ti, Gospodaru?" Isus mu je odgovorio: "Ja sam Isus. Ti mene progoniš!"

putovao

Odnosno "bio na putu".

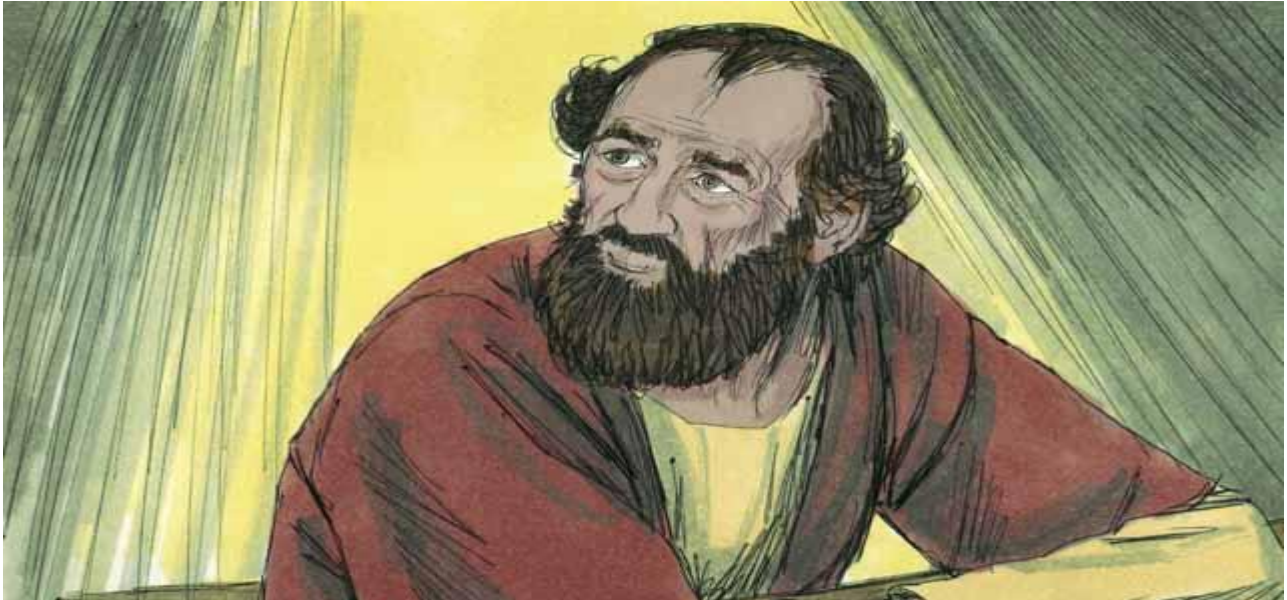
translationWords

- Pavao, Savao
- progoniti, progonstvo
- gospodin, gospodar

46:03

Kad je Savao ustao, nije mogao vidjeti. Njegovi prijatelji su ga odveli u Damask. Savao nije ništa ni jeo ni pio tri dana.

46:04

U Damasku je živio učenik koji se zvao Ananija. Bog mu je rekao: "Idi u kuću gdje je Savao odsjeo. Stavi svoje ruke na njega da bi on mogao ponovno vidjeti." **Međutim, Ananija je rekao:** "Gospodaru, čuo sam kako je ovaj čovjek progonio vjernike." **Bog mu je odgovorio:** "Idi! Odabrao sam ga da **objavljuje moje ime** Židovima i ljudima iz drugih naroda. On će mnogo trpjeti **za moje ime.**"

Međutim, Ananija je rekao

Ako nije jasno zašto se ovdje koristi veznik "međutim", ovo bi se moglo prevesti kao: "Međutim Ananija je bio uplašen, tako da je rekao".

Bog mu je odgovorio

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Kako bi umirio Ananiju, Bog je rekao", da bi bilo jasno zašto je to Bog rekao.

objavljuje moje ime

Odnosno "poučava o meni" ili "obznani me".

za moje ime

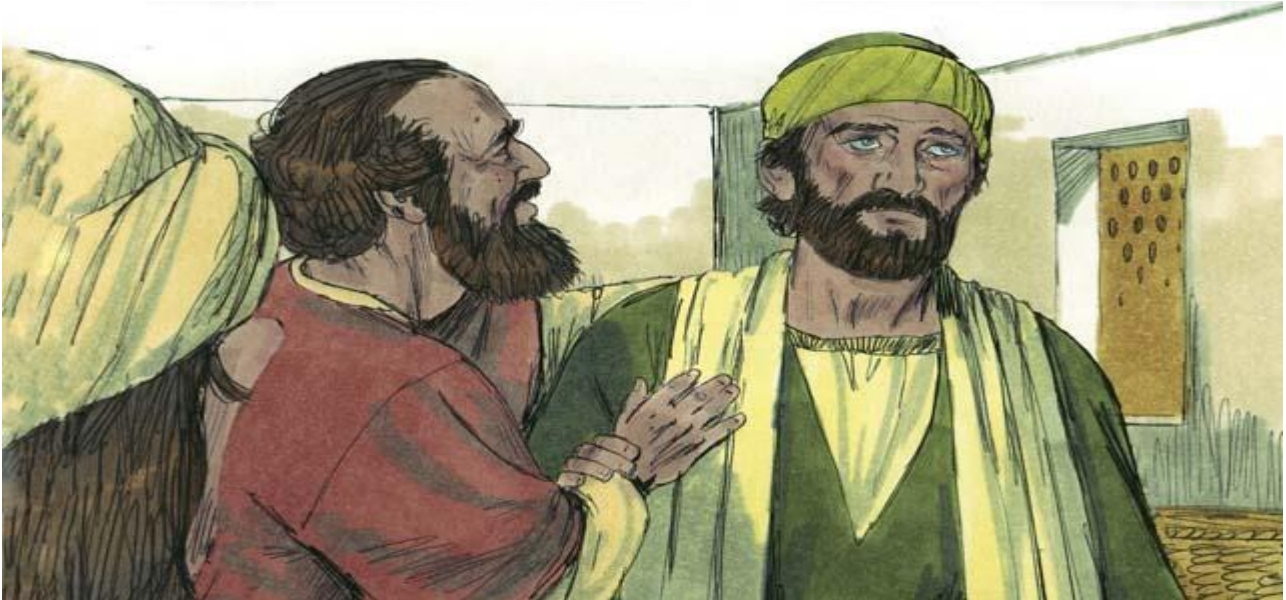
To jest: "za mene" ili "zbog mene" ili "zato što mi služi" ili "zato što poučava druge o meni".

translationWords

- učenik
- Bog
- Pavao, Savao
- gospodin, gospodar

- progoniti, progonstvo
- patiti, patnja

46:05

Stoga je Ananija otišao Savlu, stavio ruke na njega i rekao: "Isus koji ti se objavio na putu **ovamo** poslao me da ti se vrati vid i da budeš ispunjen Duhom Svetim." Savao je odmah mogao vidjeti, a Ananija ga je krstio. Onda je Savao nešto pojeo i **snaga mu se vratila**.

ovamo

Odnosno "u Damask".

(da) ti se vrati vid

Ovo bi se moglo prevesti i kao: "(da) opet možeš vidjeti".

snaga mu se vratila

Ovo bi se moglo prevesti kao: "opet je postao snažniji" ili "osjećao se bolje".

translationWords

- Pavao, Savao
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Sveti Duh, Duh Božji, Duh Gospodnji
- krstiti, krštenje

46:06

Savao je **odmah** počeo propovijedati Židovima u Damasku, govoreći: "Isus je Sin Božji!" Židovi su bili zadivljeni da čovjek koji je pokušavao uništiti vjernike sada isto vjeruje u Isusa! Savao je raspravljao sa Židovima, dokazujući da Isus jest Mesija.

odmah

Ovo bi se moglo prevesti i kao: "Istog časa" ili "Tada".

raspravljao (je) sa Židovima

Ovo bi se moglo prevesti kao: "davao je Židovima dobre razloge da vjeruju u Isusa" ili "uvjerljivo je govorio sa Židovima".

translationWords

- Pavao, Savao
- propovijedati
- Židov, židovski, Židovi
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Sin Božji, Sin
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- Krist, Mesija

46:07

Nakon mnogo dana, Židovi su skovali plan da ubiju Savla. Poslali su ljude da ga traže na **gradskim vratima** kako bi ga ubili. No, Savao je čuo za taj plan, tako da su mu njegovi prijatelji pomogli pobjeći. Jedne noći, **spustili su ga preko zidina u košari**. Nakon što je Savao pobjegao iz Damaska, nastavio je propovijedati o Isusu.

gradskim vratima

Vrata su bila jedini normalni ulaz u i iz utvrđenih gradova.

spustili su ga preko zidina u košari

Drugi način da se ovo kaže bio bi: "pomogli su mu da uđe u veliku košaru i tu su košaru spustili preko gradskih zidova".

translationWords

- Židov, židovski, Židovi
- Pavao, Savao
- propovijedati
- Isus, Isus Krist, Krist Isus

46:08

Savao je otišao u Jeruzalem da bi se susreo s učenicima, ali oni su ga se bojali. Tada je vjernik koji se zvao Barnaba odveo Savla k apostolima i rekao im kako je Savao hrabro propovijedao u Damasku. Nakon toga, učenici su **prihvatili Savla**.

prihvatili Savla

To jest: "vjerovali da je Savao također vjerovao u Isusa".

translationWords

- Pavao, Savao
- Jeruzalem
- učenik
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- Barnaba
- apostol, apostolstvo
- propovijedati

46:09

Neki vjernici koji su pobjegli od progonstva u Jeruzalemu, otišli su daleko u **grad Antiohiju** i propovijedali o Isusu. Većina ljudi u Antiohiji nisu bili Židovi, ali, po prvi puta, puno je njih također postalo vjernicima. Barnaba i Savao su otišli tamo da bi poučili te nove vjernike više o Isusu i **osnažili crkvu**. Upravo su u Antiohiji oni koji vjeruju u Isusa prvi puta bili prozvani "kršćani".

grad Antiohiju

Ovo je bio stari grad koji se nalazio na današnjemu najjužnijem dijelu moderne Turske, blizu granice sa Sirijom i blizu Sredozemnog mora. Nalazio se otprilike 450 milja sjeverozapadno od Jeruzalema.

osnažili crkvu

Ovo bi se također moglo prevesti kao "pomogli da crkva snažno duhovno raste" ili "pomogli vjernicima u Isusa da snažno rastu u svojoj vjeri" ili "pomogli ljudima da postojanije vjeruju u Isusa".

translationWords

- [progoniti, progonstvo](#)
- [Jeruzalem](#)
- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)
- [Židov, židovski, Židovi](#)
- [Barnaba](#)
- [Pavao, Savao](#)
- [crkva, Crkva](#)
- [kršćanin](#)

46:10

Jednog dana, dok su kršćani u Antiohiji postili i molili, Duh Sveti im je rekao: "**Odvojite mi** Barnabu i Savla da rade djelo na koje sam ih pozvao." Stoga se **crkva** u Antiohiji molila za Barnabu i Savla, i vjernici **su položili ruke na njih** da ih blagoslove. Poslali su ih da propovijedaju radosnu vijest o Isusu na mnogim drugim mjestima. Barnaba i Savao su poučavali ljude iz različitih naroda, i mnogi su povjerovali u Isusa.

Jednog dana

Ovim izrazom započinje priča o događaju koji se odigrao u prošlosti, ali se ne navodi specifično vrijeme. U mnogim se jezicima slično započinje istinita priča.

Odvojite mi

Ova rečenica bi se mogla prevesti i kao: "Postavite Pavla i Barnabu da učine posebno djelo za koje sam ih izabrao".

crkva

Ovo bi se moglo prevesti kao: "vjernici" ili "kršćani".

su položili ruke na njih

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "blagoslovili su ih silom i vlašću Duha Svetoga stavljajući na njih ruke u znak njihova jedinstva u Duhu". U nekim jezicima će se možda morati navesti gdje su položili ruke. Ako je tako, mogli biste navesti da su im stavili ruke na glavu, ramena ili leđa.

poslali su ih

To jest: "poslali su ih na njihovo putovanje".

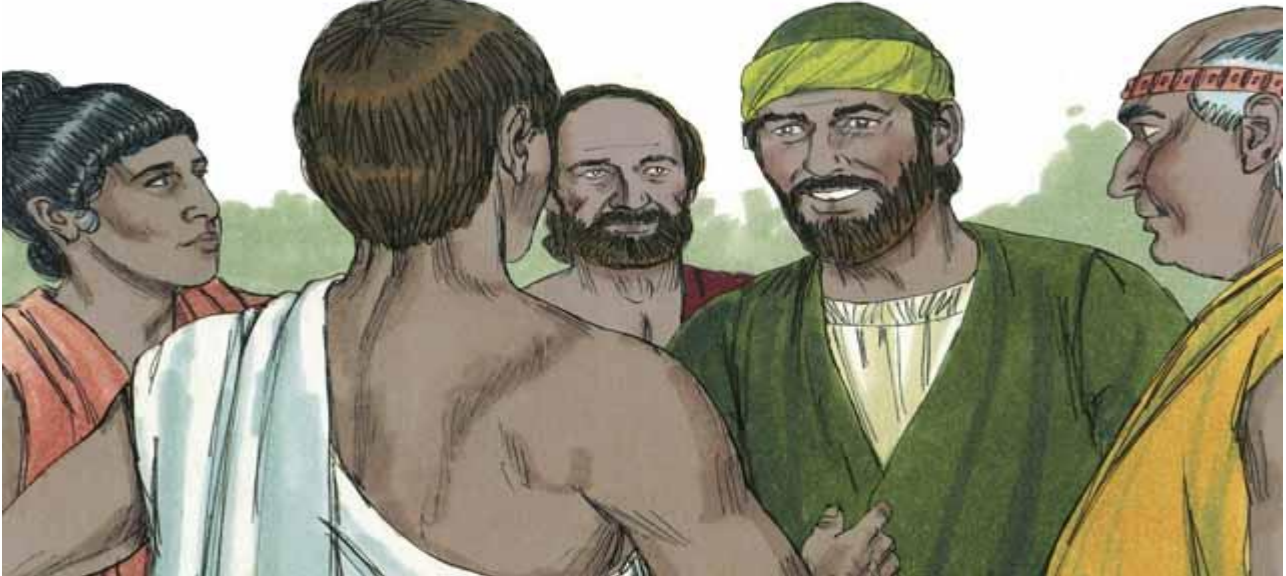
Biblijska priča iz Djela apostolskih 8:3; 9:1–31; 11:19–26; 13:1–3

translationWords

- postiti
- moliti se, molitva
- Sveti Duh, Duh Božji, Duh Gospodnji
- crkva, Crkva
- Barnaba
- Pavao, Savao
- propovijedati
- dobra vijest, evanđelje, radosna vijest
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje

47. Pavao i Sila u Filipima

47:01

Dok je Savao putovao kroz Rimsko carstvo, počeo je koristiti svoje rimsko ime "Pavao". Jednoga dana, Pavao i njegov prijatelj Sila otišli su u grad Filipe da **navijeste** radosnu vijest o Isusu. Otišli su na mjesto pored rijeke izvan grada, gdje su se ljudi okupljali na molitvu. Ondje su sreli ženu koja se zvala Lidija, a koja je bila **trgovkinja**. Voljela je i štovala Boga.

navijeste

Odnosno "poučavaju" ili "propovijedaju".

trgovkinja

Ovo bi se moglo prevesti i kao: "prodavačica" ili "vlasnica obrta".

translationWords

- Rim, rimski
- Pavao, Savao
- Sila, Silvan
- Filipi
- dobra vijest, evanđelje, radosna vijest
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- voljeti, ljubiti
- štovati
- Bog

47:02

Bog je **otvorio Lidijino srce** da bi vjerovala poruci o Isusu, te su se ona i njena obitelj krstili. Ona je pozvala Pavla i Silu da ostanu u njejoj kući, **tako da su oni ostali kod nje i njene obitelji**.

otvorio Lidijino srce

To jest: "osposobio Lidiju".

ona i njena obitelj (su se) krstili

Ovo se također može prevesti kao: "krstili su Lidiju i njenu obitelj".

tako da su oni ostali kod nje i njene obitelji

Ovo je bio normalan običaj toga vremena da ljudi pruže gostoprimstvo posjetiteljima u svojim domovima. U tome dogovoru nije bilo nikakvih nemoralnih motiva.

translationWords

- Bog
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- krstiti, krštenje
- Pavao, Savao
- Sila, Silvan

47:03

Pavao i Sila su se često sretali s ljudima na mjestu za molitvu. Svaki dan dok su hodali do tamo, slijedila bi ih jedna ropkinja opsjednuta demonom. Uz pomoć toga demona, predviđala je ljudima budućnost, pa je tako **svojim gospodarima** zarađivala mnogo novca **kao gatara**.

svojim gospodarima

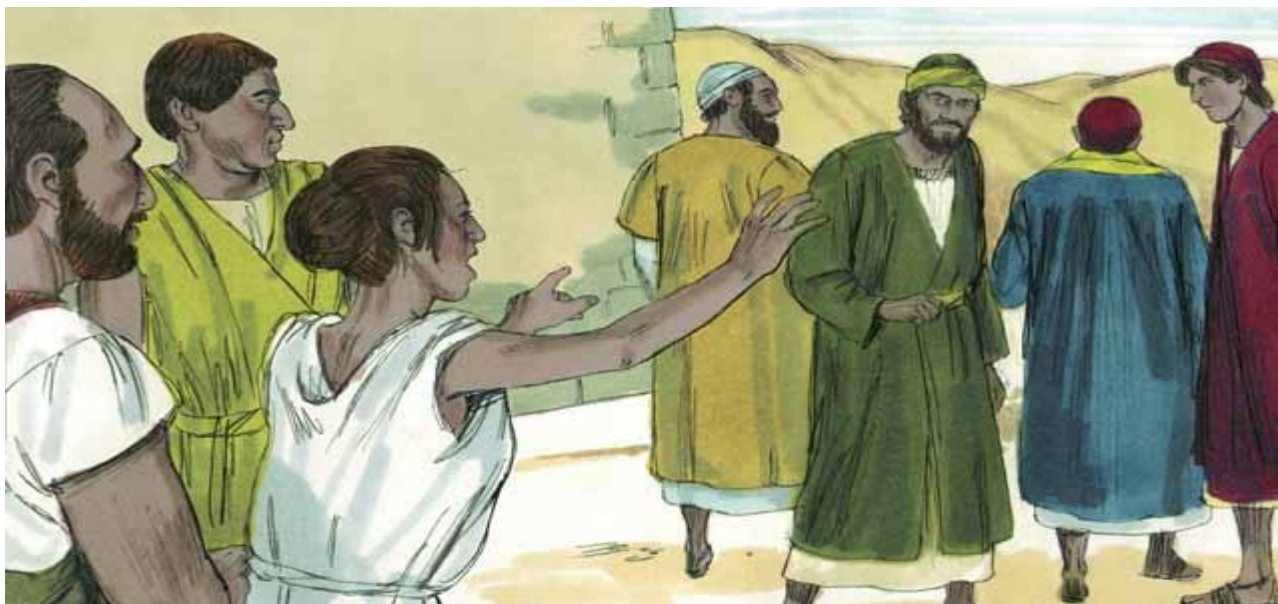
U ovom slučaju, ovo se također može prevesti kao: "svojim vlasnicima".

kao gatara

Odnosno "kao netko tko je govorio ljudima što će im se dogoditi u budućnosti".

translationWords

- Pavao, Savao
- Sila, Silvan
- moliti se, molitva
- sluga, rob, ropstvo
- opsjednut demonima
- demon, zao duh, nečist duh
- gospodin, gospodar

47:04

Dok su oni tako hodali, ropkinja je vikala: "Ovi ljudi su sluge Boga Svevišnjega. Navješćuju vam Božji plan spasenja!" To je radila tako često, da je Pavlu to dosadilo.

način kako se spasiti

Odnosno "kako se možete spasiti" ili "kako Bog spašava ljude" ili "Božji plan spasenja ljudi".

translationWords

- sluga, rob, ropstvo
- Bog
- spasiti, siguran
- Pavao, Savao

47:05

Napokon jednog dana, kad je ropkinja počela vikati, Pavao se **okrenuo prema njoj** i rekao demonu koji je bio u njoj: "**U Isusovo ime**, izađi iz nje." Demon **ju je odmah napustio**.

Jednog dana

Ovim izrazom započinje priča o događaju koji se odigrao u prošlosti, ali se ne navodi specifično vrijeme. U mnogim se jezicima slično započinje istinita priča.

okrenuo prema njoj

To jest: "okrenuo se i pogledao u nju".

U Isusovo ime

To jest: "vlašću Isusa". Zbog Isusove vlasti, Pavao je mogao zapovjediti demonu da izađe.

ju je odmah napustio

Odnosno "izašao iz nje" ili "otišao od nje".

translationWords

- sluga, rob, ropstvo
- Pavao, Savao
- demon, zao duh, nečist duh
- Isus, Isus Krist, Krist Isus

47:06

Ljudi koji su bili vlasnici te ropkinje jako su se naljutili! Shvatili su da ona **bez demona** više neće moći proricati ljudima **budućnost**. **To je značilo da** im ljudi više neće davati novac kako bi im ona rekla što će im se dogoditi.

bez demona

To jest: "bez sile od demona" ili "sada kada više nije imala demona".

budućnost

Odnosno "što će im se dogoditi u budućnosti".

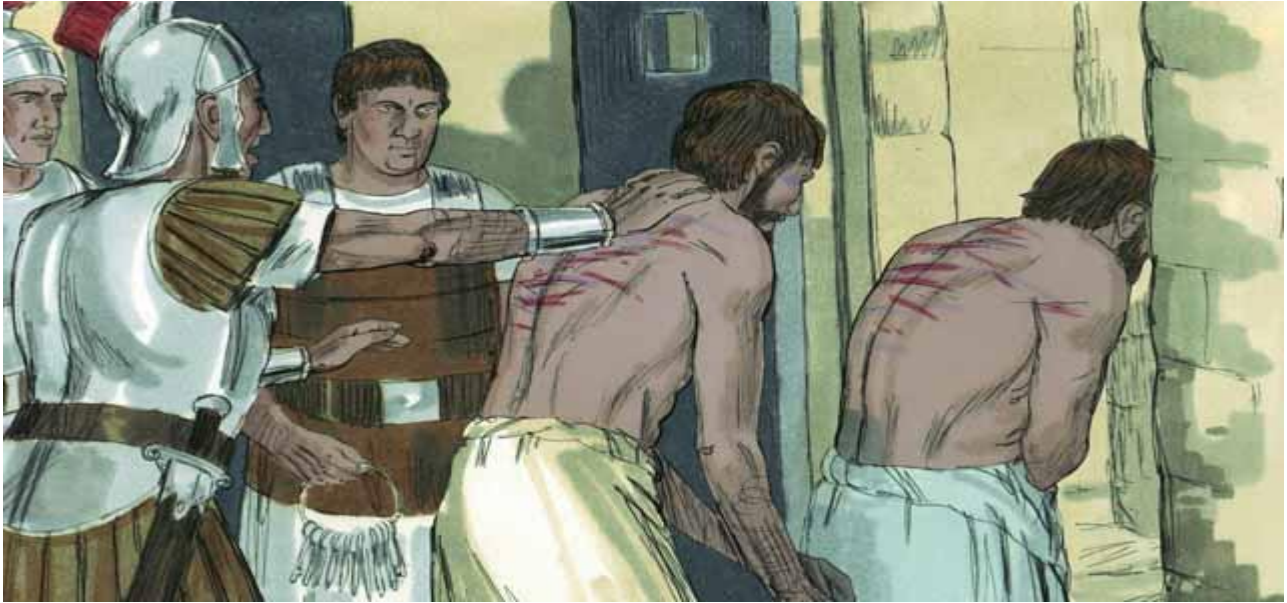
To je značilo da

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "Zbog toga" ili "Stoga".

translationWords

- sluga, rob, ropstvo

47:07

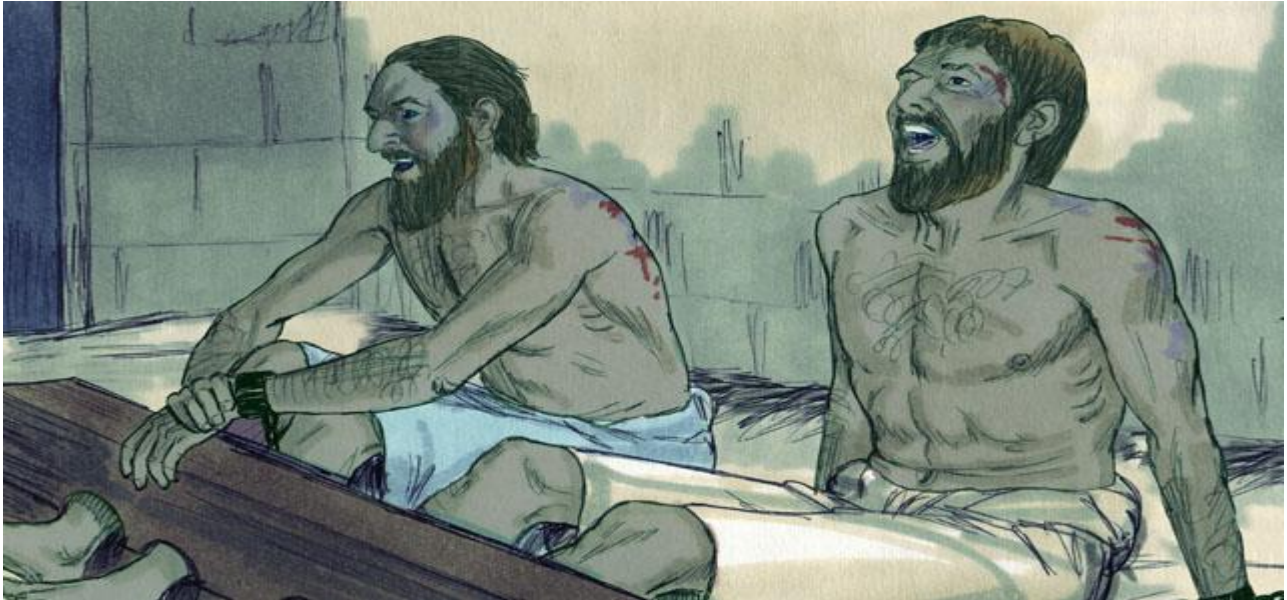
Zato su vlasnici te ropkinje odveli Pavla i Silu rimskim vlastima, koji su ih istukli i **bacili** u zatvor.

bacili

To jest: "stavili".

translationWords

- sluga, rob, ropstvo
- Pavao, Savao
- Sila, Silvan
- Rim, rimski

47:08

Stavili su Pavla i Silu u najčuvaniji dio zatvora, a čak su im okovali noge. Ipak, oni su **usred noći pjesmom slavili Boga**.

usred noći

Ovo bi se moglo prevesti kao: "vrlo kasno noću" ili "vrlo rano ujutro". Ovo je bilo u vrijeme kada je vani bio potpun mrak, kada su ljudi obično spavali.

pjesmom slavili Boga

Ovo se također može prevesti kao: "slavili Boga pjevanjem" ili "pjevali pjesme slave Bogu" ili "pjevali pjesme koje daju slavu Bogu".

translationWords

- Pavao, Savao
- Sila, Silvan
- slaviti
- Bog

47:09

Odjednom je nastao jak potres! Sva vrata u zatvoru **su se otvorila** i **spali su** lanci sa svih zatvorenika.

su se otvorila

Odnosno "postala su otključana i odjednom se širom otvorila".

spali su

To jest: "odjednom su pali" ili "odjednom su se rastavili tako da su zatvorenici bili slobodni".

47:10

Tamničar se probudio, a kad je vidio da su sva vrata zatvora bila otvorena, bio je prestravljen! Mislio je da su svi zatvorenici pobjegli, pa se planirao ubiti. (Znao je da bi ga rimske vlasti ubile da je dopustio zatvorenicima da pobjegnu.) No, Pavao ga je vidio i povikao: "Stani! Nemoj se ozlijediti. Svi smo ovdje."

Tamničar

Odnosno "službenik koji je bio zadužen za zatvor".

Svi smo (mi)

U nekim jezici postoji poseban oblik zamjenice "mi" koji ne uključuje osobu s kojom se govori. Ovdje "mi" ne uključuje tamničara, nego samo Pavla i ostale zatvorenike.

translationWords

- Rim, rimski
- Pavao, Savao

47:11

Tamničar se tresao dok je prilazio Pavlu i Sili, pa ih je upitao: "Što moram učiniti **da budem spašen**?" Pavao je odgovorio: "**Vjeruj u Isusa, Gospodara, pa ćeš se spasiti i ti i tvoja obitelj.**" Onda je tamničar odveo Pavla i Silu u svoj dom i oprao im rane. Pavao je propovijedao radosnu vijest o Isusu svima u njegovoj kući.

da budem spašen

Ovo bi se moglo prevesti i kao: "kako bih se spasio od svojih grijeha" ili "kako bi me Bog spasio od mojih grijeha". Pitanje se odnosi na spasenje od kazne Boga koji je uzrokovao potres.

Vjeruj u Isusa, Gospodara

Ovo je upućeno i tamničaru i njegovoj obitelji, koji su svi tada povjerovali i bili kršteni. U nekim će se jezicima možda koristiti oblik kojim se ukazuje na to da je Pavao govorio cijeloj skupini.

pa ćeš se spasiti i ti i tvoja obitelj

Ovo bi se moglo prevesti i kao: "Bog će spasiti tebe i tvoju obitelj od vječne kazne za vaše grijeha". Vodite računa da bude jasno da se spasenje o kojem se ovdje govori odnosi na duhovno spasenje, a ne tjelesno.

translationWords

- Pavao, Savao
- Sila, Silvan
- spasiti, siguran
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- gospodin, gospodar
- propovijedati
- dobra vijest, evanđelje, radosna vijest

47:12

Tamničar i njegova cijela obitelj povjerovali su u Isusa i bili su kršteni. Onda je tamničar Pavlu i Sili dao nešto za jelo i zajedno su se radovali.

47:13

Sljedeći dan, **upravitelji grada** su oslobodili Pavla i Silu iz zatvora i rekli im da napuste Filipe. Pavao i Sila su posjetili Lidiju i neke druge prijatelje, a onda su napustili grad. **Radosna vijest o Isusu nastavila se širiti**, a **Crkva je nastavila rasti**.

upravitelji grada

Ovo se odnosi na "gradske službenike" ili "gradsku vlast".

Radosna vijest o Isusu nastavila se širiti

To jest: "Ljudi su na sve više mjesta slušali radosnu vijest o Isusu".

Crkva je nastavila rasti

Odnosno "sve više i više ljudi postajali su dijelom Crkve" ili "sve više i više ljudi je vjerovalo u Isusa".

translationWords

- Pavao, Savao
- Sila, Silvan
- Filipi
- dobra vijest, evanđelje, radosna vijest
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- crkva, Crkva

47:14

Pavao i drugi kršćanski vođe putovali su u mnoge gradove, propovijedajući i poučavajući ljude radosnoj vijesti o Isusu. Isto tako, napisali su mnoga pisma kako bi ohrabрили i poučili vjernike u crkvama. Neka od tih pisama postala su knjige u Bibliji.

Biblijska priča iz Djela apostolskih 16:11–40

translationWords

- Pavao, Savao
- kršćanin
- propovijedati
- dobra vijest, evanđelje, radosna vijest
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- crkva, Crkva

48. Isus je obećani Mesija

48:01

Kad je **Bog stvorio svijet**, sve je bilo **savršeno**. **Nije bilo grijeha**. Adam i Eva voljeli su jedno drugo, a voljeli su i Boga. **Nije bilo ni bolesti ni smrti**. Bog je i htio da svijet bude takav.

Bog stvorio svijet

To jest: "Bog stvorio svijet ni iz čega".

savršeno

Odnosno "upravo onako kako je trebalo biti" kako bi se ostvarilo sve što je Bog naumio.

Nije bilo grijeha

Na nekim jezicima nije moguće izraziti "grijev" kao stvar, nego se mora izraziti kao radnja. U tim slučajevima ovo bi se moglo prevesti kao: "Nitko nikad nije sagriješio" ili "Ljudi nisu sagriješili" ili "Nikakvo zlo se nije dogodilo".

Nije bilo ni bolesti ni smrti

Odnosno "Nitko se nije razbolio i nitko nije umro" ili "Nisu ni obolijevali ni umirali".

translationWords

- Bog
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- Adam

- Eva
- voljeti, ljubiti
- smrt, umrijeti, mrtav

48:02

Sotona je progovorio kroz zmiju u **vrtu** kako bi **zaveo Evu**. Ona i Adam su tada sagriješili protiv Boga. Budući da su sagriješili, svi na zemlji znaju biti bolesni i svi umiru.

vrtu

Ovo se odnosi na vrt kojeg je Bog stvorio i u njega stavio prvoga muškarca i prvu ženu.

zaveo Evu

Odnosno "lagao Evi". Sotona je lagao tako što je naveo Evu da posumnja u ono što je Bog rekao. Time ju je prevario da ne posluša Boga.

translationWords

- Sotona, đavao, zli
- Eva
- Adam
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- Bog
- smrt, umrijeti, mrtav

48:03

Budući da su Adam i Eva sagriješili, dogodilo se **nešto još gore**. Postali su Božji neprijatelji. Zato se od tada svaka osoba rađa s grešnom naravi i ujedno je Božji neprijatelj. Odnos između Boga i ljudi bio je narušen zbog grijeha. Međutim, Bog je imao plan da obnovi taj odnos.

nešto još gore

"Odnosno "puno gore".

translationWords

- Adam
- Eva
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- Bog

48:04

Bog je obećao da će jedan od Evinih potomaka **smrskati Sotoninu glavu**, a da će Sotona **raniti njegovu petu**. To je značilo da će Sotona ubiti Mesiju, ali da će ga Bog **ponovno vratiti u život**, te da će Mesija zauvijek smrskati Sotoninu moć. Mnogo godina kasnije, Bog je objavio da je Isus taj Mesija.

smrskati Sotoninu glavu

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "stati na Sotoninu glavu i sravniti je s zemljom" ili "smrskati Sotoninu glavu tako što će stati na nju". Ovo je slika osobe koja staje na glavu zmijske. Glava je potpuno smrskana, a zmijska je mrtva i stoga bezopasna.

raniti njegovu petu

Ovo je slika zmijske na zemlji koja grize nečiju petu. U ovom slučaju, Sotona će učiniti da Mesija trpi, ali ga neće uništiti.

ponovno vratiti u život

To jest: "opet ga oživjeti".

translationWords

- Bog
- obećanje
- Eva
- potomak, potječe od
- Sotona, đavao, zli
- Krist, Mesija
- podići, ustati, podignut
- život, živjeti, živući, živ

- Isus, Isus Krist, Krist Isus

48:05

Kad je Bog potopom uništio cijelu Zemlju, providio je brod koji će spasiti ljude koji su vjerovali u njega. Na isti način, svi zaslužuju biti **uništeni zbog svojih grijeha**, ali Bog je dao Isusa da spasi svakoga tko vjeruje u njega.

uništeni zbog svojih grijeha

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "svi će biti vječno kažnjeni od Boga jer su sagriješili".

translationWords

- Bog
- spasiti, siguran
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- Isus, Isus Krist, Krist Isus

48:06

Stotinama godina, svećenici su neprestano prinosili žrtve Bogu za ljude, da bi pokazali kaznu koju zaslužuju zbog svojih grijeha. No, te žrtve nisu mogle odnijeti grijeh. Isus je najveći veliki svećenik. Za razliku od drugih svećenika, on je **prinio samoga sebe** kao jedinu žrtvu koja je mogla odnijeti grijehe svih ljudi na svijetu. Isus je savršeni veliki svećenik, jer je **uzeo kaznu** za svaki grijeh koji je itko ikad počinio.

prinio samoga sebe

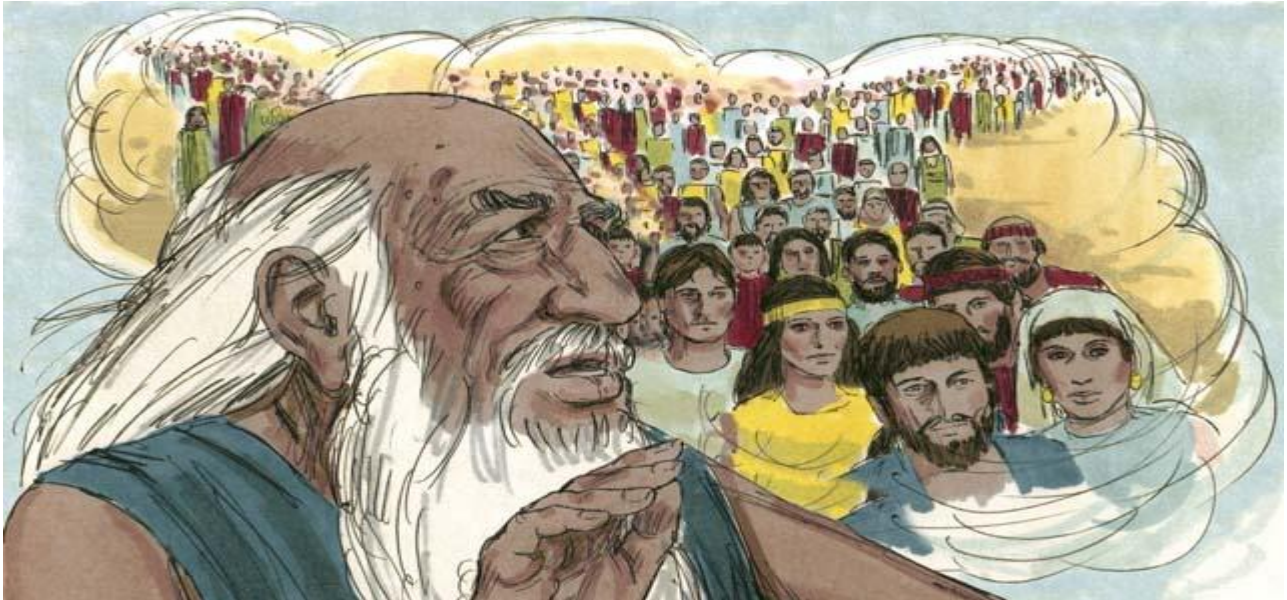
Ovo bi se moglo prevesti kao: "Isus je dopustio da ga ubiju".

uzeo kaznu

To jest: "primio kaznu na svome vlastitom tijelu".

translationWords

- svećenik, svećenstvo
- žrtva, prinos
- Bog
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- veliki svećenik
- kazniti, kazna

48:07

Bog je rekao Abrahamu: "Svi narodi zemlje bit će blagoslovljeni preko tebe." Isus je bio Abrahamov potomak. Svi narodi bili su blagoslovljeni preko njega, jer svatko tko vjeruje u Isusa spašen je od grijeha i postaje **Abrahamov duhovni potomak**.

svi narodi zemlje

Ovo bi se moglo prevesti i kao: "Ljudi iz svih različitih dijelova svijeta".

Abrahamov duhovni potomak

Odnosno "duhovno 'rodbinski' vezan s Abrahamom i jedan od Božjih ljudi".

translationWords

- Bog
- Abraham, Abram
- narodne skupine, narodi, ljudi, narod
- blagosloviti, blagoslovljen, blagoslov
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- potomak, potječe od
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- spasiti, siguran
- duh, duhovan

48:08

Kad je Bog rekao Abrahamu da prinese svoga sina Izaka kao žrtvu, Bog je providio jarca za žrtvu **umjesto njegovog sina Izaka**. Svi mi **zaslužujemo umrijeti** za svoje grijeh! Ali Bog je dao Isusa, Janje Božje, kao žrtvu koja **umire umjesto nas**.

umjesto njegovog sina Izaka

Ovo se također može prevesti kao "na mjesto njegova sina Izaka" ili "kako ne bi morao prinijeti svoga sina Izaka kao žrtvu".

zaslužujemo umrijeti

Odnosno "trebali bismo umrijeti".

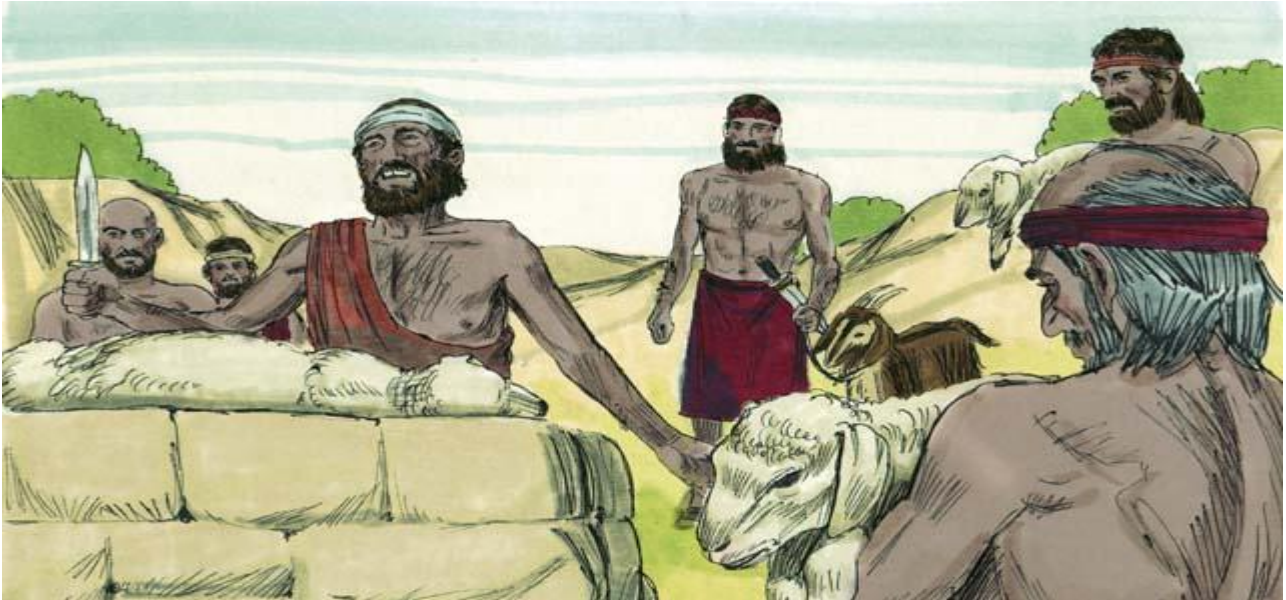
umire umjesto nas

Ovo bi se moglo prevesti i kao: "da umre umjesto svakoga od nas" ili "kako nas ne bi morao ubiti".

translationWords

- Bog
- Abraham, Abram
- sin, sin (nekoga)
- Izak
- žrtva, prinos
- janje, Janje Božje
- smrt, umrijeti, mrtav
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- Isus, Isus Krist, Krist Isus

48:09

Kada je Bog **poslao zadnju pošast na Egipat**, rekao je svakoj izraelskoj obitelji da zakolje **savršeno janje** i poškropi **njegovu krv** na vrh i sa strane **dovrataka** svoje kuće. Kada je Bog vidio krv, **zaobišao je** njihove kuće i nije ubio njihove prvorođene sinove. Ovaj događaj se zove Pasha.

poslao zadnju pošast na Egipat

Odnosno "uzrokovao dolazak konačne nesreće na Egipat". To je bila deseta pošast kada je Bog učinio da svi egipatski prvorođenci umru.

savršeno janje

Odnosno "janje bez mane".

njegovu krv

To jest: "janjetovu krv".

dovrataka

Ako "dovraci" nisu poznati, ovo se može prevesti kao "vrata".

zaobišao je

Ovo bi se moglo prevesti i kao: "prošao pored". Možda ćete htjeti povezati ovaj prijevod s prijevodom "P Ashe".

translationWords

- Bog
- Egipat, Egipćanin
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- janje, Janje Božje
- krv
- Pasha, Prolazak

48:10

Isus je naše pashalno Janje. On je savršen i **bezgrešan**, a bio je ubijen za vrijeme pashalne proslave. Kada netko povjeruje u Isusa, **Isusova krv** plaća za grijeh te osobe, a **Božja kazna zaobilazi tu osobu**.

naše pashalno janje

Odnosno "pashalno janje koje je bilo ubijeno za nas" ili "janje koje je bilo ubijeno kako bi nas Bog zaobišao" ili "janje koje je bilo ubijeno kako bi nas Bog poštudio".

bezgrešan

Ovo se također može prevesti kao: "nikada nije sagriješio".

Isusova krv

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Žrtva koju je Isus učinio kada je umro za grešnike". Riječ "krv" ovdje također znači "smrt".

Božja kazna zaobilazi tu osobu

Ova izjava znači: "Bog ne kažnjava tu osobu". Prevedite to koristeći izraz koji pokazuje povezanost sa riječima "Pasha" (na hrvatskom bi to moglo biti "zaobilaženje") i "pashalno janje". Ako se u nazivu "Pashe" koristi riječ "poštedjeti", ovo bi se moglo prevesti kao "Bog pošteđuje tu osobu od kazne".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Pasha, Prolazak
- janje, Janje Božje

- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- krv
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- Bog
- kazniti, kazna

48:11

Bog je sklopio Savez s **Izraelcima, koji su bili njegov izabrani narod**. Međutim, Bog je sada sklopio Novi savez koji je dostupan svima. Zbog ovog Novog saveza, svatko iz bilo kojega naroda može postati dio Božjega naroda tako što će vjerovati u Isusa.

Izraelcima, koji su bili njegov izabrani narod

To jest: "Izraelcima, narodom kojeg je izabrao" ili "njegovim izabranim narodom, Izraelcima".

translationWords

- Bog
- savez
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- savez
- narodne skupine, narodi, ljudi, narod
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje

48:12

Mojsije je bio veliki prorok koji je navijestio Božju riječ. Međutim, Isus je **najveći prorok** od svih. On je Bog, tako da je sve što je učinio i rekao bilo djelo i riječ Božja. Zbog toga se Isus naziva Riječ Božja.

velik prorok

To jest: "vrlo važan prorok".

najveći prorok

To jest: "najvažniji prorok".

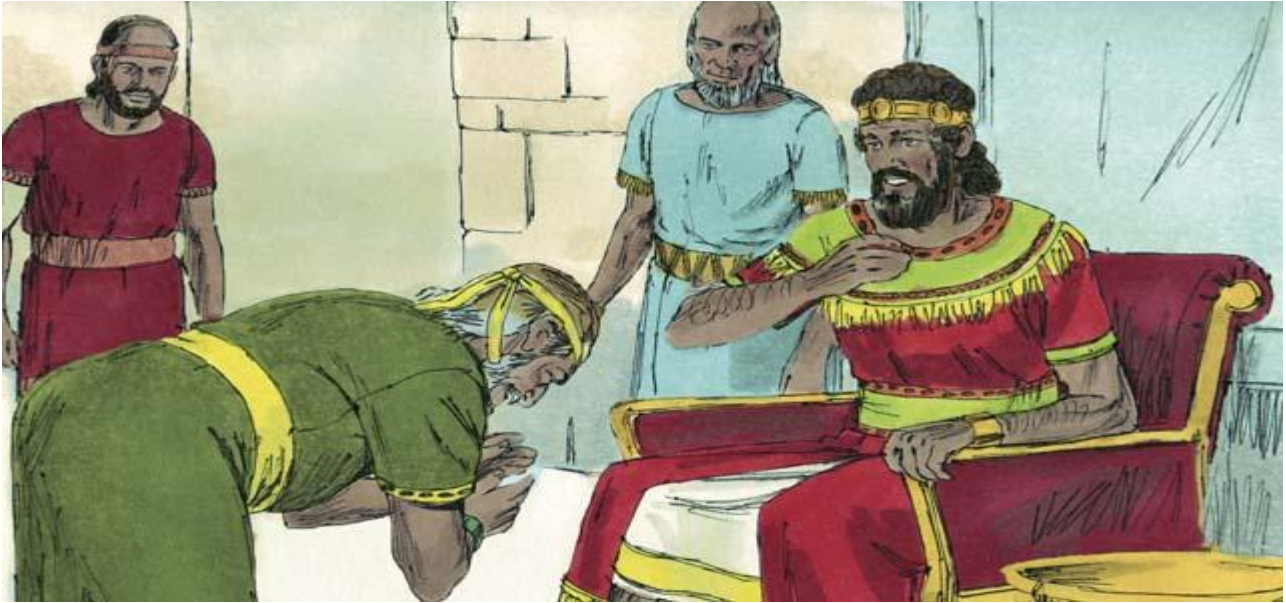
On je Riječ Božja

Odnosno "On se naziva Riječju Božjom" zato što otkriva Božji karakter. Ostali su proroci propovijedali poruku koju im je Bog dao, ali Isus je objavio Boga u svome propovijedanju i svojim djelima.

translationWords

- Mojsije
- prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica
- riječ Božja, riječ Jahvina, riječ Gospodnja, pisma
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Bog

48:13

Bog je obećao kralju Davidu da će jedan od njegovih potomaka zauvijek vladati kao kralj nad Božjim narodom. Budući da je Isus Sin Božji i Mesija, on je taj posebni Davidov potomak koji može vladati zauvijek.

48:14

David je bio kralj Izraela, ali Isus je **kralj cijelog svemira!** On će doći ponovno i vladati svojim kraljevstvom u pravdi i miru, zauvijek.

kralj cijelog svemira

Odnosno "kralj nad svima i svime svugdje".

Biblijska priča iz knjige Postanka 1-3; 6; 14; 22; Knjige Izlaska 12; 20; 2. Knjige o Samuelu 7; Poslanice Hebrejima 3:1-6; 4:14-5:10; 7:1-8:13; 9:11-10:18; Otkrivenja 21

translationWords

- David
- kralj
- Izrael, Izraelci, izraelski narod
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- kraljevstvo Božje, kraljevstvo nebesko
- pravedan, pravda, pravedno
- mir, miran

49. Božji Novi savez

49:01

Anđeo je rekao djevici koja se zvala Marija da će roditi Božjega Sina. I tako, dok je ona još bila djevica, Duh Sveti ju je zasjenio i ona je ostala trudna. Rodila je sina i nazvala ga Isus. Dakle, Isus je i Bog i čovjek.

49:02

Isus je činio mnoga čuda koja dokazuju da je Bog. Hodao je po vodi, smirivao oluje, iscjeljivao mnoge bolesne ljude, **istjerivao demone**, **uskrivao mrtvace** i pretvorio pet kruhova i dvije male ribe u dovoljno hrane za više od 5000 ljudi.

istjerivao demone

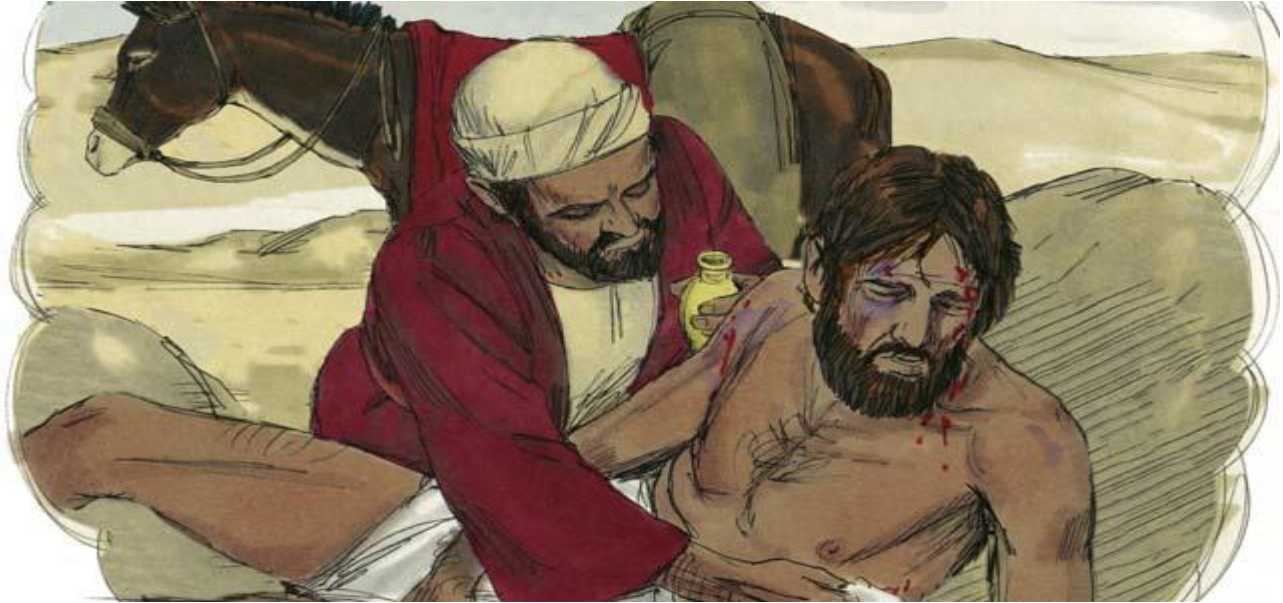
Odnosno "činio da demoni izađu iz ljudi".

uskrivao mrtvace

Ovo bi se također moglo prevesti kao "činio da mrtvaci opet ožive".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- čudo, znak
- Bog
- iscijeliti, izliječiti
- demon, zao duh, nečist duh
- podići, ustati, podignut
- smrt, umrijeti, mrtav

49:03

Isus je bio i **veliki učitelj**, a govorio je s autoritetom jer je Sin Božji. Poučavao je da trebaš voljeti druge ljude **isto onako** kako voliš samog sebe.

veliki učitelj

Odnosno "vrlo važan učitelj" ili "odličan učitelj".

isto onako

To jest: "onoliko koliko" ili "jednako onoliko" ili "u istoj mjeri kao".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Sin Božji, Sin
- voljeti, ljubiti

49:04

Također, poučavao je da trebaš voljeti Boga više nego što voliš bilo što drugo, uključujući svu **svoju imovinu**.

svoju imovinu

Ovo bi se moglo prevesti kao "svoj novac" ili "svoje bogatstvo".

translationWords

- voljeti, ljubiti
- Bog

49:05

Isus je rekao da je kraljevstvo Božje vrednije od bilo čega na svijetu. Pripadati Božjem kraljevstvu važnije je od svega drugoga. Kako bi ušao u Božje kraljevstvo, moraš **biti spašen od svojih grijeha**.

biti spašen od svojih grijeha

To jest: "biti spašen od kazne za svoje grijeha" ili "da će te Bog spasiti od tvoga grijeha" ili "da primiš spasenje od svoga grijeha".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- kraljevstvo Božje, kraljevstvo nebesko
- spasiti, siguran
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti

49:06

Isus je poučavao da će ga neki ljudi prihvatiti i biti spašeni, a **drugi neće**. Rekao je da su neki ljudi poput dobrog tla. Oni primaju radosnu vijest o Isusu i onda su spašeni. Drugi ljudi su kao tvrdo tlo koje nalazimo na putu, gdje **sjeme Božje riječi** ne ulazi i ne daje nikakvu žetvu. Ti ljudi odbijaju poruku o Isusu i neće ući u njegovo kraljevstvo.

drugi neće

To jest: "drugi ljudi ga neće primiti i stoga se neće spasiti".

sjeme Božje riječi

Ovo se može prevesti kao: "sjeme, koje se može usporediti sa Božjom riječju". Ovaj izraz uspoređuje sjeme i Božju riječ.

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- primiti
- spasiti, siguran
- dobra vijest, evanđelje, radosna vijest
- riječ Božja, riječ Jahvina, riječ Gospodnja, pisma
- kraljevstvo Božje, kraljevstvo nebesko

49:07

Isus je poučavao da Bog vrlo voli grešnike. On im želi oprostiti i učiniti ih svojom djecom.

49:08

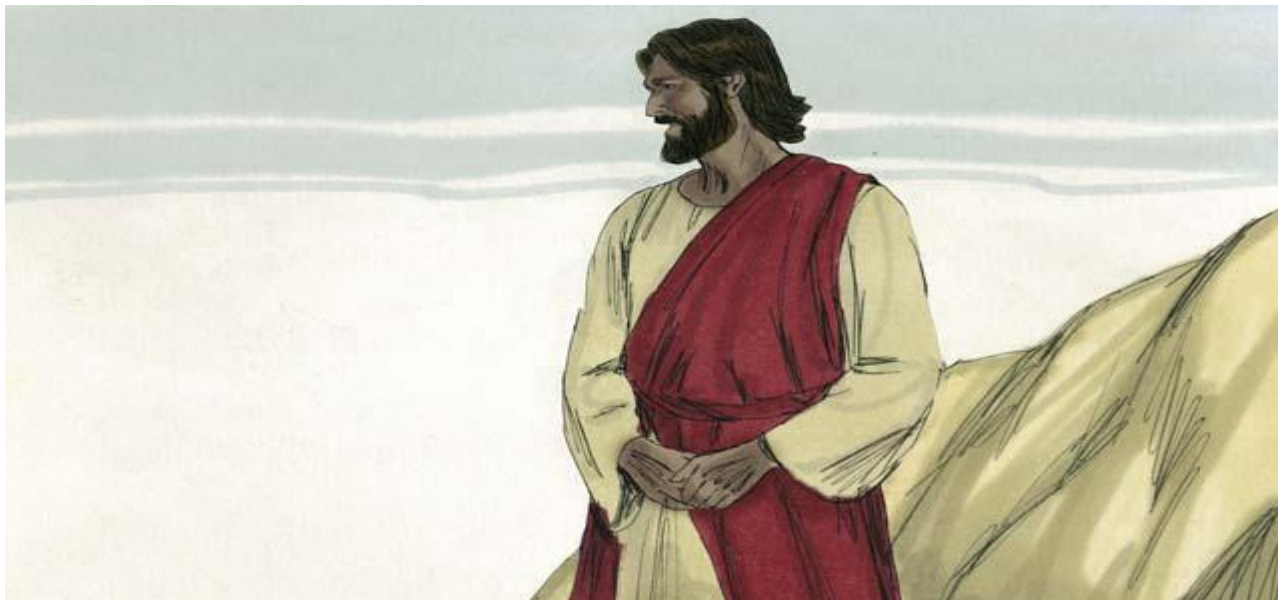
Isus nam je isto tako rekao da Bog mrzi grijeh. Kad su Adam i Eva sagriješili, to je utjecalo na sve njihove potomke. Kao posljedica toga, svaka osoba na svijetu griješi i **odvojena je od Boga**. Stoga, svi su postali Božji neprijatelji.

odvojena je od Boga

Ovo se također može prevesti kao: "ne može živjeti s Bogom" ili "ne može biti blizu Bogu" ili "ne može imati odnos s Bogom".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Bog
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- Adam
- Eva
- potomak, potječe od

49:09

Međutim, Bog je tako puno volio svakoga čovjeka na svijetu, da je dao svog jedinog Sina da **tko god vjeruje u Isusa ne bude kažnjen za svoje grijehе, nego da živi s Bogom zauvijek**.

dao (je) svog jedinog sina

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "prinio je svoga jedinog Sina kao žrtvu za grijehе" ili "dao nam je svoga jedinog Sina da bude žrtva za naše grijehе".

tko god vjeruje

Ovo bi se moglo prevesti i kao: "svaki koji vjeruje".

tko god vjeruje u Isusa ne bude kažnjen za svoje grijehе, nego da živi s Bogom zauvijek

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "Kada bilo koja osoba vjeruje u Isusa, Bog tu osobu neće kazniti za njene grijehе, nego će joj dopustiti da zauvijek živi s Bogom."

translationWords

- Bog
- voljeti, ljubiti
- Sin Božji, Sin
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- kazniti, kazna
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- život, živjeti, živući, živ

49:10

Zbog tvog grijeha, ti si kriv i zaslužuješ umrijeti. **Bog bi se trebao ljutiti na tebe**, ali je **izlio svoju ljutnju na Isusa** umjesto na tebe. Kad je Isus umro na križu, on je **primio tvoju kaznu**.

Zbog tvog grijeha

Ovo se također može prevesti kao: "Zato što si sagriješio". Kako bi bilo jasno da ovo govori o svim ljudima, u nekim će se jezicima možda ovo prevesti ovako: "Budući da su svi ljudi sagriješili, krivi su i zaslužuju smrt."

Bog bi se trebao ljutiti na tebe

Ovo se također može prevesti kao: "Bilo bi ispravno od Boga da se ljuti na tebe".

izlio svoju ljutnju na

Odnosno "usmjerio svoju ljutnju na" ili "stavio svu svoju ljutnju na" ili "ljutio se samo na".

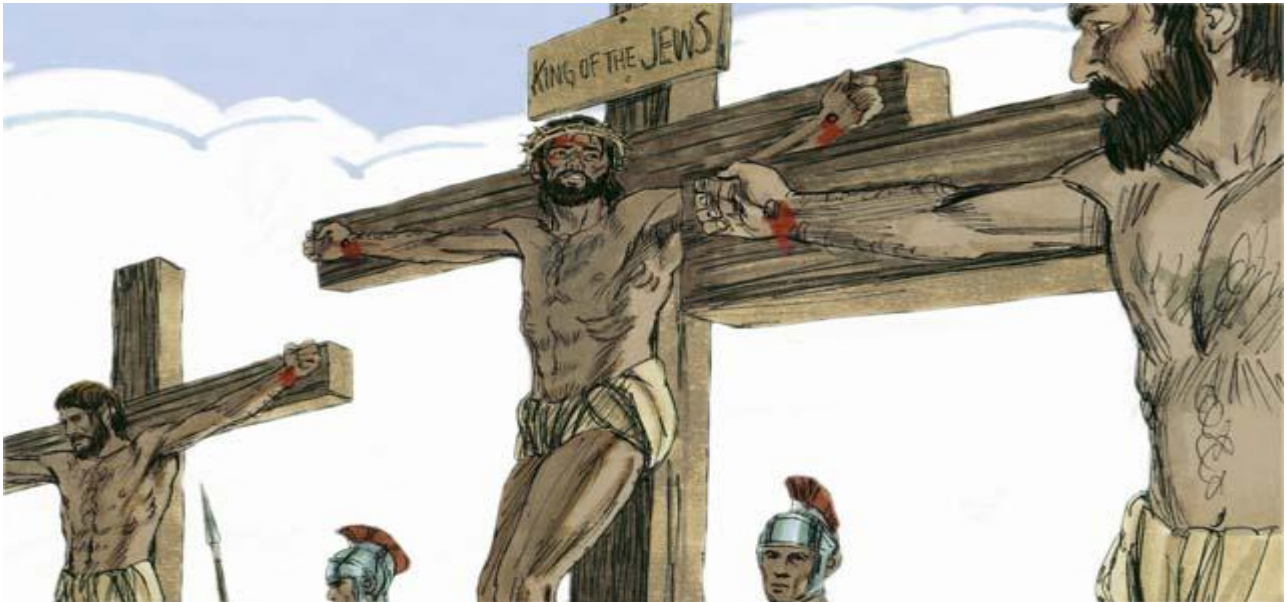
primio tvoju kaznu

Ovo bi se moglo prevesti i kao: "bio je kažnjen umjesto tebe" ili "bio je kažnjen za tvoj grijeh". Kako bi bilo jasno da se to odnosi na sve ljude, moglo bi se prevesti i kao: "bio je kažnjen za grijeh svih ljudi".

translationWords

- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- krivica, kriv
- smrt, umrijeti, mrtav
- Bog
- Isus, Isus Krist, Krist Isus

- križ
- primiti
- kazniti, kazna

49:11

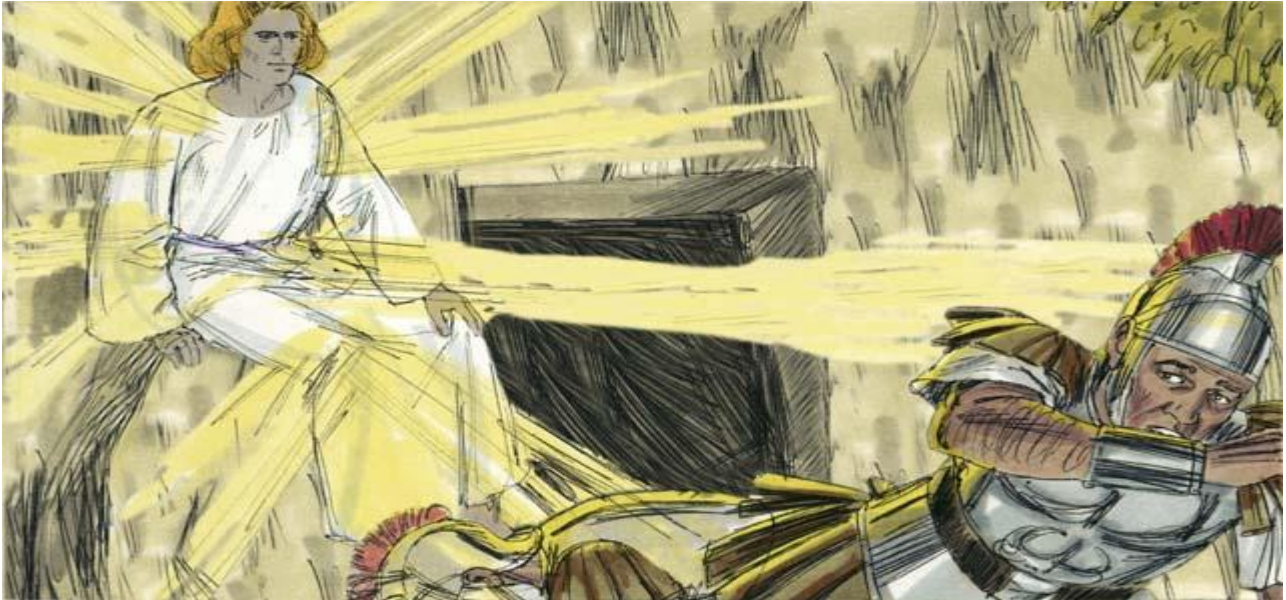
Isus nikad nije sagriješio, ali je odlučio da će biti kažnjen i umrijeti kao savršena žrtva da **odnese** tvoje grijeh i grijeh svake osobe na svijetu. Budući da je Isus žrtvovao samog sebe, Bog može oprostiti svaki grijeh, čak i grozne grijeh.

odnese

To jest: "ukloni kaznu" ili "ukloni kaznu za". Isusova žrtva čini da Bog gleda na naš grijeh kao da nikada nije postojao.

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- kazniti, kazna
- smrt, umrijeti, mrtav
- žrtva, prinos
- Bog
- oprostiti, oproštenje, oprost

49:12

Dobra djela te ne mogu spasiti. Nema ništa što ti možeš učiniti kako bi imao zajedništvo s Bogom. Samo Isus može **oprati tvoje grijeh**e. Ti trebaš vjerovati da Isus jest Sin Božji, da je umro na križu **umjesto tebe** i da ga je Bog uskrisio od mrtvih.

Dobra djela te ne mogu spasiti

To jest: "Činjenje dobrih djela te ne može spasiti od tvojih grijeha" ili "Ne možeš učiniti ništa dovoljno dobro kako bi se spasio od kazne za tvoje grijeh

e".**oprati tvoje grijeh**e

Odnosno "potpuno ukloniti tvoje grijeh

e" ili "odnijeti tvoje grijehe i učiniti te čistim". Ovo govori o tome kako Bog pročišćava ljude u njihovu duhu potpuno uklanjajući njihove grijehe. To ne znači njihovo fizičko pranje.**umjesto tebe**

Odnosno "namjesto tebe".

uskrisio od mrtvih

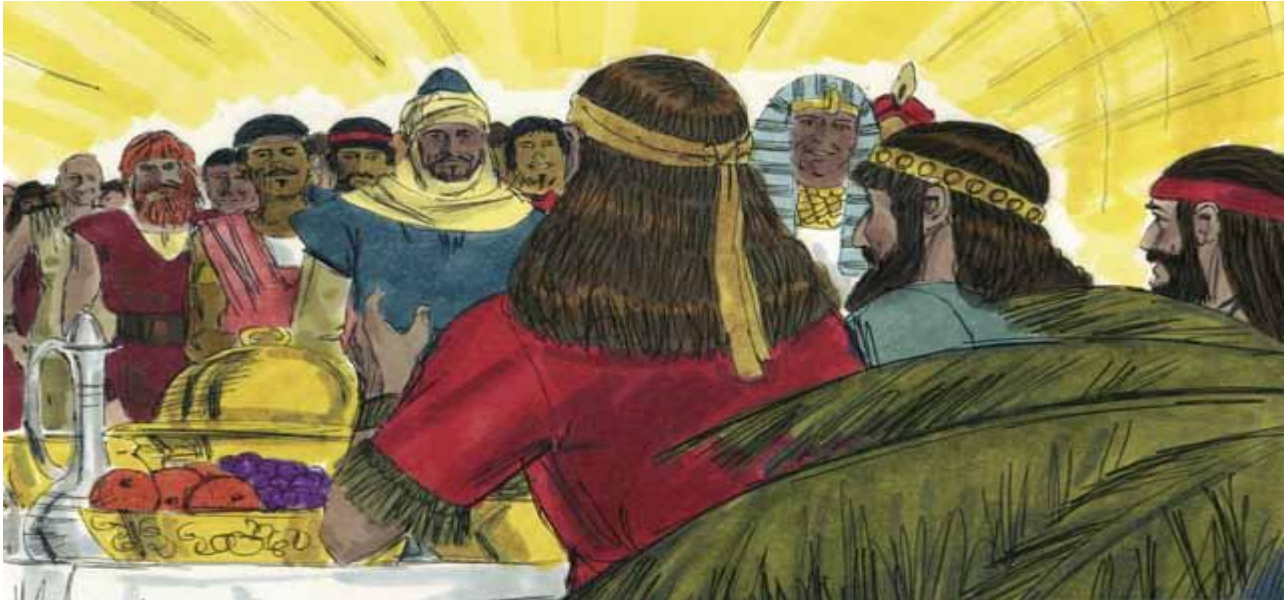
Ovo bi se također moglo prevesti kao: "opet ga učinio živim".

translationWords

- [spasiti, siguran](#)
- [Bog](#)
- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)
- [grijeh, grešan, grešnik, grijehiti](#)

- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- Sin Božji, Sin
- smrt, umrijeti, mrtav
- križ
- podići, ustati, podignut
- život, živjeti, živući, živ

49:13

Bog će spasiti svakoga tko vjeruje u Isusa i primi ga kao svoga Gospodara. No, neće spasiti onoga tko ne vjeruje u Njega. Nije važno jesi li bogat ili siromašan, muškarac ili žena, star ili mlad, ili gdje živiš. Bog te voli i želi da vjeruješ u Isusa **kako bi imao blisko zajedništvo s tobom**.

kako bi imao blisko zajedništvo s tobom

Ovo se također može prevesti kao: "kako bi mogao biti njegovo dijete" ili "kako bi mogao biti njegov prijatelj" ili "kako bi mu mogao pripadati".

translationWords

- Bog
- spasiti, siguran
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- primiti
- gospodin, gospodar
- voljeti, ljubiti

49:14

Isus te poziva da **vjeruješ u njega** i da **budeš kršten**. Vjeruješ li da je Isus Mesija, jedini Sin Božji? Vjeruješ li da si grešnik i da zaslužuješ da te Bog kazni? Vjeruješ li da je Isus umro na križu da **odnese** tvoje grijeh?

vjeruješ u njega

Ovo se također može prevesti kao: "pouzdaš se u njega" ili "pouzdaš se u njega da te spasi" ili "povjeriš mu cijeli svoj život".

budeš kršten

Ovo bi se moglo prevesti kao: "da te netko krsti" ili "da daš da te krste".

vjeruješ li da

Ovo se također može prevesti kao: "priznaješ li da" ili "slažeš li se da".

odnese

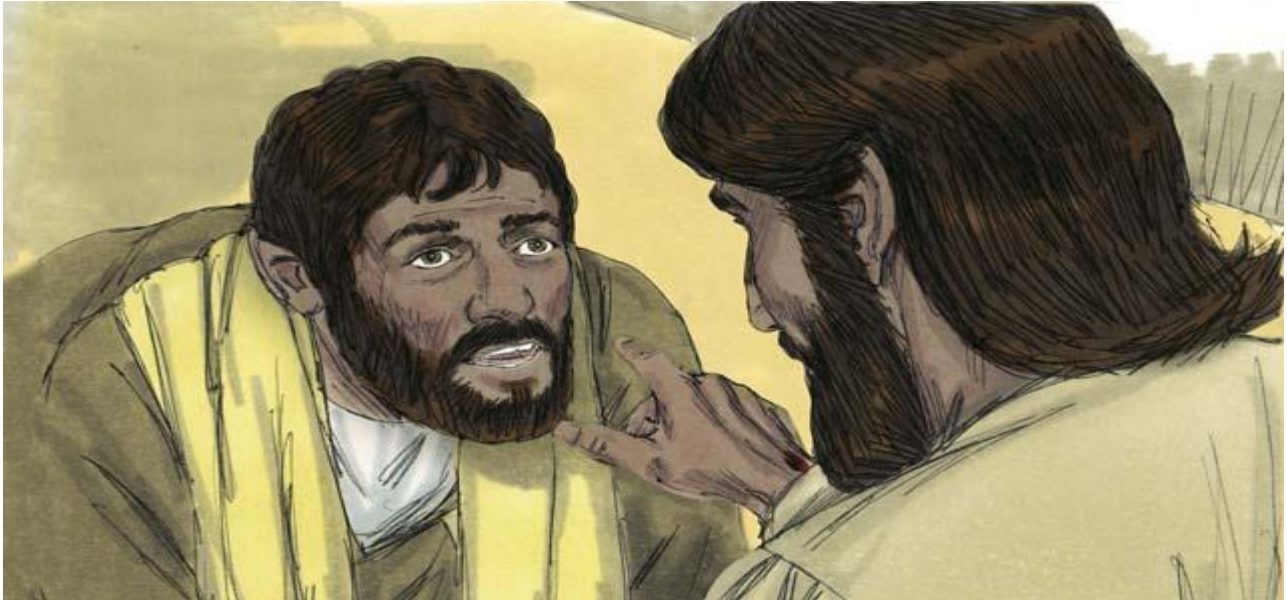
Pogledajte bilješku u 49:11.

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- krstiti, krštenje
- Krist, Mesija
- Sin Božji, Sin
- grijeh, grešan, grešnik, grijehiti

- Bog
- kazniti, kazna
- smrt, umrijeti, mrtav
- križ

49:15

Ako vjeruješ u Isusa i u ono što je on učinio za tebe, onda si kršćanin. Bog te izvukao iz **Sotonina kraljevstva tame** i stavio te u **Božje kraljevstvo svjetla**. Bog je oduzeo tvoje stare, grešne načine života i dao ti nov, pravedan način života.

Sotonina kraljevstva tame

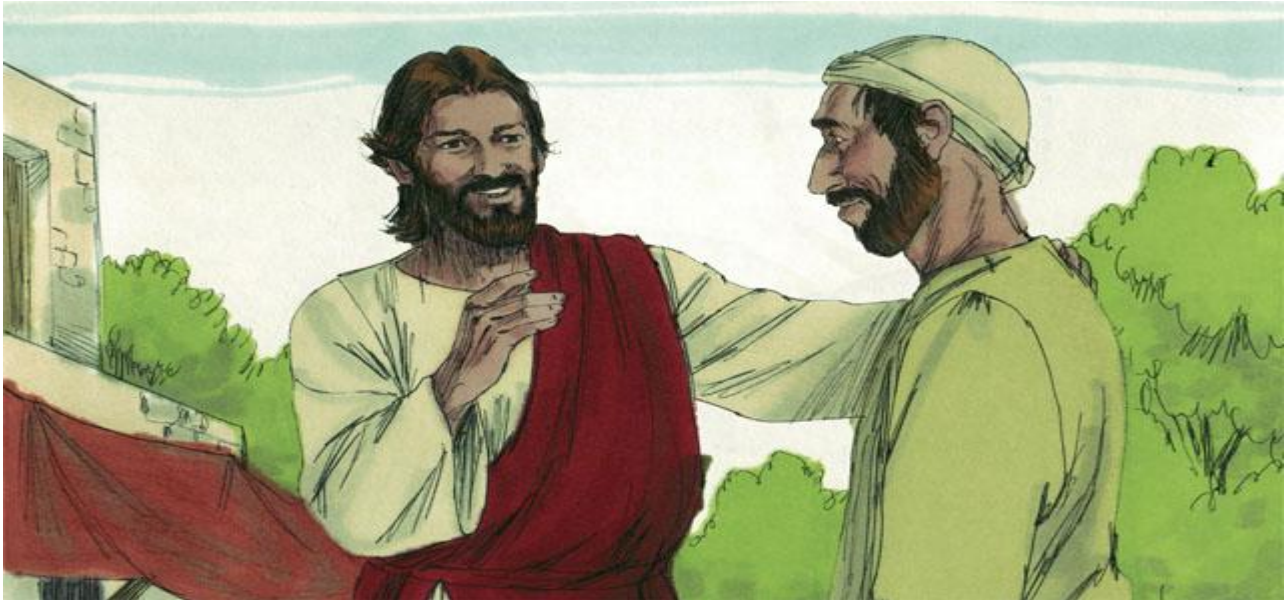
"Tama" se ovdje koristi u odnosu na grijeh i sve što je zlo. Ovo bi se moglo prevesti kao: "Sotonina zla vlast nad ljudima, koja je poput tame".

Božje kraljevstvo svjetla

"Svjetlo" se ovdje odnosi na Božju svetost i dobrotu. Ovo bi se moglo prevesti kao: "Božja pravedna vlast nad ljudima, koja je poput svjetla". Biblija često uspoređuje zlo s tamom, te dobrotu sa svjetlom.

translationWords

- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- kršćanin
- Bog
- Sotona, đavao, zli
- kraljevstvo
- kraljevstvo Božje, kraljevstvo nebesko

49:16

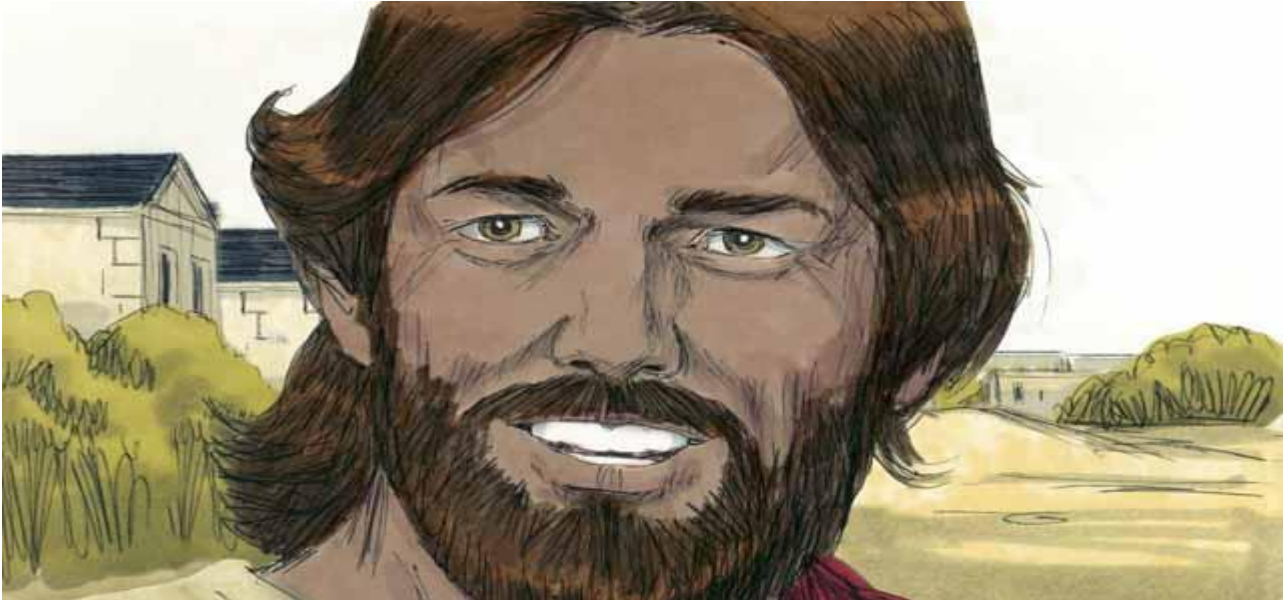
Ako si kršćanin, Bog je oprostio tvoje grijehе zbog onoga što je Isus učinio. Sada te Bog smatra bliskim prijateljem, a ne neprijateljem.

te... smatra

Odnosno "misli o tebi kao" ili "drži te" ili "zove te".

translationWords

- kršćanin
- Bog
- oprostiti, oproštenje, oprost
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- Isus, Isus Krist, Krist Isus

49:17

Ako si prijatelj Božji i sluga Isusa Gospodara, htjet ćeš biti poslušan onome što te Isus poučava. Iako si kršćanin, i dalje ćeš biti **u kušnji griješiti**. Ali Bog **je vjeran** i kaže da ako **priznaš svoje grijeh**e, on će ti oprostiti. **On će ti dati snagu da se boriš protiv grijeha**.

u kušnji griješiti

Odnosno "biti u kušnji sagriješiti iako znaš da je griješiti loše".

je vjeran

U ovom kontekstu ovo znači da Bog "drži svoja obećanja".

priznaš svoje grijehe

Ovo bi se moglo prevesti kao "priznaš Bogu da si učinio nešto krivo".

On će ti dati snagu da se boriš protiv grijeha

To jest: "On će ti dati duhovnu snagu da odbiješ griješiti".

translationWords

- Bog
- sluga, rob, ropstvo
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- gospodin, gospodar
- poslušati, slušati, poslušan, poslušnost
- kršćanin

- napastovati, napast, iskušenja
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- vjeran, vjernost
- oprostiti, oproštenje, oprost

49:18

Bog ti kaže da se moliš, da proučavaš njegovu Riječ, da ga štuješ zajedno s ostalim kršćanima i da govoriš drugima što je učinio za tebe. Sve ovo ti pomaže **da imaš dublje zajedništvo s njim**.

da imaš dublje zajedništvo s njim

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "da ga voliš više" ili "da ga bolje poznaješ" ili "da mu postaneš vjerniji".

Biblijska priča iz Poslanice Rimljanima 3:21-26; 5:1-11; Evanđelja po Ivanu 3:16; Evanđelja po Marku 16:16; Poslanice Kološanima 1:13-14; Druge poslanice Korinćanima 5:17-21; Prve Ivanove poslanice 1:5-10

translationWords

- Bog
- moliti se, molitva
- riječ Božja, riječ Jahvina, riječ Gospodnja, pisma
- štovati
- kršćanin

50. Isus se vraća

50:01

Već gotovo 2000 godina, sve više i više ljudi diljem svijeta sluša radosnu vijest o Isusu Mesiji. **Crkva raste**. Isus je obećao da će se vratiti **na kraju svijeta**. Iako se još nije vratio, on će ispuniti svoje obećanje.

Crkva raste

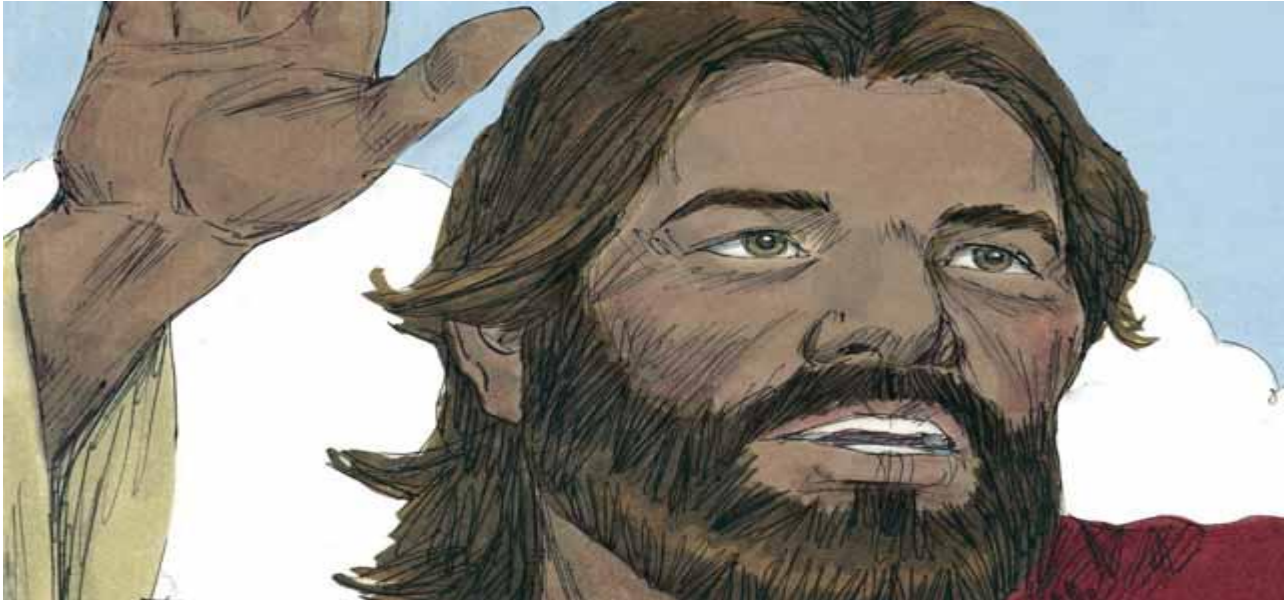
Ovo bi se moglo prevesti kao: "Broj ljudi u crkvi diljem svijeta raste" ili "Broj vjernika u Isusa raste".

na kraju svijeta

Ovaj izraz znači: "upravo prije nego što se sadašnji svijet okonča" ili "u posljednjim danima ovoga svijeta".

translationWords

- [dobra vijest, evanđelje, radosna vijest](#)
- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)
- [Krist, Mesija](#)
- [crkva, Crkva](#)
- [obećanje](#)

50:02

Dok čekamo Isusa da se vrati, Bog želi da živimo na način koji je svet i koji ga proslavlja. On ujedno želi da govorimo drugima o njegovom kraljevstvu. Kad je Isus živio na zemlji, rekao je: "Moji učenici će propovijedati radosnu vijest o kraljevstvu Božjem posvuda po svijetu, i onda **će doći kraj**."

će doći kraj

Ovo bi se moglo prevesti kao: "doći će kraj svijeta" ili "dogodit će se kraj ovoga svijeta" ili "sadašnji će se svijet okončati".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Bog
- svet, svetost
- kraljevstvo Božje, kraljevstvo nebesko
- učenik
- propovijedati
- dobra vijest, evanđelje, radosna vijest

50:03

Mnogi narodi još uvijek nisu čuli o Isusu. Prije nego se vratio na nebo, Isus je rekao kršćanima da naviještaju radosnu vijest ljudima koji ju nikad nisu čuli. Rekao je: "Idite i činite sve narode učenicima mojim!" Također je rekao: **"Polja su spremna za žetvu!"**

činite... učenicima

Ovo ima značenje: "pomozite ljudima da postanu moji učenici".

Polja su spremna za žetvu

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "Spremni su da budu dovedeni Bogu kao što su polja zrela za žetvu" ili "Spremni su da se sakupe i dovedu Bogu kao polja čiji su usjevi zreli i spremni da se pokupe".

Polja

U ovom izrazu, "polja" predstavljaju narode u svijetu.

zrela

"Zrela" ovdje predstavlja spremnost da se vjeruje u Isusa.

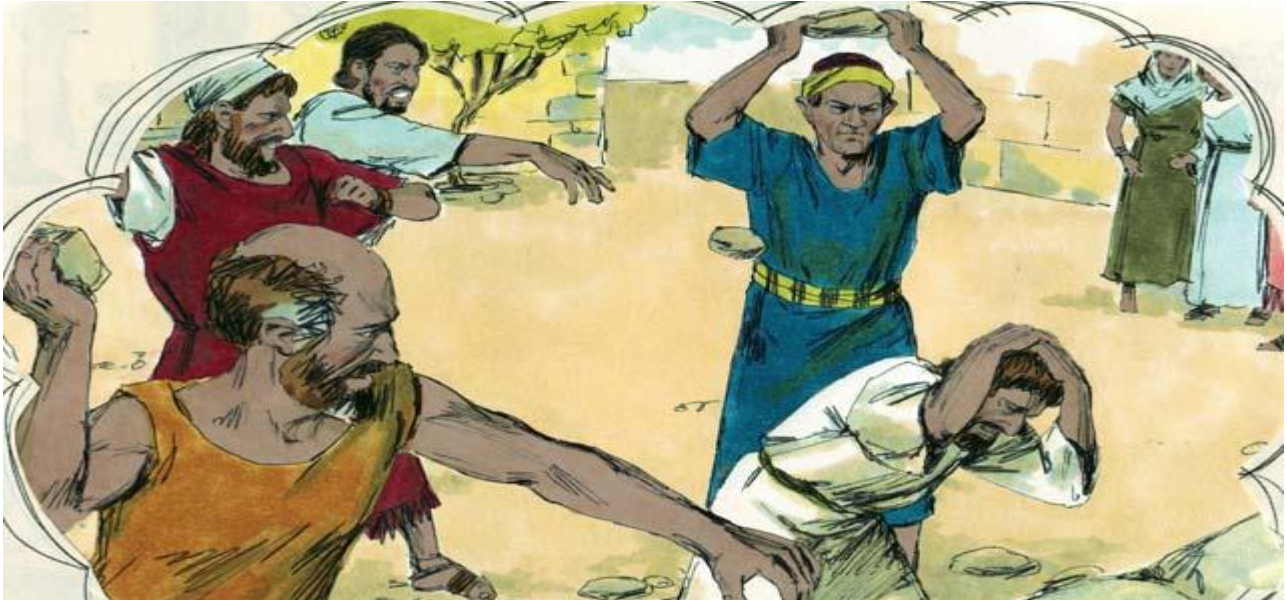
žetva

"Žetva" ovdje predstavlja rad dovođenja ljudi Bogu učeći ih o Isusu.

translationWords

- narodne skupine, narodi, ljudi, narod
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- nebo, nebeski svod, nebesa, nebeski
- kršćanin
- dobra vijest, evanđelje, radosna vijest
- učenik

50:04

Isus je isto rekao: "Sluga **nije veći od** svog gospodara. Kao što su vlasti ovog svijeta mrzile mene, tako će vas mučiti i ubijati **zbog mene**. Iako ćete trpjeti **u ovome svijetu**, budite ohrabreni jer sam ja pobijedio Sotonu, koji vlada nad ovim svijetom. Ako **ostanete vjerni do kraja**, onda će vas Bog spasiti!"

nije veći od

Odnosno "nije važniji od" ili, u ovom slučaju, "ne ponašaju se prema njemu bolje nego prema".

zbog mene

Odnosno "zato što ste mi poslušni" ili "zato što poučavate ljude o meni" ili "zato što mi pripadate".

u ovome svijetu

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "u ovom životu".

ostanete vjerni

Odnosno "nastavite mi biti poslušni".

do kraja

Odnosno "do kraja vašega života".

Bog (će vas) spasiti

Ovo se odnosi na duhovno spasenje, a ne na tjelesno izbavljenje od zla. Već je navedeno da će mnogi vjernici biti ubijeni ili mučeni.

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- sluga, rob, ropstvo
- gospodin, gospodar
- patiti, patnja
- Sotona, đavao, zli
- vjeran, vjernost
- spasiti, siguran

50:05

Isus je svojim učenicima ispričao priču kako bi objasnio što će se dogoditi s ljudima kada svijet završi. Rekao je: "Neki čovjek je zasadio **dobro sjeme** u svom polju. Dok je spavao, došao je njegov neprijatelj i zasadio **korov** među **pšenicu** i onda otišao."

dobro sjeme

Ovo sjeme je bilo zrno pšenice. Ako to zrnje nije poznato u vašemu jezičnom kraju, najbolje je upotrijebiti općenit izraz za "sjeme". Ako nema općenitog izraza, možda ćete morati izabrati vrstu sjemena žitarice koje je poznato i navesti, na primjer, "dobro sjeme poput riže".

korov

Korov koji je posađen je narastao visoko kao visoka trava, ali se nije mogao jesti. Bio je beskoristan.

pšenicu

Odnosno "sjeme pšenice". Pšenica je vrsta žitarice koja naraste kao visoka trava. Ima sjemenke koje ljudi koriste za hranu.

translationWords

- [Isus, Isus Krist, Krist Isus](#)
- [učenik](#)
- [dobro, dobar, dobrota](#)

50:06

"Kad su biljke isklijale, sluge toga čovjeka rekli su: 'Gospodaru, ti si zasadio dobro sjeme na onom polju. Zašto je onda korov na njemu?' Gospodar je odgovorio: '**Mora da ih je neprijatelj zasadio.**'"

Mora da ih je neprijatelj zasadio

Ako je moguće, prevedite ovo na način koji upućuje na to da govornik nije vidio da se ovo dogodilo.

translationWords

- sluga, rob, ropstvo
- gospodin, gospodar
- dobro, dobar, dobrota

50:07

"Sluge su odgovorili svome gospodaru: 'Da iščupamo korov?' Gospodar im je odgovorio: 'Ne. Ako to učinite, **iščupat ćete i dio pšenice**. Pričekajte **do žetve**, a onda sakupite korov na hrpu da se zapali, ali donesite **pšenicu** u moju **žitnicu**.'"

iščupat ćete i dio pšenice

Odnosno "slučajno ćete iščupati i dio pšenice". Bilo bi preteško razlikovati između mlade pšenice i korova bez da se ne iščupa pšenica.

do žetve

Odnosno "dok ne dođe vrijeme kada je pšenica spremna za žetvu" ili "dok pšenica ne naraste dovoljno da se može požnjeti".

pšenicu

Odnosno "pokupljeno zrnje pšenice".

žitnicu

Ovo se odnosi na zgradu u kojoj se čuvalo i skladištilo zrnje pšenice. Može se nazvati i "skladištem".

translationWords

- sluga, rob, ropstvo
- gospodin, gospodar

50:08

Učenici nisu razumjeli značenje ove priče, pa su pitali Isusa da im je objasni. Isus je rekao: "Čovjek koji je zasadio dobro sjeme predstavlja Mesiju. Polje predstavlja svijet. Dobro sjeme predstavlja **ljude u Božjem kraljevstvu.**"

ljude u Božjem kraljevstvu

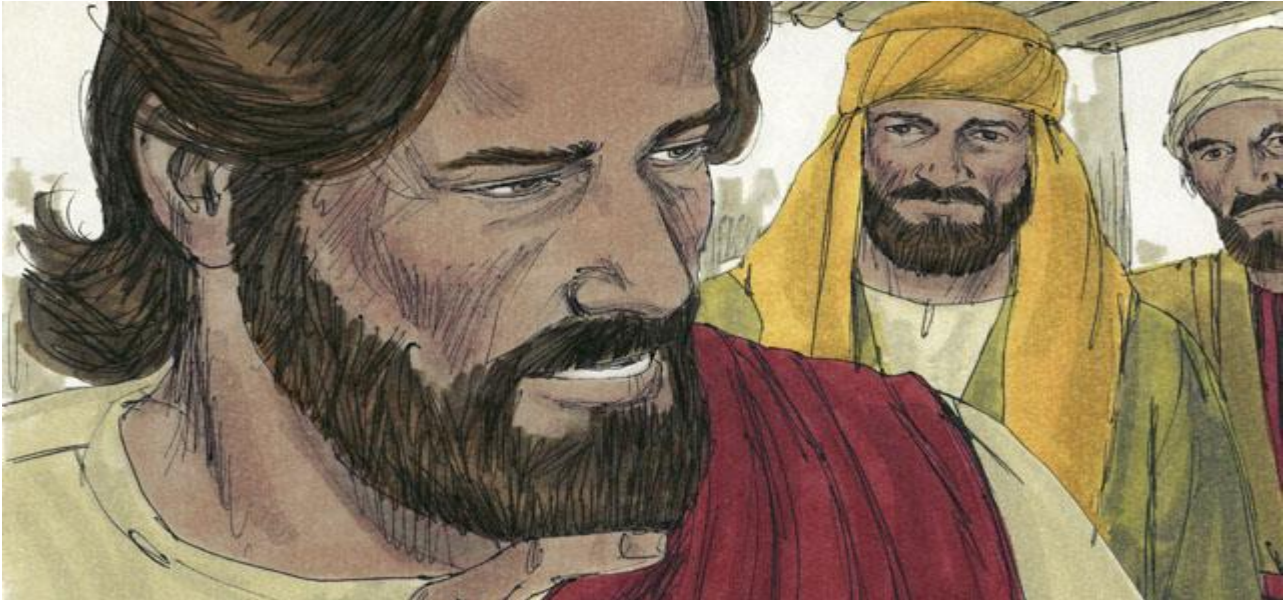
Ovo se može prevesti i kao: "ljude koji žive pod Božjom vlašću" ili "ljude koji su se pokorili Božjoj vlasti" ili "ljude koji će živjeti s Bogom u njegovom kraljevstvu".

translationWords

- učenik
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- dobro, dobar, dobrota
- Krist, Mesija
- kraljevstvo Božje, kraljevstvo nebesko

50:09

"Korov predstavlja ljude **koji pripadaju Zlome**. Neprijatelj koji je zasadio korov predstavlja **đavla**. Žetva predstavlja **kraj svijeta**, a **žeteoci** predstavljaju Božje anđele."

koji pripadaju Zlome

To jest: "koji se pokoravaju Zlome" ili "kojima vlada Zli".

Zli

Ovo je još jedan naziv za Sotonu. Mogao bi se prevesti kao: "Sotona", ali naziv "Zli" opisuje njegov karakter.

đavla

Ovo se također može prevesti kao "Sotona".

predstavlja kraj svijeta

To jest: "predstavlja što će se dogoditi ljudima na kraju svijeta".

žeteoci

Ovo bi se također moglo prevesti kao "ljudi koji žanju zrele žitarice" ili "radnici koji sakupljaju zrele žitarice".

translationWords

- [zao, opak, opakost](#)
- [Sotona, đavao, zli](#)

- Bog
- anđeo, arkandeo

50:10

Na kraju svijeta, anđeli će skupiti sve ljude **koji pripadaju đavlu** i baciti ih u **vatrenu peć**, gdje će plakati i škrgutati zubima u velikoj patnji. Onda će **pravednici zasjati kao sunce** u kraljevstvu Boga, njihovog Oca.

koji pripadaju đavlu

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "koji se pokoravaju đavlu" ili "kojima vlada đavao". Ovo se odnosi na one koji ne vjeruju u Isusa, nego slijede putove đavla.

vatrenu peć

Odnosno "vrlo vruću, vrelu vatru" ili "veliku, veoma vruću vatru".

pravednici

Ovo se odnosi na ljude koji pripadaju Mesiji. Pogledajte 50:8.

zasjati kao sunce

Ovo bi se moglo prevesti kao "biti slavni kao sunce" ili "pokazati čistu dobrotu kao što sunce pokazuje žarko svjetlo".

translationWords

- anđeo, arkandeo
- Sotona, đavao, zli
- patiti, patnja
- pravedan, pravednost
- kraljevstvo Božje, kraljevstvo nebesko

- Bog Otac, nebeski Otac, Otac

50:11

Isus je isto tako rekao da će se vratiti na zemlju upravo prije nego svijet završi. Vratit će se na isti način kako je **otišao**, to jest, imat će fizičko tijelo i **doći će na oblacima nebeskim**. **Kad se Isus vrati**, svaki kršćanin koji je umro će uskrsnuti od mrtvih i **susresti ga na nebu**.

otišao

Ovo bi se moglo prevesti i kao: "napustio je zemlju" ili "otišao je natrag u nebo".

doći će na oblacima nebeskim

Odnosno "oblaci na nebu okružiti će ga kad bude dolazio" ili "oblaci nebeski nosit će ga".

Kad se Isus vrati

Odnosno "kada se Isus vrati na zemlju".

susresti ga na nebu

To jest: "pridružiti mu se na nebu". Oni koji vjeruju u Isusa otići će gore da budu blizu Isusa dok bude na nebu.

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- kršćanin
- smrt, umrijeti, mrtav
- podići, ustati, podignut

50:12

Zatim će kršćani koji budu **još uvijek živi** uzići na nebo i pridružiti se kršćanima koji su uskrsnuli od mrtvih. Svi će biti tamo s Isusom. Nakon toga, Isus će živjeti sa svojim narodom u savršenom miru i jedinstvu, zauvijek.

još uvijek živi

To jest: "još uvijek živi kada se Isus vrati".

translationWords

- kršćanin
- život, živjeti, živući, živ
- podići, ustati, podignut
- smrt, umrijeti, mrtav
- Isus, Isus Krist, Krist Isus

50:13

Isus je obećao da će dati **krunu** svakome tko vjeruje u njega. Oni će zauvijek živjeti i vladati s Bogom u **savršenom** miru.

krunu

Kruna predstavlja našu nagradu za vjeru u Isusa i služenje u ovome životu.

savršenom

Odnosno "potpunom" ili "totalnom".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- obećanje
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- život, živjeti, živući, živ
- Bog
- mir, miran

50:14

Međutim, Bog će suditi svakoga tko ne vjeruje u Isusa. Bacit će ih u pakao, gdje će zauvijek **plakati i škrgutati zubima u patnji**. Vatra koja nikad neće prestati, neprekidno će ih paliti, a crvi ih neće prestati jesti.

plakati i škrgutati zubima u patnji

Pogledajte bilješku u 50:10.

translationWords

- Bog
- suditi, sud
- vjerovati, vjerovati u, uvjerenje
- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- pakao, ognjeno jezero

50:15

Kad se Isus vrati, u potpunosti će uništiti Sotonu i **njegovo kraljevstvo**. Bacit će Sotonu u pakao, gdje će zauvijek gorjeti, zajedno sa svima koji su odlučili slijediti njega **umjesto** da budu poslušni Bogu.

njegovo kraljevstvo

Ovo bi se moglo prevesti kao: "Sotonina zla vlast nad ljudima" ili "sve zle stvari koje radi i zli ljudi kojima upravlja".

umjesto

To jest: "na mjesto".

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- Sotona, đavao, zli
- kraljevstvo
- pakao, ognjeno jezero
- poslušati, slušati, poslušan, poslušnost
- Bog

50:16

Pošto su Adam i Eva bili neposlušni Bogu i **doveli grijeh u** ovaj svijet, Bog ga je prokleo i odlučio uništiti. No, jednoga dana Bog će stvoriti **ново nebo** i **novu zemlju**, koji će biti savršeni.

doveli grijeh u

Ovo bi se moglo prevesti kao: "učinili da grijeh uđe".

ново nebo

Ovo bi se moglo prevesti kao: "nova nebesa" ili "novi svemir". Odnosi se na nove konstelacije zvijezda i svega drugoga na nebu.

novu zemlju

Sadašnja zemlja na kojoj živimo bit će zamijenjena novom i unaprijeđenom.

translationWords

- Adam
- Eva
- prekršiti, neposlušan, neposlušnost
- Bog
- grijeh, grešan, grešnik, griješiti
- prokleti, prokletstvo, proklet
- nebo, nebeski svod, nebesa, nebeski

50:17

Isus i njegov narod živjet će na novoj zemlji, a On će vladati zauvijek nad svime što postoji. Obrisat će svaku suzu i **neće više biti ni patnje, ni tuge, ni plakanja, ni zla, ni boli, ni smrti**. Isus će **vladati nad svojim kraljevstvom u miru i pravdi**, te će zauvijek ostati sa svojim narodom.

obrisat će svaku suzu

Ovo bi se moglo prevesti i kao: "okončati svu našu tugu i bol" ili "učiniti da nevolje prestanu" ili "nježno odnijeti bilo kakvu tugu".

neće više biti ni patnje, ni tuge, ni plakanja, ni zla, ni boli, ni smrti

Ovo bi se također moglo prevesti kao: "ljudi više neće patiti, tugovati, plakati, raditi zlo, osjećati bol ili umirati".

vladati nad svojim kraljevstvom u miru i pravdi

Ovo bi se moglo prevesti kao: "vladati nad svojim narodom pravedno, na način koji im donosi mir".

Biblijska priča iz Evanđelja po Mateju 24:14; 28:18; Evanđelja po Ivanu 15:20; 16:33; Otkrivenja 2:10; Evanđelja po Mateju 13:24–30, 36–42; Prve poslanice Solunjanima 4:13–5:11; Jakovljeve poslanice 1:12; Evanđelja po Mateju 22:13; Otkrivenja 20:10; 21:1–22:21

translationWords

- Isus, Isus Krist, Krist Isus
- patiti, patnja
- zao, opak, opakost
- smrt, umrijeti, mrtav
- kraljevstvo Božje, kraljevstvo nebesko
- mir, miran

- pravedan, pravda, pravedno

translationWords

Verzija 7.3

Abraham, Abram

Definicija

Abram je bio Kaldejac iz grada Ura, kojega je Bog izabrao da bude praotac Izraelaca. Bog mu je promijenio ime u "Abraham".

- Ime "Abram" znači "uzvišen otac".
- "Abraham" znači "otac mnogih".
- Bog je obećao Abrahamu da će imati puno potomaka, koji će postati velik narod.
- Abraham je vjerovao Bogu i poslušao ga. Bog je odveo Abrahama iz kaldejske zemlje u zemlju Kanaan.
- Dok je živio u kanaanskoj zemlji, on i njegova žena Sara u poodmakloj dobi dobili su sina Izaka.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Galaćanima 03:08
- Postanak 11:29-30
- Postanak 21:04
- Postanak 22:02
- Jakovljeva 02:23
- Matej 01:02

Primjeri

- **04:06**
- **05:04**
- **05:05**
- **05:06**
- **06:01**
- **06:04**
- **21:02**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H87, H85, G11

(Vrati se na: [04:04](#); [04:05](#); [04:06](#); [04:07](#); [04:08](#); [04:09](#); [05:01](#); [05:02](#); [05:03](#); [05:04](#); [05:05](#); [05:06](#); [05:07](#); [05:08](#); [05:09](#); [05:10](#); [06:01](#); [06:02](#); [06:04](#); [07:10](#); [08:15](#); [09:13](#); [09:14](#); [14:12](#); [19:10](#); [21:02](#); [45:03](#); [48:07](#); [48:08](#))

Adam

Definicija

Adam je bio prva osoba koju je Bog stvorio. On i njegova žena, Eva, bili su stvoreni na Božju sliku.

- Bog je oblikovao Adama od zemaljskog praha i udahnuo mu život.
- Adamovo ime zvuči kao hebrejska riječ za "zemlju crvenicu" ili "zemlju".
- Ime "Adam" isto je kao i starozavjetna riječ za "čovječanstvo" ili "ljudsko biće".
- Svi su ljudi potomci Adama i Eve.
- Adam i Eva nisu poslušali Boga. To ih je odvojilo od Boga i zbog toga su grijeh i smrt ušli u svijet.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Timoteju 02:14
- Postanak 03:17
- Postanak 05:01
- Postanak 11:05
- Luka 03:38
- Rimljanima 05:15

Primjeri

- **01:09**
- **01:10**
- **01:12**
- **02:11**
- **02:12**
- **49:08**
- **50:16**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H120, G76

(Vrati se na: [01:10](#); [01:11](#); [01:12](#); [01:13](#); [01:14](#); [02:01](#); [02:07](#); [02:11](#); [02:12](#); [21:01](#); [48:01](#); [48:02](#); [48:03](#); [49:08](#); [50:16](#))

Ahab

Definicija

Ahab je bio vrlo zao kralj, koji je vladao sjevernim kraljevstvom Izraela od 875.- 854. g. pr. Kr.

- Kralj Ahab izvršio je utjecaj na izraelski narod da počne štovati lažne bogove.
- Prorok Ilija sukobio se s Ahabom i rekao mu da će tri i pol godine vladati velika suša kao kazna za grijeh na koje je Ahab navukao Izrael.
- Ahab i njegova žena Jezabela učinili su mnoge druge opakosti, uključujući korištenje svoje moći da bi se pogubili nevini ljudi.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Kraljevima 18:1-2
- 1 Kraljevima 20:1-3
- 2 Ljetopisa 21:06
- 2 Kraljevima 09:08

Primjeri

- **19:02**
- **19:03**
- **19:05**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H256

(**Vrati se na:** [19:02](#); [19:03](#); [19:05](#); [19:13](#))

Amorejci

Definicija

Amorejci su bili moćan narod, koji je potekao od Noina unuka Kanaana.

- Njihovo ime znači "visoki", što se možda odnosilo na planinske predjele u kojima su živjeli ili na činjenicu da su bili poznati po visokome rastu.
- Amorejci su živjeli u predjelima s obje strane rijeke Jordan. Živjeli su u gradu Aju.
- Bog govori o "grijehu Amorejaca" koji je uključivao štovanje lažnih bogova i grešne običaje koje je to štovanje sadržavalo.
- Jošua je predvodio Izraelce u uništenju Amorejaca, kako mu je Bog bio zapovjedio.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Amos 02:09
- Ezekiel 16:03
- Postanak 10:16
- Postanak 15:14-16
- Jošua 09:10

Primjeri

- **15:07**
- **15:08**
- **15:09**
- **15:10**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H567,

(Vrati se na: [15:07](#); [15:08](#); [15:09](#))

anđeo, arkandeo

Definicija

Anđeo je moćno duhovno biće koje je stvorio Bog. Anđeli postoje kako bi služili Bogu, radeći što god im on kaže. Izraz "arkandeo" odnosi se na anđela koji vlada ili vodi ostale anđele.

- Riječ "anđeo" doslovno znači "glasnik".
- Izraz "arkandeo" doslovno znači "glavni glasnik". Jedini anđeo koji se spominje kao "arkandeo" u Bibliji je Mihael.
- U Bibliji, anđeli su ljudima donosili poruke od Boga. Te su poruke sadržavale upute o tome što Bog traži od ljudi.
- Anđeli su također govorili ljudima o događajima koji su se tek trebali dogoditi u budućnosti ili o događajima koji su se već dogodili.
- Anđeli imaju Božji autoritet kao njegovi predstavnici, a ponekad su u Bibliji govorili kao da sam Bog govori.
- Anđeli također služe Bogu tako što štite i osnažuju ljude.
- Poseban izraz, "anđeo Jahvin" ima više mogućih značenja: 1) može značiti "anđeo koji predstavlja Jahvu" ili "glasnik koji služi Jahvi". 2) Može se odnositi na samoga Jahvu, koji je izgledao kao anđeo dok je razgovarao s ljudima. Bilo koje od tih značenja objasnilo bi anđelovu upotrebu 1. lica jednine, kao da sam Jahve govori.

Prijedlozi za prevođenje

- "Anđeo" se može prevesti na nekoliko načina. Na primjer, "glasnik od Boga" ili "Božji nebeski sluga" ili "Božji duhovni glasnik".
- Izraz "arkandeo" može se prevesti kao "glavni anđeo" ili "rukovodeći anđeo" ili "vođa anđela".
- Također razmislite o tome kako se ovaj izraz prevodi na nacionalnom jeziku ili drugoj lokalnoj upotrebi.
- Izraz "anđeo Jahvin" trebao bi se prevesti koristeći riječi za "anđela" i "Jahvu". To će dopustiti različita tumačenja tog izraza. Mogući prijevodi bili bi "anđeo od Jahve" ili "anđeo kojega šalje Jahve" ili "Jahve koji je izgledao kao anđeo".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 2 Samuelova 24:16
- Djela apostolska 10:3-6
- Djela apostolska 12:23
- Kološanima 02:18-19
- Postanak 48:16
- Luka 02:13
- Marko 08:38
- Matej 13:50
- Otkrivenje 01:20
- Zaharija 01:09

Primjeri

- 02:12
- 22:03
- 23:06
- 23:07
- 25:08
- 38:12
- 38:15

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H47, H430, H4397, H4398, H8136, G32, G743, G2465

(**Vrati se na:** [02:12](#); [16:05](#); [22:01](#); [22:02](#); [22:03](#); [22:04](#); [22:05](#); [22:06](#); [22:07](#); [23:01](#); [23:02](#); [23:06](#); [23:07](#); [23:08](#); [25:04](#); [25:08](#); [38:12](#); [38:15](#); [41:04](#); [41:05](#); [45:07](#); [50:09](#); [50:10](#))

apostol, apostolstvo

Definicija

"Apostoli" su bili ljudi koje je Isus poslao da propovijedaju o Bogu i njegovu kraljevstvu. Izraz "apostolstvo" odnosi se na položaj i autoritet onih koji su bili izabrani kao apostoli.

- Riječ "apostol" znači "netko tko je poslan s određenom svrhom". Apostol ima isti autoritet kao i onaj koji ga je poslao.
- Isusovih dvanaest najbližih učenika postali su prvim apostolima. Drugi ljudi, kao što su bili Pavao i Jakov, također su postali apostolima.
- Po Božjoj sili, apostoli su mogli odvažno propovijedati evanđelje i liječiti ljude, pa čak i istjerivati demone iz ljudi.

Prijedlozi za prevođenje

- Riječ "apostol" može se prevesti riječju ili izrazom koji znači "netko tko je poslan" ili "poslani" ili "osoba koja je pozvana da ide i propovijeda Božju poruku ljudima".
- Važno je prevesti izraze "apostol" i "učenik" različito jedno od drugoga.
- Također uzmite u obzir kako se ovaj izraz prevodi u Bibliji na lokalnom ili nacionalnom jeziku.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Judina 01:17-19
- Luka 09:12-14

Primjeri

- **26:10**
- **30:01**
- **38:02**
- **43:13**
- **46:08**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G651, G652, G2491, G5376, G5570

(Vrati se na: [26:10](#); [30:01](#); [38:02](#); [43:13](#); [46:08](#))

Aronrist

Definicija

Aron je bio Mojsijev stariji brat. Bog je odabrao Arona za prvoga velikog svećenika Izraela.

- Aron je pomogao Mojsiju da zatraži od faraona da pusti Izraelce na slobodu.
- Dok su Izraelci putovali pustinjom, Aron je sagriješio napravivši idola kojega su ljudi štovali.
- Bog je također postavio Arona i njegove potomke da budu [svećenici](#) izraelskom narodu.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Ljetopisa 23:14
- Djela apostolska 07:38-40
- Izlazak 28:1-3
- Luka 01:05
- Brojevi 16:45

Primjeri

- **09:15**
- **10:05**
- **13:09**
- **13:11**
- **14:07**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H175, G2

(**Vrati se na:** [09:15](#); [10:01](#); [10:05](#); [10:08](#); [11:08](#); [13:09](#); [13:11](#); [13:12](#); [14:07](#))

Asirija, asirski, Asirsko carstvo

Definicija

Asirija je bila moćna nacija u vrijeme kada su Izraelci živjeli u zemlji Kanaan. Asirsko carstvo bila je skupina naroda kojima je vladao asirski kralj.

- Narod Asirije živio je u regiji koja je sada sjeverni dio Iraka.
- Asirci su se borili protiv Izraela u različitim povijesnim razdobljima.
- Godine 722. pr. Kr., Asirci su potpuno pokorili kraljevstvo Izrael i prisilili mnoge Izraelce da se presele u Asiriju.
- Preostali Izraelci vjenčavali su se sa strancima koje su Asirci doveli u Izrael iz Samarije. Potomci tih ljudi koji su se međusobno ženili kasnije su se nazivali Samarijancima.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Postanak 10:11
- Postanak 25:17-18
- Izaija 07:16-17
- Jeremija 50:17
- Mihej 07:11-13

Primjeri

- **20:02**
- **20:03**
- **20:04**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H804, H1121

(Vrati se na: [20:02](#); [20:03](#); [20:04](#); [20:06](#))

Baal

Definicija

"Baal" znači "gospodin" ili "gospodar" i to je bilo ime glavnoga lažnog boga kojega su štovali Kanaanci.

- Postojali su i lokalni lažni bogovi, čije je ime sadržavalo riječ "Baal", poput "Baal Peor" ili "Baal peorski". Ponekad se sve te bogove zajedno naziva "Baali".
- Imena nekih ljudi sadržavala su riječ "Baal".
- Štovanje Baala uključivalo je zle radnje, poput žrtvovanja djece i korištenja prostitutki.
- U različitim vremenskim razdobljima tijekom svoje povijesti, Izraelci su također bili značajno uključeni u štovanje Baala, slijedeći primjer susjednih poganskih naroda.
- Tijekom vladavine kralja Ahaba, Božji prorok Ilija napravio je ispit kojim je htio dokazati ljudima da Baal ne postoji i da je Jahve jedini pravi Bog. Tim su ispitom Baalovi proroci bili uništeni, a ljudi su opet počeli štovati Jahvu.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Kraljevima 16:31
- 1 Samuelova 07:3-4
- Jeremija 02:7-8
- Suci 02:11
- Brojevi 22:41

Primjeri

- **19:02**
- **19:06**
- **19:07**
- **19:08**
- **19:12**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1120, G896

(Vrati se na: [19:02](#); [19:05](#); [19:06](#); [19:07](#); [19:08](#); [19:12](#))

Babilon, babilonski

Definicija

Grad Babilon bio je glavni grad drevnoga područja Babilonije, koja je također bila dio Babilonskoga carstva.

- Babilon se nalazio na obali rijeke Eufrat, u istome području gdje se gradila kula nekoliko stotina godina ranije.
- Ponekad se riječ "Babilon" odnosi na cijelo Babilonsko carstvo. Na primjer, "kralj Babilona" vladao je cijelim carstvom, a ne samo gradom.
- Babilonci su bili moćan narod, koji je napao kraljevstvo Judeje i držao narod u izgnanstvu u Babiloniji tijekom 70 godina.
- Dio toga kraja zvao se "Kaldeja", a ljudi koji su tamo živjeli zvali su se "Kaldejci". Zbog toga, izraz "Kaldeja" često se koristio u odnosu na Babiloniju. (Vidi: sinegdoha)
- U Novome zavjetu, izraz "Babilon" ponekad se koristi kao metafora za ljude, mjesta i načine razmišljanja koji se povezuju uz idolopoklonstvo i druga grešna ponašanja.
- Izraz "veliki Babilon" ili "veliki grad Babilon" odnosi se metaforički na grad ili narod koji je bio velik, bogat i grešan, baš kao što je bio stari grad Babilon. (Vidi: [Metafora] (rc://hr/ta/man/translate/figs-metaphor))

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Ljetopisa 09:01
- 2 Kraljevima 17:24-26
- Djela apostolska 07:43
- Daniel 01:02
- Ezekiel 12:13
- Matej 01:11
- Matej 01:17

Primjeri

- **20:06**
- **20:07**
- **20:09**
- **20:11**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H3778, H3779, H8152, H894, H895, H896, G897

(Vrati se na: [20:06](#); [20:07](#); [20:08](#); [20:09](#); [20:11](#))

Barnaba

Definicija

Barnaba je bio jedan od ranih kršćana koji su živjeli u vrijeme apostola.

- Barnaba je bio iz izraelskoga plemena Levi, s otoka Cipra.
- Kada je Savao (Pavao) postao kršćaninom, Barnaba je poticao druge vjernike da ga prihvate kao brata i vjernika.
- Barnaba i Pavao putovali su zajedno kako bi propovijedali Radosnu vijest o Isusu u različitim gradovima.
- Zvao se Josip, ali su ga prozvali "Barnaba", što znači "sin ohrabrenja".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 04:36
- Djela apostolska 11:26
- Djela apostolska 13:03
- Djela apostolska 15:33
- Kološanima 04:10-11
- Galaćanima 02:9-10
- Galaćanima 02:13

Primjeri

- **46:08**
- **46:09**
- **46:10**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G921

(Vrati se na: [46:08](#); [46:09](#); [46:10](#))

Bat-Šeba

Definicija

Bat-Šeba je bila žena Urije, vojnika u vojsci kralja Davida. Nakon Urijine smrti, postala je Davidova žena i Salomonova majka.

- David je počinio preljub s Bat-Šebom dok je još uvijek bila udana za Uriju.
- Kada je Bat-Šeba zatrudnjela s Davidom, David je naredio da se Uriju ubije u borbi.
- David se tada vjenčao s Bat-Šebom i ona im je rodila dijete.
- Bog je kaznio Davida za njegov grijeh učinivši da dijete umre nekoliko dana nakon rođenja.
- Kasnije je Bat-Šeba rodila drugoga sina, Salomona, koji je narastao i postao kraljem nakon Davida.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Ljetopisa 03:4-5
- 1 Kraljevima 01:11
- 2 Samuelova 11:03
- Psalmi 051:1-2

Primjeri

- **17:10**
- **17:11**
- **17:12**
- **17:13**
- **17:14**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1339

(Vrati se na: [17:10](#); [17:11](#); [17:12](#); [17:13](#); [17:14](#))

Betlehem, Efrata

Definicija

Betlehem je bio mali grad u Izraelu, blizu grada Jeruzalema. Također je bio poznat kao "Efrata", što mu je vjerojatno bilo izvorno ime.

- Betlehem se naziva i "Davidovim gradom" budući da je David tamo bio rođen.
- Prorok Mihej je rekao da će Mesija doći iz "Betlehema Efrate".
- Ispunjavajući proročanstvo, Isus se rodio u Betlehemu, mnogo godina kasnije.
- Ime "Betlehem" znači "kuća kruha" ili "kuća hrane".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Postanak 35:16
- Ivan 07:42
- Matej 02:06
- Matej 02:16
- Ruta 01:02
- Ruta 01:21

Primjeri

- **17:02**
- **21:09**
- **23:04**
- **23:06**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H376, H672, H1035, G965

(Vrati se na: [17:02](#); [21:09](#); [23:04](#); [23:05](#); [23:06](#); [23:09](#))

blagosloviti, blagoslovljen, blagoslov

Definicija

"Blagosloviti" nekoga ili nešto znači učiniti da se dogodi nešto dobro i korisno osobi ili stvari koju se blagoslivlja.

- Blagosloviti nekoga također znači izraziti želju da se pozitivne i korisne stvari dogode toj osobi.
- U biblijska vremena otac bi često izrekao zvaničan blagoslov na svoju djecu.
- Kada ljudi "blagoslove" Boga ili izraze želju da Bog bude blagoslovljen, to znači da ga hvale i slave.
- Izraz "blagosloviti" ponekad se koristi za posvećivanje hrane prije nego što se jede ili na zahvaljivanje i slavljenje Boga za hranu.

// iz komentara ispod: Važno je ne definirati, usredotočavati se ili ograničavati se primjenama korijenske riječi "blagosloviti" koja sugerira prvenstveno procvat ili obilje materijalnih stvari ili tjelesno zdravlje. Razmislite o opsežnom učenju u Svetome pismu o Božjoj ljubavi, milosrđu i milosti koje nije bilo aktualno samo u drevna vremena, nego i danas. Razmislite o brizi, zaštiti i prisustvu Duha Svetoga. Kako bismo mi blagoslovili Boga, možemo mu donijeti našu zahvalnost i razumijevanje dok učimo kako ga slijediti i biti mu poslušni.

Prijedlozi za prevođenje

- "Blagosloviti" se također može prevesti kao "obilno se pobrinuti za" ili "biti vrlo ljubazan i naklon prema nekome".
- "Bog je veoma blagoslovio" može se prevesti kao "Bog je dao puno dobrih stvari" ili "Bog se obilno pobrinuo za" ili "Bog je učinio da se dogode mnoge dobre stvari".
- "On je blagoslovljen" može se prevesti kao "on će imati velike koristi" ili "on će iskusiti dobre stvari" ili "Bog će učiniti da napreduje".
- "Blagoslovljena osoba koja" ("Blažen onaj koji") može se prevesti kao "Kako je dobro osobi koja".
- Izrazi poput "blagoslovljen bio Gospodin" mogu se prevesti kao "Neka bi Gospodin bio blagoslovljen" ili "Slava Gospodu" ili "Ja slavim Gospoda".
- U kontekstu blagoslivljanja hrane, ovo se može prevesti kao "zahvalio je Bogu za hranu" ili "slavio je Boga što im je dao hranu" ili "posvetio je hranu slaveći Boga za nju".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Korinćanima 10:16
- Djela apostolska 13:34
- Efežanima 01:03
- Postanak 14:20
- Izaija 44:03
- Jakovljeva 01:25
- Luka 06:20
- Matej 26:26
- Nehemija 09:05
- Rimljanima 04:09

Primjeri

- 01:07
- 01:15
- 01:16
- 04:04
- 04:07

- 07:03
- 08:05

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H833, H835, H1288, H1289, H1293, G1757, G2127, G2128, G2129, G3106, G3107, G3108, G6050

(Vrati se na: [01:07](#); [01:15](#); [01:16](#); [03:14](#); [04:04](#); [04:07](#); [05:10](#); [07:03](#); [07:04](#); [07:05](#); [08:04](#); [08:05](#); [08:14](#); [09:03](#); [13:07](#); [17:05](#); [17:07](#); [17:08](#); [17:09](#); [21:02](#); [48:07](#))

Bog

Definicija

U Bibliji, izraz "Bog" se odnosi na vječno biće koje je stvorilo svemir ni iz čega. Bog postoji kao Otac, Sin i Sveti Duh. Božje vlastito ime je "Jahve".

- Bog je oduvijek postojao; on je postojao prije nego što je bilo što postojalo i on će nastaviti zavijek postojati.
- On je jedini pravi Bog i ima vlast nad svime u svemiru.
- Bog je savršeno pravedan, beskrajno mudar, svet, bezgrešan, pravičan, milostiv i pun ljubavi.
- On je Bog koji drži savez, koji uvijek ispunjava svoja obećanja.
- Ljudi su stvoreni da štuju Boga i on je jedini kojega trebaju štovati.
- Bog je objavio svoje ime "Jahve", što znači "on jest" ili "ja jesam" ili "Onaj koji (uvijek) postoji".
- Biblija također uči o lažnim "bogovima" koji su neživi idoli koje ljudi pogrešno štuju.

Prijedlozi za prevođenje

- Načini za prevođenje "Boga" mogu uključivati "Božanstvo", "Stvoritelj" ili "Vrhovno biće".
- Drugi načini za prevođenje "Boga" mogli bi biti "Vrhovni stvoritelj" ili "Beskonačni suvereni gospodar" ili "Vječno vrhovno biće".
- Uzmite u obzir kako se Boga naziva na lokalnom ili nacionalnom jeziku. Možda već postoji riječ za "Boga" na jeziku na koji se prevodi. Ako je tako, onda je važno da ta riječ odgovara karakteristikama jedinoga pravog Boga kako smo gore opisali.
- Mnogi jezici pišu izraz "Bog" velikim početnim slovom kako bi ga razlikovali od riječi za lažnoga boga.
- Još jedan način na koji se može podvući ta razlika jest korištenje dva različita izraza za "Boga" i "boga".
- Fraza, "Ja ću biti njihov Bog a oni moj narod" mogla bi se također prevesti kao "Ja, Bog, vladat ću ovim narodom i oni će me štovati".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Ivanova 01:07
- 1 Samuelova 10:7-8
- 1 Timoteju 04:10
- Kološanima 01:16
- Ponovljeni zakon 29:14-16
- Ezra 03:1-2
- Postanak 01:02
- Hošea 04:11-12
- Izaija 36:6-7
- Jakovljeva 02:20
- Jeremija 05:05
- Ivan 01:03
- Jošua 03:9-11
- Tužaljke 03:43
- Mihej 04:05
- Filipljanima 02:06
- Mudre izreke 24:12
- Psalmis 047:09

Primjeri

- 01:01

- 01:15
- 05:03
- 09:14
- 10:02
- 16:01
- 22:07
- 24:09
- 25:07
- 28:01
- 49:09
- 50:16

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H136, H305, H410, H426, H430, H433, H2486, H2623, H3068, H3069, H3863, H4136, H6697, G112, G516, G932, G935, G1096, G1140, G2098, G2124, G2128, G2150, G2152, G2153, G2299, G2304, G2305, G2312, G2313, G2314, G2315, G2316, G2317, G2318, G2319, G2320, G3361, G3785, G4151, G5207, G5377, G5463, G5537, G5538

(Vrati se na: 01:01; 01:02; 01:03; 01:04; 01:05; 01:06; 01:07; 01:08; 01:09; 01:10; 01:11; 01:12; 01:13; 01:15; 01:16; 02:01; 02:02; 02:03; 02:04; 02:07; 02:08; 02:09; 02:10; 02:11; 02:12; 03:01; 03:02; 03:03; 03:04; 03:06; 03:13; 03:14; 03:15; 03:16; 04:01; 04:02; 04:03; 04:04; 04:05; 04:06; 04:07; 04:08; 04:09; 05:01; 05:02; 05:03; 05:04; 05:05; 05:06; 05:07; 05:08; 05:09; 05:10; 06:02; 06:04; 06:05; 06:06; 07:07; 07:10; 08:04; 08:05; 08:07; 08:12; 08:15; 09:03; 09:12; 09:13; 09:14; 09:15; 10:01; 10:02; 10:03; 10:04; 10:05; 10:06; 10:07; 10:08; 10:10; 10:11; 10:12; 11:01; 11:02; 11:03; 11:04; 11:05; 11:06; 12:01; 12:02; 12:03; 12:05; 12:06; 12:07; 12:10; 12:11; 12:12; 12:13; 12:14; 13:01; 13:02; 13:03; 13:04; 13:05; 13:07; 13:08; 13:09; 13:10; 13:11; 13:12; 13:13; 13:14; 13:15; 14:01; 14:03; 14:06; 14:08; 14:09; 14:10; 14:11; 14:12; 14:13; 14:14; 14:15; 15:01; 15:02; 15:03; 15:05; 15:06; 15:07; 15:09; 15:12; 15:13; 16:01; 16:02; 16:03; 16:04; 16:05; 16:06; 16:08; 16:09; 16:10; 16:11; 16:14; 16:16; 16:17; 16:18; 17:01; 17:02; 17:03; 17:05; 17:06; 17:07; 17:08; 17:09; 17:13; 17:14; 18:01; 18:02; 18:03; 18:04; 18:09; 18:13; 19:01; 19:03; 19:04; 19:05; 19:06; 19:07; 19:10; 19:11; 19:13; 19:14; 19:15; 19:16; 19:17; 19:18; 20:01; 20:02; 20:05; 20:06; 20:09; 20:10; 21:01; 21:02; 21:03; 21:04; 21:05; 21:06; 21:07; 21:09; 21:13; 21:14; 21:15; 22:01; 22:03; 22:05; 22:06; 22:07; 23:07; 23:08; 24:06; 24:09; 25:03; 25:04; 25:05; 25:07; 26:03; 26:05; 26:09; 27:02; 28:01; 28:08; 32:06; 32:11; 33:08; 34:07; 34:09; 34:10; 35:08; 37:01; 37:04; 37:08; 38:01; 38:12; 39:04; 39:07; 39:10; 40:04; 40:07; 40:08; 42:04; 42:11; 43:04; 43:06; 43:07; 43:09; 43:11; 43:13; 44:03; 44:05; 44:08; 45:02; 45:03; 45:07; 46:04; 47:01; 47:02; 47:04; 47:08; 48:01; 48:02; 48:03; 48:04; 48:05; 48:06; 48:07; 48:08; 48:09; 48:10; 48:11; 48:12; 49:02; 49:04; 49:08; 49:09; 49:10; 49:11; 49:12; 49:13; 49:14; 49:15; 49:16; 49:17; 49:18; 50:02; 50:09; 50:13; 50:14; 50:15; 50:16)

Bog Otac, nebeski Otac, Otac

Definicija

Izrazi "Bog Otac" i "nebeski Otac" odnose se na Jahvu, jedinoga pravog Boga. Ovaj se naziv također javlja kao "Otac", posebno kada Isus govori o njemu.

- Bog postoji kao Bog Otac, Bog Sin i Bog Sveti Duh. Svaki je sasvim Bog, a ipak postoji samo jedan Bog. Ovo je tajna koju obični smrtnici ne mogu sasvim razumjeti.
- Bog Otac je poslao Boga Sina (Isusa) na svijet i on šalje Duha Svetoga svome narodu.
- Svaki onaj koji vjeruje u Boga Sina postaje dijete Boga Oca i Bog Sveti Duh dolazi živjeti u toj osobi. Ovo je još jedna tajna koju ljudska bića ne mogu potpuno razumjeti.

Prijedlozi za prevođenje

- U frazi "Bog Otac", najbolje je prevesti "Otac" istom riječju koju jezik prirodno koristi u odnosu na ljudskog oca.
- Naziv "nebeski Otac" mogao bi se prevesti kao "Otac koji živi na nebu" ili "Otac Bog koji živi na nebu" ili "Bog naš Otac s neba".
- Obično se "Otac" piše velikim početnim slovom kada se to odnosi na Boga.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Korinćanima 08:4-6
- 1 Ivanova 02:01
- 1 Ivanova 02:23
- 1 Ivanova 03:01
- Kološanima 01:1-3
- Efežanima 05:18-21
- Luka 10:22
- Matej 05:16
- Matej 23:09

Primjeri

- **24:09**
- **29:09**
- **37:09**
- **40:07**
- **42:10**
- **43:08**
- **50:10**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1, H2, G3962

(Vrati se na: [22:04](#); [24:09](#); [29:09](#); [37:09](#); [38:12](#); [38:15](#); [40:02](#); [40:07](#); [42:10](#); [42:11](#); [43:08](#); [50:10](#))

crkva, Crkva

Definicija

U Novome zavjetu, izraz "crkva" odnosi se na lokalnu skupinu vjernika u Isusa koji su se redovno sastajali kako bi molili i slušali propovijedanje Božje riječi. Izraz "Crkva" često se odnosi na sve kršćane.

- Ovaj izraz doslovno se odnosi na sve koji su "pozvani iz" ili zajednicu ljudi koji se sastaju u specifičnu svrhu.
- Kada se ovaj izraz koristi u odnosu na sve vjernike svugdje u cijelome Kristovu tijelu, neki prijevodi Biblije pišu veliko početno slovo (Crkva) kako bi to razlikovali od lokalne crkve.
- Često su se vjernici u određenom gradu sastajali u nečijemu domu. Ove lokalne crkve dobile su ime po gradu, kao što je "crkva u Efezu".
- U Bibliji, "crkva" se ne odnosi na zgradu.

Prijedlozi za prevođenje

- Izraz "crkva" može se prevesti kao "okupljanje" ili "skup" ili "zajednica" ili "oni koji se zajedno sastaju".
- Riječ ili fraza koja se koristi za prijevod ovoga izraza također bi se trebala moći odnositi na sve vjernike, a ne samo jednu malu skupinu.
- Svakako vodite računa da se prijevod riječi "crkva" ne odnosi na zgradu.
- Izraz koji se koristi za prijevod "skupa" u Starome zavjetu može se koristiti i za prijevod ovoga izraza.
- Također uzmite u obzir kako se prevodi u lokalnom ili nacionalnom prijevodu Biblije.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Korinćanima 05:12
- 1 Solunjanima 02:14
- 1 Timoteju 03:05
- Djela apostolska 09:31
- Djela apostolska 14:23
- Djela apostolska 15:41
- Kološanima 04:15
- Efežanima 05:23
- Matej 16:18
- Filipljanima 04:15

Primjeri

- **43:12**
- **46:09**
- **46:10**
- **47:13**
- **50:01**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G1577

(Vrati se na: [45:01](#); [46:09](#); [46:10](#); [47:13](#); [47:14](#); [50:01](#))

David

Definicija

David je bio drugi kralj Izraela i volio je Boga i služio mu. On je glavni pisac knjige Psalama.

- Kada je David još uvijek bio dječak i čuvao ovce svoje obitelji, Bog ga je izabrao da postane sljedeći kralj Izraela.
- David je postao veliki borac i vodio je izraelsku vojsku u bitkama protiv njihovih neprijatelja. Dobro je poznat njegov poraz Filistejca Golijata.
- Kralj Šaul pokušao je ubiti Davida, ali ga je Bog zaštitio i učinio kraljem nakon Šaulove smrti.
- David je počinio užasan grijeh, ali se pokajao i Bog mu je oprostio.
- Isus, Mesija, naziva se "sinom Davidovim" zato što je potomak kralja Davida.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Samuelova 17:12-13
- 1 Samuelova 20:34
- 2 Samuelova 05:02
- 2 Timoteju 02:08
- Djela apostolska 02:25
- Djela apostolska 13:22
- Luka 01:32
- Marko 02:26

Primjeri

- **17:02**
- **17:03**
- **17:04**
- **17:05**
- **17:06**
- **17:09**
- **17:13**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1732, G1138

(Vrati se na: [17:02](#); [17:03](#); [17:04](#); [17:05](#); [17:06](#); [17:07](#); [17:08](#); [17:09](#); [17:10](#); [17:11](#); [17:12](#); [17:13](#); [17:14](#); [18:01](#); [18:02](#); [18:13](#); [21:04](#); [21:08](#); [23:04](#); [48:14](#))

demon, zao duh, nečist duh

Definicija

Svi se ovi nazivi odnose na demone, koji su duhovna bića koja se protive Božjoj volji.

- Bog je stvorio anđele kako bi mu služili. Kada se đavao pobunio protiv Boga, neki su se anđeli također pobunili i Bog ih je izbacio iz neba. Vjeruje se da su demoni i zli duhovi upravo ti "pali anđeli".
- Ponekad se ovi demoni nazivaju "nečisti duhovi". Izraz "nečist" znači ""zao" ili "nesvet".
- Budući da demoni služe đavlu, oni čine zle stvari. Ponekad žive u ljudima i imaju vlast nad njima.
- Demoni su moćniji od ljudskih bića, ali nisu moćni kao Bog.

Prijedlozi za prevođenje

- Izraz "demon" može se prevesti i kao "zao duh".
- Izraz "nečist duh" može se prevesti i kao "pokvaren duh" ili "zao duh".
- Vodite računa da se riječ ili izraz koji koristite za prijevod ovog naziva razlikuje od naziva koji koristite za đavla.
- Također obratite pažnju kako se izraz "demon" prevodi na lokalnom ili nacionalnom jeziku.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Jakovljeva 02:19
- Jakovljeva 03:15
- Luka 04:36
- Marko 03:22
- Matej 04:24

Primjeri

- **26:09**
- **32:08**
- **47:05**
- **49:02**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H2932, H7307, H7451, H7700, G169, G1139, G1140, G1141, G1142, G4190, G4151, G4152, G4189

(Vrati se na: [26:09](#); [32:05](#); [32:07](#); [32:08](#); [32:09](#); [47:03](#); [47:05](#); [49:02](#))

Deset zapovijedi

Definicija

"Deset zapovijedi" bile su zapovijedi koje je Bog dao Mojsiju na gori Sinaju u vrijeme kada su Izraelci živjeli u pustinji, na putu za zemlju Kanaan. Bog je zapisao ove zapovijedi na dva velika komada kamena.

- Bog je dao Izraelcima mnoge zapovijedi, ali Deset zapovijedi su bile posebne zapovijedi koje su imale pomoći Izraelcima da vole i štiju Boga te da vole druge ljude.
- Ove zapovijedi su također bile dio Božjega saveza s njegovim narodom. Pokoravajući se onome što im je Bog zapovjedio da čine, izraelski narod je trebao pokazati da vole Boga i da mu pripadaju.
- Kamene ploče sa zapovijedima čuvale su se u Kovčegu saveza koji se nalazio na najsvetijemu mjestu u šatoru sastanka, a poslije u hramu.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Ponovljeni zakon 04:13-14
- Ponovljeni zakon 10:3-4
- Izlazak 34:27-28
- Luka 18:18-21

Primjeri

- **13:07**
- **13:13**
- **13:15**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1697, H6235

(Vrati se na: [13:07](#); [13:13](#); [13:15](#))

djevica

Definicija

Djevica je žena koja nikada nije imala spolne odnose.

- Prorok Izaija je rekao da će Mesiju roditi djevica.
- Marija je bila djevica kada je zaniжела Isusa. On nije imao ljudskoga oca.
- Neki jezici možda imaju izraz koji je pristojan način govora o djevici. (Vidi: [Eufemizam] (<rc://hr/ta/man/translate/figs-euphemism>))

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Postanak 24:15-16
- Luka 01:27
- Luka 01:35
- Matej 01:23
- Matej 25:02

Primjeri

- **21:09**
- **22:04**
- **22:05**
- **49:01**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1330, H1331, G3932, G3933

(**Vrati se na:** [21:09](#); [22:04](#); [22:05](#))

dobra vijest, evanđelje, radosna vijest

Definicija

Izraz "evanđelje" znači "dobra vijest" i odnosi se na poruku ili objavu koja kaže ljudima nešto što je za njih dobro i što ih raduje.

- U Bibliji, ovaj naziv obično se odnosi na poruku o Božjem spasenju za ljude po Isusovoj žrtvi na križu.
- U većini engleskih Biblija, "dobra vijest" je obično prevedena kao "evanđelje" i također se koristi u izrazima kakvi su "evanđelje Isusa Krista" ili "evanđelje Božje" i "evanđelje kraljevstva".

Prijedlozi za prevođenje

- Različiti načini prevođenja ovog izraza mogu uključivati "dobra poruka" ili "dobra objava" ili "Božja poruka spasenja" ili "dobre stvari koje Bog poučava o Isusu".
- Ovisno o kontekstu, načini prevođenja izraza "dobra vijest" mogli bi uključivati "dobra vijest/poruka o" ili "dobra poruka od" ili "dobre stvari koje Bog govori o" ili "što Bog kaže o tome kako spašava ljude".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Solunjanima 01:05
- Djela apostolska 08:25
- Kološanima 01:23
- Galaćanima 01:06
- Luka 08:1-3
- Marko 01:14
- Filipljanima 02:22
- Rimljanima 01:03

Primjeri

- **23:06**
- **26:03**
- **45:10**
- **46:10**
- **47:01**
- **47:13**
- **50:01**
- **50:02**
- **50:03**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G2097, G2098, G4283

(Vrati se na: [26:03](#); [46:10](#); [47:01](#); [47:11](#); [47:13](#); [47:14](#); [49:06](#); [50:01](#); [50:02](#); [50:03](#))

dobro, dobar, dobrota

Definicija

Riječ "dobro" ima različita značenja ovisno o kontekstu. Mnogi jezici koriste će različite riječi za prijevod ovih različitih značenja.

- Općenito, nešto je dobro ako je u skladu s Božjim karakterom, namjerama i voljom.
- Nešto što je "dobro" može biti ugodno, izvrsno, korisno, prikladno, profitabilno ili moralno ispravno.
- Zemlja koja je "dobra" može se nazvati "plodna" ili "produktivna".
- "Dobri" usjevi mogu biti "plodni" usjevi".
- Osoba može biti "dobra" u nečemu što radi ako je vješta u svome poslu ili zanatu, kao na primjer, "dobar poljoprivrednik".
- U Bibliji, općenito značenje "dobro" često se suprotstavlja sa "zlo".
- Naziv "dobrota" obično se odnosi na moralnu dobrotu ili pravednost u mislima i djelima.
- Dobrota Božja odnosi se na to kako on blagoslivlja ljude dajući im dobre i korisne stvari. Također se može odnositi na njegovo moralno savršenstvo.

Prijedlozi za prevođenje

- Općeniti naziv za "dobro" na ciljanome jeziku treba se koristiti kada god je ovo općenito značenje točno i prirodno, posebice u kontekstima gdje se uspoređuje sa zlom.
- Ovisno o kontekstu, drugi načini prevođenja ovog izraza mogli bi uključivati "blag" ili "izvrstan" ili "ugodan Bogu" ili "pravedan" ili "moralno prav" ili "koristan".
- "Dobra zemlja" mogla bi se prevesti kao "plodna zemlja" ili "produktivna zemlja"; "dobri usjevi" mogli bi se prevesti kao "obilna žetva" ili "velika količina usjeva".
- Fraza "činiti dobro nekome" znači činiti nešto što je korisno za druge i može se prevesti kao "biti blag prema" ili "pomoći" ili "koristiti" nekome.
- "Činiti dobro u subotu" znači "raditi stvari koje pomažu drugima u subotu".
- Ovisno o kontekstu, načini za prevođenje izraza "dobrota" mogli bi uključivati "blagoslov" ili "blagost" ili "moralno savršenstvo" ili "pravednost" ili "čistoća".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Galaćanima 05:22-24
- Postanak 01:12
- Postanak 02:09
- Postanak 02:17
- Jakovljeva 03:13
- Rimljanima 02:04

Primjeri

- **01:04**
- **01:11**
- **01:12**
- **02:04**
- **08:12**
- **14:15**
- **18:13**
- **28:01**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H117, H145, H155, H202, H239, H410, H1580, H1926, H1935, H2532, H2617, H2623, H2869, H2895, H2896, H2898, H3190, H3191, H3276, H3474, H3788, H3966, H4261, H4399, H5232, H5750, H6287, H6643, H6743, H7075, H7368, H7399, H7443, H7999, H8231, H8232, H8233, H8389, H8458, G14, G15, G18, G19, G515, G744, G865, G979, G1380, G2095, G2097, G2106, G2107, G2108, G2109, G2114, G2115, G2133, G2140, G2162, G2163, G2174, G2293, G2565, G2567, G2570, G2573, G2887, G2986, G3140, G3617, G3776, G4147, G4632, G4674, G4851, G5223, G5224, G5358, G5542, G5543, G5544

(Vrati se na: [01:02](#); [01:04](#); [01:05](#); [01:06](#); [01:07](#); [01:08](#); [01:11](#); [01:12](#); [01:15](#); [02:03](#); [02:04](#); [02:12](#); [08:12](#); [18:13](#); [28:01](#); [33:05](#); [33:09](#); [36:04](#); [50:05](#); [50:06](#); [50:08](#))

duh, duhovan

Definicija

Izraz "duh" odnosi se na nefizički dio ljudi koji se ne može vidjeti. Kada osoba umre, njen duh napušta tijelo. "Duh" se također može odnositi na stav ili emocionalno stanje.

- Izraz "duh" može se odnositi na biće koje nema fizičko tijelo, posebice na zloga duha.
- Duh osobe je njen dio koji može poznavati Boga i vjerovati u njega.
- Općenito, izraz "duhovan" opisuje bilo što u nefizičkome svijetu.
- U Bibliji se posebice odnosi na bilo što vezano uz Boga, a posebno Duha Svetoga.
- Na primjer, "duhovna hrana" odnosi se na Božja učenja koja daju hranu duhu osobe, "duhovna mudrost" se odnosi na znanje i pravedno ponašanje koji dolaze po sili Duha Svetoga.
- Bog je duh i on je stvorio druga duhovna bića koja nemaju fizička tijela.
- Anđeli su duhovna bića, uključujući one koji su se pobunili protiv Boga i postali zli duhovi.
- Izraz "duh (nečega ili nekoga)" može također značiti "koji ima osobine (nečega ili nekoga)" kao u izrazu "duh mudrosti" ili "u duhu Ilije".
- Primjeri "duha" kao stava ili emocije uključivali bi "duh straha" ili "duh ljubomore".

Prijedlozi za prevođenje

- Ovisno o kontekstu, neki načini prevođenja "duha" mogli bi uključivati "nefizičko biće" ili "unutarnji dio" ili "unutarnje biće".
- U nekim kontekstima, izraz "duh" mogao bi se prevesti kao "zao duh" ili "zlo duhovno biće".
- Ponekad se izraz "duh" koristi za izražavanje osjećaja osobe kao u slučaju "duh mi se žalostio u mome najdubljem biću". Ovo bi se također moglo prevesti kao "bio sam žalostan u svome duhu" ili "osjećao sam veliku žalost".
- Izraz "duh (nekoga ili nečega)" mogla bi se prevesti kao "karakter (nekoga ili nečega)" ili "utjecaj (nekoga ili nečega)" ili "stav (nekoga ili nečega)" ili "razmišljanje (nekoga ili nečega)".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Korinćanima 05:05
- 1 Ivanova 04:03
- 1 Solunjanima 05:23
- Djela apostolska 05:09
- Kološanima 01:09
- Efežanima 04:23
- Postanak 07:21-22
- Izaija 04:04
- Marko 01:23-26
- Matej 26:41
- Filipljanima 01:27

Primjeri

- **13:03**
- **40:07**
- **45:05**
- **48:07**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H178, H1172, H5397, H7307, H7308, G4151, G4152, G4153, G5326, G5427

(Vrati se na: [40:07](#); [45:05](#); [48:07](#))

Egipat, Egipćanin

Definicija

Egipat je zemlja na sjeveroistočnom dijelu Afrike, jugozapadno od zemlje Kanaan. Egipćanin je osoba koja potječe iz zemlje Egipta.

- U stara vremena, Egipat je bila moćna i bogata zemlja.
- Drevni Egipat bio je podijeljen na dva dijela: Donji Egipat (sjeverni dio gdje je rijeka Nil tekla prema moru) i Gornji Egipat (južni dio). U Starome zavjetu, ovi dijelovi nazivaju se "Egipat" ili "Patros" na izvornom jeziku.
- Nekoliko puta kada je u Kanaanu bilo malo hrane, Izraelovi patrijarsi putovali su u Egipat kupiti hrane za svoje obitelji.
- Tijekom nekoliko stotina godina, Izraelci su bili robovi u Egiptu.
- Josip i Marija otišli su u Egipat s malim djetetom Isusom, kako bi pobjegli od Heroda Velikog.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Samuelova 04:7-9
- Djela apostolska 07:10
- Izlazak 03:07
- Postanak 41:29
- Postanak 41:57
- Matej 02:15

Primjeri

- **08:04**
- **08:08**
- **08:11**
- **08:14**
- **09:01**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H4713, H4714, G124, G125

(**Vrati se na:** [08:04](#); [08:06](#); [08:08](#); [08:10](#); [08:11](#); [08:12](#); [08:14](#); [09:01](#); [09:02](#); [09:03](#); [09:08](#); [09:10](#); [09:11](#); [09:13](#); [10:02](#); [10:04](#); [10:05](#); [10:06](#); [10:07](#); [10:08](#); [10:10](#); [10:11](#); [11:03](#); [11:04](#); [11:06](#); [11:07](#); [11:08](#); [12:01](#); [12:04](#); [12:06](#); [12:10](#); [12:11](#); [12:12](#); [12:13](#); [12:14](#); [13:04](#); [14:07](#); [38:01](#); [48:09](#))

Eva

Definicija

Ovo je bilo ime prve žene. Njeno ime znači "život" ili "življenje".

- Bog je oblikovao Evu od rebra koje je uzeo iz Adama.
- Eva je bila stvorena da bude Adamova "pomoćnica". Ona se pridružila Adamu kako bi mu pomogla u radu koji mu je Bog dao.
- Evu je kušao Sotona (u obliku zmije) i ona je prva sagriješila jedući plod za koji je Bog rekao da ga ne smiju jesti.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Timoteju 02:13
- 2 Korinćanima 11:03
- Postanak 03:20
- Postanak 04:02

Primjeri

- **01:13**
- **02:02**
- **02:11**
- **21:01**
- **48:02**
- **49:08**
- **50:16**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H2332, G2096

(Vrati se na: [02:11](#); [02:12](#); [21:01](#); [48:01](#); [48:02](#); [48:03](#); [48:04](#); [49:08](#); [50:16](#))

Ezav

Definicija

Ezav je bio jedan od dva sina blizanca Izaka i Rebeke. On je bio njihov prvorođenac. Njegov bliznac bio je Jakov.

- Ezav je prodao svoje prvorođstvo bratu Jakovu u zamjenu za zdjelu hrane.
- Budući da se Ezav prvi rodio, njegov otac Izak trebao mu je dati poseban blagoslov. Međutim, Jakov je prevario Izaka, i sam dobio taj blagoslov. Najprije se Ezav toliko naljutio da je htio ubiti Jakova, ali mu je kasnije oprostio.
- Ezav je imao mnogo djece i unuka, a od tih je potomaka nastao veliki narod koji je živio u zemlji Kanaan.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Postanak 25:26
- Postanak 25:29-30
- Postanak 26:34
- Postanak 27:11-12
- Postanak 32:05
- Hebrejima 12:17
- Rimljanima 09:13

Primjeri

- **06:07**
- **07:02**
- **07:04**
- **07:05**
- **07:10**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H6215, G2269

(Vrati se na: [06:07](#); [07:01](#); [07:02](#); [07:03](#); [07:04](#); [07:05](#); [07:06](#); [07:09](#); [07:10](#))

Faraon, kralj Egipta

Definicija

U drevna vremena, kraljevi koji su vladali Egiptom zvali su se faraoni.

- Sveukupno je 300 faraona vladalo Egiptom više od 2000 godina.
- Ovi egipatski kraljevi bili su vrlo moćni i bogati.
- Nekoliko faraona spominje se u Bibliji.
- Često se ovaj naslov koristio kao ime, a ne kao titula. U tim slučajevima, na engleskom se jeziku faraon piše velikim slovom, kao "Faraon".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 07:9-10
- Djela apostolska 07:13
- Djela apostolska 07:21
- Postanak 12:15
- Postanak 40:07
- Postanak 41:25

Primjeri

- **08:06**
- **08:08**
- **09:02**
- **09:13**
- **10:02**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H4428, H4714, H6547, G5328

(Vrati se na: [08:06](#); [08:07](#); [08:08](#); [09:02](#); [09:04](#); [09:07](#); [09:10](#); [09:13](#); [09:15](#); [10:01](#); [10:02](#); [10:03](#); [10:04](#); [10:05](#); [10:06](#); [10:07](#); [10:08](#); [10:09](#); [10:12](#); [11:01](#); [11:07](#); [11:08](#); [12:03](#); [12:04](#))

Filipi

Definicija

Grad Filipi bio je velik grad i rimska kolonija koja se nalazila u Makedoniji na sjevernom dijelu stare Grčke.

- Pavao i Sila putovali su u Filipe kako bi propovijedali o Isusu tamošnjim ljudima.
- Dok su bili u Filipima, Pavao i Sila bili su uhićeni, ali ih je Bog čudesno oslobodio.
- Novozavjetna poslanica Filipljanima pismo je koje je apostol Pavao napisao kršćanima u crkvi u Filipima.
- Primijetite da je ovo nije isti grad kao Cezareja Filipova, koja se nalazila u sjeveroistočnom Izraelu blizu planine Hermon.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Solunjanima 02:1-2
- Djela apostolska 16:11
- Matej 16:13-16
- Filipljanima 01:01

Primjeri

- 47:01
- 47:13

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G5374, G5375

(Vrati se na: [47:01](#); [47:13](#))

Galileja, Galilejac

Definicija

Galileja je najsjevernija regija Izraela, sjeverno od Samarije. "Galilejac" je bila osoba koja je živjela u Galileji.

- Galileja, Samarija i Judeja bile su tri glavne provincije Izraela u novozavjetno vrijeme.
- Galileja je graničila na istoku s velikim jezerom koje su nazivali "Galilejsko more".
- Isus je odrastao i živio u gradu Nazaretu u Galileji.
- Većina Isusovih čuda i učenja dogodila su se u regiji Galileje.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 09:32
- Djela apostolska 13:31
- Ivan 02:1-2
- Ivan 04:03
- Luka 13:03
- Marko 03:07
- Matej 02:22-23
- Matej 03:13-15

Primjeri

- **21:10**
- **26:01**
- **39:06**
- **41:06**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1551, G1056, G1057

(Vrati se na: [21:10](#); [26:01](#); [26:08](#); [39:06](#); [41:08](#))

Gibeon, Gibeonac

Definicija

Gibeon je bio grad koji se nalazio oko 13 kilometara sjeverozapadno od Jeruzalema. Ljudi koji su živjeli u Gibeonu bili su Gibeonci.

- Kada su Gibeonci čuli kako su Izraelci uništili gradove Jerihon i Aj, uplašili su se.
- Stoga su Gibeonci došli vođama Izraela u Gilgal i pretvarali se da dolaze iz daleke zemlje.
- Izraelski vođe bili su prevareni i skoplili su s Gibeoncima dogovor da će ih štititi i da ih neće uništiti.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Ljetopisa 08:29
- 1 Kraljevima 03:4-5
- 2 Samuelova 02:12-13
- Jošua 09:3-5

Primjeri

- 15:06
- 15:07
- 15:08

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1391, H1393

(Vrati se na: [15:06](#); [15:07](#); [15:08](#))

Gideon

Definicija

Gideon je bio Izraelac kojega je Bog podigao kako bi izbavio Izraelce iz ruku njihovih neprijatelja.

- U vrijeme kada je Gideon živio, skupina ljudi koji su se zvali Midjanci neprestano su napadali Izraelce i uništavali njihove usjeve.
- Iako se Gideon bojao, Bog ga je upotrijebio da povede Izraelce u borbi protiv Midjanaca i da ih poraze.
- Gideon je također bio poslušan Bogu tako što je uklonio žrtvenike lažnim bogovima Baalu i Ašeri.
- On nije samo poveo narod u pobjedu nad njihovim neprijateljima, nego ih je potaknuo da slušaju i štiju Jahvu, jedinoga pravog Boga.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Hebrejima 11:32-34
- Suci 06:11
- Suci 06:23
- Suci 08:17

Primjeri

- **16:05**
- **16:06**
- **16:08**
- **16:08**
- **16:10**
- **16:12**
- **16:15**
- **16:16**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1439, H1441

(Vrati se na: [16:05](#); [16:06](#); [16:07](#); [16:08](#); [16:09](#); [16:10](#); [16:11](#); [16:12](#); [16:13](#); [16:15](#); [16:16](#))

gospodin, gospodar

Definicija

Izraz "gospodin" odnosi se na nekoga tko ima vlasništvo ili autoritet nad drugim ljudima.

- Ova riječ se ponekad prevodi kao "gospodar" kada se obraća Isusu ili kada govori o nekome tko ima robove.
- Neke engleske verzije prevode to kao "gospodin" u kontekstima kada se nekome obraća s poštovanjem koje pripada višem stazežu.

Prijedlozi za prevođenje

- Ovaj izraz trebao bi se prevesti kao "gospodar" kada se odnosi na osobu koja posjeduje robove. Također ga može koristiti sluga kada se obraća osobi za koju radi.
- Kada se odnosi na Isusa, može se prevesti kao "gospodar" ako se u kontekstu vidi da znači "vjerski učitelj".
- Ako osoba koja govori s Isusom zapravo ne poznaje Isusa, "gospodin" se može prevesti upravo tako, ali također koristeći Vi u znak poštovanja. Ovaj prijevod bi se koristio i za druge kontekste u kojima je potrebno obraćati se nekome s poštovanjem.
- U odnosu na Boga Oca ili Isusa, ovaj se izraz piše kao "Gospodin" s velikim slovom.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Postanak 39:02
- Jošua 03:9-11
- Psalmis 086:15-17
- Jeremija 27:04
- Tužaljke 02:02
- Ezekiel 18:29
- Daniel 09:09
- Daniel 09:17-19
- Malahija 03:01
- Matej 07:21-23
- Luka 01:30-33
- Luka 16:13
- Rimljanima 06:23
- Efežanima 06:9
- Filipljanima 02:9-11
- Kološanima 03:23
- Hebrejima 12:14
- Jakovljeva 02:01
- 1 Petrova 01:03
- Judina 01:05
- Otkrivenje 15:04

Primjeri

- **25:05**
- **25:07**
- **26:03**
- **27:02**
- **31:05**
- **43:09**

- 47:03
- 47:11

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H113, H136, H1167, H1376, H4756, H7980, H8323, G203, G634, G962, G1203, G2962

(Vrati se na: [23:06](#); [25:05](#); [25:07](#); [26:03](#); [27:02](#); [29:01](#); [31:05](#); [31:07](#); [37:03](#); [37:04](#); [37:05](#); [37:06](#); [43:09](#); [45:05](#); [46:02](#); [46:04](#); [47:03](#); [47:11](#); [49:13](#); [49:17](#); [50:04](#); [50:06](#); [50:07](#))

grijev, grešan, grešnik, griješiti

Definicija

Izraz "grijev" odnosi se na radnje, misli i riječi koje su protiv Božje volje i zakona. Grijev se također može odnositi na nedostatak djelovanja u onome što Bog želi da učinimo.

- Grijev uključuje bilo kakvu radnju koja nije poslušna Bogu ili koja mu ne godi, pa čak i stvari o kojima drugi ništa ne znaju.
- Misli i djela koja se ne pokoravaju Božjoj volji nazivaju se "grešnima".
- Budući da je Adam sagriješio, sva ljudska bića rađaju se sa grešnom naravi koja ih kontrolira.
- "Grešnik" je netko tko griješi, tako da je svako ljudsko biće grešnik.
- Ponekad su riječ "grešnici" koristili religiozni ljudi poput farizeja u odnosu na ljude koji nisu držali zakon onako kako su farizeji mislili da trebaju.
- Izraz "grešnik" također se koristila za ljude koji su se smatrali gorim grešnicima od ostalih ljudi. Na primjer, ova se etiketa davala poreznicima i prostitutkama.

Prijedlozi za prevođenje

- Izraz "grijev" mogao bi se prevesti riječju ili frazom koja znači "neposlušnost Bogu" ili "ići protiv Božje volje" ili "zlo ponašanje i misli" ili "zločin".
- "Griješiti" se također može prevesti kao "ne poslušati Boga" ili "učiniti zlo".
- Ovisno o kontekstu, "grešan" bi se moglo prevesti kao "pun zlih djela" ili "opak" ili "nemoralan" ili "zao" ili "koji se buni protiv Boga".
- Ovisno o kontekstu, izraz "grešnik" mogao bi se prevesti riječju ili frazom u značenju "osoba koja griješi" ili "osoba koja čini zle stvari" ili "osoba koja je neposlušna Bogu" ili "osoba koje je neposlušna zakonu".
- Izraz "grešnici" mogao bi se prevesti riječju ili frazom u značenju "vrlo grešni ljudi" ili "ljudi za koje se smatra da su vrlo grešni" ili "nemoralni ljudi".
- Načini prevođenja "poreznici i grešnici" može uključivati "ljudi koji sakupljaju novac za vlast i drugi vrlo grešni ljudi" ili "vrlo grešni ljudi, pa (čak) i poreznike".
- U izrazima poput "robovi grijeha" ili "oni nad kojima grijeh vlada", izraz "grijev" mogao bi se prevesti kao "neposlušnost" ili "zle želje i djela".
- Pazi da prijevod ovoga izraza može uključiti grešno ponašanje i grešne misli, premda ih drugi ljudi ne vide niti znaju za njih.
- Izraz "grijev" treba biti općenit, te se razlikovati od izraza za "opačinu" i "zlo".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Ljetopisa 09:1-3
- 1 Ivanova 01:10
- 1 Ivanova 02:02
- 2 Samuelova 07:12-14
- Djela apostolska 03:19
- Daniel 09:24
- Postanak 04:07
- Hebrejima 12:02
- Izaija 53:11
- Jeremija 18:23
- Levitski zakonik 04:14
- Luka 15:18
- Matej 12:31
- Rimljanima 06:23

- Rimljanima 08:04

Primjeri

- 03:15
- 13:12
- 20:01
- 21:13
- 35:01
- 38:05
- 43:11
- 48:08
- 49:17

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H817, H819, H2398, H2399, H2400, H2401, H2402, H2403, H2408, H2409, H5771, H6588, H7683, H7686, G264, G265, G266, G268, G361, G3781, G3900, G4258

(Vrati se na: 02:01; 03:15; 04:02; 08:05; 10:08; 10:09; 13:09; 13:10; 13:12; 14:09; 16:17; 17:07; 17:09; 17:13; 17:14; 18:09; 20:01; 20:10; 21:05; 21:07; 21:13; 21:14; 22:07; 23:02; 24:03; 24:06; 24:07; 25:01; 29:01; 34:07; 34:09; 35:01; 35:02; 35:04; 35:08; 35:12; 38:05; 38:12; 42:08; 43:11; 44:05; 45:05; 48:01; 48:02; 48:03; 48:05; 48:06; 48:08; 48:10; 49:05; 49:08; 49:09; 49:10; 49:11; 49:12; 49:14; 49:16; 49:17; 50:16)

grobnica, grob, grobno mjesto

Definicija

Izrazi "grobnica" i "grob" odnose se na mjesto gdje ljudi stavljaju tijelo osobe koja je umrla. "Grobno mjesto" općenitiji je izraz koji se odnosi na isti pojam.

- Židovi su ponekad koristili prirodne špilje kao grobnice i ponekad su kopali pećine u stijenama brda.
- U novozavjetno vrijeme bilo je uobičajeno dokotrljati veliki, teški kamen na otvor grobnice kako bi se zatvorila.
- Ako se riječ za grobnicu ili grob može odnositi samo na rupu u koju se tijelo stavlja ispod zemlje, drugi načini prevođenja ovog izraza mogli bi uključivati "pećina" ili "rupa u kamenu u podnožju brda".
- Fraza "grob" često se općenito i figurativno koristi u odnosu na stanje nekoga tko nije živ ili na mjesto gdje se nalaze duše mrtvih.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 02:29-31
- Postanak 23:06
- Postanak 50:05
- Ivan 19:41
- Luka 23:53
- Marko 05:1-2
- Matej 27:53
- Rimljanima 03:13

Primjeri

- **32:04**
- **37:06**
- **37:07**
- **40:09**
- **41:04**
- **41:05**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1430, H6900, H6913, H7585, H7845, G3418, G3419, G5028

(Vrati se na: [32:04](#); [37:06](#); [37:07](#); [40:09](#); [41:01](#); [41:02](#); [41:03](#); [41:04](#); [41:05](#))

Hagara

Definicija

Hagara je bila Egipćanka koja je služila kao Sarajina osobna ropkinja.

- Kada Saraja nije mogla imati djece, dala je Hagaru svome mužu Abramumu da po njemu dobiju dijete.
- Hagara je začela i rodila Abramumu sina, Išmaela.
- Bog je čuvao Hagaru kada je bila u nevolji u pustinji i obećao joj je da će blagosloviti njene potomke.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Galaćanima 04:25
- Postanak 16:1-4
- Postanak 21:09
- Postanak 25:12

Primjeri

- 05:01
- 05:02

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1904

(Vrati se na: [05:01](#); [05:02](#))

hram

Definicija

Hram je bio zgrada okružena zidovima pregrađenim dvorištima gdje su Izraelci dolazili kako bi se molili i pronosili žrtve Bogu. Nalazio se na gori Moriji u gradu Jeruzalemu.

- Često se izraz "hram" odnosi na cijeli hramski kompleks, što uključuje dvorišta koja su okruživala glavnu zgradu. Ponekad se odnosi samo na zgradu.
- Hramska zgrada imala je dvije prostorije: Svetište i Svetinju nad svetinjama.
- Bog je o hramu govorio kao o svome prebivalištu.
- Salomon je tijekom svoje vladavine izgradio hram, koji je bio trajno mjesto štovanja u Jeruzalemu.
- U Novome zavjetu, izraz "hram Duha Svetoga" koristi se u odnosu na one koji vjeruju u Isusa zato što u njima prebiva Sveti Duh.

Prijedlozi za prevođenje

- Obično kad tekst kaže da su ljudi bili "u hramu", govori o dvorištima oko zgrade. Ovo bi se moglo prevesti kao "u dvorištima hrama" ili "u hramskom kompleksu".
- Kada se specifično odnosi na samu zgradu, neki prijevodi će prevesti "hram" kao "hramsku zgradu", kako bi bilo jasno o čemu se govori.
- Načini prevođenja "hrama" mogu uključivati "Božja sveta kuća" ili "sveto mjesto štovanja".
- Hram se u Bibliji često naziva "domom Jahvinim" ili "kućom Božjom".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 03:02
- Djela apostolska 03:08
- Ezekiel 45:18-20
- Luka 19:46
- Nehemija 10:28
- Psalmi 079:1-3

Primjeri

- **17:06**
- **18:02**
- **20:07**
- **20:13**
- **25:04**
- **40:07**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1004, H1964, H1965, G1493, G2411, G3485

(Vrati se na: [17:06](#); [17:07](#); [18:02](#); [18:09](#); [20:07](#); [20:12](#); [20:13](#); [25:04](#); [27:07](#); [34:06](#); [40:07](#); [44:01](#); [44:03](#); [44:06](#))

Ilija

Definicija

Ilija je bio jedan od najvažnijih proroka Jahve. Ilija je prorokovao za vladavinâ nekoliko kraljeva Izraela i Jude, uključujući vladavinu kralja Ahaba.

- Bog je učinio mnoga čuda preko Ilije, uključujući vraćanje dječaka u život.
- Ilija je ukorio kralja Ahaba za štovanje lažnoga boga Baala.
- Izazvao je Baalove proroke na test koji je dokazao da je Jahve jedini pravi Bog.
- Na kraju Ilijina života, Bog ga je čudesno uzeo na nebo dok je još uvijek bio živ.
- Stotinama godina kasnije, Ilija se s Mojsijem pokazao s Isusom na gori Preobraženja i razgovarali su o Isusovoj skorjoj patnji i smrti u Jeruzalemu.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Kraljevima 17:1
- 2 Kraljevima 01:3-4
- Jakovljeva 05:16-18
- Ivan 01:19-21
- Ivan 01:24-25
- Marko 09:05

Primjeri

- **19:02**
- **19:02**
- **19:03**
- **19:04**
- **19:05**
- **19:07**
- **19:12**
- **36:03**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H452, G2243

(Vrati se na: [19:02](#); [19:03](#); [19:04](#); [19:05](#); [19:06](#); [19:07](#); [19:10](#); [19:12](#); [19:13](#); [19:14](#); [26:05](#); [36:03](#); [36:04](#))

iscijeliti, izliječiti

Definicija

Oba izraza, i "iscijeliti" i "izliječiti", znače učiniti da bolesna, ranjena ili invalidna osoba opet bude zdrava.

- Osoba koja je "iscijeljena" ili "izliječena" postala je "dobro" ili "zdravo".
- Iscjeljenje se može dogoditi prirodno budući da je Bog našim tijelima dao sposobnost oporavljanja od mnogih vrsta rana i bolesti. Ova vrsta iscjeljenja obično se sporo odvija.
- Međutim, određeni uvjeti kao što su sljepoća ili paraliziranost, i određene ozbiljne bolesti kao što su guba, ne zacjeljuju sami od sebe. Kada ljudi budu izliječeni od tih stvari, onda se radi o čudu, koje se obično događa odjednom.
- Na primjer, Isus je izliječio mnoge ljude koji su bili slijepi ili hromi ili bolesni, i oni su odmah postali zdravi.
- Apostoli su također liječili ljude na čudesan način, kao kada je Petar učinio da hromi čovjek odmah bude sposoban hodati.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 05:16
- Djela apostolska 08:06
- Luka 05:13
- Luka 06:19
- Luka 08:43
- Matej 04:23-25
- Matej 09:35
- Matej 13:15

Primjeri

- **19:14**
- **21:10**
- **26:06**
- **26:08**
- **32:14**
- **44:03**
- **44:08**
- **49:02**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H724, H1369, H1455, H2280, H2421, H2896, H3545, H4832, H4974, H7495, H7499, H7500, H7725, H7965, H8549, H8585, H8644, H622, G1295, G1743, G2322, G2323, G2386, G2390, G2392, G2511, G3647, G4982, G5198, G5199

(Vrati se na: [19:14](#); [19:15](#); [21:10](#); [26:06](#); [26:08](#); [30:03](#); [32:13](#); [32:16](#); [38:15](#); [44:03](#); [44:08](#); [49:02](#))

ispuniti

Definicija

Izraz "ispuniti" znači dovršiti ili postići nešto što se očekivalo.

- Kada se ispuni proročanstvo, to znači da je Bog učinio da se dogodi ono što je bilo rečeno u proročanstvu.
- Ako osoba ispuni obećanje ili zavjet, to znači da radi što je obećala učiniti.
- Ispuniti odgovornost znači učiniti dodijeljeni ili traženi zadatak.

Prijedlozi za prevođenje

- Ovisno o kontekstu, "ispuniti" bi se moglo prevesti kao "postići" ili "dovršiti" ili "učiniti da se dogodi" ili "poslušati" ili "obaviti".
- Fraza "ispunilo se" mogla bi se prevesti kao "ostvarilo se" ili "dogodilo se" ili "odigralo se".
- Načini za prevođenje "ispuniti" kao u izrazu "ispuniti svoju službu" mogu uključivati "dovršiti" ili "practicirati" ili "služiti druge ljude kako te je Bog pozvao da činiš".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Kraljevima 02:27
- Djela apostolska 03:17-18
- Levitski zakonik 22:17-19
- Luka 04:21
- Matej 01:22-23
- Matej 05:17
- Psalmis 116:12-15

Primjeri

- **24:04**
- **40:03**
- **42:07**
- **43:05**
- **43:07**
- **44:05**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1214, H5487, G1096, G4138

(Vrati se na: [21:02](#); [24:04](#); [40:03](#); [42:07](#); [43:05](#); [43:07](#); [44:05](#))

istinito, istina, obistiniti se

Definicija

Izrazi "istinito" i "istina" odnose se na koncepte koji su činjenice, događaji koji su se uistinu dogodili i izjave koje su se stvarno izrekle.

- Istinite stvari su prave, nepatvorene, stvarne, legitimne i utemeljene na činjenicama.
- Istina je razumijevanje, uvjerenje, činjenica ili izjava koja je istinita.
- Izraz "obistiniti se" ili "obistinilo se" izraz je koji znači da se proroštvo uistinu dogodilo kao što je bilo prorečeno.
- Istina uključuje koncept djelovanja na način koji je pouzdan i vjeran.
- Isus je objavio Božju istinu u riječima koje je izgovorio.
- Božja riječ je istina. Ona govori o stvarima koje su se uistinu dogodile i poučava što je istinito o Bogu i svemu što je on učinio.

Prijedlozi za prevođenje

- Ovisno o kontekstu i onome što se opisuje, izraz "istinito" mogao bi se prevesti i kao "stvarno" ili "činjenično" ili "ispravno" ili "pravo" ili "sigurno" ili "autentično".
- Načini prevođenja izraza "istina" mogu uključivati "ono što je istinito" ili "činjenica" ili "sigurnost" ili "načelo".
- Izraz "obistiniti se" mogao bi se prevesti kao "stvarno se dogoditi" ili "ispuniti se" ili "dogoditi se kao što je prorečeno".
- Izraz "reci istinu" ili "govori istinu" mogao bi se prevesti kao "reci ono što je istinito" ili "govori ono što se stvarno dogodilo" ili "reci stvari koje su pouzdane".
- "Prihvatiti istinu" moglo bi se prevesti kao "vjeruj što je istinito o Bogu".
- U izrazu kao što je "štovati Boga u duhu i istini", izraz "u istini" mogao bi se prevesti kao "vjerno se pokoravajući onome što nas je Bog naučio".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Korinćanima 05:6-8
- 1 Ivanova 01:5-7
- 1 Ivanova 02:08
- 3 Ivanova 01:08
- Djela apostolska 26:24-26
- Kološanima 01:06
- Postanak 47:29-31
- Jakovljeva 01:18
- Jakovljeva 03:14
- Jakovljeva 05:19
- Jeremija 04:02
- Ivan 01:9
- Ivan 01:16-18
- Ivan 01:51
- Ivan 03:31-33
- Jošua 07:19-21
- Tužaljke 05:19-22
- Matej 08:10
- Matej 12:17
- Psalmi 026:1-3
- Otkrivenje 01:19-20

- Otkrivenje 15:3-4

Primjeri

- **02:04**
- **14:06**
- **16:01**
- **31:08**
- **39:10**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H199, H389, H403, H529, H530, H543, H544, H551, H571, H935, H3321, H3330, H6237, H6656, H6965, H7187, H7189, G225, G226, G227, G228, G230, G1103, G3303, G3483, G3689, G4103, G4137

(Vrati se na: [02:04](#); [16:01](#); [19:10](#); [26:05](#); [31:08](#); [34:10](#); [39:10](#); [45:03](#))

Isus, Isus Krist, Krist Isus

Definicija

Isus je Božji Sin. Ime "Isus" znači "Jahve spašava". Izraz "Krist" je naziv koji znači "pomazanik" i druga je riječ za Mesiju.

- Ta dva imena često se kombiniraju kao "Isus Krist" ili "Krist Isus". Ova imena naglašavaju da je Božji Sin Mesija koji je došao spasiti narod od vječne kazne za njihove grijehе.
- Na čudesan način, Sveti Duh uzrokovao je da vječni Sin Božji bude rođen kao ljudsko biće. Njegovim zemaljskim roditeljima anđeo je rekao da mu dadu ime "Isus" zato što je bio predodređen da spasi ljude od njihovih grijehа.
- Isus je učinio mnoga čuda, koja su otkrila da je on Bog i da je Krist, odnosno Mesija.

Prijedlozi za prevođenje

- Na mnogim jezicima "Isus" i "Krist" pišu se tako da glasovi ili pisanje ostanu što bliže originalu. Na primjer, "Isuskrs" ili "Jesus Kristus" ili "Yesus Kristus" i "Hesukristo" neki su od načina na koje se ta imena prevode na različite jezike.
- Za izraz "Krist" neki jezici možda radije koriste neki oblik izraza "Mesija".
- Također uzmite u obzir to kako se ta imena pišu na obližnjem lokalnom ili nacionalnom jeziku.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Korinćanima 06:11
- 1 Ivanova 02:02
- 1 Ivanova 04:15
- 1 Timoteju 01:02
- 2 Petrova 01:02
- 2 Solunjanima 02:15
- 2 Timoteju 01:10
- Djela apostolska 02:23
- Djela apostolska 05:30
- Djela apostolska 10:36
- Hebrejima 09:14
- Hebrejima 10:22
- Luka 24:20
- Matej 01:21
- Matej 04:03
- Filipljanima 02:05
- Filipljanima 02:10
- Filipljanima 04:21-23
- Otkrivenje 01:06

Primjeri

- **22:04**
- **23:02**
- **24:07**
- **24:09**
- **25:08**
- **26:08**

- 31:03
- 38:02
- 40:08
- 42:11
- 50:17

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G2424, G5547

(Vrati se na: 22:04; 23:02; 23:05; 23:08; 23:09; 23:10; 24:06; 24:07; 24:08; 24:09; 25:01; 25:02; 25:03; 25:04; 25:05; 25:06; 25:07; 25:08; 26:01; 26:02; 26:04; 26:05; 26:06; 26:07; 26:08; 26:09; 26:10; 27:01; 27:02; 27:04; 27:11; 28:01; 28:02; 28:03; 28:04; 28:05; 28:06; 28:08; 28:09; 28:10; 29:01; 29:09; 30:01; 30:02; 30:03; 30:04; 30:05; 30:08; 31:01; 31:04; 31:05; 31:06; 31:07; 31:08; 32:01; 32:02; 32:05; 32:06; 32:07; 32:09; 32:10; 32:11; 32:12; 32:13; 32:15; 32:16; 33:01; 33:02; 33:06; 34:01; 34:03; 34:06; 34:10; 35:01; 35:02; 36:01; 36:02; 36:03; 36:04; 36:06; 36:07; 37:01; 37:02; 37:03; 37:04; 37:05; 37:06; 37:07; 37:08; 37:09; 37:10; 37:11; 38:01; 38:02; 38:03; 38:04; 38:05; 38:06; 38:08; 38:09; 38:10; 38:11; 38:12; 38:13; 38:14; 38:15; 39:01; 39:02; 39:03; 39:04; 39:05; 39:06; 39:07; 39:08; 39:09; 39:10; 39:11; 39:12; 40:01; 40:02; 40:03; 40:04; 40:05; 40:07; 40:08; 40:09; 41:01; 41:03; 41:05; 41:08; 42:02; 42:03; 42:04; 42:05; 42:06; 42:07; 42:10; 42:11; 43:01; 43:02; 43:06; 43:07; 43:08; 43:09; 43:11; 44:02; 44:05; 44:08; 44:09; 45:01; 45:02; 45:03; 45:05; 45:06; 45:07; 45:12; 45:13; 46:01; 46:05; 46:06; 46:07; 46:09; 46:10; 47:01; 47:02; 47:05; 47:11; 47:13; 47:14; 48:04; 48:05; 48:06; 48:07; 48:08; 48:10; 48:12; 48:14; 49:02; 49:03; 49:05; 49:06; 49:08; 49:09; 49:10; 49:11; 49:12; 49:13; 49:14; 49:15; 49:16; 49:17; 50:01; 50:02; 50:03; 50:04; 50:05; 50:08; 50:11; 50:12; 50:13; 50:14; 50:15; 50:17)

Ivan (apostol)

Definicija

Ivan je bio jedan od dvanaest Isusovih apostola i jedan od njegovih najbližih prijatelja.

- Ivan i njegov brat Jakov bili su sinovi ribara koji se zvao Zebedej.
- U Evanđelju koje je napisao o Isusovu životu, Ivan je o sebi govorio kao o "učeniku kojega je Isus ljubio". Ovo ukazuje na to da je Ivan uistinu bio Isusov blizak prijatelj.
- Apostol Ivan napisao je pet novozavjetnih knjiga: Evanđelje po Ivanu, Kristovo Otkrivenje i tri poslanice napisane drugim vjernicima.
- Primijetite da su apostol Ivan i Ivan Krstitelj dvije različite osobe.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Galaćanima 02:9-10
- Ivan 01:19-21
- Marko 03:17-19
- Matej 04:21-22
- Otkrivenje 01:1-3

Primjeri

- **36:01**
- **44:01**
- **44:06**
- **44:07**
- **44:09**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G2491

(Vrati se na: [36:01](#); [44:01](#); [44:06](#); [44:09](#))

Ivan (Krstitelj)

Definicija

Ivan je bio sin Zaharije i Elizabete. Budući da je "Ivan" bilo uobičajeno ime, često ga se naziva "Ivan Krstitelj" kako bi ga se razlikovalo od drugih ljudi istoga imena, na primjer, od apostola Ivana.

- Ivan je bio prorok kojega je Bog poslao da pripremi ljude da vjeruju u Mesiju i da ga slijede.
- Ivan je ljudima govorio da priznaju svoje grijehе, okrenu se Bogu i prestanu grijеšiti, kako bi bili spremni primiti Mesiju.
- Ivan je krstio mnoge ljude u vodi u znak da im je bilo žao za njihove grijehе i da su se odlučili okrenuti od njih.
- Ivana su zvali "Ivan Krstitelj" zato što je krstio mnoge ljude.
- Vodite računa da ljudi shvate da se "Krstitelj", odnosno "Baptist" ovdje ne odnosi na crkvu toga imena. Možda se može reći i "Ivan koji krsti".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Ivan 03:22-24
- Luka 01:11-13
- Luka 01:62-63
- Luka 03:7
- Luka 03:15-16
- Luka 07:27-28
- Matej 03:13
- Matej 11:14

Primjeri

- **22:02**
- **22:07**
- **24:01**
- **24:02**
- **24:06**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G910 G2491

(Vrati se na: [22:02](#); [22:07](#); [24:01](#); [24:02](#); [24:03](#); [24:04](#); [24:05](#); [24:06](#); [24:07](#); [24:09](#))

Izaija

Definicija

Izaija je bio prorok koji je prorokovao tijekom vladavina četiri kralja Jude: Uzije, Jotama, Ahaza i Ezekije.

- Živio je u Jeruzalemu u vrijeme asirskoga napada na grad, tijekom vladavine kralja Ezekije.
- Starozavjetna knjiga Izaije jedna je od najvećih knjiga u Starome zavjetu.
- Izaija je napisao mnoga proročanstva koja su se ostvarila za njegova života.
- Izaija je posebno poznat po proročanstvima koja je napisao o Mesiji, a koja su se ispunila 700 godina kasnije, kada je Isus živio na zemlji.
- Isus i njegovi učenici citirali su Izaijina proročanstva kako bi poučili ljude o Mesiji.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 2 Kraljevima 20:1-3
- Djela apostolska 28:26
- Izaija 01:1
- Luka 03:4
- Marko 01:01
- Marko 07:06
- Matej 03:03
- Matej 04:14

Primjeri

- **21:09**
- **21:10**
- **21:11**
- **21:12**
- **26:02**
- **45:08**
- **45:10**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H3470, G2268

(Vrati se na: [21:09](#); [21:10](#); [21:11](#); [21:12](#); [26:02](#); [45:08](#); [45:09](#))

Izak

Definicija

Izak je bio jedini sin Abrahama i Sare. Bog je obećao da će im dati sina iako su bili vrlo stari.

- Ime "Izak" znači "on se smije". Kada je Bog rekao Abrahamu da će Sara roditi sina, Abraham se nasmijao jer su oboje bili jako stari. Neko vrijeme kasnije, Sara se također nasmijala kada je čula tu vijest.
- Bog je ispunio obećanje i Abrahamu i Sari se pod stare dane rodio Izak.
- Bog je rekao Abrahamu da će savez koji je sklopio s njim također vrijediti i za Izaka i njegove potomke zauvijek.
- Kada je Izak bio mladić, Bog je kušao Abrahamovu vjeru zapovjedi mu da žrtvuje Izaka.
- Izakov sin Jakov imao je dvanaest sinova čiji su potomci kasnije postali dvanaest plemena naroda Izraela.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Galaćanima 04:28-29
- Postanak 25:9-11
- Postanak 25:19
- Postanak 26:1
- Postanak 26:08
- Postanak 28:1-2
- Postanak 31:18
- Matej 08:11-13
- Matej 22:32

Primjeri

- **05:04**
- **05:06**
- **05:09**
- **06:01**
- **06:05**
- **07:10**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H3327, H3446, G2464

(Vrati se na: [05:04](#); [05:05](#); [05:06](#); [05:07](#); [05:08](#); [05:09](#); [06:01](#); [06:03](#); [06:04](#); [06:05](#); [07:01](#); [07:03](#); [07:04](#); [07:06](#); [07:10](#); [08:15](#); [09:13](#); [09:14](#); [14:12](#); [19:10](#); [48:08](#))

izbaviti, izbavitelj, izbavljenje

Definicija

"Izbaviti" nekoga znači spasiti tu osobu. Izraz "izbavitelj" odnosi se na nekoga tko spašava ili oslobađa ljude iz ropstva, ugnjetavanja ili drugih opasnosti. Izraz "izbavljenje" odnosi se na ono što se dogodi kada netko spasi ili oslobodi ljude iz ropstva, ugnjetavanja ili drugih opasnosti.

- U Starome zavjetu, Bog je postavio izbavitelje da štite Izrael tako što su ih vodili u bitkama sa drugim narodima koji su ih napadali.
- Ovi izbavitelji također su se nazivali "sucima", a starozavjetna knjiga Sudaca bilježi vrijeme u povijesti kada su ti suci vladali Izraelom.
- Bog se također naziva "izbaviteljem". Mnogo puta u povijesti Izraela on je izbavio ili spasio svoj narod od njihovih neprijatelja.

Prijedlozi za prevođenje

- U kontekstu pomaganja ljudima da pobjegnu od svojih neprijatelja, izraz "izbaviti" se može prevesti kao "spasiti" ili "osloboditi".
- Riječ "izbavitelj" može se prevesti i kao "spasitelj" ili "osloboditelj".
- Kada se izraz "izbavitelj" odnosi na suce koji su vodili Izrael, također se može prevesti kao "upravitelj" ili "sudac" ili "vođa".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 2 Korinćanima 01:10
- Djela apostolska 07:35
- Galaćanima 01:04
- Suci 10:12

Primjeri

- **16:03**
- **16:16**
- **16:17**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1350, H2020, H2502, H3205, H3444, H3467, H4042, H4422, H4672, H5337, H5414, H5462, H6299, H6403, H6413, H6475, H6561, H7725, H7804, H8199, G325, G525, G629, G1080, G1325, G1560, G1659, G1807, G1929, G2673, G3086, G3860, G4506, G4991, G5088, G5483

(Vrati se na: [16:03](#); [16:16](#); [16:17](#))

izdati, izdajica

Definicija

"Izdati" znači ponašati se na način koji obmanjuje i čini drugima nažao. "Izdajica" je osoba koja izdaje prijatelja koji joj je vjerovao.

- Juda je bio "izdajica" jer je rekao židovskim vođama kako će uhititi Isusa.
- Judina izdaja bila je posebno zla, jer je on bio Isusov apostol koji je od židovskih vođa primio novac u zamjenu za informacije koje su u konačnici dovele do Isusove smrti.

Prijedlozi za prevođenje

- Ovisno o kontekstu, izraz "izdati" može se prevesti kao "obmanuti i učiniti nažao" ili "otići na stranu neprijatelja" ili "prijevarno postupiti".
- Izraz "izdajica" može se prevesti kao "osoba koja izdaje" ili "varalica" ili "izdajnik".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 07:52
- Ivan 06:64
- Ivan 13:22
- Matej 10:04
- Matej 26:22

Primjeri

- 21:11
- 38:02
- 38:03
- 38:06
- 38:13
- 38:14
- 39:08

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H7411, G3860, G4273

(Vrati se na: [21:11](#); [38:02](#); [38:03](#); [38:06](#); [38:13](#); [38:14](#); [39:08](#))

Izrael, Izraelci, izraelski narod

Definicija

Izraz "Izrael" je naziv koji je Bog dao Jakovu. Znači "bori se s Bogom".

- Jakovljevi potomci postali su poznati kao "narod Izraela", "izraelski narod" ili "Izraelci".
- Bog je napravio svoj savez s narodom Izraela. Oni su bili njegov izabrani narod.
- Narod Izraela bio je sastavljen od dvanaest plemena.
- Ubrzo nakon smrti kralja Salomona, Izrael je bio podijeljen na dva kraljevstva: južno kraljevstvo, zvano "Judeja" i sjeverno kraljevstvo, zvano "Izrael".
- Često se izraz "Izrael" može prevesti kao "narod Izraela" ili "izraelski narod", ovisno o kontekstu.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Ljetopisa 10:01
- 1 Kraljevima 08:02
- Djela apostolska 02:36
- Djela apostolska 07:24
- Djela apostolska 13:23
- Ivan 01:49-51
- Luka 24:21
- Marko 12:29
- Matej 02:06
- Matej 27:09
- Filipljanima 03:4-5

Primjeri

- **08:15**
- **09:03**
- **09:05**
- **10:01**
- **14:12**
- **15:09**
- **15:12**
- **16:16**
- **43:06**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H3478, H3479, H3481, H3482, G935, G2474, G2475

(Vrati se na: [08:15](#); [09:01](#); [09:02](#); [09:03](#); [09:04](#); [09:05](#); [09:07](#); [09:08](#); [09:13](#); [10:01](#); [10:03](#); [10:04](#); [10:05](#); [10:06](#); [10:07](#); [10:09](#); [10:11](#); [10:12](#); [11:01](#); [11:03](#); [11:04](#); [11:05](#); [11:08](#); [12:01](#); [12:03](#); [12:04](#); [12:05](#); [12:06](#); [12:08](#); [12:10](#); [12:11](#); [12:12](#); [12:13](#); [12:14](#); [13:01](#); [13:02](#); [13:08](#); [13:15](#); [14:01](#); [14:03](#); [14:04](#); [14:10](#); [14:11](#); [14:12](#); [14:14](#); [14:15](#); [15:01](#); [15:02](#); [15:04](#); [15:05](#); [15:06](#); [15:07](#); [15:08](#); [15:09](#); [15:11](#); [15:12](#); [15:13](#); [16:01](#); [16:02](#); [16:04](#); [16:05](#); [16:08](#); [16:09](#); [16:10](#); [16:14](#); [16:16](#); [16:17](#); [17:01](#); [17:02](#); [17:03](#); [17:05](#); [17:06](#); [17:07](#); [17:08](#); [18:01](#); [18:04](#); [18:05](#); [18:07](#); [18:08](#); [18:11](#); [19:01](#); [19:10](#); [20:03](#); [20:04](#); [20:11](#); [21:05](#); [21:07](#); [26:05](#); [26:06](#); [43:06](#); [48:09](#); [48:11](#); [48:14](#))

Jahve

Definicija

Naziv "Jahve" je Božje osobno ime koje je objavio kada je govorio s Mojsijem iz gorućega grma.

- Ime "Jahve" dolazi od riječi koja znači "biti" ili "postojati".
- Moguća značenja "Jahve" uključuju "on jest" ili "ja sam" ili "onaj koji čini da bude".
- Ovo ime otkriva da je Bog oduvijek živio i da će nastaviti živjeti zauvijek. Također znači da je uvijek prisutan.
- Slijedeći predaju, mnoge inačice Biblije koriste izraz "GOSPOD" umjesto "Jahve". Ova tradicija nastala je iz činjenice da su se, povijesno gledano, Židovi počeli bojati pogrešnog izgovaranja Jahvina imena i počeli su govoriti "Gospod" svaki put kad bi se izraz "Jahve" javio u tekstu. Moderne Biblije pišu "GOSPOD" velikim slovima kako bi iskazali poštovanje prema Božjemu osobnom imenu te kako bi to razlikovale od riječi "Gospod", koji je prijevod drugačije hebrejske riječi.
- ULB i UDB tekstovi uvijek prevode ovaj izraz kao "Jahve", kao što se doslovno javlja u hebrejskom tekstu Staroga zavjeta.
- Izraz "Jahve" nikada se ne javlja u originalnom tekstu Novoga zavjeta. Koristi se samo grčki izraz za "Gospod", čak i u citatima iz Staroga zavjeta.

Prijedlozi za prevođenje

- "Jahve" se može prevesti riječju ili frazom koja znači "ja sam" ili "Živi" ili "onaj koji jest" ili "on koji je živ".
- Ovaj izraz također se može pisati na način koji je sličan pisanju "Jahve".
- Neke crkvene denominacije radije ne koriste izraz "Jahve" i umjesto toga koriste tradicionalno "GOSPOD". Važno je uzeti u obzir da to može biti zbunjujuće kada se čita naglas jer zvuči isto kao i naziv "Gospodin". Neki jezici mogu imati nastavak ili druge gramatičke oznake koje se mogu dodati kako bi se izdvojilo "Gospod" kao ime.
- Na hrvatskom jeziku to je riješeno korištenjem "Gospodin" u Novome zavjetu, a "Gospod" u Starome.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Kraljevima 21:20
- 1 Samuelova 16:07
- Daniel 09:03
- Ezekiel 17:24
- Postanak 02:04
- Postanak 04:3-5
- Postanak 28:13
- Hošea 11:12
- Izaija 10:04
- Izaija 38:08
- Job 12:10
- Jošua 01:09
- Tužaljke 01:05
- Levitski zakonik 25:35
- Malahija 03:04
- Mihej 02:05
- Mihej 06:05
- Brojevi 08:11
- Psalmi 124:03
- Ruta 01:21
- Zaharija 14:5

Primjeri

- [09:14](#)
- [13:04](#)
- [13:05](#)
- [16:01](#)
- [19:10](#)

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H3050, H3068, H3069

(Vrati se na: [09:14](#); [13:04](#); [13:05](#); [16:01](#); [16:05](#); [16:13](#); [19:05](#); [19:06](#); [19:10](#); [19:11](#); [19:13](#); [23:02](#))

Jakov, Izrael

Definicija

Jakov je bio mlađi sin blizanac Izaka i Rebeke.

- Jakovljevo ime znači "on grabi petu", što je izraz koji znači "on vara". Jakov se pri porodu držao za petu svoga brata blizanca Ezava.
- Mnogo godina kasnije, Bog je promijenio Jakovljevo ime u "Izrael", što znači "on se bori s Bogom".
- Jakov je bio pametan i prijevaran. Našao je načina da oduzme blagoslov prvorodstva i pravo baštine od svojega starijeg brata Ezava.
- Ezav je bio jako ljut i kanio ga je ubiti, tako da je Jakov otišao iz domovine. No, puno godina kasnije, Jakov se vratio sa svojim ženama i djecom u zemlju Kanaan gdje je živio Ezav, i njihove su obitelji mirno živjele jedna do druge.
- Jakov je imao dvanaest sinova. Njihovi potomci postali su dvanaest plemena Izraela.
- Neki drugi čovjek po imenu Jakov navodi se kao Josipov otac u Matejevu rodoslovlju.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 07:11
- Djela apostolska 07:46
- Postanak 25:26
- Postanak 29:1-3
- Postanak 32:1-2
- Ivan 04:4-5
- Matej 08:11-13
- Matej 22:32

Primjeri

- **07:01**
- **07:07**
- **07:08**
- **07:10**
- **08:01**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H3290, G2384

(Vrati se na: [06:07](#); [07:01](#); [07:02](#); [07:03](#); [07:04](#); [07:05](#); [07:06](#); [07:07](#); [07:08](#); [07:09](#); [07:10](#); [08:01](#); [08:03](#); [08:10](#); [08:11](#); [08:14](#); [08:15](#); [09:13](#); [09:14](#); [14:12](#); [19:10](#))

janje, Janje Božje

Definicija

Naziv "janje" odnosi se na mlado od ovce. Ovce su četveronožne životinje sa debelom vunenom dlakom, koje su se koristile za žrtve Bogu. Isusa se naziva "Janje Božje" zato što je bio žrtvovan da plati za grijeh naroda.

- Ove životinje lako se odvođe s puta i potrebna im je zaštita. Bog uspoređuje ljudska bića s ovcima.
- Bog je uputio svoj narod da mu žrtvuju tjelesno savršene ovce i janjad.
- Isusa se naziva "Janje Božje" koje je bilo žrtvovano da plati za ljudske grijeha. On je bio savršena žrtva bez mane zato što je bio potpuno bez grijeha.

Prijedlozi za prevođenje

- Ako se u jezičnom području zna za ovce, ime za njihovo mlado treba se koristiti za prevođenje izraza "janje" i "janje Božje".
- "Janje Božje" moglo bi se prevesti kao "Božje (žrtveno) Janje" ili "Janje žrtvovano Bogu" ili "(žrtveno) Janje od Boga".
- Ako ovca nije poznata životinja, ovaj izraz se može prevesti i kao "mlada ovca" s fusnotom u kojoj će se opisati kakve su ovce životinje. U bilješci se može usporediti ovcu i janjad sa životinjama iz toga područja koje žive u stadima, koje su plahe i bespomoćne, te koje često odlutaju.
- Uzmi u obzir kako je taj izraz preveden u prijevodu Biblije na bliskom lokalnom ili nacionalnom jeziku.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 2 Samuelova 12:03
- Ezra 08:35-36
- Izaija 66:3
- Jeremija 11:19
- Ivan 01:29
- Ivan 01:36
- Levitski zakonik 14:21-23
- Levitski zakonik 17:1-4
- Luka 10:03
- Otkrivenje 15:3-4

Primjeri

- **05:07**
- **11:02**
- **24:06**
- **45:08**
- **48:08**
- **48:09**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H7716, G721, G2316

(Vrati se na: [05:07](#); [11:02](#); [11:03](#); [11:05](#); [12:14](#); [24:06](#); [45:08](#); [48:08](#); [48:09](#); [48:10](#))

Jeremija

Definicija

Jeremija je bio Božji prorok u Judejskom kraljevstvu. Starozavjetna knjiga Jeremije sadržava njegova proročanstva.

- Poput većine proroka, Jeremija je često morao upozoravati narod Izraela da će ih Bog kazniti zbog njihovih grijeha.
- Jeremija je prorokovao da će Babilonci pokoriti Jeruzalem, što je naljutilo neke Judejce. Zbog toga su ga bacili u dubok, suh bunar i ostavili ga tamo da umre. * No, kralj Judeje naredio je svojim slugama da ga spase iz bunara.
- Jeremija je napisao da je želio da mu oči budu poput "izvora suza", kako bi izrazio svoju duboku tugu zbog pobune i patnje svoga naroda.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 2 Ljetopisa 35:25
- Jeremija 01:02
- Jeremija 11:01
- Matej 02:18
- Matej 16:13-16
- Matej 27:10

Primjeri

- **19:17**
- **21:05**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H3414, G2408

(Vrati se na: [19:17](#); [21:05](#))

Jerihon

Definicija

Jerihon je bio moćan grad u zemlji Kanaan. Nalazio se zapadno od rijeke Jordana i sjeverno od Slanoga mora.

- Poput svih Kanaanaca, narod iz grada Jerihona štovao je lažne bogove.
- Jerihon je bio prvi grad u zemlji Kanaan za koji je Bog rekao Izraelcima da ga osvoje.
- Kada je Jošua poveo Izraelce protiv Jerihona, Bog je napravio veliko čudo kako bi im pomogao da pokore grad.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Ljetopisa 06:78
- Jošua 02:1-3
- Jošua 07:2-3
- Luka 18:35
- Marko 10:46-48
- Matej 20:29-31
- Brojevi 22:1

Primjeri

- **15:01**
- **15:03**
- **15:05**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H3405, G2410

(Vrati se na: [15:01](#); [15:03](#); [15:05](#); [27:04](#))

Jeroboam

Definicija

Jeroboam, sin Nebatov, bio je prvi kralj sjevernoga kraljevstva Izraela oko 900. -910. pr. Kr. Drugi Jeroboam, sin kralja Joaša, vladao je Izraelom oko 120 godina kasnije.

- Jahve je dao Jeroboamu, sinu Nebatovu, proročanstvo da će postati kraljem nakon Salomona i da će vladati nad deset plemena Izraela.
- Kada je Salomon umro, deset sjevernih plemena Izraela pobunilo se protiv Salomonova sina Rehoboama i umjesto njega učinilo Jeroboama svojim kraljem, te ostavilo Rehoboama kraljem samo nad dva plemena, Judom i Benjaminom.
- Jeroboam je postao zao kralj, koji je odveo narod od štovanja Jahve i umjesto toga postavio im idole koje su trebali štovati. Svi drugi kraljevi Izraela slijedili su Jeroboamov primjer i bili zli poput njega.
- Gotovo 120 godina kasnije, jedan drugi kralj Jeroboam počeo je vladati sjevernim kraljevstvom Izraelom. Taj Jeroboam bio je sin kralja Joaša i bio je zao kao i svi prethodni kraljevi Izraela.
- Unatoč tome, Bog je bio milosrdan Izraelu i pomogao je tome kralju Jeroboamu da osvoji zemlju i postavi granice svome teritoriju.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Ljetopisa 05:16-17
- 1 Kraljevima 12:02
- 2 Ljetopisa 09:29
- 2 Kraljevima 03:1-3
- Amos 01:01

Primjeri

- **18:08**
- **18:09**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H3379

(Vrati se na: [18:08](#); [18:09](#))

Jeruzalem

Definicija

Jeruzalem je prvotno bio drevan kanaanski grad koji je kasnije postao najvažnijim gradom u Izraelu. Nalazi se oko 34 kilometra zapadno od Slanoga mora i sjeverno od Betlehema. Još uvijek je glavni grad današnjega Izraela.

- Ime "Jeruzalem" prvi se put spominje u knjizi Jošue. Drugi starozavjetni nazivi ovoga grada uključuju "Salem", "grad Jebus" i "Sion". I "Jeruzalem" i "Salem" imaju korijen u značenju "mir".
- Jeruzalem je izvorno bio jebusejska utvrda zvana "Sion", koju je kralj David osvojio i pretvorio u svoju prijestolnicu.
- Davidov sin Salomon sagradio je prvi hram u Jeruzalemu, na gori Moriji, gori na kojoj je Abraham prinio svoga sina Izaka Bogu. Hram je bio ponovno izgrađen nakon što su ga uništili Babilonci.
- Budući da je hram bio u Jeruzalemu, glavni židovski blagdani slavili su se tamo.
- Ljudi su obično govorili da idu "gore" u Jeruzalem jer se nalazio u planinama.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Galaćanima 04:26-27
- Ivan 02:13
- Luka 04:9-11
- Luka 13:05
- Marko 03:7-8
- Marko 03:20-22
- Matej 03:06
- Matej 04:23-25
- Matej 20:17

Primjeri

- 17:05
- 18:02
- 20:07
- 20:12
- 38:01
- 38:02
- 42:08
- 42:11

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H3389, H3390, G2414, G2415, G2419

(Vrati se na: [17:05](#); [18:02](#); [20:07](#); [20:12](#); [20:13](#); [27:04](#); [36:03](#); [38:01](#); [38:02](#); [38:04](#); [42:02](#); [42:05](#); [42:08](#); [42:11](#); [43:01](#); [43:02](#); [43:04](#); [45:06](#); [45:07](#); [46:01](#); [46:08](#); [46:09](#))

Jišmael

Definicija

Jišmael je bio sin Abrahama i egipatske ropkinje Hagare. Postoji i nekoliko drugih ljudi u Starome zavjetu koji se zovu Jišmael.

- Bog je obećao blagosloviti Abrahamova sina Jišmaela, ali on nije bio sin za kojega je Bog obećao da će s njim sklopiti savez.
- Bog je zaštitio Hagaru i Jišmaela kada su bili potjerani u pustinju.
- Kada je Jišmael živio u pustinji Paran, oženio je Egipćanku.
- Jišmael, sin Netanije, bio je vojni časnik iz Jude koji je vodio skupinu ljudi da ubiju upravitelja kojega je postavio babilonski kralj Nabukodonozor.
- Postoje četiri druga muškarca koji su se zvali Jišmael u Starome zavjetu.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Ljetopisa 01:28-31
- 2 Ljetopisa 23:01
- Postanak 16:12
- Postanak 25:9-11
- Postanak 25:16
- Postanak 37:25-26

Primjeri

- [05:02](#)
- [05:04](#)

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H3458, H3459

(Vrati se na: [05:02](#); [05:04](#))

Jordan, rijeka Jordan

Definicija

Rijeka Jordan je rijeka koji teče sa sjevera prema jugu te čini istočnu granicu zemlje koja se zvala Kanaan.

- Danas, rijeka Jordan dijeli Izrael na zapadu od Jordana na istoku.
- Rijeka Jordan teče kroz Galilejsko more i ulijeva se u Mrtvo more.
- Kada je Jošua poveo Izraelce u Kanaan, morali su prijeći rijeku Jordan.
- Budući da je bila preduboka, Bog je čudesno zaustavio tijek vode kako bi mogli prijeći preko.
- U Bibliji se rijeku Jordan često spominje samo kao "Jordan".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Postanak 32:9-10
- Ivan 01:26-28
- Ivan 03:25-26
- Luka 03:3
- Matej 03:06
- Matej 03:13-15
- Matej 04:14-16
- Matej 19:1-2

Primjeri

- **15:02**
- **15:03**
- **19:14**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H3383, G2446

(Vrati se na: [15:02](#); [15:03](#); [19:14](#); [19:15](#))

Josip (NZ)

Definicija

Josip je bio Isusov zemaljski otac koji ga je odgojio kao sina. On je bio pravedan čovjek koji je radio kao tesar.

- Josip je bio zaručen za mladu Židovku koja se zvala Marija, koju je Bog bio izabrao da bude majka Mesije Isusa.
- Anđeo je rekao Josipu da je Sveti Duh čudesno učinio da Marija postane trudna i da je dijete koje ona nosi Sin Božji.
- Poslije Isusova rođenja, anđeo je upozorio Josipa da odvede bebu i Mariju u Egipat ne bi li pobjegli od Heroda.
- Josip i njegova obitelj živjeli su u gradu Nazaretu u Galileji gdje je on živio i radio kao tesar.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Ivan 01:43-45
- Luka 01:26-29
- Luka 02:4-5
- Luka 02:15-16
- Matej 01:18-19
- Matej 01:24-25
- Matej 02:19-21
- Matej 13:54-56

Primjeri

- **22:04**
- **23:01**
- **23:02**
- **23:03**
- **23:04**
- **26:04**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G2501

(Vrati se na: [22:04](#); [23:01](#); [23:02](#); [23:03](#); [23:04](#); [26:04](#))

Josip (SZ)

Definicija

Josip je bio jedanaesti sin Jakova i njegov prvi sin s Josipovom majkom Rahelom.

- Josip je bio najdraži sin svoga oca.
- Njegova su braća bila ljubomorna na njega i prodali su ga u ropstvo.
- Dok je bio u Egiptu, Josip je bio lažno optužen i bačen u zatvor.
- Unatoč mnogim poteškoćama, Josip je ostao vjeran Bogu.
- Bog ga je doveo na drugo najviše mjesto moći u Egiptu i upotrijebio ga da spasi narod u vrijeme kada nije bilo dovoljno hrane. Time su Egipćani, kao i njegova vlastita obitelj, preživjeli veliku glad.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Postanak 30:22-24
- Postanak 33:1-3
- Postanak 37:1-2
- Postanak 37:23-24
- Postanak 41:55-57
- Ivan 04:4-5

Primjeri

- 08:02
- 08:04
- 08:05
- 08:07
- 08:09
- 09:02

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H3084, H3130, G2500, G2501

(Vrati se na: [08:01](#); [08:02](#); [08:03](#); [08:04](#); [08:05](#); [08:06](#); [08:07](#); [08:08](#); [08:09](#); [08:11](#); [08:12](#); [09:01](#); [09:02](#))

Jošua

Definicija

Nekoliko Izraelaca u Bibliji zvalo se Jošua. Najpoznatiji je Jošua, Nunov sin, koji je bio Mojsijev pomoćnik i koji je kasnije postao važan vođa Božjega naroda.

- Jošua je bio jedan od dvanaest uhoda koje je Mojsije poslao da istraže Obećanu zemlju.
- Zajedno s Kalebom, Jošua je poticao Božji narod da poslušaju Božju zapovijed da uđu u Obećanu zemlju i poraze Kanaance.
- Mnogo godina kasnije, nakon što je Mojsije umro, Bog je postavio Jošuu da povede narod Izraela u Obećanu zemlju.
- U prvoj i najpoznatijoj bitci protiv Kanaanaca, pod Jošuinim vodstvom Izraelci su porazili grad Jerihon.
- Starozavjetna knjiga o Jošui kaže nam kako je Jošua vodio Izraelce u preuzimanju vlasti nad Obećanom zemljom i kako je dodijelio dijelove zemlje svakome izraelskome plemenu.
- Jošua, sin Jozadaka, spominje se u knjigama Hagaja i Zaharije. On je bio veliki svećenik koji je pomogao u obnavljanju jeruzalemskih zidina.
- Nekoliko se drugih muškaraca po imenu Jošua spominje u rodoslovljima i drugdje u Bibliji.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Ljetopisa 07:25-27
- Ponovljeni zakon 03:21
- Izlazak 17:10
- Jošua 01:03
- Brojevi 27:19

Primjeri

- **14:04**
- **14:06**
- **14:08**
- **14:14**
- **14:15**
- **15:03**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H3091, G2424

(Vrati se na: [14:06](#); [14:07](#); [14:08](#); [14:14](#); [14:15](#); [15:01](#); [15:02](#); [15:03](#); [15:06](#); [15:07](#); [15:08](#); [15:11](#); [15:13](#); [16:01](#))

Juda Iskariotski

Definicija

Juda Iškariotski bio je jedan od Isusovih učenika. On je bio učenik koji je izdao Isusa židovskim vođama.

- Ime "Iškariotski" možda znači "iz Kariota", što možda upućuje na to da je Juda odrastao u tome gradu.
- Juda Iskariotski čuvao je novac apostola i redovno ga krao za svoje potrebe.
- Juda je izdao Isusa tako što je rekao židovskim vođama gdje je Isus kako bi ga mogli uhititi.
- Nakon što su vjerski vođe osudili Isusa na smrt, Juda je požalio što je izdao Isusa, tako da je vratio novac židovskim vođama, a potom se ubio.
- Jedan drugi apostol također se zvao Juda, kao i jedan od Isusove braće. Ima i drugih muškaraca tog imena u Bibliji.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Luka 06:14-16
- Luka 22:47-48
- Marko 03:19
- Marko 14:10-11
- Matej 26:23-25

Primjeri

- **38:02**
- **38:03**
- **38:14**
- **39:08**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G2455, G2469

(Vrati se na: [38:02](#); [38:03](#); [38:06](#); [38:07](#); [38:14](#); [39:08](#))

Juda, kraljevstvo Judeje

Definicija

Pleme Juda bilo je najveće od dvanaest plemena Izraela. Kraljevstvo Judeje činila su plemena Jude i Benjamina.

- Nakon smrti kralja Salomona, nacija Izrael podijelila se na dva kraljevstva: Izrael i Judeju. Kraljevstvo Judeje bilo je južno kraljevstvo, a nalazilo se zapadno od Slanoga mora.
- Glavni grad Judejskog kraljevstva bio je Jeruzalem.
- Osim judejskih kraljeva slušalo je Jahvu i vodilo narod u štovanju. Ostali judejski kraljevi bili su zli i vodili su ljude u idolopoklonstvo.
- Više od 120 godina nakon što je Asirija porazila Izrael (sjeverno kraljevstvo), Judeju je osvojio narod Babilona. Babilonci su razorili grad i hram, i odveli većinu stanovništva Judeje u Babilon kao zarobljenike.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Samuelova 30:26-28
- 2 Samuelova 12:08
- Hošea 05:14
- Jeremija 07:33
- Suci 01:16-17

Primjeri

- **18:07**
- **18:10**
- **18:13**
- **20:01**
- **20:05**
- **20:06**
- **20:09**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H4438, H3063

(Vrati se na: [18:07](#); [18:09](#); [18:10](#); [18:13](#); [20:01](#); [20:05](#); [20:06](#); [20:07](#); [20:08](#); [20:09](#))

Kaleb

Definicija

Kaleb je bio jedan od dvanaest izraelskih uhoda koje je Mojsije poslao da istraže zemlju Kanaan.

- On i Jošua rekli su narodu da se pouzdaju u Boga za pomoć da poraze Kanaance.
- Jošua i Kaleb bili su jedini ljudi svojega naraštaja kojima je bilo dopušteno da uđu u Obećanu zemlju Kanaan.
- Kaleb je zatražio područje oko Hebrona za sebe i svoju obitelj. On je znao da će im Bog pomoći da poraze ljude koji su tamo živjeli.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Ljetopisa 04:13
- Jošua 14:6-7
- Suci 01:12
- Brojevi 32:10-12

Primjeri

- **14:04**
- **14:06**
- **14:08**

so that they could live at peace in that land.

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H3612, H3614

(Vrati se na: [14:06](#); [14:07](#); [14:08](#))

Kanaan, Kanaanac

Definicija

Kanaan je bio sin Hama, jednoga od Noinih sinova. Kanaanci su bili potomci Kanaana.

- Izraz "Kanaan" ili "zemlja Kanaan" također se odnosila na područje zemlje između rijeke Jordana i Sredozemnoga mora. Protezala se južno do granice s Egiptom i sjeverno do granice sa Sirijom.
- Tu su zemlju nastavali Kanaanci, kao i nekoliko drugih plemena.
- Bog je obećao dati zemlju Kanaan Abrahamu i njegovim potomcima, Izraelcima.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 13:19-20
- Izlazak 03:7-8
- Postanak 09:18
- Postanak 10:19-20
- Postanak 13:07
- Postanak 47:02

Primjeri

- **04:05**
- **04:06**
- **04:09**
- **05:03**
- **07:08**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H3667, H3669, G5478

(**Vrati se na:** [04:05](#); [04:06](#); [04:09](#); [05:01](#); [05:03](#); [07:08](#); [07:10](#); [08:10](#); [09:13](#); [14:01](#); [14:03](#); [14:04](#); [14:05](#); [14:06](#); [14:09](#); [14:10](#); [15:01](#); [15:05](#); [15:06](#); [15:07](#); [15:11](#); [16:01](#); [20:05](#))

kazniti, kazna

Definicija

Izraz "kazniti" znači učiniti da netko trpi negativne posljedice za neko krivo učinjeno djelo. Izraz "kazna" odnosi se na negativne posljedice koje se daju kao rezultat toga pogrešnoga ponašanja.

- Često kazna služi kako bi se osoba motivirala da prestane griješiti.
- Bog je kaznio Izraelce kada mu nisu bili poslušni, posebno kada su štovali lažne bogove. Zbog njihova grijeha, Bog je dopustio njihovim neprijateljima da ih napadnu i da ih zarobe.
- Bog je pravedan i pravičan, i zato mora kazniti grijeh. Svako ljudsko biće je sagriješilo protiv Boga i zaslužuje kaznu.
- Isus je bio kažnjen za sve zle stvari koje je svaka osoba ikada učinila. On je primio kaznu svake osobe na sebe iako nije učinio ništa loše i nije zaslužio tu kaznu.
- Izrazi "ostati nekažnjen" ili "ostaviti nekažnjene" znače odlučiti da se ne kazni nekoga za njihovo zlo. Bog često dopušta da grijeh ostane nekažnjen dok čeka da se ljudi pokaju.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Ivanova 04:18
- 2 Solunjanima 01:09
- Djela apostolska 04:21
- Djela apostolska 07:59-60
- Postanak 04:15
- Luka 23:16
- Matej 25:46

Primjeri

- **13:07**
- **16:02**
- **19:16**
- **48:06**
- **48:10**
- **49:09**
- **49:11**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H3027, H3256, H4148, H4941, H5221, H5414, H6031, H6064, H6213, H6485, H7999, H8011, H8199, G1349, G1556, G1557, G2849, G3811, G5097

(Vrati se na: [13:07](#); [16:02](#); [16:16](#); [16:17](#); [17:14](#); [18:04](#); [18:06](#); [19:16](#); [20:02](#); [20:05](#); [20:08](#); [20:10](#); [21:07](#); [21:13](#); [48:06](#); [48:10](#); [49:09](#); [49:10](#); [49:11](#); [49:14](#))

kočija

Definicija

U drevna vremena, kočije su bile lake zaprege na dva kotača koje su vukli konji.

- Ljudi bi sjedili ili stajali u kočijama, koristeći ih za rat ili putovanja.
- Za vrijeme rata, vojska koja je imala kočije ili bojna kola imala je veliku prednost brzine i pokretnosti nad vojskom koja nije imala kočije.
- Stari Egipćani i Rimljani bili su dobro poznati po svojoj upotrebi konja i kočija.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Kraljevima 09:22
- 2 Ljetopisa 18:28-30
- Djela apostolska 08:29
- Djela apostolska 08:38
- Daniel 11:40-41
- Izlazak 14:25
- Postanak 41:43

Primjeri

- **12:10**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H2021, H4817, H4818, H7393, H7395, H7398, G716, G4480

(Vrati se na: [12:10](#); [45:07](#); [45:08](#); [45:11](#))

kralj

Definicija

Izraz "kralj" odnosi se na muškarca koji je vrhovni vladar grada, države ili zemlje.

- Kralj se obično bira na mjesto vladara zbog obiteljske veze s prijašnjim kraljevima.
- Kada kralj umre, obično njegov najstariji sin postaje sljedeći kralj.
- U drevna vremena, kralj je imao apsolutan autoritet nad narodom svojega kraljevstva.
- Rijetko se izraz "kralj" može koristiti za nekoga tko nije pravi kralj, kao što je "kralj Herod" u Novome zavjetu.
- U Bibliji se Boga često spominje kao kralja koji vlada nad svojim narodom.
- "Kraljevstvo Božje" odnosi se na Božju vladavinu nad njegovim narodom.
- Isusa su zvali "kraljem Židova", "kraljem Izraela" i "kraljem kraljeva".
- Kada se Isus vrati, on će vladati kao kralj nad svijetom.
- Ovaj naziv također se može prevesti kao "vrhovni poglavar" ili "apsolutni vođa" ili "suvereni vladar".
- Izraz "kralj kraljeva" mogao bi se prevesti kao "kralj koji vlada nad svim drugim kraljevima" ili "vrhovni vladar koji ima autoritet nad svim drugim vladarima".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Timoteju 06:15-16
- 2 Kraljevima 05:18
- 2 Samuelova 05:03
- Djela apostolska 07:9-10
- Djela apostolska 13:22
- Ivan 01:49-51
- Luka 01:05
- Luka 22:24-25
- Matej 05:35
- Matej 14:09

Primjeri

- **08:06**
- **16:01**
- **16:18**
- **17:05**
- **21:06**
- **48:14**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H4427, H4428, H4430, G935, G936

(Vrati se na: [08:06](#); [15:07](#); [16:01](#); [16:15](#); [16:18](#); [17:01](#); [17:02](#); [17:04](#); [17:05](#); [17:07](#); [18:05](#); [18:08](#); [18:11](#); [18:12](#); [18:13](#); [19:02](#); [19:13](#); [19:17](#); [20:06](#); [20:08](#); [20:11](#); [21:06](#); [21:08](#); [29:02](#); [29:03](#); [29:04](#); [29:07](#); [29:08](#); [48:14](#))

kralj Židova

Definicija

Izraz "kralj Židova" naziv je koji se odnosi na Isusa Mesiju.

- Biblija prvi put spominje ovaj naziv kada ga koriste mudraci koji su putovali u Betlehem tražeći bebu koja je bila "kralj Židova".
- Anđeo je objavio Mariji da će njezin sin, potomak kralja Davida, biti kralj čije će kraljevstvo zauvijek trajati.
- Prije Isusova raspeća, rimski su vojnici podrugljivo zvali Isusa "kraljem Židova". Taj je naziv također bio napisan na komad drveta i prikovan na vrh Isusova križa.
- Isus je stvarno kralj Židova i kralj nad cijelom tvorevinom.

Prijedlozi za prevođenje

- Izraz "kralj Židova" mogao bi se također prevesti kao "kralj nad Židovima" ili "kralj koji vlada nad Židovima" ili "vrhovni vladar Židova".
- Provjerite kako se izraz "kralj + genitiv" prevodi na drugim mjestima u prijevodu.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Luka 23:03
- Luka 23:38
- Matej 02:02
- Matej 27:11
- Matej 27:35-37

Primjeri

- **23:09**
- **39:09**
- **39:12**
- **40:02**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G935, G2453

(Vrati se na: [23:09](#); [39:09](#); [39:12](#); [40:02](#))

kraljevstvo

Definicija

Kraljevstvo je skupina ljudi nad kojima vlada kralj. Također se odnosi na područje ili političke regije nad kojima kralj ili neki drugi vladar ima kontrolu i vlast.

- Kraljevstvo može biti bilo koje geografske veličine. Kralj može upravljati nacijom ili zemljom ili samo jednim gradom.
- Izraz "kraljevstvo" može se također odnositi na duhovnu vladavinu ili autoritet, kao u izrazu "kraljevstvo Božje".
- Bog je vladar sve tvorevine, ali izraz "kraljevstvo Božje" posebice se odnosi na njegovu vladavinu i autoritet nad ljudima koji su povjerovali u Isusa i koji su se podložili njegovu autoritetu.
- Biblija također govori o tome da Sotona ima "kraljevstvo" u kojemu privremeno vlada nad mnogim stvarima na ovoj zemlji. Njegovo je kraljevstvo zlo i spominje se kao "tama".

Prijedlozi za prevođenje

- Kada se odnosi na fizičku regiju kojom vlada kralj, izraz "kraljevstvo" može se prevesti kao "zemlja (kojom vlada kralj)" ili "kraljev teritorij" ili "regija kojom vlada kralj".
- U duhovnom smislu, "kraljevstvo" bi se moglo prevesti kao "vladanje" ili "upravljanje" ili "nadzor".
- Jedan od načina prevođenja "kraljevstvo svećenika" može biti "duhovni svećenici kojima vlada Bog".
- Izraz "kraljevstvo svjetla" mogao bi se prevesti kao "Božja vladavina koja je dobra poput svjetla" ili "kada Bog, koji je svjetlo, vlada nad narodom" ili "svjetlo i dobrota Božjega kraljevstva". Najbolje je zadržati riječ "svjetlo" u ovom izrazu pošto je to jako važan izraz u Bibliji.
- Zapazite da se izraz "kraljevstvo" razlikuje od carstva, u kojemu car vlada nad nekoliko zemalja.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Solunjanima 02:12
- 2 Timoteju 04:17-18
- Kološanima 01:13-14
- Ivan 18:36
- Marko 03:24
- Matej 04:7-9
- Matej 13:19
- Matej 16:28
- Otkrivenje 01:09

Primjeri

- 13:02
- 18:04
- 18:07
- 18:08
- 21:08

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H4410, H4437, H4438, H4467, H4468, H4474, H4475, G932

(Vrati se na: [13:02](#); [18:04](#); [18:08](#); [18:10](#); [18:11](#); [21:08](#); [25:06](#); [39:10](#); [49:15](#); [50:15](#))

kraljevstvo Božje, kraljevstvo nebesko

Definicija

Izrazi "kraljevstvo Božje" i "kraljevstvo nebesko" odnose se na Božju vladavinu i autoritet nad njegovim narodom i nad cijelom tvorevinom.

- Židovi su često koristili izraz "nebo" u odnosu na Boga, kako bi izbjegli izravno izgovaranje njegova imena.
- U NZ knjizi koju je napisao Matej, Božje kraljevstvo je nazvao "kraljevstvom nebeskim" vjerojatno zato što je pisao prvenstveno židovskoj publici.
- Kraljevstvo Božje odnosi se na Boga koji vlada ljudima duhovno kao i na Boga koji vlada fizičkim svijetom.
- Starozavjetni proroci rekli su da će Bog poslati Mesiju da vlada pravedno. Isus, Sin Božji, Mesija je koji će zauvijek vladati nad Božjim kraljevstvom.

Prijedlozi za prevođenje

- Ovisno o kontekstu, "kraljevstvo Božje" može se prevesti kao "Božja vladavina (kao kralja)" ili "kada Bog vlada kao kralj" ili "Božja vladavina nad svime".
- Izraz "kraljevstvo nebesko" također se može prevesti kao "Božja vladavina s neba kao kralja" ili "Bog na nebu vlada" ili "vladavina neba" ili "vladavina neba nad svime". Ako nije moguće prevesti to jednostavno i jasno, umjesto toga izraza može se prevesti kao "kraljevstvo Božje".
- Neki prevoditelji vole staviti veliko slovo na "Nebo" kako bi pokazali da se odnosi na Boga. Drugi mogu to navesti u bilješki, kao "kraljevstvo nebesko (odnosno, 'Božje')".
- Može se upotrijebiti i fusnota na dnu stranice tiskane Biblije, u kojoj će se objasniti značenje riječi "nebo" u tom izrazu.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 2 Solunjanima 01:05
- Djela apostolska 08:12-13
- Djela apostolska 28:23
- Kološanima 04:11
- Ivan 03:03
- Luka 07:28
- Luka 10:09
- Luka 12:31-32
- Matej 03:02
- Matej 04:17
- Matej 05:10
- Rimljanima 14:17

Primjeri

- **24:02**
- **28:06**
- **29:02**
- **34:01**
- **34:03**
- **34:04**
- **34:05**
- **42:09**
- **49:05**

• 50:02

Podaci o riječi(ma)

• Strong's: G932, G2316, G3772

(Vrati se na: [24:02](#); [28:06](#); [29:02](#); [34:01](#); [34:03](#); [34:04](#); [34:05](#); [39:10](#); [40:04](#); [48:14](#); [49:05](#); [49:06](#); [49:15](#); [50:02](#); [50:08](#); [50:10](#); [50:17](#))

kraljevstvo Izrael

Definicija

Izraz "kraljevstvo Izrael" odnosi se na sjeverni dio nacije Izraela kada se dvanaest plemena Izraela podijelilo na dva kraljevstva nakon Salomonove smrti.

- Kraljevstvo Izrael na sjeveru sadržavalo je deset plemena, a kraljevstvo Judeje na jugu imalo je dva plemena.
- Glavni grad kraljevstva Izrael bila je Samarija. Nalazila se oko 50 kilometara od Jeruzalema, glavnoga grada Judeje.
- Svi kraljevi kraljevstva Izrael bili su zli. Utjecali su na ljude da služe idolima i lažnim bogovima.
- Bog je poslao Asirce da napadnu kraljevstvo Izrael. Mnogi Izraelci su bili zarobljeni i odvedeni da žive u Asiriji.
- Asirci su doveli strance da žive među preostalim narodom kraljevstva Izrael. Ti su se stranci ženili s Izraelcima, i njihovi su potomci postali Samarijanci.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 2 Ljetopisa 35:18
- Jeremija 05:11
- Jeremija 09:26

Primjeri

- **18:08**
- **18:10**
- **18:11**
- **20:01**
- **20:02**
- **20:04**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H3478, H4410, H4467, H4468

(Vrati se na: [18:08](#); [18:10](#); [18:12](#); [19:02](#); [19:05](#); [19:06](#); [20:01](#); [20:02](#); [20:03](#); [20:04](#); [20:05](#); [20:06](#))

Krist, Mesija

Definicija

Izrazi "Mesija" i "Krist" znače "Pomazanik" i odnose se na Isusa, Božjega Sina.

- I "Mesija" i "Krist" koriste se u Novome zavjetu u odnosu na Božjega Sina, kojega je Bog Otac postavio da vlada kao kralj nad svojim narodom i kako bi ih spasio od grijeha i smrti.
- U Starome zavjetu, proroci su pisali proročanstva o Mesiji stotine godina prije nego što je došao na zemlju.
- Često se riječ koja znači "pomazanik" koristila u Starome zavjetu da bi se govorilo o dolasku Mesije.
- Isus je ispunio mnoga od tih proročanstava i učinio mnoga čudesna djela koja su dokazala da je on Mesija, a ostatak tih proročanstava ispunit će se kada se on vrati.
- Riječ "Krist" često se koristi kao naslov, kao "Krist Isus".
- S vremenom se "Krist" počelo koristiti kao dio njegovih imena: "Isus Krist".

Prijedlozi za prevođenje

- Ovaj se izraz može prevesti koristeći njegovo značenje "Pomazanik" ili "Božji Pomazani Spasitelj".
- Mnogi jezici koriste transkribiranu riječ koja izgleda i zvuči kao "Krist" ili "Mesija".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Ivanova 05:1-3
- Djela apostolska 02:35
- Djela apostolska 05:40-42
- Ivan 01:40-42
- Ivan 03:27-28
- Ivan 04:25
- Luka 02:10-12
- Matej 01:16

Primjeri

- **17:07**
- **17:08**
- **21:01**
- **21:04**
- **21:05**
- **21:06**
- **21:09**
- **43:07**
- **43:09**
- **43:11**
- **46:06**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H4899, G3323, G5547

(Vrati se na: 17:07; 17:08; 19:18; 21:01; 21:02; 21:03; 21:04; 21:05; 21:06; 21:07; 21:08; 21:09; 21:10; 21:11; 21:12; 21:13; 21:14; 21:15; 22:02; 23:06; 24:05; 26:04; 37:05; 38:02; 39:03; 40:09; 42:03; 42:07; 43:07; 43:09; 44:05; 44:08; 45:03; 46:06; 48:04; 49:14; 50:01; 50:08)

krivica, kriv

Definicija

Izraz "krivica" odnosi se na činjenicu da je netko sagriješio ili počinio zločin.

- "Biti kriv" znači napraviti nešto moralno krivo, odnosno ne poslušati Boga.
- Suprotno od "kriv" je "nevin".

Prijedlozi za prevođenje

- Neki jezici možda prevode "krivicu" kao "težinu grijeha" ili "zbroj grijeha".
- Načini prevođenja "biti kriv" mogli bi uključivati riječ ili frazu u značenju "biti u krivu" ili "napraviti nešto moralno pogrešno" ili "počiniti grijeh".

ULB exs: uzeti krivicu za tvoj grijeh, uzeti tvoju krivicu, žrtva za krivicu, kazniti tvoju krivicu, nikakva krivica za ubojstvo neće mu se pripisati, nositi vlasitu krivicu, oprati njegovu krivicu, vaša krivica raste do nebesa

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Izlazak 28:36-38
- Izaija 06:07
- Jakovljeva 02:10-11
- Ivan 19:04
- Jona 01:14

Primjeri

- **39:02**
- **39:11**
- **40:04**
- **49:10**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H816, H817, H818, H5352, H5355, G338, G1777, G3784, G5267

(Vrati se na: [19:16](#); [39:02](#); [39:11](#); [40:04](#); [49:10](#))

križ

Definicija

U biblijska vremena, križ je bio uspravni drveni stup zabijen u zemlju, na koji se blizu vrha pribijala vodoravna drvena greda.

- Za vrijeme Rimskoga carstva, rimska vlast pogubljivala je zločince vežući ih ili pribijajući ih na križ, ostavljajući ih da tako umru.
- Isus je bio lažno optužen za zločine koje nije počinio i Rimljani su ga usmrtili na križu.

Prijedlozi za prevođenje

- Ovaj izraz mogao bi se prevesti koristeći izraz u ciljanom jeziku koji se odnosi na oblik križa.
- Razmislite o tome da možda opišete križ kao nešto na čemu su se ljudi pogubljivali, koristeći izraze poput "stup za pogubljenje" ili "drvo smrti".
- Također uzmite u obzir prijevod ove riječi u biblijskom prijevodu na lokalnom ili nacionalnom jeziku.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Korinćanima 01:17
- Kološanima 02:15
- Galaćanima 06:12
- Ivan 19:18
- Luka 09:23
- Luka 23:26
- Matej 10:38
- Filipljanima 02:08

Primjeri

- **40:01**
- **40:02**
- **40:05**
- **49:10**
- **49:12**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G4716

(Vrati se na: [40:01](#); [40:02](#); [40:05](#); [49:10](#); [49:12](#); [49:14](#))

krstiti, krštenje

Definicija

U Novome zavjetu, izrazi "krstiti" i "krštenje" obično se odnose na obredno pranje kršćanina u vodi kako bi se pokazalo da je očišćen od grijeha i sjedinjen s Kristom.

- Osim vodenog krštenja, Biblija govori o "krštenju Duhom Svetim" i "krštenju vatrom".
- Izraz "krštenje" također se koristi u Bibliji u odnosu na prolaženje kroz veliku patnju.

Prijedlozi za prevođenje

- Kršćani imaju različita gledišta o tome kako bi se netko trebao krstiti vodom. Vjerojatno je najbolje prevesti ovaj izraz na općenit način, koji dopušta različite načine primjene vode.
- Ovisno o kontekstu, izraz "krstiti" može se prevesti kao "očistiti", "izliti na", "uroniti", "oprati" ili "duhovno očistiti." Na primjer, "krstim vas vodom" može se prevesti kao "uranjam vas u vodu".
- Izraz "krštenje" može se prevesti kao "očišćenje", "izlijevanje", "uranjanje", "čišćenje" ili "duhovno pranje".
- Kada se odnosi na patnju, "krštenje" se može prevesti i kao "vrijeme strašne nevolje" ili "očišćenje kroz veliku patnju".
- Uzmi u obzir kako je taj izraz preveden u prijevodu Biblije na lokalni ili nacionalni jezik.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 02:38
- Djela apostolska 08:36
- Djela apostolska 09:18
- Djela apostolska 10:48
- Luka 03:16
- Matej 03:14
- Matej 28:18-19

Primjeri

- 24:03
- 24:06
- 24:07
- 42:10
- 43:11
- 43:12
- 45:11
- 46:05
- 49:14

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G907

(Vrati se na: [24:03](#); [24:06](#); [24:07](#); [24:08](#); [24:09](#); [25:01](#); [36:01](#); [42:10](#); [43:11](#); [45:11](#); [45:12](#); [46:05](#); [47:02](#); [49:14](#))

krv

Definicija

Naziv "krv" odnosi se na crvenu tekućinu koja teče iz kože osobe koja je ozlijeđena ili ranjena. Krv nosi životvorne hranjive tvari kroz cijelo tijelo.

- Krv simboizira život, a kada se proljeva i izljevava, simbolizira gubitak života ili smrt.
- Kada bi ljudi prinosili žrtve Bogu, ubili bi životinju i prolili njenu krv po žrtveniku. To je simboliziralo žrtvovanje života životinje kako bi se platilo za grijeh ljudi.
- Svojom smrću na križu, Isusova krv simbolično čisti ljude od njihovih grijeha i plaća kaznu koju su oni zaslužili za te grijeh.
- Izraz "krv i meso" odnosi se na ljudska bića.
- Izraz "vlastita krv i meso" odnosi se na ljude koji su biološki u rodu.

Prijedlozi za prevođenje

- Ovaj se izraz treba prevesti izrazom koji se koristi za krv u ciljanom jeziku.
- Izraz "krv i meso" može se prevesti kao "ljudi" ili "ljudska bića".
- Ovisno o kontekstu, izraz "moja vlastita krv i meso" može se prevesti kao "moja vlastita obitelj" ili "moji vlastiti rođaci" ili "moj vlastiti narod".
- Ako postoji izraz u ciljanom jeziku koji se koristi s ovim značenjem, taj se izraz može koristiti za prijevod "krvi i mesa".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Ivanova 01:07
- 1 Samuelova 14:32
- Djela apostolska 02:20
- Djela apostolska 05:28
- Kološanima 01:20
- Galaćanima 01:16
- Postanak 04:11
- Psalmis 016:4
- Psalmis 105:28-30

Primjeri

- **08:03**
- **10:03**
- **11:05**
- **13:09**
- **38:05**
- **48:10**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1818, H5332, G129, G130, G131

(Vrati se na: [11:03](#); [11:05](#); [13:09](#); [38:05](#); [38:12](#); [48:09](#); [48:10](#))

kršćanin

Definicija

Neko vrijeme nakon što se Isus vratio na nebo, ljudi su izmislili ime "kršćanin" što znači "sljedbenik Krista".

- Učenici su se nazvali "kršćanima" po prvi put u gradu Antiohiji.
- Kršćanin je osoba koja vjeruje da je Isus Sin Božji, i koja se pouzdaje u Isusa za spasenje od grijeha.
- U naša moderna vremena, izraz "kršćanin" se često koristi za nekoga tko se poistovjećuje s kršćanskom religijom, ali koji zapravo ne slijedi Isusa. To nije značenje riječi "kršćanin" koju nalazimo u Bibliji.
- Budući da izraz "kršćanin" u Bibliji uvijek govori o nekome tko uistinu vjeruje u Isusa, kršćanina se također naziva "vjernikom".

Prijedlozi za prevođenje

- Ovaj izraz može se prevesti kao "sljedbenik Krista" ili "Kristov sljedbenik" ili možda kao "osoba koja pripada Kristu."
- Svakako vodite računa da ovaj izraz prevedete drugačije od izraza za učenike ili apostole.
- Povedite računa i da prevedete ovaj izraz riječju koja se može odnositi na svakoga tko vjeruje u Isusa, a ne samo na neke skupine.
- Također uzmite u obzir kako se ovaj izraz preveo u prijevodu Biblije na lokalnom ili nacionalnom jeziku.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Korinćanima 06:7-8
- 1 Petrova 04:16
- Djela apostolska 11:26
- Djela apostolska 26:28

Primjeri

- **46:09**
- **47:14**
- **49:15**
- **49:16**
- **49:17**
- **50:03**
- **50:11**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G5546

(Vrati se na: [46:09](#); [47:14](#); [49:15](#); [49:16](#); [49:17](#); [49:18](#); [50:03](#); [50:11](#); [50:12](#))

Lazar

Definicija

Lazar i njegove sestre Marija i Marta Isusu su bili posebni prijatelji. Često je boravio kod njih u njihovu domu u Betaniji.

- Lazar je najpoznatiji po činjenici da ga je Isus podigao iz mrtvih nakon što je nekoliko dana bio pokopan u grobnici.
- Židovski vođe bili su ljuti i ljubomorni što je Isus učinio ovo čudo i pokušali su pronaći načina da ubiju i Lazara i Isusa.
- Isus je rekao usporedbu o siromašnome prosjaku i bogatašu u kojoj se prosjak zvao "Lazar".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Ivan 11:11
- Ivan 12:1-3
- Luka 16:21

Primjeri

- 37:01
- 37:02
- 37:03
- 37:04
- 37:06
- 37:09
- 37:10
- 37:11

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G2976

(Vrati se na: [37:01](#); [37:02](#); [37:03](#); [37:04](#); [37:06](#); [37:09](#); [37:10](#); [37:11](#))

lažni bog, strani bog, bog, boginja

Definicija

Lažni bog je nešto što ljudi štiju umjesto jedinoga pravog Boga. Izraz "boginja" odnosi se specifično na ženskoga lažnog boga.

- Ovi lažni bogovi i boginje ne postoje. Jahve je jedini Bog.
- Ljudi ponekad naprave stvari koje im zatim postanu idoli koje štiju kao simbole svojih lažnih bogova.
- U Bibliji, Božji je narod često okretao leđa Bogu kako bi štovao lažne bogove.
- Demoni često prevare ljude i navedu ih da vjeruju da lažni bogovi i idoli koje štiju imaju moć.
- Baal, Dagon i Moleh bili su trojica među mnogim lažnim bogovima koje su ljudi štivali u biblijska vremena.
- Ašera i Artemida (Dijana) bile su dvije boginje koje su štivali drevni narodi.

Prijedlozi za prevođenje

- Možda već postoji riječ za "boga" ili "lažnoga boga" na ciljanom jeziku ili njemu bliskom jeziku.
- Izraz "idol" može se koristiti za lažne bogove.
- Na hrvatskom jeziku, malo "b" se koristi u odnosu na lažne bogove, a veliko "B" u odnosu na jedinoga pravog Boga.
- Druga mogućnost mogla bi biti da se koristi potpuno drugačija riječ za govor o lažnim bogovima.
- Neki jezici mogu dodati riječ kako bi posebno naznačili da se lažni bog opisuje kao muškoga ili ženskoga roda.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Postanak 35:02
- Izlazak 32:01
- Psalmis 031:06
- Psalmis 081:8-10
- Izaija 44:20
- Djela apostolska 07:41
- Djela apostolska 07:43
- Djela apostolska 15:20
- Djela apostolska 19:27
- Rimljanima 02:22
- Galaćanima 04:8-9
- Galaćanima 05:19-21
- Kološanima 03:05
- 1 Solunjanima 01:09

Primjeri

- **10:02**
- **13:04**
- **14:02**
- **16:01**
- **18:13**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H205, H367, H410, H426, H430, H457, H1322, H1544, H1892, H2553, H3649, H4656, H4906, H5236, H5566, H6089, H6090, H6091, H6456, H6459, H6673, H6736, H6754, H7723, H8163, H8251, H8267, H8441, H8655, G1493, G1494, G1495, G1496, G1497, G2299, G2712

(Vrati se na: [10:02](#); [12:03](#); [13:04](#); [13:05](#); [13:11](#); [13:12](#); [13:13](#); [13:14](#); [14:03](#); [16:01](#); [16:03](#); [16:06](#); [16:07](#); [16:16](#); [18:03](#); [18:09](#); [18:12](#); [18:13](#); [19:02](#); [19:16](#); [20:05](#))

Marija, Isusova majka

Definicija

Marija je bila mlada žena koja je živjela u gradu Nazaretu, a koja je bila obećana za bračnu družicu čovjeku koji se zvao Josip. Bog je izabrao Mariju da bude majka Isusa Mesije, Sina Božjega.

- Sveti Duh je čudesno učinio da Marija postane trudna dok je još uvijek bila djevica.
- Anđeo je rekao Mariji da će dijete koje će roditi biti Sin Božji i da mu mora dati ime Isus.
- Marija je voljela Boga i slavila ga za njegovu milost prema njoj.
- Josip je oženio Mariju, ali je ostala djevica dok se beba nije rodila.
- Marija je pomno razmišljala o divnim stvarima koje su pastiri i mudraci rekli o bebi Isusu.
- Marija i Josip uzeli su dijete i posvetili ga u hramu. Poslije su ga odveli u Egipat kako bi pobjegli od Herodove urote da ubije dijete. S vremenom su se preselili u Nazaret.
- Kada je Isus narastao, Marija je bila s njim kad je pretvorio vodu u vino na vjenčanju u Kani.
- Evanđelja također spominju da je Marija bila kod križa kada je Isus umirao. Tada je rekao svome učeniku Ivanu da se pobrine za nju kao da je njegova majka.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Ivan 02:04
- Ivan 02:12
- Luka 01:29
- Luka 01:35
- Marko 06:03
- Matej 01:16
- Matej 01:19

Primjeri

- **22:04**
- **22:05**
- **22:06**
- **23:02**
- **23:04**
- **49:01**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G3137

(Vrati se na: [22:04](#); [22:05](#); [22:06](#); [23:01](#); [23:02](#); [23:03](#); [23:04](#); [23:08](#))

Midjan, Midjanci

Definicija

Midjan je bio sin Abrahama i njegove žene Ketur. To je također ime naroda i regije koja se nalazila u sjevernom dijelu arapske pustinje, južno od zemlje Kanaan. Ljudi toga naroda nazivali su se "Midjanci".

- Kada je Mojsije prvi put otišao iz Egipta, otišao je u područje Midjana gdje je upoznao kćeri Jitra i pomogao im da napoje svoja stada. Kasnije je Mojsije oženio jednu od Jitrovih kćeri.
- Josipa su u Egipat odveli neki midjanski trgovci robljem.
- Mnogo godina kasnije Midjanci su napali i pljačkali Izraelce u zemlji Kanaan. Gideon je poveo Izraelce u pobjedi nad njima.
- Mnogo suvremena arapska plemena potomci su ove skupine.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 07:30
- Izlazak 02:16
- Postanak 25:1-4
- Postanak 36:34-36
- Postanak 37:28
- Suci 07:1

Primjeri

- **16:03**
- **16:04**
- **16:11**
- **16:14**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H4080, H4084, H4092

(Vrati se na: [16:03](#); [16:04](#); [16:05](#); [16:08](#); [16:09](#); [16:11](#); [16:12](#); [16:14](#); [16:15](#))

milosrđe, milosrdan

Definicija

Izrazi "milosrđe" i "milosrdan" odnose se na pomaganje ljudima koji su u potrebi, posebno kada su u poniženom stanju.

- Izraz "milosrđe" također može uključivati značenje nekažnjavanja ljudi za nešto što su krivo učinili.
- Moćna osoba kao što je bio kralj opisuje se kao "milosrdna" kada se ponaša prema ljudima blago umjesto okrutno.
- Biti milosrdan također znači oprostiti nekome tko nam je na neki način naudilo.
- Pokazujemo milosrđe kada pomognemo ljudima koji su u potrebi.
- Bog je milosrdan prema nama i želi da i mi budemo milosrdni prema drugima.

Prijedlozi za prevođenje

- Ovisno o kontekstu, "milosrđe" se može prevesti kao "dobrota" ili "suosjećanje" ili "samilost".
- Izraz "milosrdan" mogao bi se prevesti kao "koji pokazuje samilost" ili "dobar prema" ili "koji oprašta".
- "Pokazati milosrđe" ili "smilovati se" moglo bi se prevesti kao "ponašati se ljubazno" ili "biti suosjećajan prema".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Petrova 01:3-5
- 1 Timoteju 01:13
- Daniel 09:17
- Izlazak 34:06
- Postanak 19:16
- Hebrejima 10:28-29
- Jakovljeva 02:13
- Luka 06:35-36
- Matej 09:27
- Filipljanima 02:25-27
- Psalmis 041:4-6
- Rimljanima 12:01

Primjeri

- **19:16**
- **19:17**
- **20:12**
- **27:11**
- **32:11**
- **34:09**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H2551, H2603, H2604, H2616, H2617, H2623, H3722, H3727, H4627, H4819, H5503, H5504, H5505, H5506, H6014, H7349, H7355, H7356, H7359, G1653, G1655, G1656, G2433, G2436, G3628, G3629, G3741, G4698

(Vrati se na: [19:16](#); [19:17](#); [20:12](#); [27:11](#); [32:11](#); [34:09](#))

mir, miran

Definicija

Izraz "mir" odnosi se na stanje ili osjećaj kada nema konflikta, tjeskobe ili bojazni. Osoba koja je "mirna" osjeća se mirno i sigurno.

- "Mir" se također može odnositi na vrijeme kada narodi ili države nisu u ratu jedni s drugima. Za te se ljude kaže da su u "mirnim odnosima".
- "Pomiriti se" s osobom ili skupinom ljudi znači raditi nešto da svađa ili rat prestane.
- "Mirotvorac" je osoba koja čini i govori stvari da uvjeri ljude da žive u miru jedni s drugima.
- Biti "u miru" s drugim ljudima znači ne biti u sukobu s tim ljudima.
- Dobar ili ispravan odnos između Boga i ljudi događa se kad Bog spasi ljude od njihova grijeha. To se zove imati "mir s Bogom".
- Pozdrav "milost i mir" koristili su apostoli u pismima braći i sestrama kao blagoslov.
- Izraz "mir" može se također odnositi na dobar odnos s drugim Božjim ljudima.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Solunjanima 05:1-3
- Djela apostolska 07:26
- Kološanima 01:18-20
- Kološanima 03:15
- Galaćanima 05:23
- Luka 07:50
- Luka 12:51
- Marko 04:39
- Matej 05:09
- Matej 10:13

Primjeri

- 15:06
- 15:12
- 16:03
- 21:13
- 48:14
- 50:17

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H5117, H7961, H7962, H7965, H7999, H8001, H8002, H8003, H8252, G269, G1514, G1515, G1516, G1517, G1518, G2272

(Vrati se na: [07:10](#); [14:03](#); [15:06](#); [15:07](#); [15:12](#); [16:03](#); [21:13](#); [23:07](#); [32:16](#); [42:06](#); [48:14](#); [50:13](#); [50:17](#))

Mojsije

Definicija

Mojsije je bio prorok i vođa izraelskoga naroda preko 40 godina.

- Kada je Mojsije bio beba, roditelji su ga u košari stavili u trsku u rijeci Nilu kako bi ga sakrili od egipatskog faraona. Mojsijeva sestra Mirjam pazila je na njega. Mojsijev je život bio pošteđen kada je faraonova kćer pronašla bebu i odvela je u palaču gdje je Mojsija odgojila kao sina.
- Bog je izabrao Mojsija kako bi oslobodio Izraelce od ropstva u Egiptu i odveo ih u Obećanu zemlju.
- Poslije bijega iz Egipta i dok su Izraelci lutali po pustinji, Bog je dao Mojsiju dvije ploče na kojima je pisalo Deset zapovijedi.
- Pred kraj svoga života, Mojsije je vidio Obećanu zemlju, ali nije u njoj mogao živjeti jer nije bio posušan Bogu.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 07:21
- Djela apostolska 07:30
- Izlazak 02:10
- Izlazak 09:01
- Matej 17:04
- Rimljanima 05:14

Primjeri

- **09:12**
- **12:05**
- **12:07**
- **12:12**
- **13:07**

\

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H4872, H4873, G3475

(Vrati se na: [09:07](#); [09:08](#); [09:10](#); [09:11](#); [09:12](#); [09:14](#); [09:15](#); [10:01](#); [10:04](#); [10:05](#); [10:07](#); [10:08](#); [11:08](#); [12:05](#); [12:07](#); [12:11](#); [12:12](#); [13:01](#); [13:02](#); [13:03](#); [13:07](#); [13:09](#); [13:11](#); [13:12](#); [13:13](#); [13:14](#); [13:15](#); [14:04](#); [14:07](#); [14:09](#); [14:12](#); [14:13](#); [14:14](#); [14:15](#); [17:06](#); [21:03](#); [36:03](#); [36:04](#); [45:02](#); [48:12](#))

moliti se, molitva

Definicija

Izrazi "moliti se" i "molitva" odnose se na govor s Bogom. Ovaj se izraz također koristi u odnosu na govor ljudi s lažnim bogom.

- Ljudi se mogu moliti u sebi, govoreći Bogu svojim mislima, ili se mogu moliti naglas, govoreći Bogu svojim glasom. Ponekad su molitve zapisane, kao kada je David zapisao svoje molitve u knjizi Psalama.
- Molitva može uključivati traženje milosrđa od Boga, pomoći u vezi nekoga problema ili mudrosti u donošenju neke odluke.
- Često ljudi mole Boga da iscijeli nekoga tko je bolestan ili tko treba Božju pomoć na neki drugi način.
- Ljudi također hvale i slave Boga kada mu se mole.
- Molitva uključuje priznavanje grijeha Bogu i molbu da nam oprost.
- Govorenje s Bogom ponekad se naziva "zajedništvom" s njim dok naš duh komunicira s njegovim duhom, dijeleći naše emocije i uživajući u njegovu prisustvu.
- Ovaj izraz može se prevesti kao "govorenje s Bogom" ili "komuniciranje s Bogom". Prijevod ovoga izraza trebao bi podrazumijevati molitvu

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Solunjanima 03:09
- Djela apostolska 08:24
- Djela apostolska 14:26
- Kološanima 04:04
- Ivan 17:09
- Luka 11:1
- Matej 05:43-45
- Matej 14:22-24

Primjeri

- **06:05**
- **13:12**
- **19:08**
- **21:07**
- **38:11**
- **43:13**
- **49:18**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H559, H577, H1156, H2470, H3863, H3908, H4994, H6279, H6293, H6419, H6739, H7592, H7878, H7879, H7881, H8034, H8605, G154, G1162, G1189, G1783, G2065, G2171, G2172, G3870, G4335, G4336

(**Vrati se na:** [10:08](#); [13:12](#); [13:15](#); [19:08](#); [19:10](#); [21:07](#); [31:01](#); [31:02](#); [34:06](#); [34:09](#); [34:10](#); [36:02](#); [38:09](#); [38:11](#); [38:12](#); [38:13](#); [43:01](#); [43:13](#); [46:10](#); [47:03](#); [49:18](#))

More trstike, Crveno more

Definicija

"More trstike" bilo je ime vodene površine koja se nalazila između Egipta i Arabije. Sada se zove "Crveno more".

- Crveno more dugo je i usko. Veće je od jezera ili rijeke, ali puno manje od oceana.
- Izraelci su morali prijeći Crveno more kada su bježali iz Egipta. Bog je učinio čudo, tako da su se vode mora podijelile, i narod je mogao hodati po suhoj zemlji.
- Zemlja Kanaan nalazila se sjeverno od ovoga mora.
- Ovo se također može prevesti kao "More trstike".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 07:35-37
- Izlazak 13:17-18
- Jošua 04:22-24
- Brojevi 14:23-25

Primjeri

- **12:04**
- **12:05**
- **13:01**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H3220, H5488, G2063, G2281

(Vrati se na: [12:04](#); [12:05](#); [13:01](#))

mudar, mudrost

Definicija

Izraz "mudar" opisuje nekoga tko razumije što je ispravno i moralno učiniti, a onda to i čini. "Mudrost" je razumijevanje i praksa onoga što je istinito i moralno ispravno.

- Biti mudar uključuje sposobnost donošenja dobrih odluka, posebno odlučivanja činiti ono što je Bogu ugodno.
- U Bibliji, izraz "svjetska mudrost" prenesen je način govora o onome što ljudi ovoga svijeta smatraju mudrim, ali što je zapravo bezumno.
- Ljudi postaju mudri slušajući Boga i ponizno se pokoravajući njegovoj volji.
- Mudra osoba pokazivat će plodove Svetoga Duha u svome životu, kao što su radost, blagost, ljubav i strpljivost.

Prijedlozi za prevođenje

- Ovisno o kontekstu, drugi načini prevođenja "mudar" mogu uključivati "poslušan Bogu" ili "razuman i poslušan" ili "bogobožazan".
- "Mudrost" bi se mogla prevesti riječju ili frazom u značenju "mudro življenje" ili "razumno i poslušno življenje" ili "dobro prosuđivanje".
- Najbolje je prevesti "mudar" i "mudrost" na način da se razlikuju od drugih ključnih izraza kao što su pravedan ili poslušan.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 06:03
- Kološanima 03:15-17
- Izlazak 31:06
- Postanak 03:06
- Izaija 19:12
- Jeremija 18:18
- Matej 07:24

Primjeri

- **02:05**
- **18:01**
- **23:09**
- **45:01**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H998, H1350, H2445, H2449, H2450, H2451, H2452, H2454, H2942, H3820, H3823, H6195, H6493, H6912, H7535, H7919, H7922, H8454, G4678, G4679, G4680, G4920, G5428, G5429, G5430

(Vrati se na: [02:05](#); [18:01](#); [23:09](#); [45:01](#))

Naaman

Definicija

U Starome zavjetu, Naaman je bio zapovjednik vojske kralja Arama.

- Naaman je imao groznu kožnu bolest koja se zvala guba i koja je bila neizlječiva.
- Židovska ropkinja u Naamanovu kućanstvu rekla mu je da ode i zamoli proroka Elizeja da ga izliječi.
- Elizej je rekao Naamanu da se sedam puta okupa u rijeci Jordanu. Kada ga je Naaman poslušao, Bog ga je izliječio od bolesti.
- Nakon toga je Naaman uzvjerovao u jedinoga pravoga Boga, Jahvu.
- Dva druga muškarca po imenu Naaman bili su potomci Jakovljeva sina Benjamina.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Ljetopisa 08:6-7
- 2 Kraljevima 05:01
- Luka 04:27

Primjeri

- **19:14**
- **19:15**
- **26:06**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H5283, G3497

(Vrati se na: [19:14](#); [19:15](#); [26:06](#))

Nabukodonozor

Definicija

Nabukodonozor je bio kralj Babilonskoga carstva čija je moćna vojska osvojila mnoge narode i nacije.

- Pod Nabukodonozorovim vodstvom, babilonska vojska napala je i osvojila kraljevstvo Jude i odvela većinu Judejaca u Babilon kao zatočenike. "Babilonsko izgnanstvo" trajalo je 70 godina.
- Jedan od izgnanika, Daniel, tumačio je snove kralja Nabukodonozora.
- Tri druga zarobljena Izraelca, Ananija, Mišael i Azarja, bili su bačeni u vatrenu peć kada su se odbili pokloniti divovskome zlatnom kipu koji je Nabukodonozor napravio samome sebi.
- Kralj Nabukodonozor bio je vrlo bahat i štovao je lažne bogove. Kada je osvojio Judeju, ukrao je mnoge zlatne i srebrne predmete iz hrama u Jeruzalemu.
- Budući da je Nabukodonozor bio ponosan i nije se htio okrenuti od štovanja lažnih bogova, Jahve je učinio da ga razum napusti na sedam godina, tijekom kojih je živio kao životinja. Nakon tih sedam godina, Bog je obnovio Nabukodonozora kada se ponizio i štovao jedinoga pravog Boga, Jahvu.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Ljetopisa 06:15
- 2 Kraljevima 25:1-3
- Daniel 01:02
- Daniel 04:04
- Ezekiel 26:08

Primjeri

- **20:06**
- **20:06**
- **20:08**
- **20:09**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H5019, H5020

(Vrati se na: [20:06](#); [20:08](#); [20:09](#))

napastovati, napast, iskušenja

Definicija

Napastovati nekoga znači pokušavati ga navesti na nešto loše.

- Napast je nešto što potiče osobu da učini nešto pogrešno.
- Ljude napastuje njihova vlastita grešna narav i drugi ljudi.
- Sotona također napastuje ljude da budu neposlušni Bogu i da sagriješe protiv njega čineći zlo.
- Sotona je napastovao Isusa i pokušao ga navesti da učini nešto loše, ali Isus se odupro svim Sotoninim napastima i nikada nije sagriješio.
- Izraz "napastovati" također se koristi u odnosu na napastovanje Boga, što znači tvrdoglavo mu biti neposlušan dotle da mora odgovoriti kažnjavanjem onih koji su neposlušni. To se naziva i "iskušavanjem" Boga.

Prijedlozi za prevođenje

- Izraz "napastovati" mogao bi se prevesti i kao "pokušati navesti na grijeh" ili "potaknuti" ili "uzrokovati želju za grijehom".
- Načini prevođenja "napasti" mogu uključivati "stvari koje napastuju" ili "stvari koje nekoga potiču na grijeh" ili "stvari koje uzrokuju želju za nečim lošim".
- U kontekstu napastovanja Boga, ovo bi se moglo prevesti kao "staviti Boga na kušnju" ili "testirati Boga" ili "kušati Božju strpljivost" ili "uzrokovati da Bog mora kazniti" ili "tvrdoglavo ustrajati u neposlušnosti Bogu".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Solunjanima 03:4-5
- Hebrejima 04:15
- Jakovljeva 01:13
- Luka 04:02
- Luka 11:04
- Matej 26:41

Primjeri

- **25:01**
- **25:08**
- **38:11**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H974, H4531, H5254, G551, G1598, G3985, G3986, G3987

(Vrati se na: [25:01](#); [25:02](#); [25:08](#); [26:01](#); [38:11](#); [49:17](#))

narodne skupine, narodi, ljudi, narod

Definicija

Izrazi "narodi" ili "narodne skupine" odnose se na skupine ljudi koji dijele zajednički jezik i kulturu. Izraz "ljudi" često se odnosi na okupljanje ljudi na određenom mjestu ili na određenom događaju.

- Kada je Bog odvojio "narod" za sebe, to znači da je izabrao određene ljude da mu pripadaju i da mu služe.
- U biblijska vremena, članovi narodne skupine obično su imali iste pretke i živjeli su zajedno u određenoj zemlji ili pojasu zemlje.
- Ovisno o kontekstu, fraza poput "tvoj narod" može značiti "tvoja narodna skupina" ili "tvoja obitelj" ili "tvoji rođaci".
- Izraz "narodi" često se koristi u odnosu na sve narodne skupine na zemlji. Ponekad se odnosi specifičnije na narod koji nije izraelski ili koji ne služi Jahvi. U nekim engleskim prijevodima Biblije naziv "nacije" također se koristi na taj način.

Prijedlozi za prevođenje

- Izraz "narodna skupina" može se prevesti riječju ili izrazom koji znači "velika obiteljska skupina" ili "klan" ili "etnička skupina".
- Izraz kao "moj narod" može se prevesti kao "moji rođaci" ili "moji zemljaci Izraelci" ili "moja obitelj" ili "moja narodna skupina", ovisno o kontekstu.
- Izraz "rasuti među narode" može se također prevesti "učiniti da živiš s mnogim različitim narodnim skupinama" ili "učiniti da se rastavite jedni od drugih i odete živjeti u mnogim različitim predjelima svijeta".
- Izraz "narodi" ili "ljudi" može se također prevesti kao "ljudi svijeta" ili "narodne skupine" ovisno o kontekstu.
- Izraz "ljudi + genitiv" može se prevesti kao "ljudi koji žive u" ili "ljudi koji potječu od" ili "obitelj + genitiv" ovisno o tome slijedi li nakon te riječi ime mjesta ili osobe.
- "Svi narodi zemlje" može se prevesti kao "svi koji žive na zemlji" ili "svaka osoba na svijetu" ili "svi ljudi".
- Izraz "narod" može se također prevesti kao "skupina ljudi" ili "određeni ljudi" ili "zajednica ljudi" ili "obitelj ljudi".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Kraljevima 08:51-53
- 1 Samuelova 08:07
- Ponovljeni zakon 28:09
- Postanak 49:16
- Ruta 01:16

Primjeri

- 14:02
- 21:02
- 42:08
- 42:10
- 48:11
- 50:03

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H249, H523, H524, H776, H1121, H1471, H3816, H5712, H5971, H5972, H6153, G1074, G1085, G1218, G1484, G2560, G2992, G3793

(Vrati se na: [21:02](#); [42:08](#); [42:10](#); [48:07](#); [48:11](#); [50:03](#))

naslijediti, nasljedstvo, baština, baštinik

Definicija

Nazivi "naslijediti" i "nasljedstvo" odnose se na primanje nečega vrijednoga od roditelja ili druge osobe zbog posebnoga odnosa s tom osobom. "Nasljednik" je osoba koja prima nasljedstvo.

- Fizičko nasljedstvo koje se prima može biti novac, zemlja ili druge vrste imovine.
- Duhovno nasljedstvo je sve ono što Bog daje ljudima koji se pouzdaju u Isusa, uključujući blagoslove u sadašnjem životu, kao i u vječnom životu s njim.
- Biblija i Božje ljude naziva Božjim nasljedstvom, što znači da mu pripadaju - oni su njegova dragocjena imovina.
- Bog je obećao Abrahamu i njegovim potomcima da će naslijediti zemlju Kanaan, i da će im ona zauvijek pripadati.
- Postoji i preneseno i duhovno značenje u kojemu se za ljude koji pripadaju Bogu kaže da će "baštiniti zemlju". To znači da će uspjeti i biti blagoslovljeni od Boga i na fizički i duhovni način.
- U Novome zavjetu, Bog obećava da će oni koji se pouzdaju u Isusa "baštiniti spasenje" i "baštiniti vječni život". Također je izraženo kao "naslijediti kraljevstvo Božje". To je duhovno nasljedstvo koje vječno traje.
- Postoje i druga prenesena značenja ovog izraza: Biblija kaže da će mudri "baštiniti slavu", a da će pravedni ljudi "baštiniti dobre stvari".
- "Baštiniti obećanja" znači primiti dobre stvari koje je Bog obećao dati svome narodu.
- Ovaj se izraz koristi i u negativnom smislu u odnosu na lude ili neposlušne ljude koji "baštine vjetar" ili "baštine ludost". Ovo znači da primaju posljedice svojih grešnih djela, uključujući kaznu i bezvrijedan život.

Prijedlozi za prevođenje

- Kao i uvijek, najprije uzmite u obzir postoji li u ciljanom jeziku već izraz za pojam nasljednika ili nasljedstva i koristite te izraze.
- Ovisno o kontekstu, drugi načini za prevođenje "naslijediti" mogu se prevesti kao "primiti" ili "posjedovati" ili "doći u posjed".
- Načini prevođenja "nasljedstva" mogli bi uključivati "obećani dar" ili "sigurna svojina".
- Kada se o Božjim ljudima govori kao o njegovoj baštini, to se može prevesti kao "dragocjeni koji mu pripadaju".
- Izraz "nasljednik" ili "baštinik" mogu se prevesti riječju ili frazom koja znači "povlašteno dijete koje prima očevu svojinu" ili "osoba odabrana da primi (Božju) duhovnu baštinu ili blagoslove".
- Izraz "baština" može se prevesti kao "blagoslovi od Boga" ili "baštinjeni blagoslovi".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Korinćanima 06:09
- 1 Petrova 01:04
- 2 Samuelova 21:03
- Djela apostolska 07:4-5
- Ponovljeni zakon 20:16
- Galaćanima 05:21
- Postanak 15:07
- Hebrejima 09:15
- Jeremija 02:07
- Luka 15:11
- Matej 19:29
- Psalmi 079:01

Primjeri

- 04:06
- 27:01
- 35:03

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H2490, H2506, H3423, H3425, H4181, H5157, H5159, G2816, G2817, G2819, G2820

(Vrati se na: [04:06](#); [27:01](#); [35:03](#))

Natan

Definicija

Natan je bio vjeran Božji prorok koji je živio u vrijeme kada je David bio kralj Izraela.

- Bog je poslao Natana da ukori Davida nakon što je ovaj teško sagriješio protiv Urije.
- Natan je ukorio Davida, unatoč činjenici da je David bio kralj.
- David se pokajao za svoj grijeh nakon što ga je Natan ukorio.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Ljetopisa 17:1-2
- 2 Ljetopisa 09:29
- 2 Samuelova 12:1-3
- Psalmi 051:01

Primjeri

- **17:07**
- **17:13**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H5416, G3481

(Vrati se na: [17:07](#); [17:13](#))

Nazaret, Nazarećanin

Definicija

Nazaret je grad u regiji koja se zove Galileja, a koja se nalazi u sjevernom Izraelu. Nalazio se oko sto metara sjeverno od Jeruzalema, pa je putovanje pješke trajalo oko tri do pet dana.

- Josip i Marija bili su iz Nazareta, a tamo su i odgojili Isusa. Zbog toga je Isus bio poznat kao "Nazarećanin".
- Mnogi Židovi koji su živjeli u Nazaretu nisu poštivali Isusova učenja, zato što je odrastao među njima i smatrali su ga samo običnom osobom.
- Kada je jednom Isus poučavao u sinagogi u Nazaretu, Židovi su ga pokušali ubiti zato što je tvrdio da je Mesija i zato što ih je ukorio što su ga odbacili.
- Natanaelova izjava kada je čuo da je Isus iz Nazareta upućuje na to da ljudi o tome gradu nisu imali visoko mišljenje.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 26:9-11
- Ivan 01:43-45
- Luka 01:26-29
- Marko 16:5-7
- Matej 02:23
- Matej 21:9-11
- Matej 26:71-72

Primjeri

- **23:04**
- **26:02**
- **26:07**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G3478, G3479, G3480

(Vrati se na: [23:04](#); [26:02](#); [26:07](#))

nebo, nebeski svod, nebesa, nebeski

Definicija

Naziv koji se prevodi kao "nebo" odnosi se na mjesto gdje živi Bog. Ista riječ može također značiti "nebeski svod", ovisno o kontekstu.

- Izraz "nebesa" odnosi se na sve što vidimo iznad zemlje, uključujući sunce, mjesec i zvijezde. Također uključuje nebeska tijela, kao što su daleki planeti koje ne vidimo izravno sa zemlje.
- Naziv "nebeski svod" odnosi se na plavo prostranstvo iznad zemlje koje sadrži oblake i zrak koji dišemo. Često se i za sunce i mjesec kaže da su na "nebeskom svodu" (ili samo "nebu").
- U nekim kontekstima u Bibliji, riječ "nebo" može se odnositi i na nebeski svod i na mjesto gdje Bog živi.
- Kada se "nebo" koristi u prenesenom značenju, onda je to način za govor o Bogu. Na primjer, kada Matej piše o "kraljevstvu nebeskom" on govori o kraljevstvu Božjem.

Prijedlozi za prevođenje

- Kada se "nebo" koristi u prenesenom značenju, može se prevesti kao "Bog".
- Za "kraljevstvo nebesko" u Evanđelju po Mateju, najbolje je zadržati riječ "nebo", budući da je to to specifično za Matejevo Evanđelje.
- Izrazi "nebesa" ili "nebeska tijela" mogli bi se također prevesti kao "sunce, mjesec i zvijezde" ili "sve zvijezde u svemiru".
- Fraza "zvijezde nebeske" mogu se prevesti kao "zvijezde na nebu" ili "zvijezde u galaksiji" ili "zvijezde u svemiru".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Kraljevima 08:22-24
- 1 Solunjanima 01:8-10
- 1 Solunjanima 04:17
- Ponovljeni zakon 09:01
- Efežanima 06:9
- Postanak 01:01
- Postanak 07:11
- Ivan 03:12
- Ivan 03:27
- Matej 05:18
- Matej 05:46-48

Primjeri

- 04:02
- 14:11
- 23:07
- 29:09
- 37:09
- 42:11

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1534, H6160, H6183, H7834, H8064, H8065, G932, G2032, G3321, G3770, G3771, G3772

(Vrati se na: [04:02](#); [04:07](#); [23:07](#); [24:08](#); [28:04](#); [34:09](#); [37:09](#); [39:04](#); [41:04](#); [42:10](#); [42:11](#); [43:01](#); [43:02](#); [50:03](#); [50:16](#))

nevin

Definicija

Izraz "nevin" znači ne biti kriv za zločin ili nešto loše. Može se i općenitije odnositi na ljude koji se ne bave zlim stvarima.

- Osoba optužena za neko zlodjelo nevinna je ako nije počinila to zlodjelo.
- Ponekad se izraz "nevin" koristi u odnosu na ljude koji nisu skrivili ništa čime bi zaslužili ono što im se čini, kao kada neprijateljska vojska napadne "nevine ljude".

Prijedlozi za prevođenje

- U većini konteksta, izraz "nevin" može se prevesti kao "ne kriv" ili "ne odgovoran" ili "kojega se ne treba kriviti" za nešto.
- Kada se govori općenito u odnosu na nevine ljude, ovaj se izraz može prevesti kao "koji nisu ništa skrivili" ili "koji nisu uključeni u zlo".
- Izraz koji se često javlja, a to je "nevina krv" mogao bi se prevesti kao "ljudi koji nisu učinili ništa čime bi zaslužili smrt".
- Izraz "proliti nevinu krv" mogao bi se prevesti kao "ubiti nevine ljude" ili "ubiti ljude koji to ničim nisu zaslužili".
- U kontekstu nečije pogibije, "nevin od krvi" može se prevesti kao "nije kriv za nečiju smrt".
- Kada se govori o tome da ljudi čuju dobru vijest o Isusu, ali je ne prihvaćaju, "nevin od krvi" može se prevesti kao "nije odgovoran za to hoće li ostati duhovno mrtvi ili ne" ili "nije odgovoran za to hoće li oni prihvatiti ovu poruku".
- Kada je Juda rekao: "Izdao sam nevinu krv" zapravo je govorio: "Izdao sam čovjeka koji nije ništa skrivio" ili "Uzrokovao sam smrt čovjeka koji je bio bezgrešan".
- Kada je Pilat rekao o Isusu: "Nevin sam od krvi ovoga nevinoga čovjeka", to se može prevesti kao "Nisam odgovoran za ubojstvo ovoga čovjeka koji nije učinio ništa čime bi to zaslužio".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Korinćanima 04:04
- 1 Samuelova 19:05
- Djela apostolska 20:26
- Izlazak 23:07
- Jeremija 22:17
- Job 09:23
- Rimljanima 16:18

Primjeri

- 08:06
- 40:04
- 40:08

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H2136, H2600, H2643, H5352, H5355, H5356, G121

(Vrati se na: [08:06](#); [40:04](#); [40:08](#))

Noa

Definicija

Noa je bio čovjek koji je živio prije gotovo 4000 godina, u vrijeme kada je Bog poslao svjetski potop da uništi sve zle ljude na svijetu. Bog je rekao Noi da izgradi divovski brod u kojemu će on i njegova obitelj živjeti dok voda bude prekrivala zemlju.

- Noa je bio pravedan čovjek koji je u svemu slušao Boga.
- Kada je Bog rekao Noi kako da sagradi divovski brod, Noa ga je izgradio točno kako mu je Bog rekao.
- U brodu su Noa i njegova obitelj bili sigurni, a poslije su njihova djeca i unuci opet popunili zemlju ljudima.
- Svi ljudi koji su bili rođeni poslije vremena potopa potomci su Noe.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Postanak 05:30-31
- Postanak 05:32
- Postanak 06:08
- Postanak 08:01
- Hebrejima 11:7
- Matej 24:37

Primjeri

- **03:02**
- **03:04**
- **03:13**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H5146, G3575

(Vrati se na: [03:02](#); [03:03](#); [03:04](#); [03:06](#); [03:10](#); [03:11](#); [03:12](#); [03:13](#); [03:14](#))

Obećana zemlja

Definicija

Izraz "Obećana zemlja" javlja se samo u biblijskim pričama, a ne i u biblijskom tekstu. To je drugi način govora o zemlji Kanaan koju je Bog obećao dati Abrahamu i njegovim potomcima.

- Kada je Abraham živio u gradu Uru, Bog mu je zapovjedio da ode živjeti u zemlju Kanaan. On i njegovi potomci Izraelci živjeli su tamo mnogo godina.
- Kada je nastala velika glad i nestašica hrane u Kanaanu, Izraelci su se preselili u Egipat.
- Četiri stotine godina kasnije, Bog je spasio Izraelce od ropstva u Egiptu i doveo ih natrag u Kanaan, zemlju koju im je Bog obećao dati.

Prijedlozi za prevođenje

- Izraz "Obećana zemlja" može se prevesti kao "zemlja koju je Bog rekao dati Abrahamu" ili "zemlja koju je Bog obećao Abrahamu" ili "zemlja koju je Bog obećao svome narodu" ili "zemlja Kanaan".
- U biblijskom tekstu, ovaj se izraz javlja kao neki oblik izraza "zemlja koju je Bog obećao".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Ponovljeni zakon 08:1-2
- Ezekiel 07:26-27

Primjeri

- 12:01
- 14:01
- 14:02
- 14:14
- 15:02
- 15:12
- 20:09

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H776, H3068, H3423, H5159, H5414, H7650

(Vrati se na: [12:01](#); [13:15](#); [14:01](#); [14:03](#); [14:08](#); [14:13](#); [14:14](#); [14:15](#); [15:01](#); [15:02](#); [15:12](#); [20:09](#); [20:10](#); [20:13](#))

obećanje

Definicija

Obećanje je zavjet da će se nešto određeno učiniti. Kada netko nešto obeća, to znači da se obvezuje da će nešto učiniti.

- Biblija bilježi mnoga obećanja koja je Bog dao svome narodu.
- Obećanja su važan dio službenih dogovora kao što su savezi.
- Obećanje često prati zakletva koja potvrđuje da će se nešto izvršiti.

Prijedlozi za prevođenje

- Izraz "obećanje" mogao bi se prevesti kao "obveza" ili "uvjerenje" ili "jamstvo".
- "Obećati nešto učiniti" moglo bi se prevesti kao "uvjeriti nekoga da ćeš učiniti nešto" ili "obvezati se nešto učiniti".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Galaćanima 03:15-16
- Postanak 25:31-34
- Hebrejima 11:09
- Jakovljeva 01:12
- Brojevi 30:02

Primjeri

- **03:15**
- **03:16**
- **04:08**
- **05:04**
- **08:15**
- **17:14**
- **50:01**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H559, H562, H1696, H8569, G1843, G1860, G1861, G1862, G3670, G4279

(Vrati se na: [03:15](#); [03:16](#); [04:08](#); [05:04](#); [05:10](#); [06:04](#); [07:10](#); [08:15](#); [09:13](#); [13:07](#); [13:10](#); [14:12](#); [14:14](#); [15:01](#); [15:07](#); [15:13](#); [17:08](#); [17:14](#); [18:04](#); [19:18](#); [20:10](#); [21:01](#); [21:03](#); [21:04](#); [21:05](#); [43:08](#); [48:04](#); [50:01](#); [50:13](#))

obrezati, obrezanje

Definicija

Izraz "obrezati" znači odrezati prepucij muškarca ili dječaka. Obred obrezanja može se izvoditi u vezi sa sljedećim:

- Bog je zapovjedio Abrahamu da obreže svakoga muškarca u svojoj obitelji i među slugama kao znak Božjega saveza s njima.
- Bog je također zapovjedio Abrahamovim potomcima da nastave to činiti za svako muško dijete koje se rodi u njihovoj obitelji.
- Fraza "obrezanje srca" odnosi se u prenesenom značenju na "rezanje" ili odstranjivanje grijeha iz osobe.
- U duhovnom smislu, "obrezani" se odnosi na ljude koje je Bog očistio od grijeha po Isusovoj krvi i koji su njegov narod.
- Izraz "neobrezani" odnosi se na one koji još uvijek nisu bili tjelesno obrezani. Također se može odnositi, u prenesenom značenju, na one koji još uvijek nisu obrezani duhovno, odnosno koji još uvijek nemaju odnos s Bogom.

Prijedlozi za prevođenje

- Ako kultura ciljanoga jezika obavlja obrezanje na muškarcima, riječ koja se koristi za to može se koristiti i za ovaj izraz.
- Drugi načini za prevođenje ovoga izraza mogu biti "rezati okolo" ili "rezati u krug" ili "odrezati prepucij".
- U kulturama gdje se ne zna za obrezanje, možda će biti neophodno objasniti o čemu se radi u fusnoti ili rječniku.
- Vodite računa da se riječ koju koristite za prijevod ne odnosi na žene. Možda će biti neophodno prevesti ovo riječju ili frazom koja uključuje značenje "muškoga".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Postanak 17:11
- Postanak 17:14
- Izlazak 12:48
- Levitski zakonik 26:41
- Jošua 05:03
- Suci 15:18
- 2 Samuelova 01:20
- Jeremija 09:26
- Ezekiel 32:25
- Djela apostolska 10:44-45
- Djela apostolska 11:03
- Djela apostolska 15:01
- Djela apostolska 11:03
- Rimljanima 02:27
- Galaćanima 05:03
- Efežanima 02:11
- Filipljanima 03:03
- Kološanima 02:11
- Kološanima 02:13

Primjeri

- **05:03**

• 05:05

Podaci o riječi(ma)

• Strong's: H4135, H4139, H5243, H6188, H6189, H6190, G203, G564, G1986, G4059, G4061

(Vrati se na: [05:03](#); [05:05](#))

oprostiti, oprostjenje, oprost

Definicija

Oprostiti nekome znači ne osjećati gorčinu prema nekome tko vam je naudilo. "Oprostjenje" je čin opraštanja nekome.

- Oprostiti nekome često znači ne kazniti osobu za nešto što je skrivila.
- Ovaj izraz može se koristiti u prenesenom značnju "ponišćavanja", kao u izrazu "opraštanja duga".
- Kada ljudi priznaju svoje grijeh, Bog im oprašta na temelju Isusove žrtvene smrti na križu.
- Isus je poučavao svoje učenike da opraštaju drugima kako je on njima oprostio.

Prijedlozi za prevođenje

- Ovisno o kontekstu, "oprostiti" se može prevesti kao "pomilovati" ili "poništiti" ili "osloboditi" ili "ne držati protiv".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Postanak 50:17
- Brojevi 14:17-19
- Ponovljeni zakon 29:20-21
- Jošua 24:19-20
- 2 Kraljevima 05:17-19
- Psalmis 025:11
- Psalmis 025:17-19
- Izaija 55:6-7
- Izaija 40:02
- Luka 05:21
- Djela apostolska 08:22
- Efežanima 04:31-32
- Kološanima 03:12-14
- 1 Ivanova 02:12

Primjeri

- **07:10**
- **13:15**
- **17:13**
- **21:05**
- **29:01**
- **29:08**
- **38:05**

Podaci o riječi(ma)

- H5546, H5547, H3722, H5375, H5545, H5547, H7521, G859, G863, G5483

(Vrati se na: [07:10](#); [13:15](#); [17:13](#); [21:05](#); [22:07](#); [29:01](#); [29:08](#); [29:09](#); [38:05](#); [38:12](#); [40:02](#); [42:08](#); [43:11](#); [49:11](#); [49:16](#); [49:17](#))

opsjednut demonima

Definicija

Osoba koja je opsjednuta demonima u sebi ima demona ili zloga duha koji upravlja njenim mislima i djelima.

- Demonima opsjednuta osoba često će nauditi sebi i drugima jer ju demon potiče na to.
- Isus je izliječio ljude koji su bili opsjednuti demonima zapovijedajući demonima da iziđu iz njih. To se često naziva "istjerivanjem" demona.

Prijedlozi za prevođenje

- Drugi načini za prevođenje ovog izraza mogu uključivati "kojim upravljaju demoni" ili "kojim upravlja zao duh" ili "koji u sebi ima zloga duha".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Marko 01:32
- Matej 04:24
- Matej 08:16
- Matej 08:33

Primjeri

- 26:09
- 32:02
- 32:06
- 32:09
- 47:03

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G1139

(Vrati se na: [32:02](#); [32:06](#); [47:03](#))

ovca, ovan

Definicija

"Ovca" je četveronožna životinja srednje veličine po čijemu tijelu raste vuna. Mužjak ovce naziva se "ovan".

- Mala ovca naziva se "janje".
- Izraelci su često koristili ovce za žrtve, posebice mužjake i mlade ovce.
- Ljudi su jeli meso ovaca i koristili njihovu vunu za izradu odjeće i drugih stvari.
- Ovce su vrlo naivne, slabe i plahe. Lako ih je navesti da se razbježe. Treba im pastir da ih vodi, štiti i da im priskrbljuje hranu, vodu i zaklon.
- U Bibliji, ljudi se uspoređuju s ovcama čiji je pastir Bog.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 08:32
- Postanak 30:32
- Ivan 02:14
- Luka 15:05
- Marko 06:34
- Matej 09:36
- Matej 10:06
- Matej 12:12
- Matej 25:33

Primjeri

- **09:12**
- **17:02**
- **30:03**
- **38:08**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H352, H1494, H1798, H2169, H3104, H3532, H3535, H3733, H3775, H5739, H5763, H6260, H6629, H6792, H7353, H7462, H7716, G4165, G4262, G4263

(Vrati se na: [09:12](#); [16:09](#); [17:02](#); [30:03](#); [38:08](#))

pakao, ognjeno jezero

Definicija

Pakao je konačno mjesto beskonačne boli i patnje gdje će Bog kazniti sve koji se bune protiv njega i odbacuju njegov plan spasenja po Isusovoj žrtvi. Također se spominje kao "ognjeno jezero".

- Pakao se opisuje kao mjesto vatre i teške patnje.
- Sotona i zli duhovi koji ga slijede bit će bačeni u pakao, gdje će primati vječnu kaznu.
- Ljudi koji ne vjeruju u Isusovu žrtvu za njihove grijehе i ne pouzdaju se u njega za spasenje, zauvijek će biti kažnjeni u paklu.

Prijedlozi za prevođenje

- Ovi izrazi bi se vjerojatno trebali prevesti različito, budući da se događaju u različitim kontekstima.
- Neki jezici ne mogu koristiti "jezero" u frazi "ognjeno jezero" jer se to odnosi na vodu.
- Izraz "pakao" mogao bi se prevesti kao "mjesto patnje" ili "konačno mjesto tame i boli".
- Izraz "ognjeno jezero" mogao bi se također prevesti kao "more vatre" ili "ogromna vatra (patnje)" ili "polje vatre".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Jakovljeva 03:06
- Luka 12:05
- Marko 09:42-44
- Matej 05:21-22
- Matej 05:29
- Matej 10:28-31
- Matej 23:33
- Matej 25:41-43
- Otkrivenje 20:15

Primjeri

- 50:14
- 50:15

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H7585, G86, G439, G440, G1067, G3041, G4442, G4443, G4447, G4448, G5020, G5394, G5457

(Vrati se na: [50:14](#); [50:15](#))

Pasha, Prolazak

Definicija

"Pasha" je naziv vjerskog blagdana koji Židovi slave svake godine, da se sjećaju kako je Bog spasio njihove pretke Izraelce iz ropstva u Egiptu.

- Naziv ovoga blagdana dolazi od činjenice da je Bog "prošao" pored kuća Izraelaca i nije ubio njihove sinove kada je ubio prvorodene sinove Egipćana.
- Pashalna proslava uključuje poseban objed janjeta bez mane koje su zaklali i ispekli, kao i kruha napravljenog bez kvasca. Ta hrana ih je podsjećala na objed koji su Izraelci jeli noć prije nego što su pobjegli iz Egipta.
- Bog je rekao Izraelcima da jedu taj objed svake godine kako bi se sjećali i slavili Božji "prolazak pored" njihovih kuća i kako ih je oslobodio ropstva u Egiptu.

Prijedlozi za prevođenje

- Izraz "Pasha" mogao bi se prevesti kombiniranjem riječi "prijeći" i "pored" ili "preko", ili druge kombinacije riječi koja ima ovo značenje.
- Korisno je ako ime ovoga blagdana ima jasnu poveznicu s riječima koje se koriste za objašnjenje onoga što je anđeo Gospodnji učinio kada je prešao preko kuća Izraelaca i poštediti njihove sinove.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Korinćanima 05:07
- 2 Ljetopisa 30:13-15
- 2 Kraljevima 23:23
- Ponovljeni zakon 16:02
- Izlazak 12:26-28
- Ezra 06:21-22
- Ivan 13:01
- Jošua 05:10-11
- Levitski zakonik 23:4-6
- Brojevi 09:03

Primjeri

- 12:14
- 38:01
- 38:04
- 48:09
- 48:10

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H6453, G3957

(Vrati se na: [12:14](#); [38:01](#); [38:04](#); [43:02](#); [48:09](#); [48:10](#))

pastir, čuvati (kao pastir)

Definicija

Pastir je osoba koja se brine za ovce. Glagol "čuvati (kao pastir)" znači štiti ovce i pribaviti im hranu i vodu.

- Pastiri se brinu za ovce i vode ih na mjesta s dobrom ispašom i vodom. Pastiri također paze da se ovce ne izgube te ih štite od divljih životinja.
- Ovaj izraz u Bibliji se često koristio u prenesenom značenju i to u odnosu na duhovne potrebe ljudi. To uključuje poučavanje ovaca onome što im je Bog rekao u Bibliji i upućivanje na način na koji im valja živjeti.
- U Starome zavjetu, Bog se naziva "pastirom" svojih ljudi zato što se brine za sve njihove potrebe i zato što ih štiti. Također ih vodi i upućuje.
- Mojsije je bio pastir za Izraelce dok ih je vodio duhovno u njihovu štovanju Jahve i fizički na njihovu putovanju u zemlju Kanaan.
- U Novome zavjetu, Isus sebe naziva "dobrim pastirom". Apostol Pavao također ga naziva "natpastirom" Crkve.
- Također u Novome zavjetu izraz "pastir" se koristi u odnosu na osobu koja je duhovni vođa nad drugim vjernicima. Izraz "pastor" ista je riječ kao i "pastir". Starješine i nadglednici također su se nazivali pastirima.

Prijedlozi za prevođenje

- Kada se koristi u doslovnom smislu, glagol bi se mogao prevesti kao "brinuti se za ovce" ili "čuvati ovce".
- Osoba "pastir" mogla bi se prevesti kao "osoba koja se brine za ovce" ili "ovčočuvar" ili "onaj koji brine za ovce".
- Kada se koristi kao metafora, različiti načini prevođenja ovoga izraza mogli bi uključivati "duhovni pastir" ili "duhovni vođa" ili "onaj koji je kao pastir" ili "onaj koji brine za svoj narod kao što pastir brine za svoje ovce" ili "onaj koji vodi svoj narod kao što pastir vodi svoje ovce" ili "onaj koji se brine za Božje ovce".
- U nekim kontekstima, "pastir" bi se moglo prevesti kao "vođa" ili "vodič" ili "njegovatelj".
- Izraz "čuvati kao pastir" mogao bi se prevesti kao "brinuti se za" ili "duhovno njegovati" ili "voditi i poučavati" ili "voditi i brinuti se za (kao što pastir brine za ovce)".
- U figurativnim upotrebama, najbolje je koristiti ili uvrstiti doslovnu riječ za "pastira" u prijevodu ovoga izraza.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Postanak 49:24
- Luka 02:09
- Marko 06:34
- Marko 14:26-27
- Matej 02:06
- Matej 09:36
- Matej 25:32
- Matej 26:31

Primjeri

- 09:11
- 17:02
- 23:06
- 23:08
- 30:03

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H6629, H7462, H7469, H7473, G750, G4165, G4166

(Vrati se na: [09:11](#); [17:02](#); [23:06](#); [23:08](#); [30:03](#); [38:08](#))

patiti, patnja

Definicija

Izrazi "patiti" i "patnja" odnose se na doživljavanje nečega vrlo neugodnog, kao što je bolest, bol i druge nevolje.

- Ljudi pate kada ih se progoni ili kada su bolesni.
- Ponekad ljudi pate zbog krivih stvari koje su učinili. U nekim drugim trenucima pate zbog grijeha i bolesti u svijetu.
- Patnja može biti fizička, kao što je osjećaj boli ili bolesti. Također može biti emocionalna kao što je osjećaj straha, tuge ili usamljenosti.
- Fraza "trpi (pati) me" znači "poslušaj me čas" ili "saslušaj što imam reći" ili "strpljivo poslušaj".

Prijedlozi za prevođenje

- Izraz "patiti" može se prevesti kao "osjećati bol" ili "trpjeti teškoće" ili "iskusiti nevolje" ili "prolaziti kroz teška i bolna iskustva".
- Ovisno o kontekstu, "patnja" bi se mogla prevesti kao "krajnje teške okolnosti" ili "velike nevolje" ili "doživljavanje nevolja" ili "vrijeme bolnih iskustava".
- Fraza "patiti žed" mogla bi se prevesti kao "iskusiti žed" ili "trpjeti žed".
- "Patiti nasilje" moglo bi se također prevesti kao "pretrpjeti nasilje" ili "biti ozlijeđen nasilnim ponašanjem".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Solunjanima 02:14-16
- 2 Solunjanima 01:3-5
- 2 Timoteju 01:08
- Djela apostolska 07:11-13
- Izaija 53:11
- Jeremija 06:6-8
- Matej 16:21
- Psalmis 022:24
- Otkrivenje 01:09
- Rimljanima 05:3-5

Primjeri

- 09:13
- 38:12
- 42:03
- 42:07
- 44:05
- 46:04
- 50:17

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H943, H1741, H1934, H4531, H5142, H5375, H5999, H6031, H6040, H6041, H6064, H6090, H6770, H6869, H6887, H7661, G91, G941, G971, G2210, G2346, G2347, G2552, G2553, G2561, G3804, G3958, G4310, G4778, G4777, G4841, G5004

(Vrati se na: [09:13](#); [38:12](#); [42:03](#); [42:07](#); [44:05](#); [46:04](#); [50:04](#); [50:10](#); [50:17](#))

Pavao, Savao

Definicija

Pavao je bio vođa u prvoj crkvi kojega je Isus poslao da odnese dobru vijest mnogim drugim narodima.

- Pavao je bio Židov rođen u rimskome gradu Tarzu i zbog toga je bio rimski građanin.
- Pavao se prvobitno zvao svojim židovskim imenom Šaul, ili Savao.
- Savao je postao židovski vođa i zatvarao je Židove koji su postali kršćani zato što je mislio da su hulili na Boga time što su vjerovali u Isusa.
- Isus se objavio Savlu u zasljepljujućem svjetlu i rekao mu da prestane zlostavljati kršćane.
- Savao je povjerovao Isusu i počeo je poučavati druge Židove o njemu.
- Poslije je Bog poslao Savla da poučava nežidovske narode o Isusu i da osniva crkve u raznim gradovima i provincijama Rimskoga carstva. U to vrijeme počeli su ga zvati njegovim rimskim imenom "Pavao".
- Pavao je također pisao pisma kako bi ohrabrio i poučio kršćane u crkvama u tim gradovima. Nekoliko tih pisama nalaze se u Novome zavjetu.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Korinćanima 01:03
- Djela apostolska 08:03
- Djela apostolska 09:26
- Djela apostolska 13:10
- Galaćanima 01:01
- Filemonu 01:08

Primjeri

- **45:06**
- **46:01**
- **46:02**
- **46:05**
- **46:06**
- **46:09**
- **47:01**
- **47:14**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G3972, G4569

(Vrati se na: [45:06](#); [46:01](#); [46:02](#); [46:04](#); [46:05](#); [46:06](#); [46:07](#); [46:08](#); [46:09](#); [46:10](#); [47:01](#); [47:02](#); [47:03](#); [47:04](#); [47:05](#); [47:07](#); [47:08](#); [47:10](#); [47:11](#); [47:13](#); [47:14](#))

Petar, Šimun Petar, Kefa

Definicija

Petar je bio jedan od Isusovih apostola. On je bio važan vođa prve crkve.

- Prije nego što ga je Isus pozvao da bude njegov učenik, Petrovo ime bilo je Šimun.
- Poslije ga je Isus nazvao i "Kefa", što znači "kamen" ili "stijena" na aramejskom jeziku. Ime Petar također znači "stijena" ili "kamen" na grčkome jeziku.
- Bog je radio po Petru da bi iscijelio ljude i propovijedao dobru vijest o Isusu.
- Dvije knjige u Novome zavjetu su pisma koja je Petar napisao kako bi ohrabrio i poučio braću i sestre u vjeri.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 08:25
- Galaćanima 02:6-8
- Galaćanima 02:12
- Luka 22:58
- Marko 03:16
- Matej 04:18-20
- Matej 08:14
- Matej 14:30
- Matej 26:33-35

Primjeri

- **28:09**
- **29:01**
- **31:05**
- **36:01**
- **38:09**
- **38:15**
- **43:11**
- **44:08**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G2786, G4074, G4613

(Vrati se na: [28:09](#); [29:01](#); [31:05](#); [31:06](#); [31:07](#); [31:08](#); [36:01](#); [36:04](#); [36:05](#); [38:09](#); [38:10](#); [38:15](#); [39:01](#); [39:06](#); [39:07](#); [39:08](#); [43:05](#); [43:10](#); [43:11](#); [44:01](#); [44:02](#); [44:06](#); [44:08](#); [44:09](#))

Pilat

Definicija

Pilat je bio upravitelj rimske provincije Judeje, čovjek koji je osudio Isusa na smrt.

- Budući da je Pilat bio upravitelj, imao je vlast pogubiti zločince.
- Židovski vjerski vođe htjeli su da Pilat razapne Isusa, pa su lagali i rekli da je Isus zločinac.
- Pilat je uvidio da Isus nije bio kriv, ali bojao se mnoštva i htio mu udovoljiti tako da je naredio svojim vojnicima da razapnu Isusa.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 04:27-28
- Djela apostolska 13:28
- Luka 23:02
- Marko 15:02
- Matej 27:13
- Matej 27:58

Primjeri

- **39:09**
- **39:10**
- **39:11**
- **39:12**
- **40:02**
- **41:02**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G4091, G4194

(Vrati se na: [39:09](#); [39:10](#); [39:11](#); [39:12](#); [40:02](#); [40:09](#); [41:01](#); [41:02](#))

pobuniti se, buntovan, pobuna

Definicija

Izraz "pobuniti se" znači odbiti se pokoriti nečijem autoritetu. "Buntovna" osoba često nije poslušna i radi zle stvari. Takva vrsta osobe naziva se "buntovnikom".

- Osoba se buni kada učini nešto što su joj oni s autoritetom iznad nje rekli da ne radi.
- Osoba se također može pobuniti odbijajući da učini ono što su joj oni s autoritetom iznad nje rekli da učini.
- Ponekad se ljudi pobune protiv svoje vlade ili vođe koji vlada nad njima.
- Izraz "pobuniti se" mogao bi se također prevesti kao "ne poslušati" ili "buniti se", ovisno o kontekstu
- "Buntovan" bi se također moglo prevesti kao "trajno neposlušan" ili "koji odbija poslušati".
- Izraz "pobuna" znači "odbijanje poslušnosti" ili "neposlušnost" ili "kršenje zakona".
- Fraza "pobuna" ili "buna" može se također odnositi na organiziranu skupinu ljudi koji se javno bune protiv onih na vlasti, kršeći zakon i napadajući vođe i druge ljude. Često pokušavaju nagovoriti druge ljude da im se pridruže u pobuni.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Kraljevima 12:18-19
- 1 Samuelova 12:14
- 1 Timoteju 01:9-11
- 2 Ljetopisa 10:17-19
- Djela apostolska 21:38
- Luka 23:19

Primjeri

- **14:14**
- **18:07**
- **18:09**
- **18:13**
- **20:07**
- **45:03**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H4775, H4776, H4777, H4779, H4780, H4784, H4805, H5327, H5627, H5637, H6586, H6588, H7846, G3893, G4955

(Vrati se na: [14:14](#); [18:07](#); [18:09](#); [18:13](#); [20:07](#); [45:03](#))

podići, ustati, podignut

Definicija

Općenito, riječ "podići" znači "učiniti višim".

- U prenesenom značenju, izraz "podići" znači učiniti da nešto nastane ili da se pojavi. Također znači postaviti nekoga da radi nešto.
- Ponekad "podići" znači "obnoviti" ili "ponovno izgraditi".
- "Podići" ima specijalizirano značenje u izrazu "podići od mrtvih". Znači učiniti da netko tko je bio mrtav ponovno oživi.
- "Ustati" znači "ići gore" ili "stati na noge". Izrazi "podignut" i "ustao" koriste se za izražavanje prošle radnje.
- Kada osoba ustane kako bi nekamo išla, ovo se ponekad izražava pomoću "on je ustao i otišao" ili "ustao je i otišao".
- Ako nešto "ustane" znači da se "događa" ili "počinje događati".
- Isus je predvidio da će "ustati od mrtvih". Tri dana nakon što je Isus umro, anđeo je rekao "On je ustao!" ili "On je uskrsnuo!"

Prijedlozi za prevođenje

- Izraz "podići" može se prevesti kao "uzdići" ili "učiniti višim".
- "Podići" se također može prevesti kao "učiniti da se pojavi" ili "postaviti" ili "dovesti u postojanje".
- "Podići snagu svojih neprijatelja" može se prevesti kao "učiniti da vaši prijatelji budu vrlo snažni".
- Izraz "podići nekoga od mrtvih" mogao bi se prevesti kao "učiniti da se netko vrati iz smrti u život" ili "učiniti da se netko vrati u život".
- Ovisno o kontekstu, "podići" se također može prevesti kao "providjeti" ili "postaviti" ili "učiniti da ima" ili "izgraditi" ili "ponovno izgraditi" ili "popraviti".
- Izraz "podigao se i otišao" može se prevesti "ustao je i otišao" ili "otišao je".
- Ovisno o kontekstu, izraz "ustao" mogao bi se također prevesti kao "počeo" ili "započeo" ili "ustao na noge" ili "stao na noge".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 2 Ljetopisa 06:41
- 2 Samuelova 07:12
- Djela apostolska 10:40
- Kološanima 03:01
- Ponovljeni zakon 13:1-3
- Jeremija 06:01
- Suci 02:18
- Luka 07:22
- Matej 20:19

Primjeri

- 21:14
- 41:05
- 43:07
- 44:05
- 44:08
- 48:04
- 49:02

• 49:12

Podaci o riječi(ma)

• Strong's: H2210, H2224, H5549, H5782, H5927, H5975, H6965, H6966, H6974, H7613, G305, G386, G393, G450, G1096, G1326, G1453, G1525, G1817, G1825, G1892, G1999, G4891

(Vrati se na: [21:14](#); [41:01](#); [41:05](#); [42:03](#); [42:07](#); [43:07](#); [44:05](#); [44:08](#); [48:04](#); [49:02](#); [49:12](#); [50:11](#); [50:12](#))

pokajati se, pokajanje

Definicija

Izrazi "pokajati se" i "pokajanje" odnose se na okretanje od grijeha i vraćanje Bogu.

- "Pokajati se" doslovno znači "promijeniti mišljenje".
- U Bibliji, "pokajati se" obično znači okrenuti se od grešnoga, ljudskog načina razmišljanja i ponašanja a prema Božjemu načinu razmišljanja i ponašanja.
- Kada se ljudi uistinu pokaju za svoje grijeha, Bog im oprašta i pomaže im da mu počnu biti poslušni.

Prijedlozi za prevođenje

- Izraz "pokajati se" može se prevesti riječju ili frazom u značenju "okrenuti se od grijeha".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 03:19-20
- Luka 03:3
- Luka 03:8
- Luka 05:32
- Luka 24:47
- Marko 01:14-15
- Matej 03:03
- Matej 03:11
- Matej 04:17
- Rimljanima 02:04

Primjeri

- **16:02**
- **17:13**
- **19:18**
- **24:02**
- **42:08**
- **44:05**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H5150, H5162, H5164, G278, G3338, G3340, G3341

(Vrati se na: [16:02](#); [16:17](#); [17:13](#); [19:18](#); [20:01](#); [24:02](#); [24:03](#); [24:04](#); [42:08](#); [43:11](#); [44:05](#))

ponizan, poniznost

Definicija

Izraz "ponizan" opisuje osobu koja ne misli da je bolja od drugih. Ona nije ponosna ili bahata. Poniznost je kvaliteta bivanja poniznim.

- Biti ponizan pred Bogom znači razumjeti svoju slabost i nesavršenost u usporedbi s njegovom veličinom, mudrošću i savršenstvom.
- Ako se osoba ponizi, stavlja se u položaj niže važnosti.
- Poniznost je kada brineš o potrebama drugih više nego o svojim potrebama.
- Poniznost također znači služiti skromnoga stava srca kada koristiš svoje darove i sposobnosti.
- Fraza "budi ponizan" može se prevesti kao "nemoj biti ponosan".
- "Ponizite se pred Gospodinom" može se prevesti kao "Pokorite svoju volju Bogu, uviđajući njegovu veličinu".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Jakovljeva 01:21
- Jakovljeva 03:13
- Jakovljeva 04:10
- Luka 14:11
- Luka 18:14
- Matej 18:04
- Matej 23:12

Primjeri

- **17:02**
- **34:10**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1792, H3665, H6031, H6035, H6038, H6041, H6800, H6819, H7511, H7807, H7812, H8213, H8214, H8215, H8217, H8467, G858, G4236, G4239, G4240, G5011, G5012, G5013, G5391

(Vrati se na: [17:02](#); [34:10](#))

ponosan, ponos, uznosit

Definicija

Izrazi "ponosan" i "ponos" odnose se na nečije previsoko mišljenje o sebi te posebice mišljenje da je bolji od drugih.

- Ponosna osoba često ne priznaje svoje greške. Ona nije ponizna.
- Ponos može voditi k neposlušnosti Bogu na druge načine.
- Izrazi "ponosan" i "ponos" također se mogu koristiti u pozitivnom smislu, kao na primjer biti "ponosan" na nešto što je netko drugi postigao i biti "ponosan" na svoju djecu. Izraz "ponosi se svojim poslom" znači pronaći radost u dobrom obavljanju svoga posla.
- Netko može biti ponosan na nešto što je učinio, a da ne bude uznosit u vezi toga. Neki jezici imaju različite riječi za ova dva različita značenja "ponosa".
- Izraz "uznosit" ili "bahat" uvijek je negativan, sa značenjem "arogancije" "napuhanosti" ili "prevelike samovažnosti".

Prijedlozi za prevođenje

- Imenica "ponos" može se prevesti kao "arogancija" ili "uobraženost" ili "samovažnost".
- U drugim kontekstima, "ponos" se može prevesti kao "radost" ili "zadovoljstvo" ili "užitak".
- Biti "ponosan na" može se još prevesti kao "sretan u pogledu" ili "zadovoljan u pogledu" ili "radostan u vezi (postignuća)".
- Izraz "ponositi se svojim djelom" može se prevesti kao "naći zadovoljstvo u dobrom obavljanju svoga posla".
- Izraz "ponositi se Jahvom" može se još prevesti kao "uživati u pogledu svih predivnih stvari koje je Jahve učinio" ili "biti sretan koliko je predivan Jahve".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Timoteju 03:6-7
- 2 Korinćanima 01:12
- Galaćanima 06:3-5
- Izaija 13:19
- Luka 01:51

Primjeri

- **04:02**
- **34:10**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1341, H1343, H1344, H1346, H1347, H1348, H1349, H1361, H1362, H1363, H1364, H1396, H1466, H1467, H1984, H2086, H2087, H3093, H3238, H3513, H4062, H1431, H4791, H5965, H7295, H7312, H7342, H7311, H7830, H8597, G1391, G1392, G2744, G2745, G2746, G3173, G5187, G5229, G5243, G5244, G5308, G5309, G5426

(Vrati se na: [04:02](#); [34:10](#))

porez, porezi

Definicija

Izrazi "porez" i "porezi" odnose se na novac ili dobra koja su ljudi plaćali vladi koja je imala vlast nad njima.

- Količina novca koji se plaća kao porez obično se temelji na vrijednosti neke stvari ili na tome koliko vrijedi nečije imanje.
- Ako se porezi ne plaćaju, vlada može poduzeti pravne korake protiv osobe da bi dobila novac koji joj se duguje.
- Josip i Marija putovali su u Betlehem da bi ih prebrojali u popisu stanovništva čija je namjera bila oporeziti sve koji su živjeli unutar Rimskoga carstva.
- Postojao je također "hramski porez" što je bio novac koji su ljudi stavljali u hramsku kasu. Dio tog novca koristio se za održavanje hramske zgrade.
- Izraz "porez" mogao bi se također prevesti kao "traženi novčani iznos" ili "vladin novac" ili "hramski novac", ovisno o kontekstu.
- Fraze poput "ubirati porez" ili "plaćati porez" mogu se također prevesti kao "platiti novac vlastima" ili "primiti novac za vladu" ili "platiti traženi iznos".
- "Poreznik" je netko tko radi za vladu kako bi uzeo novac koji su ljudi dužni platiti vlastima.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Luka 20:21-22
- Marko 02:13-14
- Matej 09:7-9
- Brojevi 31:28-29
- Rimljanima 13:6-7
- Luka 03:12-13
- Luka 05:27-28
- Matej 05:46-48
- Matej 09:10-11
- Matej 11:18-19
- Matej 17:26-27
- Matej 18:17

Primjeri

34:06 He said, "Two men went to the Temple to pray. One of them was a tax collector, and the other was a religious leader." 34:07 "The religious leader prayed like this, 'Thank you, God, that I am not a sinner like other men—such as robbers, unjust men, adulterers, or even like that tax collector.'" 34:09 "But the tax collector stood far away from the religious ruler, did not even look up to heaven. Instead, he pounded on his chest and prayed, 'God, please be merciful to me because I am a sinner.'" 34:10 Then Jesus said, "I tell you the truth, God heard the tax collector's prayer and declared him to be righteous." 35:01 One day, Jesus was teaching many tax collectors and other sinners who had gathered to hear him.

Podaci o riječi(ma)

- Tax: Strong's: H2670, H4060, H4371, H4522, H4864, H6186, G1323, G2778, G5055, G5411
- Tax Collector: Strong's: H5065, H5674, G5057, G5058

(Vrati se na: [34:06](#); [34:07](#); [34:09](#); [34:10](#); [35:01](#))

poslušati, slušati, poslušan, poslušnost

Definicija

Izraz "poslušati" znači učiniti ono što se traži ili zapovijeda. Izraz "poslušan" opisuje karakter nekoga tko (po)sluša. Ponekad zapovijed traži da se nešto ne učini, kao u izrazu "nemoj ukrasti".

- Obično se izraz "poslušati" koristi u kontekstu slušanja zapovijedi ili zakona ili osoba na vlasti.
- Na primjer, ljudi slušaju zakone koje stvaraju vođe zemalja, kraljevstava ili drugih organizacija.
- Djeca slušaju svoje roditelje, robovi slušaju svoje gospodare, ljudi slušaju Boga, a građani slušaju zakone svoje države.
- Kada netko na vlasti zapovijedi ljudima da nešto ne rade, oni ga slušaju tako što to ne čine.
- Načini prevođenja ovoga izraza uključuju riječ ili frazu koja znači "učiniti što je naređeno" ili "slijediti zapovijedi" ili "učiniti što Bog kaže da učinimo".
- Izraz "poslušan" mogao bi se prevesti kao "koji čini što je naređeno" ili "koji slijedi zapovijedi" ili "koji čini što Bog zapovijeda".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 05:32
- Djela apostolska 06:7
- Postanak 28:6-7
- Jakovljeva 01:25
- Jakovljeva 02:10
- Luka 06:47
- Matej 07:26
- Matej 19:20-22
- Matej 28:20

Primjeri

- **03:04**
- **05:06**
- **05:10**
- **05:10**
- **13:07**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1697, H2388, H3349, H4928, H6213, H7181, H8085, H8086, H8104, G191, G3980, G3982, G5083, G5084, G5218, G5219, G5255, G5292, G5293, G5442

(Vrati se na: [03:04](#); [04:05](#); [05:06](#); [05:10](#); [11:01](#); [13:02](#); [13:07](#); [13:10](#); [14:03](#); [14:15](#); [15:03](#); [15:13](#); [16:01](#); [17:01](#); [17:02](#); [17:13](#); [19:16](#); [19:17](#); [20:01](#); [20:05](#); [28:01](#); [28:03](#); [38:15](#); [42:10](#); [49:17](#); [50:15](#))

postiti

Definicija

Izraz "postiti" znači prestati jesti hranu na određeno vrijeme, kao što je jedan dan ili dulje od toga. Ponekad uključuje i uzdržavanje od pića.

- Post može pomoći ljudima da se usredotoče na Boga i mole a da im pažnju ne odvlači priprema hrane i jedenje.
- Isus je osudio židovske vođe za post iz krivih razloga. Oni su postili kako bi drugi mislili da su oni pravedni.
- Ponekad ljudi poste zato što su vrlo tužni ili žalosni zbog nečega.
- Izraz "postiti" može se također prevesti kao "uzdržati se od jela" ili "ne jesti".
- Imenica "post" može se prevesti kao "vrijeme ne jedenja" ili "vrijeme uzdržavanja od hrane".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Kraljevima 21:8-10
- 2 Ljetopisa 20:03
- Djela apostolska 13:1-3
- Jona 03:4-5
- Luka 05:34
- Marko 02:19
- Matej 06:18
- Matej 09:15

Primjeri

- **25:01**
- **34:08**
- **46:10**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H2908, H5144, H6684, H6685, G3521, G3522

(Vrati se na: [25:01](#); [34:08](#); [46:10](#))

potomak, potječe od

Definicija

"Potomak" je netko tko je izravni krvni rođak nekome iz ranijeg vremena u prošlosti.

- Na primjer, Abraham je bio potomak Noe.
- Nečiji potomci njegova su djeca, unuci, praunuci itd. Jakovljevi potomci su bili dvanaest izraelskih plemena.
- Izraz "potječe od" drugi je način da se kaže "potomak od" kao u "Abraham potječe od Noe". Ovo se također može prevesti kao "iz obiteljske loze toga i toga".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Kraljevima 09:4-5
- Djela apostolska 13:23
- Ponovljeni zakon 02:20-22
- Postanak 10:1
- Postanak 28:12-13

Primjeri

- 02:09
- 04:09
- 05:10
- 17:07
- 18:13
- 21:04
- 48:13

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H319, H1004, H1121, H1323, H1755, H2232, H2233, H3205, H3211, H3318, H3409, H4294, H5220, H6849, H7611, H8435, G1074, G1085, G4690

(Vrati se na: [02:09](#); [04:06](#); [04:08](#); [04:09](#); [05:03](#); [05:10](#); [06:04](#); [08:15](#); [09:01](#); [13:09](#); [17:07](#); [18:13](#); [20:04](#); [21:01](#); [21:04](#); [48:04](#); [48:07](#); [49:08](#))

pouzdati se, pouzdan, pouzdanost

Definicija

Izraz "pouzdati se" odnosi se na vjeru da je nešto ili netko istinit ili da se na njega može osloniti. Na "pouzdanu" osobu može se osloniti da će činiti i govoriti ono što je pravo i istinito.

- Pouzdanje je usko vezano uz vjeru. Ako se pouzdajemo u nekoga, imamo vjeru u tu osobu da će učiniti što je obećala.
- Imati pouzdanja u nekoga također znači ovisiti o toj osobi.
- "Pouzdati se u" Isusa znači vjerovati da je on Bog i da je umro na križu kako bi platio naše grijeha te oslanjati se na njega da nas spasi.
- "Pouzdana riječ" odnosi se na nešto što je rečeno, a na što se može računati da je istinito.

Prijedlozi za prevođenje

- Načini prevođenja "pouzdati se" mogu uključivati "vjerovati" ili "imati vjere" ili "imati sigurnost" ili "ovisiti o".
- Fraza "staviti svoje pouzdanje u" vrlo je slična u značenju "pouzdati se".
- Izraz "pouzdan" mogao bi se prevesti kao "na kojeg se možeš osloniti" ili "kojemu se uvijek može vjerovati".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Ljetopisa 09:22-24
- 1 Timoteju 04:09
- Hošea 10:12-13
- Izaija 31:1-2
- Nehemija 13:13
- Psalmi 031:05
- Titu 03:8

Primjeri

- **12:12**
- **14:15**
- **17:02**
- **34:06**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H539, H982, H1556, H2620, H2622, H3176, H4009, H4268, H7365, G1679, G3872, G3982, G4006, G4100, G4276

(Vrati se na: [14:15](#); [17:02](#); [34:06](#))

pravedan, pravda, pravedno

Definicija

Ovi izrazi odnose se na pošteno ponašanje prema drugim ljudima u skladu s Božjim zakonima. Ljudski zakoni koji odražavaju Božje mjerilo ispravnoga ponašanja prema drugima također su pravedni.

- Biti "pravedan" znači djelovati na fer i ispravan način prema drugima. Također podrazumijeva poštenje i integritet da se učini ono što je moralno ispravno u Božjim očima.
- Djelovati "pravedno" znači tretirati ljude na način koji je ispravan, dobar i prikladan prema Božjim zakonima.
- Primiti "pravdu" znači primiti pravedan tretman pod zakonom, bilo zaštitu zakona ili kaznu zbog kršenja zakona.
- Ponekad izraz "pravedan" ima šire značenje "onoga koji slijedi Božje zakone".

Prijedlozi za prevođenje

- Ovisno o kontekstu, drugi načini prevođenja "pravedan" mogu uključivati "moralno ispravan" ili "pošten".
- Izraz "pravda" mogao bi se prevesti kao "pošten tretman" ili "zaslužene posljedice".
- "Djelovati pravedno" može se prevesti kao "tretirati pošteno" ili "ponašati se pravedno".
- U nekim kontekstima, "pravedan" se može prevesti kao "ispravan".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Postanak 44:16
- 1 Ljetopisa 18:14
- Izaija 04:3-4
- Jeremija 22:03
- Ezekiel 18:16-17
- Mihej 03:8
- Matej 05:43-45
- Matej 11:19
- Matej 23:23-24
- Luka 18:03
- Luka 18:08
- Luka 18:13-14
- Luka 21:20-22
- Luka 23:41
- Djela apostolska 13:38-39
- Djela apostolska 28:04
- Rimljanima 04:1-3
- Galaćanima 03:6-9
- Galaćanima 03:11
- Galaćanima 05:3-4
- Titu 03:6-7
- Hebrejima 06:10
- Jakovljeva 02:24
- Otkrivenje 15:3-4

Primjeri

- **17:09**
- **18:13**

- 19:16
- 50:17

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H205, H2555, H3477, H4941, H5765, H5766, H5767, H6662, H6663, H6664, H6666, H8003, H8264, H8636, G91, G93, G94, G1342, G1344, G1345, G1346, G1347, G1738

(Vrati se na: [17:09](#); [18:13](#); [19:16](#); [48:14](#); [50:17](#))

pravedan, pravednost

Definicija

Izrazi "pravedan" i "pravednost" odnose se na Božju apsolutnu dobrotu, pravdu, vjernost i ljubav. Budući da je Bog pravedan, on mora osuditi grijeh.

- Ovi se izrazi također često koriste za opisivanje osobe koja je poslušna Bogu i koja je moralno dobra. Međutim, budući da su svi ljudi sagriješili, nitko osim Boga nije potpuno pravedan.
- Primjeri ljudi koje Biblija naziva "pravednima" su Noa, Job, Abraham, Zaharija i Elizabeta.
- Kada se ljudi pouzdaju u Isusa za svoje spasenje, Bog ih čisti od njihovih grijeha i proglašava ih pravednima na temelju Isusove pravednosti.

Prijedlozi za prevođenje

- Kada se govori o Bogu, naziv "pravedan" mogao bi se prevesti kao "savršeno dobar i pravičan" ili "koji uvijek postupa ispravno".
- Božja "pravednost" mogla bi se također prevesti kao "savršena vjernost i dobrota".
- Kada se govori o ljudima koji su poslušni Bogu, izraz "pravedan" mogao bi se prevesti kao "moralno dobar" ili "pravičan" ili "koji živi Bogu ugodnim životom".
- Fraza "pravedni" mogla bi se također prevesti kao "pravedni ljudi" ili "bogobojažni ljudi".
- Ovisno o kontekstu, "pravednost" se također može prevesti riječju ili frazom u značenju "dobrota" ili "biti savršen pred Bogom" ili "ponašajući se na ispravan način bivajući poslušan Bogu" ili "čineći savršeno dobro".
- Ponekad se "pravedni" koriste u prenesenom značenju i odnosi se na "ljudе koji misle da su dobri" ili "ljudi koji se čine pravednima".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Ponovljeni zakon 19:16
- Job 01:08
- Psalmis 037:30
- Psalmis 049:14
- Psalmis 107:42
- Propovjednik 12:10-11
- Izaija 48:1-2
- Ezekiel 33:13
- Malahija 02:06
- Matej 06:01
- Djela apostolska 03:13-14
- Rimljanima 01:29-31
- 1 Korinćanima 06:09
- Galaćanima 03:07
- Kološanima 03:25
- 2 Solunjanima 02:10
- 2 Timoteju 03:16
- 1 Petrova 03:18-20
- 1 Ivanova 01:09
- 1 Ivanova 05:16-17

Primjeri

- **03:02**

- **04:08**
- **17:02**
- **23:01**
- **50:10**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H205, H1368, H2555, H3072, H3474, H3476, H3477, H3483, H4334, H4339, H4749, H5228, H5229, H5324, H5765, H5766, H5767, H5977, H6662, H6663, H6664, H6665, H6666, H6968, H8535, H8537, H8549, H8552, G93, G94, G458, G1341, G1342, G1343, G1344, G1345, G1346, G2118, G3716, G3717

(Vrati se na: [03:02](#); [04:08](#); [17:02](#); [23:01](#); [27:03](#); [34:10](#); [50:10](#))

prekršiti, neposlušan, neposlušnost

Definicija

Izraz "prekršiti" znači ne poslušati ono što je netko tko ima autoritet zapovjedio ili odredio. Osoba koja tako čini je "neposlušna".

- Osoba koja radi nešto što joj je zabranjeno neposlušna je.
- Ne poslušati također znači odbiti učiniti nešto što je zapovjeđeno.
- Izraz "neposlušan" također se koristi za opis karaktera nekoga tko nikada ne posluša ili tko se stalno buni. To znači da su grešni ili opaki.
- Izraz "neposlušnost" znači "čin neslušanja" ili "ponašanje koje je protiv onoga što Bog želi".
- "Neposlušan narod" može se prevesti kao "narod koji neprestano ne sluša" ili "narod koji ne radi ono što Bog zapovijeda".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Kraljevima 13:21
- Djela apostolska 26:19
- Kološanima 03:07
- Luka 01:17
- Luka 06:49
- Psalmis 089:30-32

Primjeri

- 02:11
- 13:07
- 16:02
- 35:12

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H4784, H5674, G506, G543, G544, G545, G3847, G3876

(Vrati se na: [02:11](#); [13:07](#); [13:09](#); [16:01](#); [16:02](#); [18:03](#); [35:12](#); [45:03](#); [50:16](#))

preljub, preljubnički, preljubnik, preljubnica

Definicija

Izraz "preljub" odnosi se na grijeh u kojemu osoba u braku ima spolne odnose s nekim tko nije njegov supružnik. Izraz "preljubnički" opisuje takvo ponašanje ili osobu koja čini taj grijeh.

- Izraz "preljubnik" općenito se odnosi na bilo koju osobu koja čini preljub.
- Ponekad se izraz "preljubnica" koristi kako bi se odredilo ženu kao osobu koja je počinila preljub.
- Preljub krši obećanja koja muž i žena daju jedno drugome u bračnom savezu.
- Bog je zapovjedio Izraelcima da ne čine preljuba.
- Izraz "preljubnički" često se koristi u prenesenom značenju za opisivanje izraelskog naroda kao nevjernog Boga, posebice kada su štovali lažne bogove.

Prijedlozi za prevođenje

Ukoliko ciljni jezik nema jednu riječ koja znači "preljub", ovaj izraz mogao bi se prevesti nekako ovako: "imati spolne odnose s tuđom ženom" ili "biti intiman s tuđim supružnikom". Neki jezici mogu neizravno govoriti o preljubu pa, je, primjerice, moguće reći "spavati sa tuđim supružnikom" ili "biti nevjeran svojoj ženi".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Izlazak 20:14
- Hošea 04:1-2
- Luka 16:18
- Matej 05:28
- Matej 12:39
- Otkrivenje 02:22

Primjeri

- **13:06**
- **28:02**
- **34:07**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H5003, H5004, G3428, G3429, G3430, G3431, G3432

(Vrati se na: [13:06](#); [28:02](#); [34:07](#))

primiti

Definicija

Izraz "primiti" općenito znači dobiti ili prihvatiti nešto što se daje, nudi ili poklanja.

- "Primiti" može također značiti trpjeti ili iskusiti nešto, kao u izrazu "primio je kaznu za ono što je učinio".
- Postoji također i poseban smisao u kojemu možemo "primiti" osobu. Na primjer, "primiti" goste ili posjetitelje znači iskazati im dobrodošlicu i dati im čast kako bi s njima izgradili odnos.
- "Primiti dar Duha Svetoga" znači da smo dobili Svetoga Duha i da mu rado dopuštamo da radi u našim životima i preko njih.
- "Primiti Isusa" znači prihvatiti Božju ponudu spasenja po Isusu Kristu.
- Kada slijeпа osoba "primi vid" to znači da ju je Bog izliječio i omogućio joj da vidi.

Prijedlozi za prevođenje

- Ovisno o kontekstu, "primiti" se može prevesti kao "prihvatiti" ili "dati dobrodošlicu" ili "iskusiti".
- Izraz "primiti ćete silu" mogao bi se prevesti kao "dat će vam se sila" ili "Bog će vam dati silu" ili "sila će vam biti dana".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Ivanova 05:09
- 1 Solunjanima 01:06
- 1 Solunjanima 04:01
- Djela apostolska 08:15
- Jeremija 32:33
- Luka 09:05
- Malahija 03:10-12
- Psalmis 049:14-15

Primjeri

- **21:13**
- **45:05**
- **49:06**
- **49:10**
- **49:13**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H3557, H3947, H6901, H6902, H8254, G308, G324, G353, G354, G568, G588, G618, G1183, G1209, G1523, G1653, G1926, G2865, G2983, G3028, G3335, G3336, G3549, G3858, G3880, G4327, G4355, G4356, G4687, G5264, G5562

(Vrati se na: [21:13](#); [42:08](#); [45:05](#); [49:06](#); [49:10](#); [49:13](#))

progoniti, progonstvo

Definicija

Izrazi "progoniti" i "progonstvo" odnose se na stalno postupanje prema nekoj osobi ili skupini ljudi na grub način koji im uzrokuje štetu.

- Progonstvo može biti protiv jedne osobe ili protiv mnogo ljudi, a obično uključuje opetovane i ustrajne napade.
- Izraelce su progonile mnoge različite skupine ljudi, koje su ih napadale, hvatale i potkradale ih.
- Ljudi često progone one ljude koji imaju drukčija religijska vjerovanja ili su slabiji od njih.
- Židovski religijski vođe progonili su Isusa zato što im se nije sviđalo što ih je poučavao.
- Nakon što je Isus otišao natrag na nebo, židovski religijski vođe i rimska vlast progonili su njegove sljedbenike.
- Izraz "progoniti" može se još prevesti kao "stalno ugnjetavati" ili "grubo postupati" ili "neprestano zlostavljati".
- Riječ "progonstvo" možemo, između ostaloga, prevesti kao "grubo zlostavljanje" ili "ugnjtavanje" ili "uporno štetno postupanje".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 07:52
- Djela apostolska 13:50
- Galaćanima 01:13-14
- Ivan 05:16-18
- Marko 10:30
- Matej 05:10
- Matej 05:43-45
- Matej 10:22
- Matej 13:20-21
- Filipljanima 03:06

Primjeri

- **33:07**
- **45:06**
- **46:02**
- **46:04**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1814, H7291, H7852, G1375, G1376, G1377, G1559, G2347

(Vrati se na: [33:07](#); [45:06](#); [45:07](#); [46:01](#); [46:02](#); [46:04](#); [46:09](#))

prokleti, prokletstvo, proklet

Definicija

Izraz "prokleti" znači učiniti da se dogode loše stvari osobi ili stvari koju se proklinje.

- Prokletstvo može biti izjava da će se nešto loše dogoditi nekome ili nečemu.
- Prokleti nekoga također može biti izraz želje da se toj osobi dogodi nešto loše.
- Također se može odnositi na kaznu ili druge negativne stvari koje netko čini da se dogode nekome drugome.

Prijedlozi za prevođenje

- Ovaj izraz može se prevesti kao "učiniti da se loše stvari dogode" ili "objaviti da će se nešto loše dogoditi" ili "zakleti se da ćeš učiniti da se loše stvari dogode".
- U kontekstu Božjega slanja prokletstava na njegov neposlušni narod, to se može prevesti kao "kazniti dopuštajući da se dogode loše stvari".
- Izraz "proklet", kada se koristi za opisivanje naroda, može se prevesti kao "(ova osoba) će iskusiti puno nevolja".
- Izraz "proklet bio" može se prevesti kao "Neka (ova osoba) doživi velike probleme".
- Izraz "prokleta bila zemlja" može se prevesti "zemlja neće biti jako plodna".
- "Proklet bio dan kada sam se rodio" može se prevesti kao "toliko sam jadan da bi bilo bolje da se nisam ni rodio".
- Međutim, ako ciljani jezik ima izraz "proklet bio" koji ima isto značenje, onda je dobro zadržati isti izraz.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Samuelova 14:24-26
- 2 Petrova 02:12-14
- Galaćanima 03:10
- Galaćanima 03:14
- Postanak 03:14
- Postanak 03:17
- Jakovljeva 03:10
- Brojevi 22:06
- Psalmis 109:28

Primjeri

- 02:09
- 02:11
- 04:04
- 39:07
- 50:16

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H422, H423, H779, H1288, H2763, H2764, H3994, H5344, H6895, H7043, H7045, H7621, H8381, G331, G332, G685, G1944, G2551, G2652, G2653, G2671, G2672, G6035

(Vrati se na: [02:09](#); [02:11](#); [03:15](#); [04:04](#); [39:07](#); [50:16](#))

propovijedati

Definicija

Govoriti skupini ljudi, poučavajući ih o Bogu i potičući ih da mu budu poslušni.

- Često jedna osoba propovijeda velikoj skupini ljudi. Obično se radi o govoru, a ne o pismu.
- "Propovijedanje" i "poučavanje" su slični, ali nisu sasvim isti.
- "Propovijedanje" se većinom odnosi na javno naviještanje duhovne ili moralne istine, te poticanje publiku da se odazove. "Poučavanje" je izraz koji naglašava pouku, odnosno daje ljudima informacije ili ih poučava kako da učine nešto.
- Izraz "propovijedati" obično se koristi uz riječ "evanđelje".
- Ono što je osoba propovijedala drugima može se općenito smatrati njenim "učenjem".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 2 Timoteju 04:1-2
- Djela apostolska 08:4-5
- Djela apostolska 10:42-43
- Djela apostolska 14:21-22
- Djela apostolska 20:25
- Luka 04:42
- Matej 03:1-3
- Matej 04:17
- Matej 12:41
- Matej 24:14
- Djela apostolska 09:20-22
- Djela apostolska 13:38-39
- Jona 03:1-3
- Luka 04:18-19
- Marko 01:14-15
- Matej 10:26

Primjeri

- **24:02**
- **30:01**
- **38:01**
- **45:06**
- **45:07**
- **46:06**
- **46:10**
- **47:14**
- **50:02**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's:
  - preach: H1319, H7121, H7150, G1229, G2097, G2605, G2782, G2783, G2784, G2980, G4283
  - proclaim: H1319, H1696, H1697, H2199, H3045, H3745, H4161, H5046, H5608, H6963, H7121, H7440, H8085, G518, G591, G1229, G1861, G2097, G2605, G2782, G2784, G2980, G3142, G4135

(Vrati se na: [24:02](#); [30:01](#); [38:01](#); [45:06](#); [45:07](#); [46:06](#); [46:07](#); [46:08](#); [46:10](#); [47:11](#); [47:14](#); [50:02](#))

prorok, proročanstvo, proricati, vidjelac, proročica

Definicija

"Prorok" je čovjek koji govori Božje poruke narodu. Žena koja to čini zove se "proročica".

- Često su proroci upozoravali ljude da se okrenu od svojih grijeha i poslušaju Boga.
- "Proročanstvo" je poruka koju prorok govori. "Proricati" znači govoriti Božje poruke.
- Često je poruka proročanstva govorila o nečemu što se imalo dogoditi u budućnosti.
- Mnoga proročanstva u Starome zavjetu već su se ispunila.
- U Bibliji se zbirka knjiga koje su napisali proroci ponekad naziva "Proroci".
- Na primjer, fraza "zakon i proroci" način je govora o svemu hebrejskom Svetom pismu, koji je također poznat kao "Stari zavjet".
- Stariji naziv za proroka bio je "vidjelac" ili "netko tko vidi".
- Ponekad se izraz "vidjelac" odnosi na lažnoga proroka ili nekoga tko se bavi vračanjem.

Prijedlozi za prevođenje

- Izraz "prorok" mogao bi se prevesti kao "Božji glasnogovornik" ili "čovjek koji govori za Boga" ili "čovjek koji govori Božje poruke".
- "Vidjelac" bi se moglo prevesti kao "osoba koji vidi viđenja" ili "čovjek kojem je Bog dao da vidi vidi budućnost".
- Izraz "proročica" mogao bi se prevesti kao "glasnogovornica za Boga" ili "žena koja govori za Boga" ili "žena koja govori Božje poruke".
- Načini prevođenja "proročanstva" mogu uključivati "poruka od Boga" ili "proročka poruka".
- Izraz "proricati" mogao bi se prevesti kao "govoriti riječi od Boga" ili "reći Božju poruku".
- Izraz u prenesenom značenju "zakon i proroci" mogao bi se također prevesti kao "knjige zakona i proroka" ili "sve što je napisano o Bogu i njegovu narodu, uključujući Božje zakone i ono što su njegovi proroci propovijedali".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Solunjanima 02:14-16
- Djela apostolska 03:25
- Ivan 01:43-45
- Malahija 04:4-6
- Matej 01:23
- Matej 02:18
- Matej 05:17
- Psalmi 051:01

Primjeri

- **12:12**
- **17:13**
- **19:01**
- **19:06**
- **19:17**
- **21:09**
- **43:05**
- **43:07**
- **48:12**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H2372, H2374, H4853, H5012, H5013, H5016, H5017, H5029, H5030, H5031, H5197, G2495, G4394, G4395, G4396, G4397, G4398, G5578

(Vrati se na: [12:12](#); [14:14](#); [17:07](#); [17:13](#); [19:01](#); [19:02](#); [19:06](#); [19:07](#); [19:08](#); [19:12](#); [19:14](#); [19:16](#); [19:17](#); [19:18](#); [20:01](#); [20:05](#); [20:10](#); [21:03](#); [21:05](#); [21:06](#); [21:09](#); [21:10](#); [21:11](#); [21:12](#); [21:13](#); [21:14](#); [21:15](#); [22:01](#); [22:07](#); [24:01](#); [24:04](#); [26:02](#); [26:05](#); [26:06](#); [36:03](#); [38:03](#); [40:03](#); [42:03](#); [43:05](#); [43:07](#); [44:05](#); [45:03](#); [48:12](#))

prositi, prosjak

Definicija

Izraz "prositi" znači hitno moliti nekoga za nešto. Često se odnosi na traženje novca, ali se također uobičajeno koristi za preklinjanje za nešto.

- Često ljudi prose ili preklinju kada im je nešto jako potrebno, ali ne znaju hoće li im druga osoba to dati ili ne.
- "Prosjak" je netko tko redovno sjedi ili stoji na javnom mjestu i moli ljude da mu dadu novca.
- Ovisno o kontekstu, ovaj izraz može se prevesti kao "preklinjati" ili "hitno moliti" ili "zahtijevati novac" ili "redovno tražiti novac".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Luka 16:20
- Marko 06:56
- Matej 14:36
- Psalmi 045:12-13

Primjeri

- **10:04**
- **29:08**
- **32:07**
- **32:10**
- **35:11**
- **44:01**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H34, H7592, G154, G1871, G4319, G4434

(Vrati se na: [10:04](#); [29:08](#); [32:07](#); [32:10](#); [44:01](#))

radost, radostan

Definicija

Radost je osjećaj uživanja ili dubokoga zadovoljstva koji dolazi od Boga. Povezani izraz "radostan" opisuje osobu koja se osjeća vrlo zadovoljno i ispunjeno dubokom srećom.

- Osoba osjeća radost kada duboko osjeća da je ono što doživljava vrlo dobro.
- Bog je onaj koji daje istinsku radost ljudima.
- Imati radost ne ovisi o ugodnim okolnostima. Bog može dati ljudima radost čak i kada im se u životu događaju vrlo teške stvari.
- Ponekad se mjesta opisuju kao radosna, kao, na primjer, kuće ili gradovi. Ovo znači da su ljudi koji tamo žive radosni.

Prijedlozi za prevođenje

- Izraz "radost" može se također prevesti kao "zadovoljstvo" ili "uživanje" ili "velika sreća".
- Izraz "budite radosni" može se prevesti kao "radujte se" ili "neka vam bude vrlo drago" ili izrazom koji znači "budite vrlo sretni u Božjoj dobroti".
- Osoba koja je radosna može se opisati kao "vrlo sretna" ili "oduševljena" ili "duboko sretna".
- Fraza poput "kliči radosno" može se prevesti kao "kliči na način koji pokazuje da si vrlo sretan".
- "Radostan grad" ili "radosna kuća" moglo bi se prevesti kao "grad gdje žive radosni ljudi" ili "kuća puna radosnih ljudi" ili "grad čiji su stanovnici sretni".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Nehemija 08:10
- Psalmi 048:02
- Izaija 56:6-7
- Jeremija 15:15-16
- Matej 02:9-10
- Luka 15:07
- Luka 19:37-38
- Ivan 03:29
- Djela apostolska 16:32-34
- Rimljanima 05:1-2
- Rimljanima 15:30-32
- Galaćanima 05:23
- Filipljanima 04:10-13
- 1 Solunjanima 01:6-7
- 1 Solunjanima 05:16
- Filemonu 01:4-7
- Jakovljeva 01:02
- 3 Ivanova 01:1-4

Primjeri

- **33:07**
- **34:04**
- **41:07**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1523, H1524, H1525, H2302, H2304, H2305, H2654, H2898, H4885, H5937, H5947, H5965, H5970, H6342, H6670, H7440, H7442, H7444, H7445, H7797, H7832, H8055, H8056, H8057, H8342, H8643, G20, G21, G2165, G2167, G2744, G4640, G4796, G4913, G5463, G5479

(Vrati se na: [33:07](#); [34:04](#); [41:07](#))

Rahaba

Definicija

Rahaba je bila žena koja je živjela u Jerihonu kada je Izrael napao taj grad. Bila je prostitutka.

- Rahaba je sakrila dva Izraelca koji su došli uhoditi Jerihon prije izraelskoga napada. Pomogla je uhodama da se vrate u izraelski tabor.
- Rahaba je uzvjerovala u Jahvu.
- Ona i njena obitelj bili su pošteđeni kada je Jerihon bio uništen, a potom su otišli živjeti s Izraelcima.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Hebrejima 11:29-31
- Jakovljeva 02:25
- Jošua 02:21
- Jošua 06:17-19
- Matej 01:05

Primjeri

- **15:01**
- **15:05**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H7343, G4460

(Vrati se na: [15:01](#); [15:05](#))

razapeti, raspeti

Definicija

Izraz "razapeti" znači pogubiti nekoga stavljajući ga na križ i ostavljajući ga tamo da pati u umre u velikoj boli.

- Žrtva se ili vezala za križ ili pribijala na njega čavlima. Razapeti ljudi umrli bi od gubitka krvi ili od gušenja.
- Staro Rimsko carstvo često je koristilo ovu metodu pogubljenja za kažnjavanje ljudi koji su bili veliki zločinci ili koji su se pobunili protiv autoriteta njihove vlasti.
- Židovski vjerski vođe tražili su od rimskog upravitelja da naredi svojim vojnicima da razapnu Isusa. Vojnici su pribili Isusa na križ. On je tamo patio šest sati, a zatim je umro.

Prijedlozi za prevođenje

- Izraz "razapeti" može se prevesti kao "ubiti na križu" ili "pogubiti pribijanjem na križ".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 02:23
- Galaćanima 02:20-21
- Luka 23:20-22
- Luka 23:34
- Matej 20:17-19
- Matej 27:23-24

Primjeri

- **39:11**
- **39:12**
- **40:01**
- **40:04**
- **43:06**
- **43:09**
- **44:08**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G388, G4362, G4717, G4957

(Vrati se na: [39:11](#); [39:12](#); [40:01](#); [40:04](#); [41:01](#); [43:06](#); [43:09](#); [44:08](#))

Rebeka

Definicija

Rebeka je bila unuka Abrahamova brata Nahora.

- Bog je izabrao Rebeku da bude supruga Abrahamova sina Izaka.
- Rebeka je napustila područje Aram Naharajima gdje je živjela i otišla s Abrahamovim slugom u područje Negeva gdje je živio Izak.
- Dugo vremena Rebeka nije imala djece, ali na kraju ju je Bog blagoslovio blizancima, Ezavom i Jakovom.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Postanak 24:15
- Postanak 24:45
- Postanak 24:56
- Postanak 24:64
- Postanak 25:28
- Postanak 26:08

Primjeri

- **06:02**
- **06:06**
- **07:01**
- **07:03**
- **07:06**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H7259

(Vrati se na: [06:02](#); [06:03](#); [06:04](#); [06:05](#); [06:06](#); [06:07](#); [07:01](#); [07:03](#); [07:06](#); [07:07](#))

rijeka Nil, egipatska Rijeka

Definicija

Nil je vrlo duga i široka rijeka u sjeveroistočnoj Africi. Posebice je poznata kao glavna egipatska rijeka.

- Rijeka Nil teče sjeverno kroz Egipat i utječe u Sredozemno more.
- Usjevi dobro rastu u plodnoj zemlji s obje strane rijeke Nila.
- Većina Egipćana žive blizu rijeke Nila zato što je ona važan izvor vode i usjeva hrane.
- Izraelci su živjeli u Gošenu, dijelu zemlje koji je bio vrlo plodan zato što se nalazio pored rijeke Nila.
- Kada je Mojsije bio beba, njegovi su ga roditelji stavili u košaru u trstiku u rijeci Nil kako bi ga sakrili od faraonovih ljudi.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Amos 08:08
- Postanak 41:1-3
- Jeremija 46:08

Primjeri

- **08:04**
- **09:04**
- **09:06**
- **10:03**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H216, H2975, H4714, H5104

(Vrati se na: [08:04](#); [09:04](#); [10:03](#))

riječ Božja, riječ Jahvina, riječ Gospodnja, pisma

Definicija

U Bibliji, izraz "riječ Božja" odnosi se na bilo što što je Bog komunicirao svome narodu. Ovo uključuje izgovorene i pisane poruke. Isusa se također naziva "Riječju Božjom".

- Izraz "Pisma" znači "zapisi". Koristi se samo u Novome zavjetu i odnosi se na hebrejska pisma ili "Stari zavjet". Ovi zapisi bili su Božja poruka. Bog je htio da ljudi zapišu tu poruku kako bi je mogli čitati i ljudi iz daleke budućnosti.
- Povezani izrazi "riječ Jahvina" i "riječ Gospodnja" često se odnose na specifičnu poruku od Boga koja je bila dana proroku ili nekoj drugoj osobi u Bibliji.
- Ponekad se ovaj izraz javlja jednostavno kao "riječ" ili "moja riječ" ili "tvoja riječ" (kada se govori o Božjoj riječi).
- U Novome zavjetu, Isusa se naziva "Riječju" i "Riječju Božjom". Ovi naslovi znače da Isus u potpunosti objavljuje tko je Bog, zato što je i sam Bog.

Prijedlozi za prevođenje

- Ovisno o kontekstu, drugi načini prevođenja ovog izraza mogu uključivati "poruka Jahve" ili "Božja poruka" ili "učenja od Boga".
- Možda će biti prirodnije na nekim jezicima učiniti od ovoga množinu i reći "Božje riječi" ili "riječi Jahve".
- Izraz "riječ Jahvina je došla" često se koristi za uvođenje nečega što je Bog rekao svojim prorocima ili svome narodu. To bi se moglo prevesti kao "Jahve je izgovorio ovu poruku" ili "Jahve je rekao ove riječi".
- Izraz "pismo" ili "pisma" mogao bi se prevesti kao "zapisi" ili "pisana poruka od Boga". Ovaj izraz trebalo bi prevesti drugačije od prijevoda izraza "riječ".
- Kada se "riječ" javlja sama, može se prevesti kao "poruka" ili "Božja riječ" ili "učenje", ovisno o kontekstu. Također razmisli o tome da koristiš alternativne prijevode koje smo gore predložili.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Postanak 15:01
- 1 Kraljevima 13:01
- Jeremija 36:1-3
- Luka 08:11
- Ivan 05:39
- Djela apostolska 06:02
- Djela apostolska 12:24
- Rimljanima 01:02
- 2 Korinćanima 06:07
- Efežanima 01:13
- 2 Timoteju 03:16
- Jakovljeva 01:18
- Jakovljeva 02:8-9

Primjeri

- **25:07**
- **33:06**
- **42:03**
- **42:07**
- **45:10**

- 48:12
- 49:18

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H561, H565, H1697, H3068, G3056, G4487

(Vrati se na: [25:03](#); [25:05](#); [25:07](#); [26:04](#); [33:06](#); [33:07](#); [33:08](#); [33:09](#); [42:03](#); [42:05](#); [42:07](#); [42:08](#); [48:12](#); [49:06](#); [49:18](#))

Rim, rimski

Definicija

U novozavjetna vremena, grad Rim bio je središte Rimskoga carstva. On je sada glavni grad moderne države Italije.

- Rimsko carstvo vladalo je nad svim područjima oko Sredozemnoga mora, uključujući Izrael.
- Izraz "rimski" odnosi se na bilo što vezno uz regije kojima je rimska vlast upravljala, uključujući rimske građane i rimske službenike.
- Apostol Pavao bio je odveden u grad Rim kao zatvorenik zato što je propovijedao dobru vijest o Isusu.
- Novozavjetna knjiga "Rimljanima" pismo je koje je Pavao napisao kršćanima u Rimu.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 2 Timoteju 01:15-18
- Djela apostolska 22:25
- Djela apostolska 28:14
- Ivan 11:48

Primjeri

- **23:04**
- **32:06**
- **39:09**
- **39:12**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G4514, G4516

(Vrati se na: [23:04](#); [39:09](#); [39:12](#); [44:05](#); [47:01](#); [47:07](#); [47:10](#))

Roboam

Definicija

Roboam je bio jedan od sinova kralja Salomona koji je postao kraljem naroda Izraela poslije Salomonove smrti.

- Na početku njegove vladavine, Roboam je bio okrutan prema svome narodu, pa se deset plemena Izraela pobunilo protiv njega i formiralo "kraljevstvo Izrael" na sjeveru.
- Roboam je nastavio vladati kao kralj južnoga kraljevstva Jude koje se sastojalo od dva plemena - Jude i Benjamina.
- Roboam je bio zao kralj koji nije slušao Jahvu, nego štovao lažne bogove.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Ljetopisa 03:10
- 1 Kraljevima 11:41-43
- 1 Kraljevima 14:21
- Matej 01:07

Primjeri

- **18:05**
- **18:06**
- **18:07**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H7346, G4497

(Vrati se na: [18:05](#); [18:06](#); [18:07](#); [18:08](#))

rugati se, izrugivati, ismijavati

Definicija

Izrazi "rugati se, izrugivati se" i "ismijavati" svi se odnose na podsmjehivanje nekome, posebice na okrutan način.

- Ruganje često uključuje imitiranje nečijih riječi ili djela s namjerom da se ta osoba posrami ili da joj se pokaže prijezir.
- Rimski su vojnici ismijavali ili izrugivali Isusa kada su na njega stavili haljinu i pretvarali se da mu iskazuju čast kao kralju.
- Skupina mladih ljudi ismijavala je ili pravila ruglo od Elizeja kada su ga nazivali raznim imenima i rugali se njegovoj ćelavoj glavi.
- Izraz "ismijavati" također se može odnositi na ruganje ideji koja se ne smatra vjerojatnom ili važnom.
- "Izrugivač" je netko tko se dosljedno izruguje ili ruga.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 2 Petrova 03:04
- Djela apostolska 02:12-13
- Galaćanima 06:6-8
- Postanak 39:13-15
- Luka 22:63-65
- Marko 10:34
- Matej 09:23-24
- Matej 20:19
- Matej 27:29

Primjeri

- 21:12
- 39:05
- 39:12
- 40:04
- 40:05

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1422, H2048, H2049, H2778, H2781, H3213, H3887, H3931, H3932, H3933, H3934, H3944, H3945, H4167, H4485, H4912, H5058, H5607, H6026, H6711, H7046, H7048, H7814, H7832, H8103, H8148, H8437, H8595, G1592, G1701, G1702, G1703, G2301, G2606, G3456, G5512

(Vrati se na: [39:05](#); [39:12](#); [40:01](#); [40:04](#); [40:05](#))

Salomon

Definicija

Salomon je bio jedan od sinova kralja Davida. Majka mu je bila Bat-Šeba.

- Kada je Salomon postao kraljem, Bog mu je rekao da zatraži što god želi. Salomon je zatražio mudrost da vlada nad svojim narodom pravedno i dobro. Bogu je Salomonova molba bila ugodna te mu je dao i mudrost i veliko bogatstvo.
- Salomon je također poznat po izgradnji veličanstvenoga hrama u Jeruzalemu.
- Iako je Salomon vladao mudro u početnim godinama svoje vladavine, poslije se ludo ženio mnogim strankinjama i počeo štovati njihove bogove.
- Zbog Salomonove nevjere, poslije njegove smrti Bog je podijelio Izraelce na dva kraljevstva: Izrael i Judeju. Ta kraljevstva često su se međusobno borila.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 07:47-50
- Luka 12:27
- Matej 01:7-8
- Matej 06:29
- Matej 12:42

Primjeri

- **17:14**
- **18:01**
- **18:02**
- **18:03**
- **18:04**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H8010, G4672

(Vrati se na: [17:14](#); [18:01](#); [18:02](#); [18:03](#); [18:04](#); [18:05](#); [18:06](#))

Samarija, Samarijanac

Definicija

Samarija je bilo ime grada i područja oko njega u sjevernom dijelu Izraela. Ta se regija nalazila između doline Šaron na zapadu i rijeke Jordana na istoku.

- U Starome zavjetu, Samarija je bio glavni grad sjevernog kraljevstva Izraela. Poslije se i kraj oko njega nazivao Samarijom.
- Kada su Asirci osvojili sjeverno kraljevstvo Izrael, zarobili su grad Samariju i primorali većinu sjevernih Izraelaca da napuste područje i preselili ih daleko u različite gradove u Asiriji.
- Asirci su također doveli mnoge strance u područje Samarije kako bi nadomjestili Izraelce koje su odselili.
- Neki Izraelci koji su preostali u tome kraju ženili su se strancima koji su se tamo preselili, i njihovi su potomci nazvani Samarijancima.
- Židovi su prezirali Samarijance zato što su bili samo djelomično Židovi i zato što su njihovi pretci štovali poganske bogove.
- U novozavjetna vremena, regija Samarije graničila je s regijom Galileje na sjeveru i regije Judeje na jugu.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 08:1-3
- Djela apostolska 08:05
- Ivan 04:4-5
- Luka 09:51-53
- Luka 10:33

Primjeri

- **20:04**
- **27:08**
- **27:09**
- **45:07**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H8111, H8115, H8118, G4540, G4541, G4542

(Vrati se na: [20:04](#); [27:08](#); [27:09](#); [27:10](#); [45:07](#))

san

Definicija

San je nešto što ljudi vide ili dožive u svojim mislima dok spavaju.

- Snovi često izgledaju kao stvarna događanja, ali to nisu.
- Ponekad Bog učini da ljudi sanjaju nešto kako bi iz toga nešto naučili. On također može i izravno govoriti ljudima u snovima.
- U Bibliji, Bog je dao posebne snove određenim ljudima kako bi im prenio poruku, često vezanu uz nešto što se imalo dogoditi u budućnosti.
- San se razlikuje od viđenja. Snovi se odvijaju dok osoba spava, ali viđenja se obično dogode kada je osoba budna.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 02:16-17
- Daniel 01:17-18
- Daniel 02:01
- Postanak 37:06
- Postanak 40:4-5
- Matej 02:13
- Matej 02:19-21

Primjeri

- **08:02**
- **08:06**
- **08:07**
- **16:11**
- **23:01**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1957, H2472, H2492, H2493, G1797, G1798, G3677

(Vrati se na: [08:02](#); [08:06](#); [08:07](#); [16:11](#); [23:01](#))

Sara, Saraja

Definicija

- Sara je bila Abrahamova žena.
- Ime joj je prvotno bilo "Saraja", ali ga je Bog promijenio u "Sara".
- Sara je rodila sina kojega je Bog obećao dati njoj i Abrahamu.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Postanak 11:30
- Postanak 11:31
- Postanak 17:15
- Postanak 25:9-11

Primjeri

- 05:01
- 05:04
- 05:04
- 05:05

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H8283, H8297, G4564

(Vrati se na: [04:05](#); [04:08](#); [05:01](#); [05:02](#); [05:04](#); [05:05](#))

savez

Definicija

Savez je službeni, obvezujući dogovor između dvije stranke, koji jedna ili obje stranke moraju ispuniti.

- Ovaj dogovor može postojati između pojedinaca, između skupina ljudi ili između Boga i ljudi.
- Kada ljudi naprave savez jedni s drugima, obećavaju da će nešto učiniti i to moraju učiniti.
- Primjeri ljudskih saveza uključuju bračni savez, poslovne dogovore i ugovore između država.
- Na mnogim mjestima u Bibliji, Bog je napravio nekoliko različitih saveza sa svojim narodom.
- U nekim savezima, Bog je obećao ispuniti svoj dio bez uvjeta. Na primjer, kada je Bog uspostavio svoj savez s ljudskim rodом, obećavajući da zemlju više neće uništiti potopom, ljudi nisu morali ispuniti nikakve uvjete kako bi se to obećanje ispunilo.
- U drugim savezima, Bog je obećao učiniti svoj dio samo ako mu ljudi budu poslušni i ako budu ispunili svoj dio saveza.

Prijedlozi za prevođenje

- Ovisno o kontekstu, načini za prevođenje ovoga mogu uključivati "obvezujući dogovor" ili "službena obveza" ili "prisega" ili "ugovor".
- Neki jezici možda će imati različite riječi za savez, ovisno o tome je li se jedna stranka ili su se obje stranke obvezale držati obećanje. Ako je savez jednostran, može se prevesti kao "obećanje" ili "prisega".
- Svakako vodite računa da prijevod ovog izraza ne zvuči kao da su ljudi predložili savez. U svim slučajevima saveza između Boga i ljudi, Bog je bio taj koji je inicirao savez.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Postanak 09:12
- Postanak 17:07
- Postanak 31:44
- Izlazak 34:10-11
- Jošua 24:24-26
- 2 Samuelova 23:5
- 2 Kraljevima 18:11-12
- Marko 14:24
- Luka 01:73
- Luka 22:20
- Djela apostolska 07:08
- 1 Korinćanima 11:25-26
- 2 Korinćanima 03:06
- Galaćanima 03:17-18
- Hebrejima 12:24

Primjeri

- **04:09**
- **05:04**
- **06:04**
- **07:10**
- **13:02**
- **13:04**
- **15:13**

- 21:05
- 21:14
- 38:05
- 48:11

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1285, H2319, H3772, G802, G1242, G4934

(Vrati se na: [04:09](#); [05:03](#); [05:04](#); [06:04](#); [07:10](#); [08:15](#); [13:02](#); [13:04](#); [14:01](#); [15:13](#); [20:01](#); [21:05](#); [21:14](#); [38:05](#); [48:11](#))

sila, sile

Definicija

Izraz "sila" odnosi se na sposobnost da se nešto učini ili ostvari, često koristeći veliku snagu. "Sile" se često odnosi na ljude ili duhove koji imaju veliku sposobnost učiniti da se nešto dogodi.

- "Sila Božja" se odnosi na Božju sposobnost da učini sve, a posebno ono što ljudi nisu sposobni učiniti.
- Bog ima potpunu silu nad svime što je stvorio.
- Bog daje svome narodu silu da učini ono što on želi, tako da, kada iscijele nekoga ili čine druga čuda, čine to po njegovoj sili.
- Budući da su Isus i Sveti Duh također Bog, oni imaju tu istu silu.

Prijedlozi za prevođenje

- Ovisno o kontekstu, izraz "sila" može se također prevesti kao "sposobnost" ili "snaga" ili "energija" ili "sposobnost činjenja čuda" ili "kontrola".
- Mogući načini prevođenja izraza "sile" mogli bi uključivati "moćna bića" ili "kontrolirajući duhovi" ili "oni koji kontroliraju druge".
- Izraz poput "spasi nas od sile naših neprijatelja" može se prevesti kao "spasi nas od tlačenja naših neprijatelja" ili "izbavi nas od kontrole naših neprijatelja". U ovom slučaju, "sila" ima značenje korištenja snage kako bi se kontrolirali i potlačili drugi.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Solunjanima 01:05
- Kološanima 01:11-12
- Postanak 31:29
- Jeremija 18:21
- Judina 01:25
- Suci 02:18
- Luka 01:17
- Luka 04:14
- Matej 26:64
- Filipljanima 03:21
- Psalmi 080:02

Primjeri

- 22:05
- 26:01
- 32:15
- 42:11
- 43:06
- 44:08

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H410, H1369, H1370, H2220, H2393, H2428, H2429, H2632, H3027, H3028, H3581, H4475, H4910, H5794, H5797, H5808, H6184, H7786, H7980, H7981, H7983, H7989, H8280, H8592, H8633, G1411, G1415, G1754, G1756, G1849, G1850, G2159, G2478, G2479, G2904, G3168

(Vrati se na: [22:05](#); [26:01](#); [32:15](#); [42:11](#); [43:06](#); [44:08](#))

Sila, Silvan

Definicija

Sila je bio vođa među vjernicima u Jeruzalemu.

- Starješine crkve u Jeruzalemu postavile su Silu da ide s Pavlom i Barnabom da donesu pismo u grad Antiohiju.
- Sila je poslije putovao s Pavlom u druge gradove gdje su poučavali ljude o Isusu.
- Pavao i Sila bili su bačeni u zatvor u gradu Filipima. Dok su bili tamo, pjevali su pjesme slavljenja Bogu i Bog ih je oslobodio iz zatvora. Tamničar je postao kršćanin kao rezultat njihova svjedočanstva.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Petrova 05:12
- 1 Solunjanima 01:1
- 2 Solunjanima 01:01
- Djela apostolska 15:22

Primjeri

- **47:01**
- **47:02**
- **47:03**
- **47:07**
- **47:08**
- **47:11**
- **47:13**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G4609, G4610

(Vrati se na: [47:01](#); [47:02](#); [47:03](#); [47:07](#); [47:08](#); [47:11](#); [47:13](#))

Sin Božji, Sin

Definicija

Izraz "Sin Božji" odnosi se na Isusa, Riječ Božju koja je došla na svijet kao ljudsko biće. Također ga se često naziva "Sinom".

- Sin Božji ima istu narav kao Bog Otac i u potpunosti je Bog.
- Bog Otac, Bog Sin i Bog Duh Sveti iste su biti.
- Za razliku od ljudskih sinova, Sin Božji oduvijek postoji.
- U početku, Sin Božji bio je aktivan u stvaranju svijeta, zajedno s Ocem i Duhom Svetim.
- Budući da je Isus Božji Sin, on voli Oca i pokorava mu se, a Otac njega voli.

Prijedlozi za prevođenje

- Za izraz "Sin Božji", "Sin" je najbolje prevesti istom riječju koju bi jezik prirodno upotrijebio u odnosu na ljudskoga sina.
- Vodite računa da riječ koju koristite za "sina" odgovara riječi koju koristite za prijevod "oca" te da te riječi najprirodnije izražavaju pravi očinsko sinovski odnos u projektom jeziku.
- Upotrebom velikog slova u riječi "Sin" lakše ćete pokazati da se govori o Bogu.
- Izraz "Sin" skraćen je oblik izraza "Sin Božji", posebice kada se nalazi u istome kontekstu kao i "Otac".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Ivanova 04:10
- Djela apostolska 09:20
- Kološanima 01:17
- Galaćanima 02:20
- Hebrejima 04:14
- Ivan 03:18
- Luka 10:22
- Matej 11:27
- Otkrivenje 02:18
- Rimljanima 08:29

Primjeri

- 22:05
- 24:09
- 31:08
- 37:05
- 42:10
- 46:06
- 49:09

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H426, H430, H1121, H1247, G2316, G5207

(Vrati se na: [22:04](#); [22:05](#); [24:08](#); [24:09](#); [25:02](#); [25:04](#); [26:09](#); [31:08](#); [32:06](#); [36:05](#); [37:05](#); [39:03](#); [39:04](#); [40:05](#); [40:08](#); [42:10](#); [46:06](#); [49:03](#); [49:09](#); [49:12](#); [49:14](#))

sin, sin (nekoga)

Definicija

Izraz "sin" odnosi se na dječaka ili muškarca u odnosu prema njegovim roditeljima. Može se odnositi ili na nečijega muškog potomka ili na usvojenoga sina.

- "Sin" se u Bibliji često koristi u prenesenom značenju u odnosu na bilo kojega muškog potomka, kao što je unuk ili praunuk.
- Izraz "sin" može se koristiti i kao pristojan oblik obraćanja dječaku ili mlađemu muškarcu.
- Ponekad se izraz "sinovi Božji" koristi u Novom zavjetu u odnosu na one koji vjeruju u Krista.
- Bog naziva Izrael svojim "sinom prvorodencem". To se odnosi na Božji izbor nacije Izraela da bude njegov poseban narod. Putem njih je došla Božja poruka otkupljenja i spasenja, zbog čega su mnogi drugi narodi postali Božja duhovna djeca.
- Fraza "sin (nekoga)" često ima preneseno značenje "koji ima osobine (nekoga)". Primjeri uključuju "sinovi svjetla", "sinovi neposlušnosti", "sin mira" i "sinovi groma".
- Fraza "sin (nekoga)" također se koristi za izražavanje očinstva. Ova se fraza koristi u rodoslovljima i na mnogim drugim mjestima.
- Upotreba "sin (nekoga)" da bi se navelo ime oca često pomaže da se razlikuje između ljudi s istim imenom. Na primjer, "Azarja, sin Sadoka" i "Azarja, sin Natana" u Prvoj knjizi Kraljeva 4, te "Azarja, sin Amasje" u Drugoj Kraljeva 15, tri su različita čovjeka.

Prijedlozi za prevođenje

- U većini javljanja ovog izraza, najbolje je prevesti "sin" koristeći doslovan izraz u jeziku koji se koristi u odnosu na sina.
- Kada prevodite izraz "Sin Božji", valja koristiti uobičajeni izraz za "sina" na projektnom jeziku.
- Kada se koristi u odnosu na potomka, a ne na izravnog sina, treba koristiti izraz "potomak", kao kada se govori o Isusu kao o "Davidovu potomku" ili u rodoslovljima gdje se ponekad "sin" odnosi na muškoga potomka, a ne na sina.
- Ponekad se "sinovi" može prevesti kao "djeca", tamo gdje se taj izraz odnosi i na ženske i muške potomke. Na primjer, "sinovi Božji" može se prevesti kao "djeca Božja" budući da taj izraz uključuje i djevojke i žene.
- Izraz u prenesenom značenju "sin (nekoga)" mogao bi se također prevesti kao "netko tko ima osobine (nekoga)" ili "netko tko je poput" ili "netko tko ima" ili "netko tko se ponaša kao".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Ljetopisa 18:15
- 1 Kraljevima 13:02
- 1 Solunjanima 05:05
- Galaćanima 04:07
- Hošea 11:01
- Izaija 09:06
- Matej 03:17
- Matej 05:09
- Matej 08:12
- Nehemija 10:28

Primjeri

- **04:08**
- **04:09**

- 05:05
- 05:08
- 09:07
- 11:06
- 18:01
- 26:04

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1060, H1121, H1123, H1248, H3173, H3206, H3211, H4497, H5209, H5220, G3816, G5043, G5207

(Vrati se na: [04:08](#); [04:09](#); [05:04](#); [05:05](#); [05:06](#); [05:08](#); [05:10](#); [06:01](#); [06:06](#); [06:07](#); [09:07](#); [11:02](#); [17:07](#); [20:08](#); [23:02](#); [35:03](#); [35:07](#); [35:08](#); [35:09](#); [35:13](#); [48:08](#))

Sinaj, gora Sinaj

Definicija

Gora Sinaj ime je planine koja se vjerojatno nalazila na južnome dijelu onoga što je danas poznato kao Sinajski poluotok. Bilo je poznato i kao "gora Horeb".

- Gora Sinaj je dio velike kamenite pustinje.
- Izraelci su došli na brdo Sinaj dok su putovali iz Egipta u Obećanu zemlju.
- Bog je dao Mojsiju Deset zapovijedi na brdu Sinaj.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 07:29-30
- Izlazak 16:1-3
- Galaćanima 04:24
- Levitski zakonik 27:34
- Brojevi 01:17-19

Primjeri

- **13:01**
- **13:03**
- **13:11**
- **15:13**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H2022, H5514, G3735, G4614

(Vrati se na: [13:01](#); [13:03](#); [13:11](#); [13:15](#); [14:01](#); [15:13](#); [20:01](#); [21:05](#))

slava, slavan

Definicija

Općenito, izraz "slava" znači čast, veličanstvo i krajnju veličinu. Za bilo što što ima slavu kaže se da je "slavno".

- Ponekad se "slava" odnosi na nešto vrlo vrijedno i važno. U drugim kontekstima komunicira veličanstvo, sjaj ili osudu.
- Na primjer, izraz "slava pastira" odnosi se na bujne pašnjake gdje su njihove ovce imale puno trave za pašu.
- Slava se posebno koristi da se opiše Bog, koji je slaviji od ikoga ili ičega u svemiru. Sve u njegovom karakteru otkriva njegovu slavu i njegovo veličanstvo.
- Na engleskom se jeziku riječ "slava" nalazi i u izrazu kojim se želi reći da se netko nečim diči ili ponosi.

Prijedlozi za prevođenje

- Ovisno o kontekstu, različiti načini prevođenja "slave" mogli bi uključivati "veličanstvo" ili "sjaj" ili "strašna veličina" ili "krajnja vrijednost".
- Naziv "slavan" mogao bi se prevesti kao "pun slave" ili "krajnje vrijedan" ili "vrlo sjajan" ili "strašno veličanstven".
- Izraz "dati slavu Bogu" mogao bi se prevesti kao "dati čast Božjoj veličini" ili "slaviti Boga zbog njegova veličanstva" ili "reći drugima kako je velik Bog".
- Engleski izraz "slaviti se nečim" mogao bi se prevesti kao "slaviti" ili "dičiti se" ili "hvaliti se" ili "uživati u".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Izlazak 24:17
- Brojevi 14:9-10
- Izaija 35:02
- Luka 18:43
- Luka 02:09
- Ivan 12:28
- Djela apostolska 03:13-14
- Djela apostolska 07:1-3
- Rimljanima 08:17
- 1 Korinćanima 06:19-20
- Filipljanima 02:14-16
- Filipljanima 04:19
- Kološanima 03:1-4
- 1 Solunjanima 02:05
- Jakovljeva 02:1-4
- 1 Petrova 04:15-16
- Otkrivenje 15:04

Primjeri

- **23:07**
- **25:06**
- **37:01**
- **37:08**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H117, H142, H155, H215, H1342, H1921, H1926, H1935, H1984, H3367, H3513, H3519, H3520, H6286, H6643, H7623, H8597, G1391, G1392, G1740, G1741, G2744, G4888

(Vrati se na: [23:07](#); [25:06](#); [37:01](#); [37:08](#))

slaviti

Definicija

Slaviti nekoga znači izraziti divljenje i čast prema toj osobi.

- Ljudi slave Boga zbog njegove veličine i zbog svih divnih stvari koje je učinio kao Stvoritelj i Spasitelj svijeta.
- Slava za Boga često uključuje zahvalnost za ono što je učinio.
- Glazba i pjevanje često se koriste kao načini slavljenja Boga.
- Slavljenje Boga je dio štovanja.
- Izraz "slaviti" također se može prevesti kao "govoriti dobro o" ili "visoko cijeniti riječima" ili "reći dobre stvari o".
- Imenica "slavljenje" mogla bi se prevesti kao "izgovorena čast" ili "govor koji daje čast" ili "govorenje dobrih stvari o".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 2 Korinćanima 01:03
- Djela apostolska 02:47
- Djela apostolska 13:48
- Daniel 03:28
- Efežanima 01:03
- Postanak 49:8
- Jakovljeva 03:9-10
- Ivan 05:41-42
- Luka 01:46
- Luka 01:64-66
- Luka 19:37-38
- Matej 11:25-27
- Matej 15:29-31

Primjeri

- **12:13**
- **17:08**
- **22:07**
- **43:13**
- **47:08**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1319, H7121, G2980, G3853

(Vrati se na: [12:13](#); [17:03](#); [17:08](#); [22:07](#); [23:08](#); [43:13](#); [44:03](#); [47:08](#))

sluga, rob, ropstvo

Definicija

Riječ za "slugu" može također imati značenje "roba" i odnosi se na osobu koja radi za drugu osobu, bilo zato što tako želi ili tako mora. Obično se na temelju konteksta može zaključiti radi li se sluzi ili robu.

- U biblijska vremena razlika između sluge i roba bila je manja nego što je danas. I sluge i robovi bili su važan dio gospodareva kućanstva i mnoge su tretirali gotovo kao članove obitelji. Ponekad bi sluga izabrao ostati cijeli život uz svoga gospodara.
- Rob je vrsta sluge koji je vlasništvo osobe za koju radi. Osoba koja kupuje robove nazivala se njegovim "vlasnikom" ili "gospodarom". Neki gospodari ponašali su se prema svojim robovima vrlo okrutno, dok su drugi gospodari bili dobri prema svojim robovima, kao prema sluzi koji je vrijedan član kućanstva.
- U drevna vremena, neki ljudi su htjeli postati robovima osobe kojoj su dugovali novac kako bi otplatili dug.
- U Bibliji, fraza "tvoj sam sluga" koristila se kao znak poštovanja i službe osobi višega statusa, kao što je bio kralj. To ne znači da je osoba koja govori stvarno bila sluga.
- U Starome zavjetu, Božji proroci i drugi ljudi koji su štovali Boga često su se nazivali njegovim "slugama".
- U Novome zavjetu, ljudi koji su bili poslušni Bogu po vjeri u Krista često su se nazivali njegovim "slugama".
- Kršćane su isto zvali "robovima pravednosti", što je metafora koja uspoređuje predanost pokoravanju Bogu s pokoravanjem gospodaru. (Vidi: Metafora)

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 04:29-31
- Djela apostolska 10:7-8
- Kološanima 01:7-8
- Kološanima 03:22-25
- Postanak 21:10-11
- Luka 12:47-48
- Marko 09:33-35
- Matej 10:24-25
- Matej 13:27-28
- 2 Timoteju 02:3-5
- Djela apostolska 06:2-4
- Postanak 25:23
- Luka 04:8
- Luka 12:37-38
- Luka 22:26-27
- Marko 08:7-10
- Matej 04:10-11
- Matej 06:24

Primjeri

- **06:01**
- **08:04**
- **09:13**
- **19:10**
- **29:03**
- **35:06**
- **47:04**
- **50:04**

Podaci o riječi(ma)

- (Servant) Strong's: H5288, H5647, H5649, H5650, H5657, H7916, H8198, H8334, G1249, G1401, G1402, G2324, G3407, G3411, G3610, G3816, G4983, G5257
- (Serve) H327, H3547, H4929, H4931, H5647, H5656, H5673, H5975, H6213, H6399, H6402, H6440, H6633, H6635, H7272, H8104, H8120, H8199, H8278, H8334, G1247, G1248, G1398, G1402, G1438, G1983, G2064, G2212, G2323, G2999, G3000, G3009, G4337, G4342, G4754, G5087, G5256

(Vrati se na: 04:05; 05:01; 06:01; 06:02; 06:03; 07:08; 07:09; 08:02; 08:04; 08:12; 09:02; 09:08; 09:13; 12:01; 12:03; 12:04; 12:13; 12:14; 13:04; 14:07; 19:10; 20:06; 29:02; 29:03; 29:04; 29:05; 29:06; 29:07; 29:08; 35:06; 35:09; 38:01; 38:15; 39:06; 39:10; 47:03; 47:04; 47:05; 47:06; 47:07; 49:17; 50:04; 50:06; 50:07)

smrt, umrijeti, mrtav

Definicija

Ovaj naziv koristi se u odnosu na fizičku i duhovnu smrt. Fizički, odnosi se na to kada fizičko tijelo osobe prestane živjeti. Duhovno, odnosi se na grešnika koji je odvojen od svetoga Boga zbog svoga grijeha.

Prijedlozi za prevođenje

- Za prevođenje ovog naziva, najbolje je koristiti svakodnevnu, prirodnu riječ ili izraz koji se odnosi na smrt u ciljanom jeziku.
- Na nekim jezicima, "umrijeti" se može izraziti kao "ne živjeti". Izraz "mrtav" može se prevesti kao "neživ" ili "beživotan" ili "neživući".
- Mnogi jezici koriste izraze u prenesenom značenju kako bi opisali smrt, kao što je "pass away" na engleskom (otići dalje). Međutim, u Bibliji je najbolje koristiti najizravniji naziv za smrt koji se koristi u svakodnevnom govoru.
- U Bibliji, fizički život i smrt često se uspoređuju s duhovnim životom i smrću. Važno je u prijevodu koristiti istu riječ ili izraz i za fizičku i za duhovnu smrt.
- Na nekim jezicima može biti jasnije reći "duhovna smrt" kada kontekst zahtijeva to značenje. Neki prevoditelji mogu također smatrati da je najbolje reći "fizička smrt" u kontekstima gdje se ona uspoređuje sa duhovnom smrću.
- Izraz "mrtvi" imenski je pridjev koji se odnosi na ljude koji su umrli. Neki jezici prevest će ovo kao "mrtvi ljudi" ili "ljudi koji su umrli".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Korinćanima 15:21
- 1 Solunjanima 04:17
- Djela apostolska 10:42
- Djela apostolska 14:19
- Kološanima 02:15
- Kološanima 02:20
- Postanak 02:15-17
- Postanak 34:27
- Matej 16:28
- Rimljanima 05:10
- Rimljanima 05:12
- Rimljanima 06:10

Primjeri

- 01:11
- 02:11
- 07:10
- 37:05
- 40:08
- 43:07
- 48:02
- 50:17

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H6, H1478, H1826, H1934, H2491, H4191, H4192, H4193, H4194, H4463, H5038, H5315, H6297, H6757, H7496, H7523, H8045, H8546, H8552, G336, G337, G520, G599, G615, G622, G1634, G1935, G2079, G2253, G2286, G2287, G2288, G2289, G2348, G2837, G2966, G3498, G3499, G3500, G4430, G4880, G4881, G5053, G5054

(Vrati se na: [01:11](#); [02:03](#); [02:04](#); [02:11](#); [21:12](#); [21:13](#); [21:14](#); [35:09](#); [35:13](#); [36:03](#); [36:07](#); [37:01](#); [37:03](#); [37:04](#); [37:05](#); [37:06](#); [37:07](#); [38:10](#); [39:05](#); [40:07](#); [40:08](#); [41:01](#); [41:04](#); [41:05](#); [42:07](#); [43:07](#); [44:05](#); [45:05](#); [48:01](#); [48:02](#); [48:08](#); [49:02](#); [49:10](#); [49:11](#); [49:12](#); [49:14](#); [50:11](#); [50:12](#); [50:17](#))

Sotona, đavao, zli

Definicija

Đavao je duhovno biće koje je Bog stvorio, ali koje se pobunilo protiv Boga i postalo Božjim neprijateljem. Đavao se također naziva "Sotona" ili "zli".

- Đavao mrzi Boga i sve što je Bog stvorio, zato što želi uzeti Božje mjesto i želi da ga štiju kao Boga.
- Sotona kuša ljude da se pobune protiv Boga.
- Bog je poslao svoga Sina, Isusa, da spasi ljude od Sotonine kontrole.
- Ime "Sotona" znači "protivnik" ili "neprijatelj".
- Riječ "đavao" znači "optužitelj".

Prijedlozi za prevođenje

- Riječ "đavao" također se može prevesti kao "optužitelj" ili "zli" ili "kralj zlih duhova" ili "glavni zli duh".
- "Sotona" se može prevesti kao "Protivnik" ili "Neprijatelj" ili nekim drugim imenom koje pokazuje da je on đavao.
- Ovi izrazi trebali bi se prevesti drugačije od demona i zlih duhova.
- Uzmite u obzir kako su ovi izrazi prevedeni na lokalnom ili nacionalnom jeziku.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Ivanova 03:08
- 1 Solunjanima 02:17-20
- 1 Timoteju 05:15
- Djela apostolska 13:10
- Job 01:08
- Marko 08:33
- Zaharija 03:01

Primjeri

- 21:01
- 25:06
- 25:08
- 33:06
- 38:07
- 48:04
- 49:15
- 50:09
- 50:10
- 50:15

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H7700, H7854, H8163, G1139, G1140, G1141, G1142, G1228, G4190, G4566, G4567

(Vrati se na: [21:01](#); [25:01](#); [25:02](#); [25:04](#); [25:05](#); [25:06](#); [25:07](#); [25:08](#); [26:01](#); [33:06](#); [38:07](#); [38:09](#); [48:02](#); [48:04](#); [49:15](#); [50:04](#); [50:09](#); [50:10](#); [50:15](#))

spasiti, siguran

Definicija

Izraz "spasiti" odnosi se na čuvanje nekoga od nečega lošega ili štetnoga. "Biti siguran" znači biti zaštićen od zla ili opasnosti.

- U fizičkom smislu, ljudi se mogu spasiti ili izbaviti od poteškoća, opasnosti ili smrti.
- U duhovnom smislu, ako je osoba "spašena", to znači da joj je putem Isusove smrti na križu Bog oprostio i spasio je od kazne u paklu za njen grijeh.
- Ljudi mogu spasiti ili izbaviti ljude od opasnosti, ali samo Bog može spasiti ljude od vječne kazne za njihove grijeh.

Prijedlozi za prevođenje

- Načini prevođenja "spasiti" mogli bi uključivati "izbaviti" ili "čuvati od zla" ili "maknuti iz opasnosti" ili "sačuvati od smrti".
- U izrazu, "tko god želi spasiti svoj život", izraz "spasiti" mogao bi se prevesti kao "sačuvati" ili "zaštititi".
- Izraz "siguran" mogao bi se prevesti kao "zaštićen od opasnosti" ili "na mjestu gdje ti nitko ne može nauditi".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Postanak 49:18
- Postanak 47:25-26
- Psalmis 080:03
- Jeremija 16:19-21
- Mihej 06:3-5
- Luka 02:30
- Luka 08:36-37
- Djela apostolska 04:12
- Djela apostolska 28:28
- Djela apostolska 02:21
- Rimljanima 01:16
- Rimljanima 10:10
- Efežanima 06:17
- Filipljanima 01:28
- 1 Timoteju 01:15-17
- Otkrivenje 19:1-2

Primjeri

- **09:08**
- **11:02**
- **12:05**
- **12:13**
- **16:17**
- **44:08**
- **47:11**
- **49:12**
- **49:13**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H983, H2421, H2502, H3444, H3467, H3468, H4190, H4422, H4931, H5338, H6308, H6403, H7682, H7951, H7965, H8104, H8199, H8668, G803, G804, G806, G1295, G1508, G4982, G4991, G4992, G5198

(Vrati se na: [09:08](#); [11:02](#); [11:05](#); [12:05](#); [12:13](#); [13:04](#); [16:04](#); [16:08](#); [16:09](#); [16:14](#); [16:17](#); [21:02](#); [21:14](#); [23:02](#); [28:07](#); [31:07](#); [38:01](#); [40:05](#); [44:08](#); [45:07](#); [47:04](#); [47:11](#); [48:05](#); [48:07](#); [49:05](#); [49:06](#); [49:12](#); [49:13](#); [50:04](#))

suditi, sud

Definicija

Izrazi "suditi" i "sud" često se odnose na donošenje odluke oko toga je li nešto moralno ispravno ili pogrešno.

- "Božji sud" često se odnosi na njegovu odluku da osudi nešto ili nekoga kao grešno.
- Božji sud obično uključuje kažnjavanje ljudi zbog njihova grijeha.
- Izraz "suditi" može također značiti "osuditi". Bog upućuje svoj narod da ne sude jedni druge na taj način.
- Drugo značenje je "presuditi između" ili "suditi između", kao kada se odlučuje o tome koja je osoba u nekome sporu u pravu.
- U nekim kontekstima, Božji "sudovi" su ono što je on odlučio da je ispravno i pravedno. Oni su slični njegovim odlukama, zakonima ili propisima.
- "Sud" se može odnositi na sposobnost mudrog donošenja odluka. Osoba koja ima loš "sud" nema mudrosti da donese mudre odluke.

Prijedlozi za prevođenje

- Ovisno o kontekstu, načini prevođenja "suditi" mogu uključivati "odlučiti" ili "osuditi" ili "kazniti" ili "odrediti".
- Izraz "sud" može se prevesti kao "kazna" ili "odluka" ili "presuda" ili "odredba" ili "osuda".
- U nekim kontekstima, izraz "na sud" mogao bi se također prevesti kao "na dan suda" ili "u vrijeme kada Bog bude sudio ljudima".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Ivanova 04:17
- 1 Kraljevima 03:09
- Djela apostolska 10:42-43
- Izaija 03:14
- Jakovljeva 02:04
- Luka 06:37
- Mihej 03:9-11
- Psalmi 054:01

Primjeri

- **19:16**
- **21:08**
- **39:04**
- **50:14**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H148, H430, H1777, H1778, H1779, H1780, H1781, H1782, H2940, H4055, H4941, H6414, H6415, H6416, H6417, H6419, H6485, H8196, H8199, H8201, G144, G350, G968, G1106, G1252, G1341, G1345, G1348, G1349, G2917, G2919, G2920, G2922, G2923, G4232

(Vrati se na: [18:01](#); [19:16](#); [21:08](#); [39:04](#); [50:14](#))

svet, svetost

Definicija

Izrazi "svet" i "svetost" odnose se na Božji karakter. Bog je totalno odvojen i razdvojen od svega što je grešno i nesavršeno.

- Samo je Bog apsolutno svet. On čini ljude i stvari svetima.
- Osoba koja je sveta pripada Bogu i odvojena je kako bi služila Bogu i donosila mu slavu.
- Objekt koji je Bog proglasio svetim je onaj koji je odvojen za njegovu slavu i upotrebu, kao što je žrtvenik koji služi u svrhu prinošenja žrtava njemu.
- Budući da je Bog svet, ljudi mu ne mogu pristupiti osim ako im on to ne dopusti, zato što su obična ljudska bića, grešna i nesavršena.
- U Starome zavjetu, Bog je odvojio svećenike kao svete za određene službe njemu. Morali su se obredno očistiti od grijeha kako bi pristupili Bogu.
- Bog je također odvojio kao sveta neka mjesta i stvari koje su mu pripadali ili u kojima se objavljivao, kao što je bio njegov hram.

Prijedlozi za prevođenje

- Načini prevođenja "svet" mogu uključivati "odvojen za Boga" ili "koji pripada Bogu" ili "savršeno čist" ili "savršeno bezgrešan" ili "odvojen od grijeha".
- "Učiniti svetim" često se prevodi kao "posvetiti". Može se također prevesti kao "odvojiti (nekoga) za Božju slavu".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Postanak 28:22
- 2 Kraljevima 03:02
- Tužaljke 04:01
- Ezekiel 20:18-20
- Matej 07:6
- Marko 08:38
- Djela apostolska 07:33
- Djela apostolska 11:08
- Rimljanima 01:02
- 2 Korinćanima 12:3-5
- Kološanima 01:22
- 1 Solunjanima 03:13
- 1 Solunjanima 04:07
- 2 Timoteju 03:15

Primjeri

- 01:16
- 09:12
- 13:01
- 13:05
- 22:05
- 50:02

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H430, H2455, H2623, H4676, H4720, H6918, H6922, H6942, H6944, H6948, G37, G38, G39, G40, G41, G42, G462, G1859, G2150, G2412, G2413, G2839, G3741, G3742

(Vrati se na: [01:16](#); [09:12](#); [13:02](#); [13:05](#); [22:05](#); [50:02](#))

Sveti Duh, Duh Božji, Duh Gospodnji

Definicija

Svi se ovi izrazi odnose na Svetoga Duha, koji je Bog. Jedan pravi Bog postoji vječno kao Otac, Sin i Sveti Duh.

- Sveti Duh se također naziva i "Duhom" i "Duhom Jahvinim" i "Duhom istine".
- Budući da je Sveti Duh Bog, on je apsolutno svet, beskonačno čist i moralno savršen u svojoj naravi i svemu što čini.
- Zajedno s Ocem i Sinom, Sveti Duh je bio aktivan u stvaranju svijeta.
- Kada se Božji Sin Isus vratio na nebo, Bog je poslao Svetoga Duha svome narodu kako bi ih on vodio, poučavao, tješio i osposobljavao da čine Božju volju.
- Sveti Duh vodio je Isusa i on vodi sve koji vjeruju u Isusa.

Prijedlozi za prevođenje

- Ovaj se izraz može jednostavno prevesti riječima koje se koriste za "svet" i "duh".
- Načini prevođenja ovog izraza također bi mogli uključivati "Čisti Duh" ili "Duh koji je svet" i "Bog Duh".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Samuelova 10:10
- 1 Solunjanima 04:7-8
- Djela apostolska 08:17
- Galaćanima 05:25
- Postanak 01:1-2
- Izaija 63:10
- Job 33:04
- Matej 12:31
- Matej 28:18-19
- Psalmis 051:10-11

Primjeri

- **01:01**
- **24:08**
- **26:01**
- **26:03**
- **42:10**
- **43:03**
- **43:08**
- **43:11**
- **45:01**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H3068, H6944, H7307, G40, G4151

(Vrati se na: [01:01](#); [22:02](#); [22:05](#); [23:02](#); [24:08](#); [24:09](#); [25:01](#); [26:01](#); [26:03](#); [42:10](#); [42:11](#); [43:03](#); [43:05](#); [43:08](#); [43:11](#); [45:01](#); [45:03](#); [45:07](#); [45:12](#); [46:05](#); [46:10](#))

svećenik, svećenstvo

Definicija

U Bibliji, svećenik je netko tko je izabran da prinosi žrtve Bogu u ime Božjega naroda. "Svećenstvo" je bilo ime za dužnost ili položaj svećenika.

- U Starome zavjetu, Bog je izabrao Arona i njegove potomke da mu budu svećenici za izraelski narod.
- "Svećenstvo" je bilo pravo i odgovornost koja je prelazila s oca na sina u levitskome klanu.
- Izraelski svećenici bili su odgovorni za prinošenje žrtava naroda Bogu, zajedno uz druge dužnosti u hramu.
- Svećenici su također prinosili redovne molitve Bogu u ime njegova naroda i obavljali druge vjerske obrede.
- Svećenik je izgovarao službene blagoslove na narod i poučavao ih Božjim zakonima.
- U Isusovo vrijeme, postojale su različite razine svećenika, uključujući svećeničke glavare i velikog svećenika.
- Isus je naš "veliki svećenik" koji posreduje za nas u Božjem prisustvu. On je prinio sebe kao konačnu žrtvu za grijeh, što znači da žrtve koje su prinosili ljudski svećenici nisu više potrebne.
- U Novome zavjetu, svaki vjernik u Isusa zove se "svećenik" koji može doći izravno Bogu u molitvi da posreduje za sebe i druge ljude.
- U drevna vremena, postojali su i poganski svećenici koji su prinosili žrtve lažnim bogovima kakav je bio Baal.

Prijedlozi za prevođenje

- Ovisno o kontekstu, izraz "svećenik" može se prevesti kao "osoba za žrtve" ili "Božji posrednik" ili "žrtveni posrednik" ili "osoba koju Bog postavlja da ga predstavlja".
- Prijevod "svećenika" treba bi biti drugačiji od prijevoda "posrednika".
- Neki prijevodi možda radije uvijek kažu nešto kao "izraelski svećenik" ili "židovski svećenik" ili "Jahvin svećenik" ili "Baalovi svećenici" kako bi bilo jasno da se to ne odnosi na suvremenu vrstu svećenika.
- Izraz koji se koristi za prijevod "svećenika" trebao bi se razlikovati od naziva za "svećeničkoga glavara" i "velikog svećenika" i "levita" i "proroka".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 2 Ljetopisa 06:41
- Postanak 14:17-18
- Postanak 47:22
- Ivan 01:19-21
- Luka 10:31
- Marko 01:44
- Marko 02:25-26
- Matej 08:4
- Matej 12:04
- Mihej 03:9-11
- Nehemija 10:28-29
- Nehemija 10:34-36
- Otkrivenje 01:06

Primjeri

- **04:07**
- **13:09**
- **19:07**
- **21:07**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H3547, H3548, H3549, H3550, G748, G749, G2405, G2406, G2407, G2409, G2420

(Vrati se na: [04:07](#); [13:02](#); [13:09](#); [15:02](#); [15:03](#); [15:04](#); [19:07](#); [21:06](#); [21:07](#); [22:01](#); [27:06](#); [27:07](#); [48:06](#))

svjedočanstvo, svjedočiti

Definicija

Izrazi "svjedočanstvo" i "svjedočiti" odnose se na davanje izjave o nečemu za što smo sigurni da je istinito.

- Često osoba "svjedoči" o nečemu što je iskusila iz prve ruke.
- Svjedok koji da "lažno svjedočanstvo" ne govori istinu o onome što se dogodilo.
- Ponekad se izraz "svjedočanstvo" odnosi na proročanstvo koje je izjavio prorok.
- U Novome zavjetu, ovaj izraz često se koristi u odnosu na to kako su Isusovi sljedbenici svjedočili o događajima u Isusovu životu, smrti i uskrsnuću.

Prijedlozi za prevođenje

- Izraz "svjedočiti" ili "dati svjedočanstvo" mogao bi se također prevesti kao "reći činjenice" ili "reći što je vidio ili čuo" ili "reći iz osobnog iskustva" ili "dati svjedočanstvo" ili "reći što se dogodilo".
- Načini prevođenja "svjedočanstva" mogu uključivati "izvještaj o tome što se dogodilo" ili "izjava o tome što je istina" ili "dokaz" ili "što je bilo rečeno" ili "proročanstvo".
- Fraza "njima za svjedočanstvo" mogla bi se prevesti kao "pokazati im što je istinito" ili "dokazati im što je istina".
- Fraza "kao svjedočanstvo protiv njih" mogla bi se prevesti kao "što će im pokazati njihov grijeh" ili "razotkrivajući njihovo licemjerstvo" ili "koji će dokazati da su u krivu".
- "Dati lažno svjedočanstvo" moglo bi se prevesti kao "reći lažne stvari o" ili "izjaviti stvari koje nisu istinite".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Ponovljeni zakon 31:28
- Mihej 06:03
- Matej 26:60
- Marko 01:44
- Ivan 01:07
- Ivan 03:33
- Djela apostolska 04:32-33
- Djela apostolska 07:44
- Djela apostolska 13:31
- Rimljanima 01:09
- 1 Solunjanima 02:10-12
- 1 Timoteju 05:19-20
- 2 Timoteju 01:08
- 2 Petrova 01:16-18
- 1 Ivanova 05:6-8
- 3 Ivanova 01:12
- Otkrivenje 12:11

Primjeri

- **39:02**
- **39:04**
- **42:08**
- **43:07**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H5707, H5713, H5715, H5749, H6030, H8584, G267, G1263, G1957, G2649, G3140, G3141, G3142, G3143, G3144, G4303, G4828, G4901, G5575, G5576, G5577, G6020

(Vrati se na: [39:02](#); [39:04](#); [42:08](#); [43:07](#); [45:02](#))

Urija

Definicija

Urija je bio pravedan čovjek i jedan od najboljih vojnika kralja Davida. Često ga se naziva "Urija Hetit".

- Urija je imao vrlo lijepu ženu koja se zvala Bat Šeba.
- David je počinio preljub s Urijinom ženom i ona je zaniijela Davidovo dijete.
- Kako bi sakrio svoj grijeh, David je svojim postupcima osigurao da Urija pogine u bitci. Tada je David oženio Bat šebu.
- Jedan drugi muškarac po imenu Urija bio je svećenik u vrijeme kralja Ahaza.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Kraljevima 15:05
- 2 Samuelova 11:03
- 2 Samuelova 11:26-27
- Nehemija 03:04

Primjeri

- 17:12
- 17:13

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H223, G3774

(Vrati se na: [17:12](#); [17:13](#))

uskrснуće

Definicija

Izraz "uskrснуće" odnosi se na čin postajanja živim nakon što je nastupila smrt.

- Uskrснуti nekoga znači vratiti tu osobu opet u život. Samo Bog ima snagu učiniti takvo nešto.
- Riječ "uskrснуće" često se odnosi na Isusov povratak iz mrtvih u žive.
- Kada je Isus rekao "Ja sam uskrснуće i život", mislio je da je on izvor uskrснуća i onaj koji čini da se ljudi vrate u život.

Prijedlozi za prevođenje

- Riječ "uskrснуće" mogla bi se također prevesti kao "vraćanje u život" ili "postati opet živ" ili "postati živ nakon što je bio mrtav".
- Doslovno značenje ove riječi je "ustajanje" ili "čin podizanja".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Korinćanima 15:13
- 1 Petrova 03:21
- Hebrejima 11:35
- Ivan 05:28-29
- Luka 20:27
- Luka 20:36
- Matej 22:23
- Matej 22:30
- Filipljanima 03:11

Primjeri

- **21:14**
- **37:05**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G386, G1454, G1815

(Vrati se na: [21:14](#); [37:05](#))

učenik

Definicija

Izraz "učenik" odnosi se na osobu koja provodi mnogo vremena s učiteljem, učeći od učiteljeva karaktera i poučavanja.

- Ljudi koji su slijedili Isusa, slušali njegova učenja i pokoravali im se, zvali su se "učenicima".
- Ivan Krstitelj također je imao učenike.
- Tijekom Isusove službe, bilo je mnogo učenika koji su ga slijedili i slušali njegova učenja.
- Isus je izabrao dvanaest učenika da mu budu najbliži sljedbenici. Ti su ljudi postali poznati kao "apostoli".
- Isusovih dvanaest apostola nastavili su biti poznati kao njegovi "učenici" ili "dvanaestorica".
- Netom prije nego što je Isus uzašao na nebo, zapovjedio je svojim učenicima da uče druge ljude o tome kako da i oni postanu Isusovi učenici.
- Bilo tko tko vjeruje u Isusa i pokorava se njegovou učenju naziva se Isusovim učenikom.

Prijedlozi za prevođenje

- Izraz "učenik" može se prevesti riječju ili izrazom u značenju "sljedbenik" ili "student" ili "onaj koji uči od nekoga".
- Svakako vodite računa da se ovaj izraz ne odnosi samo na učenika koji uči u školi.
- Prijevod ovog izraza također bi se trebao razlikovati od prijevoda "apostola".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 06:1
- Djela apostolska 09:26-27
- Djela apostolska 11:26
- Djela apostolska 14:22
- Ivan 13:23
- Luka 06:40
- Matej 11:03
- Matej 26:33-35
- Matej 27:64

Primjeri

- 30:08
- 38:01
- 38:11
- 42:10

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H3928, G3100, G3101, G3102

(Vrati se na: 28:06; 28:07; 28:08; 30:02; 30:04; 30:05; 30:08; 30:09; 31:01; 31:02; 31:04; 31:08; 32:01; 32:15; 33:06; 36:01; 36:05; 36:07; 37:02; 37:03; 38:01; 38:02; 38:04; 38:06; 38:08; 38:10; 38:11; 38:13; 38:15; 41:01; 41:07; 41:08; 42:05; 42:06; 42:08; 42:10; 42:11; 43:01; 43:05; 43:10; 43:13; 45:07; 46:04; 46:08; 50:02; 50:03; 50:05; 50:08)

učitelj, Učitelj

Definicija

Učitelj je osoba koja drugima daje nove informacije. Učitelji ljudima pomažu steći i koristiti i znanje i vještine.

- U Bibliji, riječ "učitelj" se koristi u posebnom smislu u odnosu na nekoga tko poučava o Bogu. To se ne odnosi na školskog učitelja.
- Ljudi koji uče od učitelja nazivaju se "studentima" ili "učenicima".
- U nekim prijevodima Biblije, izraz se piše velikim početnim slovom ("Učitelj" kada se koristi kao naziv za Isusa).

Prijedlozi za prevođenje

- Za prijevod ovog izraza može se koristiti obična riječ za učitelja, osim ukoliko se ta riječ koristi specifično za školskog učitelja.
- Neke kulture možda će imati poseban naslov za vjerske učitelje, kao što je "gospodin" ili "rabin" ili "propovjednik".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Propovjednik 01:12-15
- Efežanima 04:11-13
- Galaćanima 06:6-8
- Habakuk 02:18
- Jakovljeva 03:02
- Ivan 01:37-39
- Luka 06:40
- Matej 12:38-40

Primjeri

- **27:01**
- **28:01**
- **37:02**
- **38:14**
- **49:03**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H3384, H3925, G1320, G2567, G3547, G5572

(Vrati se na: [27:01](#); [28:01](#); [37:02](#); [38:14](#))

veliki svećenik

Definicija

Izraz "veliki svećenik" odnosi se na posebnog svećenika koji je bio određen za jednogodišnju službu kao vođa svih drugih izraelskih svećenika.

- Veliki svećenik imao je posebne odgovornosti. On je bio jedini koji je smio ući u najsvetiji dio hrama kako bi prinio posebnu žrtvu jednom godišnje.
- Izraelci su imali mnoge svećenike, ali samo jednoga velikog svećenika odjednom.
- Kada je Isus bio uhićen, Kajfa je bio službeni veliki svećenik. Kajfin punac Ana također se ponekad spominje zato što je on bio bivši veliki svećenik koji je vjerojatno još uvijek imao moć i vlast nad ljudima.

Prijedlozi za prevođenje

- "Veliki svećenik" mogao bi se prevesti kao "vrhovni svećenik" ili "najviše rangiran svećenik".
- Vodite računa da se ovaj izraz prevede drugačije od izraza "svećenički vladari".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 05:27
- Djela apostolska 07:01
- Djela apostolska 09:01
- Izlazak 30:10
- Hebrejima 06:19-20
- Levitski zakonik 16:32
- Luka 03:02
- Marko 02:25-26
- Matej 26:3-5
- Matej 26:51-54

Primjeri

- **13:08**
- **21:07**
- **38:03**
- **39:01**
- **39:03**
- **44:07**
- **45:02**
- **46:01**
- **48:06**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H7218, H1419, H3548, G748, G749

(Vrati se na: [13:08](#); [16:16](#); [21:07](#); [38:03](#); [38:15](#); [39:01](#); [39:03](#); [39:04](#); [39:05](#); [45:02](#); [45:03](#); [46:01](#); [48:06](#))

vjera

Definicija

Općenito, izraz "vjera" odnosi se na vjerovanje, pouzdanje ili sigurnost u nekoga ili nešto.

- "Imati vjeru" u nekoga znači vjerovati da je ono što kaže i radi istinito i vrijedno pouzdanja.
- "Imati vjeru u Isusa" znači vjerovati svim Božjim učenjima o Isusu. To posebice znači da se ljudi pouzdaju u Isusa i njegovu žrtvu da će ih očistiti od njihova grijeha i spasiti od kazne koju zaslužuju zbog toga grijeha.
- Prava vjera ili vjerovanje u Isusa učinit će da osoba proizvede dobre duhovne plodove ili ponašanja zato što u njima živi Sveti Duh.
- Ponekad se "vjera" odnosi općenito na učenja o Isusu, kao u izrazu, "istine vjere".
- U kontekstima kao što je "očuvati vjeru" ili "napustiti vjeru", izraz "vjera" odnosi se na stanje vjerovanja u sva učenja o Isusu.

Prijedlozi za prevođenje

- U nekim kontekstima, "vjera" se može prevesti kao "vjerovanje" ili "uvjerenje" ili "pouzdanje" ili "sigurnost".
- Za neke jezike, ovi izrazi će se prevesti koristeći oblike glagola "vjerovati".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 2 Timoteju 04:07
- Djela apostolska 06:7
- Galaćanima 02:20-21
- Jakovljeva 02:20

Primjeri

- **05:06**
- **31:07**
- **32:16**
- **38:09**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H529, H530, G1680, G3640, G4102, G6066

(Vrati se na: [05:06](#); [31:07](#); [32:16](#); [38:09](#))

vjeran, vjernost

Definicija

Biti "vjeran" Bogu znači dosljedno živjeti u skladu s Božjim učenjima. To znači biti mu odan i pokoravati mu se. Stanje osobe koja je vjerna naziva se "vjernost".

- Osobi koja je vjerna može se vjerovati da će uvijek ispuniti svoja obećanja i dužnosti prema drugim ljudima.
- Vjerna osoba ustraje u nekome zadatku, čak i kada je dug i težak.
- Vjernost Bogu je dosljedno vršenje onoga što Bog želi da radimo.

Prijedlozi za prevođenje

- U mnogim kontekstima, "vjeran" se može prevesti kao "odan" ili "predan" ili "pouzdan".
- U drugim kontekstima, "vjeran" se može prevesti riječju ili frazom u značenju "koji nastavlja vjerovati" ili "koji ustraje u vjeri i poslušnosti Bogu".
- Načini na koje se može prevesti "vjernost" uključuju "ustrajnost u vjeri" ili "odanost" ili "pouzdanost" ili "vjerovanje i poslušnost Bogu".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Postanak 24:49
- Levitski zakonik 26:40
- Brojevi 12:07
- Jošua 02:14
- Suci 02:16-17
- 1 Samuelova 02:9
- Psalmi 012:1
- Mudre izreke 11:12-13
- Izaija 01:26
- Jeremija 09:7-9
- Hošea 05:07
- Luka 12:46
- Luka 16:10
- Kološanima 01:07
- 1 Solunjanima 05:24
- 3 Ivanova 01:05

Primjeri

- **08:05**
- **14:12**
- **15:13**
- **17:09**
- **18:04**
- **35:12**
- **49:17**
- **50:04**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H529, H530, H539, H540, H571, H898, H2181, H4603, H4604, H4820, G569, G571, G4103

(Vrati se na: [08:05](#); [14:12](#); [15:13](#); [17:09](#); [17:14](#); [18:07](#); [35:12](#); [49:17](#); [50:04](#))

vjerovati, vjerovati u, uvjerenje

Definicija

Izrazi "vjerovati" i "vjerovati u" blisko su povezani, ali imaju donekle različita značenja.

Prijedlozi za prevođenje

- "Vjerovati" se može prevesti kao "znati da je istinito" ili "znati da je točno".
- "Vjerovati u" se može prevesti kao "potpuno se pouzdati" ili "pouzdati se i poslušati" ili "sasvim se osloniti i slijediti".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Postanak 15:06
- Postanak 45:26
- Job 09:16-18
- Habakuk 01:5-7
- Marko 06:4-6
- Marko 01:14-15
- Luka 09:41
- Ivan 01:12
- Djela apostolska 06:05
- Djela apostolska 09:42
- Djela apostolska 28:23-24
- Rimljanima 03:03
- 1 Korinćanima 06:01
- 1 Korinćanima 09:05
- 2 Korinćanima 06:15
- Hebrejima 03:12
- 1 Ivanova 03:23

Primjeri

- **03:04**
- **04:08**
- **11:02**
- **11:06**
- **37:05**
- **43:01**
- **43:03**
- **43:13**
- **46:06**
- **46:01**
- **46:09**
- **47:14**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H539, H540, G543, G544, G569, G570, G571, G3982, G4100, G4102, G4103, G4135

(Vrati se na: 04:08; 11:01; 11:02; 11:06; 12:01; 12:12; 15:01; 20:05; 22:03; 22:05; 33:09; 37:03; 37:04; 37:05; 37:08; 37:09; 37:10; 40:05; 40:09; 43:01; 43:03; 43:04; 43:13; 44:06; 45:01; 45:06; 45:07; 46:01; 46:06; 46:08; 46:10; 47:02; 47:11; 47:14; 48:05; 48:07; 48:10; 48:11; 49:09; 49:12; 49:13; 49:14; 49:15; 50:13; 50:14)

vječan, vječit, vječnost

Definicija

Izrazi "vječan" i "vječit" imaju vrlo slična značenja i odnose se na nešto što će uvijek postojati ili što traje zauvijek.

- Izraz "vječnost" odnosi se na stanje postojanja koje nema ni početka ni svršetka. Također se može odnositi na život koji nikada ne prestaje.
- Poslije ovoga trenutnog života na zemlji, ljudska bića će provesti vječnost ili u nebu s Bogom ili u paklu odvojeni od Boga.
- Izrazi "vječni život" i "vječiti život" koriste se u Novome zavjetu u odnosu na vječno življenje s Bogom u nebu.
- Fraza "u vijekove vjekova" nosi zamisao vremena koje nikada ne prestaje i izražava kakva je vječnost ili ono što je vječno.

Prijedlozi za prevođenje

- Drugi načini prevođenja "vječan" ili "vječit" mogu uključivati "beskonačan" ili "neprestan" ili "koji se uvijek nastavlja".
- Izrazi "vječni život" i "vječiti život" također se mogu prevesti kao "život koji nikada ne prestaje" ili "život koji se nastavlja bez prestajanja" ili "podizanje naših tijela da žive vječno".
- Ovisno o kontekstu, različiti načini prevođenja "vječnosti" mogu uključivati "koje postoji izvan vremena" ili "život koji ne prestaje" ili "život u nebu".
- Također uzmite u obzir kako se ova riječ prevodi u prijevodu Biblije na lokalnom ili nacionalnom jeziku.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Postanak 17:08
- Postanak 48:04
- Izlazak 15:17
- 2 Samuelova 03:28-30
- 1 Kraljevima 02:32-33
- Job 04:20-21
- Psalmis 021:04
- Izaija 09:6-7
- Izaija 40:27-28
- Daniel 07:18
- Luka 18:18
- Djela apostolska 13:46
- Rimljanima 05:21
- Hebrejima 06:19-20
- Hebrejima 10:11-14
- 1 Ivanova 01:02
- 1 Ivanova 05:12
- Otkrivenje 01:4-6
- Otkrivenje 22:3-5

Primjeri

- **27:01**
- **28:01**
- **28:10**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H3117, H4481, H5331, H5703, H5705, H5769, H5865, H5957, H6924, G126, G165, G166, G1336

(Vrati se na: [27:01](#); [28:01](#); [28:10](#))

voljeti, ljubiti

Definicija

Voljeti drugu osobu znači brinuti za neku osobu i raditi stvari koje će im pomoći. Postoje različita značenja za "ljubav" koje neki jezici mogu izraziti koristeći različite riječi:

Vrsta ljubavi koja dolazi od Boga usredotočena je na dobro drugih, čak i kada sebi ne donosi dobro. Ova vrsta ljubavi brine za druge, bez obzira na to što oni čine. Bog je ljubav i izvor prave ljubavi.

- Isus je pokazao tu vrstu ljubavi kada je žrtvovao svoj život kako bi nas spasio od grijeha i smrti. Također je poučavao svoje sljedbenike da vole druge ljude požrtvovno.
- Kada ljudi vole druge ovom vrstom ljubavi, to uključuje radnje koje pokazuju da netko misli o tome što će pomoći drugoj osobi da napreduje. Ova vrsta ljubavi posebice uključuje opraštanje drugim ljudima.
- U verziji Biblije ULB, riječ "ljubav" odnosi se na tu vrstu požrtvovne ljubavi, osim ako Prevoditeljske bilješke ne zadaju neko drugo značenje.

Druga riječ u Novome zavjetu odnosi se na bratsku ljubav prema prijatelju ili članu obitelji.

- Ovaj se izraz odnosi na prirodnu ljudsku ljubav između prijatelja i rođaka.
- Također se može koristiti u kontekstima kao što je: "Vole sjediti na važnim mjestima na gozbama". To znači da im se "veoma sviđa" ili da "vrlo žele" to činiti.

Riječ "ljubav" također se može odnositi na romantičnu ljubav između muškarca i žene.

U izrazu prenesenoga značenja: "Jakova sam volio, ali Ezava sam mrzio", izraz "volio" odnosi se na to da je Bog izabrao Jakova za savezni odnos s njim. To bi se također moglo prevesti kao "izabran". Iako je Ezava Bog također blagoslovio, nije dobio povlasticu bivanja u saveznom odnosu. Izraz "mrzio" koristi se u prenesenom značenju "odbačenosti" ili "neizabranja".

Prijedlozi za prevođenje

- Osim ako nije drugačije navedeno u Prevoditeljskim bilješkama, riječ "voljeti" ili "ljubav" u ULB odnosi se na vrstu požrtvovne ljubavi koja dolazi od Boga.
- Neki jezici mogu imati posebnu riječ za vrstu nesebične, požrtvovne ljubavi koju ima Bog. Načini prevođenja te riječi mogu uključivati "posvećena, vjerna briga" ili "brinuti za nekoga nesebično" ili "ljubav od Boga". Vodite računa da riječ koja se koristi za prijevod Božje ljubavi uključuje odustajanje od vlastitih interesa kako bi to išlo u prilog nekome drugome i voljenje drugih bez obzira na to što oni čine.
- Ponekad riječ "ljubav" opisuje duboku brižnost koju ljudi osjećaju prema prijateljima ili članovima obitelji. Neki jezici mogu to prevesti riječju ili frazom u značenju "vrlo sviđati" ili "brinuti za" ili "biti vrlo stalo do nekoga".
- U kontekstima gdje se koristi riječ "ljubav" kako bi se izrazila snažna preferencija za nešto, to se može prevesti kao "snažno preferirati" ili "vrlo se sviđati" ili "veoma željeti".
- Neki jezici također mogu imati posebnu riječ koja se odnosi na romantičnu ili seksualnu ljubav između muža i žene.
- Mnogi jezici moraju izraziti ljubav kao radnju. Tako na primjer, možda će prevesti "ljubav je strpljiva, ljubav je dobrotiva" kao "kada osoba voli nekoga, onda je s njim strpljiva i dobrotiva".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Korinćanima 13:07
- 1 Ivanova 03:02
- 1 Solunjanima 04:10

- Galaćanima 05:23
- Postanak 29:18
- Izaija 56:06
- Jeremija 02:02
- Ivan 03:16
- Matej 10:37
- Nehemija 09:32-34
- Filipljanima 01:09
- Pjesma nad pjesmama 01:02

Primjeri

- **27:02**
- **33:08**
- **36:05**
- **39:10**
- **47:01**
- **48:01**
- **49:03**
- **49:04**
- **49:07**
- **49:09**
- **49:13**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H157, H158, H159, H160, H2245, H2617, H2836, H3039, H4261, H5689, H5690, H5691, H7355, H7356, H7453, H7474, G25, G26, G5360, G5361, G5362, G5363, G5365, G5367, G5368, G5369, G5377, G5381, G5382, G5383, G5388

(Vrati se na: [17:04](#); [17:05](#); [24:08](#); [27:02](#); [28:02](#); [28:03](#); [33:08](#); [36:05](#); [37:01](#); [39:10](#); [47:01](#); [48:01](#); [49:03](#); [49:04](#); [49:09](#); [49:13](#))

Zaharija (NZ)

Definicija

U Novome zavjetu, Zaharija je bio židovski svećenik koji je postao ocem Ivana Krstitelja.

- Zaharija je volio Boga i bio mu poslušan.
- Mnogo su godina Zaharija i njegova žena Elizabeta usrdno molili da dobiju dijete, ali nisu ga dobili. Zatim, kad su već bili stari, Bog je uslišao njihovu molitvu i dao im je sina.
- Zaharija je prorokovao da će njegov sin Ivan biti prorok koji će najaviti i pripremiti put za Mesiju.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Luka 01:5-7
- Luka 01:21-23
- Luka 01:39-41
- Luka 03:1-2

Primjeri

- **22:01**
- **22:02**
- **22:03**
- **22:07**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G2197

(**Vrati se na:** [22:01](#); [22:02](#); [22:03](#); [22:07](#); [24:01](#))

zakon, Mojsijev zakon, Božji zakon, Jahvin zakon

Definicija

Svi se ovi izrazi odnose na zapovijedi i upute koje je Bog dao Mojsiju, a kojima su se Izraelci morali pokoravati. Izrazi "zakon" i "Božji zakon" također se koriste općenitije u odnosu na sve čemu Bog želi da se njegov narod pokorava.

- Ovisno o kontekstu, "zakon" se može odnositi na:
  - Deset zapovijedi koje je Bog napisao na kamene ploče za Izraelce
  - sve zakone koje je Mojsije primio
  - pet prvih knjiga Staroga zavjeta
  - cijeli Stari zavjet (koji se također spominje kao "pisma" u Novome zavjetu)
  - sve Božje upute i volju.
- Izraz "zakon i proroci" koristi se u Novome zavjetu u odnosu na hebrejsko sveto pismo (ili "Stari zavjet").

Prijedlozi za prevođenje

- Ovi izrazi mogu se prevesti koristeći množinu, kao "zakoni" budući da se odnose na mnoge upute.
- "Mojsijev zakon" mogao bi se prevesti kao "zakoni za koje je Bog rekao Mojsiju da ih da Izraelcima".
- Ovisno o kontekstu, "Mojsijev zakon" mogao bi se također prevesti kao "zakon koji je Bog rekao Mojsiju" ili "Božji zakoni koje je Mojsije zapisao" ili "zakoni koje je Bog rekao Mojsiju da ih da Izraelcima".
- Načini prevođenja "zakona" ili "Božjega zakona" ili "Božjih zakona" mogu uključivati: "zakoni od Boga" ili "Božje zapovijedi" ili "zakoni koje je Bog dao" ili "sve što Bog zapovijeda" ili "sve Božje upute".
- Izraz "Jahvin zakon" mogao bi se također prevesti kao "Jahvini zakoni" ili "zakoni koje je Jahve zapovjedio da se slušaju" ili "zakoni od Jahve" ili "stvari koje je Jahve zapovjedio".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 15:06
- Daniel 09:13
- Izlazak 28:42-43
- Ezra 07:25-26
- Galaćanima 02:15
- Luka 24:44
- Matej 05:18
- Nehemija 10:29
- Rimljanima 03:20

Primjeri

- 13:07
- 13:09
- 15:13
- 16:01
- 21:05
- 27:01
- 28:01

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H430, H1881, H1882, H2706, H2710, H3068, H4687, H4872, H4941, H8451, G2316, G3551, G3565

(Vrati se na: [13:07](#); [13:09](#); [15:13](#); [16:01](#); [27:01](#); [27:02](#); [28:01](#); [28:03](#))

zao, opak, opakost

Definicija

Izrazi "zao" i "opak" odnose se na bilo što što se suprotstavlja Božjemu svetom karakteru i volji. Dok "zao" može opisivati karakter osobe, "opak" se može odnositi više na ponašanje osobe. Međutim, oba izraza vrlo su slična u svome značenju.

- Izraz "opakost" odnosi se na stanje koje postoji kada ljudi čine opake stvari.
- Rezultati zla jasno se vide u tome kako se ljudi loše ponašaju jedni prema drugima tako što ubijaju, krađu, kleveću te se okrutno i neljubazno ponašaju.

Prijedlozi za prevođenje

- Ovisno o kontekstu, izrazi "zao" i "opak" mogu se prevesti kao "loš" ili "grešan" ili "nemoralan".
- Drugi načini za prevođenje ovih mogu uključivati "ne dobar" ili "nepravedan".
- Vodite računa da riječi ili fraze koje koristite za prijevod ovih izraza odgovaraju kontekstu koji je prirodan na ciljnome jeziku.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Samuelova 24:11
- 1 Timoteju 06:10
- 3 Ivanova 01:10
- Postanak 02:17
- Postanak 06:5-6
- Job 01:01
- Job 08:20
- Suci 09:57
- Luka 06:22-23
- Matej 07:11-12
- Mudre izreke 03:07
- Psalmis 022:16-17

Primjeri

- **02:04**
- **03:01**
- **03:02**
- **04:02**
- **08:12**
- **14:02**
- **17:01**
- **18:11**
- **29:08**
- **45:02**
- **50:17**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H205, H605, H1100, H1681, H1942, H2154, H2162, H2254, H2617, H3399, H3415, H4209, H4849, H5753, H5766, H5767, H5999, H6001, H6090, H7451, H7455, H7489, H7561, H7562, H7563, H7564, G92, G113, G459, G932, G987, G988, G1426, G2549, G2551, G2554, G2555, G2556, G2557, G2559, G2560, G2635, G2636, G4151, G4189, G4190, G4191, G5337

(Vrati se na: [01:11](#); [02:03](#); [02:04](#); [02:12](#); [03:15](#); [04:02](#); [08:12](#); [17:13](#); [18:11](#); [18:13](#); [19:02](#); [19:16](#); [29:08](#); [45:02](#); [50:09](#); [50:17](#))

čudo, znak

Definicija

"Čudo" je nešto čudesno što ne bi bilo moguće da Bog ne stoji iza toga.

- Primjeri čuda koja je Isus učinio uključuju utišavanje oluje i iscjeljivanje slijepca.
- Čuda se ponekad nazivaju "čudesima" zato što ljude ispunjavaju čuđenjem ili divljenjem.
- "Čudesna" se također mogu općenitije odnositi na divne prikaze Božje sile, kao kada je stvorio nebo i zemlju.
- Čuda se također mogu nazivati "znakovima" zato što se koriste kao pokazatelji ili dokazi da je Bog svemoćan i ima potpunu vlast nad cijelim svemirom.
- Neka čuda su bila Božja djela otkupljenja, kao kada je spasio Izraelce od ropstva u Egiptu i kada je zaštitio Daniela u lavljjoj jazbini.
- Druga čudesna su bila Božja djela osude, kao kada je poslao opći potop u Noino vrijeme i kada je doveo strašne pošasti na Egipat u vrijeme Mojsija.
- Mnoga Božja čuda bila su tjelesna iscjeljenja bolesnika ili oživljavanja mrtvih.
- Božja moć se očitovala u Isusu kada je liječio ljude, utišavao oluje, hodao po vodi i oživljavao mrtvace. To su sve bila čuda.
- Bog je također osposobio proroke i apostole da čine čuda iscjeljivanja i druge stvari koje su bile moguće samo u Božjoj moći.

Prijedlozi za prevođenje

- Mogući prijevodi "čuda" ili "čudesna" mogu uključivati "nemoguće stvari koje Bog radi" ili "moćna Božja djela" ili "čudesna Božja djela".
- Učestao izraz "znaci i čudesna" mogao bi se prevesti kao "dokazi i čuda" ili "čudesna djela koja dokazuju Božju moć" ili "divna čuda koja pokazuju kako je Bog velik".
- Primijetite da se ovo značenje čudesnoga znaka razlikuje od znaka koji pruža dokaz nečemu. To dvoje može biti povezano.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 2 Solunjanima 02:8-10
- Djela apostolska 04:17
- Djela apostolska 04:22
- Daniel 04:1-3
- Ponovljeni zakon 13:01
- Izlazak 03:19-22
- Ivan 02:11
- Matej 13:58

Primjeri

- **16:08**
- **19:14**
- **37:10**
- **43:06**
- **49:02**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H226, H852, H2368, H2858, H4150, H4159, H4864, H5251, H5824, H5953, H6381, H6382, H6383, H6395, H6725, H7560, H7583, H8047, H8074, H8539, H8540,, G880, G1213, G1229, G1411, G1569, G1718, G1770, G1839, G2285, G2296, G2297, G3167, G3902, G4591, G4592, G5059

(Vrati se na: [19:14](#); [37:10](#); [43:06](#); [45:01](#); [49:02](#))

Šabat

Definicija

Izraz "Šabat" odnosi se na sedmi dan u tjednu, za koji je Bog zapovjedio da Izraelci odvoje kao dan odmora i nerada.

- Nakon što je Bog završio sa stvaranjem svijeta u šest dana, sedmi dan se odmarao. Na isti način Bog je zapovjedio Izraelcima da odvoje sedmi dan kao poseban dan odmora i štovanja.
- Zapovijed da "čuvaju Šabat svetim" jedna je od deset zapovijedi koje je Bog zapisao na kamenim pločama koje je Mojsiju dao za Izraelce.
- U skladu sa židovskim sustavom brojenja dana, Šabat počinje u petak o zalasku sunca, a traje do zalaska sunca u subotu.
- Ponekad se u Bibliji Šabat naziva "subotnjim danom", a ne samo subota ili Šabat.

Prijedlozi za prevođenje

- Ovo bi se također moglo prevesti kao "dan odmora" ili "dan za odmaranje" ili "neradni dan" ili "Božji dan odmora".
- Neki prijevodi stavljaju veliko slovo na početak ovoga izraza kako bi pokazali da se radi o posebnom danu. To vidimo u izrazima "Dan Šabata" ili "Dan počinka".
- Uzmite u obzir kako se ovaj izraz prevodi u lokalnom ili nacionalnom jeziku.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 2 Ljetopisa 31:2-3
- Djela apostolska 13:26-27
- Izlazak 31:14
- Izaija 56:6-7
- Tužaljke 02:06
- Levitski zakonik 19:03
- Luka 13:14
- Marko 02:27
- Matej 12:02
- Nehemija 10:32-33

Primjeri

- **13:05**
- **26:02**
- **41:03**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H4868, H7676, H7677, G4315, G4521

(Vrati se na: [13:05](#); [26:02](#); [41:03](#))

šator sastanka

Definicija

Izraz "šator sastanka" odnosi se na šator koji je bio privremeno mjesto na kojemu se Bog susretao s Mojsijem prije izgradnje hrama.

- Šator sastanka postavljao se izvan izraelskog tabora.
- Kada je Mojsije išao u šator sastanka kako bi govorio s Bogom, stup od oblaka bi stajao na ulazu u šator kao znak Božje prisutnosti tamo.
- Nakon što su Izraelci sagradili šator sastanka, privremeni šator nije više bio potreban, ali se ponekad koristio isti izraz, odnosno "šator sastanka".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Kraljevima 02:28-29
- Jošua 19:51
- Levitski zakonik 01:02
- Brojevi 04:31-32

Primjeri

- **13:08**
- **13:09**
- **14:08**
- **18:02**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H168, H4150

(Vrati se na: [13:08](#); [13:09](#); [14:08](#); [17:06](#); [18:02](#))

Šaul (SZ)

Definicija

Šaul je bio Izraelac kojega je Bog izabrao da bude prvi kralj u Izraelu.

- Šaul je bio visok i zgodan, a bio je i moćan vojnik. Bio je vrsta muškarca kakvoga su Izraelci htjeli za kralja.
- Iako je isprva služio Bogu, Šaul je poslije postao ponosan i neposlušan Bogu. Zbog toga je Bog postavio Davida na Šaulovo mjesto kao kralja i dopustio da Šaula ubiju u bici.
- U Novome zavjetu se spominje Židov po imenu Šaul (Savao) koji je također bio poznat kao Pavao i koji je postao apostol Isusa Krista.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 1 Ljetopisa 10:1-3
- 1 Samuelova 09:01
- 2 Samuelova 01:1-2
- Djela apostolska 13:22
- Psalmi 018:1

Primjeri

- **17:01**
- **17:04**
- **17:05**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H7586, G4549

(Vrati se na: [17:01](#); [17:02](#); [17:04](#); [17:05](#))

štovati

Definicija

"Štovati" znači davati čast, slaviti i slušati nekoga, posebice Boga.

- Ovaj izraz često doslovno znači "pokloniti se" ili "pasti ničice" kako bi se nekome ponizno dalo čast.
- Mi štujemo Boga kada mu služimo i dajemo čast, slaveći ga i pokoravajući mu se.
- Kada su Izraelci štovali Boga, to je često uključivalo žrtvovanje životinje na žrtveniku.

Prijedlozi za prevođenje

- Izraz "štovati" mogao bi se prevesti kao "pokloniti se" ili "dati čast i služiti" ili "poštovati i pokoravati se".
- U nekim kontekstima, mogao bi se također prevesti kao "ponizno slaviti" ili "davati čast i slavu".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Kološanima 02:18-19
- Ponovljeni zakon 29:18
- Izlazak 03:11-12
- Luka 04:07
- Matej 02:02
- Matej 02:08

Primjeri

- **13:04**
- **14:02**
- **17:06**
- **18:12**
- **25:07**
- **26:02**
- **47:01**
- **49:18**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H5457, H5647, H6087, H7812, G1391, G1479, G2151, G2318, G2323, G2356, G3000, G3511, G4352, G4353, G4573, G4574, G4576

(Vrati se na: [13:04](#); [13:05](#); [13:10](#); [13:12](#); [14:03](#); [16:01](#); [16:03](#); [16:11](#); [16:16](#); [17:06](#); [18:02](#); [18:03](#); [18:09](#); [18:12](#); [18:13](#); [19:02](#); [19:05](#); [19:16](#); [20:01](#); [20:05](#); [20:13](#); [23:10](#); [25:06](#); [25:07](#); [26:02](#); [26:07](#); [26:09](#); [31:08](#); [41:08](#); [47:01](#); [49:18](#))

Židov, židovski, Židovi

Definicija

Židovi su potomci Abrahamova unuka Jakova. Riječ "Židov" dolazi od riječi "Juda".

- Ljudi su počeli zvati Izraelce "Židovima" nakon što su se vratili u Judeju iz izgnanstva u Babilon.
- Isus Mesija bio je Židov. Međutim, židovski vjerski vođe odbacili su Isusa i zahtijevali njegovu smrt.
- Često se izraz "Židovi" odnosi na vođe Židova, a ne na sav židovski narod. U tim kontekstima, neki prijevodi dodaju "vođe" (Židova) kako bi to bilo jasno.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Djela apostolska 02:05
- Djela apostolska 10:28
- Djela apostolska 14:5-7
- Kološanima 03:11
- Ivan 02:14
- Matej 28:15

Primjeri

- **20:11**
- **20:12**
- **37:10**
- **37:11**
- **40:02**
- **46:06**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H3054, H3061, H3062, H3064, H3066, G2450, G2451, G2452, G2453, G2454

(Vrati se na: [20:11](#); [20:12](#); [24:05](#); [26:06](#); [27:04](#); [27:06](#); [27:07](#); [27:08](#); [37:10](#); [37:11](#); [38:01](#); [38:07](#); [41:03](#); [43:02](#); [45:02](#); [46:06](#); [46:07](#); [46:09](#))

Židovski vođe, židovske vlasti, vjerski vođe

Definicija

Izraz "židovski vođe" ili "židovske vlasti" odnosi se na vjerske vođe poput svećenika i učitelja Božjih zakona. Oni su također imali vlast presuđivati u nevjerskim sporovima.

- Židovski vođe bili su veliki svećenici, svećenički glavari i književnici (učitelji Božjih zakona).
- Dvije glavne skupine židovskih vođa bili su farizeji i saduceji.
- Sedamdeset židovskih vođa sastajalo se na židovskome saboru u Jeruzalemu kako bi donosili pravne presude.
- Mnogi židovski vođe bili su ponosni i mislili su da su pravedni. Bili su ljubomorni na Isusa i htjeli su mu nauditi. Tvrdili su da poznaju Boga, ali mu nisu bili poslušni.
- Često se izraz "Židovi" odnosi na židovske vođe, posebice u kontekstima kada su bili ljuti na Isusa i htjeli ga prevariti ili ozlijediti.
- Ovi izrazi se također mogu prevesti kao "židovski vladari" ili "muškarci koji su vladali nad židovskim narodom" ili "židovski vjerski vođe".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Izlazak 16:22-23
- Ivan 02:19
- Ivan 05:10-11
- Ivan 05:16
- Luka 19:47-48

Primjeri

- **24:03**
- **37:11**
- **38:02**
- **38:03**
- **39:05**
- **39:09**
- **39:11**
- **40:09**
- **44:07**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: G2453

(Vrati se na: [24:03](#); [24:04](#); [27:06](#); [34:06](#); [34:07](#); [34:09](#); [34:10](#); [35:02](#); [37:11](#); [38:02](#); [38:03](#); [38:14](#); [39:02](#); [39:04](#); [39:05](#); [39:08](#); [39:09](#); [39:11](#); [40:05](#); [40:09](#); [41:01](#); [44:09](#); [45:02](#); [45:04](#))

život, živjeti, živući, živ

Definicija

Svi ovi izrazi odnose se na stanje fizičkog života, koje stoji nasuprot smrti. Također se koriste u prenesenom značenju u odnosu na stanje duhovnog života. Sljedeće raspravlja o tome što se podrazumijeva pod izrazima "fizički život" i "duhovni život".

Prijedlozi za prevođenje

- Ovisno o kontekstu, "život" se može prevesti kao "postojanje" ili "osoba" ili "duša" ili "biće" ili "iskustvo".
- Izraz "živjeti" mogao bi se prevesti kao "prebivati" ili "nastavati" ili "postojati".
- Izraz "kraj njegova života" mogao bi se prevesti kao "kada je prestao živjeti".
- Izraz "poštedio im je živote" mogao bi se prevesti kao "dopustio im je da žive" ili "nije ih ubio".
- Izraz "riskirali su svoje živote" mogao bi se prevesti kao "izložili su se opasnosti" ili "učinili su nešto što ih je moglo ubiti".
- Kada Biblija govori o bivanju duhovno živim, "život" se može prevesti kao "duhovni život" ili "vječni život", ovisno o kontekstu.
- Koncept "duhovnoga života" mogao bi se također prevesti kao "Bog nas čini živima u našem duhu" ili "novi život po Bogu Duhu" ili "oživljavanje u našem nutarnjem čovjeku".
- Ovisno o kontekstu, izraz "dati život" mogao bi se prevesti kao "učiniti da živi" ili "dati vječni život" ili "učiniti da živi vječno".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 2 Petrova 01:03
- Djela apostolska 10:42
- Postanak 02:07
- Postanak 07:22
- Hebrejima 10:20
- Jeremija 44:02
- Ivan 01:04
- Suci 02:18
- Luka 12:23
- Matej 07:14

Primjeri

- 01:10
- 03:01
- 08:13
- 17:09
- 27:01
- 35:05
- 44:05

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H1934, H2416, H2417, H2421, H2425, H5315, G198, G222, G227, G806, G590

(Vrati se na: 01:10; 01:11; 02:12; 27:02; 35:09; 35:13; 36:07; 37:05; 42:05; 43:07; 44:05; 44:08; 45:08; 48:04; 49:09; 49:12; 50:12; 50:13)

žrtva, prinos

Definicija

U Bibliji, izrazi "žrtva" i "prinos" odnose se na posebne darove koji se daju Bogu kao čin štovanja. Ljudi su također prinosisli žrtve lažnim bogovima.

- Riječ "prinos" općenito se odnosi na bilo što što se nudi ili daje. Izraz "žrtva" odnosi se na nešto što se daje ili čini uz veliku cijenu davatelju.
- Prinosi Bogu bile su specifične stvari koje je on zapovjedio Izraelcima da mu daju kako bi mu iskazali svoju odanost i poslušnost.
- Imena različitih prinosa, kao što je "žrtva paljenica" ili "žrtva pomirnica" upućivali su na vrstu žrtve koja se prinosila.
- Žrtve Bogu često su uključivale ubijanje životinja.
- Samo žrtva Isusa, bezgrešnoga Sina, može u potpunosti očistiti ljude od grijeha. Životinjske žrtve to nikad nisu mogle.
- Izraz u prenesenom značenju "prinesite sebe kao žrtvu živu" znači "živite svoj život u potpunoj poslušnosti Bogu, odričući se svega kako biste mu služili".

Prijedlozi za prevođenje

- Izraz "prinos" također bi se mogao prevesti kao "dar Bogu" ili "nešto dano Bogu" ili "nešto vrijedno što se donosi Bogu".
- Ovisno o kontekstu, izraz "žrtva" mogao bi se opisati također kao "nešto vrijedno dano u štovanju" ili "posebna životinja ubijena i prinesena Bogu".
- Glagol "žrtvovati" mogao bi se prevesti kao "odreći se nečega vrijednoga" ili "ubiti životinju i dati je Bogu".
- Drugi način prevođenja "prinesite sebe kao žrtvu živu" mogao bi biti: "Dok živite svoj život, prinesite sebe Bogu potpuno kao životinja koja se prinosi na žrtveniku".

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- 2 Timoteju 04:06
- Djela apostolska 07:42
- Djela apostolska 21:25
- Postanak 04:3-5
- Jakovljeva 02:21-24
- Marko 01:43-44
- Marko 14:12
- Matej 05:23

Primjeri

- **03:14**
- **05:06**
- **05:09**
- **13:09**
- **17:06**
- **48:06**
- **48:08**
- **49:11**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H801, H817, H819, H1685, H1890, H1974, H2076, H2077, H2281, H2282, H2398, H2401, H2402, H2403, H2409, H3632, H4394, H4503, H4504, H5066, H5068, H5071, H5257, H5258, H5261, H5262, H5927, H5928, H5930, H6453, H6944, H6999, H7133, H7311, H8002, H8426, H8548, H8573, H8641, G266, G334, G1049, G1435, G1494, G2378, G2380, G3646, G4376, G5485

(Vrati se na: [03:06](#); [03:14](#); [05:06](#); [05:07](#); [05:08](#); [05:09](#); [13:09](#); [13:12](#); [16:06](#); [17:06](#); [18:02](#); [18:12](#); [18:13](#); [19:07](#); [21:07](#); [38:04](#); [48:06](#); [48:08](#); [49:11](#))

žrtvenik

Definicija

Žrtvenik je bio podignuta struktura na kojoj su Izraelci palili životinje i žitarice kao prinose Bogu.

- U biblijska vremena, gradili su se jednostavni žrtvenici oblikovanjem humka od utabane zemlje ili pažljivim stavljanjem velikih kamenja jednih do drugih praveći time stabilne gomile.
- Druge skupine ljudi koje su živjele pored Izraelaca također su gradile žrtvenike kako bi prinosili žrtve svojim bogovima.

Mjesta u Bibliji gdje se to nalazi

- Postanak 08:20
- Postanak 22:09
- Jakovljeva 02:21
- Luka 11:49-51
- Matej 05:23
- Matej 23:19

Primjeri

- **03:14**
- **05:08**
- **13:09**
- **16:06**

Podaci o riječi(ma)

- Strong's: H741, H2025, H4056, H4196, G1041, G2379

(Vrati se na: [03:14](#); [05:08](#); [13:09](#); [16:06](#); [16:07](#); [19:11](#))

Suradnici

OBS translationNotes Suradnici

Ivana Balint-Feudvarski
Maja Seguin

Biblijske priče za sve Suradnici

Ivana Balint-Feudvarski
Miroslav Balint-Feudvarski
Sergej Radošević
Todd Price

translationAcademy Suradnici

Ivana Balint-Feudvarski
Miroslav Balint-Feudvarski
Joy Hill

translationWords Suradnici

Ivana Balint-Feudvarski
Miroslav Balint-Feudvarski